

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྐྱེད་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB4565	ImageGroup:	I1GS66322
LCCN:	n/a	ISBN:	9787105082605

Title:	གསུང་འབུམ། འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སློབ་གྲོལ། gsung 'bum/_jigs med rig pa'i blo gros
Author:	འཇིགས་མེད་རིག་པའི་སློབ་གྲོལ། 'jigs med rig pa'i blo gros
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	pe cin
Publisher:	mi rigs dpe skrun khang
Date:	2007
Volume:	4
Total Volumes:	13
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: TBS old list; scanned for preservation purposes only

མེ་རིག་པ་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

二、要月要日要分

99 50 67 87 100

༡༡། | ཀུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱགས་བདེ་སྤྱང་མཚན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྟན་ཅུར་སྤྱིག་གར་བྱ་སྒྲིལ་པའི་རྣམ་རྟེན་
མདོ་རྒྱད་རིགས་གཞུང་ཆེས་ཐུན་ས་བཟུང་ཉེ་ཕྱགས་
ཁྱེམ་ལྟུང་བའི་མཁའ་དགུའི་གཙུག་རྒྱན་དམ་པ་
སྐུབས་ཆེ་མ་ཏུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་དོ་ཆེ་འཆང་
ཆེ་ཏན་ཞབས་བྱུང་ཆེ་བཙུན་འཇིགས་
མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་བྱས་མཚན་
གི་གསུང་འབུམ།

སྤྱིགས་བམ་བཞི་བ།

མི་རིགས་དཔེ་སྤྱན་ཁང་།

西北民族大学专家学术文库

编委会

主 任： 金雅声

副主任： 赵德安 郭郁烈

编 委： 马国柱 牛 锋 李正元
(按姓氏笔划排序)

祁坤玉 杨士宏 陈永奎

金雅声 赵德安 贺卫光

郭郁烈 第环宁 嘎尔迪

གཞུང་འབྲུམ་དཔར་སྒྲིག་མི་རྒྱུ།

ཐོ་བྲུང་སྒྲོ་འདོན་པ།
སྒྲོ་འདོན་པ།

བསེ་ཚང་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཚས་ཀྱི་རྒྱུ།
རེ་བཞོང་སྒྲུབ་ས་མགོན་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ།
མགར་ཅེ་སྐལ་བཟང་བལྟན་པ་རྒྱ་མཚོ།
བྱ་ཐུང་དགེ་བཤེས་ལུང་ཉིགས་དམ་ཚུས་རྒྱ་མཚོ།

ཚོ་མ་སྒྲིག་ཆོགས་གཙོ།
ཆོགས་གཙོ་གཞོན་པ།

ཆོ་ཉན་ཞབས་ཏུང་སྒྲོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ལྷོ་རྒྱ།
བྱ་ཐུང་ཕྱིངས་འབྲེན་ལུང་ཉིགས། བྱ་ཐུང་སངས་
རྒྱལ། མཐུ་དགོན་ངག་དབང་ཤེས་རབ། རེ་བ་
གོང་རྒྱུ་མཁར། ཕད་མ་འབྲམ། རྩྭ་འབྲིང་
ཡོ་རྒྱུ། རྩྭ་འབྲིང་མགོན་པོ་རྒྱ་མཚོ། མིས་
ཅན་ཉིང་། འཇིགས་མེད་བདེ་ཆེན། རྩྭ་འབྲུབ་
ཆེ་རིང་། སངས་རྒྱས་རྒྱལ།

ཐོ་བྲུང་རྒྱས་འགོད་པ།
ཐོ་བྲུང་གཙོ་སྒྲིག་པ།
ཐོ་བྲུང་གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པ།

ཆ་ལག་ཆེ་རིང་རྒྱལ།
འཇིགས་མེད་ཆོས་འཕགས།
རྩང་པོ་འཇིགས་མེད་སྒྲོ་བྲོས།
བྱ་ཐུང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།
ཉིང་འཇིན་བག་ཤེས།

བྱ་དག་བྱེད་མཁར།

བྱ་ཐུང་དཔོན་ཐུབ་རྒྱ་མཚོ།
བྱ་ཐུང་སྒྲོ་བཟང་ཕྱིངས་རྒྱལ།
རྩང་པོ་དགེ་ལེགས།

《才旦夏茸全集》编委会人员

- 总 顾 问： 赛仓·罗桑华丹
- 顾 问： 夏日仓 瓜什则仓 夏琼·格西仓
- 编委会主任： 才旦夏茸·洛桑嘉华诺吾
- 副 主 任： 夏琼·香占龙朵 夏琼·桑杰
阿旺席热 热贡·多杰卡 完玛奔
若见 公保尖措 李建红
久美德乾 杨当智 桑杰加
- 总 策 划： 才让加
- 主 编： 久美琼鹏
- 副 主 编： 隆务·久美洛智
夏琼·更登嘉措
当增扎西

ཐོག་མའི་སྒྲིང་གཞི།

འཇིགས་བྱུང་སྒྲིང་བ་རྒྱུ་པའི་མེད་ཆེན་གྱིས། །

དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱུ་པའི་ཆེན་སྒྲིང་པས། །

རྣམ་དཔྱད་ལྷན་སྒྲིང་པས་དར་བའི་གཞི་ན་ལ། །

ཟབ་གསལ་སྒྲིང་གྲོས་སྒྲིང་མཛད་གང་དེས་སྒྲིང་ས། །

ཉེ་ཆར་རང་གི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་དངོས་འབེབས་
འོག་ མེས་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་རིག་དང་། ཟླ་བ་གསེ། རིག་གནས་སོགས་དབྱར་མཆོ་
ལྷན་རབ་རྒྱུ་པའི་ཆོན་པ་དང་། སྐྱུ་རྒྱུ་དང་ཆོས་ལུགས་ལ་དབྱད་བཟུར་ཞིབ་
འཇུག་གི་བྱ་བ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབས་བཞིན་ཕྱ་མཐུད་དུ་འཕེལ་རྒྱུ་འབྱུང་བཞིན་
པའི་དུས་འདིར་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་ཆོས་འཕགས་ལགས་ཀྱིས་ལྷག་
བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲིང་སྐྱུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་གཞིགས་པ་ཆེ་ཉ་ཆེན་པོ་ཆེ་ཉན་ཞབས་དུང་
རྩེ་བཅུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲིང་གྲོས་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་ཚོམ་ཐུར་ཡོད་དེ་བ་
ལྷ་བཞུགས་ཀྱང་། དེའི་ནང་མ་འདུས་པའི་སྒྲིང་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་
སྐར་ཡང་ལྷགས་ཚོམ་ཅི་ཡོད་ཡོངས་རྒྱུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་འབུམ་གྱི་པར་གསར་
སྒྲིང་གྱི་བྱ་བ་ལོགས་པར་སྐབ་པ་འདི་ནི། ཆོས་ལུགས་ཐད་ཀྱི་དབྱད་གཞིའི་ཡིག་
རིགས་མཐོ་བའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་ཆེད་དང་། སྐྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕྲོ་བ་པར་
འདོད་པ་དག་གི་སྒྲིང་གྲོས་ཀྱི་སྒྲིང་བྱུ་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་དུ་འབྱུར་བ་དང་། རྩེས་འཇུག་
ཉམས་ལེན་དུ་བཟུང་བའི་སྐལ་མ་ཐེབས་པ་དང་། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་འཇུགས་
པར་ཡང་མན་འབྱས་མཛོན་དུ་འབྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཆོན་སྐྱུ་ན་མེད་པ་ཡོད་པས།
ཐོངས་འདིར་སྐར་ཡང་དཔེ་སྒྲིང་བྱུ་པར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུའོ། །

བསེ་ཆང་སྒྲིང་བཟང་དཔལ་ལྷན་ནས་༡༠༥ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༡༠ཆོས་༡༥ལ་བྱིས།

མཐུན་པ་པོ་རྒྱུད་མདོར་བསྟུས།

མི་འདིགས་བྱགས་སྟོབས་གོ་ཆ་ཉེར་བཞག་ཏེ། །

རི་སྟེང་ཆོས་ཀྱན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཚུལ། །

ལུང་དང་རིགས་པས་འགྲོ་ལ་འདོམས་མཁས་པའི། །

སུལ་བྱང་སྒྲོ་གྲོས་གཏེར་རྒྱར་གང་དེ་མཆོད། །

དེ་ཡང་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པའི་གསང་གསུམ་མེ་ཉོག་གི་ཆོམ་བྱ་གཅིག་
ཏུ་བྱངས་པའི་རོ་བ། འཇམ་མགོན་སྐྱ་མའི་བཟུན་པ་ལ་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མ་ལྟར་
བསྟུགས་འོས་པ། གངས་རྒྱངས་ཀྱི་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ། ཡེ་ཤེ་བཙུན་འདིགས་མེད་རིགས་
པའི་སྒྲོ་གྲོས་ལམ་ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཛིད་པལ་བཟང་བོ་མཆོག་
ནི་རབ་བྱུང་བཙུ་ལ་བའི་བཟང་བྱ་ཞི་བཞི་བ་ལྟགས་ཀྱི་ཞེ། ལྷ་ལོ་༡༧༡༠ཉར་.....
ཟླ་འཛམ་ཉ་ཉེན་གྱི་མཆོན་མའི་བྱན་སྟོད་ཀྱི་ཆར། དབུས་གཙང་དམ་པ་ཆས་ཀྱི་ཆོལ་
ཁ། མདོ་སྟོད་མགོན་ལ་མའི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྟོད་ཀྱི་མེང་ཉའི་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལས་ཀྱི་
མ་མདོ་ཁམས་གཡར་མོ་ཐང་གི་ཞེ་བ། ཀྱན་གཅིགས་པམ་ཆེན་སྐྱ་ཐེང་བཙུ་བའི་
འབྲངས་གཞིས་ཀྱི་ཉེ་འདབས། ཡ་ཤི་མཁར་དུ་ཡབ་སྐོ་བཟང་དང་ཡུམ་ལྷ་མོ་ཐར་
གཉིས་ཀྱི་སྐས་སྐ་སྐ་བཏུམས། སྐ་བཏུམས་མ་ཐག་ནས་ཡུམ་ལ་ཡ་མ་ཞེས་འོས་པས་
ཐམས་ཅད་རོ་མཆར་བ་བྱུང་། དགྲང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉེང་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལྷ་དམར་པཱི་
ཏ་དགེ་འདུན་བཟུན་འཛིན་ཀྱ་མཆོ་མཆོག་གིས་ཆེ་ཏན་ཞབས་རྒྱར་སྐྱ་ཐེང་རྒྱག་པར་
ངོས་འཛིན་གྱི་བཀའ་ལྷང་གནང་། དགྲང་ལོ་རྒྱག་གི་ཉེང་ནས་མ་དགོན་ཆེ་ཏན་
དགའ་ལྡན་བཤད་སྐབས་མིང་གཙོ་བྱས་པའི་གོང་མའི་གདན་ས་ཡོངས་ཀྱི་བྱི་འཕང་མཐོན་
པོར་ཞབས་མེན་གྱི་རེ་ཁྲ་བཀོད། དགྲང་ལོ་བདུན་གྱི་དུས་སྐྱ་མཐུ་དགོན་བསམ་གཏན་
མོ་བྱང་དུ་གསེར་རིའི་མ་ཉི་པཱི་ཏ་སྐྱ་ཐེང་ལྷ་བཡེ་དགེ་འདུན་བཟུན་འཛིན་རྒྱལ་

མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྩལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་དགེ་བསྐྱེད་དང་། བར་མ་རབ་
 རྩལ་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནམས་བཞེས་པས་སོ་བར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཀྱན་ནས་
 རྒྱས། སྐབས་འདིར་མཚན་ལ་དགེ་འདུན་བཤད་ཀྱི་མཆོ་ཞེས་གསལ་ཞིང་།
 རྒྱུ་ལྟ་ཁོང་རྩི་རྩེ་འཆང་མཚན་གི་མདུན་ནས་བསྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་སྐབས་
 འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་མཚན་གསར་འདོགས་མངོན། ཁོང་གི་སྒྲ་བོ་
 དམ་པ། སྐྱོན་བརྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག ལྷ་རྩེ་དག་དབང་ཆས་འཛིན་མཚན་གི་
 གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་མཚན་དེ་སྒྲག་ལ་བྱང་བ་གནང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒྲོ་
 བཟང་སྐྱ་བའི་རྩལ་ནས་འདོན་ཆོས་སྦྱོད་སྐགས་ལ་བྱངས་པ་ཞིབ་དུ་གནང་། དེ་ནས་
 གནས་ལྷ་གཟིགས་པའི་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ་ལྷ་རྩེ་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
 བོ་ཡབ་སྐུ་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་རྒྱན་བཅར་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོ་ལྷགས་རིག་གནས་
 དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་བྱགས་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་ཐོབ། རྩི་རྩེ་འཆང་
 ཆེན་པོ་བྱགས་དགོངས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲ་ཐིམ་རྩེས་སྒྲུའང་ཁོང་གི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་བཞུགས་ཏེ་
 བཤང་ལས་འདས་པའི་སྒྲོབ་བྱ་མང་པོ་བསྐྱངས། བྱང་ལྷ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་
 ཀྱི་རྩལ་མིས་(སྤྱུ་ཡེན་ལེས་)དངོས་སྒྲ་ཐག་བཅད་ཀྱི་ཡིག་བསྐྱར་ཏེ་མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་
 མི་དམངས་སྤྱད་གཞུང་གཞུང་ལས་ཐིན་གྱི་ཡུལ་རིན་གཞན་པ་དང་མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་
 མི་དམངས་སྤྱད་གཞུང་ལོ་རྒྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཡུལ་རིན་གྱི་གོ་གནས་གནང་། མཆོ་
 སྒྲན་ཞིང་ཆེན་མི་རིགས་སྒྲོབ་གྲ་ཆེན་མའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་མའི་མཚན་བཏགས་ཀྱང་
 བཞེས། དེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་ཉེས་མེད་སྒྲོན་འཇུགས་བྱས་ཏེ་སྒྲོང་མི་འོས་
 པའི་འོ་བརྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐུང་། སྐར་དཀར་འདོན་བྱས་རྩེས་རྒྱབ་བྱང་མི་རིགས་སྒྲོབ་གྲ་
 ཆེན་མོར་ཐེབས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་མའི་ལས་འགན་བཞེས་ཤིང་། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱད་
 གོས་ཀྱི་ཡུ་ཡོན་དང་། ཀན་སྤུལ་ཞིང་ཆེན་སྤྱད་གོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཡུ་ཡོན། ཀན་སྤུལ་
 ཞིང་ཆེན་དམངས་འབྱུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཡུ་ཡོན། ཀན་སྤུལ་ཞིང་ཆེན་ནང་
 བསྐྱོན་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་གཞན་པ། བོད་སྒྲོངས་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་གི་མཚན་

དཀར་ཆག

- [illegible]

གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་ཚུལ་གྱི་མཛེས་ཚུལ་གྱི་ལྟ་རྒྱུང་བ། ..... (458)

ཡི་གེའི་དག་ཆ་སྒྲིལ་ལ་མཁོ་བའི་བྱར་རྒྱན་ཉམས་ལྗོངས་གན་པོའི་མཛུབ་རིམ། ..... (462)

གསུང་འབུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག ..... (467)

༡༡། །ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་རྩ་རིག་པའི་བསྟན་
བཅས་ལེ་ཆན་འགའ་ཕྱགས་
བསྟུས་བཀྲགས་ས། །

༡༡། །གངས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ལས་བོད་ཡིག་དར་རྒྱལ་མཆོན་ཙམ་
 བཤད་བསྟོན་གྲས་པརྟའི་ཁ་འབྲེད་
 ཅེས་བྱ་བ་བཅུགས་སོ། །

༡༡། །སྤྱི་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གར་རྩ་
 རྒྱུ་ལས་ལས་བྱང་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱས་ཆོད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ལས་འདི་ལ། སྤར་
 རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་རྒྱ་གར་བས་གནའ་དུས་རིང་མོ་ནས་ཉོ་ཏེ་ཅེས་ཟེར་རྟེ། བོད་ཅེས་
 པའང་ཉོ་ཏེ་བྱུར་ཆག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ལས་དེའི་སྒྲ་ད་བཅུད་གྱི་བཀོད་པ་ཡང་། གངས་
 རི་ཆེན་པོ་རྟེ་སོ། རྩ་མོ་གངས་དཀར། ཉང་སྟོད་ཏེ་བོའི་གངས། འཕྲོག་ལ་ཕྱུའི་
 གངས། ཅ་རི་བྲ། བསམ་གཏན་གངས་བཟང་། གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ། ཡར་ལྷ་
 བམ་པོ། མ་ཆེན་སྤྱི་མ་ར་སོགས་གངས་རི་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་འདྲ་བ་མང་པོས་བསྐྲར་
 བ་དང་། མ་པམ་གཡུ་མཆོ། སྤྱེམས་མཆོ། གནམ་མཆོ་ཕྱག་མོ། ཡར་འཕྲོག་
 གཡུ་མཆོ། པག་མཆོ། མཆོ་སྤྱ་རེངས། སྤྱ་རེངས། བེའུ་དུག་མཆོ། སྤང་རི་
 མཆོ་ནག བྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་སྤྱེ་མཆོ་སྤྱ་པོ་སོགས་གཡུ་ཡི་མེ་ལང་འདྲ་བའི་མཆོ་མང་པོ་
 དང་། རྒྱ་གར་སྒྲ་གས་སྤྱེ་འབབ་པའི་རྒྱ་བོ་གརྱ་དང་། རྒྱ་བོ་སྤྱ་དང་། རྒྱ་བོ་མོ་རྟེ་
 ཏེ་སྤྱེ་ཡར་ཁྲུང་གཅང་བོ་རྣམས་དང་། ཁམས་ཀྱི་འབྲི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་བོ་གསེར་ལྷན་རྟེ་
 མ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱང་བོད་ན་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྱི་
 མཐའ་མཆམས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་དང་། འབར་མ་སྤྱེ་མོན་དང་། རྒྱ་གར་དང་།
 བལ་བོ་དང་། ཡི་ཡུལ་དང་། རྟོར་སོགས་རྒྱལ་ཁམས་གཞན་པ་དུ་མ་དང་འདབས་

འབྲེལ་བར་ཡོད་པས་ས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བོད་འདི་འཛམ་གླིང་གི་ཉེ་བ་ཡིན་
 ཞིང་ཡུལ་གྱི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བོད་རྫོང་ས་
 དེར་བོད་རྒྱལ་ཐོག་མ་གཉའ་བྲི་བཅན་པོ་བྱན་པ་ནས་བཟུང་གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན།
 མྱོད་གྱི་ཉེང་གཉིས། བར་གྱི་ལོགས་དྲུག་སའི་ལྷེ་བརྒྱད། འོག་གི་བཅན་གསུམ་ལྷེ་
 རྒྱལ་རབས་ཉེར་དྲུག་དང་། དེ་ནས་ལྷ་མོ་མོ་རི་གཉན་བཅན་སོགས་རྒྱལ་རབས་
 བཞིའི་རྗེས་སུ་གནམ་རི་སྤྱང་བཅན་བྱན་ལ། ཡབ་རྒྱལ་བོ་འདི་དང་ཡུམ་ཆོ་སྤྱང་
 བཟུང་འབྲི་མ་བོད་དཀར་གཉིས་གྱི་སྤྲས་སུ་རྒྱལ་བོ་སྤྱང་བཅན་གྲམ་པོ་འབྲུང་ས། འདི་
 འབྲུང་ས་པའི་ལོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་མྱོང་དང་ལྷ་
 བརྒྱུན་གམ་བཅུ་བ་ས་མོ་སྤྱང་གི་ལོ་ལྟེ། ཤར་ལའི་རིགས་ལྷན་བཅུ་བཤིར་བཞུགས་མེ་
 མཁའ་རྒྱ་མཆོའི་ལོ་མགོ་རྒྱགས་ནས་ལོ་དྲུག་པ་དང་། ད་ལྟ་བྱི་ལོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པའི་མགོ་རྒྱགས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་བ་ཡིན། བྱི་ལོ་འདི་རིགས་ལྷན་གསུམ་པ་
 བཟང་བོའི་བྲི་ལོ་དོན་བརྒྱད་པ་ནས་མགོ་རྒྱགས་པ་ལྟེ་ཡེ་ཤུ་མ་ཤི་ག་འབྲུང་ས་པའི་ལོ་ཡིན་
 པར་གྲགས། སྤྱང་བཅན་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ཉེ་བོད་ཀྱི་
 རྒྱལ་རབས་སོ་གཉིས་པ་ཡིན། འདི་རིག་ལ་བོད་ཁམས་སུ་ཡི་གེ་འབྲི་སྤྱལ་མ་བྱུང་།
 དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ད་རྫོང་བ་ལ་ཡི་གེ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་སྤྱོད་པོ་ཐོན་མི་ཡ་ཅུའི་བྱ་སི་
 རྩོ་ཏ་འཁོར་བཅས་ལ་གསེར་མང་བོའི་རྫོང་ས་པ་དང་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་ཡི་གེ་སྤྱོད་པར་
 མངགས། དེས་བྲམ་ཟེ་ཡི་བྱིན་ཀ་ར་དང་། པ་རྩི་ཏ་ལྟའི་རིག་པ་མེད་གེ་གཉིས་སྤྱོད་
 དཔོན་དུ་བཞེན་ནས་མཁས་པའི་པ་རྩོལ་དུ་སོན། སྤྱར་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཡི་གེ་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པའི་ནང་ནས་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྲུག་པོ་ལྷ་དང་།
 རྩིག་པོ་ལྷ་དང་། རྩི་ཡིག་ནམས་བོད་ལ་མི་མཁོ་བས་དོར། ཡི་གེ་དྲུག་གསར་དུ་
 བསྐྱུན་ནས་བོད་ཡིག་ལ་དབྱངས་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་སྤམ་ཅུར་གཏན་ལ་ཕབ།
 ལྷུ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་དབྱ་ཅན་དང་། བརྒྱ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་དབྱ་མེད་ཀྱི་ཡིག་
 གཞུགས་འབྲི་བའི་སྤྱལ་བོད་དེ་ཅིང་སྤམ་རྒྱགས་སོགས་ཡི་གེ་ལ་མཁོ་བའི་བསྐྱུན་བཅས་

བཅུད་དང་། དང་བོ་ཡི་གེའི་རྣམ་འབྱུར་གྱི་བཟོ་བཅས། ཀ་མད་སྟུམ་ཅུར་བསྟར་བ།
 རྟེན་སྟུར་སྒྲིག་པའི་གཞི་མ། སྟོན་མི་མདོ་མའི་རྒྱ་མདོ་སྟགས་བཅས་པར་གྲགས་
 ས། །དེའི་ཆོ་སྟོན་མིས་རྒྱལ་བོ་ལ་ཡི་གེའི་ཕུད་བྲིས་ཏེ་ཕུལ་བ་ནི་འདི་ལྟར། ཞལ་རས་
 གསལ་ལ་ངང་མདངས་གང་བ་བཟང་། །གདམས་ངག་བྱེད་ལམ་མ་ཆད་ཐོ་དད་་་་་་
 རང་། །ལས་ངན་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསལ་མཛད་པ། །འཕགས་པ་མ་ཐམ་ཡང་
 དག་དམ་པ་ལགས། །བདེ་གཤེགས་བདེན་ངེས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཉིང་འཛིན་ཞི་ཉིད་རིག་
 ཅིང་གཟིགས། །ཉོན་མོངས་ཆོགས་བཅས་མགོན་པོ་མཆོག །དུག་གསུམ་བདུད་འདུལ་
 ཀུན་ཏུ་བྱུལ། །སྟོན་རས་གཟིགས་དབང་བྱགས་གྱི་སྟུལ། །སྤྱིང་བཅན་སྒྲུལ་པོར་མཆོན་
 གསལ་བའི། །ཆོས་རྒྱལ་ཁྱེད་ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་རྒྱལ་བོ་ལ་ཕུལ་བས་
 ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་ནས་སྟོན་མི་ལ་བཀུར་བཟོས་དཔེ་མཛད་པ་མཛད། དེའི་སྟོན་གྱིས་
 སྟོན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་དོག་དང་འགན་སེམས་བྱས་པ་ན་དེ་གཅོག་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱལ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་སྤྲོས་པར་ཞི། ང་དྲིན་ཅན་གྱི་སྟོན་པོ་
 སྟོན་མི་ངས། །ལམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གར་དུ། །ལུས་ཆ་གང་ཆེ་ཡང་དཀའ་བ་
 སྟུང། །ཁོང་མཁས་པ་བྲམ་བེ་ལི་བྱུན་ལ། །ཡིད་གུས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མོས་གུས་བྱས། །
 མོར་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཕྱག་ཉེན་ཕུལ། །དོན་ཉེད་པར་དཀའ་བའི་ཡིག་འབྲུ་བསྟན། །
 སྤྱི་ཐེ་ཆོམ་སེལ་བའི་མུའུ་བྲིད་བྱས། །ཆོག་དབུངས་ཡིག་རྣམས་ལ་མཁས་པར་་་་་་
 བསྐབས། །རྒྱ་ཡིག་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་དེ། །བོད་ཡིག་སྟུམ་ཅུར་གཏན་ལ་ཐབ། །རང་
 མཁས་པའི་ངེས་ཤེས་སྟོ་ལ་ཤར། །འབྲལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་སྟུང། །དུས་ད་
 ལྟ་དགའ་ལ་ཕྱི་མ་སྟུང། །ལུལ་མཐའ་འཁོབ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། །མི་མཁས་པས་
 སྤེབས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན། །ང་སྟན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མི་ཡིན། །རྗེ་རྒྱལ་བོ་ཉི་སྒྲའི་རྒྱལ་དུ་
 བཞུགས། །ཤོགས་སྟོན་པོའི་ཁོད་ན་ང་ཅམ་མེད། །བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ལ། །ང་
 སྟོན་མི་བཀའ་དྲིན་མི་ཆེ་འམ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་ཆོ་སྟོན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མིག་རྒྱ་
 བཏོན་ནས་སྟོན་མི་ལ་བཟོད་གསལ་ཕུལ་བར་གྲགས་སོ། །སྤྱིང་བཅན་གྱི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་

གི་ཞོང་མ་ཐང་ཐེ་ཚུང་ངམ། མེད་གེ་བཅན་པོའི་སྤྱུ་མོ་རྩུ་བཟའ་ཞོང་ཆོ་བཅུན་མོར་
 བསྐྱུལ་ནས་རྩུ་ནག་དང་གཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་མ་བསྒྲིགས། ཉེན་སྐལ་དུ་རྩོམ་བྱུ་ཕྱ་
 བེ་ཐོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ལྷ་སའི་རྩོམ་ཁང་བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་
 ཟུབ། ཐོད་ལ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཉྱེང་དུ་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྲིམས་བཅས།
 དེའི་རྩེ་མ་ནས་རྩུ་ལ་རབས་སོ་དྲུག་པ་བྲི་སྟོང་ལྷེ་བཅན་གྱི་སྤྱི་རིང་ལ་རྩུ་གར་ནས་མཁན་
 ཆེན་པོ་རྟེན་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་པོ་རྩེ་འབྱུང་གནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གྱི་བྱ་བ་མང་
 བོ་བྱས། རྩུ་ལ་ཐོ་འདིའི་སྒྱུ་ལྷ་ཡང་རྩུ་ནག་རྩུ་ལ་ཐོའི་སྤྱུ་མོ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱུ་
 གསུམ་རྩུང་བའི་ཆེ་བ་ཕྱ་བེ་བཅན་པོའི་རིང་ལ་འབངས་གྱི་དབུ་ལྷག་ལན་གསུམ་གྱི་
 བར་དུ་སྒྲིམས་པར་མཛད། སྤྱུ་མ་རྩུང་སྤྱི་ཏིག་བཅན་པོ་ལ་སྤྱུ་ལྷ་རྩུང་བའི་མ་རྩུང་
 བྲི་ལྷེ་སྟོང་བཅན་རལ་བ་ཅན་གྱི་དུས་སྤྱི་ལོ་རྩེ་བ་ཀ་ཅག་ཞང་གསུམ་སོགས་གདན་
 འཛོམས་ཏེ་བཀའ་བཏན་གྱི་ཆོས་མང་བོ་བསྐྱར། འདིའི་སྤྱི་རིང་ལ་རྩུ་ཐོད་གྱི་གཡུ་
 འབྲུག་སྒྲུབས་ཆེ་བ་རྩུང་ཡང་། མཐར་བསྐྱུལ་པ་ཏེ་གནས་ལ་ཉེ་རྩེ་བྱང་གཅིག་དང་།
 ས་ལ་བཅན་པོ་དཔོན་ཞང་ཞེས་སྟོང་བར་གྲགས། དེའི་རྩེ་མ་སྤྱི་རལ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཐོ་
 སྟང་དར་མ་རྩུ་ལ་སར་འཛད། དེའི་རིང་ལ་བཏན་པ་བསྐྱུལ་ནས་སོ་བདུན་ཅུའི་རིང་
 ལ་ཐོད་ཡུལ་སྤྱན་པའི་སྟོང་དུ་བྱས་སོ། །དེའི་སྐབས་སྤྱི་ཐོད་གྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་དང་
 སྤྱི་ཆེན་དཔོན་ས་པ་རབ་གསལ་གྱི་སྤྱི་རྩན་ལས་བཏན་པའི་མེ་རྩ་མདོ་ཁམས་སྟང་ནས་
 གསོས་ཏེ་བཏན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་མགོ་བཅུགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩུ་ལ་དེ་ལྷ་བྱས་སྤྱན་རབས་ངེས་
 པར་བྱས་ནས་ད་ནི་ད་ལྷའི་ཡིག་རྩུན་འདི་རི་ལྷར་རྩུང་རྩུ་ལ་བཛོད་ན། སྤྱི་ལོ་བཅུ་བྲག་
 བདུན་པའི་སྟང་ཅམ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོན་མིས་ཐོད་ཡིག་གི་སྤྱི་ཐོག་མར་ཕྱེ་ནས་ཡིགའི་
 མ་དཔེ་ལྷ་སའི་རྩོམ་ལ་བཏབ་ཏེ་བྲིས་པ་ལ་སྤྱུ་ནག་ན་ལ་བཟད་འདྲ་ཞེས་པར་གྲགས།
 དེའི་རྩེ་མ་སྤྱི་རྩུང་བཅན་གྱི་སྤྱུ་མང་སྟོང་མང་བཅན་གྱི་དུས་སྤྱི་ཡིག་མཁན་ཆ་ངར་རིན་
 ཆེན་འབར་ཞེས་པས་བྲིས་པ་ལ་སོ་ཅག་གཤེབ་འདྲ་ཞེས་པར་གྲགས། དེའི་རྩེ་མ་སྤྱི་
 མང་སྟོང་གི་སྤྱུ་འདུས་སྟོང་མང་རྩེའི་དུས་སྤྱི། ཡིག་མཁན་ཆ་བ་དཀར་བེའུ་ཆོ་བེར་

བས་བྱིས་པ་ལ་བྱ་མོ་འཛོལ་བ་འདྲ་བ་ཞེས་པར་གྲགས། དེའི་རྗེས་སྤྱའདྲུས་སྤྱང་གི་
 སྤྱུ་མེས་ཡག་ཚེས་ཀྱི་དྲུས་སྤྱའིག་མཁན་དག་བཞེན་དཀོན་མཆོག་དབང་ཟེར་བས་བྱིས་
 པ་ལ། རྣམ་སྤྱོད་ཕྱིར་དཀར་གྱི་ཉིང་དྲུ་བཀྲམ་པ་འདྲ་བ་ཞེས་པར་གྲགས། དེའི་རྗེས་
 སྤྱའིག་ཡག་ཚེས་ཀྱི་སྤྱུ་བྱི་སྤྱང་ལྟེ་བཅན་གྱི་དྲུས་སྤྱའིག་མཁན་ཆེ་ཤོས་ཟེར་བས་
 བསམ་ཡས་ཀྱི་རྩྭ་རིང་ལ་མ་དཔེ་བྱིས་པར་སྤྱའིག་ལྟར་ལ་བརྒྱས་འདྲ་ཞེས་པར་གྲགས།
 དེའི་རྗེས་སྤྱའིག་སྤྱང་གི་སྤྱུ་མེས་བཅན་པོའི་དྲུས་སྤྱའིག་མཁན་ཆེ་སྤྱང་བྱང་ལྟེ་བཟེར་
 བས་བྱིས་པ་ལ་སྤྱར་ནག་བགྲད་པ་འདྲ་བ་ཞེས་སྤྱང་པའི་གནས་སྤྱའིག་ཕྱིར་པ་ཞེས་བྱུང་།
 དེའི་རྗེས་སྤྱའིག་མེས་བཅན་པོའི་གཙུང་སྤྱའིག་བཅན་པོའི་རིང་ལ་ཡིག་མཁན་འབྲེ་བ་ཡོན་
 ཉན་ཟེར་བས་བྱིས་པ་ལ་ཉ་མོ་ཆུ་ནང་ནས་སྤྱང་བ་འདྲ་བ་ཞེས་པར་གྲགས། དེའི་རྗེས་
 སྤྱའིག་སྤྱའིག་བཅན་པོའི་སྤྱུ་བྱི་སྤྱང་བཅན་པོའི་རྣམ་པ་བཅན་གྱི་དྲུས་སྤྱའིག་མཁན་མཁས་པ་
 ག་ཤོད་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་པ་ལ་མེང་གི་གནས་དྲུ་འཕྱངས་འདྲ་ཞེས་པར་གྲགས།
 འདི་དག་ནི་བཅུན་པ་ལྟ་དར་དྲུས་ཀྱི་ཡིག་མཁན་གྲགས་ཅན་ནམས་སོ། །བཅུན་པ་ཕྱི་
 དར་གྱི་དྲུས་སྤྱའིག་མཁན་སྤྱོད་གཉའ་བྱི་ཞེས་བྱ་བས་ག་ཤོད་ཀྱི་རྩྭ་རིང་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་
 བར་གསར་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་བྱས། རྩྭ་རིང་པོད་དྲུ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སྤྱའིག་མཁན་
 རྒྱུ་རྩྭ་རིང་ཟེར་བ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སྤྱའིག་ཀུའུ་ནམ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཡིག་མཁན་མཁས་
 པ་བྱུང་། ལྟར་པར་དྲུའུང་པོ་གཡུ་བྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཚད་ལ་དཔེ་སྤྱངས་ཏེ་ཡི་གེ་
 འབྲི་སྐབས་ཆ་ཆེན་ཆ་ཆུང་གི་སྤྱལ་བཏོད། དེ་ལ་སྤྱོད་མ་ཡིག་མཁན་བཟང་བ་བརྒྱ་
 གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཡང་སྤྱོད་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་པོ་སྤྱོད་ཏེ། ད་ལྟ་བདག་
 ཅག་གི་འབྲི་སྤྱལ་འདི་ནི་ལྟར་པོ་གཡུ་བྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཡོན་པར་གྲགས་སོ། །གངས་རིའི་
 སྤྱང་བས་རབ་མཛེས་འཛིག་ཏེན་དུ། །གཙུག་ལག་གསལ་བྱེད་བརྒྱ་སྤྱོད་ཡི་གེའི་སྤྱལ། །
 རི་ལྟར་དར་བའི་གཉམ་སྒྲན་ནོར་བུའི་བྱུ། །སྤྱོད་གསལ་གཞོན་རྒྱ་དགའ་བའི་དཀྱིད་དུ་
 སྤྱེལ། །ཅིས་པོད་ཡིག་གི་འབྱུང་ཁུངས་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི། བདག་ཅག་གི་ལྟན་པ་
 རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དཀྱང་པོ་གཡུ་བྱིས་པ་དཔེ་པོ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལས་འདས་པའི་སྤྱལ་བཅུན་པ་

༡༩༩། །མ་རྩ་པ་རྣེ་ཉ་རྩེ་བཅུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་གྲས་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།

ནས་བཅིས་པའི་ལོ་ཉིས་ལྟར་བརྟན་བརྟུ་མོ་གསུམ་པ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་བགང་བྱ་ཉེར་
དྲུག་པ་རྩེ་འབྲུག་གི་ལོ། ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གཤམ་པའི་སྤྱི་ལོ་ཆིག་ལྟར་དགུ་བརྟུ་ར་གཉིས་པའི་དགུན་
ཁྱི་དུས་སུ། རང་རེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རིག་གསུང་ཐུབ་གདལ་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ། ཆེ་ཉན་
འབས་ས་རྩུང་རག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་ནས་བྱིས་པ་བེ་ཇ་ཡརྟུ། །

༡༡། །གངས་ཅན་གྱི་ཐུ་རིག་པའི་བཟུང་
 བཅོས་ལས་ཡི་གེའི་ཐོབ་ཐང་བཤད་པ་
 གློ་གསལ་ལྷུང་ཅིའི་དགའ་ལྟོན་
 ཅེས་བྲུ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །དེ་ལྟར་བོད་ཡིག་ཐོག་མར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་བྱང་བ་དང་། དེ་བཙོ་མཁན་གྱི་
 གློབ་དཔོན་དང་། དེ་ཚུལ་བོ་སྤྱི་རིང་ཡིན་པ་དང་། བོད་ལ་ཚུལ་རབས་ཇི་ལྟར་
 བྱང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཆགས་ཚུལ་སྟགས་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱིང་བསྐྱངས་
 ཤིང་སྒྲོ་ཁྱེ་ཇི་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་བཅོས་ནས། ད་ནི་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་
 དངོས་བཤད་པ་ལ་དོན་ཆན་གསུམ་གྱེ། དང་བོ་སྒྲོ་མ་ཚུས་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཉེ་བར་མཁོ་
 བ་ཐོབ་ཐང་གི་རྣམ་གཞག་ གཉིས་པ་སྒྲོ་ཅུང་ཟད་ཚུས་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
 རྣམ་དཔྱེ་བཟུང་གྱི་རྣམ་གཞག་ གསུམ་པ་སྒྲོ་བཟང་ཅམ་ཚུས་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཉེ་བར་
 མཁོ་བ་ཡི་གེའི་ཉགས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དེ་ཞིག་དང་བོ་དེ་འཆད་པར།
 སྤྱིར་ཡི་གེ་དངོས་ནི་སྐད་གྱི་གདངས་ལས་ཐོན་པའི་སྤྱི་རྣམ་འཇུར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་
 ཡིན་ལ། དེ་མཆོན་ཅིད་དུ་ཡིག་གཟུགས་སྐོས་འབྲི་བའི་སྒྲིལ་བྱང་རོ། །དེ་ཡང་སངས་
 ཚུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཤུག་བྱུ་བའི་དུས་སྤྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡིག་རིགས་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་
 འབྲི་སྒྲིལ་ཡོད་པར་མདོ་རྒྱ་ཆེར་རྩལ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཆངས་པའི་ཡི་
 གེ ཁ་རྩྱའི་ཡི་གེ པརྒྱའི་མྱིང་བའི་ཡི་གེ ཡནའི་ཡི་གེ བནའི་ཡི་གེ མ་མྱ་
 རྒྱའི་ཡི་གེ བཟ་ཤིས་པའི་ཡི་གེ སྤར་མའི་ཡི་གེ ཤུ་གནའི་ཡི་གེ ཡ་པ་ནའི་ཡི་གེ
 པ་ག་ལའི་ཡི་གེ བ་རུ་ཤའི་ཡི་གེ འགྲོ་ལྗང་བའི་ཡི་གེ ཤི་ར་ཏའི་ཡི་གེ ལྟ་
 རྒྱགས་པའི་ཡི་གེ དུག་ཤུལ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ སྤངས་གྱི་ཡི་གེ སྤྱི་ཚུགས་པའི་ཡི་གེ།

[illegible]

དང་། །པ་རྩེ་ཅ་རྩེ་ཞ་རྩེ་དང་། །ར་རྩེ་ཏ་ཨ་རྩེ་བ་ཕྱེད། །ཀ་ཁ་སུམ་ཅུ་གསལ་བྱེད་དོ། །
 ག་ང་ན་མ་བ་མ་ལ། །ར་ལ་ས་ནི་རྩེ་ས་འཇུག་བཅུ། །ག་ད་བ་མ་འ་སྒྲན་འཇུག །ལྷག་མ་
 མིང་གཞི་རྒྱང་བ་ཡིན། །ད་ས་གཉིས་ནི་ཡང་འཇུག་ལྷ། །ད་དྲག་ས་དྲག་ཅེས་བྱང་
 བཟོད། །མགོ་ཅན་གསུམ་དང་འདོགས་ཅན་བཞི། །ར་མགོ་ལ་མགོ་ས་མགོ་དང་། །ཡ་
 ལྷ་ར་ལྷ་ལ་བཏགས་དང་། །མ་བཏགས་ཞེས་བྱ་འདོགས་ཅན་བཞི། །ར་མགོ་བཅུ་
 གཉིས་ལ་མགོ་བཅུ། །ས་མགོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ལྷ་བཅུན། །ར་ལྷ་བཅུ་གཅིག་ལ་བཏགས་
 དྲག །མ་བཏགས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན། །ན་མ་ས་ཡི་མགོ་ཅན་ལ། །ར་ལྷ་འདོགས་
 པའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད། །ཅ་ལ་ར་མགོ་པ་ཡིག་ལ། །ཡ་ལྷ་བྱང་ཆོ་མ་བཏགས་ལྷིད། །
 རྩེ་འཇུག་བཅུ་ཉི་དཔེར་བཟོད། རྒྱ་ནག་གཙང་། བོད། མན། ཡོ་རུབ། སྤུ་འབུམ།
 དཔལ་མི། རྩྱུ་མ། བལ་མོ། དབུལ། ཡང་ན། མིག་ལྷིང་། བོད་པ། སེན་མ།
 ཆིབ། འབྲམ་པ། གཉལ་བ། མར་མ། དཔལ་བ། རུས་པ། ཡང་ན། ཞོག་པ།
 བཙོང་། ཆོད་མ། སྒན་མ། ལུབ་མ། ཅམ་པ། བཟའ་བ། ཟར་མ། ནང་ཁྲོལ།
 འབུལ། སྒྲན་འཇུག་ལའི་དཔེར་བཟོད། གལེར། དབུལ། བཞོན་པ། མགོ་ཆས།
 འབྲུ། ཡང་ན། གསུམ་པ། དཔུང་བ། བརྒྱ། མགོ་འདོམ་པ། ཡང་ན། གཟིམ་
 ཁང་། དཔར་ཁང་། བཟུགས་ཁང་། མཛོད་ཁང་། འབྲུལ་ཁང་། ད་དྲག་གི་དཔེར་
 བཟོད། ལྷ་མོ་བཟླ་ནད། སྐད་ཡིག་བཟླ་ནད། མཁྱེགས་པར་བཟླ་ནད། ཡང་ན། ལྷ་ལ་
 བཟླ་ནད། རྒྱང་ས་འཁོར་བཟླ་ནད། རྩྱུང་བོ་བཟླ་ནད། ཡང་ན། སྒྲིགས་ལ་བཟླ་ནད་ཉི་འགྲོ་
 ལག་པལ་བཟླ་ནད་ཉི་འོངས། ར་བཟླ་ནད་ཉི་དྲངས། ས་དྲག་གི་དཔེར་བཟོད། བོད་བྱི་
 རིགས། གོས་བྱི་མདངས། རལ་གྱི་ཉི་ཤུབས། ཁང་བའི་ཆོམས། ཡང་ན། རྒྱགས་ཆོལ།
 གངས་མི། རྒྱ་རྒྱབས། འབྲུག་རམས། ཡང་ན། རང་གི་གཟུགས། ཆོགས་པའི་དམངས།
 དམག་གི་རྩྱབས། ཁང་བའི་ལྷམས། ར་མགོ་ཉི་དཔེར་བཟོད། རྒྱ་ཀླ། བྱ་མོད། ར་མ།
 རྒྱད་པ། བྱ་རྩི། ཞོན་ན། ཐག་དང་། ར་འཁྱོག་བ་སྒྲིང་། ཆོན་དོར། ལྷ་ཤིང་།
 སྒྲག་རྒྱང་། ལ་མགོ་ཉི་དཔེར་བཟོད། གྲོག་མ། རྒྱང་བྱ། ལ་བརྒྱ། ལྷགས་སྤང་། ལྷང་
 ལྷ། ལྷེ་བ། ལྷམ་བྱ། ལྷག་ལྷགས། ལྷུ་བ། གོ་ལྷམ། ས་མགོ་ཉི་དཔེར་བཟོད། སྐར་

མ། མོང་། མོན་པོ། མེ་མ། མུར་ག་ མོང་པོ། མུམ་ལག་ མུན་ཀློག་ས། མུད་པ།
 མུ་ར། བཀའ་མུལ། ཡ་མུའི་དཔེར་བཟོད། བཀའ་བཀྱོད། འཕུགས་རྩམ། བཟྱི་བ།
 དམིད་ཀ ཕུགས་མ། དཔུར་ཁ། དཔུལ་བ། ར་མུའི་དཔེར་བཟོད། བཟྱག་མདངས།
 མུ་ཁ། མོང་ཁེར། མེ་ཁེས། མེག་མེག་ མུ་མ། དཔུལ་བ། མེང་བ། འཕེང་བ།
 མུང་བར། མིལ་པོ། ལ་བཏགས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད། མུ་མོ། མོག་མོན། མུ་མུགས། མུ་
 བ། མུང་། མོག་པ། ས་བཏགས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད། ཀུ་ཡེ། ཁ་ཏ། ཀུ་བ། ཉ་མི།
 ད་མུག་ ཅ་གི་ ཉུ་མོ། ཟུ་ཆོད། ར་ཅ། ལ་བ། ཤུ་འོད། ཏུ་གོར། མར་མ་མོན་དང་།
 མུབས། མོས་ཏུར་མེག་ མུ་མོན། མུ་གཡང་།

མོབ་མང་ཇི་ཉུར་སྒྲུར་ཚུལ་ནི། །ས་སུ་ག་བ་ད་བྱག་ཏུ། །ང་ད་ན་མ་ར་ལ་ཏུ། །འ་
 མཐར་ར་ཏུ་ཅི་རིགས་སྒྲུར། དཔེར་བཟོད་ནི། ཟས་སུ་གཡོས། ལག་ཏུ་བཟུང་། མབ་
 ཏུ་མུགས། མིན་ཏུ་ཁོལ། གང་ཏུ་བཟུང། མོད་ཏུ་ཁོངས། ཡུན་ཏུ་བཞེས། མུམ་ཏུ་
 མགས། མེར་ཏུ་དཔུགས། དཀར་ཡོལ་ཏུ་འབྱུངས། ཅག་ཅེར་བཤམས། མོ་བ་ཏུ་མིད།

ད་བ་ས་ཀྱི་གང་གི། །ན་མ་ར་ལའི་རྗེས་སུ་གྱི། །མཐའ་ཉེན་མེད་དང་འ་མཐར་
 རི། །ཀང་བ་སྐོང་ཆེ་ཡི་འཛོལ་པོ། །དཔེར་བཟོད། བད་ཀྱི་ཡིག་ ཁབ་ཀྱི་ཡིག་ ཆས་ཀྱི་
 དགོན་པ། ཁ་ཕུག་གི་སྐད། རང་གི་ཁང་བ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཉེར། གན་མ་ཀྱི་མིན།
 གམེར་ཀྱི་མདངས། དཔུལ་ཀྱི་གཡལ། མུ་ཕུའི་སྒྲ། ཉུ་ཡི་ཡུལ།

ག་ད་བ་སའི་རྗེས་སུ་གྱུང་། །ང་ན་མ་འ་ར་ལ་ཡང་། །རྗེས་འཇུག་མེད་མཐར་འང་
 ང་མ་ཡང་། །དཔེར་བཟོད། མོག་ཁུང་འཕངས། འཇའ་འོད་ཁུང་ཤར། ཆབ་ཁུང་ཆགས།
 མོས་ཁུང་སྤངས། འཕྱང་ཡང་བཤེག་ མུན་ཡང་བཅོམ། ལམ་ཡང་བཟོས། མཐོ་དམའ་
 ཡང་རན། མར་ཡང་བཏབ། ཏུལ་ཡང་བྱང་། ཉ་ཡང་མཁྱོགས། མཆོན་ཆའང་བཟུང་།

མེ་ཉི་དེ་གསུམ་ཉུག་བཅས་ཉི། །མཆམས་སྒྲུར་དམ་བཅའ་གཞན་འདྲིན་.....
 གསུམ། །ད་དེ་ན་ར་ལ་ས་ཉི། །གང་བ་མ་འ་རྒྱམས་དང་། །རྗེས་འཇུག་མེད་མཐར་ས་
 ཉི་འཛོལ། །མཆམས་སྒྲུར་བའི་ཉུག་བཅས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད། ག་མ་བ་སྒྲུས་ཉི་འགྲོ་ མོ་ཕེ་ཉུ་
 མེབས། བགད་དེ་རྩ་ཤེས། དམ་བཅའ་བའི་དཔེར་བཟོད། མོག་ཆགས་འདི་ནི། མུང་པོ་

ཆེ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ལགས་དང་ལྡན་ནོ། །སྒྲུ་ཆས་ཅན། མེ་ཏག་ཉེ། འབྲས་བུས་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཞན་འབྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན། ས་རྒྱ་ཆེ་ཉེ་ལ་ཁྱུང་མང་། ཐང་ཡངས་ཏེ་རི་མགོ་དམའ།
རྒྱ་མོད་དེ་ཞིང་ས་ཁྱུང་།

གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ། །རམ་ལམ་སམ་ནི་འབྱེད་ཁྱུད་ཟླ། །རྩེ་ས་
འབྲུག་རང་འབྲུའི་མཐར་ཐུར་བྱ། །ད་དྲག་ཅན་མཐར་ཏམ་ཞེས་ཐུར། །ཐེ་ཆོམ་དྲི་བ་
ལ་ཡང་འབྲུག །འབྱེད་པའི་དཔེར་བཞིན། མཆོ་ཐོན་ཞིང་དུ་མི་རིགས་བདུན་ཡོད་དེ།
རྒྱའམ། བོད་དམ། མོག་པོའམ། ཉོས་ཉོས་སམ། ཟལ་ར་རམ། ཉར་རམ། ཏ་མག་གོ།
ཁྱུད་པའི་དཔེར་བཞིན། ཉི་མའམ། རྒྱ་བའམ། མིག་དམར་རམ། ལྷག་པའམ། སུར་
བུའམ། པ་སངས་སམ། ཐོན་པ་ནི་གཟའ་བདུན་ནོ། །ཐེ་ཆོམ་གྱི་དཔེར་བཞིན། འདི་བདག་
གི་རྩ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་ནམ། ཡལ་ཆེར་ཡིན་ནམ། དྲི་བའི་དཔེར་བཞིན། རྩོད་འགྲོའམ།
འཆག་གམ། ཉལ་ལམ། འབྲུག་པར་འདོད།

ནི་སྒྲུ་དགར་དང་བཅུན་པ་འོ། །དགར་བའི་དཔེར་བཞིན། རྒྱ་ནག་ནི་བྱང་གོའི་མི་
རིགས་གཞན་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་། མའོ་ཅེ་རྒྱང་ནི་བྱིས་མཆོག་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས།
བཅུན་པའི་དཔེར་བཞིན། ཐོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན། བསམ་བྱ་ནི་ཆོས་ཡིན། འགྲོ་ས་ནི་
ཐར་བ་ཡིན།

དང་ནི་འབྱེད་ཁྱུད་རྒྱ་མཆོན་དང་། །ཆོ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྡལ་འབྲུག། འབྱེད་
པའི་དཔེར་བཞིན། བྱིང་ནི་དུག་ཉེ། ཡ་ཞི་ཡ་དང་། རི་མོ་རྩ་དང་། ཡ་རྒྱས་མི་བྱ་དང་།
ནོ་ཏ་ཡི་ཡ་དང་། རྩ་ཡ་མེ་རི་ག་དང་། བྱང་ཡ་མེ་རི་ག་འོ། །ཁྱུད་པའི་དཔེར་བཞིན། བྱ་རྒྱུང་
དང་། ཐུ་འབུམ་དང་། གམེར་ཁོག་དང་། དཀོན་ལྱང་ནི་བྱང་གི་དཀོན་ཆེན་བཞི་འོ། །རྒྱ་
མཆོན་གྱི་དཔེར་བཞིན། ཐུར་མོར་མོང་དང་ཐུན་མི་རུབ། མཐོན་པོས་བོས་དང་གོ་བར་འཐུར།
ཆོ་སྐབས་གྱི་དཔེར་བཞིན། ནམ་ལངས་པ་དང་མལ་ལས་ཁྲང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་སྒྲོབ་གྲུ་ལ་
འགྲོ་གདམས་ངག་གི་དཔེར་བཞིན། བཅོན་འགྲུས་གྱིས་དང་མཁས་པར་འཐུར། གདམས་
ངག་ཉོན་དང་ཕན་པར་འཐུར།

གང་སྒྲུ་ཅི་རི་སྒྱུ་སྒྱེ། གང་ཟག་ལ་ནི་སྒྲུ་འཛོལ་ཅིང་། །དྲི་བར་ཅི་དང་དཔེ་ལ་

ཇི། །གང་ནི་དེ་དག་ཀྱང་ལ་འཇུག །ཁྱད་མཉེ་བུ་ཡིན། །ཁྱད་ཀྱི་ཡུལ་བ་ཚད་ཅི་ཅམ་ན་ཡོད།
 །ཁྱད་ཀྱི་མ་ཁྱིམ་ཇི་འདྲ་བ་ཡིན། །ཁྱད་གང་གི་རིགས་ཡིན། །ཁྱད་ཀྱི་རུས་མིང་ལ་གང་ཟེར།
 །ཁྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་དང་མཚུངས།

པ་པོ་བ་པོ་མ་མོ་དང་། །ཅན་ལྡན་རྣམས་ནི་བདག་པོའི་སྒྲ། །ག་ད་བ་ས་ན་མ་
 པ། །ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་བ། །པ་ཡིག་བདག་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། །འཕྱག་པ།
 མཉེད་པ། རྒྱབ་ཐོབ་པ། ཆོས་པ། འཇིག་རྟེན་པ། ལམ་པ། མིང་མཐའི་པ་ཡིག་བདག་སྒྲ་
 མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞིན། ཐག་པ། རྒྱད་པ། བཅིབ་པ། རུས་པ། རྒྱན་པ། རྩོམ་པ།
 པོ་ཡིག་བདག་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། མེད་པོ། རྩུག་པོ། བཅན་པོ། མིང་མཐའི་
 པོ་ཡིག་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞིན། འབྲུག་པོ། བམ་པོ། ཁིམ་པོ། བ་ཡིག་བདག་
 སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྩང་བ། མཐའ་བ། བར་བ། འབྲུལ་བ། ལྟ་ས་བ།
 མིང་མཐའི་བ་ཡིག་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞིན། རྒྱང་བ། བཅའ་བ། དར་བ།
 རྩལ་བ། ཀ་བ། པོ་ཡིག་བདག་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྒྱལ་པོ། རྒྱང་པོ།
 དབུལ་པོ། མིང་མཐའི་པོ་ཡིག་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞིན། མགོ་པོ། བྲ་པོ། མེར་
 པོ། མ་ཡིག་བདག་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྒྱལ་མ། བཅོན་མ། ར་མ། ཆང་མ།
 གཡིས་མ། བྱང་མ། མ་ཡིག་ཡིན་ཚད་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞིན། ཡ་མ། བག་མ།
 རུལ་མ། རྒྱམ་མ། རྩོད་མ། ལྷ་སྒྲ་མ། གོང་མ། ཟུ་མ། ཟངས་མ། རིལ་མ།
 གཉོར་མ། མོ་ཡིག་བདག་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྒྱན་མོ། གཡུང་མོ། དམར་མོ།
 འབྱར་མོ། མེར་མོ། མོ་ཡིག་ཡིན་ཚད་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་དཔེར་བཞིན། རྩོ་མོ། བཅོན་
 མོ། བྲ་མོ། རྒྱམོ། མཛོ་མོ། ལྷ་སྒྲ་མོ། བམོ། ལད་མོ། མེར་མོ། འཛོལ་མོ། སྒྲ་
 མོ། རྒྱང་མོ། ཅན་ལྡན་བདག་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྟེན་རབ་ཅན། རྟེན་རྩེ་
 ཅན། རྟོན་ཅན། བཅོལ་ཅན། འབྱར་ཅན། གནག་ཅན།

མ་མི་མིན་མེད་དགག་སྒྲ་ཞེ། །མ་མི་གཉིས་པོ་སྒྲ་ལ་སྦྱར། །མིན་མེད་གཉིས་པོ་
 ཇེས་སྒྲ་སྦྱོར། །ངས་མ་རིག །འདིས་མི་ཤེས། དགོན་པ་འདི་མིན། རྒྱབ་ཟུང་འདི་ན་མེད།

ག་ད་བ་དང་ད་དུག་མཐའ། །ཅིང་ཅེས་ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག །ང་ན་མ་འ་ར་ལ་

དང་། །རྩེ་མཚམས་མེད་མཐར་ཁྲིང་ཞེས་དང་། །ཞེའོ་ཞེ་ན་ཞིག་རྒྱམས་དང་། །ས་
མཐར་དམིགས་བསལ་ཞེས་མ་གཏོགས། །ཤིང་ཤིག་ཤེའོ་ཤེ་ན་འཛོལ། །དེ་དག་གི་དཔེར་
བཞིན། །བཅུགས་ཤིང་དབུད་ནས་པོད་ལ་གངས་རྒྱངས་ཞེས་ཟེར་བའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
བཞིན་ཅིང་མཐོ་བའི་གངས་རི་མང་པོས་བསྐོར་བའི་ཡུལ་རྒྱངས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་གངས་རྒྱངས་
ཤེའོ། །ས་མཐར་ཤེས་འབྲིན་མེམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དོར་བ་འབྱུང་བས་ཀྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྒྱམས་ནས་
དམིགས་བསལ་དུ་ཞེས་འབྲི་བར་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

ཡི་གེའི་མགོ་འདྲིན་དབུ་བྱུང་དེ། །དང་ཀླག་པེག་ཞེས་གྲུང་ཟེར། །དབུ་བྱུང་ནི་
ཐུགས་ཀྱི་གསུངས་མང་པོར་མི་ཡིག་གིས་མགོ་འདྲིན་པ་ལྟར་མཐུ་ལའི་མི་ཡིག་གི་གསུགས་ཅི་བྱིས་པ་
རིམ་གྱིས་འབྱར་ནས་ལྷད་ལྷའི་དབུ་བྱུང་གི་འབྲི་སྒྲུལ་འདི་དར་བར་གྲགས་སོ། །

ཤད་ལ་ཆོག་ཤད་ཉིས་ཤད་དང་། །བཞི་ཤད་རིན་ཆེན་གྲུངས་ཤད་(༡)དང་། །
ཐུལ་གསུགས་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་(༡)ཤད། །ཆོགས་བཅད་མཐའ་ལ་ཉིས་ཤད་འཛོལ། །
ཐུག་པའི་རྒྱམ་གངས་སོ་སོ་དང་། །དོན་ཆན་མལ་ཆེར་མཐའ་དང་ནི། །པོད་ཆོག་
སྐབས་སུ་ཆོག་ཤད་འབྲི། །ཞོགས་ཆོག་སྐབས་སུ་ཉིས་ཤད་འཛོལ། །ལྡོ་ཆན་ཆེ་བ་ཞོགས་
པ་དང་། །ལེབའི་མཆམས་སུ་བཞི་ཤད་འབྲི། །ཐིག་མགོར་ཡིག་རྟོག་གཅིག་གྲུང་ཆེ། །
ཚུགས་གྲུབ་ཆེད་དུ་གྲུངས་ཤད་འབྲི། །ཐུར་ཀ་ག་ཤ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱང་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ཤད་
གྱི་མཆམས་སུ་ཁེལ་ཆེ་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱང་བས་ཤད་གྱི་གྲོ་ཆོད་ལ། །གྲུངས་ཤད་ཐོབ་པའི་སར་གྲུང་ཆེ་
དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱང་བས་ཤད་གྲོ་མི་ཆོད་པའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་སོ། །

ལེབ་མཆམས་ལྟ་བུའི་བར་དག་ཏུ། །ཐུལ་ཤད་འབྲི་བའི་ལག་ལེན་ཡོད། །རྒྱང་བ་
ཤད་དང་མི་འདྲེས་ཆེད། །ང་མཐར་ཤད་གོང་ཕྱི་ཆོག་འབྲི། །ཤད་དང་མི་འདྲེས་ཞེས་པའི་
དོན། །ངའི་རྒྱང་བ་ཤད་དང་འདྲེས་ན་དེའལ་རྒྱུ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུངས་ལྟར་བ་ཡིག་ཏུ་རྩོར་དོགས་
ཡོད་ཟེར་བ་ལས་གཞན་སྤྲུ་མེད་ལ། །དེ་ལྟ་ན། །འ་ཡིག་གི་རྒྱང་བ་ཤད་དང་འདྲེས་ན་ལ་ཡིག་
ཏུ་རྩོར་དོགས་ཡོད་པས་འ་མཐར་ཤད་གོང་བར་ཆོག་མི་འབྲི་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ལ་ཐུག་ མི་འདྲེས་
པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པར་སྒྲུ་ན། །ང་ཇ་འ་ར་བཞི་བའི་རྒྱང་བ་འ་ཡིག་གི་རྒྱང་བ་དང་འབྲི་རྒྱལ་
མཚུངས་པས་དེ་དག་ལ་ང་ཤད་གོང་ཆོག་འབྲི་དགོས་པར་འབྱུར་རོ། །

འོ་ཁྱ་འཇ་འང་ཕྱང་བའི་ཆོ། །རྒྱང་བ་ཚང་དང་མ་ཚང་བའི། །དབང་གིས་ཆོག་
བར་ཐོབ་པ་དང་། མི་འཐོབ་པ་ཡི་སྐབས་གཉིས་ཡོད། །འདི་དག་གི་དཔེར་བཞིན་དཔེ་
ཆའི་འདྲ་ཆ་ཆུ་མས་ལས་བཅལ་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ།

[illegible]

འདོགས་ཅན་འབྲུལ་བ་ང་བདུན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པས་ཉིས་བརྒྱ་དང་དྲུག་
 ཡོད་པ་ལ་ལྷས་བྱི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཅི་གཞིར་བྱས་པའི་ཉིང་དུ་དབྱངས་བཞིའི་ཡན་
 ལག་དང་ལྷན་པའི་དབྱེ་བས་ཆིག་སྟོང་སྟུམ་ཅུ། དེའི་ཉིང་དུ་འ་མཐའ་དོར་བའི་རྗེས་
 འདུག་དགུའི་དབྱེ་བས་ཆིག་བྲི་སྟུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ། དེའི་ཉིང་ག་ང་བ་མ་བཞིར་ས་དྲག་
 རོབ་པའི་དབྱེ་བས་བཞི་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བཅུན་པས་ཆིག་བྲི་བཞི་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་
 ཐམ་པ། དེའི་ཉིང་དུ་ན་ར་ལ་གསུམ་ལ་ད་དྲག་རོབ་པའི་དབྱེ་བས་སྟུམ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་
 བཅུན་པས་ཆིག་བྲི་བདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཐམ་པ། དེའི་ཉིང་དུ་མ་བཅགས་བརྒྱ་
 གཉིས་ལ་ཚུ་ཕུ་ཟུ་གསུམ་བཅུན་པས་བཙ་ལྔ་དང་། དབྱངས་བཞི། དབྱ་ལྷུང་།
 ཤད། བར་ཆིག་ཉེ་སྟག་བྱེན་བྱི་ཡི་གེ་བདུན་བཅས་བཅུན་པས་ཆིག་བྲི་བདུན་སྟོང་ལྔ་
 བརྒྱ་སྟོག་ཉིས་འབྱུང་བ་ནི་འོད་ཡིག་ལ་བྲིས་ནས་བཟུག་དུ་དུང་བའི་ཡི་གེའི་གྲངས་ཉེ་
 ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡི་གེ་ནི་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཞེས་སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་བྱིས་
 གསུངས་སོ། །ལྔ་རིག་མཁས་པའི་རིན་ཆེན་སྤྱིང་མཆོག་དུ། །ཆོགས་མེད་བཟོད་པའི་
 ཡིག་སྟོར་གྱ་གཟིངས་འདི། །ཤིན་རུ་གོ་སྤེའི་འབྲུལ་བྱིས་སྤྱར་བ་ཉེ། །བློ་གསལ་གཞོན་
 ལྷའི་ཆོགས་དག་དབྱེས་དགུར་རོལ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཇམ་མགོན་ཆོས་བྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་བ་
 ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་དེ་གསུམ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་བཟང་བྱ་སྟོག་སྟུམ་པ་ས་མག་ལོར་ཙཱ་རན་
 ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བཅུན་པ་ནས་བཅིས་པའི་ལོ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་སྟོ་བཞི་བ། རྒྱལ་ཁབ་བྱིས་བཅི་
 གཞིར་བྱེད་པའི་ལོ་ཆོགས་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ང་གཉིས་པའི་དགུན་བྱི་དུས་སྟུ། ཆོ་ཏན་ཞབས་
 དུང་རིག་པའི་འདོད་འཇོན་ནས་བྲིས་པ་ཤུ་ཉི་མཐུ། །

༡༡། །གངས་ཅན་གྱི་ལྷ་རིག་པའི་བཟུན་བཙས་
 ལས་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་ཆིག་ཕྱད་བཤད་
 བ་སྒྲིམ་ཆོག་རྣམ་བའི་རྒྱུ་བྱ་ཞེས་
 བྱ་བ་བཅུགས་སོ། །

༡༡། །དེ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཐོན་མིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་བཟུན་བཙས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 གསལ་བྱེད་སྤྱུ་ཅུའི་སྒྱུར་བ་བྱས་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སམ། མཛད་བཅོད་ཀྱི་ཆིགས་
 བཅད་གཉིས་དང་ཚྭ་པར་དམ་བཅའི་ཆིགས་བཅད་གཅིག་དོར་བའི་ཤུལ་ན་ཀླང་བ་
 གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་ཆིགས་བཅད་སྤྱུ་ཅུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱུ་ཅུ་བ་ཞེས་རྫོང་པའི་
 བཟུན་བཙས་ཀྱི་བཅོད་བྱའི་གཙོ་བོ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ་སྟོབས་བར་བཤད་ན།
 རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ནི། མིང་ཅམ་བཅོད་པ། ལས་སྤྱ་བྱ་བ། བྱེད་པ། དགོས་ཆེད།
 འབྱུང་ཁྲུང་ས། འབྲེལ་བ། གནས་གཞི། ཐོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཤིང་ཞེས་བཅོད་
 པའི་ཆེ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པ་ཅམ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་ཐོ་དང་། ཤིང་དེ་ལ་
 མིག་གིས་ལྟ་བའམ་ལྟ་རེས་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་གཉིས་པ་དང་། ཤིང་
 གིས་ཁང་བ་བཅོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་གསུམ་པ་དང་། ཤིང་གི་དོན་དུ་ཆུ་
 འདྲེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དེར་ཕན་འདོགས་པར་སྟོན་པ་བཞི་བ་དང་། ཤིང་ལས་
 འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲུང་ས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆ་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་གང་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་པ་དུག་པ་དང་།
 ཤིང་ལ་བྱ་ཆང་ཆགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་དེར་ཆོས་དེ་ལྷན་པའམ་གནས་པར་སྟོན་པ་
 བདུན་པ་དང་། གྱེ་ཤིང་གི་བདག་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཛོད་པའི་ཆིག་གསལ་བར་བྱས་པ་
 ནི་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཐོ་མིང་ཅམ་བཅོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆིག་དུ་ཡུབ་

[illegible]

ཡུང་ཅམ་ལ་ཐོན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་པ་
 སྔ་གཙུག་ལ་གང་ཡང་རུང་བས་བྱ་བ་ཅི་བྱས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་ལྟེ། འཇིགས་
 མེད་གྱིས་བཤད། དངོས་གྲུབ་གྱིས་བཅད། ཆོས་གྲགས་གྱིས་བཅམས། ལྷག་གིས་
 བསད། གྲུང་གིས་བྱུང། དགེ་ཆེན་གྱིས་བྲིད། མང་ཅམ་གྱིས་ཉན། སློབ་གཉེན་
 གྱིས་བཅོན། དལ་གྱིས་བསྐབས། ལག་པའི་ས་བྱིས། ཁ་ཡིས་སྦྱར། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་ཅེས་པ་ནི། བྱ་བ་དེ་དང་དེས་ཡུལ་གང་ལ་ཡན་
 ཐོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཆོག་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་དེ། ཁ་བས་སྤྱ་གཡོ་སྒྲིལ་བྱེད།
 བཟའ་བཅའ་དུ་སྟོན་སྟུང་བསྒྲིགས། ས་མར་གང་བཟང་སྤུལ། ལ་རྟོག་དུ་ས་བོན་
 འདེབས། འབྲེག་སྟུང་དུ་བོར་བ་བརྟུངས། ཡས་བརྩོན་མེ་འབྱུང། བྱེ་ཅམ་ལ་སྦྱོ་
 བ་བཅོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་འབྱུང་ཁྲུངས་ནི། གཞི་གང་ལས་
 དངོས་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་ཁྲུངས་སྟོན་པའི་ཆོག་ལྟེ། ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ནས་ཆ་རྒྱལ་ས་
 སྒྲིལ། བྱི་རི་རྒྱ་མཚོ་ནས་རྒྱངས་པ་ཐོན། བར་ལྷང་ནས་སྒྲིན་འཐིབས། སྒྲིན་ལས་
 ཆར་བབས། སྒྲིག་ལས་འོད་འཆར། འབྲུག་སྒྲུ་ལས་མ་བྱ་སྒྲུམ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲི་རི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའམ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་
 བམ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལྟ་བུ་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་དོན་ཅན་དུ་སྦྱར་བའི་ཆོག་ལྟེ་དེ།
 ང་ཆོ་བོད་གྱི་རྒྱལ་ཁམས། འཇིག་རྟེན་རབ་གྱི་ཡུལ་གྱ། སངས་རྒྱས་ཆོས་གྱི་འབྱུང་
 ཁྲུངས། སྒྲིང་ཆེན་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ། ཡ་གྲིག་སྒྲིང་གི་ཉེ་བ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་
 བཅན། ཀོང་རྩ་ཡུམ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ། གསེར་གྱི་རྒྱ་ཐིབས་འོད་འབར། ལྟ་ས་དཔལ་
 གྱི་རྩ་ཁང་། རང་རྩེ་བོད་ན་ཞུགས་འདི། རོ་མཆར་བརྒྱ་ཡི་གཏམ་མོ། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི་ནི། གཞི་གང་ལ་ལྷན་པའམ་བརྟེན་པའི་དོན་
 དུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་དབྱེ་ལྟེ། ལྷོ་ལྷོགས་སྤྱ་རྒྱ་གར་མཆིས། མེ་རུ་མོན་ཡུལ་ཡོད། སྒྲིན་
 སྤར་པར་སྤོག་གནས། རུབ་དུ་སྤྱུལ་ལེན་བཞིད། བྱང་དུ་སྤོག་པོ་གཏམས། ཤར་
 རྒྱ་ཁོ་ཁོན་རྒྱས། དེ་དག་གི་ཉེ་བ་ལ་གྲང་གོ་ཆགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་དབྱེ་

བརྒྱད་པ་པོད་པ་ནི་མཆོག་དཔལ་བར་མའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་འཛད་པའི་ཆོག་ཏུ་སྟོན་
 བྱེད་གྱི་ངག་སྟེ། གྱུ་གྱུ་རིག་བཟང་སྒྲོ་གསལ་གྲོགས་སོ། །ཀྱ་ཡེ་མུ་བཤོལ་ལེ་ལོ་སྤངས་
 དང་། །ལྷ་ཡེ་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཆོར་སྒྲོ་བས་ཤིག །ལྷ་རིག་པ་ཤ་ཆེན་གྲལ་ལ་དབང་རོ། །
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ཆོག་སྤྲད་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱ་ན། ལ་དོན་གྱི་
 ཡི་གེ་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆེ་ལས་དང་བྱ་བ་རོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ཅན་
 ཏུ་སྦྱར་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆོས་སྤྱ་བྱལ། ཡོད་པ་ཏུ་ངེས།
 སྟོན་པར་ཡོད། རབ་ཏུ་བདེན། འོད་ཏུ་འཆོར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་དབྱེ་
 གཉིས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཡང་ལ་དོན་ཆེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་ནི། གཞོན་ཏུས་སྤྱ་རིག་པ་
 བཟང་། ལྷ་མོ་ཏུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་བཞེན། ད་ལྟར་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན། བཅ་ཞིག་ཏུ་
 མཐས་པར་འབྱུང་། སང་མོད་ཏུ་ཡོན་ཏན་འགན། དེ་ཏུས་ན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མན་
 སྟགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ནི་རྣམ་དབྱེ་བཏུན་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །ལ་དོན་ཟེར་དོན་
 ནི། སྤྱ་སྟགས་ལ་སྤྱི་འཇུག་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཞིང་། མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་བཏགས་ལ། འོན་ཀྱང་ན་ལ་གཉིས་ནི་དེ་ཉིད་ལ་མི་འཇུག་གོ། གྲང་འང་
 ཡང་གསུམ་རྒྱན་ཏུད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། དཀར་ཡང་དཀར་ལ་འོད་གྲང་
 ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་དང་། ཡར་རོར་འཕེལ་ཡང་མར་རོར་
 འགྲིབ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་དང་། རྩ་བ་ནི་གཟའ་བཏུན་གྱི་
 རྒྱང་ཆན་ཡང་ཡིན་ལ་རྩ་མར་གྱི་བདག་པོའང་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཏུད་པའོ། །
 བས་ལས་དགར་ཏུད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། རྒྱ་མཆོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཆོར་
 ཆེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགར་གཞི་དགར་ཆོས་རིས་མཐུན་པ་ལ་ནས་དང་། རྒྱ་ནག་ལས་
 པོད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགར་གཞི་དགར་ཆོས་རིས་མི་མཐུན་པ་ལ་ལས་དང་།
 ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནས་སྤྱ་ཏུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 དཔེར་བཟོད་དེ། དགར་ཏུད་འདི་གཉིས་ནི་རྣམ་དབྱེ་ལྷ་པའི་སྒྲོགས་སྤྱ་གཉིགས་
 སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོགས་ཅམ་བཤད་པ་འདིས་སུམ་ཏུ་བའི་གཞུང་དོན་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པའི་

ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཆོག་གི་ལོ་འདབ་སྤྱག་པོས་མ་བཞིབས་པར། །གཞུང་དོན་
 འབྲས་བཟང་རྫོན་པར་ལྷོན་བྱེད་པའི། །གོ་སྤྱ་མཉན་འོས་རིག་པའི་སྤྱ་སྒྲ་འདི། །ཁྱེ་
 ཁྱེ་སྤྱོ་གསལ་དབྱེས་པའི་སྤྱེས་སྤྱ་བསྐྱར། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཅག་གི་ལྷོན་པ་བྱུ་བྱུ་བྱུ་བ་ས་
 དཔུན་ལོ་གྱ་གཅིག་པ་དཔལ་པོ་ལྷགས་འབྲུག་གི་ནག་རྒྱའི་ཉ་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་གསུངས་པ་ཤུ་
 ལའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བཟང་གིས་ཉན་ཏེ་ལོ་ངོ་བཞིར་རྒྱལ་བྱེད་བརྒྱངས། །ལོ་ལྷ་བ་ཤིང་སྤྱེལ་ནས་ཆོས་
 རྒྱལ་རྒྱག་གིས་ལོ་རྒྱག་བརྒྱ། དེ་ནས་རིགས་ལྷན་དགྱ་བ་ཡན་ལ་ལོ་དགྱ་བརྒྱ། རིགས་ལྷན་བཅུ་
 བ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་བྱི་ལོ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ཉླ་བཞི་བརྒྱ་དང་གསུམ། དེ་ནས་རབ་བྱུང་དང་
 པོའི་མགོ་བཙུགས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་ལྷ་ཡན་ལ་ལོ་དགྱ་བརྒྱ། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་རྒྱག་པའི་མོག་
 མ་མེ་ལོས་ནས་བཟང་བྱ་ཉེར་རྒྱག་འདས་ཏེ་ཉེར་བདུན་པ་རྒྱ་མོ་རྒྱལ་གྱི་ལོ། ལྷའི་ལོ་ཆོགས་ཆིག་
 ལྷོང་དགྱ་བརྒྱ་དང་གསུམ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཉ་ལ། ཆོ་ཉན་ཞབས་རྒྱང་རིག་པའི་འདོད་འཛོ་
 གས་བྱིས་པ་ཇ་ཡན། །

༡༡། །སུམ་རྩ་བའི་རྟིང་ཐོ་རིག་བྱེད་
 སྒྲ་མའི་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་
 བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་མཐུ་བྱེ་ཡེ། །ཀཾ་སུམ་རྩ་ཚང་བའི་ཆོགས་བཅད། །མི་བྱི་ལྷན་པོ་འི་བཞིན་
 མཛེས་པའི་སྤྱ། །དྲི་བའི་པི་ལང་ལ་འགྲན་སྒྲན་པའི་གསུང་། །རྩ་ཆེན་མཆོ་འཇིངས་
 ལྷར་བཅའ་བཅེ་ལྷན་བྱགས། །ཡིད་འཕྲོག་ཤེས་རབ་ལྷ་གཅིག་ཡེ་མ་ཐད། །ཡོན་ཏན་ས་
 ཆེན་བཟོད་ལ་ས་གསུམ་ན། །ཡོངས་སྤྱ་བྱགས་པའི་རིགས་གཞུང་བྱགས་པ་ཅན། །ན་མ་
 དཔྱེད་མིག་ཅན་དགའ་བའི་མིག་འཕྱུལ་མཆོག། །རིག་པའི་འདྲ་དང་འཛའ་སར་མས་
 འདྲ་དང་དགའ་སྟོན། །ཐོད་རྩལ་སྤྱང་བཅན་གྲམ་པའི་སྟོན། །སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མི་སི་ཙྱ་
 ཅས། །རྩ་གར་ཡིག་གཞུགས་དཔེར་བྲངས་ནས། །ཐོད་ཡིག་དབྱངས་གསལ་གཏན་ལ་
 སབ། །ལྷ་ཡི་རྩ་ཡི་དབྱངས་གསལ་ཏེ། །ཡ་བྲང་ཀ་བྲང་ཞེས་པ་འོ། །ཡ་ལྷ་ར་ནི་མི་
 འཁྱར་བ། །མཆ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་འོ། །འཕགས་ལྷལ་ཡི་གེ་ལྷ་བརྩལ་ས། །དབྱངས་བཞི་
 གསལ་བྱེད་སུམ་རྩ་བཅས། །གྲག་གྲ་ཞབས་རྩ་འགྲེང་བྱ་དང་། །རྩ་བཞི་ལ་དབྱངས་
 ཞེས་བཟོད། །ཀཾ་སུམ་རྩ་གསལ་བྱེད་དེ། །ཞེ་བ་བྱེད་དང་བརྩད་ཡོད་དོ། །དབྱངས་
 བཞི་རྩ་ཡི་རྩལ་ལ་སྟོར། །ག་ང་ད་ན་བ་མ་ལ། །ར་ལ་ས་ནི་རྩེས་འཇུག་བརྩ། །གསལ་
 བྱེད་རྩལ་གྱི་རྩེས་སྟོར། །དེ་ལས་ག་ད་བ་མ་ལ། །གསལ་བྱེད་འགའ་རེ་འོ་སྟོན་དྲུང་
 འཇུག །ལྷག་མ་ནི་ཤུ་མིང་གཞི་ཅམ། །ད་ས་གཉིས་ནི་ཡང་འཇུག་སྟེ། །ད་དྲག་ས་དྲག་
 ཅས་ཀྱང་བཟོད། །ད་དྲག་རྩེས་འཇུག་ན་ར་ལ། །ས་དྲག་ག་ང་བ་མ་ར་འཛོལ། །མགོ་
 ཅན་གསུམ་དང་འདྲོགས་ཅན་བཞི། །ར་མགོ་བརྩ་གཉིས་ལ་མགོ་བརྩ། །ས་མགོ་བརྩ་
 གཅིག་ལ་བཏགས་བདུན། །ར་བཏགས་བརྩ་གཅིག་ན་དང་མ། །ས་མགོ་ཅན་ལ་ར་

བཏགས་འབྱུང་། །ལ་བཏགས་བྱག་དང་ལ་བཏགས་ནི། །བཅུ་གཉིས་ཅ་ལ་ར་མགོ་
 དང་། །ལ་ལ་ལ་བཏགས་འབྱུང་ཆེ་མྱོད། །རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ནི་མིང་ཅམ་དང་། །ལས་སྤྱ་
 ཕྱ་བ་བྱེད་པ་པོ། །དགོས་ཆེད་འབྱུང་ཁྱད་ས་འབྲེལ་བ་དང་། །གནས་གཞི་བོད་པ་ཞེས་
 ཅུ་འོ། །སྤྱ་ར་དང་ཏུ་ཏུ་ན། །ལ་དོན་ཡིག་རྣམ་པ་བྱག །ས་སྤྱ་ག་བ་ད་བྱག་ཏུ། །ང་
 ད་ན་མ་ར་ལ་ཏུ། །འ་མཐར་ར་ཏུ་ཅི་རིགས་སྤྱར། །རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་བཞི་བ་དང་། །
 བཏུན་པ་དེ་ཉིད་དུས་ལ་འབྱུག །གིས་གྱིས་གྱིས་འིས་ཡིས་ཞེས་པ། །རྣམ་དབྱེ་གསུམ་
 པ་བྱེད་པ་ཞེ། །གི་གྱི་གྱི་འི་ཡི་ལྟ་ནི། །དུག་པ་འབྲེལ་བ་ལྟོན་པའི་སྒྲ། །ད་བ་ས་གྱི་ག་ང་
 གི །ན་མ་ར་ལ་འི་རྩེས་སྤྱ་གྱི། །མཐའ་ཉེན་མེད་དང་འ་མཐར་འི། །རྒྱང་བ་རྒྱང་ཆེ་ཡི་
 འཛོལ་བོ། །ནས་ལས་གཉིས་ནི་འབྱུང་ཁྱད་ས་ཏེ། །དགར་སྤྱད་ལྷག་བཅས་སྒྲ་ལ་.....
 བས། །རྒྱ་དང་དགར་བར་ལས་སྒྲ་འབྱུག །ཞེ་དང་ཀྱ་ཡི་ལྟ་ཡི་དང་། །མ་ཡི་ཞེས་ཕྱ་
 འཛོད་པའི་སྒྲ། །དེང་སང་པ་ལ་ཆེར་བོད་པའི་གྱི། །ཀེ་ཤ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་འབྲེལ། །རྩེས་
 འབྱུག་བཅུ་ལ་ཨ་སྤྱར་བ། །སྤྱར་སྤྱད་རྒྱ་སྤྱད་རྒྱ་གས་ཆོག་ཞེ། །རྩེས་འབྱུག་རང་འདྲའི་
 མཐའ་ལ་སྤྱར། །ད་བྱག་ཅན་མཐར་ཉི་ཞེས་འབྲི། །ཁྱད་འང་ཡང་གསུམ་སྤྱད་པ་.....
 དང་། །མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཆུན་གཉིས་ལྟོན། །ག་ད་བ་སའི་རྩེས་སྤྱ་གྱང་། །ང་ན་མ་
 འ་ར་ལ་ཡང་། །རྩེས་འབྱུག་མེད་མཐར་འང་ངམ་ཡང་། །ཞེ་ཉེ་དེ་གསུམ་ལྷག་བཅས་
 ཏེ། །མཆོམས་རྒྱུར་དམ་བཅའ་གཞན་འདྲིན་གསུམ། །ད་དེ་ན་ར་ལ་ས་ཏེ། །ག་ང་བ་མ་
 འ་རྣམས་དང་། །རྩེས་འབྱུག་མེད་མཐར་ས་ཞེ་འཛོལ། །གམ་སྟགས་བཅུ་ནི་འབྱེད་སྤྱད་
 སྒྲ། །རྩེས་འབྱུག་རང་འདྲའི་མཐར་སྤྱར་བུ། །ད་བྱག་ཅན་མཐར་ཉམ་ཞེས་སྤྱར། །མེ་
 ཆོམ་དྲི་བ་ལ་ཡང་འབྱུག །ནི་སྒྲ་དགར་དང་བཅན་པ་འོ། །དང་ནི་འབྱེད་སྤྱད་རྒྱ་
 མཆོན་དང་། །ཆོ་སྟབས་གདམས་ངག་ལྟ་ལ་འབྱུག །དེ་སྒྲ་ཐ་སྤྱད་དབང་གིས་.....
 གསུམ། །དོན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུག་པ་བཞི། །དུས་གྱི་དབང་གིས་གཉིས་ལ་འབྱུག །
 གང་སྤྱ་ཅི་དེ་སྤྱི་སྒྲ་ཞེ། །གང་ཟག་ལ་ནི་སྤྱ་འཛོལ་ཅིང་། །དྲི་བར་ཅི་དང་དཔེ་ལ་རི། །
 གང་ནི་ཁྱད་མེད་ཀུན་ལ་འབྱུག །པ་པོ་བ་པོ་མ་མོ་དང་། །ཅན་ལྟན་རྣམས་ནི་བདག་

པའི་སྒྲི། །ག་ད་བ་ས་ན་མ་པ། །ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་བ། །མ་མི་མིན་མེད་དགག་སྒྲི།
 རྩེ། །མ་མི་གཉིས་པོ་ཐོན་ལ་སྒྲིར། །མིན་མེད་གཉིས་པོ་རྩེས་སྒྲིསྒྲིར། །ག་ད་བ་དང་ད་
 དྲག་མཐར། །ཅིང་ཅེས་ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག ། །ང་ན་མ་འ་ར་ལ་དང་། །རྩེས་འབྲུག་མེད་
 མཐར་ཞིང་ཞེས་དང་། །ཞེ་འོ་ཞེ་ན་ཞིག་ན་མས་དང་། །ས་མཐར་ད་མིགས་བསལ་ཞེས་
 མ་གཏོགས། །ཤིང་ཤིག་ཤེའོ་ཤེ་ན་འཛོལ། །ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དབྱ་ཅན་དང་། །དབྱ་
 མེད་གཉིས་ཡོད་ཡིག་དཀར་ནག ། །དབྱ་མེད་ལ་ཡང་གཟབ་གཤར་གཉིས། །ཚུགས་
 བྱིས་ཚུགས་བྱིས་ཞེས་སྒྲི་གསུམ། །ཡི་གེའི་མགོ་རྒྱན་དབྱ་སྒྲི་དེ། །དང་ཁྱོག་བཟུ་ཞེས་
 གྱང་ཟེར། །ཤད་ལ་ཆིག་ཤད་སྒྲིར་ཤད་དང་། །ཆོག་ཤད་ཉིས་ཤད་བཞི་ཤད་དང་། །
 སྒྲིལ་ཤད་རིན་ཆེན་སྒྲིངས་ཤད་བདུན། །ཆོགས་བཅད་མཐའ་ལ་ཉིས་ཤད་དེ། །ཀ་ག་ཤ་
 ཀང་ཤད་རེར་ཅི། །ང་མཐར་ཤད་གོང་ཕྱི་ཆིག་འབྲི། །ང་རྒྱང་ཤད་དང་མི་འདྲིས་
 ཆེད། །འ་མཐར་འབྲི་བའི་སྒོལ་མ་བྱང་། །ཐིག་མགོར་ཡིག་རྣོག་གཅིག་བྱང་ཆོ། །རིན་
 ཆེན་སྒྲིངས་ཤད་གཅིག་དང་འགྲོགས། །ཕྱི་རྒྱང་ཅན་གསུམ་བྱང་ན་ཡང་། །སྒྲིངས་ཤད་
 བཅར་བའི་རྒྱལ་བྱིས་བཞེན། །ཡིག་རྣོག་གཉིས་སམ་གསུམ་མཐའ་རུ། །བྱིས་ཆོ་དེ་ཡི་
 དགོས་པ་ལྟར། །ཁྱག་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོ་དང་། །དོན་ཆན་ཕལ་ཆེར་མཐའ་དང་
 བོ། །བོད་པའི་སྐབས་ལ་ཆིག་ཤད་དེ། །རྩོགས་ཆིག་མཐའ་རུ་ཉིས་ཤད་འཛོལ། །ལྷེ་
 ཆན་ཆེ་བ་རྩོགས་པ་དང་། །ལེའུའི་མཆམས་སྒྲི་བཞི་ཤད་འབྲི། །འོ་ཁྱ་འམ་འང་ཆོག་
 བར་ནི། །རྒྱང་བ་ཆང་དང་མ་ཆང་བའི། །དབང་གིས་འཛོལ་རྒྱལ་སྐབས་དང་སྒྲིར། །
 དཔེར་བརྗོད་མཐུབ་མས་ངོ་སྤྲོད་ནི། །གཤམ་གྱི་རེའུ་མིག་ཁང་བར་བཞོད། །དེ་ལྟར་
 བྱིས་པའི་སྒོ་རྣམས་སྒྲི་དང་པའི་རྒྱ། །ཆིག་དོན་གོ་སྒྲི་སར་མས་ཉེར་དྲངས་ཏེ། །རིག་བྱེད་སྒོ་
 མའི་དྲང་ཐད་གཞུང་ལམ་དུ། །འབྲིད་པའི་ཐབས་འདི་འཇིག་རྟེན་རྒྱན་དུ་སྒྲིན། །

དབྱངས་བརྒྱུག་ནི། ཡ་ལྷ། མི་ལྷ། ལུ་ལྷ། རི་རྒྱ། ལི་ལྷ། ཡེ་ལྷ།
ཨ་ལྷ། མ་ཡེ།
གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ནི། ཀ་ཁ་ག་ཆ་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཆ་ཉ། ཏ་ཏ་ཏ་ཆ་ཏ། ཉ་ཁ་ད་ཆ་ད།
པ་པ་བ་ཆ་པ། ཡ་ར་ལ་པ། ཤ་ཤ་ས་ཤ། ས
ཐེས་འཕྱག་བརྒྱའི་དཔེར་བཞིན། ལྷག་ ལྷང་། རྱིན། ལྷ་ལྷིན། ལྷི་མ་ལེབ།
ལྷ་མ། གན་ལ། ལྷོག་ལྷར། ལྷ་ལ། ཡོས་ལ།
ཐོན་འཕྱག་ལྷའི་དཔེར་བཞིན། གཡག་ དགོ་བ། བལེ་བ། མཛོ། འབྲི།
ཡང་འཕྱག་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན། རྩམ་མཆེན་ད། སྐད་བཞུར་ད།
བཀའ་ལྷ་ལ་ད། ལྷག་ལ། གདངས། འཛེབས། གདམས།
ར་མགོ་བརྒྱུག་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན། ཀང་། ཀྱིན། རམས། རྩ། རྩང་།
ཉེན། རང་། རམས། བ་ཤྲོང་། མང་། ཅེ། རྩ་མ།
ལ་མགོ་བརྒྱའི་དཔེར་བཞིན། ལྷག་ལ་ལ། ལྷང་བ། ལྷ་བརྒྱ། ལྷག་ལ།
ལྷང་བ། ལྷ། ལྷན། ལྷག་ལ། ལྷ་བ། ལྷ་མ།
ས་མགོ་བརྒྱུག་ཅིག་གི་དཔེར་བཞིན། ལྷ། ལྷོ། ལྷན། ལྷིང་། ལྷན། ལྷིངས།
ལྷ་མ་བ། ལྷོ། ལྷར་མ། ལྷད། ལྷ་ལ།
ཡ་ལྷ་བརྒྱན་གྱི་དཔེར་བཞིན། བརྒྱལ། འཕྱག་ལ། བརྒྱ། དཔྱིད། ལྷ།
ལྷིང་། ལྷིང་།
ར་ལྷ་བརྒྱུག་ཅིག་གི་དཔེར་བཞིན། བརྒྱ། ལྷིད། བརྒྱང་། བ་རྒྱ། ལྷིག
ལྷ། ལྷོག་ལྷ། འཕྱོག་ ལྷང་། ལྷན་མ། ལྷི་ལ་མ།
ས་མགོ་ཅན་གྱི་ན་དང་མ་ལ་ར་ལྷ་ཡོད་པའི་དཔེར་བཞིན།
སྐར་མ་ལྷོན་དང་ལྷོབས། རིམ་པ་འཆོལ་བའི་ལྷོལ་ལྷི། ཆོས་ལྷ། ལྷོ་ལྷགས་འདོན།
ལ་བརྒྱགས་ལྷག་གི་དཔེར་བཞིན། ལྷ། ལྷག་ ལྷོ། བརྒྱམས། བརྒྱ། ལྷོབས།
མ་བརྒྱགས་བརྒྱུག་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན། ཀྱ་ལེ། ཤ་ཏ། ཀྱ་བ། ཏ་ལྷི།

ད་ལྟུག་ཆ་མུ། ལུ་མོ། ཟུ་ཆོད། ར་ཅོ། ལ་བ། ཤ་འོད། ལུ་གོར། ལུ་ཐོན།
ལུ་གཡང་།
ནམ་དབྱེ་དང་པོའི་དཔེར་བཞིན། ཤར། ལྷོ། ལུབ། ལུང་། ལ། ལུ།
མོ། ལུང་། གཡས། གཡོན། མཐུན། ལུབ།
ནམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཞིན། གཡས་སྒྲུགས་སུ་འཁུར། ལྷོ་བ་རུ་མིད།
ནམ་མཁའར་འཁངས། ལྷོག་རུ་བྱོས། ལྷོད་རུ་བཞུངས། ལྷོ་ན་ཅེ།
ནམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་དཔེར་བཞིན། བདག་གིས་བཤད། ལྷོད་ཀྱིས་ཉན།
འིན་ཀྱིས་ཉན། ལྷགས་མདའའིས་མིགས། མ་ཡིས་བཞུད།
ནམ་དབྱེ་བཞི་བའི་དཔེར་བཞིན། མཐོ་འིས་སུ་སྒྲོན་ལམ་ཐོབ། ལྷོ་ཁ་རུ་སྒྲོང་མ་བྱེད།
ལར་ལུ་བྱིན། ལོང་ཐོག་རུ་ལྷོ་འདྲིན། ལ་ལུ་ལུ་དཔེ་ལ་རུང་།
དགྲ་གསོད་ན་མཆོན་འཛིན། ལྷ་ལ་ལྷག་འཆལ།
ནམ་དབྱེ་ལྷ་བའི་དཔེར་བཞིན། གནམ་ནས་ཆར་བབས། གངས་རི་ལས་རྒྱ་བྱུང་།
ནས་སྒྲོ་དགར་རུང་ལྷག་བཅས་གསུམ་ལ་འཁུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
ལྷོ་ནང་ནས་བལྟ་བྱིན་མཛེས། ལམ་འདྲིན་ནས་ལྷ་སའི་བར། ལྷག་བཅལ་ནས་ཆོས་ཉན།
ལས་སྒྲོ་རྒྱ་དང་དགར་བ་ལ་འཁུག་པའི་དཔེར་བཞིན། ལ་ཐོན་ལས་སྒྲོ་གྲུ་བྱེ།
ཁ་བས་ཀྱན་ལས་ཤ་ཆོད་ཞིམ།
ནམ་དབྱེ་རྒྱག་པའི་དཔེར་བཞིན། ལྷག་གི་ལྷེར་མོ། ལྷོད་ཀྱི་མཆེ་བ། ལྷམ་གྱི་སྒྲུ།
ལྷང་པོའི་ལྷ་ཞགས། ཤ་ཡི་རུ་ཅོ།
ནམ་དབྱེ་བལྟན་པའི་དཔེར་བཞིན། ལྷགས་སུ་བཞུགས། ལྷོ་རུ་འདུག
ནམ་མཁའ་གནས། ལྷག་སྒྲུག་རུ་བཞེན། ལྷོད་རུ་བདོག ལུ་ན་བཞོངས།
ནམ་དབྱེ་བལྟད་པའི་དཔེར་བཞིན། ལྷོད་བྱུངས་ཅན་ལྷོ་མོ། ལྷ་ཡི་སྒྲོང་གྲོགས་
དམ་པ། ལྷ་ཡི་ཁ་མོ་བ།
ལ་དོན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ལ་འཁུག་པའི་དཔེར་བཞིན། གནས་ལྷགས་སུ་སྒྲུབ།

མི་བསྐྱ་བ་རུ་ངེས། ཉག་པར་གནས། སེན་རུ་བདེན། འོད་རུ་འབར།
ལ་དོན་གྱི་ཡི་གེ་རྩལ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། ཉི་མ་ཤར་རྩལ་སྤྲུལ་པས།
མ་རྩོ་རུ་སོང་། འབྲི་མར་སྒྲིབས། ཉི་རུབ་རུ་ཉལ། བམ་གྲང་རུ་གཉིད།
སྤྱི་རིངས་ཤར་རྩལ་ན་སད།
ཚོགས་ཚོག་བརྩུག་ཅིག་གི་དཔེར་བཞིན། དམག་གོ། ཡ་ཞང་ངོ། །བྱད་མེད་དོ། །
གཉེན་དོ། །དར་བབ་པོ། །མོ་གཤམ་མོ། །བྱིས་པའའོ། །དཀོར་གཉེར་རོ། །ཆོང་འགྲུལ་ལོ། །
ཆོས་གྲོགས་མོ། །ལྷ་དམོ་བསྟན་དཀྱོ། །གཞུག་ལ་བསྐྱར་དཀྱོ། །ར་བསྐྱལ་དཀྱོ། །
ཁྱད་འང་ཡང་གསུམ་ཁྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
སངས་རྒྱས་ཁྱད་གང་ཟག་ཡིན། མཁའ་ལ་འང་འབྱོན། མ་དག་པའི་ཁྱིང་རུ་ཡང་གཤེགས།
མཐུན་པའི་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བཞིན། མཛེས་ཁྱད་མཛེས་ལ་དཔལ་ཡང་འབར།
མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བཞིན། བརྟད་ཁྱད་ཁྱོ་ལ་མཛོལ་འང་སྤྲ།
ལྷག་བཅས་མཚམས་སྦྱར་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྩ་འཕངས་ཉེ་ཅོག
མག་བཅག་ཉེ་ཤི རྩ་དུད་དེ་སྤྲས།
དམ་བཅའ་སྟོན་པའི་དཔེར་བཞིན། གྲུ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྤེ། འདུས་བྱས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་འདྲེན་སྟོན་པའི་དཔེར་བཞིན། མཁའ་ལ་སྟོག་འཇུག་སྤེ། ས་ལ་སྐྱག་པ་
འཐིབས།
གམ་སོགས་འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྩལ་ནི་བཞི་སྤེ། དཔྱིད་དམ།
དབྱར་རམ། སྟོན་ཀའམ། དགུན་དོ། །
ཁྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
ཤར་རམ། ལྷ་འམ། རུབ་བམ། ཁྱད་ནི་རྩྭ་གས་བཞིའོ། །
ཐེ་ཆོམ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
འདི་ན་འདྲེ་ཡོད་དམ། མེད་དམ་ཐག་མི་ཆད།

དྲི་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
ཁྱེད་རང་གྱུའམ། མཛད་དམ། མོག་པོ་ཡིན།
ནི་སྒྲི་དགར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
འི་རབ་ནི་རི་གཞན་ལས་མཐོ།
བཅུན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
མོན་པ་ནི་ཉ་ཡིན། གཟུགས་ནི་མཐོ། མོམ་པ་ནི་མཁུགས།
དང་རྒྱ་འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
དུས་ནི་གསུམ་ཉི། འདས་པ་དང་། ད་ཉེ་བ་དང་། མ་འོངས་པའོ། །
ལུད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
ཉེ་ཡུལ་དང་། མི་ཡུལ་དང་། ལུ་ཡུལ་ནི་འཇིག་ཉེན་གསུམ་མོ། །
རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
འབད་པས་སྒྲོབས་དང་མཁས་པར་འབྱུར།
ཆེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཁ་ཉོན་བྱས། གདམས་ངག་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། དད་པ་བྱོས་ དང་ངས་བཤད།
དེ་སྒྲིའི་འཇུག་པ་དགྱའི་དཔེར་བཞིན། ཁྱ་བ་ཤར་རོ། །དེ་དཀར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཤོད། བདུད་དེ་ཉན། དེ་དེ་བཞེན་ནོ། དེ་མ་ཉེར། བདག་གི་གོས་དེ། ཁྱེད་བྱིན་དེ། ཁ་སང་གི་དུས་དེ། རྩེ་མ་མའི་ཁོ་དེ།
སྒྱི་སྒྲིའི་དཔེར་བཞིན། འདི་སྤུ་རེད། རིང་བྱང་ཅི་ཅམ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ལྷི་ལྷ་ བ་ཡིན། གང་གི་བྱ་ཡིན། མིང་ལ་གང་ཟེར། གང་དང་རིགས་འདྲ།
བདག་སྒྲིའི་དཔེར་བཞིན། མཁས་པ། སྒྱག་པོ། ལྷ་ས་བ། མཛའ་བོ། ར་མ། དམར་མོ། སྒོ་ཅན། འཕྱོར་ལྷན།
དགག་སྒྲིའི་དཔེར་བཞིན། མ་ཤེས། མི་འབྱང་། ལྷན་མ་མིན། བདག་པོ་མེད།

ཆོག་ཐུད་ཅིང་སྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན། ཁྱོད་ལ་ཡོད་ཅིང་ངར་མེད་ཅེས། །ཨེ་བདེན་
ཞེན་བདེན་ཞེ་འོ། །སྟོས་ཤིང་སྟོང་ཕྱི་སྟོང་ཞིག་ཏུ། །སྟོགས་ཞེས་བཞིན་ཆེ་བཅན་སྟོང་ས་ཤིག །
འོ་ཁུ་འམ་འང་བཞི་ཆོགས་བཅད་ནང་དུ་བྱུང་ཆེ་བར་ཆོག་མི་འབྱི་བའི་ངོ་སྟོན།
སྟོང་རྩལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་འོ་དང་བོ་ལ། །ཞེས་དང་། བྱག་གཉིས་ནི་ཁུ་ལེ་འཛིན་བྱག་
འཆལ། །ཞེས་དང་། བསྟུས་བའམ་བསྟུས་བ་སྟོང་དུ་ཡང་། །ཞེས་དང་།
དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་བདག་བྱག་འཆལ། །ཞེས་སོ། །
འོ་ཁུ་འམ་གསུམ་ཆོགས་བཅད་ནང་དུ་བྱུང་ཆེ་བར་ཆོག་འབྱི་བའི་ངོ་སྟོན།
མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་བྱུང་དུ་བདག་མཆི་འོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་གནས་བརྟན་གསེར་
པེ་ཁུ། །ཞེས་དང་། ལྷ་དང་མི་འམ་ཅི་ཡིས་བསྟེན་མ། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱས་མཆོན་ནས་བྱ་ཆེར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །
༥ སྟོགས་ལ་གཞོན་ནུ་རིག་བྱེད་སྟོ་མ་ཆེད། །གཞུང་ལམ་དུས་རིང་བསྟོན་པས་ངལ་
བ་ན། །རིུ་མིག་ར་བར་སྟོན་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱི། །ཨ་སྟེའི་ཤིང་ཐོག་ངལ་གསའི་
བཅུད་དུ་ཉེན། །ཤྱ་ཉི། །

༡༩། །རྟགས་འཕྲག་གི་སྒྲིང་པོ་རིག་
 རྟེན་སྒྲིམ་མི་འབབ་སྟེགས་ཞེས་
 རྩ་བ་བཟུགས་སོ། །

༡༩། །ན་མུལ་སྒྲིམ་མི་ལ། ཀ་ཀ་སྒྲིམ་མི་ལ་ཞེས་ཞུགས་བཅད། ཤེལ་དཀར་ལྷག་ཕྱན་
 མཛེས་ལྷན་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ། ། ཨེ་ཨེ་བདེ་ཆེན་གདངས་སྒྲིམ་ཤར་བའི་གསུང་། ། ཟུང་
 རྟགས་གཙུག་ལག་རི་བཞེན་མཁུན་པའི་ཐུགས་། ། ཚངས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པོ་བདག་སྒྲིང་ཁབ་རྩ་
 རྩལ། ། བརྩ་སྒྲིམ་རྩ་མཚོར་འཕྲག་པའི་རྩ་ཆེན་གཞུང་། ། ཡི་གེའི་རྟགས་གསུམ་གསལ་
 རྟེན་རྟགས་འཕྲག་གི་ ། རྩོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིམ་ལ་སྒྲིང་ནོར་དུ། ། རིག་པའི་འདྲ་འཛིན་
 རག་ལས་འདྲ་དགུར་སྒྲིམ། ། མིང་གཞིའི་རྟགས་གྱི་རྩོས་འཛིན་དང་། ། རྩོན་འཕྲག་ལྷ་
 དང་ཐེས་འཕྲག་བཅུའི། ། རྟགས་གྱི་རྩོས་འཛིན་འཕྲག་རྩལ་གསུམ། ། སྐབས་འདིའི་
 བཤད་བྱའི་རྩོན་གྱི་གཅི། ། དང་པོ་མིང་གཞི་རྩལ་བའི་རྩལ། ། དབྱངས་སྒྲིམ་གསལ་རྟེན་སྒྲིམ་
 རྩལ་འདྲ་། ། རྩོན་གདངས་རྩལ་སྒྲིམ་པོ་དང་། ། ཞན་པ་དེ་ལས་ཞན་པ་དང་། ། ཤིན་རྩལ་
 རྩོན་པོ་ལྷ་ཡི་སྒྲིམ། ། ལྷ་ཡི་སྒྲིམ་དང་མཛིན་སྒྲིམ། ། ཤིན་རྩལ་སྒྲིམ་དང་མཛིན་གསུམ་ཞེ། ། རྩོན་
 རྩལ་རྩལ་བར་བྱ། ། ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་ནི་སྒྲིམ། ། ཁ་ཅ་ཐ་ཅ་ཅ་ཅ་ཅིང་། ། ཀ་ཅ་ད་བ་ཅ་ཅ་
 ཅ། ། ཟུང་ལ་ཤ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ། ། ད་ཏ་ན་མ་ཤིན་རྩལ་སྒྲིམ། ། ར་ལ་ཏ་ནི་སྒྲིམ་གསུམ་ཞེ། ། ཡ་ནི་
 མཚན་མེད་ཡི་གེར་བཤད། ། སྒྲིམ་པོ་སྒྲིམ་པོ་འཕྲག་ལྷ་པོ་ཡི། ། རྟགས་གྱི་རྩོས་
 འཛིན་འཕྲག་རྩལ་ནི། ། བ་སྒྲིམ་ད་གཞིས་མ་ནིང་། ། འ་སྒྲིམ་མ་ནི་ཤིན་རྩལ་སྒྲིམ། ། རྩོན་
 འཕྲག་སྒྲིམ་ཡིག་བ་ཡིག་ནི། ། རྩལ་འདྲེགས་མཚན་ཅི་རིགས་སྒྲིམ། ། སྒྲིམ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་
 དང་། ། སྒྲིམ་ཡིག་ག་ཅ་ཏ་ད། ། ར་ཅ་ཞ་ཟ་ར་ཤ་སྒྲིམ། ། བཅུ་རྩལ་ཅ་མ་གྱི་སྒྲིམ་རྩལ་འཕྲག་
 རྩོན་འཕྲག་མ་ནིང་ག་ཡིག་ནི། ། སྒྲིམ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཅ་གསུམ་དང་། ། སྒྲིམ་ཡིག་ཏ་ད་ན་ཞ་ཟ། །

ཡ་ཤ་ས་ཡི་ཚུན་དུ་འབྱུག ། ཚུན་འབྱུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་ནི། །མ་ཡིག་ཀ་པ་མ་ཡིག་ནི། །
གང་བ་མའི་ཚུན་དུ་འབྱུག ། ཚུན་འབྱུག་མ་ཡིག་འ་ཡིག་ནི། །མ་ཡིག་ག་ཇ་ད་བ་ཇ། །
མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་མ་ཆ། །བཅུ་བོ་ཁོ་ནའི་ཚུན་དུ་འབྱུག ། ཚུན་འབྱུག་ཤིན་དུ་མ་མ་ནི། །
མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་དང་། །མ་ཡིག་ག་ཇ་ད་ཇ་དང་། །ཤིན་དུ་མ་ཡིག་ང་ཉ་ན། །བཅུ་
གཅིག་ཅམ་གྱི་ཚུན་དུ་འབྱུག ། མགོ་ཅན་གསུམ་ལ་བཅེགས་པ་བེར། །བཅེགས་འཕུལ་
བ་ཡིག་ཁོ་ནར་ངེས། །ཞར་ལ་མི་འབྱུག་པ་ཡི་ཚུལ། །བ་དང་ག་ད་མ་ནིང་གི །ཁ་ཆ་ཐ་
ཐ་ཆར་མི་འབྱུག་འདང་མ་ཡིག་མ་ཡིག་གི །ཀ་ཅ་ཉ་པ་ཅར་མི་འབྱུག །མདོར་ན་ཚུན་
འབྱུག་ལུ་བོ་ནི། །རང་རང་ལྟེ་བར་འབྱུག་མི་སྲིད། །མ་ནི་སྐད་གདངས་དྲག་པས་
འབྱུག། མ་ནིང་རན་དང་མ་ནི་ཞན། །ཤིན་དུ་མ་ནི་ལྟོད་པར་རོ། །ཚུན་འབྱུག་དགོས་པ་
ཅིའི་ཐུང་འབྱུག ། ཚུལ་འདིར་གསར་ལྷགས་སྟོ་རྒྱང་གིས། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་བཞིན་
རྟོགས་དཀའ་ཡང་། །ཐོག་མར་གོ་སྟེའི་གཏམ་འདིར་ཉན། །དངོས་པོ་ལས་དང་དུས་
གསུམ་གྱི། །དངོས་པོར་བདག་གཞན་བྱ་ཡུལ་གསུམ། །དཔེར་ན་ཡིག་མཁན་བདག་
ཡིན་ལ། །ཡི་གེ་འབྲི་བའི་བྱ་བ་གཞན། །བྲི་བའི་ཡི་གེ་བྱ་བའི་ཡུལ། །ལས་ལ་བྱ་ལས་
བྱེད་ལས་གཉིས། །ཤོག་ལྟེང་ལྷག་ཆས་ཡི་གེའི་གཟུགས། །བྲིས་པའི་ཆ་ནི་བྱ་བའི་
ལས། །ལྷ་གྲ་བཟུང་ནས་ཡི་གེའི་གཟུགས། །ཤར་ཤར་འབྲི་བ་བྱེད་པའི་ལས། །ཡིག་
མཁན་རང་ཉིད་བྱེད་པོ་གཙོ། །མོར་མོ་ལྷག་མོགས་བྱེད་པོ་མལ། །དུས་ལ་འདས་དང་
ད་ལྟ་བ། །མ་འོངས་གསུམ་ལྟེ་རིམ་བཞིན་དཔེར། །བྲིས་བྲིན་འདས་པ་འབྲི་བཞིན་
པའི། །གནས་སྐབས་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ། །འཕྲོན་ས་བྲི་འབྱུར་མ་འོངས་པ། །བྱ་བའི་ལས་
གཞན་མ་འོངས་པ། །བྱེད་པའི་ལས་བདག་ད་ལྟ་བ། །དུས་གསུམ་དབྱེ་བ་བྲུབ་ཆེ་
ཞིང་། །བདག་གཞན་དབྱེ་བ་བྲུབ་རྒྱང་ངོ་། །ཞར་བྱང་སྤྲུལ་ཆོག་མང་པོའི་ལྟེ་བ། །
སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་དངོས་ལས་དུས་གསུམ་དང་། །
བདག་གཞན་བྱ་བྱེད་ཅས་པ་རྣམས། །དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། །འདི་
འདྲའི་དཔེ་ཡིས་ངོ་ལྟོད་ན། །གནག་ཇི་རྣམས་ཀྱང་འབད་མེད་དུ། །མཁས་པའི་སྤྱི་ལ་

འགོད་མིན་ནམ། །དེ་ལྟའི་མན་ངག་སྒྲོར་བཞག་ནས། །མོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་
 ཟུར། །མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། །མོ་ནི་བདག་ད་མ་འོངས་ཟུར། །ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་
 མཉམ་ཟུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དཔེར་བཞིན་དང་། །བརྩར་བས་གོ་དོན་རགས་
 ཅམ་ཤེས། །ལུ་ཐག་ཆོད་པར་ཤེས་འདོད་ན། །སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་གཅེས་པར་བྱངས།
 གསུམ་པ་རྩིས་འཇུག་བརྩ་བོ་ཡི། །རྟགས་ཀྱི་དོས་འཛིན་འཇུག་ཚུལ་ནི། །ག་ད་བ་ས་
 བཞིན་མོ། །ང་མ་འ་གསུམ་མོ་ཡིན་ལ། །ན་ར་ལ་གསུམ་མ་ནིང་ངོ། །མོ་ལ་སྤྱེས་བྱ་རབ་
 འབྲིང་ཐ། །མོ་ལ་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ། །མ་ནིང་ལ་ནི་འགྱུར་བ་དང་། །མཆན་གཉིས་
 མཆན་མེད་ཅེས་པ་གསུམ། །ག་བ་ས་ཡི་ཡང་འཇུག་ཅན། །རིམ་བཞིན་སྤྱེས་བྱ་རབ་
 དང་འབྲིང་། །ག་ད་བ་སའི་རྩིས་འཇུག་ལས། །ཡང་འཇུག་མེད་པ་སྤྱེས་བྱ་ཐ། །མོ་ལ་
 ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཀྱིས། །མོ་ཅམ་དང་ནི་ཤིན་ཏུ་མོ། །མ་ནིང་མིང་གཞིརི་མོ་ཡིག་
 མཐར། །ད་དྲག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། །མོ་མཐར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཉིད། །
 འགྱུར་བ་མ་ནིང་ཞེས་སུ་འཛོད། །མིང་གཞིརི་མོ་མཐར་ཡང་འཇུག་ཅན། །མཆན་
 གཉིས་མ་ནིང་ཞེས་སུ་གདགས། །མིང་གཞིརི་མ་ནིང་ཡི་གེརི་མཐར། །ཡང་འཇུག་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །མཆན་མེད་མ་ནིང་ཞེས་སུ་གྲགས། །འདི་ནི་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་
 ལུགས། །མཁས་པ་གཞན་རྣམས་གཞན་ཏུ་འདོད། །གསལ་བྱེད་ཀྱན་ལ་རྩིས་འཇུག་
 བརྩ། །སྒྲོར་ཏུ་བྱང་བར་མཚུངས་ནའང་། །མིང་དོན་སྟོན་དང་མི་སྟོན་གྱི། །ཁྱད་པར་
 འབྱེད་པ་མཆོག་ཏུ་གཅེས། །རྩིས་འཇུག་མོ་གསུམ་ཁྱགས་པ་དྲག །མོ་གཉིས་ཞན་དང་
 མ་ནིང་གསུམ། །ཁྱགས་ཆོ་སྤྱ་གདངས་རན་པར་འཇུག །ནང་སྤྱད་དབང་གིས་སོ་སོར་
 དཔྱེ། །རྩིས་འཇུག་མོ་ཡིས་མིང་མཐའ་ཡང་། །མོ་ཡིག་འདྲེན་པ་རི་བཞིན་ཏུ། །མོ་ཡིས་
 མོ་དང་མ་ནིང་གིས། །མ་ནིང་ཅན་གྱི་མིང་མཐའ་འདྲེན། །དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་ཅམ་ལ་
 དགོངས། །བཞིན་བདེ་དབང་གིས་གཞན་དག་འདྲེན། །གཞན་ཡང་རྣམ་དཔྱེ་བརྒྱད་
 དག་དང་། །སྒྲོར་བརྩ་ལྟག་བཅས་ལ་སོགས་པའི། །ཆོག་སྤྱད་འདྲ་མིན་མང་བོ་ཡང་། །
 རྩིས་འཇུག་དབང་གིས་སོ་སོ་འཛོམ། །དེ་ཟུར་རྩིས་འཇུག་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །མིང་ཆོག་

ཡོད་དགུ་འབྱུང་བར་འབྱུང། །བྱར་བཞོད་རེའུ་མིག་མཛུབ་མ་ཡིས། །དོན་གྱི་གྲང་ཁྱེར་
མཚོན་པར་རུས། །དེ་ལྟར་རྟགས་འབྱུག་གཞུང་གི་སྒྲིང་པོའི་ཆོགས། །དོན་བཟུས་སྤ་
དབྱུག་གཅིག་ལ་ཀུན་ཚང་བ། །འདི་ཉིད་རྣམ་དཔྱད་ལག་པས་ཡོངས་བསྟེན་ཏེ། །རིག་
བྱེད་སྒོ་ཐེམ་མཐོན་པོར་ཡུད་ཀྱིས་བཅོད། །

ཐོན་འབྱུག་བ་ཡིག་མིང་གཞི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
བཀག་བཅད། བཏབ། བཅན། བགད། བཟགས། བཛོད། བཞེས།
བདག་བཟུམས། བཟྱ། བཞད། བཟང་། བརྒ། བཤལ། བསད།
ཐོན་འབྱུག་ག་ཡིག་མིང་གཞི་བཅུ་གཅིག་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
གཅགས། གཏད། གཅང་། གཉིད། གདལ། གནས། གཞུ། གཟི། གཡག
གཤམ། གསོ།
ཐོན་འབྱུག་ད་ཡིག་མིང་གཞི་དྲུག་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
དགར། དཔལ། དགག་དང་། དབང་། དམག
ཐོན་འབྱུག་འ་ཡིག་མིང་གཞི་བཅུ་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
འགལ། འཇག་འདྲད། འབྲ། འཛོན། འཁར། འཆལ། འཐག་འཕངས།
འཆོག
ཐོན་འབྱུག་མ་ཡིག་མིང་གཞི་བཅུ་གཅིག་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
མཁན། མཚོག་མཐར། མཚལ། མགོ་མངལ། མདའ། མཛོས། མངགས།
མཉེས། མནོལ།
ཐོན་འབྱུག་པོ་ཡིག་འདས་པ་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
བཙེ་བས་བཟུངས། ཐོང་པོ་བཅད། མིག་གིས་བཟུས།
དངོས་པོ་གཞན་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
བཟུང་བྱའི་ཆོས། བཙུང་བྱའི་ཤ་བཟུབ་བྱའི་རིག་གནས།
བྱ་བའི་ལས་བཟུབ་པའི་བྱུར་འབྱུག་པའི་དཔེར་བཅོད།
ཐོན་བསྟེབ་པར་བྱ། ཐུགས་བརྒྱབ་པར་བྱ། བྱིས་བཟུང་བར་བྱ།
དེ་དག་གི་རྒྱས་བྱངས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པའི་ཆོག་ལ་བས་འཕུལ་མི་འཐོབ་པའི་

དཔེར་བཞིན། འཕྱེད་པ་པོ། རྩེ་གུ་པ་པོ། ར་སྒྲིལ་པ་པོ། ཆས་ལ་སྒྲིལ་བར་བྱེད།
ལག་པ་རྒྱུང་བར་བྱེད། མེལ་སྤྱོད་པར་བྱེད།
དེ་དག་གི་རྒྱལ་རྒྱུངས་པའི་སྒྲིལ་ཆོག་ལ་བས་འབྲལ་མེད་ཅིང་ཡང་འཇུག་
མོབ་པའི་དཔེར་བཞིན། ཆས་རྒྱུར་དྲ་སྒྲིལས། མཐུན་སྤྱོད་ཆང་བར་སྤྱོདས།
དོན་ཞིབ་དྲ་སྤྱོདས།
སྒྲིན་འཇུག་མ་ཅིང་གཉིས་བདག་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
སྒྲིང་བོ་གཅིད་པ་པོ། སྤྱོད་པ་གཉིང་བ་པོ། ཟས་གཡོ་བ་པོ། རྩེ་མོ་འཁྲོལ་བ་པོ།
མཐུད་པ་འཁྲོལ་བ་པོ། རིག་པས་དཔྱེད་པ་པོ།
གཞན་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
གཏུབ་བྱའི་ཤིང་། གཟུང་བྱའི་སྤོང་བ། གསག་བྱའི་དགེ་ཅ།
དགག་བྱའི་སྒྲིན། དགྲི་བྱའི་སྤྱོད་པ། དབུལ་བྱའི་མེན་ག
དུས་ད་ལྟ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
དག་གསོད་བཞིན་པ། རྩེ་བ་གཅོག་བཞིན་པ། དོན་གཉེར་བཞིན་པ།
རྒྱ་དགག་གིན་འཇུག གད་མོ་དགོད་བྱིན་ཡོད། དོན་དཔྱེད་བྱིན་ཉལ།
སྒྲིན་འཇུག་མོ་ཡིག་བདག་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
སྤྱོད་པ་འཁལ་བ་པོ། ལམ་དུ་འབྱིད་པ་པོ། དག་འཇོམས་པ་པོ།
དུས་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། སྒྲིན་དང་དྲ་འཇུག་བཞིན་པ།
རྒྱན་ཆ་འཇོགས་བཞིན་པ། ཉ་མོ་དྲུལ་བཞིན་པ།
དུས་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་འབྱོན།
ལས་བྱི་ཉམས་སྒྲིབས་འབྱུར། སང་གི་ཉི་མ་འཆར།
སྒྲིན་འཇུག་ཤིན་དྲ་མོ་ཡིག་བདག་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
མཆོད་པ་པོ། མཐུད་པ་པོ། མཐུད་པ་པོ།
གཞན་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།

མཚན་བྱའི་ལྷ། མཐུད་བྱའི་ཐ་ག། མཐུད་བྱའི་མགུལ་ཆེངས།
དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
མཚན་བྱིན། མཐུད་པར་བྱས། མཐུད་པར་བྱས།
དུས་ད་ལྷ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
མཚན་གྱིན་འདུག མཐུད་གྱིན་ཡོད། མཐུད་བཞིན་གནས།
དུས་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།
མཚན་པར་འབྱར། མཐུད་པར་འབྱར། མཐུད་པར་འབྱར།
མ་ཡིག་ལྷེས་བྱ་རབ་བྱ་དཔེར་བཞིན། འཇིགས།
འབྲིང་གི་དཔེར་བཞིན། ལྷོབས།
ཐ་མའི་དཔེར་བཞིན། ཉན། དད། འབྲུབ། མོས།
མ་ཅམ་བྱ་དཔེར་བཞིན། གངས། ཉམས།
ཤིན་རྒྱ་མའི་དཔེར་བཞིན། གང་། ལྷ་མ། མཁའ།
འབྱར་བ་མ་ནིང་གི་དཔེར་བཞིན། ལྷན། བསྟནད། འཇུག།
མཚན་གཉིས་མ་ནིང་གི་དཔེར་བཞིན། འཇིནད།
མཚན་མེད་མ་ནིང་གི་དཔེར་བཞིན། མཁན། ཐརད།
རྗེས་འཇུག་མ་ཡིག་གིས་མིང་མཐའ་མ་ཡིག་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན།
ཅིག་ཅར། བསྐལ་ད་པ། ལྷགས་ཀ།
རྗེས་འཇུག་མ་ཡིག་གིས་མིང་མཐའ་མ་ཡིག་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན།
ཐམ་ག དགའ་བ། གཏུང་མ།
རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་མཐའ་མ་ནིང་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན།
དགུན་ཁ། དབྱར་ཁ། རལ་ཁ།
བཞིན་བདེ་དབང་གིས་མོས་མ་ཡིག་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན། ཆད་མ།
ལྷད་མ། ལྷས་མ།

མས་མ་ཡིག་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན།
དམ་པ། སྤང་པ། ལྷ་ཅིག
མ་ནིང་གིས་མ་ཡིག་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན།
སྒྲིན་མ། དར་བ། ལྷལ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
༡ རྩམ་དཔྱད་མིག་དཔྱུས་རིང་བའི་སྐལ་བཟང་ཆོགས། །རིག་བྱེད་སྒྲིན་མའི་འབབ་སྒྲེགས་
མཆོན་མའི་ཁར། །བཟོད་དེ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ལེན་འདོད་ན། །རེ་ཞིག་དཔེར་
བཞིན་སྤང་ཆང་འདི་བྱངས་ཤིག ། ལུ་ཅི། །

༡༡། །ཐོད་ཀྱི་བད་དག་རིག་པའི་གནས་
ལ་འབྱུག་པའི་སྒྲིལ་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། །སྒྲིལ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །ག་ཁ་སྒྲིལ་ཅུ་ཆར་
བའི་ཆོགས་བཅད། །འཇིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་གཉེར་མཛོད་དུ་མ་པའི་སྒྲི། །ཆོས་ཕྱང་ལྷ་
ཆོགས་ཁམས་བཞིན་གཟིགས་པའི་གསུང་། །ཡེ་ཤི་མཉམ་སྦྱར་བདེ་སྦྱང་ཐུགས་དང་
ལྷན། །ལྷས་ཅན་རྩ་མཆོའི་ཕྱི་གཙུག་རྒྱན་ཏུ་ལྷམ། །གངས་རིའི་ཕྱོང་བས་བསྐྱར་བའི་
འཇིག་རྟེན་ཏུ། །རྒྱལ་བལྟན་ཉིན་ཕྱེད་འཆར་བའི་སྒྱ་རིངས་ཀྱི། །ཡི་གེའི་སྤྱལ་ཆེན་ཐོག་
མར་འཕྱེད་མཛད་པ། །འཇམ་དབྱངས་ནམ་ཐུལ་ཐོན་མིའི་ཞབས་ལ་འདུད། །གསུང་
རབ་རྒྱ་མཆོར་བཀོད་པའི་སྒྱ་ཐོ་ཆེ། །བད་དག་གཞུང་ལྷགས་རྒྱས་བལྟས་མང་མཆིས་
ཀྱང་། །འདིར་ནི་གསར་སྒྲིབ་དཔྱད་ལྷན་དོན་གཉེར་འགའི། །སྒྲི་དང་འཆམ་ཐུར་ག་
སྒྲིའི་སྐད་ཀྱིས་བཅམ། །

ག །སྐར་མ་པ་སངས་ཏུང་གི་མདོག་ལྷར་དཀར། །སྐར་ཆན་ཐེ་ཉེ་ལྷལ་གྱའི་མཐའ་ལ་
བསྐྱར། །སྐུ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་ནི་དུ་ཀྱལ་བཞེན། །ཕག་ཏུ་བསྐྱངས་ནས་སྐྱོང་བའི་སྦྱོད་
རྣམས་ཐུར། །ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་བསྐལ་པའི་བར་ཏུ་བསགས། །ཐེད་པའི་བརྒྱམ་པ་ཉི་
མས་བསྐམ་མི་འཁྱར། །རྒྱན་གྱི་ངོས་སུ་ཆེར་མ་ཡོད་རེ་སྐྱན། །མ་འབྱུངས་སྦྱེན་པར་
མཁོ་བའི་མཐུན་སྦྱེན་སྒྲིབ། །འོ་ཞོད་ཐུགས་པས་སྦོད་ཏུ་སྦྱོན་ལྷར་དགྱིགས། །རྒྱང་གི་ཤ་
ཡིས་བྱ་དང་བྱ་མོ་བསྐྱངས། །ཤ་མེད་ཀྱང་རུས་ཏུར་གྱི་ཁྱོད་ཏུ་བཀྱང་། །སྐྱག་མའི་
གནས་ན་ཤུན་པའི་སྐྱགས་པ་མང། །

ཁ །ཁང་བཅོགས་མཛོན་པོར་ང་རྒྱལ་དྲེགས་པས་ཁིངས། །ཁམ་ཟས་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་

འབྱུང་ཁམས་རྒྱལ། །ཁོར་ཡུག་ཀྱན་ཏུ་འཁོར་མའི་བཤོད་པ་མང། །སྒྲན་གྱི་མཁན་པ་
ཁན་ལ་སྤྱི་ཡིས་འཇོག །འདབ་ཆགས་ཁྱུང་ཁྱུང་སྒོ་ངའི་སྤྱབས་ནས་འབྱུངས། །ཁྱོགས་
གྱི་ཁང་བཟང་འབྲི་ཤིང་འཁྱོག་པོས་འཁྱུར། །བྱ་རྒྱལ་ཁྱུང་ཆེན་ཞོན་ན་བྱ་བ་འཁྱོངས། །
རྒྱ་འཛིན་འབྲིགས་དུས་ལག་པའི་མཁྲིག་མ་ན། །འཐབ་ཅོད་འབྲུག་པས་མན་རྒྱན་
འཛིངས་པར་འབྲུགས། །ཁྱུ་ཆད་མངས་པའི་གདོང་ཕྱིས་རྒྱ་ཡིས་འབྱུང། །སྤོང་བའི་
འབྲི་ཤིང་བྲི་ཐག་ས་ལ་བཅུགས། །རྩལ་མོ་འཁྱོལ་བཞིན་ནང་ཁྱོལ་བྱ་བར་ཅོམ། །

ག མ་ཆེན་གངས་རི་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བཟིད། །ཉིན་གུང་གལ་གྱི་གོང་ནས་གསལ་
སྒྲན་འབྱུངས། །དགུང་ལོ་དུ་ལོན་སྤྱགས་གྱི་དགོངས་པར་ཞོག། །རི་དྭགས་དུ་གོ་བ་སྒོ་ཡི་ཕྱི་
ན་རྒྱགས། །རྩ་ཆོད་ཆོད་མ་གད་མོ་དགོད་བཞིན་བདུལ། །གཅིན་སྒྲོད་ལྷང་བྱ་རི་ཡི་
ལྷང་ལ་འཕངས། །ཅམ་པ་བགམས་ཏེ་དག་བའི་སྒྲུང་པ་འགེམ། །སྒྲིག་པ་བོས་རྩེས་མ་
ཡི་ཤུན་པ་དགོག །མ་ཆེར་ས་གོ་ལ་བས་བོག་རྣམས་དོན་མེད་གོད། །རྒྱང་རིང་ལམ་ནས་
མེད་གེའི་གད་རྒྱངས་ཐོས། །ཀོ་སྒྲོན་བརྒྱངས་ནས་དུས་ཆོད་རིང་ཞིག་བགྱངས། །ར་
སྤྱབ་སྤྱི་ཡིས་བསྟན་དུ་ག་ཕྱི་མར་བརྒྱགས། །

ང དག་ཆོག་བཅན་པོས་མོ་ཉ་ཕྱོགས་སྤྱུ་མངགས། །ངལ་དུ་བ་ལས་གྱིས་མངལ་གྱི་སྤྱུ་གུ་
ལྱང། །ཞིམ་མངར་སྒྲན་གྱིས་ངར་སྒྲུང་མཐོན་པོ་འབྱུན། །མངན་བགངས་སྒྲན་གྱིས་
ངན་འགྲོའི་གནས་སྤྱུ་འཕེན། །ལེགས་སྤྱར་སྤྱགས་སྒྲུང་ཤེས་ན་ཀྱན་གྱིས་བསྟགས། །
རྩོན་པའི་མདའ་ཡིས་སྒྲོན་ན་ཡོད་པ་བསད། །རྩོན་དུང་བས་ལ་བ་སྒྲོ་སྒྲོ་གོན། །ང་
བ་འཕྱར་བ་མཁའ་ལས་རྒྱང་བས་སྤངས། །སྤྱངས་སྤྱང་ན་རེས་པར་ཡི་རེ་སྤྱག །རྩ་ཡི་
རྩོག་མ་རྒྱ་ཡི་རྩོགས་སྤྱུ་བཟུ། །ར་མའི་ཉག་མ་སྤྱ་མའི་གྱི་ཡིས་བཅད། །ར་བརྒྱངས་ཆེན་
སྤྱ་རྩོད་ཆོད་མ་བ། །

ཅ རྩ་མཆོག་ཅང་ཤེས་མདུན་ནས་རྒྱག་ཅིང་མཆོངས། །ཅི་ཤིང་ཐམས་ཅད་མིག་པ་
རྩོན་པོས་བཅད། །ཞབས་གྱིས་བཅགས་སར་བསྟན་ནས་དཀར་ཡོལ་བཅག །ཐག་
པས་བཅིངས་ཏེ་སྤར་མོ་གཅིག་དུ་བཅངས། །དག་བཅོམ་པ་རྣམས་མི་སྤྱུ་གཅོམ་

བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟུགས། །གཅི་བ་བཏང་བས་ལྷེ་བ་གཤེར་བར་བྱས། །རྟ་མིག་ལྷགས་ཀྱིས་
བརྟམས་ནས་ལྷག་གིས་བྱབ། །རི་རབ་ལྷག་ཏུ་འགྲོ་བར་སྒྲོས་མི་ལྷགས། །རང་ཉིད་
གཅིག་ཕུར་ཐོད་ལ་སྒྲོ་ཡིས་ལྷགས། །ཅོང་གི་རྩ་ལ་མེ་ཏུང་བེད་ཤེད་ཀྱིས་བརྟེན། །སྒྲ་
བྱེད་ལྷེ་ཡིས་གཅེས་པའི་གཏམ་དག་ཤོད། །གཅོང་ནད་བྱང་ཆེ་གཏུང་གིས་ཅི་ལ་
ཕན། །

ཆ དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཁ་འཆོས་པར་བྱེད། །མཆོངས་ལྡིང་བྱས་ནས་རིན་ཆེན་
མཆོང་ཞིག་རྟེན། །ཁ་བས་མཆོག་ལ་ཆོག་ཤེས་བཞེན་ན་ལེགས། །ཆང་གིས་སྤྲུགས་པའི་
ཆངས་བྱ་ག་ལ་ཞིམ། །ཆོལ་བཅས་ནང་ཏུ་འབྱུངས་ན་འཆོལ་བར་སྤྱི། །ཡལ་ག་ཆག་
པའི་རོས་ན་སྤང་སྤྱི་ཆགས། །ཆར་བ་བབས་པའི་རྗེས་སྤྱི་མ་འཆར། །འབྲུ་ཁལ་ཆེག་
སྤྱང་མཆིག་དང་མཆིག་གུར་འབྲག ། དམ་ཆོས་འཆད་པས་དགེ་སེམས་ཆད་པ་
འབྱུད། །ཤིང་ཐོག་ཆ་ཤས་ཅམ་ཞིག་འཆའ་བར་བྱེད། །ཆབ་ཀྱིས་བྲན་པ་སྒྲོག་ཏུ་འཆབ་
ཅིང་སྤྱེད། །འཆམ་བྱི་ལྷན་མོར་ཤོམ་ཆོགས་ཆམ་མེར་བཤལ། །

༣ འཇིག་རྟེན་ཁམས་སྤྱི་འཇིགས་པའི་གཅན་གཟན་མང། །འཇག་མའི་རྩ་ཡི་སྤྱི་
དབྱིབས་སེམས་ལ་འཇགས། །འཇི་བས་སོ་བཏབ་ཤ་པགས་འཇུ་སྒྲམ་བྱེད། །ལུས་ཀྱི་སྤྱི་
མཇིང་བྱ་མཆོའི་འཇིང་ཏུ་བྱབ། །མཇུག་མ་ལྷན་པ་ར་བའི་ནང་ཏུ་འཇུག ། རིན་བང་
འཇལ་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་ལ་མཇལ། །འཇེབས་པའི་སྒྲན་སྒྲན་ཅན་དེ་འཇེབས་ནས་
འོང། །བྱི་ཏུ་འཇོལ་མོ་འཇོ་སྤྱི་ཉམས་དང་ལྷན། །ཏིལ་བྱི་རྩང་ཏུ་རྩང་ཁྲའི་ཆོན་
མདངས་བཀྲ། །རྩེ་བོ་མཆོག་གིས་རྩེ་འཇིགས་ཡོངས་ལ་བྱམས། །མཆོད་ཅིང་རྩེད་པར་
ནམ་ཡང་བརྩེད་མི་བྱ། །ཤ་རྩུད་ཐོས་པས་གཟི་བརྩིད་འབྱུང་མི་སྤྱིད། །

༩ ཉ་ཤ་ཐོས་པས་ཉ་བཞེ་སྒྲོམ་པོར་གྱུར། །མཉན་པས་ཁུ་ལས་བསྐྱལ་བའི་སྒྲན་ལ་
ཉན། །སྤྱི་རྟེན་སྤྱི་བྱ་ཉག་ཐག་སྤྱི་མས་བཏགས། །ཉམ་ཐག་གུར་ཆེ་ལུས་ཀྱི་གཟི་
མདངས་ཉམས། །ཉེ་རིང་བྱེད་པའི་ཆགས་སྤང་ཉེས་པ་སྤངས། །ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
ནང་ཤོལ་གཉི་མ་སྤངས། །སྤྱིས་ནས་བསྐྱེད་དེ་འབྲུ་ཡི་སྤྱི་མ་བཅད། །སྤྱིང་སྤྱིབས་ཅན་

དེ་ནས་ཡང་བསྐྱེད་ས་པ་མེད། ། སྤྱང་བྱས་མིགས་ནས་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་ས་པར་བྱས།
ཡིན་ནམ་སྤྱམ་ནས་འབར་འབྱར་མེད་པར་བསྐྱེད་ས། ། སྤྱི་རྩི་ལ་ལྟུང་ནས་མེ་ཏྲག་
རྩིད། ། གཉིད་ལས་སང་ཆོད་གཞུགས་ས་མཐར་བསྐྱེལ། །

ཏ ཏིང་ཤགས་འཁྱོལ་བཞིན་དམན་ལ་སྦྱོན་པ་བཏྱང་། ། གཞན་ལ་སྤྱོར་མཐན་འདོད་
དགའི་གཉིར་བྱ་འགྱུར། ། རལ་གྱིས་གདུབས་ནས་མཐའ་ལ་སྦྱོན་ཕྱར་གཉིབས། ། ཤིང་
སྤང་སྤྱག་པ་མི་འགྱུར་རྟག་པ་མིན། ། གཙན་གཟན་སྤྱག་གཟིག་གཉའ་སྤྱག་འདི་ནས་
མཚོངས། ། ཞུགས་བུའི་སྤོང་ནས་སྤྱོག་ཅིང་སྤྱོག་ཉམས་བྱེད། ། སྤྱང་བོར་གཉོགས་ཆད་
སྤྱགས་ཤིང་སྒྲིམ་པས་གཟིར། ། མདའ་སྤྱང་སྤྱར་ནས་ཕ་རྩལ་སྤྱང་སྤྱག་བསད། ། སྤྱག་
པའི་གོས་སྦྱོན་སྤྱག་པ་འདོར་བར་དཀའ། ། མི་གཡོ་བརྟན་པའི་སྤང་ནས་སྤྱང་མི་
བསྐྱེད། ། ལྟ་བུད་མིག་གིས་གཟུགས་མཚར་དཔལ་ལ་བཟ། ། ཉོག་དཔྱུད་བཏྱང་ནས་
གསུང་རབ་དོན་ཀུན་ཉོགས། །

ཐ ཐུམ་སྤྱོབས་བསྐྱེད་དེ་ལག་པས་མེ་ཏྲག་འབྱ། ། མིག་གིས་མཚོང་ནས་ཆུ་གཙང་བྱ་བ་
གཟིག་འབྱུངས། ། མཐིང་གོས་སྦྱོན་བཞིན་ཐང་ལ་ཡན་བྱ་སང་། ། ཐལ་བའི་སྤང་བོ་སྤྱི་
ཡི་ཐད་ཀར་སྤྱངས། ། ཐུགས་འདྲིས་ཆེ་བ་ཕན་ཚུན་བྱག་སྤྱད་མཛད། ། ཐོ་རངས་བྱས་སྤྱི་
མཚོ་རིས་གནས་སྤྱི་གཤེགས། ། ཐབས་ཀྱིས་བཙས་པའི་ཐབ་ཀ་ཤིན་བྱ་འཕྱོད། ། བམ་
མཐའི་ཐོག་གིས་བྱག་རི་ཐོགས་མེད་མིགས། ། ཐུབ་པའི་སྦྱོན་སྤྱར་འཁོར་ཆོགས་སྦྱོན་
སྤྱར་འཕྱེབས། ། ཐོལ་སྤྱང་ཆོག་གིས་ཉེས་ཀུན་མཐོལ་ལོ་བཤགས། ། ཉལ་ཐོང་གར་དར་
དཔྱངས་སྤྱང་བྱ་བཏྱགས། ། གདན་ཆ་འབྱུག་པའི་སྤོང་ནས་སྤྱག་པ་བྱངས། །

ད དལ་འཕྱོར་རྩེན་ལ་དུད་པ་ཤུགས་བྱག་སྒྲིམ། ། དྲོང་གི་ནང་ནས་གཡས་འབྱོལ་བྱང་
ཞིག་རྩིད། ། མི་དྲང་མི་མིན་རང་རང་གནས་སྤྱི་དུངས། ། ཁང་བདོག་པོར་དོགས་པའི་
གནས་འདི་ཤེས། ། ཐག་དྲང་ཁུགས་ལ་རྒྱག་ཅིང་སྤྱང་ནས་ཅེ། ། དཔའ་གདོང་ཆེ་བ་སྦྱོན་
སྤྱར་ཁ་ཡང་གདུངས། ། སྤྱང་བོའི་རྩ་ནས་བཟད་དེ་ར་ཆེན་རྒྱང་། ། གདུགས་ཀྱི་མཚོད་
རིས་གདུག་རྒྱབ་ཅན་གྱིས་འཛིན། ། དྲོལ་གྱི་ནང་བྱ་ཉལ་དོད་ཅིག་བཟུང་། ། བདུག་

སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲ་བཟུལ་མེས་བར་བྱེད། །ལྷ་བ་ལྷི་བ་སྒྲ་སྒྲ་བས་ཁང་བའི་ཡང་ཐོག་་་་
བཞི་བས། །ལྷ་བའི་འདབས་ནས་འགྲུལ་བར་བདེ་བྱས་བྱས། །

ན གྲགས་ཚལ་འབྱུག་པོར་ཐུན་ནུག་འཐིབས་ནས་འདུག །ནངས་པར་ལངས་ནས་
ཁང་བའི་ནང་དུ་བཞུད། །ནུན་ཏན་འབད་པས་མ་རྩལ་བྱིས་མནན། །ནུལ་བྱ་སྒྲིས་
པའི་མ་དེ་ནད་བྱིས་ཐེབས། །ནུག་ཁྱག་གཅོད་ཐུར་སྒྲག་ཚའི་ཐིག་ལེ་བྱ། །གནངས་
གཞེས་ཉིན་པར་ཚས་ཐུན་གནང་ཞེས་ཚས། །ཞོས་ལྷེ་བསྟར་རྟེ་རྒྱ་སྒར་སྟར་མ་ལྷ། །
སྒྲན་བྱི་སྒར་མ་ཤར་ཆེ་རྒྱ་འདི་སྟན། །བལ་གས་སྟུལ་བྱ་འདི་རྒྱམས་ཐུན་པར་གཏོང་། །
དག་བཅོམ་རྒྱུ་པ་འདི་དག་གནམ་དུ་འཕུར། །ནེ་བྱ་གསེང་ཐང་ལ་ནུས་བྱི་རྒྱ་བྱ་བྱ། །
སྒྲག་ཆགས་ནེ་བྱ་ལེ་ནེ་ཚས་སྒྲ་ལ་བཞུད། །

བ དཔག་ཚད་དུ་ཡོད་སྒྲ་ཡིས་དཔགས་རྟེ་འཇལ། །སྒྲ་བ་ལྷི་དཔྱང་སར་དམག་་་
དཔྱང་གལ་དུ་བཞུགས། །ལྷ་བྱའི་ཅེ་ནས་ཕི་མང་སྟན་པར་བྱེད། །ལྷ་རྒྱལ་ལྷལ་དུ་
ཕྱིར་བྱིས་རི་མ་འབྱ། །རི་དཔྱངས་མཚེ་སར་བདེན་རྒྱན་དཔྱང་དུ་བཅུགས། །སྟང་
སྟངས་གནས་སྒྲ་རིག་སྒྲིབ་སྟངས་པར་གདམས། །སྟང་བ་བ་ཡིས་ཡོ་བྱད་སྟང་མི་བྱ། །
མང་གའི་པགས་པ་བྱི་སྒྲགས་ལས་བྱད་འཕགས། །སྟག་བྱའི་རྒྱན་ཆ་སྟག་མའི་སྟོད་དུ་
བཞག །སྟང་གི་བཟུང་ནས་རྒྱ་ཡི་གཏོང་ལ་བྱེདས། །སྟན་ངག་དཔེར་བཙོན་དཔེར་མ་
ཤིན་དུ་དག །དཔེར་བའི་མགྱོན་པར་བྱི་རུའི་རྒྱན་བྱེད་སྟ། །

མ རི་ཡི་ཐང་ནས་མདའ་མཁན་དེ་ཡིས་འཕྱངས། །ཐངས་ཤིང་དབུལ་ཆེ་འཕྱངས་
སྒྲིབ་གས་བྱང་མེད། །འཕྱན་མེད་བདེ་བར་གནས་ཐུར་གཞན་ཕན་སྟབ། །བྱག་སྟག་
གནས་སྒྲ་སྟགས་བྱི་དོན་ཆེན་སྟམས། །ཤ་རྒྱས་ཕྱག་པ་ནམ་ཡང་འཕག་འཕག་བྱེད། །
གཅན་གཟན་འཕར་བ་སྟང་གི་ཕར་རྒྱར་རྒྱག །ཕོ་བའི་མེ་རྒྱད་ཉམས་ཆེ་འཕོ་བར་
ཞེ། །ལག་དུ་སྟབ་བཟུང་རྒྱ་ཐིབས་ཐེང་དུ་འབྱེད། །སྟར་མ་དཔྱངས་པའི་སྟང་དུ་
འདབ་ཆགས་འཕྱར། །འཕྱ་རྒྱན་སྟར་གས་དོ་གེར་ཅེ་ལ་འདོགས། །ལམ་འཕྱང་དོག་
པོར་བྱེད་བ་བྱང་བར་དགལ། །སྟག་པོའི་བྱིམ་དུ་གནག་སྟགས་བྱང་ལས་འདས། །

བ བག་ཕྱེད་ཁ་བས་བགས་ཀྱིས་ཐོས་ན་པན། །བད་དུ་ཆར་བབས་ན་རེའི་རྟོག་པོ་
བདས། །ཕྱིར་སྐྱགས་མེལ་ཕྱིར་བྱང་གི་སྐྱགས་སུ་འཆག། །རོ་བྱད་ལྟ་བའི་མེ་མོང་ཕྱི་
དོར་བྱེད། །བྲག་གི་ཙ་ནས་སྤྲོད་པ་ཁ་སྤྱེལ། །གཞན་དུ་བྱོས་ནས་ས་ཡི་ཁྱུང་བྱ་
བྱས། །ལག་ཚུ་འབྲིམ་ཆོའི་འབྲུམ་བུའི་ནད་ལ་འཛོམ། །འབག་བཟོའི་རྟེན་ལ་བྱི་མས་
འབགས་མི་བྱང་། །སྐད་ཀྱིས་བོས་ཆོའི་སྐན་པའི་དྲང་ཡང་བྱས། །བྱལ་རྟོག་ལེན་ཕྱིར་སྒྲོ་
ཡི་ཕྱི་བྱ་བྱད། །རྒྱང་བའི་བོལ་ཞེས་རྫོད་པ་བོད་སྐད་དཔོས། །ཀོ་བའི་འབྲེང་བག་
བཟང་རན་འབྲིང་གསུམ་ཡོད། །

མ ཕྱི་བྱ་དམར་བོ་ཐོང་མིན་སྤྲོད་ཀྱིས་ཉོས། །སྤྲོད་སྤྱོས་ཆད་མཐོང་མཐོང་མེད་པར་
སྤྱོ། །མོས་པ་སྤྱོས་པའི་སྤྱས་ལ་སྤྱབ་སྤྱང་གིས། །རྒྱད་མངས་སྤྱིང་མཁན་རག་དུ་སྤྱུ་ཆོག་
མང་། །བྱ་མོའི་མག་པ་དམག་གི་གཙོ་བོར་བསྐྱས། །ཆོས་རྒྱམས་བདེན་པར་མེད་པ་
ཤིན་ཏུ་མད། །མཚན་དམན་ཀུན་ལ་པན་པ་སྤྲོད་སྤྱོད་ཏེ། །རྩ་ཡི་རིགས་ལ་དོམ་མཁྱིས་
བཟང་བར་སྤྱ། །མིག་གཉིས་ཞར་ན་ངེས་པར་ཡི་རེ་སྤྱག། །སྤྱ་གེ་དུས་སྤྱ་མི་རྒྱམས་བས་
ཀྱིས་བྱེལ། །མེལ་ཆོའི་བྱེད་མཁན་མལ་ནས་འདུག་པར་དགའ། །ཉོན་མོངས་སྤང་ཕྱིར་
རྒྱན་མོང་ལམ་རྒྱམས་སྒྲོམས། །

ཆ གཙོད་བྱའི་དོན་དུ་ཀྱིས་པ་འདི་གཉིས་ཚོད། །རྩམ་པ་ཐོས་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་མག་
བཙམ། །ཁར་རྩང་གཙང་བོ་བཀལ་ནས་རྒྱ་ལ་བསྐྱར། །སྒྲིག་རིགས་ཙང་གི་དོན་དུ་སྤྱོེ་
འདི་བཙོངས། །རྩུབ་མོའི་རྟོག་ཉིས་གཙུབས་ན་མེ་ལྷག་འཕྱ། །མང་བོ་བཙོགས་ན་ཁབ་
ཀྱིས་གཙགས་མི་བྱས། །རྩིབ་ཀྱི་དུས་པས་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཟུད་གིས། །བཙོ་ལྷན་མ་ཡི་
བྱ་རྒྱང་ཆེད་མོ་ཆེ། །འབད་རྩིལ་ལྷན་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་དག་རྩུལ། །སྐར་རྩིས་འབྲི་
སྐབས་གངས་རྒྱམས་བཙོས་ནས་འབྲི། །རལ་གྱིའི་རྩེ་མོས་གནོད་བྱེད་དག་ལ་གཙོ། །
སྒྲིག་ཆགས་རྩངས་པ་མི་གཙང་ཁྱོད་དུ་བྱལ། །

ཆ པད་མའི་ཆལ་དུ་ལ་མར་བྱག་འཆལ་ཏེ། །རང་གིས་སྒྱོན་མཚང་ཅི་བྱས་ཆང་བར་
མཐོལ། །མཚོ་ཡི་ནང་གི་ཉ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཆོ། །ཆང་བ་དེ་ཡི་སྤྱབས་འཕྱར་འདི་དང་

མཚུངས། ཡི་གེའི་ཆོག་ཅམ་འབྲི་བར་དཀའ་ཆོག་སྟེ། རྩ་མཚན་སྟེན་པའི་ལྟ་མོ་
ཆ་ར་མི་འབྱུང་། འབྲོག་པའི་མཚན་སར་ཆེན་མའི་ལྟ་མ་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་བཏབ་པའི་ལྟ་
ཆ་ར་མང་དུ་ཡོད། ཆེན་ཅི་མང་བས་མཚན་ཆའི་རི་མོ་འབྲི། ཆོས་ཀྱི་ཁང་བར་
མཚུངས་ཆོས་བྱ་སྟེངས། སྤྱི་ཚབ་གསར་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་ནས་འཆབས། ལྷན་ལྟ་སྟེ་
འབྲིགས་སྟངས་ན་ཤིན་ཏུ་ཆ། །

ཨ མཛེན་དང་ཅན་གྱི་གདོང་བ་ག་ན་མཛེས། འཛེང་རྩི་བཟོ་ལ་རྩི་བཟོ་མཚོག་ཏུ་
མཛེངས། ལན་བདེའི་མཛེན་པ་འཛེན་མེད་ཀྱན་ལ་སྟན། འཛེམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་འགོ་
ནད་རིམས་ལ་འཛེམ། ལྷན་པོའི་མཛེན་དུ་ཅིག་འཛེན་མཛེས་བྱ་མང་། སྒྲས་ཁར་
འཛེག་སྒྲབས་རི་རྒྱ་ས་ལ་འཛེགས། རྩི་ལང་དག་པོ་མཛེལ་བཤེས་ཡིན་དོགས་མེད། །
འཛེར་བྱང་འདྲ་བའི་ཁ་ནས་ཁ་རྒྱ་འཛེར། བཞི་སྒྲང་འཛེམ་དུ་མ་བྱ་ལྟན་ཅིག་
འཛེམས། ལྷག་ཏུ་འཛེལ་ནས་མཛེབ་མོ་ཁ་རྒྱ་འཛེན། རྩི་མ་སྒྲག་པོ་ཅན་དེ་རྒྱང་བས་
བཞི། རྩིང་བུའི་ནང་དུ་རྩི་ཡི་བྱང་པོ་བཞུངས། །

ཨ བུ་མང་སྒྲིངས་པས་མ་མང་ཆང་ནས་སྟུར། གཅན་གཟན་ལྟེས་ཁང་བའི་ལྟ་ཁར་
མཚོངས། ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་ལོང་ལེམས་ལ་ལྟ་ལེར་ཡོད། ཤེས་བུའི་གནས་ཀྱན་ཡིད་ལ་
ལྟ་ལྟ་ཤར། །

ཨ རྒྱང་བ་ལྟ་བོ་ལྟ་མོ་མགོ་ལ་གྱུན། ལྷགས་པས་འཆིང་བཞིན་ལྷན་ལྷག་ཁོལ་མ་
འབྱུང་། ལྷགས་ཀའི་དུས་སྒྲིལ་གེ་འདི་དུ་ལྷག སྒྲང་གཞོངས་ཉམས་དགའ་གཞོང་
བའི་སྟོན་དུ་བ། གཞོངས་བཟང་བྲིལ་ཡོད་ཅན་གྱིས་གཞོང་དོན་ཆོགས། ཆོག་ཟུང་
ཞེས་སོགས་མི་བཞེད་ཞེ་ལ་བཞག སྒྲང་གསུམ་ཞིང་གི་ཞིང་ཆད་བསམ་ལས་འདས། །
དཔའ་ལྷན་དུས་སྒྲིལ་པའི་རྩི་མི་སྟངས། ཆར་ལྟོད་ཆེ་སྒྲབས་གཡག་རྩིག་ལྟོལ་བོ་
སྟོས། གཞོགས་སྒྲིལ་བཞུད་ནས་ཤིང་གི་བྱར་མ་བཞོགས། མདའ་གཞུ་རྩིང་ལ་བཏགས་
ནས་མར་གྱོད་བཞུ། གཞི་བྲིམ་ཁང་བར་མིང་སྒྲིང་བཞི་ཅམ་ཡོད། །

ཨ ཟག་བཅས་སྒྲངས་པས་འཁོར་བའི་དུག་རྒྱ་བྱས། ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་བྱར་མའི་མི་

རྟོག་བཞད། ། ཟངས་དང་འཁར་བ་ལ་མོགས་ཟང་བྱིང་སྟེ། ། གཟིངས་སུ་བཞག་ནས་
 མིན་མ་གཟེང་བཞིན་བསྐྱལ། ། ལ་མའི་དྲིན་གཙོ་ཕྱིར་དུ་བཟོ་རིག་བསྐྱལ། ། ལག་པས་
 བཟུང་བའི་གཙོང་གིས་རྩོ་བ་ཐིགས། ། ཆང་གིས་བཟི་ནས་གཟི་ཡི་རྒྱན་ཆ་པོར། ། ཟ་མ་
 ཀུན་ལས་བྱ་ཚོད་ཤིན་ཏུ་དམན། ། གཟིག་སྤགས་གསར་བ་སྐྱུན་གཟིགས་རྟེན་ཏུ་སྐྱལ། །
 གཟུགས་སུང་འཚོ་ཕྱིར་ཤ་གཟུག་ཆས་ཀར་བསྐྱེགས། ། སྒྲ་པོའི་དུང་ནས་སྒྲོ་བ་སྒྲོང་
 བསྐྱར་ཁིང་བསྐྱ། ། ཁང་བ་སྐྱམ་པོར་ཁྱོད་ངན་ཁ་མཆུ་བསྐྱམས། །

འ མ་འོངས་དུས་ན་འགྲོ་འོང་བྱིད་མི་ཁོམ། ། ཉེ་མའི་འོད་ཤར་ཆོ་ན་འོལ་བ་གྲག །
 འུག་པ་གྲག་དུས་འུད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གང། ། འོ་མ་དུས་དང་དུས་སུ་འབྱུངས་ན་
 འོས། །

ཡ ས་ཁོད་ཡངས་སར་སྒྲི་ཡང་སྤང་ལ་ཚད། ། ཀུའི་ཡི་པགས་པ་གཡུ་རྩོ་གཅིག་གིས་
 ཉོས། ། ལག་པ་གཡས་པས་ཁ་བཟས་ལེགས་པར་གཡོས། ། ཡུར་བའི་རྒྱ་དངས་སྟེ་མ་གཡུར་
 དུ་བ། ། རྩམ་གཡིང་སྤངས་ཤིང་མ་ཡིངས་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོམ། ། ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཡུལ་སྤྱ་
 ཀུན་ཏུ་འབྱམས། ། ཡོས་ཚིག་བཟ་བཞིན་བདེན་པའི་ཡུས་དག་བཤད། ། ཡིད་ཀྱི་གཏིང་
 བས་རྩེས་སྤྱི་རང་བྱས། ། གཡེར་མ་ཐོས་པས་གཉིད་འབྱག་ཡིར་ཀྱིས་སངས། ། ཡོད་
 མེད་བཏགས་ཉེ་འགོར་བས་དུས་ལས་ཡོལ། ། ཡུ་རབས་སྒྲོད་པ་གཡུའ་བྲལ་གསེར་ལྗར་
 བཟང་། ། གཡུག་གོད་བྱིས་པ་རི་མོ་ཀུན་ལས་ཡགས། །

ར རྩོ་རགས་སུངས་ཉེ་རྒྱ་པོའི་རྟ་དུ་བརྒྱབ། ། ལག་པས་རྟེག་པའི་སྤྱ་གྱིས་སྤྱ་རྩམས་
 རྟེགས། ། བམ་བེའི་རིགས་ལ་རྟེག་བཟང་དུ་མ་སྟེ། ། རྟ་གཞན་རིས་འབྱེད་བར་ཐག་
 ཤིན་ཏུ་རིང་། ། དགའ་ཁིང་རངས་ནས་རྒྱག་ཅིང་རིངས་པར་སྟེབ། ། རྒྱ་པོའི་རྟ་ཁར་
 སྒྲོན་རབས་གཏམ་དུ་སྤྱིང་། ། རྩམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་རྩམ་བུའི་ཐང་ལ་བཀམ། ། རྟས་དང་
 རྩམ་བུ་རྟེན་རེར་རེས་མོས་སྤྱོད། ། འཕྲོག་པའི་དུ་བ་རི་ཡི་ཤོད་དུ་གནས། ། ཟན་གྱི་རིལ་
 དུ་དབྱར་དུས་དུལ་རྟེན་ཆེ། ། རལ་གྱི་འཛིན་པ་གཤེད་མའི་གཙོ་བོ་རེད། ། སྤྱན་དུ་བ་
 དུས་སུ་མིག་ནི་རབ་རིབ་སྤྱར། །

ལ ལྟག་པའི་བལ་མོ་སྐར་ནས་ལྟག་སོ་ལྟས། །ལང་ཚེ་ཅན་དེ་ག་ཤེད་ལངས་ཏེ་
 མོང་། །སྟོག་ཆགས་ལྟག་གིས་མ་རི་ཤེས་ལྟགས་མེད། །མིག་མེད་མོང་བས་གཟུགས་ལ་
 མོངས་མི་སྟོང་། །ལྟས་ཁམས་བདེ་བར་ཀུན་གྱིས་ལོས་འདོད་མོད། །ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་སྟོང་
 བས་ལྟགས་སྟེ་འགྲོ། །ལ་བ་ཕྱག་ཏུ་ཤར་ནས་ལ་ལ་འགོས། །ལྟ་མའི་ཚུ་ནང་ལུང་པ་
 འཕེན་མི་རུང་། །ཁ་ཤེས་པའི་ཅན་གྱིས་གཏམ་མང་ལ་བ། །ཁི་ཡི་སྟོང་ཏུ་སྟོ་ལྟ་མི་གཙང་
 ཏོར། །ལུང་འཕྱང་བཞུལ་བས་རྒྱང་བའི་མོང་བུ་ན། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྟས་ཉེན་
 བཟང་པོ་རྟེན། །

ཤ བཤང་གཅི་དྲོ་ཆེ་གཤང་གི་རྩ་ལ་མོད་གྲོ་ལ། །སྟོབས་ཤུགས་ལུང་དེ་ཤུག་པའི་སྟོང་
 ཆེན་རུངས། །ཁང་བའི་གཤམ་ཏུ་བཟའ་བཏུང་སྟོན་མོ་བཤམས། །ས་ཤུན་མེད་པའི་
 གཤོང་ལ་ཀུན་གྱིས་གཤུང་། །མི་ཤེགས་གོང་ལུ་ཤེག་གིས་སྟག་མི་རུས། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟན་ཐར་ཤིག་པ་བཤགས། །ཐེང་བ་བསྟེགས་ཤིང་བཤར་བ་སྟན་གྱིས་
 གཤེར། །དྲོ་ཤལ་ལག་ཏུ་བཟུང་བཞིན་སྟལ་ཤུད་བྱིས། །ཤེད་མོང་ཅན་གྱིས་ཤེལ་སྟོ་བྱེན་
 ཏུ་འདེགས། །དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཤེས་བྱའི་གཤེས་ལྟགས་སྟོན། །ཤུ་བའི་ནད་གྱིས་ཤི་
 བའི་བམ་པོ་དེ། །ཤོ་ལ་སྟག་སྟམ་པར་རི་ཡི་ཤོད་ཏུ་སྟམ། །

ས ཁ་གསལ་ཅན་གྱིས་ཉེས་པ་མང་ཏུ་བསགས། །རི་ཡི་སྟལ་ཏུ་སྟོ་མ་སིལ་བུར་
 བཏུས། །བམོད་ནམས་ལྟན་པ་སྟལ་གྱང་གསོད་མི་རུས། །གསོང་ལམ་ནས་འཕོན་ནེུ་
 གསོང་ཞིག་ལ་སྟེལ། །གསུང་གདངས་སྟན་པས་མིང་བཅའི་གནད་གསུངས་ཆོ། །སྟོ་
 གསལ་སྟོབ་མ་མང་བའི་སྟོ་སྟན་བསལ། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱིས་རྒྱན་ཆ་གསར་བ་སྟེལ། །
 སང་གི་རུས་སྟུ་གཉིད་སངས་སྟེ་བར་ལང་། །སྟོབ་ཏུ་བཅུད་ནས་འོ་མ་ལེགས་པར་
 བསྟེབས། །སོར་མོ་གསུམ་གྱིས་གོས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྟེལས། །བསྟོ་ཁང་ནང་ཏུ་བྱིས་པ་བས་
 གྱིས་གསོ། །སྟོབ་མའི་ལག་ཏུ་སྟོ་མའི་སྟོད་མཆོག་འཛིན། །

ར གོས་ཀྱི་རྩ་གོར་རྩ་ཅང་ཆེས་སྐར་ན། །དགུན་དཔྱིད་ལྟགས་པ་ཆེ་རུས་ལྟག་པར་
 གང་། །འཚུབ་སྟོང་བྱང་བས་རྩ་གན་གཡང་ཏུ་ལྟང་། །སྟན་ངག་ཆོག་ལྟག་ཁ་ནས་

སྒྲུགས་པར་བཤད། །

ཨ མེ་རྟོག་སྒྲུག་ཆོས་ཨམ་ཕྱག་ནང་དུ་སྤྱད། ། ཨང་གི་འི་ས་རིས་ཨོལ་མཐུད་ལམ་ནས་
བཤད། ། ཨང་རག་ཐུན་ཏེ་ཨོ་ཐུན་ཡུལ་དུ་འཕྱར། ། ཨ་ལ་ལ་སྟེ་འདིར་བཤད་ཨེ་མ་
མད། །

འདིར་སྒྲུས་པ། གསུང་རབ་བཅ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡི། ། གདངས་མཐུན་ཡིག་
གཟུགས་ཐ་དད་མང་ན་ཡང་། ། འདི་རུ་བྱང་བཅད་གོ་སྒྲར་སྒྲར་བའི་མཐུས། ། འགྲོ་བ་
འདི་ཀུན་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་བུར་ཤོག །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་འདིར་མོས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་མང་བའི་ངར། སྒྲུག་སྒྲུགས་པ་དབྱངས་
མཛད་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་ནས་ཤར་མར་བྱིས་པ་དགོ། ॥

ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ
ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ	ཨ

ཨ། ། སྒྲུག་པའི་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡི་སྒྲུག་སྒྲུགས་པ་དབྱངས་མཛད་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་ནས་ཤར་མར་བྱིས་པ་དགོ།

༡༡། །ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་བད་ཚྱོད་པའི་བཟུན་བཙས་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་སྤུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཅུང་
 ཅུའི་ཆོག་གིས་མོ་སྤྱ་བར་འབྲེལ་བ་སྤུམ་རྟགས་
 རིག་པའི་མེ་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཐུ་རྟོ་ཏུ་ཡ། མཚན་ཅམ་སྟེང་ལ་བཞུད་པས་དགེ་ལེགས་འོད་ཟེར་
 འབྱེད་པའི་ཉིན་མར་བྱེད། །རི་སྟེང་ཆོས་ཀྱི་པར་འཛིན་ཆལ་ལ་ཅེ་དགའ་ལྷུང་བའི་དཔལ་
 འཛིན་པ། །ཡི་ཁྲི་གསར་བའི་ལྷན་པོ་ལ་འབྲུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་སྤྱ་བའི་ལྷ། །
 ཤེས་ནས་དད་པའི་སྤྱ་ཁོང་གཡོ་ལྷན་དད་གསུམ་སྟེང་གི་ཐིག་ལེར་བཞེན། །དག་པའི་
 ཞིང་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེར་བའི་ཚྱངས། །གངས་ཅན་འཛིན་མའི་དཔལ་བར་ཆོས་ཀྱི་མིག །
 འབྱི་བའི་སྤྱ་རྒྱས་ནམ་མཁའི་མཐུར་སོང་བ། །ཐོན་མའི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིད་ལ་
 བསིལ། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ། །ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་རག་རིག་གསར་
 བའི་སྟོན། །སྤྱེས་སྤྱངས་སྤྱ་རྒྱས་སོར་སོས་འདིར་སྤྱིན་གྱིས། །སྤྱ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་
 དག་ད་ཁོངས་ཤིག །དེ་ལ་འདིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སྤྱང་བཙན་སྐམ་པོའི་ཆོས་སྤྱན་རྒྱེ་
 བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་སྤྱབ་དཔོན་ཐོན་མི་སྟོར་སྟོར་མཛད་པའི་ཡུལ་
 གངས་ཅན་པའི་སྟོན་གྱིས་བད་ཚྱོད་པའི་བཟུན་བཙས་ཀྱན་གྱི་ཕྱི་མོ་སྤུམ་རྟགས་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་དབང་ཕྱག་པ་ཉི་དང་། །ལ་རིག་མཐུན་པ་མི་ཏུ་རྣམ་གཉིས་
 ཀྱི་བཞེད་མཚམས་སོ་སོར་བཀྲལ་ཏེ་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
 སྤུམ་རྟུ་བ་དང་། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ། སྤུམ་རྟུ་བ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟུན་བཙས་ཆོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་།

བཏུན་བཅས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་དོན་དང་། འབྱུར་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་
 བྱི་རྒྱ་གར་སྐད་དུ། རྩ་ཀ་ར་ཏ་སྤྱ་ལ་ཁྱི་ཤད་རྩ་མ། བོད་སྐད་དུ། ལྷང་ཉོན་པ་ཙ་བ་སྤྱམ་
 ཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་འབྱུང་ཞི། རྩ་ཀ་ར་ཏ་ལྷང་ཉོན་པ། སྤྱ་ལ་ཙ་བ། ཁྱི་ཤད་སྤྱམ་ཅུ་
 བ། རྩ་མ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལང་གྱའི་མཆོད་ཉིད་ལྷང་དུ་ཉོན་ཅིང་བདའི་བཏུན་བཅས་
 གྱི་ལེན་ཕྱི་མ་ནམས་གྱི་ཉེན་གཞིར་སྤྱར་པ་གང་ཞིག་གཞུང་ཚད་རྒྱི་ཀ་སྤྱམ་ཅུར་གནས་
 བས་དེ་སྐད་དུ་བཟོད་དོ། །འདིར་རྒྱ་གར་སྐད་སྤྱོད་པ་ནི། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཏུན་
 པ་ཇི་ཉོད་ཅིག་སྤང་བ་པལ་ཆེར་འཕགས་ཡུལ་ནས་འོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཡུལ་ཁྲུང་ས་སྤྱ་
 མཛད་ཅིང་། གཞུང་འདིའི་ཚྭ་ཚུལ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བཏུན་བཅས་ལ་དཔེར་མཛད་
 པ་གོ་བའི་ཆེད་དང་། རྒྱི་ཀ་སྤྱམ་ཅུ་སོགས་སྤྱམ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱམ་ཅུ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་
 མཆོད་བཟོད་དང་ཚྭ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་ལེན་པའི་སྐབས་གཞན་དང་བྱན་མོང་བ་
 ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལ་བཏུན་དར་ལྟ་རམས་པས་དེར་རྒྱང་བ་གཅིག་
 གིས་མ་ཆང་ཞེས་སྟུན་ཟོད་དོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་བྱ་ཉི་རིན་ཆེན་དོན་གྱུབ་གྱི་ནམ་
 བཤད་ཀྱན་དུ་བཟང་བོའི་དགོངས་རྒྱལ་ལས། གྱ་ལི་སྤྱམ་ཅུ་བའི་སྤྱར་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟུན་པས་
 བཟོད་བྱའི་སྟོན་ས་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རག་གི་དབང་
 ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལ། །ཞེས་པ་ཉི་བཏུན་བཅས་འདི་འཕགས་
 ཡུལ་ནས་བསྐྱར་བའི་བཏུན་བཅས་ནམ་དག་དང་མཚུངས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་རིགས་
 པར་འདོམས་པའི་དོན་དུ་ཐོན་མི་ཉིད་གྱིས་བསྐྱར་བའི་མདོ་རྒྱད་ནམས་དང་མཐུན་པར་
 འཇམ་དཔལ་ལ་འབྱུར་ཕྱག་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་བཏུན་བཅས་དངོས་ལ་གཉིས།
 མཆོད་པར་བཟོད་ཅིང་ཚྭ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྐབས་དོན་སྤྱམ་ཅུ་བ་ཉིད་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བཟོད་པ་དང་། ཚྭ་པར་
 དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱིར་ཕྱག་འཆལ་བ། བྱེ་
 བྱག་དུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཞི་བ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་བ། དྲིན་གཞོ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི། །དཀོན་མཆོག་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། གང་ཞིག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་།
 འཁོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པ་མངའ་བའི་
 སངས་རྒྱལ་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཉེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་སྒོ་
 གསུམ་གྲས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་ཞེས་པའི་གང་གྱི་སྤྱུ་དང་།
 ལ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་ཆོག་དང་། དེ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་ནི་ལས་སྤྱ་བ་དང་།
 དགོས་ཆེད་ལ་འདུག་པའི་བཞེད་ཚུགས་གཉིས་སྒྲུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་སྤྱ་
 དབྱངས་ཀྱན་གསུངས་པའི། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟེ།
 གང་གིས་སྤྱ་དབྱངས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པས་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་པ་
 འག་གི་ཉེས་པའི་རྩལ་རིག་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། མཆོན་རབ་དེ་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། གསུང་ནི་སྤྱ་དབྱངས་རྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་
 རྗོད་བཅུན་ཉིད་སྤྱ་དབྱངས་གསུང་བ་པོར་གྱུ་བ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་མིང་གཞི་
 རྗོད་གསུངས་པ། ཉག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། གང་གིས་མིང་ཆོག་
 རྗོད་པ་ཀྱན་གྱི་གཞིར་བྱུང་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྗོད་ཏུ་གསུང་བ་པོར་འཇིག་
 ཉན་ན་གྲགས་པ་ཉག་ཞི་བ་ལྟེ་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་
 ཡང་བྲམ་ཐེ་བའི་གཞུང་ཏུ་བྱེད་པོ་ནི་ཤུ་ཙ་བཞི་བཤད་པ་ལས་ཡི་གེའི་བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་
 ཆེན་པོར་གྲགས་པ་དང་སྒོ་བཟུན་ཅིང་མདོ་སྡེ་བཅས་ཉོག་ལས་དབང་ཕྱག་ཐུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཏུ་འང་གསུངས་པས་བྱི་རྟེན་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྤྱད་ཏུ་
 ཕྱག་མཛད་པའོ། །ཕྱ་ཉིའི་རྣམ་བཤད་ལས། གོང་གི་སྤྱ་དབྱངས་ནི་སྤྱ་ཡི་དང་།
 འདིའི་མིང་གཞི་ནི་ཀྱ་ཡི་དང་། ཉག་ཞི་བ་ནི་རྩལ་འདུག་གམ་ཆངས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་།
 འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ཏུ་ཉག་ཞི་བ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱལ་དང་། ཐུན་རས་གཟིགས་དང་།

ཆངས་པ་དང་། རྒྱལ་འབྲུག་སྐོས་སྒྲིམ་སྒྲ་འདོད་པ་ནི་ནོར་བའོ། །བཞི་བ་ནི། རྩེ་བ་
 སྒྲིམ་ལེགས་མཛད་མཁས་རྣམས་དང་། །སྒྲ་མ་ལ་ཡང་ཕུག་འཆལ་ནས། །ཞེས་པ་ཉི།
 སྒྲ་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་པ་དང་དོན་རྩེ་བ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ནས་ཆོག་དོན་ལ་
 མི་རྒྱུངས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེད་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཚུལ་ཞིང་འདོམས་པར་མཛད་པའི་
 མཁས་པ་སྦྱིད་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོན་མི་ཉིད་ལ་དེ་ལྟའི་བྱ་བ་མཛད་པའི་བྲམ་
 ཟེ་ལི་བི་ཀ་ར་ལ་སྐོས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕུག་མཛད་པ་ཉི། རས་ནི་ལྟག་བཅས་
 གྱི་སྟའོ། །བྲ་ཉིས་ནས་གྱི་སྒྲ་ནི་ཚུལ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་མཆོད་བཞེད་
 དང་དམ་བཅའ་གཉིས་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་བའི་མཆམས་སྒྲིམ་སྟོན་བྱེད་ཏུ་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་པ་དམ་བཅའ་བ་ནི། བསྐྱུ་བ་པ་ཀྱན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། །རིག་
 བྱེད་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱི་རྒྱ། །མིང་ཆོག་རྒྱུ་ལྟར་པ་ཀྱན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེ་སྒྲིམ་བ་བཤད་པར་
 བྱ། །ཞེས་འབྲུང་ཉི། སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 ཤེས་རབ་གྱི་ལྟག་པའི་བསྐྱུ་བ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་སྒྲ་
 རས་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱེ་རྩལ་བའི་རེས་བཞེད་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་།
 སྟོན་ཆོག་དང་། སྤྱིད་སྒྲུང་ཉི་རིག་བྱེད་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལྷགས་
 མཐའ་དག་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་ཡི་གེ་ལས་མིང་དང་། མིང་ལས་
 ཆོག་དང་། ཆོག་ལས་རྒྱུ་ལྟར་པ་འབྲུང་བྱེད་པའི་ཉིང་ཉིང་ལས་འདས་པའི་
 མིང་ཆོག་རྒྱུ་ལྟར་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཡི་གེའི་སྒྲིམ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོད་གྱི་ཡི་གེའི་སྒྲིམ་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་བཞེད་བྱ་དང་།
 དེ་སྒྲུངས་བཙུན་བྱས་པས་བསྐྱུ་བ་གསུམ་དང་རིག་བྱེད་སྐོས་སྒྲིམ་གཙུག་ལག་གཉིས་ཀའི་
 ལམ་ལ་མི་རྒྱུངས་པ་ནི་དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་དགོས་
 དང་། དེ་དག་སྒྲ་སྒྲིམ་འབྲེལ་ཆགས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་སྐབས་དོན་སྒྲུལ་ཏུ་བ་
 ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་སྒྲིམ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 གདམས་ངག་བཞེད་པས་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིམ་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་

གཞག་དང་། སྤྱི་ཆུ་ལ་ཆོག་པུ་ལྱི་འཕྱག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 བོད་ཡིག་གི་དབྱངས་གསལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་བཅུན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་ཡུ་ལི་ཀུ་ལི་གཉིས། །ཡུ་ལི་གསལ་བྱེད་ཡི་སྤྱུགས་བཞི། །ཀུ་ལི་སྤྱུལ་ཅུ་
 ཐམ་པའོ། །ཞེས་པ་ཞེ། སྤྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡུ་ལི་ཞེ་ཡུ་ལ་སྤྱུགས་པའི་སྤྱི་བ་དབྱངས་ཡིག་
 དང་། ཀུ་ལི་ཞེ་ཀུ་ལ་སྤྱུགས་པའི་སྤྱི་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སྤྱོད་ལ། བྱེ་
 བྱག་རྩ་བོད་ཡིག་ལ་ནི། ཡིགས་སྤྱི་ཀྱི་ཡུ་ལི་བྱ་བ་གསལ་བར་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་ཡུ་
 ཡི་ཡི་བཞི་དང་། ཀུ་ལི་མཆོན་པར་བྱེད་པ། ཀུ་ལི་ག་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཉ་ཐ་ད་
 ན། པ་མ་བ་མ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཞ་ཟ་འ་ཡ། ར་ལ་ཤ་ས། ཉ་མ་ཞེ་སྤྱུལ་ཅུ་ཐམ་
 པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཅུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྩེས་འཕྱག་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་ལྷ་ནི་ལྷོན་དུ་འང་
 འཕྱག །མི་འཕྱག་པ་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་པ་ཞེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡི་གེ་ཀུ་ལི་དེ་དག་
 ལ་དབྱེ་ན་རྩེས་སྤྱི་འཕྱག་པ་བཅུ་དང་། རྩེས་འཕྱག་དེ་ཉིད་ལས་ལྷ་ནི་ལྷོན་དུ་འང་
 འཕྱག་པ་ཡིན་པས་ལྷོན་འཕྱག་ལྷ་དང་། ལྷོན་རྩེས་གཉིས་ཀར་མི་འཕྱག་པའི་ཡི་གེ་ཉི་
 ཤུ་ཞེ་ཆོན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེའོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་སྤྱི་ཀྱི་ཀུ་ལི་
 པ་དང་། བྱེ་བྱག་སྤྱི་ཀུ་ལི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཀུ་ལི་བྱེད་དང་བཅུད་ཞེ་ནི། །བཞི་
 བཞི་དག་རྩ་བུ་ལས། །ཞེས་པ་ཞེ། ཀུ་ལི་སྤྱུལ་ཅུ་བོ་དེ་ནམས་ཀ་ཞེ་དང་། ཅ་ཞེ་
 དང་། ཉ་ཞེ་དང་། པ་ཞེ་དང་། ཅ་ཞེ་དང་། ཞ་ཞེ་དང་། ར་ཞེ་ཞེ་ཞེ་བ་རིལ་
 བོ་བུན་དང་། ཉ་ཞེ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་དང་བཅུད་ཀྱི་ཞེ་ཆོན་དུ་བཞག་པ་ནི།
 ཞེ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་བཞི་རྩ་བུ་ལ་ཡིན་ཞིང་། ལས་ནི་འབྱུང་ཁྱད་སྤྱི་སྤྱོད་ལ།
 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩེས་འཕྱག་དང་། ལྷོན་འཕྱག་དང་། མི་འཕྱག་པ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་བ་ཡི། །མས་གཉིས་རྒྱག་པའི་གསུམ་པ་
 དང་། །བུན་པ་ལ་ནི་ཤ་མ་གཉིས། །རྩེས་འཕྱག་ཡི་གེ་བཅུ་རུ་འདོད། །ཅེས་པ་ཞེ།
 མོང་དུ་རྩེས་འཕྱག་བཅུ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཞེ་བ་དང་བོ་དང་། གསུམ་པ་

དང་། བཞི་བ་རྣམས་ཀྱི་མས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། གང་། ད་ན། བ་མ་
 རྣམས་དང་། རྩེ་བ་རྩུག་པའི་གསུམ་པ་འདྲ་དང་། བརྟན་པའི་ཤ་མ་གཏོགས་པའི་
 ལྷག་མ་ར་ལ་ས་གསུམ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་རྩེས་འཇུག་བཅུ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཡི་གེ་གྲངས་བཅུ་
 ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་ཉིད་ལས། །དང་པོ་
 གསུམ་པ་ལྟ་བུ་རྩུག །བརྟན་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་དུ་འདྲ་འཇུག །ཅེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་
 སྟོན་འཇུག་ལྟ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་
 དང་པོ་ག གསུམ་པ་ད། ལྟ་བ་བ། རྩུག་པ་མ། བརྟན་པ་འ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་དག་རྩེས་སྟེ་འཇུག་པར་མ་བཟད་སྟོན་དུ་འདྲ་འཇུག་པས་སྟོན་འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡི་
 གེའི་གྲངས་ལྟ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། མིང་གཞི་གཉིས་སམ་གསུམ་
 གྲེལ་ལམ། །དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་ལྡན་ཡང་། །གང་དུ་འདྲ་འཇུག་མིན་སྒྱུར་བའང་
 མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་དང་རྩེས་འཇུག་བསལ་བའི་ལྷག་མ་མིང་གཞི་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ། ཀ།ཀ། ཅ་ཅ་ཇ་ཉ། ཏ་ཐ། པ་ཕ། ཅ་ཅ་ཇ་ཧ། ཞ་ཟ་ཡ། ཤ་ཏ་
 ཡ་སྟེ་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་བཅུ་པ་ནི། ཆོག་བར་གཅིག་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྲེལ་བའམ། དེ་
 ལ་དབྱངས་ཨི་སྟགས་གང་རུང་རེ་སྒྱུར་བས་བཞི་ལྡན་དུ་བྱས་ན། ཅ་ཀ ཅ་ཕ་ཀ།
 ཨ་ཕི་ཡ་ལྟ་བུ་བོད་དུ་གྲགས་པའི་བ་སྟོན་གང་ལའང་འཇུག་པ་མིན་པས་འདི་བཞིན་སྒྱུར་
 བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱ་སྟེའི་རྣམ་བཤད་དུ། དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་ལྡན་
 ཡང་། །ཞེས་བཏོད་ནས་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་སྟེ་ཨི་ལ་སྟགས་པའི་སྟོན་དང་ལྡན་པ། ཞེས་
 འབྲེལ་སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིརི་མིང་གཞི་ནི་སྟོན་རྩེས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་སྒྱུར་
 པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྟོན་རྩེས་མིང་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་
 བ་སྟོན་འཇུག་ལ། མིང་རྩེས་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་རྩེས་འཇུག་ལྷག་མ་ལ།
 མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མི་འཇུག་པ་ཉི་ཤུ་བཅུ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ལས་འདིར་
 ནི་སྟེ་མ་འཆད་པའི་སྐབས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་ཚུལ་ཆོག་པར་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། རྩེས་འཇུག་ལ་སྟོས་པའི་པར་རྣམ་དབྱེད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྩེས་

འཇུག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཐུང་རང་དབང་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་བརྟུན། སྐར་
 བཟུ་བཤད་པ། ལ་དོན་བཤད་པ། ཨི་ལུ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ། ཐུན་ཐུང་
 བཤད་པ། ལྷག་བཅས་བཤད་པ། འབྱེད་ཐུང་བཤད་པ། འབྱུང་བྱུངས་བཤད་པ།
 ཐོད་པའི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་བོ་ནི། །མིང་གང་གི་ནི་
 མཐར་ཐུར་བ། །དེ་ལ་ལྷ་ཡི་བཞི་བ་ཐུར། །སྐར་བཟུ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཉི།
 ཐུར་བཤད་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྩ་བོ་དེ་རྣམས་ཉིད་མིང་ཆོག་གང་གི་མཐར་ཐུར་
 བ་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་དག་ལ་ལྷ་ཡི་བཞི་བ་ཨོ་ཡིག་ཉི་ལྟ་ཐུར་བ་ནི། སྐབས་བབ་
 གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་དེ་ཅམ་གྱིས་བཟུ་བར་སང་བས་སྐར་བཟུའི་སྒྲ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་གཞུང་གི་དངོས་བཟན་ཏུག་ཨོ། །བཟང་ངོ་། །ཡོད་དོ། །ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པོ། །
 བསམ་མོ། །དགའ་འོ། །བཟུར་རོ། །མེལ་ལོ། །བུས་མོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྩ་དང་།
 ད་དུག་གིས་ཐོབ་པའི་བྱགས་བཟན། ཐུར་ད་ཏོ། །ལྟ་བུ་གཅིག་ཉི་བརྩ་གཅིག་ཡོད་
 དོ། །དེ་ལ་བྱའི་སྒྲ་མ་ནས་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་འོ་སྒྲ་ཐོགས་ཆོག་དངོས་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་
 འདིར་བཟན་གྱི་སྐར་བཟུ། ཐུན་ཐུན་བཤད་པའི་སྒྲ་བཟུ། དེང་སང་ཐོགས་ཆོག་ཏུ་
 གྲགས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཨོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། རྗེས་འཇུག་བ་ཡིག་གི་
 རྗེས་སྒྲ་པོ་དང་། ད་ས་དག་གི་རྗེས་སྒྲ་ཏོ་ཐུར་བར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་བ་ཡིག་
 འདས་ཆོག་དངོས་ཡིན་པའི་རྗེས་སྒྲ་པོ་ཐུར་པ་དང་། འབྲེལ་བྱེད་པ་ལ་ཆེར་གྱིས་སྐར་
 བཟུའི་སྒྲ་རྣམ་དབྱེ་དང་བོའི་དོན་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་
 ནི། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་རྣམས་ལས། །གང་མིང་མཐའ་ན་བརྩ་བ་གནས། །དེ་ལ་
 ལྷ་ཡི་གཉིས་པ་ཐུར། །གང་མིང་མཐའ་ན་བརྟུན་པ་གནས། །དེ་ལ་གཉིས་པ་ལྷ་ཡང་
 ཐུར། །གང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས། །དེ་ལ་ལྷ་ཡི་གཉིས་པ་ཐུར། །བཞི་བ་དགྲ་
 བ་དང་དངོས་ཀྱང་ཉི། །ལས་དང་ཆེད་དང་ཉིན་གནས་དང་། །དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་ལ་སྒྲ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་ཉི། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་བོ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས། གང་ཡང་རུང་
 བའི་མིང་གི་མཐའ་ན་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཐུར་བའི་ཆེད་ཏུ་བརྩ་བ་ས་ཡིག་གནས་པ་དེ་

ལ་ལྟ་ལི་གཉིས་པ་ལྟ་ཡིག་སྒྱར་བས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་བར་
 གཅིག་ཉིད་དུ་མིང་མཐར་བཟུང་པ་ར་ཡིག་སྒྱར་ཏི་ལྷག་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ར་ཡིག་
 དེ་ཉིད་ཆོག་བར་སྤྲུལ་ཡིག་ཀྱང་སྒྱར་བའི་དུ་ཞེས་པ་དང་། རྩེ་འཇུག་གསུམ་པ་
 ད་ཡིག་གནས་པར་ལྟ་ཡིག་སྒྱར་བའི་དུ་དང་། རྩེ་འཇུག་བཞི་བ་ན་དང་། དགུ་བ་
 ལ་གཉིས་ནི་དབྱངས་ཀྱིས་མ་བཟུན་པའི་དངོས་ཏི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གནས་པའང་ཉི་
 དངོས་བཟུན་བུག་དང་། རྒྱགས་བཟུན་ཏ་ཡིག་ལྟ་ཞུགས་ཀྱི་དུ་བཅས་བདུན་པོ་འདི་
 རྣམས་ནི། ཤར་རྒྱགས་སྤྲུལ་འགྲོ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་གང་ལ་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་
 སྒྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་དང་། ཉར་རྩེ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་གང་ཞིག་
 གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་འཕ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འབྱུར་བའི་དོན་
 ཅན་དུ་སྒྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྤྲུལ་དང་། དཔལ་བ་དུ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་ལྟ་བུ་
 གང་ཞིག་ལ་བཞེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ཞེན་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་དང་།
 འོད་དུ་འཆར་ལྟ་བུ་ཡུལ་གང་ཞིག་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆོ་ལས་དང་བྱ་བ་རྩ་བ་དོན་
 ཅན་དུ་སྒྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་ཆོས་
 ཉོན་ལྟ་བུ་དུས་བཟོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྒྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་བྱེ་བྲག་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་
 སྤྲུལ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེར་སྤྲུལ་བ་ན་ལ་སྤྲུལ་འཇུག་པ་
 དང་པལ་ཆེར་མཐུན་པ་དང་། མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ལ་སྤྲུལ་ཤེས་བཟོད་པར་བྱ་
 ཉི། འོན་ཀྱང་ན་ལ་གཉིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ལ་མི་འཇུག་ཉི། སྤྲུལ་ལས། དུ་ལ་
 སྤྲུལ་པ་ལ་དང་མཐུན། །དེ་ཉིད་དག་ནི་ལྷག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བྱེད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་མཐར་གནས་པའི་དོན་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་རྣ་
 ཆོགས་ཤིག་འཇུག་ཅིང་པ་ཉིའི་རྣམ་བཤད་དུ་ལ་ཡིག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ་པལ་
 ཆེར་ལ་སྒྱར་དུང་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཟུན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། རྩེ་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། །ཡི་དང་མཐུན་
 རྒྱགས་འདི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ཉི། རྩེ་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་དུང་རྩེ་སྤྲུལ་

ཉག་ས་པའི་མིང་རྣམས་ལ། ཨི་ཡིག་དང་སྐུར་བའི་རྣམ་དཔྱེའི་བྱད་རྣམས་རི་ལྟར་
 མཐུན་པར་སྐུར་བའི་ཉག་ས་ནི་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་བཞུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་སྒྲ་དང་། བྱེད་པ་པའི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མཐུན། །གསུམ་ལ་བཅུ་ལ་ཀྱ་དང་སྐུར། །བདུན་པ་ཉིད་ལ་
 བདུན་པ་ཉི། །ཉག་ས་རྣམས་ལ་ཀྱ་སྐུར་བ། །དེ་དག་ཨི་སྐུར་འབྲེལ་བའི་ས། །ཞེས་པ་
 ཉི། རྒྱུ་འཕྱག་བཅུའི་དང་པོ་ག་དང་ང་གཉིས་གང་རུང་རྒྱུ་སྐུ་ཉག་ས་པའི་མིང་
 རྣམས་ལ་ནི། རྒྱུ་འཕྱག་གི་དང་པོ་ག་ཉིད་མཐུན་ཞིང་། དེ་བཞིན་རུ་རྒྱུ་འཕྱག་
 གསུམ་པ་ད་དང་། ལ་བ་བ་དང་། བཅུ་བ་ས་རྣམས་རྒྱུ་སྐུ་ཉག་ས་པ་ལ་ཀྱ་དང་སྐུར་
 བ་དང་། རྒྱུ་འཕྱག་བདུན་པ་འ་ཡིག་གི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་འ་ཡིག་དངོས་སྐུ་ཡོད་
 དམ་མེད་ཀྱང་རུང་བདུན་པ་འ་ཉིད་སྐུར་བ་དང་། རྒྱུ་ས་བཞུན་འ་མཐའ་ཅན་ལ་
 ཀྱང་བ་ཁ་སྤོང་བའི་ཆོ་ཡ་ཡིག་སྐུར་བ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་རྒྱུ་འཕྱག་ཉག་ས་ན་
 མ་ར་ལ་གང་རུང་གི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་ཀྱ་ཉིད་དང་སྐུར་བ་མཐུན་པ་བཅས། དེ་
 རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཨི་ཡིག་ཉི་གི་ཀྱ་སྐུར་བས་གི་ཀྱི་འི་ཡི་ཀྱི་རྣམས་སྐུ་ཐུབ་པ་དེ་
 རྣམས་གང་ཞིག་གང་དང་སྒྲ་མཐུན་པའི་མིང་མཐའ་སོ་སོ་དང་སྐུར་བས་བདག་གི་ནོར།
 གང་གི་དྲིན། རྩོད་ཀྱི་མིག་ རྒྱབ་ཀྱི་ཚོགས། གཡས་ཀྱི་གྲོང་། དེའི་རྩུལ། དེ་ཡི་
 རོན། མདུན་ཀྱི་ལམ། གཏམ་ཀྱི་གཞི། གསེར་ཀྱི་རྒྱན། དཔལ་ཀྱི་ཤེའུ་སྐྱེས་
 སྐུ་འཕྱར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉིན་དང་བཞེན་པའམ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་
 སྐྱེས་མིང་དོན་ཕན་རྩུན་འབྲེལ་བ་རྫོང་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱེ་རྒྱལ་པ་
 འབྲེལ་བའི་སའམ་འབྲེལ་བའི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཡིག་རྩིང་དག་པ་རྣམས་སྐུ་ད་
 དྲག་ཅན་ཀྱིས་ཀྱི་ཉིད་རྒྱངས་པ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེང་སང་ད་དྲག་མི་མཐོང་པས་ཕལ་
 ཆེར་ལ་ཀྱི་ཉིད་སྐུར་བར་སྤང་ཡང་བྱད་གཞན་དང་བཞུན་ན་ཀྱི་རང་འདྲིན་པ་ལེགས་
 པར་སེམས་པས། ཀྱན་ད་ཀྱི། རབ་འཕྱོར་ད་ཀྱི། བཀའ་སྐུལ་ད་ཀྱི་སྐྱེས་སྐུ་སྐུར་
 བར་བྱའོ། །གི་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་དཔྱེའི་དོན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལའང་འཕྱག་པ་

མོད་དེ། །འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་ལྷག་གོ། །འདི་ལྟར་འཐད་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་ཆོག་འགལ་བའམ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་ཀྱན་ལའང་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ནི་བཅུ་བ་ལྟར། །ཕྱེད་པ་པོ་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་པ་ལྟེ། ལྷན་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱལ་པའི་ལྷ། གི་གྱི་འི་ཡི་གྱི་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་དེ་ཉིད་ལ་
 རྩེས་འཇུག་བཅུ་བ་ས་ཡིག་ལྟར་བས་གིས་གྱིས་འིས་ཡིས་གྱིས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱེད་པ་
 པོས་བྱ་བ་ལྟར་བར་སྟོན་པས་ན་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ཕྱེད་པ་པོའི་ས་རུ་ཤེས་པར་བྱ་ལྟེ།
 དཔེར་ན་བདག་གིས་བཤད། རྟོད་གྱིས་ཉན། དེའིས་བསམས། འདི་ཡིས་.....
 བསྒྲུམས། གསེར་གྱིས་ཉོས། ཟིལ་དྲུག་གིས་མནན་ལྟ་བུར། །འོན་ཀྱང་འ་མཐར་འིས་
 ཞེས་པ་སྐད་གསར་བཅད་གྱི་ལྷགས་ལ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་གྲོ་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་འ་
 མཐར་མལ་ཆེར་བལྟས་པ་བཞེན་འིས་ཞེས་པའི་འི་ཡིག་ཕྱིས་ནས་བལྟས་པར་བཤད་གྱི་
 གྲོ་བ་ཐང་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །བཞི་བ་ཀྱན་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ལྷ་
 ཡི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་ལྟར། །ཆོག་ཀྱན་གཉིས་དང་ལྟར་པར་འཇུར། །ཞེས་པ་ལྟེ།
 གོང་དུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་སྒྲ་དེ་དག་ལས། གྱི་འི་ཡི་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཡི་ལྟེ་གི་གྱི་ཕྱིས་ནས་
 མ་མར་རྩེས་འཇུག་གཉིས་པ་ང་ཡིག་ལྟར་བས། ཀྱང་འང་ཡང་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་
 ནི། གསལ་ཡང་གསལ། མཛེས་ཀྱང་མཛེས་ལྟ་བུ་ཆོག་ལྟེ་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་
 ཀྱན་དང་། བུད་ཀྱང་ཤོ། མཛེས་འང་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཆོག་ལྟེ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་
 ཀྱན་ཏི་ཆོག་ཀྱན་གཉིས་དང་། ལྷ་ལའང་ཡིན་ལ་སྟོན་པོའང་ཡིན་ནོ་ལྟ་བུ་ལྟར་གཞི་
 གཅིག་དུ་ལྟར་ཆོས་ལྟར་ཅིང་སྒྲར་བའི་སྒྲར་འཇུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར། མཛེས་
 པའང་ཡིན་ཏི་མདོག་ཀྱང་དཀར། །དཔལ་ཡང་འབར་ལ་ཡིད་ཀྱང་འཕྲོག། །ཅེས་པ་ལྟ་
 བུ་ལྟར་པ་དངོས་ཡིན་ཡང་པ་ལྟེས་མཐུན་པའི་ཆོག་ཀྱན་གྱི་དཔེར་བཞེད་དོ། །ལྟ་བ་ལྟག་
 བཅས་བཤད་པ་ནི། ལ་དོན་སྒྲ་ལ་ལྟ་ཕྱིས་ནས། །དེ་ལ་གསུམ་པའི་དང་པོ་ལྟར། །དེ་
 ལ་ལྷ་ཡི་གསུམ་པ་ལྟར། །དེ་ནི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། ལྷན་བཤད་
 པའི་ལ་དོན་གྱི་ནང་ཆོན་སྒྲ་ཞེས་པ་དེའི་ལྷ་ཡིག་ལྟེ་ཞབས་ལྟ་ཕྱིས་ནས་ས་ཞེས་གནས་པ་

དེ་ལ་ཀྱ་མཁའ་ལྷོ་བ་གསུམ་པའི་དང་པོ་ཏ་ཡིག་ཐུར་ཞིང་། དེ་ལ་སྐར་ཡང་ཉིང་ཏུ་ལྷ་ལི་
 གསུམ་པ་ཉི་འགྲེང་ཏུ་ཐུར་བས། ཉི་ཞེས་འགྲུབ་པ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་
 དང་། རྒྱགས་བཏུན་གྱི་རྩེ་རྒྱང་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ནི། མང་ཆོག་གང་གི་
 མཐར་ཐུར་ཀྱང་བཏུན་བྱའི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་དོན་ཏུ་འགྱུར་བས་ལྷག་མ་དང་བཅས་
 པའི་སྐར་ཞེས་བྱ་གྱེ། དེ་ཡང་། མདའ་འཕངས་ཏེ་ཕྱག་ ཐུག་འཆལ་ཏེ་བཤད།
 འཕར་ཏེ་འཕྲོ་ལྷ་བྱ་ནས་དང་ཅིང་སྐགས་གྱི་ཐུད་དང་འབྲུག་པ་མཐུན་པ་ནི་མཆམས་
 ཐུར་དང་། དངོས་པོ་ནི་གསུམ་གྱེ། བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ལྷན་མི་འདྲ་
 བྱེད་དོན་ལྷ་བྱ་ཆོག་ལྷ་མའི་གསལ་བྱེད་ཏུ་ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་ནི་དམ་བཅའ་དང་། རྒྱུད་ནི་
 དཔལ་ཏེ་རྒྱུད་ནི་མགོན། ལྷ་བྱ་ལ་དང་འབྲུག་པ་མཐུན་ཞིང་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཙམ་ཐོན་
 པ་ནི་གཞན་འདྲེན་ཏེ་རགས་པར་ན་དབྱེ་བ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དུག་པ་འབྱེད་ཐུང་
 བཤད་པ་ནི། རྗེས་འབྲུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་ལ། ། དུག་པ་ཐུར་ན་འབྱེད་ཐུང་ཡིན། ། ཞེས་
 པ་གྱེ། རྗེས་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུག་པ་མ་ཡིག་ཐུར་བས།
 གམ། རམ། དམ། ལྷམ། བམ། མམ། འམ། རམ། ལམ། སམ།
 རྣམས་སྐྱ་ཐུབ་པ་དེ་དག་དང་། རྒྱགས་བཏུན་ཏམ་བཅས་བརྒྱ་གཅིག་པོ་རྣམས་ནི།
 རྒྱང་པོ་ནི་ལྷ་གྱེ། གཞུགས་སམ། ཆོར་བའམ། འདྲ་ཤེས་སམ། འདྲ་བྱེད་དམ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ལྷ་བྱ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་།
 གཞུགས་སམ། ཆོར་བའམ། འདྲ་ཤེས་སམ། འདྲ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ནི་ཐུང་པོའོ་ལྷ་བྱ་ཆོག་དོན་མང་པོ་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་ཐུང་པའི་སྐར་འབྲུག་པ་ཡིན་རོ། །
 ཞེས་པའོ། ། དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་ལྷ་བྱ་རྩི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་གི་ཐུད་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་འབྱེད་པའི་སྐར་ཉིད་ཏུ་རེས་སོ། ། བདུན་པ་འབྱུང་ཁུངས་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་དགར་ཐུད་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ལོ། ། དང་པོ་
 ནི། རྗེས་འབྲུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་ལ། ། བཞི་བ་དགྲ་བ་ལ་བརྒྱ་བ། ། ཐུར་བ་འབྱུང་ཁུངས་
 ས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་གྱེ། རྗེས་འབྲུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེའི་བཞི་བ་ན་དང་། དགྲ་བ་ལ་

གཉིས་ལ་སོ་སོར་བཅུ་བ་ས་ཡིག་སྟུར་བས། རྣམ་ལས་ཞེས་གྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་མཚེ་ནས་
 རྣོར་བུ། མཁས་པ་ལས་རིག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་གང་ལས་གང་ཞིག་ལེན་པ་ལམ་འབྱུང་བ་
 ལྟན་པའི་དོན་དང་མཚུངས་པར་འབྱུག་པས་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུ་ལམ་འབྱུང་ཁྲུངས་ཀྱི་ས་ཡིན་
 ཞིང་། ཉེ་ནི་ལྷག་བཅས་སོ། །ཡང་རྩ་བ་ལས་མེར་ཤེས་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་
 ལ་འབྱུག་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་ཉེ། མེར་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་རྩ་
 བ་མཐོང་བ་ལས་སྟུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགར་དང་རྟུད་པའང་དེ་བཞིན་
 ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་དང་ནས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་འབྱུང་ཁྲུངས་ཁོ་
 རྣམ་མ་ཟད། རྣམ་དབྱེ་སྟུར་གཞི་དེ་ལས་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲུང་
 པར་གང་ཡང་རྩང་བ་མཁས་སུ་དགར་བའི་དོན་ལའང་འབྱུག་ཅིང་། རྣམ་ཀྱི་སྒྲ་
 གཅིག་བྱ་ནི་ཡུལ་དང་རྩས་དང་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་འཛིན་ཅིང་རྟུད་པའི་
 དོན་རྩལ་དེ་བཞིན་རྩ་འབྱུག་པ་ཡིན་ཉེ། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་མཛེས་ལྟ་
 བྱ་དགར་གཞི་དང་དགར་ཆོས་རིས་མཐུན་པ་ལ་ནས་དང་། རྣ་ལས་པོང་བྱ་དམན་ལྟ་
 བྱ་དགར་གཞི་དང་དགར་ཆོས་རིས་མི་མཐུན་པ་ལ་ལས་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་
 མཐུན་ཀྱི་བར་ལྟ་བུ་རྟུད་པ་ལ་ནས་འབྱུག་ཅིང་། དགར་རྟུད་གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་
 ལྟ་བུའི་སྒྲ་གས་སུ་གཏོགས་ཉེ། དགར་བ་ནི་དགར་གཞི་ལས་དགར་ཆོས་ལྟེ་བ་ལྟར་
 རྣང་བ་དང་། རྟུད་པ་ནི་ཐོག་མ་གང་ནས་བཅམས་པ་དེ་ལས་བལྟ་བུ་རྣམས་སྟུང་བ་
 ལྟར་རྣང་བས་སོ། །གཞུང་འདིར་མ་བཟུན་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྒྲ་མཚམས་སྟུར་བའི་ལྷག་
 བཅས་ལ་འབྱུག་པ་ལག་པ་བརྒྱུངས་ནས་བཟུང་། ལྷག་འཆལ་ནས་བཤད་ལྟ་བུ་དང་།
 ཤར་སྒྲུགས་ནས་འོད་རྣང་། ས་ཐོན་ལས་རྒྱ་གཞུང་། རྣ་ལས་རྣང་ལྟ་བུའི་ནས་ལས་ཀྱི་
 སྒྲ་ནི་འབྱུང་ཁྲུངས་དང་འབྲུ་བ་དང་། ལྟའི་ནང་ནས་དོ་རྩེ་ཆེ་བརྒྱ་འཛིན་པ་ནི་བརྒྱ་
 ཕྱིན་ནོ། །ལྟ་བུ་རིགས་དགར་བ་ཡིན་ཞིང་བདེ་སྟོད་པའི་བཟུན་བཅས་རྣམས་སུ་རྣམས་
 རྒྱང་དགར་བ་མ་བཤད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲ་རྟུད་པར་མི་འབྱུག་ཅིང་། ལྷུགས་ཞེས་
 བར་ཆོག་མེད་པ་ནི་ཡིག་རྩིང་གི་ལྷགས་ཡིན་པའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀྱང་

བཟང་དགོངས་ཀྱན་དུ། ས་བོན་ལས་སྤྱ་གྱ་སྒྲིན་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱ་འབྱུང་བྱངས་
 དངོས་དང་། རྩས་དགར་བའི་དཔེར་བཟོད་དུ་ཅེ་བརྒྱ་འཛིན་པ་སྟགས་འཛིན་ཅིང་།
 ལས་ཀྱི་སྤྱ་ཁྱད་པར་འཇུག་པའི་དཔེར་ལ་སྟགས་དང་། ལས་སྟགས་སམ། ལས་སྟགས་
 དང་། ལས་སྟགས་ཞེས་ཀྱང་ཡིག་རྟིང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་བོད་པའི་
 སྤྱ་བཤད་པ་ནི། གང་མིང་བཟོད་པའི་དང་བོ་དུ། གྱེ་སྤྱར་ན་ནི་བོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 པ་ཏྲེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བཟོད་པའི་སྟག་མར་གྱེ་ཞེས་སྤྱར་བ་ནི། གྱེ་རྒྱལ་བོ་
 ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱ་ཡིན་ལ། རྒྱགས་
 བརྒྱན་ཀྱང་དང་ཀྱ་ཡེ་མ་ཡེ་མ་ཡེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་དམན་པ་ལ་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ཡང་མིང་གི་སྟག་མར་སྤྱར་བ་གཙུག་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལས།
 ཆོགས་བཅད་སྟགས་སྤྱར་བའི་ཆོ། བདག་ལ་དགོངས་ཤིག་བཅེ་ལྟ་གྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་
 བུ་མཐར་སྤྱར་བའང་ཡོད་དོ། །མ་ཉིས་གྱེ་ཞེས་པ་ན་མ་དབྱེ་དངོས་ཡིན་པར་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་རྩེས་འཇུག་ལ་མ་ཉིས་པའི་སྤྱ་རང་དབང་ཅན་བཤད་པ་ལ་རྒྱག་ནི་
 སྤྱ་བཤད་པ། དང་སྤྱ་བཤད་པ། དེ་སྤྱ་བཤད་པ། གང་སྤྱ་བཤད་པ། བདག་སྤྱ་
 བཤད་པ། དགག་སྤྱ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། གང་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པ་
 ཡི། །བཞི་བ་ལ་ནི་ཡི་སྤྱར་བ། །དགར་དང་བརྒྱན་པའི་ཆོག་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ཏྲེ།
 གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་ཆོག་གི་མཐའ་དང་མཐུན་པར་སྤྱར་རུང་བའི་སྤྱ་རྩེས་འཇུག་
 བཞི་བ་ན་ཡིག་ལ་ཡི་སྤྱར་བས། ནི་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། རྒྱབ་འཇུག་ནི་ལྟ་རྟེན་ཀྱི་
 བྱང་ནས་བརྒྱལ་མོད་པའི་ལྟ་བུ་དགར་གཉི་ལས་མཆོག་དུ་འཕྲུལ་དམན་པར་རམ་བ་དད་
 ཅམ་དུ་དམིགས་བབྱང་ནས་དགར་བའི་དོན་དང་། རྟེན་བཟང་བོ་ནི་སྟོབ། སྤྱ་མ་
 དང་ནི་མཐའ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ནི་ལྟ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་སྤངས་ལྟ་བུ་
 དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངེས་བབྱང་ངམ་ནན་ཏན་དུ་བརྒྱན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་
 དུ་འབྱུང་ཞིང་། རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ན་པར་ནི། །ལྟ་བུ་ཆོག་གི་ཁ་ཤོང་དུ་འཇུག་པ་
 རྟེན་པ་ཀྱང་བརྒྱན་པའི་སྤྱ་ཉིད་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་ནི། མིང་གང་རུང་བའི་བར་

མཚམས་སུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་ཟུར། །དེ་ནི་ཕུད་དང་འབྲེད་པ་དང་། །ཁྱ་
 མཚན་ཆེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྟོ། །ཞེས་པ་ཞེ། མིང་ཚིག་གང་ཡང་རུང་བའི་བར་
 མཚམས་རྣམས་སུ་རྩེས་འབྲུག་གསུམ་པ་ད་ཡིག་ལ་གཉིས་པ་ད་ཡིག་ཟུར་བས། དང་
 ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། རྩ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་རྣམས་
 ནི་དབང་བོའ་ཉ་པུ་ཚིག་ལྷ་མྱ་ལྷོགས་གཅིག་ཏུ་ཕུད་པ་དང་། དབང་བོ་རྣམས་ནི།
 མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། རྩ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་སྟེ་པུ་སྟེ་སྟེ་འབྲེད་པ་དང་།
 སྒྲན་བོས་པ་དང་ནད་སྟེ་སྟེ་སྟེ་པུ་ཁྱ་མཚན་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཆོས་སྟན་བྲངས་
 ཉ་པུ་ཆེ་སྐབས་དང་། ཞེགས་པར་སྐབས་དང་ཉ་པུ་གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་དོན་ཉེ་
 དོན་ལྟ་ལ་འབྲུག་ནི། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་མིང་གི་ནི་ཡ་མཐའ་འདྲ། །གསུམ་
 པ་ལ་ནི་ཨེ་ཟུར་བ། །ཐ་ཕྱད་དབང་ཏུ་གསུམ་ཡིན་ཉེ། །དངོས་པོའི་དབང་ཏུ་བཞི་ཏུ་
 འབྱར། །ཏུས་ཀྱི་དབང་ཏུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཞེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་
 ཡ་མཐའ་འཕྲེ་ཐོག་མར་རྩེས་འབྲུག་གསུམ་པ་ད་ཡིག་ལ་དབྲངས་ཨེ་ཞེ་འབྲེད་པུ་ཟུར་བས།
 དེ་ཞེས་གྲུབ་པ་ནི། སྟར་མེད་ལ་གསར་ཏུ་ནན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཐ་ཕྱད་ཅམ་གྱི་
 དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དབྱེ་ན། དབྱེ་གཞི་སྒྲ་བོའ་དགས་ལ་བཟོ། །དེ་མཛེས་སོ། །དེ་
 དཀར་རོ། །ཉ་པུ་བརྗོད་བྱ་སྒྲིའི་དོན་ལ་མ་དབྱད་པར། བརྗོད་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐད་
 ཀར་བཏགས་པའི་ཏུས་འདས་པ་དང་། དེ་ལ་གཏམ་རྒྱས་ཤིག་ ཉ་པུ་འདྲི་གཞི་
 དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་དེ་སྒྲིའི་ཤལ་ཏུ་ཉ་པུ་ཉིན་ཉ་པུ་དོན་གྱི་རྣམ་གངས་གཞན་ཞིག་
 ཟུར་ཆུ་ཡོད་པར་སྟན་པའི་དོན་ཅན་དང་། ཤིང་བཅད་དེ་མེ་ལ་འབུད། ཉ་པུ་དེ་
 སྒྲིའི་ཤལ་ཏུ་དོན་གཞན་མི་མཚན་པར་བརྗོད་བྱ་ཉ་པུ་མ་འདྲེན་པ་ཅམ་ཞེ་གསུམ་ལ་
 འབྲུག་ཅིང་། དབྱེ་ཚུལ་དེས་དེ་སྒྲིའི་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 ཆོས་སྒྲིའི་དངོས་པོའི་དོན་གཅི་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དབྱེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཉ་
 པུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་མ་ཟེར་ཞིག་ཉ་པུ་གསང་བའི་དངོས་པོ་དང་།
 བདག་གི་ཉ་དེ་ཉ་པུ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཉ་དེ་འཛིན་ཏུས་སམ་ཉ་པུ་བདག་

གི་བ་ལས་པ་རྩ་པའི་དངོས་པོ་ཉུ་བཞི་ལ་རྩ་གསུམ་གར་འཇུག་པར་འཇུར་ཞིང་།
 དེ་ཉུ་ལ་དེས་ཉུག་བཅས་ལས་གཞན་པའི་དེ་ལྟའི་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་བྱུང་བོ། །ཡང་རྩ་ས་
 ཉིད་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་དེ་ནི། བ་ཉིང་གི་ལ་དེ་ལ། ཉུ་བྱ་འདས་པ་དང་།
 སང་ཉི་མ་ཤར་བའི་རྩ་དེར་འགྲོ། །ཉུ་བྱ་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཉུ་ལ་དེས་རྩ་ས་ཁོ་ན་རྫོང་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ལྟའི་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །བཞི་བའི། གང་མིང་བརྫོང་པའི་དང་བོ་རུ། །དང་བོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་ལྟར། །ཉུ་
 ལ་བྱུང་བ་ཉིད་རྩ་འཇུར། །ཞེས་པ་ཉེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྫོང་པའི་དང་བོར་
 རེས་འཇུག་དང་བོ་ག་ལ་གཉིས་པར་ལྟར་བས། གང་ཞེས་བྱུང་བ་དེ་ནི་གང་ཞིག་དང་།
 གང་དག་དང་། གང་ལ། ཉུ་བྱ་གཙུག་པོ་དོན་གྱི་ཕྱི་ཐག་དམིགས་སུ་མི་འཛིན་པར་ཉུ་
 ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཉིད་རྩ་འཇུར་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་བརྫོང་རྩ་བཞུད་པ་
 རྣམས་ནི་ཉུ་སྒྲ་དངོས་དང་། གང་ཞིག་བཞུན་ན་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །འདོད་དགུར་ཞུན་
 པ་ཁོ་བའི་རྒྱུ། ཉུ་བྱ་ཕྱི་ཐག་ལ་འཇུག་པའི་ཉུ་སྒྲ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཉུ་གང་ཡིན། ཉུ་བྱ་
 རྩ་བའི་དོན་རྩ་ལྟར་བའི་ཉུ་སྒྲ་སྐུ་གས་སྐུ་བས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་ལ། ཅི་དང་རི་དང་
 སུའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་གང་དང་འཇུག་པ་པལ་ཆེར་མཐུན་ནོ། །ལྟ་བུ་ནི། གང་མིང་གི་ནི་
 མ་མཐའ་ན། །ཕྱ་ཡིན་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། །དེ་ལ་ཕྱ་ཡིན་ལྟར་ན། །བདག་པོའི་སར་ནི་ཤེས་
 པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཉེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་མ་མཐའ་རྣམས་སུ་སྒྲ་བྱ་ཉི་དང་
 རྒྱ་བ་གཉིས་ཀར། བྱ་ཉི་ལྟེ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་མར།
 ཀྱུ་ཙུ་ཀྱུ་ཕུ་ལྟེ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ཉུར་ཕྱ་ཞེས་པ་པ་ལྟེ་དང་། ཡིན་ཞེས་པ་ཉུག་ས་
 ཉི། པ་ལྟེ་ནས་བྱུང་བའི་པ་དང་བོ། མ་དང་མོ། བ་དང་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་མེད་
 པ་དེ་ལ་གསར་རྩ་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཀྱུ་ག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟར་ན། དེ་ནི་བདག་པོའི་དོན་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ་ཉེ། དཔེར་ན། ཆོས་པ། རྒྱུས་པ།
 ཆང་མ། རྒྱུག་མ། ཁ་ལོ་ལྟར་བ། རྒྱ་བོ་ཉུ་བྱ་དང་། རྒྱ་ཅན་དང་། བོར་ལྟན་
 ཉུ་བྱ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལ་ཡོད་པར་ཉུན་པའི་ཆ་ནས་བདག་སྒྲ་དང་འདྲ་བར་ལྟར་ཡང་།

སྒྲ་དེ་གཉིས་པེམ་པོ་ལའང་འཇུག་པས་བདག་སྒྲ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲ་གྱི་
 འགྲེལ་བྱེད་འགྲིེ་བཤད་ཚུལ་གྱི་ལེགས་ཆ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། སྤ་ཉི་རིན་པོ་ཆེས། པ་
 བ་པོ་དང་ཅན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་ནམས་བྱུང་མེད་པར་བདག་སྒྲར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་བྱངས་
 ལ། སྒྲ་ཚོ་ལས། པ་བ་ཅན་ནི་བདག་པོའམ། །ལྡན་པའི་དོན་དུ་སྒྲར་བར་བྱ། །ཞེས་
 པ་འདྲེན་ནོ། །མི་དུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བས། བ་ཡིག་ནི་བྱ་མི་ཆེན་པོ་སྒྲ་དངོས་སུ་
 འབྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། སྒྲིར་བདག་པོ་སྒྲ་བྱེད་ཅམ་དུའང་མི་འཇུག་ ཅེས་དང་།
 སྒྲ་ཚོའི་གཞུང་། པ་འམ་ཅན་ནི་བདག་པོའམ། །ཞེས་པ་དག་པར་བཞེད་ཅིང་། ར་
 མ། ཆང་མ་སོགས་ཀྱི་མ་ཡིག་བདག་སྒྲར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 དཔུད་པའི་ཉགས་སུ་ཟད། ཅེས་གསུངས་སོ། །རྩེ་ནུ་ལུ་བ་སོགས་མཁས་པ་མལ་ཆེ་
 བའི་འགྲེལ་ལུགས་ལྟར་ན། སྤ་ཞེས་པ་སྒྲིས་པའི་སྐད་དོད་ཕུ་རུ་ཁའི་རུ་དང་ཁ་ཕྱིས་པ་
 དང་། མི་ཆེན་ཞེས་པ་ཉགས་ཀྱི་སྐད་དོད་དེ་མ་ཉགས་ཀྱི་སྒྲར་བཞེད་དོ། །དུག་པ་ནི།
 གང་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་ན། སྤ་མི་ཆེན་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། །དེ་ལ་སྤ་མི་ཆེན་སྒྲར་ན། །
 དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་
 ཡ་མཐའ་ལྟེ་སོག་མར་སྤུ་བྱུང་མེད་དང་། མི་ཆེན་ཉགས་ཏེ་མ་ཉགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིག་དང་
 སྤགས་བཙུན་མི་ཡིག་གཉིས་སྒྲར་མེད་པ་དེ་ལ་གསར་དུ་སྤ་མི་ཆེན་སྒྲར་ན་སྒྲར་ལུ་ལྱི་དོན་
 དེ་མ་ཡིན་པའམ་མེད་པར་སྒྲ་པའི་དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལྟེ། དཔེར་ན།
 མ་བྱས་མ་བྱེད་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་སྒྲུལ་ཆོག་གི་དགག་པ་ལ་མ་ཡིག་དང་། མི་ལྡན་མི་
 འབྱུར་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དགག་པ་ལ་མི་ཡིག་གི་སྒྲ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །
 སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་མང་པོས་འདིར་བཙུན་དགག་སྒྲ་མིང་མཐར་ཡང་འཇུག་པ་
 ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དཔེར་བརྗོད་དུ། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། ཡོད་
 མིན། མེད་མིན། དངོས་པོ་མ་ཡིན། བུམ་པས་སྒྲོང་བ། ཀ་ནས་དག་པ་སོགས་
 བཤད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དུ་མི་སྤང་དོ། །ནམ་བཤད་ཀྱན་བཟང་དགོངས་རྒྱན་ལས།
 དེ་ལྟར་མིང་གི་སོག་མར་སྒྲར་བ་མ་དང་མི་དང་། མཐར་སྒྲར་བ་མེད་དང་མིན་དང་མ་

ཡིན་ཞེས་པའི་སྤྱུ་རྒྱུ་མཁུ་དགག་པའི་སྤྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ།
 གདམས་ངག་བཟོད་པས་མཐུག་བཟུ་བ་ལ་བཞི། ཆོགས་བཅད་འགྲོལ་ཚུལ་ལ་.....
 འདོམས་པ། ཉན་པ་པོ་སྤྱུ་བསེངས་པའི་སྤྱུ་ནས་འདོམས་པ། བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་
 ལ་འདོམས་པ། མྱོད་རུང་ལ་གདམས་ངག་བཟུན་དགོས་པར་འདོམས་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་པའི་མཆམས་སྤྱུར་རྒྱུ་ལ། རུང་བཟུ་བཟུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། །
 དེ་ནི་དེ་བཞིན་སྤྱུར་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ཞེ། བཀའ་བཟུན་བཅོས་གྱི་ཆོགས་སྤྱུ་བཅད་པ་
 སྤྱུ་ལ་ཆོག་སྤྱུ་མང་བས་རྒྱུ་དབྱེ་དང་ཆོག་གི་ཕྱད་ལ་སྤྱུ་པའི་མཆམས་སྤྱུར་
 མང་དུ་བཟུས་པ་ཡོད་ན་ཉེ་སྤྱུ་ལ། རུང་བཟུ་བཟུས་པར་སྤྱུར་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་
 དག་ནི་སྤྱུར་བཟུ་ལ་སྤྱུ་པ་ཇི་སྤྱུ་བཟུ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཟུན་ཅིང་སྤྱུར་ཏེ་གཞུང་གི་
 རྒྱུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་ལ་འཐུག་མེད་མི་
 རུང་དུ་བཟུན་པ། རྒྱུ་ལ་འཐུག་མེས་པའི་དགོས་པ་བཟུན་པ། དེ་དོན་ལ་དབབ་པའི་
 ཚུལ་བཟུན་པའོ། །དང་པོ་བློ། མྱོན་འཐུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། །མིང་གཞིའི་ཡི་
 གེ་གང་ཡིན་ལ། །ཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ་སྤྱུ་འབྲེལ་ཡོད། །ལྷ་ལི་བཞི་ལས་གང་ཡན་
 ཡང་། །རྒྱུ་ལ་འཐུག་བཟུ་བཟུ་མ་ཞུགས་ན། །མིང་གཞན་སྤྱུར་པ་ཡོད་མི་སྤྱིད། །ཅེས་པ་ཞེ།
 མིང་ཆོག་གི་སྤྱུར་བ་ལ་མྱོན་འཐུག་ལྷ་བཟུ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་མྱོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་དམ་
 མེད་ཀྱང་རུང་ཞེ། དཔེར་ན། བཀའ་དང་ཀ་ལྷ་ཕུ་དང་། འཕུལ་ཉེན་གྱི་འཐུག་ལྷ་ལ་
 མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་རྒྱུ་ལ་སྤྱུ་ལྷ་ཕུ་ཉིས་འབྲེལ་ཡོད་པའམ། སྤྱུ་ལྷ་ཕུ་སྤྱུ་
 འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ལྷ་ལི་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཡན་པ། བཀི
 གྱི་སྤྱུ་སྤྱུ་ལྷ་ཕུ་རྒྱུ་ལ་འཐུག་བཟུ་བཟུ་མ་ཞུགས་ན་མིང་
 དོན་གཞན་ལ་འཐུག་ཅིང་སྤྱུར་བ་ནི་ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཡང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱུ་སྤྱུར་སྤྱུ་ཅོག་ཞང་གསུམ་སྤྱུ་ལྷ་ཕུ་སྤྱུ་གསར་བཅད་གྱི་ཆོ།
 དཔེར་ན། མདའ། དགའ་སྤྱུ་དགོས་དབང་གིས་དམིགས་བསལ་ཁ་ཤས་མ་.....
 གཏོགས་འཁུལ་པལ་ཆེར་ཡི་གེ་ཐོར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་བྱིས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐོབ་ཐང་

མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རེས་འབྲུག་བཙུ་ཡི་དོན་ཤེས་ན། །འབྲི་དང་
 སྒྲོག་དང་བཤད་ནམས་ཀྱི། །མཆོམས་སྒྱུར་སྒྲ་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །འབྲེལ་བ་སྒྲ་བའི་
 མཆོག་ཏུ་འབྱུར། །གཞན་ཡང་རེས་འབྲུག་ཤེས་པ་ཡིས། །དོན་གྱི་སྒྱུར་བ་མ་མཐོང་
 ཡང་། །དོན་དང་མཐུན་པའི་སྒྱུར་བ་ཤེས། །ཞེས་པ་ཞེ། དེ་ལྟར་རེས་འབྲུག་བཙུ་ཡི་
 སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲུག་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། །བཟུན་བཙོས་ནམས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་།
 རྒྱུ་པ་དག་པར་སྒྲོག་པ་དང་། ཆོག་དོན་བཀྲོལ་ནས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཆོག་
 དོན་ལ་ཕྱི་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་སྒྲ་དོན་ནམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་། །འབྲེལ་ཆགས་པ་
 རྒྱ་ན་སྒྲ་བའི་མཆོག་ཏུ་འབྱུར་བ་དང་། །གཞན་ཡང་རེས་འབྲུག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་
 ཤེས་པ་དེས་བཟུན་བཙོས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནམ་པར་འབྲེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེ། དེའི་
 འབྲེལ་བྱེད་སོགས་སྒྲ་ཆད་མ་མཐོང་ཡང་། །འབྲེལ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་
 པའི་ཆོག་གི་སྒྱུར་བ་རེས་སུ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི།
 རེས་འབྲུག་སྒྱུར་བ་མཁས་པ་ན། །ལྷང་གི་དོན་དང་སྒྱུར་བ་དང་། །སྒྲ་མའི་མན་ངག་
 གསུམ་སྒྱུར་ནས། །དོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་དབབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཞེ། །རེས་འབྲུག་གི་སྒྱུར་བ་
 ལ་མཁས་པར་སྒྱུར་པས་བསྐབ་བྱའི་གནས་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། །བྱན་མོང་དང་བྱན་
 མོང་མིན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་བཟུན་བཙོས་ནམས་ཀྱི་ལྷང་གི་དོན་དང་རི་ལྟར་འཆོམས་
 པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསྐབ་བྱའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དག་
 ལྷང་མཉམ་ནས་རེས་འབྲུག་གི་སྒྱུར་བ་དང་། །ལྷང་དོན་དང་། །སྒྲ་མའི་མན་ངག་
 གསུམ་སྒྲོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ་གཞུང་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏུ་དབབ་པ་ཞེ་བདེ་
 སྒྲོག་ཏུ་རྟོགས་པར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐབ་ཚུལ་གྱི་གོ་
 རིམ་ལ་འདོམས་པ་ནི། །བསྐབ་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་གིས། །དང་པོར་ང་རོ་ནམས་
 ལ་བྱུང་། །སྒྲོན་འབྲུག་མིང་གཞི་རེས་འབྲུག་གསུམ། །སྒྲོག་གི་ཆེད་ཏུ་བསྐབ་པ་ཡིན། །
 རེས་འབྲུག་བཞི་ཡི་སྒྱུར་བ་ནི། །མཉམ་བསམ་བཟུན་པའི་དོན་ཏུ་བྱུར། །ཡན་ལག་དེ་
 དག་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབྲས་བྱའི་ཆེད་ཏུ་དོན་ལ་དབབ། །བསྐབ་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་

ནི། །གང་ཞིག་འབད་པ་རྒྱུ་དུས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་ལྷན་དུ་སྤྲུལ་བར་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་
 དང་མོར་འདི་ཉིད་བསྐྱབ་། །དེ་ནས་རྒྱས་པ་འང་མཉན་བྱས་ཏེ། །བསྐྱབ་པ་གང་ལ་དད་
 པ་ཡི། །གཞུང་ཉིད་སྤྲུལ་མ་དག་ལས་ཉན། །ཞེས་པ་ཞེ། རིག་པའི་གནས་གང་ཞིག་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་བཙུན་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་མོ་བ་དེས་ནི།
 མོག་མར་ང་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་གེ་རྒྱུང་བ་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱོད་གནས་དང་། བྱེད་པ་
 དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྩ་བ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་དང་། དབྱངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུལ་
 མའི་ང་རྩ་དབྱང་རྩ་བ་ཅས་ཡི་གེ་རྩ་རྩ་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གདངས་ལ་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་ནས་སྤྲུལ་འཇུག་ལྟ་དང་འཕྱལ་ཉིན་གྱི་འཇུག་ལྱལ་མིང་གཞི་སྤྲུལ་ཅུ་དང་རྩེས་འཇུག་
 བཅུ་ཞེ། དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ཆོག་བར་གཅིག་དུ་སྤྱོད་བའི་རྩ་བ་ལྟ་སྤྱོད་ལེགས་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་སྤྱང་ནས་རྩེས་འཇུག་ཉི་
 དེར་སྤྲུལ་འཇུག་ཀྱང་འདུས་པས། དེ་དག་ཉལ་འཇུག་ནས་བཤད་པ་ལྟར། སྤྲུལ་
 རྣམས་གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡི་གེ་གང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྩ་བ་རྩ་ལྟ་འཇུག་པ་
 དང་། དཀོས་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཉི་རྣམས་པ་བཞིའི་སྤྱོད་བ་རྣམས་ནི། སྤྲུལ་ལས་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་མཉན་པ་དང་། དེའི་རྣམས་པ་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་
 གཞན་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་དུ་སྤྱོད་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་དང་བཤད་དག་གི་
 ཡན་ལག་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐུས་ནི། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་མོ་བ་
 པའི་སྤྲུལ་དུ་རྣམས་ལ་དབབ་ཅིང་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་
 འདིས་ནི་སྤྱོད་བྱ་གང་ཞིག་མོས་བསམ་ལ་འབད་པ་རྒྱུ་དུ་ཅམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཆོག་རྣམས་
 མོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལྷན་དུ་སྤྲུལ་བར་འབྱུང་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མཁས་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོག་མར་སྤྲུལ་ཅུ་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་།
 འདི་ཤེས་ནས་ཉལ་འཇུག་མོག་མར་འདིའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་རྣམས་དང་། དེ་ནས་བཤད་སྤྱོད་
 པའི་གཞུང་རྒྱས་པ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཉན་ནས་རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན།
 མོག་གསུམ་གྱི་གཞིར་སྤྱོད་པའི་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་དད་ཅིང་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེའི་

གཞུང་ལྷགས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཉིད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལས་མཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའོ། །བཞི་བ་ལྷོད་རུང་ལ་གདམས་ངག་བཏུན་དགོས་པར་འདོམས་པ་ནི། སྒྲ་བ་
 དཔོན་དེ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། །ལེ་ལོ་གཡང་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །རྩོ་བཟང་དད་པ་ལ་
 བཞེན་པ། །སྤྱིས་བྱ་དེས་ནི་སྤྱར་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ལ་རྩས་སྤྱ་འདོམས་པར་བྱ། །ཅིག་ཤོས་
 དེ་ལས་ལྷོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། བཏུན་བཅས་འདི་ཉིད་ཀྱི་གདམས་ངག་བཏུན་ཏུ་
 རུང་བའི་ལྷོད་ནི་གདམས་ངག་ལྷོན་མཁན་གྱི་སྒྲ་བ་དཔོན་དེ་ལ་སྒྲ་བ་དཔོན་ཏུ་འཛིན་
 ཅིང་། ཞེས་དང་བཅས་པས་དྲིན་ཏུ་གསོ་བ་དང་། འགལ་བྱེན་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་
 དེ་ལ་སྒྲ་བ་ལན་པའི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་གཞན་ལ་འབྲུག་པའི་གཡང་བ་གཉིས་སྤངས་པ་
 ལྟེ། སྤྱན་དེ་དག་གིས་སྤྱགས་མི་རྟེན་པའི་རྟོག་སྤྱར་གྱི་བཙོན་འབྲས་དང་ལྷན་པ་དང་།
 མཐུན་བྱེན་རྩོ་ལྟེ་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ལ་དད་པ་ལ་བཞེན་པའི་
 ལྷས་སྤྱར་གྱི་བཙོན་འབྲས་དང་ལྷན་པ་ལྟེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱིས་བྱ་
 དེས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤྱར་ཏུ་རྟོགས་པར་འབྱུར་བས། དེ་ལ་རྩས་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྩས་སྤྱ་འདོམས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷོད་ལྷན་གྱི་ཅིག་ཤོས་སྒྲ་བ་དཔོན་
 ལ་མི་གྲས་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཆེ་ཞིང་གཡང་བ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་ངན་ཞིང་དད་པ་
 མེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷོད་དང་མི་ལྷན་པས། རྩས་སྤྱ་འདོམས་པ་དེ་ལས་ལྷོག་ལྟེ་རེ་ཞིག་
 འདོམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནས་དོན་ཏུ་གཉེར་ཞིང་འབྲུན་པར་
 བྱུར་ན་ལེགས་པར་རྗེས་སྤྱ་བཏུན་པར་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

སྤྱས་པ། གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་རྣམ་མང་ཚུ་སྤྱིས་ཚལ། །སྤྱགས་སྤྱ་གྲོ་ལ་བ་
 ཚུ་སྤྱར་དཔལ་ལ་ཤོད། །དེ་ཡི་ལེགས་ཆ་ཟེའུ་འབྱུང་ལྷོང་བའི་བཅུད། །སྤྱམ་བྱར་དྲིལ་
 བ་འདི་ཀོ་ཡེ་མ་ཆད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངལ་གསོ་བའི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ།   རྟགས་ཀྱི་འབྲུག་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གླུའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།   མཛན་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་
 འབྲུག་པ་བཤད་པ།   རེས་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འབྲུག་པ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི།
 མ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། ། རྩེ་བ་བྱེད་དང་བརྒྱད་གནས་པའང་། ། རྩེ་ཆུང་ལྷ་རྩེ་ལྷ་
 བྱས་ནས། ། མ་དང་མ་ནིང་མ་དང་ནི། ། བེན་དུ་མ་དང་བཞི་བཞི་རུ། ། རྩེ་བ་བཞི་བ་
 ཡན་ཆད་དབྱེ། ། རྟག་མ་བརྒྱ་བཞི་གནས་པ་ལ། ། ཅ་སྟགས་གསུམ་ནི་ཅ་སྟགས་ལྷུར། །
 ལ་ནི་བ་དང་ལྷུར་བར་བྱ། ། རྟག་མ་རྩལ་ནི་མ་རུ་ལྷུར། ། ར་ལ་རྩ་ནི་མ་གཤམ་ལྷེ། ། ཡ་ནི་
 མཆན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ། ཞེས་འབྲུང་ལྷེ།   ལྷུར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མ་མ་གཉིས་སྤྱད་བྱེ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ། དབྱངས་ཡིག་བཞི་མ་དང་། ། གསལ་བྱེད་སྤུམ་ཅུ་མ་ཡིན་ལ།
 དེས་ན་མའི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལྷེ་གསལ་བྱེད་སྤུམ་ཅུ་མ་ཆོན་ལ། ། རྩེ་བ་བྱེད་དང་བརྒྱད་
 གནས་པ་ལྷེ། ། དེ་ཡང་རྩེ་བ་དང་པོ། ། ཀ་ཁ་ག་ང་། ། གཉིས་པ། ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ།
 གསུམ་པ། ། ཏ་ཐ་ད་ན། ། བཞི་བ། ། པ་ཕ་བ་མ། ། ལྷ་བ། ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ། རྩལ་པ།
 ལ་ཟ་འ་ཡ། ། བདུན་པ། ། ར་ལ་ཤ་ས། ། བྱེད་པ། ། ཏ་ཡ་རྩམས་ས། ། དེ་རྩམས་ལྷེ་
 ཆུང་ལྷ་རྩེ་ལ་བཞི། ། རྩེ་རྩལ་པ་མ་དང་། ། རན་པ་མ་ནིང་དང་། ། ཅུང་ཟད་ལན་པ་
 མ་དང་། ། དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ལན་པ་བེན་དུ་མ་དང་། ། བེན་དུ་ལན་པ་མ་གཤམ་ལྷེ་
 ལྷོ། ། དེ་ཡང་རྩེ་བ་ལྷ་མ་བཞི་བོ་རྩམས་ཀྱི་དང་པོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་མ་དང་། ། གཉིས་པ་ཁ་ཆ་
 ཐ་ཕ་མ་ནིང་དང་། ། གསུམ་པ་ག་ཇ་ད་བམ་དང་། ། བཞི་བ་ང་ཉ་ན་མ་རྩམས་བེན་དུ་
 མ་ར་དབྱེ་བར་བྱའོ། ། དེ་དག་གི་རྟག་མ་ཅ་ལྷེའི་མན་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཞི་གནས་པ་ལ།
 ཅ་ལ་སྟགས་པ་ལྷེ་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་ནི། ། དེམ་བཞིན་ལྷུར་བལྟན་པའི་ཅ་ལ་སྟགས་པ་
 གསུམ་དང་ལྷུར་བར་བྱ་ལྷེ། ། ཅ་མ། ། ཆ་མ་ནིང་། ། ཇ་མ་ར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་
 བཞིན་དུ་ལ་ནི་བ་དང་ལྷུར་བས་མ་དང་། ། རྟག་མ་ལ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྩལ་ནི་མའི་ཡི་གེར་

སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ར་ལ་ཏ་གསུམ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡ་ཡིག་ནི་མོ་
 གཤམ་དུ་མ་ཟེད་ར་ལ་ཏ་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཚྷ་ལ་བ་ཤིན་དུ་ཞན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མེད་གྱི་ཡི་
 གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བྱེད་ལྷ་མ་འགས། ཡ་ཡིག་རྟགས་མེད་
 དང་ཁ་ཅིག་མོ་གཤམ་མམ་མ་ནིང་མཚན་མེད་དང་། ཁ་ཅིག་མོ་རྟགས་སྤྱ་འདྲིང་པ་
 རྣམས་གཞུང་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། གཞུང་མལ་མོ་ཆེར། མ་ནིང་མཚན་མེད་ཅེས་
 ཀྱང་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་ཉམས་པའོ་ཞེས་མི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས་སོ། །
 སྤྱི་ལོ་རྟགས་འཇུག་བཤད་སྒྱུར་དུ། མ་ནིང་མཚན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་
 ཞིང་ཡ་ཡིག་རྟགས་མེད་དུ་བཞེད་དམ་སྟུང་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མིང་གཞི་ལས་
 རྩོན་རྩེས་གྱི་ཡི་གེ་དབྱུང་ཚུལ། རྩོན་འཇུག་གི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། རྩོན་
 འཇུག་གི་རྟགས་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་
 ནི། །འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱུང་བྱ། །འཇུག་པ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་ནི། །རྩོན་འཇུག་ཡི་
 གེ་ལྷ་དབྱུང་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟེ། མའི་ཡི་གེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མོ་ཅམ་དང་།
 ཤིན་དུ་མོ་དང་། མོ་གཤམ་རྩེ་གསུམ་དུ་གནས་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་ནང་ནས། རྩེས་
 འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་དེ་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་རྩེ་བཅུ་པོ་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེའི་
 ནང་ནས་ཀྱང་རྩོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་བ་མ་འ་རྩེ་ལྷ་པོ་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྷ་པོ་ལ། །མོ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི། །ཤིན་
 དུ་མོ་དང་བཞེ་རུ་དབྱེ། །ཞེས་པ་ལྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྷ་པོ་དེ་
 ལ། མིང་གཞི་དང་སྒྱུར་ནས་སྒྲིག་པའི་ཆོ་སྒྲ་གདངས་དྲག་ཞན་དུ་འབྱུར་བའི་སྒོ་ནས་
 བ་མོ་དང་། ག་ད་གཉིས་མ་ནིང་། འ་མོ་དང་། མ་ཤིན་དུ་མོ་རྩེ་བཞེར་དབྱེ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདྲོར་བཞུན་པ་དང་། རྩུས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། །དེ་དག་རེ་རེའང་བཞེ་བྱེད་དེ། །གང་ལ་འཇུག་བྱེད་གང་གིས་
 བྱེད། །རི་ལྟར་འཇུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟེ། རྩོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དེ་དག་རེ་
 རེའི་འཇུག་ཚུལ་ལའང་བྱེད་པ་བཞེའི་སྒོ་ནས་རྟགས་དགོས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་མིང་

གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲུག་པ་པོ་ཚུན་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་གང་
གིས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིའི་འབྲུག་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་
གང་ལ་འབྲུག་པ་དང་གང་གིས་འབྲུག་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ། རིམ་ལྔ་འབྲུག་པ་
བཤད་པ། ཅི་ཕྱིར་འབྲུག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བས་མཆམས་སྒྱུར།
ལན་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་ཅི་ན། །ཞེས་པ་ལྟེ་གོ་
སྟེ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །དངོས་དང་། ལར་བྱང་མི་འབྲུག་པ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། །མ་ནི་མ་དང་མ་ལ་འབྲུག །མ་ནི་མ་དང་མ་ནིང་ལ། །མ་ནིང་ཡང་ནི་མ་མ་
ལའོ། །ཤིན་ཏུ་མ་ནི་མ་ནིང་དང་། །མ་དང་ཤིན་ཏུ་མ་ནིང་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། དེ་ལ་
གང་གིས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་པོ་པོའི་ཡི་གེ་བའི། རྒྱང་འདོགས་མགོ་ཅན་ཅི་རིགས་ལ་
འབྲུག་པའི་ཆ་ནས་མིང་གཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ཀ་ཅ་ཉ་ཅ། མ་ཡིག་གང་ར་ཉ་ད་ན་ཇ་ཁ་བ་ར་
ཤ་ས་ལྟེ་བཅུ་དྲུག་ལ་འབྲུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྩོན་འབྲུག་གི་མ་འ་ཡིག་ནི། མིང་
གཞིའི་མ་ཡིག་གང་ད་བ་ཇ། མ་ནིང་ཁ་ཆ་བ་པ་ཆ་ལྟེ་བཅུ་ལ་འབྲུག་གོ། །རྩོན་འབྲུག་
གི་མ་ནིང་ག་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ཅ་ཉ་ཅ། མ་ཡིག་ཉ་ད་ན་ཇ་ཁ་བ་པ་ཤ་ས་ལྟེ་
བཅུ་གཅིག་ལ་འབྲུག་ཅིང་། ད་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཕྱི་ཡིག་ཀ་པ། མ་ཡིག་གང་
བ་པ་ལྟེ་དྲུག་ལ་འབྲུག་གོ། །རྩོན་འབྲུག་གི་ཤིན་ཏུ་མ་མ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་མ་ནིང་
ཁ་ཆ་བ་ཆ། མ་ཡིག་གང་ད་ཇ། ཤིན་ཏུ་མ་དང་ཉ་ད་ལྟེ་བཅུ་གཅིག་ལ་འབྲུག་གོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནི་མ་ནིང་ལ་མི་འབྲུག །ཕྱི་ནི་ཕྱི་ལ་འབྲུག་པ་མིན། །མ་ནིང་རང་ལ་
རང་མི་འབྲུག །རང་གི་ལྟོ་དང་ཕྱད་པ་ན། །ཕྱི་ཡང་ཕྱི་ལ་འབྲུག་མི་འགྱུར། །མ་ནིང་
ཕྱི་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། རྩོན་འབྲུག་གི་ཕྱི་བ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་མ་ནིང་
ཁ་ཆ་བ་པ་ཆ་རྣམས་ལ་མི་འབྲུག་ཅིང་། རྩོན་འབྲུག་གི་མ་འ་ཡིག་དང་དེའི་ཤུགས་
བཞུན་ཤིན་ཏུ་མ་མ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཕྱི་ཀ་ཅ་ཉ་པ་ཅ་རྣམས་ལ་མི་འབྲུག་པ་དང་།
རྩོན་འབྲུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི། མིང་གཞིའི་ཡང་མ་ནིང་ཁ་ཆ་བ་པ་ཆ་རྣམས་ལ་

མི་འཇུག་གོ །ཡང་ཐུར། སྔ་ནི་སྔ་དང་མ་ལ་འཇུག །ཅེས་སྟགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ།
 མྱོན་འཇུག་ནམས་རང་རང་གི་ལྡེ་བའི་མིང་གཞི་ནམས་དང་ཐུད་པའི་ཆོ་མྱོན་འཇུག་གི་
 སྔ་བ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་མ་བ་མ་དག་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཡང་སྒྲུས་སྔ་ཡིག་པ་
 ལ་འང་མི་འཇུག་པར་བལྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མྱོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་
 ཀྱང་རང་ལྡེའི་སྔ་མ་དག་ལ་མི་འཇུག་པས། ག་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཀ་ག་ང་ནམས་དང་།
 ད་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཏ་ད་ན་ནམས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། མྱོན་འཇུག་གི་མ་ཡིག་འ་ནི།
 རང་ལྡེའི་མིང་གཞིའི་མ་ཞ་བ་འ་ཡ་ནམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཡང་སྒྲུས་མྱོན་འཇུག་
 གི་ཤིན་ཏུ་མ་མ་ཡིག་ནི། རང་ལྡེའི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་པ་དང་། མ་བ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་མ་མ་ནམས་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་འདིར་སི་ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་མྱོན་འཇུག་གི་མ་ཡིག་འ་ནི་རང་ལྡེའི་མིང་གཞིའི་མ་འ་ཡ་གཉིས་དང་། མ་ནིང་བ་
 ཡིག་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ཡིག་ནི་རྩ་བ་ལྟེ། ཟ་ཡིག་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་དུ་
 བཞག་པ་དང་། ཞ་ཡིག་ཆད་པའི་མྱོན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས། སྤྱི་བས་མཆོམས་སྟུར། ལན་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཇི་ལྟར་
 འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་ནི་དྲག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟེ། །མ་
 ནིང་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན། །མ་ནི་ཞན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟེ། །ཤིན་ཏུ་མ་ནི་མཉམ་པས་
 སོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། མྱོན་འཇུག་གི་སྔ་བ་ཡིག་ནི་མིང་གཞིའི་ཡིག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་
 ལྟར་པ་ནམས་ལ་སྒྲ་དང་བྱེད་ཆོལ་དྲག་པའི་སྒྲ་ནས་འཇུག་པ་དང་། མ་ནིང་ག་ད་
 གཉིས་ནི་སྒྲ་ཆོལ་རན་པར་འཇུག་པ་དང་། མ་ཡིག་ཡ་ནི་སྒྲ་ཆོལ་ཞན་པར་འཇུག་པ་
 དང་། ཤིན་ཏུ་མ་མ་ནི་སྒྲ་ཆོལ་མཉམ་པ་ལྟེ་ཤིན་ཏུ་ཆོད་ཅིང་ཉམ་རྒྱུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་
 འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་
 བས་མཆོམས་སྟུར། ལན་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་
 ན། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །མ་ནིང་
 གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། །མ་ནི་བདག་ད་མའོངས་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་མ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་ཉི། རྩོན་འཁྱག་གི་མ་ཡིག་པ་ནི། དཀོས་པ་དུས་གསུམ་ལས། དྲིན་གྱིས་
བསྐྱངས། བསམ་གཏན་བསྐྱམས། དགེ་བ་བཟོས་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་
དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཐིག་པ་འདས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་
བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་ཏེ། བཞོ་བ། བཅིབ་པ། བཅུང་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་
པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱ་བར་བྱ།
བསྐྱའོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ། བསྐྱབ་པོ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཁྱག་གོ། རྩོན་འཁྱག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི། རྩོ་
བ་གཙག་པ་པོ། གཙག་བྱེད། ཟུད་པ་དགྱི་བ་པོ། དགྱི་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་
དངོས་པོ་དང་། གཙག་པར་བྱེད། གཙག་གོ། །དགྱི་བར་བྱེད། དགྱིའོ་ལྟ་བུ་བྱེད་
པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་།
གཙད་བྱ། གཙད་པར་བྱ་བ། གཙད་བྱའི་མིང་། དགག་བྱ། དགག་པར་བྱ་བ།
དགག་བྱའི་རྩོན་ལྟ་བུ་བྱེད་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་
དང་། གཙད་པར་བྱ། གཙད་དོ། དགག་པར་བྱ། དགག་གོ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་ཡུལ་
དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཉི། དངོས་པོ་
བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཁྱག་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་པོ་དེར་
མ་གཏོགས་པའི་དུས་གསུམ་ལས། གཙད་ཀྱིན་འཁྱག་ གཙད་བཞིན་པའོ། །དགག་
གིན་འཁྱག་ དགག་བཞིན་པའོ། །ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་
བ་བྱེད་བཞིན་པ་ད་ལྟ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཁྱག་ཉི། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
ཉིད་ཆོག་ཤོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ། །རྩོན་འཁྱག་གི་མ་ཡིག་འཛི། ལམ་དུ་འབྲིད་པ་པོ།
འབྲིད་བྱེད། མཐུད་པ་འཁྱལ་བ་པོ། འཁྱལ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་
བྱེད་པ་པོ་དངོས་པོ་དང་། ལམ་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད། འབྲིད་དོ། །མཐུད་པ་
འཁྱལ་བར་བྱེད། འཁྱལ་ལོ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
སྐྱ་ཉི། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞར་ལ་བྱ་

བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་བྱེད་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འས་འཕུལ་ཅན་ཏེ།
གདན་ལ་འཁོད་པ་པོ། །འཁོད་བྱེད། །འཁོར་བར་འཁོར་བ་པོ། །འཁོར་བྱེད་ལྟ་བུ་
སྐགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །འཕྱར་བྱིན་སྒྲུང་། །འགྲོལ་བྱིན་འདུག་ལྟ་བུ་བདག་གཞན་
བྱིས་མ་བཟུས་པའི་དུས་ད་ལྟ་པ་བཟུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩི་མ་འབྱུ་བར་འབྱུར།
རྩི་མ་འབྱུ་བར་འབྱུར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལྟ་བུ་
སྒྲུང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་འབྱུར་མ་འོངས་པའི་དུས་བཟུབ་པ་རྣམས་བྱི་ཕྱིར་འདུག་གོ། །སྒྲིན་
འདུག་གི་ཤིན་ཏུ་མ་མ་ཡིག་ནི། མཁས་པ། མཁས་བུ། མཁས་པར་བུ། མཁས་
བྱེད། མཁས་པར་བྱེད། མཁས་པར་བྱུར། མཁས་བཞིན་པ། མཁས་པར་
འབྱུར། ལྟ་བུ་མར་བཤད་པའི་བདག་གཞན་དང་། དུས་གསུམ་བྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ལྟེ། མཚུངས་པ་ཉིད་བཟུབ་པའི་ཕྱིར་འདུག་གོ། །དེ་ཡང་
དུས་གསུམ་བྱི་དབྱེ་བས་ནི་བྱ་བྱེད་བྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ངག་གི་སྒྲིར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱུ་བ་ལྟེ། བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ད་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །བདག་གཞན་བྱི་དབྱེ་བས་ནི་བྱ་བྱེད་བྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱུ་
ལྟེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་བྱི་ལས་རྣམས་ལ་མ་བྱུ་
པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེས་ན་བདག་གཞན་བྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་
བའི་ཡུལ་བྱི་སྒྲི་རྣམས་བཟུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཁར་ལ་བདག་གཞན་དང་
འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་བྱི་སྒྲི་ཕན་ཚུན་ཤིང་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཟུས་པ་ཡིན་ལ།
དུས་གསུམ་བྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི། བདག་གཞན་བྱི་དབྱེ་བས་མ་བྱུ་བའི་བྱ་བྱེད་བྱི་
སྒྲི་ལྟ་མ་རྣམས་བཟུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་
པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་
སྒྲུང་བ་ཞིག་ལྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྒྲུང་ཞེས་པས། དཔེར་ན། བདག་
འགྲོའོ། །ལྟ་བུའི་ཆོ། འགྲོ་བ་དེ་བྱ་ཆོག་ཡིན་ཡང་། འགྲོ་བྱ་འགྲོ་བྱེད་གཉིས་ཀ་
བདག་ཡིན་པས། འགྲོ་བྱ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བྱེད་མེད་པས་ན་འདི་ལ་བདག་གཞན་

གྱི་དབྱེ་བའང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་
 གཞན་མི་སྤང་ཞེས་པས། དཔེར་ན། ཏུས་ཚོད་འཁོར་ལོ་འཁོར་རོ། །ལྷ་བུའི་ཆོ།
 དང་བོར་སྒྲོར་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོར་བྱེད་
 གཞན་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འཁོར་བས་གནས་སྐབས་དེར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་
 ཆ་ནས་བསྒྲོར་ཅེས་མི་བརྗོད་པར་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མཚན་
 གས་སྐབས་འདིར་སྤྲིང་ཞིབ་པའི་སྒྲོས་བརྟག་དགོས་པའི་གནད་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །སྤ་
 རྟེན་བཤད་སྤུར་དུ། མ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་ལྟར། །ཞེས་པའི་གཞུང་བཞིན་
 འཆད་དོ། །གསུམ་པ་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་
 འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་
 པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། སྤུར་རྟགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་གསེས་བརྒྱད་
 ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་ལ། །མ་མ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་
 དབྱེ། །ཞེས་པ་ཞྭ། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་དུ་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་ཞྭ་བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་
 ལ། མ་ཡིག་ག་ད་བ་ས་བཞི་དང་། མ་ཡིག་ང་མ་འ་གསུམ་དང་། མ་ནིང་ན་ར་ལ་
 གསུམ་ཞྭ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ལ་སྤྱེས་བྱ་རབ་
 འབྱིང་གསུམ། །མ་ལ་མ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ། །མ་ནིང་འཇུར་དང་མཚན་གཉིས་དང་། །
 མཚན་མེད་དག་དང་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ཞྭ། རྗེས་འཇུག་ལ་རྟགས་གསུམ་དུ་
 བྱེ་བ་དེ་ལ། སྤུར་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱིས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་ཞྭ། མ་ཡིག་བཞི་ལ་འཇིགས་
 ལྷ་བུ་ག་མཐའ་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་སྤྱེས་བྱ་རབ་དང་། སྤྱོདས་ལྷ་བུ་བ་མཐའ་སའི་
 ཡང་འཇུག་ཅན་སྤྱེས་བྱ་འབྱིང་དང་། རྟག དད། འཇུག་ མོས་ལྷ་བུ་ཡང་
 འཇུག་མེད་པ་སྤྱེས་བྱ་ཐ་མ་ཞྭ་གསུམ་དང་། མ་ཡིག་གསུམ་ལ། གངས། ཉམས་ལྷ་
 བུ་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་མོ་ཙམ་དང་། གང་། སྤྱུམ། མཐའ་ལྷ་བུ་ཡང་འཇུག་མེད་
 པ་ཤིན་ཏུ་མོ་ཞྭ་གཉིས་དང་། མ་ནིང་གསུམ་ནི། བཀན། བསྐྱན་ལྷ་བུ་མིང་
 གཞིའི་མ་ཡིག་གི་མཐར་དའི་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། འཇུག་ལྷ་བུ་མིང་

གཞིའི་མ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འབྲུག་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉེ་གཉིས་ནི་འབྲུར་བ་མ་ནིང་དང་།
 འཛིན་ད་ལྟ་བུ་མིང་གཞིའི་མ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འབྲུག་ཡོད་པ་ནི་མཆོག་གཉིས་མ་ནིང་
 དང་། མཁན། ཐརད། ལྟ་བུ་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་གི་མཐར་ཡང་འབྲུག་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ནི་མཆོག་མེད་མ་ནིང་ཉེ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བར་འདོད་དོ། །ཕྱ་ཉིའི་བཤད་སྒྲུར་ལས།
 ས་བ་ད་གསུམ་མོ་ཡིན་ཏེ། །གང་ན་མ་ལ་དང་ར། །བྱུག་པ་མོ་ཡི་ཡི་གེ་ཡིན། །འ་ཡི་ཡི་
 གེ་མ་ནིང་རོ། །མོ་ལ་སྒྲུས་བྱར་བ་འབྲིང་གསུམ། །སར་བ་ད་འབྲིང་བ་ཐ་མ། །མོ་ལ་མོ་
 དང་ཤིན་ཏུ་མོ། །ག་ལ་ར་གསུམ་མོ་ཅམ་ཉེ། །ང་ན་མ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་མོ། །མ་ནིང་
 འབྲུར་དང་མཆོག་གཉིས་དང་། །མཆོག་མེད་དག་དང་གསུམ་ཏུ་འདོད། །འ་ཡིག་ཁོ་
 བའི་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟ་བུ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། །གཉིས་
 པ་རྗེས་འབྲུག་གི་ཉགས་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཏྲན་པ་དང་།
 ལྷས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་བྱེད་པ་བཞི་བྱེད་དེ། །གང་ལ་འབྲུག་
 བྱེད་གང་གིས་བྱེད། །རི་ལྟར་འབྲུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། །ཅེས་པ་ཉེ། དེ་ཡང་རྗེས་
 འབྲུག་མོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་པ་རེ་རེ་ལ་འང་བྱེད་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་འབྲུག་ཚུལ་ཤེས་
 པར་བྱ་ཉེ། འབྲུག་ལྷལ་ཡི་གེ་གང་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲུག་པ་པོ་གང་
 གིས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོས་པ་
 ཅིའི་ཕྱིར་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གང་
 ལ་འབྲུག་པ་བཤད་པ། གང་གིས་འབྲུག་པ་བཤད་པ། རི་ལྟར་འབྲུག་པ་བཤད་པ།
 ཅི་ཕྱིར་འབྲུག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པ་ཉེ།
 རྗེས་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་འབྲུག་ལྷལ་ཀྱི་ཡི་གེ་གང་ལ་འབྲུག་ན། །ཀ་ནས་ཨའི་
 བར་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འབྲུག་ནོ། །ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། །གང་གིས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས། །ཞེས་པ་ཉེ། །ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་
 སྒྲུ་འབྲུག་པ་པོ་གང་ཞིག་གིས་འབྲུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །ཐར་བཤད་པའི་རྗེས་འབྲུག་གི་
 ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་འབྲུག་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཏྲན་

པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་
ཡི་འབྲུག་ཚུལ་དོན་གྱི་ཚུལ། །ཞེས་པ་ཉི། རྗེས་འབྲུག་རྣམས་ཚུལ་རི་ལྟར་འབྲུག་
པའང་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཉི། རྗེས་འབྲུག་ཞུགས་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་དྲག་
ཞན་ཏུ་འབྱུར་བ་སྤྱི་འབྲུག་ཚུལ་དང་། རི་ལྟར་ཞུགས་པས་དོན་ཅི་ཞིག་སྒོན་པ་དོན་
གྱི་འབྲུག་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། །སྤྱི་འབྲུག་ཚུལ་དང་། རོན་
གྱི་འབྲུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ཞན་སྤྱི་འབྲུག་ཚུལ་དང་།
ནང་གསེས་ཞིབ་ཏུ་འབྲུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་གཉིས་མ་ནིང་
གསུམ། །རྒྱུ་ཞན་བར་མ་གསུམ་ཏུ་འབྲུག་ ། ཅེས་པ་ཉི། རྗེས་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་བརྒྱ་
ལས། སྤྱི་སྤྱི་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྫོང་པའི་
སྤྱི་གདངས་རྒྱུ་པར་དང་། སྤྱི་ཚམ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་གཉིས་ཞུགས་ན་ཞན་པར་དང་།
འབྱུར་བ་དང་མཚན་གཉིས་དང་མཚན་མེད་མ་ནིང་གསུམ་ཞུགས་ན་བར་མ་ཉི། རན་
པར་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་པ་གསུམ་ཉིད་ནང་སྤྱད་
དམ། །གལ་ཏེ་ཞན་པ་ནང་སྤྱད་ན། །དེ་ལ་འང་ནང་གི་ཆ་ཤས་གྱིས། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཞན་
གཉིས་སྤྱད་ཉི། །མ་ནིང་གསུམ་ཏུ་གང་གཏོགས་པ། །རྒྱུ་དང་སྤྱད་ན་རྒྱུ་པར་
འབྱུར། །ཞན་དང་སྤྱད་ན་ཞན་པར་འབྱུར། །གཉིས་ཀ་དག་དང་སྤྱད་ཀྱང་། །དེ་ནི་
གཉིས་ཀ་ཅན་ཏུ་འབྱུར། །གཉིས་ཀ་དག་དང་མ་སྤྱད་ན། །གང་ཏུ་ཡོང་ནི་མི་འབྱུར་
རོ། །དེས་ན་འབྱུར་དང་མཚན་གཉིས་དང་། །མཚན་མེད་དག་དང་གསུམ་ཏུ་
འདོད། །དེ་ནི་སྤྱི་ཡི་འབྲུག་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཉི། གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་གདངས་
རྒྱུ་པ་རྗེས་འབྲུག་སྤྱི་ཡིག་ལ་སྤྱི་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཉིད་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྗེས་འབྲུག་
མན་ཚུན་ནང་སྤྱད་མ་སྤྱད་གྱིས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པ་ཞེས་པ་སྤྱད་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་གང་
སྤྱད་ན་ནང་གི་ཆས་རྒྱུ་ཞན་གཉིས་སྤྱད་ཉི་བ་སྤྱད་པས། རྒྱུ་པ་ནི། སྤྱི་པ་
རབ་འབྲིང་གཉིས་ལ་ནང་སྤྱད་ཡོད་པས་སྤྱི་པ་རབ་སྤྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་འཛིགས་ལྟ་
དང་། སྤྱི་པ་འབྲིང་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཞན་པ་སྤྱི་པ་ལྟ་དང་། སྤྱི་པ་ཐ་མ་ནང་།

ཕྱད་མེད་པས་སྒྲ་དྲག་པའི་ཞན་པ། ཉན་ དང། འབྲུབ་མོས་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་
 དྲ་གལ་ཏེ་སྒྲ་གདངས་ཞན་པ་རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་ལ་མོ་ཙམ་དང་། མེན་རྩ་མོ་གཉིས་སྒྲ་
 དཔྱེ་བའང་རྗེས་འཇུག་པན་ཚུན་ནང་ཕྱད་ན་ཉྩེ་ཕྱད་མ་ཕྱད་བྱིས་ཡིན་པས། དེ་
 ལའང་ནང་གི་ཆ་ཤས་བྱིས་མོ་ཙམ་ལ་ནང་ཕྱད་ཡོད་པས་སྒྲ་ཞན་པའི་དྲག་པ། གང་ས།
 ཉམས་ལྟ་བུ་དང་། མེན་རྩ་མོ་ལ་ནང་ཕྱད་མེད་པས་སྒྲ་ཞན་པའི་ཞན་པ། གང་།
 སྒྲ་མ། མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་གདངས་བར་མ་རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་ལ་འཇུར་བ་དང་།
 མཆོན་གཉིས་དང་། མཆོན་མེད་གསུམ་དྲ་གང་གཏོགས་པའི་དཔྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི།
 མིང་གཞིར་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྗེས་འཇུག་པན་ཚུན་ནང་ཕྱད་མ་ཕྱད་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་
 བས་ཡིན་ཏེ། བཏྱ་བད། བཏྱོར་བད། རྩལ་བད། རྩལ། བཏྱར། བཏྱལ་ལྟ་བུ་
 མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། བྱེད་ད། བར་ད།
 འཇུལ་ད་ལྟ་བུ་མ་ནིང་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་གཉིས་ནི། སྒྲ་གདངས་དྲག་པ་
 དང་ཕྱད་པའི་དབང་གིས་དྲག་པར་འཇུར་བ་དང་། འབྲན། འཁོར། འབྲལ།
 ལྟ་བུ་མོ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ནི། སྒྲ་གདངས་ཞན་པ་དང་ཕྱད་པའི་
 དབང་གིས་ཞན་པར་འཇུར་བ་ཉྩེ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ནི་འཇུར་བ་མ་ནིང་དང་།
 འཛིན་ད། འཕྱོར་ད། བསལ་ད་ལྟ་བུ་མོ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་
 གདངས་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་ཕྱད་པའི་དབང་གིས་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་ཙན་དྲ་འཇུར་
 བས་མཆོན་གཉིས་མ་ནིང་དང་། མཐུན། འཁོར། འཇུལ་ལྟ་བུ་མ་ནིང་གི་མཐར་
 ཡང་འཇུག་མེད་པ་ནི། སྒྲ་གདངས་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྱད་པའི་དབང་གིས་
 དྲག་ཞན་གང་དུའང་མི་འཇུར་བར་སྒྲ་གདངས་མཉམ་པར་གནས་པས་མཆོན་མེད་མ་
 ནིང་ཉྩེ་དཔྱེ་བ་གསུམ་དྲ་འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་སྒྲ་གདངས་དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དྲ་
 འཇུག་ཚུལ་བྱི་དཔྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སྐབས་འདིར་མཁས་པའི་དབང་པོ་བླ་ཉྩེ་
 སྐགས་འགྲེལ་བྱེད་མང་པོས། དྲག་པ་གསུམ་ནང་ཕྱད་ནི་ཐོན་རྗེས་མིང་གཞི་གསུམ་བྱི་
 མོ་ཡིག་འདུས་པ་དང་། ཞན་པ་ནང་ཕྱད་དེ་ནི་དེ་གསུམ་བྱི་མོ་ཡིག་འདུས་པ་སྐགས་ལ་

འཆད་མོད། སི་རུ་གཙུག་ལག་ཚུ་གི་སྒྲུང་བས། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་
 པ་དང་། བཤད་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་སྐབས་དོན་ཆད་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་གྱིས་
 དགག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུ་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
 བཏུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་
 ཉི། །ལྷ་མ་གང་ལྟར་འབྱུར་བ་དང་། ལྷི་མ་གང་ལྟར་འབྱུར་པའོ། །ཞེས་པ་ཉི། རྒྱུ་
 འཇུག་རྣམས་དོན་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པར་འབྱུར་པའི་ཚུ་ལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་
 ཉི། མིང་མཐའ་ལ་ལྷོས་ཉེ་ལྷ་མ་རྒྱུ་འཇུག་ཉིད་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་དེའི་དོན་
 གང་ལྟར་ཉེ་ལྷ་ལྷ་ལྷིག་རུ་འབྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་མ་མིང་མཐའ་
 ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་འཇུག་གི་དབང་གིས་འདྲེན་ཚུ་གིས་དོན་གང་ལྟར་འབྱུར་པའོ། །
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མ་རྒྱུ་འཇུག་གང་ལྟར་འབྱུར་བ་དང་། ལྷི་མ་
 མིང་མཐའ་གང་ལྟར་འབྱུར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་མ་སྒྲུབ་འཇུག་ལྷ་བཞིན་
 ལྷུར། །ཞེས་པ་ཉི། རྒྱུ་འཇུག་རྣམས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་དེ་ཉིད་མིང་མཐའ་
 སྐྱེས་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷ་མར་གྲུབ་པས། དེས་བདག་གཞན་སྐྱེས་དོན་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པ་
 བ། མིང་དེའི་སྒྲུབ་དུ་གནས་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ལྷ་ལས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱས་པ་དང་
 ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ལྷུར་ནས་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་སྐྱེས་གང་ཡིན་ནོགས་པར་
 ལྷུར། །དེས་ན་གཙུ་པོར་སྒྲུབ་འཇུག་གི་རྒྱས་པ་དང་ལྷུར་ནས་རྒྱུ་འཇུག་རྣམས་གྱིས་
 ལྷུང་ཅི་རིགས་པར་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་རུ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱུ་འཇུག་གི་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་མ་
 ཡིན་པ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་དམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
 བཏུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷི་མ་དག་གི་འདྲེན་ཚུ་ལ་ནི། །
 ཞེས་པ་ཉི། ལྷི་མ་མིང་མཐའ་དང་རྣམ་དབྱེ་སྐྱེས་གྱི་ཐོབ་ཐང་གི་དོན་ལྷ་ལྷུག་
 པར་འབྱུར་པའི་ཚུ་ལ་ནི། ལྷ་མའི་རྒྱུ་འཇུག་དང་། ལྷི་མའི་བཟོད་བྱ་དག་ལ་ཅི་
 རིགས་པར་ལྷོས་པའི་སྒྲུབ་འདྲེན་པའི་ལྷུར་དེའི་ཚུ་ལ་སྐྱེས་པ་ནི། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མིང་མཐའ་འདྲིན་རྩལ་དང་། རྩལ་དབྱེ་སྐྱུ་ལ་འདྲིན་རྩལ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིས་མ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་། མ་ཡིས་མ་ཡི་མིང་མཐའ་
 དྲང་། མ་མིང་གིས་ནི་མ་མིང་ང་། །ཞེས་པ་ལྟེ། དེ་ཡང་། ཅིག་ཅན། ཐད་ཀ
 ལྷུ་བ་པ། གཉིས་ཀ མཐུན་ད་པ། འཕྱོར་ད་པ། བསྐྱལ་ད་པ། ཐུགས་ཀ
 གོམས་པ། གཅིག་ཕ། བདག་ཅག་ལྟ་བུ་མིང་ལྟ་མའི་མཐའི་རྩལ་འཇུག་མ་ཡིག་གིས་
 མིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་མིང་དེའི་མཐའ་སྒྱུར་དགོས་པའི་མིང་མཐའ་གཞན་གྱི་མིང་
 གཞིའི་མ་ཡིག་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། སྒྱིང་ག གདུང་མ། ཐམ་པ།
 དགའ་བ། སྒོ་ག བྱི་གུ་ལྟ་བུ་རྩལ་འཇུག་མ་ཡིག་གི་མིང་གཞིའི་མའི་མིང་མཐའ་དྲང་
 བ་དང་། དགུན་ཁ། དབྱར་ཁ། རལ་ཁ་ལྟ་བུ་རྩལ་འཇུག་མ་མིང་གིས་མིང་གཞིའི་
 མ་མིང་གི་མིང་མཐའ་དྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་མིང་མཐའ་ཉགས་མཚུངས་
 ཁོ་ན་འདྲིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི། གཙེ་ཆེ་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་
 རར་མ་ངེས་ཉེ། ལྟས་མ། བཅས་མ། ལྟ་མོ། ལྟག་མ། ཚད་མ། ཆབ་མ་
 ལྟ་བུ་མས་མོ་དང་། ཀང་པ། དམ་པ། ཁང་པ། སྒྱང་པ། ལྟ་ཅིག མ་ཅིག་
 ལྟ་བུ་མས་མོ་དང་། སྒྱན་མོ། བསྒྱར་བ། རྩལ་བ་ལྟ་བུ་མ་མིང་གིས་མོ་དྲངས་པ་
 ཡང་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཉགས་མ་མཐུན་ཡང་བཟོད་པ་དེ་གཙེ་བོར་བྱས་
 རས་སྒྲ་མཐུན་དྲངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲམ་ཉགས་གཉིས་ཀའི་དངོས་བསྐྱན་གྱི་དགོངས་པར་
 གནས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྟར་ན་ར་ལ་གསུམ་ཡང་འཇུག་ཅན་མ་མིང་དང་། ང་མ་ཡང་
 འཇུག་ཅན་མོར་བཞག་པ་ནི། འཇུག་ཡང་འཇུག་བཞེབས་པའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 འཆད་པའི་སྐབས་དང་། འདིར་དེ་རྩམས་མོ་ཉགས་བཞག་པ་ནི། ཡང་འཇུག་གི་
 ཉགས་ཀྱིས་མིང་མཐའ་འདྲིན་པ་སྐབས་དོན་ཡིན་པས་མི་འགལ་སོ། །གཞན་ཡང་
 དགོན་ད་ཙམ་ དེན་ད་ཙམ། ལྟན་ད་ཙམ། ཐབས་ཙམ། ཆབས་ཙམ། སྒྱད་ཀོར།
 སྒྲད་ཀོར། ཡུངས་ཀར། རྩ་གར་ལྟ་བུ་མིང་མཐའ་ཉགས་མཚུངས་འདྲིན་རྩལ་གྱིས་
 མིང་གཞི་འབྱུར་བ་དང་སྒྱོན་འཇུག་དང་ས་མགོ་བྱིས་པ་སྐྱུ་ལ་འདྲིན་པ་ལ་

སྒྲིལ་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲའང་ད་ལྟ་ཡང་ཆེར་རྒྱབ་པར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། སྒྲིལ་འདྲིན་རྩལ་དང་། བད་གསེས་འདྲག་རྩལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དེ་ཉིད་རང་གི་སྒྲ་མཐུན་པའི། །ཆོས་དངོས་ལས་
 དང་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲིན་དང་འབྲུང་ཁྲངས་འབྲེལ་བ་དང་། །གནས་དང་ཐོད་པའི་སྒྲ་
 ཡང་དྲང་། །གཞན་ཡང་སྒྲར་བལྟ་ཉག་བཅས་དང་། །འབྲེད་སྒྲད་བརྒན་དང་བདག་པོ་
 དང་། །དགག་སྒྲབ་རྒྱན་དང་དུས་ལའང་འདྲག ། དེ་དག་ལྷ་ཤུགས་འདྲིན་པས་
 འབྲུང་། །ཞེས་པ་ལྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མིང་མཐའ་དེ་དག་
 ཉིད་རང་གི་ཉགས་མཚུངས་སམ་བརྗོད་པ་བདེ་བས་སྒྲ་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེ་
 དང་པོ་ཆོས་དངོས་ཉེ་ཤིང་ཐོ་ཐོ་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལས་སྒྲ་བྱ་བ། གསུམ་པ་
 བྱེད་པ་པོ་འཕྲེད་པ་ཅམ་དང་། བཞི་བ་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 དང་། ལྷ་བ་འབྲུང་ཁྲངས། དུག་པ་འབྲེལ་བ་དང་། བདུན་པ་གནས་གཞི་དང་།
 བརྒྱད་པ་ཐོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་རྣམ་
 དབྱེའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའམ། མ་གྱུར་པའི་ཆོག་ཐུད་སྒྲར་བལྟ་དང་། ཉག་བཅས་
 དང་། འབྲེད་སྒྲད་དང་། བརྒན་པ་དང་། བདག་པོ་དང་། དགག་པ་དང་།
 སྒྲབ་པ་དང་། ཆོག་རྒྱན་དང་། དུས་ཉེ་ཆེ་སྐབས་ལ་འདྲག་པའི་སྒྲ་ལ་མོགས་པ་དེ་
 དག་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མ་ཉག་མིང་མཐའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲིན་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲིལ་རྩལ་ལེགས་
 པར་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟེ། དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་ནི་སྒྲུམ་རུ་བའི་སྐབས་སྒྲ་
 མིང་ཐིན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བལྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འདྲག་པ། །མཐར་སྒྲར་འོག་མའི་
 མིང་དོན་ལས། །ཞེས་པ་ལྟེ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཐུད་དེ་དག་གི་ནང་གསེས་གང་དང་
 གང་ཞིག་འདྲག་པ་ནི། གཙོ་བོ་རྣམ་དབྱེའི་ཐུད་དང་བཅས་པའི་མིང་ཆོག་དེའི་མཐར་
 སྒྲར་རྒྱུའི་མིང་དོན་འོག་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་
 དབྱེའི་ནང་གསེས་གང་ལ་འདྲག་པ་དང་། ཐུད་ཀྱི་ནང་གསེས་གང་འདྲག་བཤད་

པའོ། །དང་བོ་ནི། སྤྱི་འཇུག་ཡོད་ན་མ་བྱེད་པ་ཡོད། །དེ་བཞིན་ཆེད་བྱེད་རྟེན་བྱེད་
 དང་། །ལས་བྱ་སྒྲིང་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱ། །ཐོན་དུ་འོས་པ་གནས་པའམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
 ལ་ནམ་དུ་བྱེད་ནང་གསེས་གང་དང་གང་ཞིག་འཇུག་པ་ནི། མིང་བདུན་ཅི་ལྟ་བུའི་
 རིས་སྤྱ་གང་ཞིག་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱ་སྒྲིགས་ཡོད་ཆེ་མིང་སྤྱ་མ་ལ་ལེགས་སྒྲུར་གྱི་
 བན་སྒྲིན་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་ནམ་དུ་བྱེད་དང་བོ་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་། བོད་མཉན་ལ་ནམ་
 དུ་བྱེད་དང་བོ་མཆོན་བྱེད་གྱི་སྤྱ་མེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་བདུན་ཅི་གང་ཞིག་ལྟ་བུའམ།
 བདུན་ཅི་རྟེན་གང་ཞིག་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་མིང་དེའི་མཐར་འཁོ་བར་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱེད་
 པའི་སྤྱ་སྒྲིགས་ཡོད་ན་ནམ་དུ་བྱེད་གསུམ་པ་འཇུག་པས་བདུན་ཅིས་འཁོ་བར་བྱེད་ལྟ་བུ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་རྟེ། མིས་པ་ལྟ་བུ་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱ་ཡོད་ན་ནམ་དུ་བྱེད་བཞི་
 བོ་འཇུག་པས་བདུན་ཅི་ལ་མིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བཞེན་ལྟ་བུ་རྟེན་བྱེད་པའི་སྤྱ་
 སྒྲིགས་ཡོད་ན་ནམ་དུ་བྱེད་བདུན་པ་འཇུག་པས་བདུན་ཅི་ལ་བཞེན་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་
 བསྐྱར་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱ་བའི་སྤྱ་ཡོད་ན་ནམ་དུ་བྱེད་གཉིས་པ་འཇུག་པས་བདུན་ཅིར་བསྐྱར་
 ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྒྲིང་བར་བྱ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་བའི་སྤྱ་སྒྲིགས་ཡོད་ན་ནམ་དུ་བྱེད་ལ་བོ་འཇུག་
 པས་བདུན་ཅི་ལས་སྒྲིང་བར་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བའི་སྤྱ་ཡོད་ན་
 ནམ་དུ་བྱེད་ལྟ་བུ་པ་འཇུག་པས་བདུན་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཐོན་དུ་འབོད་པར་
 འོས་པའི་མིང་བདུན་ཅི་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་འང་ལས་བཅོལ་རྒྱ་ལྟ་བུ་འབོད་པར་འོས་
 པའི་དོན་ཡོད་ན་ནམ་དུ་བྱེད་དང་བོ་འཇུག་ཅིང་བོད་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྤྱ་འང་སྒྲུར་དགོས་
 པས། བདུན་ཅི་མ་གྱི་བདག་ལ་འཆི་མེད་ཚུལ། །ལྟ་བུར་འཇུར་བ་སྒྲིགས་ཤེས་པར་བྱ་
 སྟེ། འམ་ནི་ཐུད་པའི་ཆོག་ལྟར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཆོག་དོན་འོག་མ་
 ལས། །བསྐྱ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང་། །གོང་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྟེ། །ནམ་གྲངས་
 དག་གྱང་བཞོད་པ་ལས། །བསྐྱར་བ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང་། །ཕོ་སྤྱ་དག་ནི་མོ་སྤྱ་དག།
 མིང་གི་མཐའ་ན་ཡོད་མེད་དང་། །རྒྱན་དུ་རྒྱར་པ་ནམས་ལ་ཡང་། །དོན་ལ་བསྐྱེགས་པ་
 ཡོད་མེད་དང་། །བསྐྱར་བྱ་ལྟག་མ་ཡོད་མེད་དང་། །ཆོག་དོན་རྒྱགས་དང་མ་རྒྱགས་

ཀྱིས། འདི་དག་ནང་གསལ་རྣམ་པར་དབྱེ། ཞེས་པ་ཏེ། གཞན་ཡང་མིང་མཐུན་ཆིག་
 སྟེང་གི་ནང་གསལ་གང་ཞིག་འདྲིན་པར་འགྱུར་བ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
 རེ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་དེའི་མཐར་ཐུར་རྒྱུ་ཆིག་དོན་འོག་མ་ལས་ཤེས་
 དགོས་ཏེ། ཆིག་དོན་འོག་མ་གོང་མ་དང་མཚུངས་པ་ལས། གོང་མ་བསྟར་རྒྱུ་ཡོད་ན།
 མིང་ལྷ་མ་ལྷ་མའི་མཐར་ཐུན་པའི་ཆིག་སྟེང་ཐུར་དགོས་ཏེ། ལྟ་དང་། མི་དང་།
 ལྟ་མ་ཡིན་དང་། སྤྱི་ཟུར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རང་ཏེ། ལྟ་བུ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཆིག་དོན་གོང་འོག་མཚུངས་པ་ལས་འོག་མ་བསྟར་རྒྱུ་ཡོད་ན་འོག་མ་ཐུན་པའི་
 ཆིག་སྟེང་ཐུར་དགོས་ཏེ། ལྟས་ཀྱང་བདུད་ན་མིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྟ་བུ་དང་། མཐུག་
 དུ་བྱ་ཆིག་ལྟ་བུར་ལྟ་ཅིག་དུ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར། ཆིག་དོན་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་བཞུན་
 དགོས་ནའང་། ཐུན་པའི་བྱེ་བྲག་བཞུན་པའི་སྟེང་ཐུར་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་
 གྲུབ་མཐར་མ་ཟད་ཕྱི་རྣམས་བའང་ཤེས་པར་བྱ། ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མར་མིང་ཆིག་གི་
 རྣམ་གྲངས་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་མང་པོ་བཞོད་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་གལ་ཏེ་དོན་
 བསྟར་བ་ཡོད་ན། ལྷ་མ་ལྷ་མར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འབྱེད་པའི་སྟེང་ཐུར་དགོས་ཏེ། འཆི་
 མེད་དམ། རྣམ་སད་དམ། མིག་མི་འདྲུམ་ནི་ལྟའོ། །ལྟ་བུ་དང་། ཆིག་དོན་
 གཉིས་ཀ་བསྟར་བ་ཡོད་ན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐུན་པའི་སྟེང་ཐུར་དགོས་ཏེ། སྐར་ཞིང་
 སྐར་ཞིང་སྐར་ཡང་དེ་དུ་འབབ། །ལྟ་བུ་དང་། མིང་གི་མཐར་པ་ལྟ་བུའི་མོ་སྟར་གསལ་
 དུ་ཐུར་ཡོད་ན་མིང་མཐའ་དེ་ཉིད་བདག་པའི་སྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་པ། རྒྱ་
 བླ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མིང་མཐར་མེད་དང་མིན་ལྟ་བུའི་མོ་སྟར་གཏོགས་པ་གསལ་དུ་
 ཐུར་ཡོད་ན། མིང་མཐའ་དེ་ཉིད་དགག་པའི་སྟེང་ཆར་གཏོགས་སུ་འགྱུར་བ། འཆི་
 མེད། ལྟ་མིན་ལྟ་བུ་དང་། མོ་མའི་སྟེང་དེ་དག་གསལ་དུ་ཐུར་བ་མ་ཡིན་པར་དང་པོ་
 བས་མིང་གི་ཆ་ཤས་སུ་ཡོད་ན་བདག་སྟེང་དགག་སྟར་མི་འགྱུར་བར། རང་པོ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་སྟར་འགྱུར་བ། ཡོད་པ། མེད་པ། མཁལ་མ། སྟོན་
 མ་ལྟ་བུ་དང་། ཆིག་དོན་ལྷ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་གཞི་གཅིག་དུ་བསྟར་རྒྱུ་ཡོད་ན།

མ་མ་ལ་མཐུན་པའི་རྒྱན་ཏུ་རྒྱར་པའི་ཆོག་ཕྱད་སྒྱར་དགོས་ཏེ། མངོས་ཀྱང་མངོས་ལ་
 འོད་ཀྱང་འབར། །ཉ་བུ་དང་། སྒྲིམ་ཆས་མི་མཐུན་པ་གཞི་གཅིག་ཏུ་བརྟུན། སྒ་
 མར་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་འཇུག་ཟླ། ཉ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བདུད་ཀྱི་བདུད། །ཉ་བུ་ཟླ།
 རྒྱན་ཏུ་རྒྱར་པའི་ཆོག་ཕྱད་དེ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་དོན་ལ་བསྟེགས་པ་ཡོད་ན་མི་སྒྱར་ཏུ་མི་
 རུང་ཞིང་། ཆོག་མངོས་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ན་མ་སྒྱར་ཀྱང་རུང་བ་དང་། ཆོག་དོན་སྒ་
 མའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྟུན་བྱ་ཉྱག་མ་ཡོད་ན་སྒ་མ་ལ་ཉྱག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྒྱར་དགོས་ཏེ།
 མི་ཉྱག་ཟླ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉ་བུ་དང་། ཆོག་དོན་སྒ་མའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 བརྟུན་བྱ་ཉྱག་མ་མེད་པར་ཇོགས་ན་སྒྱར་བཟུང་ཕྱད་སྒྱར་དགོས་ཏེ། ཇོགས་སོ། །ཉ་
 བུ་ཟླ། རྒྱམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཕྱད་དེ་དག་གི་ནང་གསེས་གང་དང་གང་ཞིག་འཇུག་ཅིང་
 དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཉྱན་པ་རྒྱམ་པར་དབྱེ་བར་བཟུང་། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོག་ཕྱད་པ་ལ་
 ཆེ་བ་ནི། མིང་ཆོག་ལ་མ་སྒྱར་ན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་མི་སྟོན་ཅིང་། མིང་གི་ཚོག་
 མཐའ་དང་བར་ཏུ་སྒྱར་ན་བཞོད་བདེ་བ་དང་། མཚམས་སྒྱར་བ་དང་། དོན་གསལ་
 བ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཞིག་ཏོ། །ཡང་སྒྱར་ཡུལ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞོད་
 དོན་གསལ་བར་མཆོན་པ་ཅན་ཀྱི་ཕྱད་ནི། གང་། ཅི། དེ། འདི། ལྷ།
 ཡང་། བམ། སྒར། འོ་ན། ལ་ལ། རི། ཞེས་པ་ཉ་བུ་ཕྱད་ཀྱང་བ་རྒྱམས་
 དང་། ཕྱད་གཉིས་དང་གསུམ་མོགས་འདུས་པ། གང་དག དེ་དག གང་རྒྱམས།
 དེ་རྒྱམས། རི་སྟེད། དེ་སྟེད། གང་ཉྱར། རི་ཉྱར། གལ་ཏེ་ན། གལ་ཏེ།
 ཅི་ཞིག ལྷ་ཞིག ཅི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། དེ་སྒྲུད། དེ་ཉྱན། འོན་ཀྱང་།
 ཅི་འང་། ཅི་ནས་ཀྱང་། ཡང་ཡང་། སྒར་ཡང་། ཅི་ཞིག་ན་དེ། བམ་ཞིག་
 ལྷ་འང་ཅི་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ཉ་བུ་རྒྱམས་དང་། འོ་ན་ཞེས་པ་བརྟུས་པས་འོན་དང་།
 ཅི་འང་ཞེས་པ་བརྟུས་པས་ཅང་དང་། གང་ལ་ལ་ཞེས་པ་བརྟུས་པས་གལ་ཞེས་པ་ཉ་བུ་
 རྒྱམས་ཏེ་མིན་ཏུ་མང་ངོ། །བཞེ་བ། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩེས་
 འཇུག་གི་དགོས་པ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ཡི་གེའི་འཇུག་པ་སྟེའི་དགོས་པ་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཐུར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་
 རྟེ། །མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཚིག་ཐུང་ནས། །ཚིག་གི་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་
 རྟེ། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་ཐུར་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།
 སྟོན་འཇུག་དང་དབྱུངས་ཡོད་མེད་གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་
 གཉིས་སམ་ཏུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་ཡང་རུང། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་རུང་ཞིག་མ་
 བྱགས་ན། དོན་གྱི་རྩ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་ཏུ་འགྲུབ་མི་སྲིད་པས་ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་
 དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཐུར་དང་། མིང་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་ཏུ་མ་སྐྱེལ་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་
 མཚམས་སྟུར་བའམ། དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཐུང་སྟགས་པལ་
 ཆེ་བ་རྗེས་འཇུག་ལས་འབྱུང་ཞིང་རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་པས་དེ་རྣམས་མ་བྱགས་ན།
 དོན་གྱི་བྱུང་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྲུབ་མི་སྲིད་པས་མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཚིག་དབྱུང་
 བའི་ཐུར་འཇུག་རྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཏུ་དོན་རྣམས་རྫོང་པར་བྱེད་
 པའི་ཐུར་དོན་མཚན་པའི་རྫོང་པ་རི་སྟེད་པའང་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་འཇུག་པའི་
 དགོས་པར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་རྣམས་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་དགོས་པ་དང་། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་སྟོན་པའི་བཟུན་བཅས་འདི་ཉིད་
 བཅམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་སྟོན་སྟགས་ནས་
 བཟུན་པ་དང་། ཉིང་དགོས་སྟོན་སྟགས་ནས་བཟུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡི་ཡི་གེ་
 མེད་པ་ན། །མ་ཡིག་རྫོང་པ་མེད་པར་འགྱུར། །མ་ཡིག་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་། །འཇུག་
 པར་བཅས་པ་མེད་ན་ནི། །མིང་དང་ཚིག་ཀྱང་གསལ་མི་རུས། །མིང་ཚིག་གསལ་བ་
 མེད་ན་ནི། །དོན་རྣམས་རྫོང་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རྟེ། མ་ཡི་ཡི་གེ་ལྷ་ལི་བཞི་པོ་
 མེད་ན། །མ་ཡིག་ཀྱི་ལི་ཁོ་ནས་རྫོང་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཡིག་ཀྱི་ལི་དེ་དག་
 རྣམས་ལ་འང་ལྷ་ལི་དང་ལྷ་ལི་མེད་པ་རྣམས་ལྷ་ལི་ཡང་། །འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་པར་གྱུར་
 ན་ནི། དོན་གྱི་རྩ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་དང་། བྱུང་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཀྱང་གསལ་བར་
 མི་རུས་པ་དང་། མིང་དང་ཚིག་གསལ་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རང་དང་

གཞན་ལ་མཆོན་ཞིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་རྩམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ། །དོན་མཆོན་རྒྱུ་པ་ཀྱན་ཀྱང་
 མེད། །རིག་བྱེད་སྒྲ་བའང་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །
 བསྐྱབ་པ་རྩམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཞེ། དེ་ལྟར་མིང་ཆོག་རྒྱུ་པ་ཐམས་
 ཅད་མེད་པར་ལྟར་ན། །འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་ཞེ་ལྟར་
 དུ་ཉོན་པའི་སྒྲ་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལས་ལྟར་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་
 ལྟན་མོང་བའི་སྒྲ་ཅིས་སྒྲན་ངག་སྐྱེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྒྲ་བ་རྩམས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་དང་ལྟན་མོང་མེན་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 དང་། རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྩམས་ཉོན་ཅིང་སྒྲ་བའང་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་དེའི་ཕྱིར། མིང་ཆོག་རྒྱུ་པ་རྩམས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡོད་ན་ནི། །འཁོར་འདས་ཀྱི་
 སྲང་དོར་མཐའ་དག་ཉོན་ཅིང་སྒྲ་བ་འགྱུར་ལ། སྲང་དོར་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྱུ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡི་གེའི་
 འབྲུག་པ་ཉོན་པའི་བཟུན་བཅོས་འདི་ཉིད་བཅུམས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 དགོས་པ་དངོས་དང་། དགོས་པ་དེ་འགྱུ་པ་པར་སྒྲོན་པའོ། །དང་བོ་ནི། རི་ལྟར་
 འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་རྩམས། །ལྟར་བོ་ཁམས་དང་སྒྲི་མཆེད་དང་། །ལྟབ་མཐའ་
 གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ཡང་། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་ཤེས་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཡི་གེ་འབྲུག་
 ཚུལ་རྩམས། །སྒྲ་བ་ཀྱན་ལ་གནས་ལྟར་ཀྱང་། །ངང་ཚུལ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །དོན་ལ་
 སྒྲུར་བ་ག་ལ་ཤེས། །དེ་ཕྱིར་སྒྲ་བའི་དབང་ལྷག་གི། །རྩེས་སྒྲས་ཞེས་པ་ཞེ། དཔེ་རི་
 ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྩམས་ལ་གཟུགས་སྐྱེས་སྲུང་བོ་དང་། མིག་གི་
 ཁམས་སྐྱེས་ཁམས་དང་། མིག་གི་སྒྲི་མཆེད་སྐྱེས་སྒྲི་མཆེད་དང་། ལྟབ་པའི་
 མཐས་རྩམ་པར་བཞག་པ་གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་པའི་དེ་ཉིད་ཉིར་ལྟ་དང་། རྩེ་ག་
 ཆེན་པའི་རྩམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སྐྱེས་ཡོད་ཅིང་། ཉོན་ནས་ལྟན་ཅིག་དུ་འགྲོགས་པ་
 ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྩམ་གཞག་གཞན་ཀྱིས་མ་བཟུན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་

པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་རང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཡུལ་ས་སའི་
 རྒྱང་སྟོན་པའི་སྤྱ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་ཉེ་མེད་པ་མིན་ཡང་
 གཞན་གྱིས་བརྟེན་པ་སྤྲད་པར་རང་སྟོབས་གྱིས་ཡི་གེ་རྣམས་མིང་ཆོག་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་
 འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཡང་མི་ཤེས་ན། མིང་ཆོག་གི་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ག་
 ལ་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤང་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་སྦྱར་
 བ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བཏུན་བཅས་འདི་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྤྱ་བའི་དབང་
 རྒྱུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་སྦྱད་པའི་བཏུན་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས་ཐོན་མི་
 བདག་གིས་བཅེ་བས་སྤྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཀྱན་རྟགས་
 རྒྱར་ཅིག ། ཅེས་པ་ཉི། དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་འབྲུག་པ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་འདི་
 གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་བ་ཀྱན་གྱིས་རྟགས་ནས་སྤང་དོན་གྱི་གནས་ལ་སྤངས་པ་མེད་པར་སྤྱ་
 བའི་དབང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་རྒྱར་ཅིག་ཅེས་ཉིང་དགོས་དེ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་བྱགས་སྟོན་
 མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་རྟགས་འབྲུག་གི་གཞུང་འདིའི་བཏུན་བྱའི་གཙ་བོ་བདག་གཞན་
 ཏུས་གསུམ་བྱ་བྱེད་དང་། ཞར་ལས་རྟགས་དགོས་པ་སྤྱལ་ཆོག་དང་། བཏུན་བྱ་ལལ་
 བ་མིང་རྒྱང་དང་བཅས་པ་རྣམས་བྱར་བྱིན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དེའི་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་ནི་བྱར་དུ་འགོད་པར་འདོད་པས་དེར་བཏུའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱམ་རྟགས་ཀྱི་
 གཞུང་གི་ཆོག་དོན་རྣམས་གཙ་བོར་མི་རྩའི་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་རྗེས་སྤྱ་འབྲངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་
 དཔོག་པ་རེ་ཞིག་བཤད་ཐིག་རྟོ། །

སྤྱས་པ།

མ་མཐད་བྱགས་པའི་གཉེར་གྱི་གཞིར་སྦྱར་སྟན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བས་མཛོད། །

སྦྱར་བྱར་གཏམས་པའི་ལྷ་རིག་དོན་བཟང་བྱ་མཆོའི་སྤྱང་དུ་འབྲུག་འདོད་ན། །

བརྟེན་དག་མིང་ཆོག་རྫོང་པའི་འབྲུང་གནས་ཡི་གེའི་སྦྱར་བའི་བྱ་རྒྱུངས་འདི། །

སྤྱོ་གསལ་སྐལ་ལྷན་དེད་དཔོན་ཆོགས་གྱིས་ངས་པར་བཏུན་བྱའི་ཡུལ་དུ་.....

བཅགས། །

རྣམ་བཤད་འདི་སྒྱུར་ལེགས་བྱས་སྒྲ་ཤེལ་སྒྲིན། །

བདག་ཡིད་ཀྱན་གསལ་དབྱངས་སྤྱི་ཅི་ཡང་དགྲིགས། །

གང་ལས་བབས་པའི་ཕན་བདེའི་བྱ་ཆར་ཆོགས། །

སྒྲགས་ཀྱི་བྱ་མོའི་མཐོངས་ཀར་རེག་ཀྱང་ཅིག །

ཅེས་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་བར་སྒྱུད་པའི་བཟུན་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལུམ་ཉགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཅེས་ཆོག་གིས་གྲ་བར་འགྲེལ་བ་ལུམ་ཉགས་རིག་པའི་མེ་ཁོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མ་རྩ་ཅི་ནའི་རྒྱད་ཏུ་སྒྲེས་པའི་དགེ་སྦྱང་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒོ་གྲས་སམ་མིང་གཞན་དག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཛིན་ཞེས་འཛོད་པས། སྒྲ་བྱ་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་དོན་ཏུ། ཁྱ་ནག་གི་ཡུལ་ཁྱན་ཏུ་ཁྱོད་ཁྱེད་ཆེན་པོའི་དབང་ཚུགས། མ་ལྟར་འབྲེལ་བ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཉེ་འགྲམ། བཟའ་ཤིང་གི་འབྲས་བྱ་གཞུང་ཏུ་ཏུད་པའི་སྒྱེད་ཆལ་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ནས་བྱིས་པའི་དགེ་བས་སྒྱེད་གྲ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྒོ་གྲས་ཀྱི་ལྷང་བ་སྒྲ་ཉག་ཏུ་གསལ་བར་སྒྱུར་ཅིག། །

༡༡། །གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བད་སྟོད་པའི་བརྟན་བཙུག་
 ལུམ་ཅུ་བ་དང་རྟགས་འབྲུག་གི་རྣམ་གཞག་
 རྒྱ་ཆེན་བཤད་པ་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལྷང་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དངོས་འཛིན་ཆང་ཆིང་གཙོན་པའི་རལ་གྱི་དང་། །
 ཟབ་དོན་ལྷ་ཅུ་ལེན་པའི་ཕུལྱི་ཀ། །
 བསྐྱམས་པ་གང་དེའི་མཆོན་རབ་བདུད་ཅི་ཡིས། །
 བདག་གི་སྒོ་གསུམ་རྣམ་ཀུན་བརྒྱན་པར་མཛོད། །
 རྒྱ་ཆེན་བཙུགས་ནང་དོན་རིག་པ་སྤྲུགས། །
 མཁས་དགུ་བག་ཡངས་སྟོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོད། །
 ཅི་དགར་ལག་རྒྱ་གཏོད་མཛོད་བདག་གི་བཤེས། །
 སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་སྤྱི་བའི་བྱན་དུ་བཞེན། །
 བོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེའི་གཟུགས། །
 མཚུངས་མེད་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གིས་ཉེར་བཙོས་ཏེ། །
 ལྷ་ལའི་ལྷངས་སུ་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་མཁན། །
 སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མི་མཆོག་ལ་གུས་པས་འདུད། །
 གང་གི་མཆོན་རབ་རྒྱ་མཆོའི་སྤང་ཡངས་ལས། །
 ཉེ་བར་ཐོན་པའི་ལུམ་རྟགས་ཡིད་བཞིན་ནོར། །

རིས་མེད་སྒྲིམ་གྱི་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤྲད། །
 གོ་སྒྲིའི་ངག་གིས་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བར་བྱ། །
 ད་ལྟའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་འཆམ་པ་ཡིན་གྱི་གཏིང་
 དཔོག་དགའ་བའི་མདུད་རྒྱས་བཅིངས་པ་མིན། །
 རྣམ་དག་ཁྲངས་དང་གདུགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཡིན་
 གྱི་གཞན་གྱི་ཆོག་རིས་ཇི་བཞིན་བཤུས་པ་མིན། །
 དགག་གཞག་ཟེའུ་འབྱུ་སྤངས་པའི་འདབ་བརྒྱ་ཡིན་གྱི་
 ཆོག་ཟིན་རྩ་གདོང་གཉེར་བའི་སྤྲོ་སྤྲུལ་མིན། །
 སྒྲོ་སྒྲོས་གསོག་ལྡན་བྱང་བའི་དགའ་སྟོན་ཡིན་གྱི་སྒོས་
 བཙོན་ནོར་གྱིས་དབུལ་བའི་སྒྲོ་དུ་ལྷུང་མིན། །
 དེ་སྒྲོ་དུ་ལྷུང་འདིར་འཇུག་འདོད་པའི། །
 སྒྲོ་གསལ་སྒྲལ་བཟང་ཤེས་ལྡན་དག །
 ཆོས་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲོས། །
 བརྒྱ་སྒྲོ་རྒྱ་མཆོར་རོལ་བར་མཛོད། །

དང་པོ། སྤུམ་རྟགས་མཇུག་པ་པོ་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་ཐོན་མིའི་ཆེ་བ།
 ༡ བོད་ཡིག་གསར་བཟོ་བྱེད་དགོས་པའི་ཆེན།

དེ་ཡང་སྒྲོ་འདས་པའི་ལོ་སྒྲོང་ཕྱག་གཅིག་དང་སྤུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་སོང་བའི་དུས་
 རབས་བདུན་པའི་སྒྲོ་དུ་ཆར། བོད་རྒྱལ་གནམ་རི་སྒྲོང་བཙན་གྱི་སྤུམ་སྒྲོང་བཙན་
 སྤུམ་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་སུ་མོ་སྤང་གི་ལོར། (ཕྱི་ལོ་༤༩༧) རྒྱལ་སྤྱི་དགས་
 དུ་སྒྲོང་དུས་དགའ་སྟོན་གྱི་ལོ་ལང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ན། ཤར་ན་རྒྱ་ནག་དང་ཁྱི་བརྟན།

ལྷོ་ན་རྒྱ་གར་དང་ཁ་ཆེ། ལུ་བ་ན་ལྷག་ཤིང་དང་གཟིག་ཡན། ལུང་ན་ཁྱོ་མ་དང་གེ་སར་
 ཏེ། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཐུན་དང་བཅས་པས་ལྷོ་ན་གའི་མིན་གྱི་འདུ་འགོད་དང་
 མཚུངས་པའི་ཕོ་ཉ་ཡང་ཡང་མངགས་ནས་བོད་རྒྱལ་ལ་རང་རང་གི་རྒྱལ་ཁམས་བྱི་ཡི་
 གེར་བཞོད་པའི་འཆམ་ཁྲུའི་འཕྲིན་ཡིག་དང་འཆམ་སྤྲེས་སྤྲིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་
 རྟོན་མཆོན་འདི་དང་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་བསྐྱར་བཤལ།
 དེ་དུས་བོད་རང་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་སྤྲེས་ལན་དང་འཕྲིན་ལན་ལ་རྒྱལ་ཁམས་དེ་དང་དེའི་
 ཡི་གེ་ལྟར་འབྲི་བའམ། རག་འཕྲིན་ཅམ་ལས་བསྐྱར་རྒྱ་མ་ཐུང་བ་དེར་སྤྲོད་བཅན་གྱི་
 དམོངས་པ་ལ། རང་ཅག་བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པ་འདིས་རྒྱལ་མིན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་
 ལེགས་པར་བྱེད་མི་བྱུང་པ་དང་། རྒྱལ་ཁམས་གཞན་གྱིས་འཕྱ་བའི་གནས་སྤྲུ་ཡང་
 འཕྱར་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁམས་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་རག་མ་ལས་པར། བོད་རང་གི་སྐད་
 དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྲིད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རྒྱམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་བྱུང་པའི་
 ཡི་གེའི་རྒྱམ་གཞག་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དེས་པར་ཡོད་དུ་འདུག་དམོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་བྲགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཟན་པོ་བཅས་སོ། །

༡ ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་པ།

དེའི་ཆོ་བ་དང་ཁྱིའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱི་སྒྲིབ་ཆོ་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་གསེར་གྱི་རྫོང་ས་པ་དང་བཅས་ཀྱི་
གར་དུ་ཡིག་གི་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ན་ཡང་། ལ་ལ་ལམ་བཟོད་དཀའ་བ་ལ་འཇིགས་ནས་འཁྱ་
མ་རུས། ལ་ལ་ཀྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཚད་པས་ཤི། ལ་ལ་ཀྱ་སྐད་མ་ཤེས་པར་ཕྱིར་ལོག་
དེ་ནས་ཀྱ་ལ་པོས་སྒྲར་ཡང་ཐོན་མི་སམ་རྩོུ་ཁ་ཞེས་ཀྱི་བའི་སྤྱུ་རང་རྒྱལ་བཟང་བ།
སྒྲིགས་ལ་བ། དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྤྱིང་སྒྲིབས་ཅན། གཞན་པ་ན་གྱི་ལྷག་
བསམ་དཀར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཀའ་གནང་ཞིང་། གསེར་བྱེ་བྱེ་གང་ལ་སོགས་
པའི་རྫོང་ས་པ་བཅས་ཀྱི་གར་དུ་བཏང་ངོ་། །ཀྱ་ལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལྔ་དུ། སྒྲིབ་

བ་བརྩན་མངགས། ཞེས་དང་། བྱ་སྟན་གྱིས། སྔན་མི་འཁོར་བཅུ་དྲུག་དང་
བཅས་པ་བྱོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་གོང་གི་སྒོན་པོའི་བྱ་བཅུ་དྲུག་མངགས་
པ་དེ་དང་རེབ་ཐངས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པར་སྤང་ངོ་། །

ཐོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་དམ་ཆོས་སྒྲིགས་བཅས་བྱ་བ་རྩལ་གྱི་ཡུང་མདོ་མཁར་
བ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེའི་བཤད་པར་བཀོད་ཉུར་ན། དེའི་ཆེ་སྒོན་པོའི་མཆོག་
འགར་སྤྱང་བཅན་ཡུལ་སྤྱང་གཡོག་དང་བཅས་པ་རྩ་གར་དུ་ཡི་གེ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ཞི།
ཏ་ལ་ཁ་ཏི་རྩམ་གསུམ་གྱི་སར་བྱིན་པ་ན་གཡོག་པལ་ཆེར་ལ་ས་རྩུ་མ་འཕྲོད་པས་ཤི
འགར་རང་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བར་དོགས་ནས་སྤྱར་ཡོག དེ་ནས་སྤྱང་བཅན་གྱིས་སྟོ་
གཉལ་བ་ནས་སྔན་མི་སྤང་གྲགས་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་ལ་བཅོ་ལྔ་ལྟ་པ་ཞིག་ལ། རྩོད་རྒྱ་
གར་དུ་ཡི་གེ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བྱ་བ་བཅས་མི་བྱ་བ་དྲིས་པ་ན། སྔན་མིས་མ་ཤི་པ་ན་ཆད་ཅི་ལ་
མི་བྱ་བ་ཅེས་སྤྱང་བཅན་གྱི་བཀའ་དང་དུ་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་མ་ཉའི་མགོ་དཔོན་དུ་ཉུག་
རྩེ་མོག་ཐེར་བ་བསྐོས་ཏེ་གཡོག་ལྔ་བརྩུ་བྱ་བ་དང་། སྔན་མིས་ཏ་ཅང་མང་བ་འདི་
དག་གིས་ཅི་བྱེད། བཅུས་འཆལ་ལ་ཞེས་གསེལ་ནས་དཔོན་གཡོག་བཅུ་གཉིས་ལ་མཁོ་
བའི་ཆས་ཀ་དང་། རྩ་གར་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བྱིན་བྱེད་ལྟོ་ན་ལྟ་ཆེན་ཞེས་པ་ལ་འཆམ་སྒྲིས་
གྱི་བསྐྱར་མངག་འཕྲིན་དང་བཅས་པ་གནང་ནས་བཤངས། ལམ་ནས་རྗེ་པ་ལ་བལ་
པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲིས་ལུལ་ཏེ་ཆད་པ་ལ་པན་པའི་སྒྲན་ག་ཕྱར་དང་། རྩ་གར་དང་། ཅན་
དན་གྱི་རྒྱལ་སྐགས་པ་རྩལ་བ་ཞིན་ཅིང་སང་བས་ཅི་ཡང་མ་གཞོད་པར་རྩ་གར་དུ་བདེ་
བར་བརྟོལ། ཞེས་འབུང་ངོ་། །

༣ སྔན་མའི་འབྲུངས་ཡུལ་དང་ཡབ་དང་མཆན་ལ་

མཁས་པའི་བཞེད་བམང་རྒྱལ།

སྔན་གྱི་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་བཞུན་བཅོས་རྩམས་སུ། སྔན་ལྷག་ར་ཁ་བ་

ནས་སྒྲོན་པོ་ཐོན་མི་ཡ་རྒྱ་ར་ག་ཏའི་བྱ་ཐོན་མི་སུམ་པ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། འགའ་
 ཞིག་གིས་ལྟོ་གཏལ་བ་ལྷང་གྲགས་ཀྱི་བྱ་ཡ་རྒྱ་སམ་ཚྭ་ཏེ། སམ་ཚྭ་ཏེ་རྒྱ་སྐད་ཏེ་འདོད་
 པ་ལྷང་ཡང་། འདི་གཏལ་ན་ཡོད་པའི་ས་འབྲུར་བོ་ཞིག་འདུག་པས་ས་འབྲུར་ཡིན་པ་
 འདྲ། གང་ལྟར་བོད་སྐད་ཏེ་ལྷང་ཞེས་པ་དང་། སྒྲོན་འགྲོ་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས་གཡོར་བོ་
 ལུལ་དགའི་ནང་ཆེན་བྱ་ཞེས་པའི་རིགས་ལས་འཁྲུངས་པས་ན་བྱ་མི་ཟེར། ཞེས་པ་
 དང་། མཆན་ཡང་སུམ་པ་ལྟེ་ལྟེ་ཏེ་བོད་དང་སི་ཡང་དག་པ་དང་། སི་ལྷ་བྱའམ་ས་
 མཚྭ་ལྷ་བྱེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་དང་། སི་བཟུགས་པ་དང་ལྟེ་ཏེ་བོད་དེ་བོད་བཟུགས་པ་
 ཞེས་པར་འདོད་པ་དང་། བྱ་སྒྲོན་སྐག་སྐྱིས་ཡ་རྒྱ་ཞེས་པ་ཡབ་ཀྱི་མཆན་ཏུ་འདོད་པ་
 དང་། མཁས་པ་ལ་ལས། རྒྱ་གར་སྐད་གྱིས་ཡ་རྒྱ་ཞེས་པ་མིའུ་རྒྱུང་གི་མིང་ཡིན་པས།
 ཐོན་མི་ཡ་རྒྱ་ནི་ཐོན་མི་མིའུ་རྒྱུང་ཞེས་པའི་དོན་དང་། སམ་ཚྭ་ཏེ་བོད་ཡང་དག་པ་ལྟེ་
 བོད་དང་སམ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །འགའ་ཞིག་གིས།
 རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། འགྲེལ་བ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་མཛད་པ་
 པའི་མཆན་བཟུན་བཅོས་ལ་འདོགས་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་པ་བཞེན་ཏུ། འདིར་ཡང་། སི་
 ལྷ་བྱའམ་ས་མཚྭ་ལྷ་བྱེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་བྱ་མིའི་མཆན་ཡིན་པ་ལ་ཁྲུང་ས་
 ཆད་ལྟོན་ཡོད་དེ། ལུལ་ཏུ་བའི་ཆ་བའི་མཁུག་ཏུ་རྒྱ་ཀ་ར་ཆའི་ཆ་བ་བཟུད་པ་ལས་ཀུན་
 ཏུ་བཟང་བའི་རྒྱ་ཀ་ར་ཆ་དང་བའི་སྐབས་ཉེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནམ་བཟང་གི་ལུལ་ཏུ་
 བའི་འགྲེལ་བ་བཟུན་པའི་སྒྲོན་མེར་བཀོད་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཞེས་པ་སྒྲིབ་
 དཔོན་རང་གི་མཆན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ལྟར་ཐོན་མི་དང་བྱ་མི་ཞེས་
 འབྲི་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་མཆིས་ན་འང་དེང་སང་ཐོན་ཞེས་འབྲི་བ་ནི་དར་སོ་ཆེན་།

༡ ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུངས་པ་མཛད་ཚུལ།

དེ་ནས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་གྱི་ལུལ་ཁམས་ཆེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུལ་ཞིང་། མཐར་ལྟོ་སྒྲུགས་

ཀྱི་མཁས་པ་བླ་མ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལི་བྱན་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཞུན་ནས་ཡིག་རིགས་དུ་མ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། པ་རྩེ་ཏ་རྩེ་རིག་པའི་མེད་གེ་ཞེས་པ་ལས་སྒྲ་བྲ་ཏི་བ་དང་། ཀ་ལ་པ། རྩེ་བ་རྣམས་དང་། རྩེ་གས་སྒྲ་བ་རྒྱལ་པོ་ལྷགས་ཀྱི་བཞུན་བཅས་དང་། རྩེ་གས་དགའ་བ་པ་རྩེ་ཏ་ལྷགས་ཀྱི་བཞུན་བཅས་དམ་པའི་ཆོས་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་རྩེ་བྱ་ཅ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབས།

པོད་མཁས་པའི་དམ་ཆོས་སྒྲིགས་བཅ་སྒྲུབ་རྒྱལ་ལས། མོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་བཞོལ་བའི་རྩེ་སྒྲ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོས་ལྷགས་ལ་བཏགས་ཏེ། མཁས་པ་ལ་ཤ་མི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོབ་མ་རྩེ་རིག་པའི་མེད་གེ་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཀྱར་ནས་ལོ་བདུན་དུ་སྒྲའི་བཞུན་བཅས་རྣམས་ཆང་བར་བསྐྱབས། དམ་པའི་ཆོས་དགེ་བ་བཅུའི་མདོ་ཡང་ཉན་ཅིང་བསྐྱབས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བ་མེད་རྩེ་གས་ལྷན་གཞོན་བྱའི་དགའ་སྟོན་དང་། གཙོས་གསེར་བྱི་དང་གསེར་རྩེ་སྒྲ་རྣགས་འབྲེལ་བ་རྣམས་སྒྲ། ཡིག་རིགས་སྒྲ་བ་རྒྱ་རྒྱལ་རྩེ་བ་བཞེལ་སྦྱངས་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བར་མདོན་ཏེ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས་ཀྱང་ཡིག་རིགས་རྒྱལ་རྩེ་བ་བཞེལ་ས་མི་འབྱུང་བས་སྒྲ་བ་རྒྱ་རྒྱལ་ནི་རྩེ་གེ་ལ་ཞིག་གོ་སྒྲ་མ་མོ། །སྒྲ་བྱའི་རྩེ་བ་བྱན་སྒྲོན་མེ་ཞེས་པའི་དཔེ་རྩེ་བ་ཞིག་ན་མོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་དུས་ཡིག་རིགས་རྩེ་བྱ་ཅ་གཅིག་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད་ལྟར་ངོ་། །

༥ མོན་མི་རི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ལ་དབྱེད་པ།

མོན་མི་རི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ལ། མི་བི་ཀ་ར། མི་བྱན། མེགས་བྱན། མི་བྱན་ཏ་ར་ཞེས་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྦྱང་བ་ལས། ཀ་མ་སྒྲོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲ་རྣགས་འབྲེལ་བར། མི་བི་ཀ་ར་ཞེས་པ་ཡིག་མཁན་དུ་བཞུར་འདུག དེ་ལྟར་ན་མི་བི་ཞེས་པ་ཡིག་གཟུགས་དང་། ཀ་ར་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་འམ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྤྱིང་བས་པོད་སྐད་དང་འདྲ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་མེགས་བྱན་ཞེས་བྲིས་པ་དང་།

གསེར་རྟག་གིས་མི་བྱིན་ཏེ་ར་ཞེས་བྲིས་པ་གཉིས་ལ་ཁྲུང་ས་ཚད་ལྷན་ཡོད་མེད་བཅའ་
དགོས་སོ། །

བྱ་ལྷན་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེབ་མེར་སྒྲིག་པ། རྩེ་བ་དཀོན་ལྷན་གྱི་ཆོས་
འབྱུང་སྐབས་སུ། པཱ་ཏི་ཏེ་རིག་པ་མེད་གེ་གཅིག་ཕྱ་ལས་མ་བྱུང་བ་ལ་དཔགས་ན་
མི་བི་ཀ་ར་ལྷེ་ཡིག་མཁན་ལྷེ་རིག་པ་མེད་གེ་ཞེས་སྒྲིག་མེད་སྒྲིབ་དཔྱད་གྲགས་ཆེ་བ་འདི་
གཅིག་ཕྱ་ལས་མི་བྱིན་དང་ལྷེ་རིག་པ་མེད་གེ་གཉིས་གང་ཟག་སོ་སོ་བ་མིན་ནམ་སྒྲིབ་ལྷེ།
སྒྲིག་མེ་རང་གི་གསུང་མགུར་དུ་ཡང་། ཁོང་མཁས་པ་བྲམ་བེ་མི་བྱིན་ལ། ཞེས་མི་
བྱིན་གཅིག་ཕྱ་ལས་སྐབས་སྐྱེ་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་བྱིན་ཞེས་
པ་མི་བི་ཀ་ར་ཞེས་པའི་མི་བི་ལ་ཡིག་བཟུང་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་བྱིན་དུ་བརྒྱུད་པའམ་བྱུར་
ཆག་པ་གང་དུང་དུ་གོར་མ་ཆག་པས་ལེགས་བྱིན་དང་མི་བྱིན་ཏེ་ར་ཞེས་པ་རང་བཟོ་བྱས་
པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཞེ་སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་མཆོའི་ཕེ་དཀར་གཡའ་མེལ་དུ་ཡིག་མཁན་མི་
བྱིན་ཞེས་བྲིས་པ་ལ་སྒྲོས་སྒྲོན་ཡོད་མེད་ཀྱང་བཅག་དགོས་ཏེ། མི་བྱིན་ནི་ཡིག་མཁན་
གྱི་སྒྲིབ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༤ སྒྲིག་མེ་རྒྱ་གར་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་དང་མེ་ཅི་ཅམ་བཟུགས་པ།

སྒྱིར་བོད་རྒྱལ་སྤྱི་བཅན་སྐམ་པོ་ནམ་འཁྲུངས་ཀྱི་ཁོ་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཆེ་
ཁག་གཉིས་ཡོད་ནའང་། ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། བྱ་ལྷན་རིན་ཆེན་གྲུབ་པ།
ཆོས་བ་ཀྱན་དགའ་དོ་རྗེ། པཱ་ཏི་ཏེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། དཔལ་བོ་གཙུག་ལག་
མེད་པ། ཀྱན་མཐུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། སྐམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འཕྱོར།
རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ཁོང་། རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ཆར་སྐབས་ཀྱིས་དཔལ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་ལྷགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོའི་འདས་ལོ་མ་རྒྱགས་པའི་སྒྲིག་ཀྱི་ཁོ་བདུན་པ་(སྒྱི་
ཁོ་༤༡)མེ་མོ་སྤང་ལ་འཁྲུངས་པར་བཞེད་པ་གཅིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་

བཅན་དགྲའ་ལྟ་བུ་བཅུན་དང་ཐོན་མི་དགྲའ་ལྟ་བུ་ལྟ་བཞེས་པའི་ཐོག་(༤༩༩)
 ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ནག་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ཐང་སང་སྲ་མ་གྱི་
 ལྟ་(རྒྱ་བཅུ་ཉེར་དགུ)ལྟར་ཁྲུང་ཡན་ནས་མི་ཡུལ་བཅུད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པ་ལས་ལྟ་
 བཞེས་འཕྱིས་པ་ཅམ་མོ། །

ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ལྟ་ག་ཅམ་བཞུགས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཡིག་ཚང་
 མ་མཐོང་ཡང་། སྒྲོང་བཅན་དགྲའ་ལྟ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་ཐོག་རྒྱའི་ཡིག་ཚང་ལྟར་ན་
 བལ་བཟའ་བྲི་བཅུན་ཁབ་དུ་བསྟུ་དུས་སྒྲོན་པོ་འགར་གྱི་རྒྱ་གས་སྟེ་ཐོན་མི་ཡིད་ངེས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བོད་མཁས་པའི་དམ་ཆོས་སྒྲིགས་བམ་ཐུབ་རྩལ་ལས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་
 དུ་ལྟ་བཅུན་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་ཁྲུང་ས་དང་འབྲེལ་ལམ་སྟམ་མོ། །

༡ ཐོན་མིའི་ལྷངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་པ།

དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གི་ཕྱིན་ལ་ཐོན་མིས་གསེར་གྱི་མཆོད་པ་དང་བཅས་བཀའ་དྲིན་
 ཆེ་བའི་ཆེད་བཟོད་ལྷས་པ་ནི་འདི་ལྟར།

ཐུགས་ལ་བཏགས་སོ་རྒྱལ་བའི་གྲུ། །

བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ལ་མཆར་ཆེ། །

ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ས་ཤིག་ཐུགས་རྩེ་ཅན། །

རིག་པ་དྲི་མེད་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །

ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྒར་ཤར། །

སྒྲོན་ལམ་དག་པའི་རྒྱང་གིས་དྲངས། །

སྒྲུ་ཆད་ཡིགའི་ཉི་རྩེ་ཤར། །

འགྲོ་བའི་མ་རིག་སྒྲུན་པ་སེལ། །

བདེ་གསལ་ཡིད་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལ། །

རིག་པ་སྒོ་ཡི་ཆུ་ཕན་འཁོར། །
 རོན་ལམ་དག་པའི་ཆུ་བྱ་མིང་། །
 རྩ་ཆད་ཡི་གེའི་ནོར་བུ་བཞུགས། །
 འགྲོ་བའི་དབུ་ལ་ཤངས་སེལ་བར་བྱེད། །
 རྩ་ལུས་དྲི་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་བོ་ལ། །
 ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡལ་ག་རྒྱས། །
 བསྐྱབས་ཤེས་ཡོན་ཏན་མེ་རྟོག་ཤར། །
 རྩ་ཆད་ཡི་གེའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན། །
 བདག་ཐོད་ཀྱི་སྒྲིན་པོ་ཐོན་མི་ལ། །
 མ་ལུས་གནང་བ་བྱགས་ལ་བཏགས། །
 རྒྱ་གར་ལུ་འུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །
 མཁས་བྱ་བ་བྱེད་དང་མཇལ་བ་ཡིན། །
 ཡོན་ཏན་གཞི་མ་ཡི་གེ་ཡིན། །
 མ་ལུས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། །
 ཐོད་ལུ་དབུས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། །
 རྒྱལ་པོས་དགའ་སྟོན་མཛད་པ་ཡིན། །
 རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ཡིན། །
 རྒྱལ་པོས་དབུ་མཛད་སྟོན་འབངས་ལ། །
 རྩ་ཆད་ཡི་གེ་སྤེལ་བ་ཡིན། །
 ཀུན་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །
 བྱགས་ལ་བཏགས་སོ་རྒྱལ་བའི་བྲས། །

ཞེས་ཞུས་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་ཐོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཁར་སྐྱ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བསྐྱབས་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་

དང་། གཞན་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་མདོ་ཟ་མ་རྟོག་བཞེད་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་དགེ་བ་བཅུའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་གདན་དྲངས་པར་མཛད་དོ། །པོད་མཁས་པའི་དམ་ཆོས་སྒྲིགས་བཅ་སྟབ་རྩལ་ལས། རྒྱ་གར་རྩལ་བོས་སྤང་བཅན་ལ་སྒྲིས་ལན་དུ། མདོ་ལྷེ་དཀོན་མཆོག་སྤྱན་དམ་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱི་གཞུང་སྤྱི་ལྷེས་པ་སྤྱན་རྒྱུ་བཞག་པས་འོད་གསལ་བ་ཞིག་བཅས་བསྟར་བ་བཞུམས་ནས་བོད་ལ་བདེ་བར་བྱོན། ཞེས་འབྱུང་དོ། །

༤ རོན་མིས་ཡི་གེ་བཅོས་པ་ལ་རྩལ་བོས་དགའ་སྤྱན་མཛད་པ། །

དེ་ནས་བོད་འབངས་རྣམས་ལྟ་དང་ཡི་གེའི་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་དུ་གཞུག་པའི་སྤྱད་དུ་སྤང་བཅན་རང་ཉིད་ནས་རོན་མི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཞུག་ཏེ་ལྷ་སའི་སྤྱ་མཁར་པ་བོད་ཁའི་མ་རྩུ་ཞེས་བྱ་བར་ལོ་གསུམ་མཁ་བཞི་ལ་མཆོམས་བཅད་ཀྱི་ངང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲིག་ལ་མཁས་པར་སྟངས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱན་འབངས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རྩལ་བོས་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱད་དང་ཡི་གེ་ལ་གུས་ཉག་བཙོན་པས་སྟངས་པ་རྩ་ཆེར་བྱས། ལོ་ལྔ་ལྷི་འདི་དག་དུ་རོན་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོ་དང་བདེ་སྤྱད་པའི་བཟོན་བཅས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བཙོམས་པར་གསལ་ཏེ། དེའི་རྩལ་ནི་འོག་དུ་རྩལ་པར་འཆད་པར་འབྱུར་དོ། །

དེའི་ཆེ་སྒྲོབ་དཔོན་རོན་མི་སྤྱི་ལ་རྩལ་བོས་བཀྱར་ཉི་དང་སྤྱི་ལྷེ་སྤྱི་ལ་ཤོང་བ་མཛད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་པའི་མཆོན་ཡང་མཆོམས་འདི་ནས་སོགས་པར་མཛད། བོད་ཡིག་གསར་བཅོའི་ཐུག་རྗེས་ལ་གཟེངས་བཟོད་པའི་དོན་དུ། བོད་སྟག་མཛངས་མི་རིམ་བྱོན་བདུན་ཡོད་པ་ལས་རོན་མི་དེའི་གས་ཀྱི་མཛངས་མི་བཞི་བར་བཞུགས་སོ། །མཛངས་མི་ཞེས་པ་མཁས་པ་འཇམ་ལག་རྗེས་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། །འདི་ལ་དཔལ་པོ་

གཙུག་ལག་གྲོང་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལས།

ཐོད་ཕྱག་མཛེས་པའི་མི་བདུན་གྱི།

བཞི་པར་ཐོན་མི་བགྲང་མོད་གྲང་།

དེ་ཀྱན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

མཁན་པོ་ལོ་རྒྱའི་ཐོག་མ་འདིའི།

བཀའ་དྲིན་ཐོད་གྱིས་ཇི་ལྟར་འཁོར།

ཞེས་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སློན་པོ་འགྲའ་ཞིག་གི་སློལ་མ་བབས་
ནས་རྒྱལ་བོས་འབངས་ལ་འདི་ལྟར་བཀྲར་བ་མི་རིགས་མོ་ཞེས་སྒྲག་ལབ་གྲོང་བ་ཐོན་
མིས་གསན་ནས། ཉིན་གཅིག་རྒྱལ་བོ་གྲལ་གྱི་གྲང་ན་བཞུགས། སློན་པོ་ཆེ་དགུ་
རྒྱལ་གྱིས་མཐའ་བསྐྱར་བའི་དབུས་སུ་ཐོན་མི་ཡར་ལ་བཞེངས་ནས་ཕྱག་དོག་འཛུམས་
པའི་སྐུ་དབྱངས་མཆི་མ་དགྲ་བའི་ང་རོ་དང་བཅས་འདི་ལྟར་སྒྲངས་སོ། །

ང་དྲིན་ཅན་གྱི་སློན་པོ་ཐོན་མི་ངས།

ལམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གར་དུ།

ལུས་ཆ་གྲང་ཆེ་ཡང་དཀའ་བ་སྤྱད།

ཁོངས་མཁས་པ་བྲམ་བེ་ལི་བྱིན་ལ།

ཡིད་གུས་པའི་རྩལ་གྱིས་མས་གུས་བྱས།

ནོར་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཕྱག་རྟེན་སྤྲལ།

དོན་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཡིག་འབྲུ་བཞུན།

སློ་བེ་ཆོམ་སེལ་བའི་མཐུབ་བྱིད་བྱས།

ཆོག་དབྱངས་ཡིག་རྒྱལ་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས།

རྒྱ་ཡིག་ལྷ་བཙུ་བམ་པ་དེ།

ཐོད་ཡིག་སྤྲམ་ཅུར་གཏན་ལ་ཡབ།

རང་མཁས་པའི་ངེས་ཤེས་སློལ་ཤར།

འཕྲུལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད། །

དུས་ད་ལྟ་དགའ་ལ་ཕྱི་མ་སྤྱིད། །

ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། །

མི་མཁས་པ་སློབས་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིན། །

ང་ལྟན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མ་ཡིན། །

རྩེ་རྒྱལ་བོ་ཉི་ཟེང་ཚུལ་དུ་བཞུགས། །

སྒྲིགས་སྒྲོན་པོ་ཁྱོད་ན་ང་ཅམ་མེད། །

བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་མི་རྒྱམས་ལ། །

ང་ཐོན་མི་བཀའ་དྲིན་མི་ཆེའམ། །

ཞེས་དེ་སྐད་ཐུར་སྒྲུངས་པས་སྤྲུག་དྲིལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པོ་རྒྱམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
བཞུགས། ཐོན་མིས་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་མདེའུ་ཅེ་རྣམས་གནད་ལ་ཕྱག་པ་
བཞིན་དུ་ཐུར་ནས་འགྲན་སེམས་ཞི་ཞིང་། ཐོན་མིའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་རི་མོ་སྒྲོན་
འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་གསུབ་དུ་མེད་པར་ཐུར་རྟོ། །

༢ ཐོན་མིའི་གདུང་བརྒྱད་ཕྱི་མ།

ཐོན་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་ནི་མདུ་ས་ན། དེའི་སྤྲུལ་ཡེ་ནག དེའི་སྤྲུལ་ཉི་མ་སྒྲོང་
གསལ། དེའི་སྤྲུལ་ལེར་ནག་ཅན། དེའི་སྤྲུལ་མོན་མ། དེའི་སྤྲུལ་གཙོ་བོ་ལྟ་སྤྲུལ།
འདི་རྒྱམས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་རེ་བཞུགས། དེའི་སྤྲུལ་པས་ད་རྒྱམས་རྒྱལ་བོ། དེའི་
སྤྲུལ་བོའི་དགའ། དེའི་སྤྲུལ་ཉི་མ་ཞིན་རྒྱལ་མཆོན། དེའི་སྤྲུལ་རྩི་རྩེ་བཀྲ་ཤིས།
འདིས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱར་ཉི་ཤུ་ལྟན་དགའ་སྒྲོ་སྒྲིལ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེས་ཉི་ར་
རྒྱལ་བོའི་རྒྱང་དུ་བརྒྱུངས་པས་ལས་ཀ་གནང་ཞིང་ཁྱི་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དེའི་སྤྲུལ་
དཔོན་བཞི་འདྲིམ། འདི་གོང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གཞིས་ཀ་གོང་དཀར་གྱི་

ཇོང་དཔོན་དུ་བསྐོས། དེའི་སྲས་ཀྱིས་བ་ཤེས་རབ། དེའི་སྲས་དཔོན་ཆེན་གྲལ་ལ།
འདིའི་སྐུ་ཆེ་སྟོད་ལ་གོང་མ་གཤམ་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཡར་རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་དང་།
གོང་དཀར་ཇོང་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་བྱང་འབྲེལ་དུ་གནང་། སྐུ་ཆེ་སྟོད་ལ་བྱིམ་སྲངས་
ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཉེ་གསང་ཐུགས་ཆས་ལྷེ་གོང་དཀར་རྩི་རྩེ་གདན་གསར་དུ་བཞུགས།
འདི་ནས་བཟུང་དཔོན་སྲས་རྣམས་ལ་ལྷེ་བ་ཡར་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཤམ་ཤིང་།
རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་སྐུ་ཡར་རྒྱབ་ལྷེ་བ་རྣམ་རྒྱལ་སྐུ་མཆེད་ཅེས་
གཤམ་པ་ཅན་སོགས་བྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ། ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་ཇི་ལྟར་བཟོས་རྒྱལ།

༡ དབྱངས་གསལ་དང་འབྲེལ་ཉེན་མགོ་འདོགས་ ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ལབ་པ།

༡༡ དངོས་གྱི་དོན།

དེ་ལྟར་ཐོན་མི་སྣོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐུ་རིག་པ་དང་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲིག་ལ་
མཁས་ཤིང་ནང་བུན་རྒྱད་པར་བྱས་པ་དང་། བོད་རང་གི་སྐད་གྱི་ཐ་སྟོད་སོ་སོ་དང་
གདངས་གྱི་ང་རོ་རྣམས་ལ་བྱུགས་གཞིག་ལེགས་པར་བརྒྱུག་པའི་མཐར་བོད་ཡིག་གསར་
དུ་བཟོ་བའི་གཞི་ལེགས་པར་བཏིངས་པ་ལྟེ། ལེགས་སྐྱར་གྱི་དབྱངས་བརྒྱུག་ལས་ཨི་
ཡུ་ཨེ་ཨོ་བཞིའི་དོན་དུ་གི་གྲ། ཞབས་གྲ། འབྲང་བྲ། ར་དུ་བཞི་བཟོས་ཤིང་།
ཨ་ཡིག་ལས་གཞན་ཡུ་ཨི་ཡུ་རི་རྩི་ལི་ལྷོ་ཨི་ཨོ་ཨི་ཨུ་རྣམས་བོད་གྱི་དབྱངས་ལ་མི་མཁོ་
བས་དོར། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ལས། ལྷ་ཚྭ་རྩ་ཚྭ་ལྷེ་འབྲུག་པོ་ལྷ་དང་། ཀ་ཀ་ཀ་
ཀ་ཀ་ལྷེ་ལོག་པ་ལྷ། མཐའི་ཀླ་ཡིག་རྣམས་བོད་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་མཁོ་བར་དགོངས་

ནས་དེ་དག་དོར་བས་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཁར་བོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ། ཅ་ཆ་ར་དང་ཞ་བ་
 འ་ཉེ་རྩུག་གསར་དུ་བསྐྱན་པས་ཉེར་དགྲ་དང་། བོད་ཡིག་གི་སྐབས་སུ་ཡིགས་སྐྱར་
 ལྟར་ཀྱ་མའི་སྔག་རྩུ་ཞུགས་པ་དང་མཚམས་སྦྱར་བ་སྔགས་དབྱངས་ཡིག་གི་བྱ་བ་བསྐྱབ་
 རྩུ་མེད་པས་ན་ཨ་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐར་སྐྱར་ནས་གསལ་བྱེད་སྐམ་རུར་བཅོས།
 དེ་ནས་གད་བ་མ་འ་ཉེ་མོན་འབྲུག་ལ། གང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་ཉེ་རྩེ་འབྲུག་བཅུ།
 ད་ས་ཉེ་ཡང་འབྲུག་གཉིས། ར་ལ་ས་ཉེ་མགོ་ཅན་གསུམ། ཡ་ར་ལ་ས་ཉེ་འདྲགས་
 ཅན་བཞི་རྩམས་དང་། གཞན་ཡང་ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ར་ཉ་ཉ་ཐ་པ་ཐ་ཅ་ཆ་ར་ཐ་ཞ་བ་ཡ་ཤ་ཉ་
 ཨ་ཉེ་ཡིག་འེ་གཅི་ཅི་ཉེ་ཤ། གད་བ་མ་འ་ཉེ་ཤིན་རྩུ་གཅིས་པའི་ཡིག་ལ། ཀ་ག་ཉ་ཉ་
 ད་ན་ཞ་ཤ་ཉེ་ཀང་བ་ཅན་གྱི་ཡིག་དགྲ། ཀ་ག་ང་ཅ་ར་ཉ་ཉ་ད་ན་པ་བ་མ་ཅ་ར་ལ་ཉ་
 ཉེ་བུའི་ཡིག་བཅུ་རྩུག་ ཀ་ག་བ་ཐ་ར་ལ་ས་ཉེ་མའི་ཡིག་བདུན། ར་ལ་ས་ཉེ་ཡིག་
 གུན་གྱི་མ་གསུམ། ཀ་ག་བ་ཐ་ཉེ་ལ་ཡིག་རྫོས་གྱི་མ་བཞི། ཅ་ཉ་ཉེ་ལ་ཡིག་རྫོས་གྱི་བྱ་
 གཉིས། ཅ་ར་ཉེ་ར་ཡིག་རྫོས་གྱི་བྱ་གཉིས། ཁ་ཆ་ཐ་ཐ་ཆ་ཐ་ཞ་ཡ་ཤ་ཨ་ཉེ་འཕུལ་
 ཉེན་དང་མ་བྱ་གང་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་རང་ས་འཛིན་པའི་ཡིག་བཅུ། ག་བ་ཉེ་འཕུལ་
 ཉེན་མ་བྱ་གང་ཡང་བྱེད་ཅིང་གུན་རྩུ་བའི་ཡིག་གཉིས། ཀ་ག་ང་ར་ར་ཉ་ཉ་ད་ན་ཐ་ཐ་
 ཅ་ར་ཉེ་ར་མགོ་ཅན་བཅུ་གཉིས། སྐ་སྐ་ཐ་
 སྐ་སྐ་ཐ་
 བཏགས་བདུན། ག་ཁ་ག་ཐ་
 སྐ་སྐ་ཐ་
 གི་གྱ། འབྱེད་བྱ། ར་རྩུ་ཉེ་ཉེང་ན་ལྷ་ཉར་མེད་བ་གསུམ། ཞབས་གྱ། ཡ་
 བཏགས། ར་བཏགས་ཉེ་འོག་ན་གདན་ལྟར་མཛེས་པ་གསུམ། ཐ་ནི་མེད་གྱང་རྩང་
 བའི་ཡིག་གཅིག་ ཅིས་དང་། གཞན་ཡང་། དབྱངས་བཞི་དང་། དབྱ་ཐུང་།
 ཤད། བར་ཆོག་རྩམས་ལ་སྔག་དང་བྱེན་གྱི་ཡིག་དང་། ཨ་ནི་མ་དང་གསལ་བྱེད་
 ལྟག་མ་ཉེར་དགྲ་ནི་མ་དང་། ལྷ་དང་གདན་གྱི་དཔའི་ཡིག་རྩུག་ནི་བྱ་ཆའི་ཡིག་ཞེས་

བྱ་བ་དང་། ཉགས་འཇུག་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་མོ་མོ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་དང་། མགོ་
འདྲེགས་མ་སྐྱར་བ་ལ་རྒྱང་བའི་ཡི་གེ་དང་། མོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་ཅན་ལ་
འཕུལ་ཉེན་གྱི་ཡི་གེ་དང་། སྐ་སྐ་སྐ་ལྟ་བུ་ལ་བཅེགས་འདྲེགས་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྐགས་པའི་
ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆར་བ་ཞིབ་པར་བཟོས་པར་གྲགས་སོ། །

གོང་གི་མ་བྱ་སྐགས་གྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་རྒྱལ་རབས་གསལ་ཐེ་ལས་བཤད་པ་འདིར་
དྲངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ལོ་རྒྱ་བའི་དག་ཡིག་དུ། ཡི་གེའི་བྱ་རྒྱལ་ཅེས་པ་ནི་གྱ་
སྐགས་བཞི་དང་ར་བཏགས་ལ་བཏགས་ཉེ་རྒྱལ་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ། །

ཁ མཐའ་དབྱད་པ།

རྒྱལ་རབས་གསལ་ཐེར། རྒྱ་ལོག་ཤ་ལོག་ཐ་ལོག་བྱེད་པ་སྐགས་ནི། སྤྲི་ཉེ་
སྐད་ཐོད་སྐད་དུ་གསྐྱངས་ཐུགས་སུ་བསྐྱར་དུས། ཡི་གེའི་རྣམ་དབྱེད་ལ་མཁས་པའི་
པརྟེ་ཉ་དང་ལོ་རྒྱ་བ་རྣམས་གྱིས་ཉིང་དུ་བཅས་སོ། །ཞེས་བྲེར།

འདི་ལ་རྗེས་སུ་དཔགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཏགས་ན་མོན་མེ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དུས་
དེར་འབྲུག་པོ་ལྟ་དང་ལོག་པ་ལྟ་སྐགས་ཐོད་ཡིག་དུ་རི་ལྟར་འབྲི་དགོས་པའི་བྲགས་ཁྲར་
ཆེན་པོ་བཤོལ་དུ་མེད་པ་དེ་བབས་འདུག་པས་ཁོང་གིས་ཐོད་ཡིག་བྱིངས་གཏན་ལ་ཐབ་
དུས་འབྲུག་པོ་ལྟ་དང་ལོག་པ་ལྟ་སྐགས་ཞར་ལ་བཟོས་ཟིན་ཞེས་བཤད་ན་རིགས་གྱི།
བྱིས་གྱི་ལོ་པར་རྣམས་གྱིས་བཟོས་ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཅི་ཡང་འགོད་རྒྱ་མེད་
སྐམ་སོ། །

ཡང་རྒྱལ་རབས་གསལ་ཐེ་ལས། མ་བྱ་ཡི་གེའི་ཐ་སྟད་འདྲེགས་པའི་སྐབས་སུ།
ལ་ཡིག་མའི་ཡི་གེ་ཡིན་དོན་དང་། ཅ་ཇ་གཉིས་ར་ཡིག་སྐོས་གྱི་བྲག་ཉིས་ལ་བཞག་པ་
དང་། རྩ་དང་ཡ་རང་ས་འཛིན་པའི་ཡི་གེར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་དབྱད་པར་བྱ་བ་འདི་
ཡོད་དེ། ཀ་ག་བ་ཐ་ར་ས་ཉེ་རྒྱལ་ལ་ཡ་སྟར་སྟལ་བཏགས་ཅི་རིགས་བཏགས་ཆོག་

པས་མའི་ཡི་གེ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ལ་ཡིག་ལ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་འདྲགས་མི་
 རིགས་པས་སོ་སྟུང་པ་དང་། ཅ་ཡིག་ལ་ས་མགོ་ཅན་ཐོབ་རུང་བས་ར་ཡིག་སྒོས་ཀྱི་བྱ་
 གཉིས་ཞེས་པ་ལ་བྱབ་རུང་བའི་སྒྲོན་ཡོད་དམ་སྟུང་པ་དང་། རང་ས་འཇིན་པའི་ཡི་གེ་
 བཙུའི་ཁྲོད་ཀྱི་མ་དང་ཡ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་མ་བྱུར་དང་ཡ་བཏགས་ལ་འཁྱོ་བས་དེའི་
 གྲངས་བྱང་ཡི་འབྲིག་སྟུང་མོ། །

ཉེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་མཆོད་སྤྲང་དཀར་
 ཆག་དུ། འབྲུག་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་དང་ལྷག་པའི་ཡི་གེ་རྩག་དོར་བར་མཛད། ཅེས་ཆ་
 ཡིག་ལྷག་ཡིག་གསུ་བཞག་པ་ནི་འབད་པར་མི་སེམས་སོ། །

༡ ཡི་གེ་གསར་བ་རྩག་སྒྲོན་དགོས་པའི་སྒྲུན་དང་ རི་ལྟར་རྟེན་པ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཐོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་མིང་དང་ཐ་སྟད་རྒྱགས་ཆེ་བའི་ནང་དུ། ཅ་ལག
 ཅི་ཅམ། ཅུང་ཟད། ཅེ་རེ་ལང་། ཅོ་རྟ། ཆ་བྱད། ཆིབས་པ། ཆུ་ཤ།
 ཆེན་པོ། ཆོས། ར། རི་བཞིན། རུས་ཀ། རེང་། རོ་པོ། རྩ་མོ། བ་
 ཞིང་། ཞུན་མར། ཞིང་ཆད། ཞོགས་ཀ ཟ་མ། ཟིལ་བ། ཟུག་རུ། ཟ་
 ཟེད། ཟོར་བ། འ་བྱར། འབྲེལ་སྒྲུའི་འི། འུག་པ། འེ་ཅག འོ་མ་སོགས་
 རྒྱང་ཡིག་གི་སྒྲ་ལྡན་རྣམས་དང་། གཅིག མཆོག འཇིགས། གཞོན། བཟུང་
 སོགས་འཕུལ་ཅན་ཀྱི་སྒྲ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་གདངས་རི་ལྟ་བར་ཐོན་པ་
 ཞིག་རྒྱ་གར་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞིའི་གསུ་མ་བྱང་སྟབས་གསར་དུ་བཟོ་དགོས་པ་བྱང་
 ཉེ། དཔེར་ན་རང་རེས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཐོན་པའི་སྐད་དུ་ཏ་ལ་མ་བཅེགས་པའི་སྐད་

ཞེས་ཕྱ་བའི་ཡི་གེ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་བའི་དུས་སུ་བཅོས་ཡོད་པར་གྱུང་ལོ་ཆེན་མགོན་པོ་
སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཤད་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །

ཡི་གེ་དེ་རྒྱག་ཇི་ལྟར་རྟེན་པ་ནི། སྐབ་དཔོན་བོན་མིས་ཡི་གེ་གསར་བཅོ་མཛད་
སྐབས་ཐོད་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཕྱག་སྐོག་ས་པ་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་
འགྲོན་པོ་ཞིག་དང་ཕྱད་ནས་གཏམ་འཕྲོས་མཛད་པར། སྐབ་དཔོན་གྱིས། བྱིད་
གང་ནས་བྱོན་ཕྱས་པར། དེ་ན་རེ། ཁང་ཁྱང་ནས་འོངས་ཟེར། གང་དུ་འགྲོ་ཕྱས་
པས། ཟླ་རྟོར་དུ་འགྲོ་ཟེར། གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་ཕྱས་པར་ར་ཉ་རུ་འགྲོ་ཟེར།
ནམ་སྐབས་ཕྱས་པས་ཅི་ཆ་ཟེར། དེ་ནས་སྐབ་དཔོན་གྱིས་མི་དེའི་སྐད་ལ་དཔྱད་པ་
མཛད་པས་ཁང་ཁྱང་ཞེས་ཞ་ཡིག་སྟོན་དགོས་པ་བྱགས་ལ་ཤར། དེ་བཞིན་དུ་འོངས་
ཞེས་པས་འ་དང་། ཟླ་རྟོར་ཞེས་པས་ཟ་དང་། ར་ཞེས་པས་ར་དང་། ཅི་ཆ་ཞེས་
པས་ཅ་ཆ་གཉིས་རྣམས་ཐོད་ཡིག་དུ་སྟོན་དགོས་པར་དགོངས་ནས། ཀ་ཁའི་ལྟོད་དུ་
ཅ་ཆ་ར་གསུམ་དང་། སྐད་དུ་ཞ་ཟ་འ་གསུམ་བཅུན་ཞེས་པའི་རག་རྒྱན་འདྲ་ཆགས་པོ་
ཞིག་ཨ་ལ་ཤས་ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་སྐགས་སུ་བཀོད་ཡོད་དོ། །

ཡང་མར་བ་ལོ་ལྷོ་འཁྱེད་སྐ་དུས་སུ་བྱིས་ངས་པའི་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ཆེས་རྟོང་བ་ཞིག་དུ།
ཡི་གེ་དེ་རྒྱག་ཡུལ་རྒྱག་གི་མིང་ཟུར་ལས་རྟེན་པར་བཤད་དེ། ཅ་ནི་གན་ཅག་གི་མིང་
ཟུར་ལས་རྟེན། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ནི་གྲགས་ཆག་ལས་རྟེན། ར་ནི་ཐེ་རང་ར་གྲོང་ལས་
རྟེན། ལ་ནི་ཁང་ཁྱང་ལས་རྟེན། ཟ་ནི་ཟ་རྟོར་ལས་རྟེན། འ་ནི་འ་ལ་ལས་རྟེན་
ཅེས་འཁོད་རྣང་ལྟོད་ལྟོ་འདི་འདྲའི་ཡིག་རྟོང་ལག་དུ་རྒྱད་དགའོ། །

ཁ མཐའ་དཔྱད་པ།

དེབ་ཐེར་རྩོགས་ལྡན་གཞོན་ལུ་དགའ་སྟོན་སྐགས་སུ་ཐོད་སྐད་ཀྱི་གཅིག་དང་
ཆོས་སྐགས་ལ་རྒྱ་གར་གྱིས་ཡོ་ཀ་རྣམས་སྐགས་སུ་བཛྲོད་པས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེར་ཅ་ཆ་སྐགས་

མི་དགོས་པ་འདིར་བཟུན། ཞེས་གསུངས་ཏི། བོད་དུ་ཅ་ཆ་སྟགས་བཟུན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་གཅིག་སྟགས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཨི་ག་སྟགས་སུ་བཟོད་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ག་
ལ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། བོད་ཡིག་མ་བཟོས་པའི་གོང་རོལ་ནས་བོད་རང་
ལ་གཅིག་དང་ཆོས་ཀྱི་མིང་གི་གཞིར་སྒྱར་པའི་ཅ་དང་ཆའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཡོད་པ་ལ་
གདངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་པས་འདོན་པའི་གསལ་བྱེད་སྟ་
བཞིན་གསུ་མེད་པ་འདི་ལ་བྱུག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་སྐད་དུ་སྒྱུར་ཞེས་པ་བོད་སྐད་
དུ་ཉི་མ་དང་། ཀྲུ་ཞེས་པ་མཛོད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས། ཉ་དང་ཇ་ཡིག་བོད་ཀྱི་གསལ་
བྱེད་དུ་སྒྲོན་དགོས་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་འབྱུང་ངོ་། །

ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། མི་དེའི་སྐད་ལ་དབྱད་ནས་ཡི་གེ་དེ་དང་དེ་
རྟེན་ཅེས་བཤད་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཁ་རྒྱན་ལྟར་ན་སྐད་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་ནི། ཡི་གེའི་གདངས་ལ་ཟེར་རམ་ཡིག་གཟུགས་ལ་ཟེར། དང་མོ་
ལྟར་ན་མི་དེའི་སྐད་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཁང་ཁྱང་དང་ཇ་སྟགས་ཀྱི་གདངས་ཚོན་མིའི་
ལྷགས་ཚོག་དུ་མི་ཡོན་པའི་དོགས་པ་སྟུ་ལ་སྒྲེ། གཞིས་པ་ལྟར་ན། མི་དེའི་སྐད་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡི་གེའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཤར་བ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་དབྱག་བཟོ་མཁན་ཚོན་མི་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེས་ན་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཚོན་མིས་མི་དེའི་སྐད་ལ་དབྱད་
ནས་གདངས་དེ་དབྱག་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་དབྱག་བཟོ་དགོས་པ་བྱུགས་ལ་འབྱུངས་པ་
ཡིན་ངོ་། །ཞེས་བཤད་ན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱང་དང་འབྲིག་གམ་སྟུ་མ་སོ། །

བྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགར། ཅ་ལྟེ་དང་མོ་གསུམ་གྱི་ཅ་ཉགས་དང་བཞི་བ་རྩ་བོར་
བས་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་བཞི་ནི་ཅ་ལྟེ། །ཞེས་སྟངས་ངོ་། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་འབྲེལ་ནི། ཚོན་
མིས་རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་གསལ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱི་བཟུན་རི་ལྟར་བྱས་ནས་བོད་ཡིག་བཟོས་
པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ལན་མར་སྟགས་ཡིག་རིགས་
གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དེའི་ཅ་ཆ་ཇ་ (ཅཆཇ) གསུམ་ལ་བོད་ཡིག་གི་བཟོ་འདྲ་བའི་ཅ་
ཉགས་ནི་རི་བོང་གི་རུའི་སྟུན་ཟུར་རྒྱར་པས་ན་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་ཅ་

ཉགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ནི་མོན་མིས་མོག་མར་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་བཅོས།
དེ་ནས་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་ཕྱོན་དགོས་པ་བྱང་བ་ན། བོད་ཡིག་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་གྱི་ཅ་ཉགས་
སྤངས་ཏེ་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་བཅོས་ཞེས་བཤད་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་གཏམ་དུ་འབྱུང་རྟོ། །

༡ བོད་ཡིག་གི་གཟུགས་དབྱིབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་པ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

མོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པའི་དུས་དེ་ཅན། ལཱ་ལ་ལྟའི་ཡི་གེ་ ལཱ་ལ་ལྟའི་ཡི་
གེ་ ལྷ་ག་ར་མིའི་ཡི་གེ་ཞེས་གསུམ་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་ལཱ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་དབྱ་
ཅན་དང་། ལཱ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་དབྱ་མེད་དང་། ལྷ་ག་ར་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་
ལན་མར་གྱི་འབྲི་ཆེགས་ལས་ལྷ་བས་བདེར་བྱས་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱིར་བཏང་མཁས་པ་ལ་
ཡོངས་སུ་གསུམ་པའི་གཏམ་མོ། །

དེ་ཡང་དཔེར་ལེན་ས་ནི་ཆོས་སྒོ་བ་ཤེལ་ལྟ་དུ་འཛིན་ཆོས་འབྱུང་དུ་(བྱི་མ་༡༩༧༡ལོར་
བཅུ་མས) ལྷ་ག་ར་ལས་བོད་ཡིག་གཟབ་མར་བསྐྱར། ལྟ་དུ་རི་ལས་བོད་ཡིག་བཤུར་
མར་བསྐྱར། ཞེས་དང་། སུ་ཕྱོད་ཆོས་འབྱུང་དུ་(༡༩༩༩ལོར་བཅུ་མས) ཁ་ཆེའི་ཡི་
གེ་ལ་དཔེར་སྤངས། ཞེས་དང་། དཔལ་ལོ་གཙུག་ལག་སྤང་བའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་
(༡༩༩༩ལོར་བཅུ་མས) ལྷ་ག་ར་དང་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་སྤངས། ཞེས་དང་།
ལྷ་ལ་དབང་ལྡ་བའི་དེབ་ཐེར་དུ། ལཱ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་དབྱ་ཅན་དང་། ལཱ་ལ་
དཔེར་བྱས་ནས་གཤར་མ་བཅོས། ཞེས་དང་། སྤུ་བཀུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཐུབ་
མཐར་(༡༩༠༠ལོར་བཅུ་མས) ལྷ་ག་རའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་མགོ་ཅན་གྱི་གཟབ་
དང་། ལཱ་ལ་ལྟའི་ཡི་གེ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་མགོ་མེད་ཀྱི་གཤར་གཉིས་བཅོས། ཞེས་
དང་། ཕྱི་མོག་པ་རྩོ་བྲག་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དེབ་ཐེར་དཀར་ཐོར། མོན་མི་

དེ་རྩ་གར་ན་གུར་ཁེ་རྩལ་རྩུང་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཅིང་། མོན་མི་དང་
 ཏུས་མོག་མཉམ་པའི་རྩ་གར་གྱི་རྩལ་པོ་ཏུ་རྒྱ་དང་། གུ་ལྷ་ར་གུར་དང་སྤྱོད་མཁ་མོགས་
 གྱི་ཏུས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཟངས་གྱི་སྒྲིགས་བྱེད་ལ་མོགས་པར་ཡི་གེ་བཤོད་པ་རྒྱམས་པོད་ཡིག་
 དང་རྩུགས་འདྲ་ཞིང་། རྩུང་ཟད་རྩུང་ནས་བལྟས་ན་ལག་མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་པོད་
 ཡིག་བྲིས་སམ་སྒྲམ་པ་འཆར་བས་ན། པོད་ཡིག་གང་ལ་དཔེར་མཛད་པའི་བྱེ་མ་ནི་
 གུར་ཁེ་ཡི་གེ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གང་ལྟར་རྩ་གར་གྱི་གཟབ་བྲིས་ལྟུང་དང་། བཟུར་བྲིས་མཚུ་ལ་དཔེར་སྤངས་
 པའི་རྩལ་ནི་དེ་རྩུང་ཏུས་གྱི་འབྲི་རྩུན་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་རྟོགས་ཏེ། རྒྱམ་པར་
 དཔྱད་པ་ཞིབ་མའི་སྒོ་ནས་མན་རྩུན་བཟུར་ཏེ་བལྟས་ན་གང་ལ་དཔེར་ལེན་སའི་གཞི་
 དང་དཔེ་དེ་ལྟར་བཟོས་པའི་དབྱིབས་རྒྱམས་གསལ་བར་འཆར་བ་ནི་གཞུ་མོར་གནས་
 པའི་སྒོ་རྩུན་ཞིག་ལ་གཏམ་གྱི་ཐེང་བ་མང་པོ་སྤྱེལ་མི་དགོས་པར་གདའ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ལྟུང་རིམ་གྱིས་མཚུགས་པར་བྲིས་པས་མཚུ་རང་ཤུགས་གྱིས་འབྱུང་བའི་
 རིམ་པ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། པོད་ཡིག་གི་དབུ་ཅན་དང་དབུ་མེད་
 གཉིས་ཀྱང་ཞིབ་དུ་བཙགས་ཆོ། མོན་མིའི་ཏུས་སུ་དབུ་ཅན་ཁོ་ན་དར་བར་བྱུར་པ་
 ལས་དབུ་མེད་དར་བར་མི་ལེམས་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་དབུ་ཅན་དེ་ཉིད་མཚུགས་
 པར་བྲིས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་དབུ་མེད་ཀྱི་རྒྱམ་པ་བྱུང་བ་ལྱང་དང་རིགས་པས་སྤྱོད་
 མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཀ་ལྷོ་གཅིག་བྱའི་ཐེང་ནས་མཆོན་པས་
 རེས་སྤྲ་ཞིང་། རྩུང་པར་དུ་དབུ་ཅན་གྱི་ང་ཡིག་བཟབས་ནས་མ་
 བྲིས་ན་ཡིག་རྩུགས་མི་མོན་ཞིང་། དབུ་མེད་ཀྱི་ང་ཡིག་བཟབས་
 པ་ལས་མཚུགས་པར་བྲིས་པས་ཡིག་རྩུགས་མོན་པ་ནི་མངོན་སྲུམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 འདིས་ནི་དབུ་མེད་ལ་ཡང་གཟབ་པར་བྲིས་པས་རྩུགས་ཡིག་དང་། མཚུགས་པར་བྲིས་
 པའི་རྩུགས་ཡིག་གམ་འཇུགས་ཡིག་བྱུང་བའི་རིམ་པ་འང་རེས་པར་བྱའོ། །

གསུང་
 གསུང་
 གསུང་

སྐབས་འདིར་ལྷོ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་རྩུ་མཆོས་མཛད་པའི་པོ་དཀར་གཡའ་སེལ་ལས།

དེ་ལྟར་ཐོན་མེད་ཡིག་རྒྱན་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་ཁྱུང་པོ་གཡུ་བྱི་དང་། ལུམ་པ་གནོད་
 གྱིན་སྒྲིག་གིས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་ལ་རྩལ་ཆེན་དང་རྩལ་རྒྱུང་། འབྲུ་ཆེན་དང་
 འབྲུ་རྒྱུང་། འབྲུ་ཆེན་ལ་ལི་ལུགས། ལུན་ལུགས། ཤར་མ་དང་དཔྱུས་ཡིག་སྒྲིག་སྒྲིག་
 ཡོད་པའི་ནང་ནས་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྩལ་ཆེན་རྩལ་རྒྱུང་། རྒྱ་གར་མཁས་
 པའི་གཞུང་འབྲེལ་རྣམས་ལ་འབྲུ་ཆེན། བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་འབྲུ་རྒྱུང་དུ་གྱི་
 བའི་རྒྱལ་དར་བ་ནི་རིམ་པའི་ཆེ་བ་བདག་ཁྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ལག་ལེན་གྱི་ཉིང་ནས་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཨ་མདོའི་ཡུལ་གྱི་རྣམས་
 གྱི་བྱིས་པ་ཆོར་བསྐྱབས་པས་ཤེས་དཀའ་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་དབྱ་ཅན་ལ་ཡིག་
 དཀར་དང་། དབྱ་མེད་ལ་ཡིག་ནག་ཅེས་འབོད་པ་ནི་བྱུན་པོ་མི་མཁས་རྣམས་ཀྱི་ངག་
 ལས་ཐོན་པའི་ཐ་སྙད་ངན་པ་ཞིག་ཤོ། །

བོད་དབྱུས་གཙང་དུ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་ཐོན་རྩེ་ཙང་ཁ་བའི་སྤྱི་རིང་ནས་གསུང་རབ་
 བཞུན་བཙས་གྱི་ཤིང་དཔར་མང་པོ་སྤེལ་བའི་སྤྱི་དར་བ་ནས་བརྒྱུད་དབྱ་ཅན་གྱི་ཡིག་
 ལ་པལ་ཆེར་འབྲི་རྒྱུས་ལྟ་གཅིག་པ་ལས་ལྟ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་གཏན་མ་བྱུང་ལ།
 དབྱ་མེད་ཀྱི་འབྲི་རྒྱུས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དཔར་འདེབས་རྒྱུས་ཆེ་བ་མ་བྱུང་བའི་ཁྱེན་དང་།
 ཡུལ་གྱི་མན་རྒྱུན་ལ་འབྲི་མ་འབྲུལ་ཉམས་དམའ་བའི་དབང་གིས་དབྱུས་བྲིས། ཁམས་
 བྲིས། ཨ་མ་བྲིས་ཞེས་འབྲི་རྒྱུས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གསུམ་བྱུང་བ་དང་། དབྱུས་བྲིས་ལ་
 ཡང་ཐོན་ཆད་བདག་གིས་མཐོང་རྒྱུང་བའི་རྒྱུས་ལོ་རྩ་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྤྱི་རིང་དང་།
 རྒྱལ་དབང་ལྟ་བ་དང་ཐེ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་དུས་དང་། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་འབྲི་
 རྒྱུས་རྣམས་ལ་བྱད་པར་ཆེས་ཆེ་བ་བྱུང་སྤང་ཞིང་། ལྷག་པར་ད་ལྟའི་འབྲུག་གིས་
 ཨ་མདོའི་སྤྱད་གྱིས་བོད་བྲིས་ལུགས་ཐག་མ་ཞེས་འབོད་པ་འདི་ནི་ཡི་གེའི་ལག་རྩལ་ཡང་
 ཆེར་སོན་པའི་ཉུགས་མཚན་དུ་ཆེན། །

ཁ མཐའ་དབུད་པ།

ཁ་ཅིག་གིས། སྔན་མིས་ཡི་གེ་བཟོ་བའི་མ་ཕྱི་ལན་མར་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལ་དབེར་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར། །དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཁ་ཆེ་ནི་རང་རེའི་བོད་མངའ་རིས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དང་འབྲེལ་བར་ཆགས་པའི་རྒྱ་པོ་མི་རྒྱ་འབབ་པའི་ཡུལ་ཀམས་ར་ཡིན་ལ། གནའ་དུས་ཀམས་ར་ནི་རྒྱ་གར་བྱ་བ་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། དེའི་སྔན་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་ལན་མར་གྱི་དབུངས་གསལ་དང་ཏ་ལ་མ་འདྲ་བས་ན་སྔན་མིས་ཡི་གེ་བཟོ་སྐབས་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ལས་ཀྱང་ཁོགས་ཆ་ཅི་རིགས་སྒྲངས་པར་གྱིད་དོ། །

ད་ལྟའི་མ་རྩིས་སྒྲིབ་ཁ་ཅིག་གིས། སྔན་མིའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡི་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཡི་ཡུལ་ལ་ངོས་བབྱང་ཞིང་། བོད་ཡིག་གི་བྱ་བ་ཡང་ཡི་ཡུལ་གྱི་གྲང་ཁྱེར་ཏ་ཟེན་གྱི་སྔན་གྱི་སྔན་ཡི་གེ་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་གཤགས་པའི་གཏམ་ཞིག་ལྟེ། སྔན་མི་རང་གི་མགྱར་དུ། ལམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གར་དུ། །ཞེས་གང་ལ་ཐེབས་པའི་ཡུལ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཆོག་གི་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་ཡང་ཡི་ཡུལ་ལ་ཐེབས་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། ཡི་ཡུལ་ནི་འབྲུག་རྒྱལ་དབང་ཆས་རྗེས་མཛད་པའི་བ་ས་བ་ན་ཆག་རྗེ་དྲུང་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་ནམ་བུ་གསལ་བ་ལྟར། བོད་མངའ་རིས་ཀྱི་བྱང་སྒྲོགས་དང་འདབས་འབྲེལ་བའི་ཡུམ་ཕྱང་ར་སྒྲག་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ད་ལྟ་ཤིན་ཅང་དུ་འབོད་པའི་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཡིན་ལ། འདི་གནའ་མ་སྔ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཏམ་བྱུར་ཅམ་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། །

ཨ་ལ་ཤའི་ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་དུ། སྔན་མི་རྒྱལ་ལྗོངས་ཐེབས་པར་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྔན་གྱི་ཁྲངས་བཅུན་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ད་མ་མཐོང་ཡང་གལ་ཏེ་ཐེབས་པ་བདེན་ན། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། སྔན་མི་དང་ཐང་བཅན་སྒྲ་མ་ཕྱོན་པའི་དུས་དེར་སྒྲོབ་

དཔོན་དཔྱིག་གཉེན་གྱི་དངོས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་ཞབས་ཟིན་ཆོག་པའི་མཁས་པ་དུལ་
བའི་ལྷ་འཕྲུལ་དུལ་བའི་ཤེ་མཁན་པོ་མཛད་ནས་བཟུན་པ་སྦྱང་བའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཆལ་
བའི་དེབ་དམར་དང་འགོས་ལའི་དེབ་ཐོན་སྐབས་པོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་ཐང་བཞུགས་
མ་དཔྱིག་གཉེན་གྱི་དངོས་སྤྱོད་དུ་བཤད་པ་ནི་མི་བདེན་པ་འདྲ་ཉི། དཔྱིག་གཉེན་གྱི་
སྤྱོད་མ་རྣམས་ཤིང་། དེའི་སྤྱོད་མ་མཆོག་གི་ཤི། དེའི་སྤྱོད་མ་དུལ་བའི་ཤི་ཡིན་པས་
རྒྱ་ནག་གི་ཡི་གེ་ན་དུལ་བའི་ཤི་སྤྱོད་དཔོན་དུ་བཀུར་བར་བཤད་པ་གཅིག་ས་སམ་སྐམ་
མོ། །

༡ རྩོམ་མིའི་བཅའ་སྒྲིལ་

༡ དངོས་གྱི་དོན།

དེ་ཡང་རྩོམ་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཙོ་མཛད་པའི་རྗེས་ནས་སྤྱི་ཤིག་པ་དང་ཡི་
གཉེན་གྱི་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བཟུན་བཅས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མཛད་པར་གྲགས་
སོ། །གངས་བརྒྱད་ངེས་པའི་དོན་ལ། རྒྱ་གར་ན་སྤྱི་བཟུན་བཅས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
ཡོད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་བཅའ་སྒྲིལ་ཞེས་ཤི་ཡིད་ལངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་གཡའ་སེལ་
སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་མདོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། ཡི་རྩེ་ལྷ་ཀ་ར་ཏ། སི་
ཤ་ལྷ་ལྷ་ཀ་ར་ཏ། ཤ་ཀོ་ཏ་ཡ་ན་ལྷ་ཀ་ར་ཏ། ལྷ་ཤི་ལྷ་ཀ་ར་ཏ། ས་མཆོ་ན་ཏ་ལྷ་ཀ་
ར་ཏ། ས་ཏུ་ལྷ་ལྷ་ཀ་ར་ཏ། མ་རྩེ་ཏ་ལྷ་ཀ་ར་ཏ། ས་ར་ས་ལྷ་ལྷ་ཀ་ར་ཏ་ལྷ་
བརྒྱད་འདྲིན་ནོ། །ད་ལྷ་སྤྱོད་ཏུ་བ་དང་ཉག་ས་འབྲུག་གི་ཅ་བ་གཉིས་ལས་དེ་འབྲུག་དུག་
བཟུན་པ་ཐུ་དར་དང་ཕྱི་དར་གྱི་མཆོམས་སུ་རྒྱབ་ནས་དཔེ་མ་བྱུང་བས་ན་ཤིན་ཏུ་ལངས་
ཆེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྷ་ལྷ་སྤྱོད་ཉག་ས་གཞུང་དུ། ད་དུག་རྗེས་སུ་གང་ཐོབ་གྱི་ཆོག་
ཐད་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་སྤྱོད་ཆོག ། མིང་རྒྱུང་གི་དག་ཡིག་ཡོངས་ཐོག་ས་གྱི་

བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་དངོས་བཟུང་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་གནད་དེ་ལ་བྱུག་གོ།

གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐུ་མ་རྣམས་སྤྱ། སྒྲོ་མའི་བཙུན་མས་ཆོས་བསྐྱང་
སྐབས་སྤྱུ་རྣམས་ལས་གཞན། དང་པོ་ཡི་གེའི་རྣམ་འབྱུར་གྱི་བཟོ་བཙུན་དང་།
ཀ་མེད་སྤྱུ་རྣམས་ཐུ་བཟུར་བ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལེ་གཞི་མ། སྒྲོ་མའི་མདོ་མའི་སྤྱུ་མདོ་
ཟེར་བ་རྣམས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། རྒྱུ་པར་དུ་རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ་ཆོས་པ་པོ་ས་རྒྱ་
བསྐྱེད་རྣམས་རྒྱལ་མཆོག་གིས་དེ་དག་དངོས་སྤྱུ་གཟིགས་སམ། གང་ལྟར་རྒྱལ་རབས་
དེར་(༡༩༩༤ལོར་བཙུན་མས་)སྒྲོ་མའི་ཡི་གེ་བཟོ་རྒྱལ་རྒྱུས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་
གཟིགས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་དབང་ལྷ་བ་དང་སྒྲོང་རྒྱལ་སྤྱུ་མས་རྒྱལ་
རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ནི་གཞུ་ཁང་བ་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཙུན་པར་
གསུངས་ཏེ་བཟུག་གོ། ཡང་འབྲེག་པ་རིན་ཆེན་རྟོག་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་རྣམས་འབྲེལ་བར་
སྤྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཐབས་སྤྱུ་པའི་སྒྲོ་མེ་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲོ་མའི་མཛད་པར་བྱས་པ་ལ།
ལྷ་ལྷ་ལོ་རྒྱུ་བའི་སྤྱུ་རྣམས་ཐུ་བའི་འབྲེལ་བའི་དབྱུར། སྒྲོ་མའི་མཛད་པར་བྱགས་པའི་
སྤྱུ་པའི་སྒྲོ་མེ་ནི་སྒྲོ་མའི་མཛད་སྤྱིད་ནའང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱུ་རྣམས་རྒྱལ་ཡིན་གྱི་
བོད་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་འབྲེག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ན། སྒྲོ་མའི་
མཛད་པར་བྱགས་པའི་སྤྱུ་པའི་སྒྲོ་མེ་ཞེས་པའི་བཟུན་བཅོས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་
ཟད་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སྒྲོང་བའི་དན་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་གི་བྱུར་ལ་གསལ་
སྤྱུ་། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་དེ་དག་གི་དཔེ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེད་དཀའ་བས་བདག་ཅག་གི་མིག་
ལམ་དུ་སྤྱང་བར་མ་བྱུར་རྟོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱུ་རྣམས་ཐུ་བ་དང་རྣམས་འབྲེག་གི་གཞུང་འདི་གཉིས་སྒྲོ་མའི་
བཙུན་པའི་ཡི་གེའི་བཟུན་བཅོས་བཟུང་གྱི་ཡ་རྒྱལ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་

དེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡི་གེའི་བཟུན་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསལ་གྱི་ཡང་ལེའུ་རེ་རེ་ཡིན་ནོ་
 ཟེར། དེ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྤྱོད་པ་ནམ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་སྤྱུང་རྟགས་
 འགྲེལ་བ་བཟུན་པའི་སྤྱོད་མེར་སྤྱུང་རྟགས་ཀྱི་ཙ་བ་བཀོད་པའི་མཁུག་དུ། རྩུ་ཀ་ར་
 རའི་ཙ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱན་དུ་བཟང་བོའི་རྩུ་ཀ་ར་ར་དང་བོའི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་བཤོ། །
 ཞེས་དང་། རྩུ་ཀ་ར་རའི་ཙ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱན་དུ་བཟང་བོའི་རྩུ་ཀ་ར་ར་གཉིས་
 པའི་སྐབས་ཏེ་རྩུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དཔགས་ན་ཤེས་སོ་ཟེར།

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་དེ་ལྟར་ན་བོན་མིའི་ཡི་གེའི་བཟུན་བཅས་ལ་བརྒྱད་
 དུ་མ་ཟད། མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། རྩུ་ཀ་ར་རའི་ཙ་བ་ལ་ལེ་ཆན་
 ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། དེའི་ནང་གི་ཀྱན་དུ་བཟང་བོའི་རྩུ་ཀ་ར་ར་ལ་སྐབས་དང་བོ་དང་
 གཉིས་པ་གཉིས་དང་། དེའི་སྐབས་དང་བོ་ལ་མ་མཐའ་ལེའུ་ལྟ་དང་། སྐབས་གཉིས་
 པ་ལ་མ་མཐའ་ལེའུ་རྩུག་ཡོད་པས་གཞུང་ཆོག་དེར་ལེ་ཆན་ཆེ་རྒྱུ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་
 དངོས་སུ་གསལ་ཞིང་། ཀྱན་དུ་བཟང་བོའི་རྩུ་ཀ་ར་ར་གཅིག་བྱ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
 ལྟར་དུ་ཙ་བའི་ལེ་ཆན་ཆེན་པོ་གཞན་བདུན་ལ་ཡང་སྐབས་དང་ལེའུ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་
 དཔྱག་གོ་ཟེར། འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་སྤྱང་བྱས་པ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་སྒྲོ་སྒྲོས་ཞིབ་
 མོས་དཔྱད་དགོས་པའི་གནས་སུ་སྒྲུང་ངོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལས་བསྒྲིག་ཏེ་གཞུང་དེས་བོན་མིའི་བཟུན་བཅས་ལ་
 བརྒྱད་ཁོ་ན་ཡོད་པ་བཟུན་ཏེ། རྩམ་སྒྲིང་བའི་སྤྱུང་རྟ་བའི་འགྲེལ་བའི་མཁུག་དུ།
 བཟུན་པའི་སྤྱོད་མེར་རྩུ་ཀ་ར་རའི་ཙ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱན་དུ་བཟང་བོའི་རྩུ་ཀ་ར་ར་
 དང་བོའི་སྐབས་ཏེ་ལྟ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འདི་ནི་ད་བཟུན་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་
 ལྟ་བ་ཡིན་པར་མཛན་ནོ། །ཞེས་དང་། གསལ་རྟོག་རྟགས་འཁུག་གི་འགྲེལ་བའི་
 གཤམ་དུ། རྩུ་ཀ་ར་རའི་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་གཞུང་བརྒྱད་བཞུགས་པ་ལས་རྩམ་པ་
 ཀྱན་དུ་ཆོག་དོན་བཟང་བོའི་རྩུ་ཀ་ར་ར་གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་འཁུག་པའི་སྐབས་ཏེ་བཟུན་
 བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་རྩུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཟེར། དེ་ལ་སྤྱི་ཉིད་གོ་

བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྱ་བ་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འགྲེལ་བ་བཏུན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ལྷང་དྲངས་
པའི་མཐུར། སྤྱ་མིས་མཛད་པའི་བན་སྒྲོན་པའི་བཏུན་བཅས་ཀྱི་ཅ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཅ་བ་དང་པོའི་ནང་གི་སྐབས་སམ་ལེའུ་ལྷ་བ་ནི་བཏུན་བཅས་
འདི་ཡིན་པར་བཞེད་འདུག་པ་ལ། རྣམ་གྲིང་བས། འགྲེལ་བ་འདི་ལྟར་ན་འདི་ཉིད་
བཏུན་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་མཛད། ཞེས་མ་བཟགས་པ་ཁོ་ནར་གསུང་
ང་། །ཞེས་སྒྲོན་བྱོན་མཁས་པས་བཀག་ཟིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་ལྟ་མཛད་དུ་མེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་བ་བཏུན་པའི་སྒྲོན་མེའི་ལྷང་འགྲེལ་ཚུལ་གོང་གི་དེ་མི་འཐད་དེ།
པ་རྩེ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཞེས་པ་ཅ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་དང་། ལྷ་བ་ཞེས་པ་དང་པོའི་
ལེའུ་ལྷ་བ་ཞེས་འགྲེལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་འདུག་གི་སྐབས་གཉིས་པ་ཞེས་པ་ཅ་
བ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་པ་དང་། དུག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་པ་དེའི་དུག་པ་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་
ས་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་ལན་ངེ་ལྟར་གདབ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མཆོན་འགྲེལ་ངོ་མཆར་འབུལ་གྱི་ལྷ་མིག་དུ། འགྲེལ་བ་བཏུན་
པའི་སྒྲོན་མེར་བཞོད་པའི་ཚོད་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤྱམ་རྟགས་ས་སའི་མཐུག་གི་གཞུང་དེ་
སྤྱམ་ཅུ་བའི་ཅ་བའི་མཐུག་དུ་མི་འགོད་ཅིང་། རྟགས་འདུག་གི་འདུག་ཁོ་ནར་བཞོད་
པའི་དགོས་པ་དང་། ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ཆོག་དོན་བཟང་པོ་
ཞེས་འགྲེལ་བ་དང་། གཉིས་པ་རྟགས་འདུག་ཅེས་པས། ཐོན་མིས་བཏུན་བཅས་
བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་པ་རྟགས་འདུག་ཡིན་པར་གང་ན་གསུངས་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་བྱ་ཆེར་
དཔྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ ཐོན་མིའི་བསྐྱར་ཆས།

དེ་ལྟར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཚྲངས་སྤྱོད་པ་དཔོན་ཐོན་མི་སྒྲོ་པའི་མཚུངས་སྒྲ་མེད་
པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་གཞལ་བར་དཀའ་བའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་རང་སྐད་

དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་གསར་བཟོས་ལེགས་པར་བྱ་བ་པ་ནས་བཟུང་། བོད་རྒྱལ་སྤྱི་
བཅན་རྣམ་པོའི་བཀའ་ཡུལ་གྱི་སྐོར་མོ་པོ་ཉ་མང་གསུམ་ཉེ་གྱུ་གར་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་སྐོར་
དང་། བཅ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར། ཁ་ཆེ་ཏ་བྱ། བལ་བོ་ཤི་ལ་ལུ། ལྷ་ནག་ཏུ་ཤང་མཏུ་
དེ་བ། (འདི་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅན་རིང་ལ་སྤྱོད་དཔོན་ཀ་མ་ཤི་ལ་དང་ཚད་པ་མཛད་པའི་
ཏུ་ཤང་དེ་དང་མིང་གཅིག་ལ་ཁད་པ་ཅམ་མོ། ༡)དང་། སྐྱོན་བཅེན་པོ་སྐྱོན་མི་རྣམས་
རང་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱི་དང་། ལྷ་ལུང་རྩོམ་དཔལ་(འདི་ཡང་དར་
མ་བཟོང་མཁན་དེ་དང་མིང་གཅིག་ལ་ཁད་པ་ཅམ་མོ། ༡)སྐགས་གདན་འཛོམས་པར་
བྱས་ནས་གསུང་རབ་བོད་གྱི་སྐད་དུ་སྒྱུར་བའི་ལས་གྱི་གྲུ་ཐོག་མར་བཅུགས་མོ། །

གསུང་རབ་གང་དང་གང་བསྒྱུར་པ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་
རྒྱད་ཉེར་གཅིག་བསྒྱུར་བར་མཛད་དེ། དེ་ཉེར་གཅིག་ནི། རྒྱལ་བོའི་བཀའ་ཆེ་མས་
གྱི་སྐོར་རྒྱས་ཆེན་མོ་ལས་བྱུང་བ་དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཤིང་བའི་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཞོད་པ་
འདི་ལྟར། ༡བཅ་མ་རྟག་བཞོད་པ། ༢ལྷག་སྤྱོད་སྤྱན་སྤྱོད་གི་གཟུངས། ༣པར་
སྤྱོད་པའི་མདོ། ༤ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་མདོ། ༥བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་གཟུངས།
༦དོན་ཡོན་ཞགས་པ། ༧དོན་ཞགས་ཕྱི་མ། ༨པར་མཆོག་ ༩དབང་བསྒྱུར་འཁོར་
མོ། ༡༠ཆོག་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱད། ༡༡ཡིད་བཞིན་མོར་བའི་གཟུངས། ༡༢སྤྱོད་ལྟེ་
ཆེན་པོ་མི་བཤོལ་བ། ༡༣འོད་ཟེར་རྣམ་བཞོད། ༡༤པར་ཚད་པན་གྱི་རྒྱད།
༡༥ཡི་གེ་རྩག་པའི་མདོ། ༡༦དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༧བུ་རྩ་རི་ཀའི་མདོ།
༡༨རྒྱ་ལུང་ལྷ་ཆོགས་པའི་མདོ། ༡༩སྤྱང་བ་རྩལ་བའི་མདོ། ༢༠མཆན་བརྒྱ་ཙ་
བརྒྱད་པ། ༢༡མཆན་རབ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་པའི་མདོ་ལྟེ་ཉེར་གཅིག་གོ། །འདི་ལས་
འོད་ཟེར་རྣམ་བཞོད་དང་། རྒྱ་ལུང་ལྷ་ཆོགས། སྤྱང་བ་རྩལ་བ། མཆན་རབ་
ཡོངས་བསྒྱུར་རྣམས་དེང་སང་བཀའ་འབྱུར་གྱིས་སུ་མི་སྤང་ཞིང་། གཞན་མ་རྣམས་
ཕྱིས་སུ་འབྱུར་བཅོས་བྱས་པའི་བྱུང་པར་ཅམ་ལས་ཆང་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲགས་མོ། །

གཞན་ཡང་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྟག་གི་གཟུངས། ཟླ་བ་སྤྱོད་མེད་མདོ་ལྟེ་

མཆོག་གཞན་མདོ་ཉིང་འཇིན་ཀྱལ་པོ། མདོ་ཐེ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན། དམ་པ་ཉོག་
 དཀར་གྱི་མདོ། དགེ་བ་བཅུའི་མདོ། རེར་བྱུན་སྤྱང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་སྟེ་མཆོག་གཞན་
 འབུམ་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱར་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐུ་མ་རྣམས་སུ་འབྱུང་ལ།
 སྤྱང་བཅན་ལས་རྒྱལ་རབས་ལས་ཐུ་བའི་ཐོད་རྒྱལ་ལྷ་མོ་མོ་རི་སྟན་བཅན་གྱི་ཕྱག་རྩ་བྱང་
 བའི་ཕྱགས་དམ་གྱི་རྟེན་གཉན་པོ་གསང་བའི་གས་ནས། ལེགས་སྐྱར་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་
 དཔང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བ། མདོ་ཐེ་བཙུན་མཆོག་ ཅི་ཆ་མ་ཉི་གཟུངས། མདོ་ཐེ་ལས་
 རྣམ་འབྱེད་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱར་པར་མཛད། ཅི་ཆ་མ་ཉི་ཞེས་པ་མདོ་རྒྱད་ཞེར་གཅིག་
 གས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས་དང་མདོ་ཐེ་བཙུན་ཅེས་པ་བཙུན་གཤེད་པ་
 དང་གཅིག་གམ་སྟུམ་མོ། །

མོང་གི་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ནས་འབྱུར་བཅས་དང་
 སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཉན་ལ་ཕབ་པར་བརྟེན། དང་ཐོག་ཐོན་མིས་བསྐྱར་ཆད་ཀྱི་
 གཞུང་གི་མཁུག་རྩ་ཐོན་མིའི་འབྱུར་བྱང་ཡོད་པའི་རེས་པ་མ་མཆིས་མོད། །དཔང་སྐོང་
 ཕྱག་རྒྱ་བའི་མཁུག་རྩ་ད་ལྷའང་ཐོན་མིའི་འབྱུར་བྱང་བཤོད་ཡོད་དོ། །དཔང་སྐོང་ཕྱག་
 རྒྱ་བ་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་རྒྱལ་འདྲ་མིན་རྣ་ཆོགས་ཡོད་དེ། སྤང་སྐོང་། པང་ཀོང་། ཕྱག་
 བརྒྱ་སོགས་ལས་གང་དག་བརྟག་པར་འཆལ།

སྤྱིར་ཐོད་དུ་གཞུང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དང་། འབྱུར་ཕྱག་དང་གོ་
 ལོ་ག་དང་བམ་པོའི་གངས་ཆད་དང་། འབྱུར་བྱང་བཤོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱལ་ནི་སྤྱང་
 བཅན་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལ་བཞི་སྤྱང་ཐེ་བཅན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱ་ཅན་ཞང་གསུམ་གྱི་
 དུས་སུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་བཀས་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 བས་ན། ཐོན་མིའི་དུས་སུ་དེ་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བཀས་བཅད་ཀྱི་རེས་པ་མ་
 མཛད་དོ། །

རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་བསྟན་རྣམས་ལ་འབྱུར་བྱང་གི་དོན་དུ་ལོ་རྒྱུ་བའི་མཆོག་ཅམ་
 བཤོད་པ་ལས། རྒྱ་གར་སྐད་དང་། འབྱུར་ཕྱག་དང་། བམ་གངས་འཤོད་པ་

སྐྱེས་པའི་ཐོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུན་གཤིག་འཁྱུར་
བྱུང་གཞུང་གི་མཐུག་དུ་མི་འཁོད་པར་དབྱུར་འཁོད་པ་ནི་ཐུན་གཤིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་སོ། །

གསུམ་པ། ཐུམ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་རྟིང་ གྲགས་ཆེན་འགའ་ཞིག

(ས་བཅད་འདི་མཚམས་འདིར་བཞོན་ན་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་པར་འཁྱུར་བས་མཐུག་མཐའི་གསུམ་དུ་བཞོན་
པ་ལ་བལྟ་བར་འཚལ།)

བཞི་པ། རྒྱ་རིག་པ་དང་ཐོན་གྱི་བཟོ་གཉིས་ ཀར་མཁོ་བའི་བཟུན་ བཅོས་འགའ།

༡ བཟུན་འཁྱུར་གྱི་རྒྱ་རིག་པའི་ཐེ་ཆེན་གསུམ་དུ་བཞུགས་ བའི་དག་ཡིག་རྒྱ་མོ་མཆོར་ཆ་ཅུ་འབྲེལ།

ཐུ་གར་གྱི་པ་རྟེན་ཏེ་མོར་བཟང་གྲགས་པས་ཕྱུ་ཕྱུ་ཀ་ར་ཆའི་ཡན་ལག་རབ་དུ་བྱེད་
པ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བཅུ་མས་པ་ལས་འདི་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་རོ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་
མ་པ་རྟེན་ཏེ་སྒྲོ་ཏེ་སྒྲོ་ན་གྱི་རྟེ། (དུན་པ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ)ཐོན་དུ་ཐེབས་ནས་འཁྲོམ་སྟོན་
པ་དང་། སྒྲིང་གི་སར་རྒྱལ་ཐོན་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཛད། མཐར་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཐང་དུ་
ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་། ཐོན་གྱི་སྒྲན་ཡིག་ལ་བྱང་བར་ཐོབས་པ་ན། ཐུ་གཞུང་དུ་

མ་རྩ་པ་འབྱུར་དུ་མཛད་སྐབས་སྒྲི་དང་སྒྲི་ཏུ་ཉག་ས་གང་ལ་ཡང་མཁོ་ཆེ་བའི་དག་ཡིག་སྒྲི་
སྒྲི་མཆོན་ཆ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་མས་ནས་བོད་སྐད་ལྟར་རང་འབྱུར་དུ་མཛད། ཅེས་
པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏམ་མོ། །

ནམ་བཅུ་མས་པའི་དུས་ནི། རབ་བྱུང་དང་བོད་ཁོང་རྩལ་དེ་མ་ཐག་གི་དུག་ཅུ་
སྐར་དེའི་བཟང་བྱ་སྐབས་དུས་ཤིང་འབྲུག་(༡༠༠༩)ལོར་འབྲུངས་པའི་འབྲོམ་ལྟོན་པ་
རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་དགུང་ལ་ཉི་ཤུ་ཅམ་གྱི་དུས་སུ་སྤྲི་རི་ལྟེ་མཆོན་གཞན་སྤྲི་ཆོར་མ་
ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་སུ་བྱོན་པའི་དུང་ནས་སྒྲི་དང་ལེགས་བྱུར་གྱི་སྐད་ཡིག་བསྐབས་ངེས་
པས་ན། སྒྲི་སྒྲོ་ཡང་དུས་དེ་ཅམ་ཞིག་ལ་བཅུ་མས་པར་རྩེས་སུ་དཔོག་གོ། །

སྤྲི་རི་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལེགས་དུས་བོད་སྐད་མི་མཐུན་ཅིང་གཅིང་རྩ་ནག་ཏུ་བྱིས་
ཆང་ཞིག་གི་ར་ལྷག་འཆོ་བའི་ཇི་ཙམ་བྱས། དེར་བཞུགས་དུས་དུ་བྱོ་བ་གསུམ་དང་
དགོད་བྱོ་བ་གསུམ་བྱུང་བའི་ལྷ་རྒྱས་ཡོད། ཁོང་གིས་བྱིས་དེའི་བྱི་སྒྲིའི་ལ་ཐེམ་ལ།

རི་བོང་འཛིན་པ་རྒྱ་སྐར་ཁྲིང་བ་ཅན། །

མཆོན་མོ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་མ་མཐོང་ནས། །

དྲངས་པའི་མཆོན་དང་འདི་ན་རྒྱ་བ་ཞེས། །

གཞུགས་བརྟན་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ། །

ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་ཐོན་ཏུ་གར་དུ་སྤྲི་རི་སྒྲི་མར་བཞུན་པའི་ལྷ་རྒྱ་བ་དཔུལ་མེ་ཅ་བཅོད་
ནམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཐོང་ལྟེ་རང་གི་སྒྲི་མའི་བྱག་བྲིས་སུ་རྩོ་ཤེས་ནས་འདི་སྐུས་བྲིས་
དྲིས་པར། དེད་གྱི་ལ་ཙམ་ཐང་རྟེད་གྱིས་བྲིས་ཟེར། ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པས།
ར་ཇི་ལ་མོང་ཟེར། ལྷ་རྒྱ་བས་བྱིས་དེར་གསེར་བྱིན་ནས་སྤྲི་རི་སྒྲིས། རང་ལྷལ་དུ་
སྤྲིན་དྲངས་པ་ནས་བཟུང་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ལྷ་རྒྱས་ལ་མཆོན་པ་མང་བོ་ཡོད་
ད། །

སྒྲི་སྒྲོ་མཛད་པ་ཙམ་སུ་ཡིན་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཡོད་པ་འདི་ལྟར།
དཔང་ལྷ་རྒྱ་བ་སྒྲོ་བློས་བརྟན་པས་མཛད་པའི་ཆོགས་གསུམ་གསལ་བ་ལས། ཡོད་

འདུས་པ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཞེས་པའི་ག་དང་ལ་སྐྱར་རྟེ་གལ་ཞེས་པ་དང་། ཅི་ཞིག་ན་
 ཞེས་པ་རྟེ་ན་ཞེས་པར་བསྐྱར་བས་གལ་རྟེ་ན་ཞེས་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་
 བཟད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཉན་པ་པོ་མགོ་སྤངས་པར་བྱེད་པ་ཞེ། ཞེས་དང་། གལ་དང་
 རྟེ་བྱེ་བའི་བཤད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱལ་དང་བ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་
 དང་། གང་ལྟར་དང་ཅི་ལྟར་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་སྔགས་པའང་ཐུད་གཉིས་
 ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ན་མས་ནི་བཟོད་བྱས་སྤང་པ་བཟོད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་མས་
 མགོ་སྤངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་སྤོ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྟེ་ཉས་བཅམས་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། བོད་ཀྱི་པ་རྟེ་ཉ་སྟེས་ཐོབ་གྱི་ཤེས་རབ་དགའ་ཚད་ཡོད་པ། མཁས་པར་སྟོམ་
 པ། སྟོ་གཟེག་པོ་ཞིག་གིས་ལེགས་ལེགས་འདྲ་བྱས་པར་སྤང་ངོ། །ཞེས་དང་། སྤྲོ་སྤོ་
 བོད་དུ་དར་ཕྱིན་ཆད་བྱུང་བའི་སྐད་གཉིས་སྤྲོ་བ་ན་མས་ཀྱིས་བྱང་། སྤྲི་གཞུང་ཆེ་བ་
 རྩུ་བ་དང་། ཀ་ལུ་པ། མངོན་བཟོད་ཨ་སྐར་གོ་ཁ་ལ་སྔགས་པ་ལ་ཆས་སྐད་ཆགས་
 པ་དང་གཟིགས་ཉྱེ་ཚུད་པའི་སྟོབ་གཉེར་མ་མཛད་པས་སྤྲོ་སྤོ་མཚང་མ་ཤེས་པར་
 དེའི་ཆོགས་བཅད་བདེ་མས་བསྐྱས་རྟེ། བཟུན་བཅོས་ཆད་ལྟན་དུ་བསམས་ནས་
 བསྐྱས་དོན་དང་རྒྱལ་ལ་སྔགས་པའི་ཆ་ལག་མཛད་སྤང་ངོ། །ཞེས་མཁས་པ་སྟོ་རྟིས་
 མཛད་པར་བཞེད་པ་ལྟ་ཅི། བོད་མཁས་པར་སྟོམ་པ་ཞིག་གིས་བཅམས་ཞེས་ལེགས་ཆ་
 གཏན་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

ན་མ་སྤྱིང་པ་ཤ་ཆེན་གྱིས། དཔང་ལོས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དུས་དེར་
 བཟུན་བཅོས་འདི་རྟ་ཅང་དར་ཆེ་བས། ཀ་རྩལ་སྔགས་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ན་མས་ཀྱི་
 འཕྱིན་ལས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་དེ་གནང་བ་ཡིན།
 ཞེས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་བཞེད་པ་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། བཟུན་འབྱུར་དཀར་ཆག་
 སྟོག་མཁན་ན་མས་ཀྱིས་བྱང་སྟོ་རྟིའི་ཡིན་ཤག་བྱས་པ་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་
 ཆོས་བཟང་དང་། པ་ཤ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྟན་སྔགས་ཀྱིས་དེ་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་བཅམས་
 པའང་ཡོད། སྟོ་རྟིའི་གསུང་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། སུམ་རྟགས་དང་དགོངས་པ་

ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཁིང་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་དང་། ཆོག་གི་དོན་སྟོན་པ་ལ་ཆོག་པ་ལ་ཆོག་སྟེར་དགོས། དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་བྱད་དང་། བྱད་འདུས། ཆོག་རྒྱན་ནམས་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྒྲ་སྟོའི་འཆད་རྒྱལ་ལ་ལེགས་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བཞེད་དོ། །

མི་རྩ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་སྤྲུལ་ནགས་འགྲེལ་བར། སྒྲ་སྟོ་ཙ་འགྲེལ་ལ་མི་འཐད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཁིང་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཅིང་བཞོད་པ་གནད་ཏུ་སོང་བའང་མང་བར་སྒྲུང་བས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ནི་མིན་པར་ངེས་ཞེས་གསུངས་པས་ན་ཙ་འགྲེལ་གཉིས་སྒྲི་ཏིའི་གསུང་ཏུ་ཞལ་གྱིས་མི་འཆེ་བར་སྒྲུང་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་སྐབས་སུ་འགའ་ཞིག་དངས་པ་སོགས་གཞུང་འདིའི་དོན་དང་སྐབས་འགར་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་མང་དག་ཀྱང་འདུག་པས་ན་མ་པ་ཀུན་ཏུ་དོར་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གཞུ་བའི་སྒྲོས་དཔྱད་ཁུལ་གྱི་གཏམ་མོ། །

བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་བཙུན་འབྱུར་དཀར་ཆག་དང་། ཐེ་དགེ་བཙུན་འབྱུར་དཀར་ཆག་ནམས་སུ། སྒྲ་སྟོའི་ཙ་བ་སྒྲི་ཏིས་མཛད་པ་ཡིན་ཤིག་ལ། འགྲེལ་བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་ཡང་ཟེར། རྩང་ཤོང་ཆོས་བཟང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་ཟེར་ཞེས་ཁ་ཆོན་མ་བཅད་དོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཙ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྩང་ཤོང་ཆོས་བཟང་གིས་མཛད་པར་བཞེད་ཅེས་བེ་དཀར་གཡའ་སེལ་ལས་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་སྒྲ་སྟོ་ཙ་བ་ནི་སྒྲི་ཏི་ཡིང་རྒྱ་གསེར་ཁབ་ཏུ་བྱོན་ནས་བཙུམས་པ་རང་འབྱུར་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ཏུ་གསུངས་སོ། །ས་སྐྱ་པ་ཏ་ཆེན་གྱི་བཀའ་ཙ་མ་ཁྲོད་ཏུ་སྒྲ་སྟོའི་ས་བཅད་བཙུམས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ས་སྐྱ་པ་རྩི་ཏ་སྒྲ་སྟོ་ཆེན་ལྟ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཚུགས་ཡིན་པ་འདྲའོ། །

རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་དེབ་ཐེར་ལས། སྒྲི་ཏིས་སྒྲ་སྟོ་མཆོན་ཆར་གྲགས་པའི་བཙུན་བཙུམས་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀྱང་ཐང་བཙུན་པའི་སྒྲོན་མེའི་གསུང་ན།

དག་ཅེས་པ་ནི་སྤྱི་བཟུན་བཅས་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། སྤྱོད་ལས།

དག་དང་ནམས་ནི་མང་པོའི་ཚིག་ །

ཅེས་པ་ལྟར་བོད་སྐད་ཏུ་དེ་དག་ཅེས་པ་དང་། ནམས་ཞེས་པ་མང་ཚིག་ཏུ་
འབྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་པས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཅས་
ལ་དཔགས་ན་སྤྱོད་སྤྱི་ཉིད་གསུང་ཏུ་བཞེད་པའི་ཚུགས་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་བཟུན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་རབ་གསལ་མེ་
མང་གི་མཛུགས་ཏུ། སྤྱོད་མཚན་ཆ་ནི་དཔང་ལས་བར་སྟོད་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་
མང་བས་བརྟེན་སྤྱི་མ་མཛད། ཅེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། དེ་སྤྱི་ཉིད་མཛད་པར་
མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་པ་དང་། དེ་རྩ་གར་གྱི་སྤྱོད་གཞུང་དང་རི་བཞིན་མ་མཐུན་
ཡང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཅམ་ལ་མཐུན་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་། དེ་ཉིད་འཕགས་ལུལ་གྱི་པར་ཆེན་
ཡིན་ཀྱང་། བོད་ཏུ་སྟོན་ནས་ལུན་མི་རིང་བས་བོད་སྐད་ལ་ཆེར་མ་བྱང་བའང་སྟོན་
པས། བོད་ཀྱི་དག་ཡིག་སྟགས་དང་རུང་བུ་མི་མཐུན་པ་གལ་ཉེ་སྟོན་ཀྱང་ཉེས་པ་
ཆུང་ལ། གང་ལྟར་ཡང་དེའི་བཛོད་བྱ་པལ་ཆེར་ནི་བོད་སྐད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་ཤེས་ཡིན་
པར་འདུག་པས། དེའི་ཡང་གནད་ནམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པའི་སྤྱོད་ཚིག་རབ་
གསལ་མེ་མང་ཞེས་བྱ་བ་མཆན་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི། ཞེས་བཤད་པ་ནི་གསུ་
བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཏུ་སྟངས་ཤིང་། །

ཁ བཟུན་འབྱུར་གྱི་སྤྱོད་ཚིགས་ཁྱོད་ཏུ་བཞུགས་པའི་

གནས་བཟུད་ཆེན་མོ་ཙུ་འགྲེལ།

གནས་བཟུད་ཙུ་འགྲེལ་ནི་བོད་རྒྱལ་བྱི་སྟངས་ལྟེ་བཅན་སྤྱི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུ་བཞེད་པོ་ལྟེ་
བྱི་འབྲུག་གིས་བཅམས་པར་དཔང་ལོ་རྒྱུ་བ་སྟགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་དེང་སང་དེ་
ལྟར་ཏུ་གྲགས་སོ། ། འོན་ཀྱང་ཙུ་བ་རང་གི་མཛུགས་ཏུ། ལྟེ་བྱི་འབྲུག་གིས་བྱ་ཀ་ཆའི་

སྐད་མདོ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་བ་གནས་བརྒྱད་པའི་ཙ་བ་ཚོགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱར་བའི་གཞུང་དུ་སྤང་དོ། །

དེ་ཡང་མེ་དཀར་གཡའ་སེལ་དུ། སྐྱར་བ་བརྒྱད་པ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཞག་པའི་དོན་འགྲེལ་དུ་བོད་ན་གནས་བརྒྱད་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་བྲམ་བེ་སྤྱ་བའི་མིང་གེའམ་པ་རྩེ་ཉ་ཡ་པ་རྩེ་ཉ་ཞེས་པས་མཛད་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཆེ་ལེགས་སྐྱར་གསུམ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་ལྷེ་བྱི་འབྲུག་ནི་སྐྱར་བ་པོ་ཡིན་གྱི་མཛད་པ་པོ་མིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལྷེ་བྱི་འབྲུག་ནི་སྐྱར་བ་པོ་ཡིན་པ་ལས་ཙམ་མཁན་མིན་པར་གསལ་ལོ། །

ཙ་འགྲེལ་དེའི་བཛོད་བྱའི་གཙ་བོ་ནི། སྤྱ་ཀ་ར་ཆའི་སྐད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པའི་གནས་དང་། བསྐྱ་བའི་གནས། སྐྱར་བའི་གནས། དྲང་བའི་གནས། འཇུག་པའི་གནས། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་གནས། རྒྱགས་ཀྱི་གནས། དངོས་པོའི་གནས་རྣམས་སོ། ། དེ་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་སྤྱེ་ནས་ལྷང་དུ་སྒྲོན་པའི་གཞིའམ་གནས་ཞིབ་མ་བྱས་ནས་འཆད་དོ། །

ག ཆོགས་གསུམ་གསལ་བ།

འདི་མཛད་པ་པོ་ནི་ཤོང་སྒྲོན་རྩེ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྤལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དཔང་ལོ་སྤྱ་བ་སྒྲོ་སྒྲོས་བརྒྱན་པ་ལྷེ་དེའི་བཛོད་བྱའི་གཙ་བོ་ནི། སྤྱ་སྤྱི་ཉ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ལྷེ་ཆོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སྒྲོན་ཅིང་། དེའི་ཞར་ལ་བོད་ཀྱི་མིང་སྐྱར་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་དབྱེ་བསྐྱས་པའི་ཆོག་སྐྱད་རྣམ་པ་རྒྱག་དང་། ཆོག་སྐད་ཡིན་པ་དང་མིན་པའི་བྱད་པར་དང་། བོད་ཀྱི་དག་ཡིག་གི་འབྲུལ་གཞི་འགའ་ཞིག་དང་། དག་ཡིག་སྤྱ་སྤྱིའི་མི་འབྲད་པ་རྣམས་སྤྱན་དབྱུང་བ་སོགས་སྒྲོན་ཏེ། སྤྱིའི་ཡག་ལག་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བརྒྱ་སྐྱར་བའི་བརྒྱན་བཙོས་ཆེས་

ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ཆད་དཔེ་འདིའི་འབྲིན་ལས་ཀྱང་ཏ་ཅང་
འཕེལ་བར་གྲགས་སོ། །

ང ཡི་གེ་བསྐྱག་ཐབས་བྱིས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ འབྲུག་པ་ཅེ་འབྲུལ།

བྱིས་འབྲུག་གི་ཅེ་བ་མཛད་མཁན་ནི་ས་སྐྱ་བསྐྱོད་ནམས་ཅེ་མོ་ཡིན་ལ། དེའི་
འབྲུལ་བ་ནི་ས་སྐྱ་པ་རྟེན་ཏུ་གནད་གཤམ་ཆུལ་མཚན་དགུང་ལ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་པའི་ཚོགས་
མཛད་པ་རྟེ། དེའི་ལུང་དང་བོར་ཡི་གེའི་བྱེ་བྲག་དང་དབྱེ་བཅུ་བཅུན་པ། ལུང་
གཉིས་པའི་ཡི་གེའི་འབྲུང་གནས། འབྲིན་ཐབས། བསྐྱག་ཐབས་བཅུན་པ། ལུང་
གསུམ་པར་ལེགས་སྒྲུབ་བྱི་སྒྲིབ་དང་ཐུགས་བྱི་བསྐྱག་ཐབས་བཅུན་པ་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཁ་
གསལ་ཞིང་དོན་ལྡན་འབྲུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ས་པཎ་བྱིས་མཛད་པའི་ཆོགས་གསུམ་བཅོད་བྱར་བྱེད་པའི་སྐུ་ལ་
འབྲུག་པ་དང་། སྤྱི་བཅུན་བཅོས་ཤེས་རབ་འབྲུ་བ་སོགས་དང་། སྤྱི་བྱི་མཁས་པ་
ནམས་བྱིས་མཛད་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཤན་སྐྱར་བའི་ཀྱ་ལའི་བྱེད་བསྐྱགས་སོགས་སྐབས་
འདི་དང་འབྲུལ་བ་ཅན་ད་དུང་མང་ཅམ་བཞུགས་ནའང་ཞིབ་པར་སྦྱོས་ན་ཏ་ཅང་ཆུས་
དོགས་ནས་འདིར་དེ་ཅམ་ལས་མ་སྦྱོས་སོ། །

སྐུ་ཤེལ་ཁ་བའི་རི་ཆོམ་བྱེད་བསྐྱགས་པའི། །

རྟོ་ཤེལ་སྤྱི་བཅུན་སྐྱར་བྱེད་ཡི་གེའི་བརྟན། །

ལུང་གསུམ་མཛད་ཚོན་མེ་ལ་བྱུང་བྱིན། །

བསྐྱལ་བའི་མཐར་ཡང་ཆ་ཅམ་ཅི་ལྟར་གཞལ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀ་བྱེད་སྐུ་ཅུ་ཆང་བའི་ཆོགས་བཅད་བྱ་དགའ་བའི་སྐྱར་དག་གི་སྤོ་
ནས་ཆེད་དུ་བཞུགས་པའི་རྩ་མོ་འབྲུལ་བའི་ངལ་གསའི་བར་སྐབས་བྱི་ཆོགས་སྐྱ་བཅད་

པའོ། །

ལྔ་བ། མཆོན་དོན་གྱི་སྐབས།

༡། དངོས་གྱི་དོན།

ཁྱ་གར་སྐད་དུ། རྩ་ཀ་ར་ཏ་ལ་ལྷོ་ཤད་རྩ་མ། བོད་སྐད་དུ། ལྷང་སྟོན་པ་
ཙ་བ་སྐམ་ཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བྱང་ལྟེ། རྩ་ཀ་ར་ཏ་ནི་ལྷང་སྟོན་པ། ལྷ་ལ་ནི་ཙ་
བ། ལྷོ་ཤད་ནི་སྐམ་ཅུ་བ། རྩ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ།

དེ་ཡང་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་ལྷ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ནས་བོད་སྐད་དང་མཐུན་
པའི་སྒྲུའི་རིག་པ་སྐམ་ཅུགས་དག་གསུམ་སོགས་གྱི་དོན་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་བྱེད་
པས་ན་ལྷང་དུ་སྟོན་པ་དང་། གྱུན་གསལ་བར་བྱེད་པའམ། གྱུན་གྱི་བར་བྱེད་པ་ལ་
ཡང་འཇུག་གོ། །དཔེ་འགར་ལྷ་ལ་ཞེས་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཅུགས་
འཇུག་སོགས་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅས་ཕྱི་མ་བདུན་གའི་ཉེན་གཞིར་བྱུར་པས་ན་ཙ་
བ་དང་།

གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི། །ཞེས་པ་ནས།

ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་པའི་བར་དུ་རྒྱང་བ་གཅིག་གིས་དམན་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་སོ་གསུམ་ཡོད་ན་ཡང་རགས་
བཤད་དང་བཅོད་བདེའི་སྟོན་ནས་ཤོ་ལོ་ཀའི་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་བཅས་ཀྱི་མིང་བཏགས་
པས་ན་སྐམ་ཅུ་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་ལ་དེ་སྐད་དུ་བྱེད་རོ། །ཞེས་པའོ། །

སྒྱིར་བསྟན་བཅས་ཀྱི་མིང་འདོགས་ཚུལ་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྩ་མ་གྱི་མིས་མཛད་
པའི་སྟོན་མཛོད་ལ་རྩ་མ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཙ་བ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་།
མོན་མིས་མཛད་པའི་ཅུགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ནི་བཅོད་བྱའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་
ནས་བཏགས་པ་དང་། དཔལ་ཁང་གིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་ངག་གི་སྟོན་མེ་ལྟ་བུ་ནི་

བསྟན་བཅས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སམ་དགོས་པའི་སྒྲིན་ས་མིང་བཏགས་པ་དང་། དངུལ་རྒྱ་
རྒྱ་མཉུན་མཛད་པའི་སི་རུའི་ཞལ་ལུང་ལྟ་བུ་ནི་གང་ལ་བརྟེན་བའི་ཁྲངས་བསྟན་པའི་
སྒྲིན་ས་བཏགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གནས་དང་། ལྷ་བ་པོ་དང་། དཔེ་དོན་
རྒྱུར་བ་དང་། བམ་པོ་དང་ལེའུའི་གྲངས་ལས་བཏགས་པ་སྟགས་དང་གངས་ཅན་
རྒྱངས་སུ་རིག་གནས་ཀྱི་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་དར་བ་ནས་བབྱང་བསྟན་བཅས་གསར་ཚམ་
ཀྱི་མཆན་ལ་སྟན་ངག་གི་ཆོག་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་འདྲགས་རྒྱལ་ལྟ་ཆོགས་པ་ཞིག་
ཡིད་པ་ལས། འདིར་སྟུམ་ཅུ་བ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀའི་གྲངས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་མིང་བཏགས་པའོ། །
ཞེས་སྟེས་པར་བྱའོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

༡ རྒྱ་གར་ཞེས་ཐོགས་དོན།

རྒྱ་གར་ཞེས་པ་རེས་ཆོག་བཤད་ཏུ་མེད་པའི་འདྲོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར་
ན། སུ་ལྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་རེས་འབྲེལ་བ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་ལེགས་
བཤད་གམེར་ཐུང་རྣམས་སུ་རྒྱ་གར་ཞེས་པ་འདྲོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཁས་པ་ལྟ་མ་པལ་ཆེར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཏུ་བཞེད་དོ། །

རེས་ཆོག་བཤད་ཏུ་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་ལྟར་ན། ལ་ལས་རྒྱ་ནག་པོ་ལས་སྟགས་
སུ་གར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རི་སྟོན་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པའི་བོད་ལས་ཐུ་རྟེན་ལ་རྒྱ་གར་
བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཐུའི་རྒྱ་མཆོ་པོ་ལས་རིང་ཏུ་གནས་ཏེ་གར་བ་དང་། འགའ་
རེས་ཇ་གར་མ་དང་། ཆང་གར་མ་ཟེར་བ་ལྟར་གར་མ་ནི་བཟང་བའི་བད་ཡིན་པས་རྒྱ་
གར་མ་ཞེས་འདྲོད་པ་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་པར་སུ་ལྟོན་དང་བོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ན་
ཡོད་དོ། །

ཐུས་ཀྱི་མཁས་པ་སི་རུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་རྣང་བ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས།

རྒྱ་ནག་གིས་མུ་རན་གྱི་གོས་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ལས་ནམ་རྒྱ་ནག་གོས་མདོག་ནག་པོ་གྱུན་པ་
 ཤས་ཆེ་བས་རྒྱ་ནག་པོ་དང་། རྒྱ་གར་བས་མུ་རན་གྱི་གོས་ནག་པོ་བྱེད་པ་ལས་ནམ་
 རྒྱ་ནག་གོས་མདོག་དཀར་པོ་གྱུན་ཤས་ཆེ་བས་རྒྱ་དཀར་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། མིང་མཐའ་
 ཉགས་མཚུངས་མོ་ཡིག་གིས་མོ་ཡིག་དྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཀར་གྱི་འཕལ་ཡིག་ད་ལྟོས་
 ནས་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་ལྷེ་བ་དང་པོའི་གསུམ་པ་གར་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ་ཞེས་པའི་
 མཐའི་རྗེས་འབྲུག་འ་ཡིག་གིས་ཉགས་མཚུངས་མོ་དྲངས་པས་ན་རྒྱ་གར་ཞེས་གྲུབ་པར་
 འདོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཙོས་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན་མེད་གིས་མཛད་པའི་སྐམ་རྒྱུ་པའི་འབྲེལ་
 བ་དང་། ཤེར་སྒྱིང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་ཡང་བཤད་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་སྟུགས་སུ་
 མཛད་སྒྲུང་ངོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་སྟེ། རྒྱ་དཀར་ནག་ཅེས་ལྷན་ཅིག་དུ་
 བཛོད་པའི་ཆོ་ནག་པོའི་སྐལ་དཀར་པོ་རང་རམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཁ་ལ་ཐོན་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ་
 སྟམ་པའོ། །

ཡང་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ན་མཐའ་གཅིག་དུ་དེར་ངེས་པའི་ཐག་གཅད་བྱེད་ལུ་མི་རུང་སྟེ། སྐར་ཅིས་
 དང་ནག་ཅིས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞིགས་ཆེ། སྐར་ཅིས་ཀྱི་སྐར་ནི་གཟའ་
 སྐར་གྱི་མིང་གི་ཆ་ཤས་ལས་དྲས་པ་དང་། ནག་ཅིས་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཡལ་ནས་དར་བའི་
 འབྲུང་ཅིས་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ཀྱང་། ཁ་ལ་བདེ་བྱད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅིས་དཀར་
 ནག་ཅེས་ཁ་དོག་གི་བྱིར་གྱིས་བཛོད་པ་ལྟར་དུ་གཞུང་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ཆོར་ཡང་དེ་ལྟར་བྲིས་
 པ་མང་དུ་འབྲུང་བ་འདི་ལ་དག་མ་དག་གི་ལན་རི་ལྟར་གདབ་བཟག་པའི་གནས་སོ། །

མེར་བ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་ན་རེ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་གར་ཞེས་པའི་རྒྱའི་རྗེས་འབྲུག་མོ་འ་
 ཡིག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་དཀར་གྱི་ཐོན་འབྲུག་མ་ནིང་ད་ལྟོས། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཀ་ནི་རང་
 ལྷེའི་ག་ཡིག་དུ་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱ་གར་ཞེས་གྲུབ་ཟེར་བ། ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན།
 གར་གྱི་རྗེས་འབྲུག་མ་ནིང་རའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐད་ཀྱི་མགོ་མོ་ས་ཡིག་བྲིས་ཤིང་། མིང་

གཞིའི་ཡི་གེ་ཀ་རང་ལྟེའི་ཁ་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་བསྐལ་བའི་མཐུར་ལྷག་པར་
མཁན་པོས་ཅ་བ་བཅམ་མི་ཐུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ནི་སྤྱོད་བཤད་ཏུ་ཡོད་པས་
འདོད་ཀྱིས་ཏུ་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་ཀྱ་ཆེ་བས་ཀྱ་དང་། མི་རྒྱུས་པས་
ཆེར་གར་དང་སྤྱོད་གས་ཀྱིས་ཏུས་འདའ་ཞིང་། སྤྱིད་པོར་རྒྱལ་བས་གར་ཞེས་བྱ་སྤྱད་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་ཀྱ་ཆེ་ལ་མི་རྒྱུས་པས་ཆེར་ཁྱ་གོས་ནག་པོ་
ཐོན་པས་ཀྱ་ནག་ཅེས་བྱ་ཏེ་ཀྱ་མི་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ནི་རང་ལྷགས་ཀྱི་གཏད་སྟེ་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་བབ་ཅོལ་ཅམ་སོ། །

ཀྱ་དབང་ལྷ་བའི་ཅིས་སྐར་ནག་གི་དྲིས་ལན་ལས། དེང་སང་འཇིག་རྟེན་ཚོང་ས་
པའི་གྲགས་ཚོད་ལ། ལྷ་གསོལ་དང་སྐར་ཅིས་སོན་བྱེད་མཁན་ལ་བོན་དཀར་བ་དང་།
ནག་ཅིས་པར་བོན་ནག་གི་མིང་འདོགས་པ་ནི་ལྷ་མ་སྐར་མའི་ཡིག་སྟེང་གི་ས་མགོ་ཡོད་པ་
དང་། ཁ་དོག་གི་དཀར་བ་དང་འཕུལ་སྟགས་ཀྱི་བན་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་པས། བཀའ་
བརྒྱད་པ་ཐོགས་ཀྱི་ངག་སྒྲོས་སུ་རྒྱ་རྩ་པར་ཅ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་དོན་མ་གོ་བར་ཡ་ན་ན་
དང་རྩ་སང་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བའི་དཔྱད་བཞེད་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་། ཀྱ་མེར་ཞེས་སྤྱོད་མེར་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། ཡར་ནག་པོ་
ཤས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ལ་ཀྱ་ནག་དང་། ཡར་དཀར་པོ་ཤས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ལ་ཀྱ་
དཀར་ཏུ་བཏགས་པའོ་ཞེས་བཤད་ན་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ། ཀྱ་ཞེས་པ་སྤྱོད་མའི་མིང་གི་
ཆ་ནས་བཞེད་པའི་ལྷགས་སོ། །

འོ་ན། ད་ལྟ་བོད་སྐད་ཀྱིས་ཀྱ་གར་ཞེས་འབོད་པའི་ཡུལ་ཁམས་དེ་ལ་སྐད་
རིགས་གཞན་པས་དིན་ཏུ་དང་དཔྱིན་ཏུ་ཞེས་འབོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་ལྷག་སྟམ་ན།
བཞེད་པར་བྱ་ཏེ། མི་ཕྱ་ཁ་འབབ་རྒྱ་བོ་སི་རྒྱུ་འུ་ཆེན་པོ་འབབ་པའི་སྤྱོགས་ལ་
གནའ་ལྷ་མོ་ནས་སི་རྒྱུ་འུ་ཞེས་པར་གྲགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དིན་ཏུ་དང་དཔྱིན་ཏུ་
ཞེས་པ་ནི་སི་རྒྱུ་འུ་གདངས་བྱུར་ཆགས་པའོ། ། དེར་མ་ཟད། ཀྱ་ནག་གི་སྟོན་གྱི་བརྒྱར་
ཤིན་ཐིག་དང་། ཤིན་ཏུ། དིན་ཏུ་སྟགས་སུ་འང་འོ་རྒྱ་བོ་སོས་ཐིག་པ་ད་ལྟ་མཐོང་

རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སི་རྩེ་གདངས་ཅི་ཐོན་གྱིས་བྱིས་པ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་པར་མི་བྱེད་
ན། །སི་རྩེ་ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱག་པ་ཞིག་ཡིན་
ཡང་། བྱི་བྱག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་སྤྱར་བའི་རྩལ་གྱིས་སྐྱོ་པའི་དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་
གར་གྱི་ཡུལ་སྤྱི་ལ་སི་རྩེ་ཡུལ་ཏེ་ཏིན་དུ་འཕ་ཏིན་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་ད་ལྟ་འཇམ་སྒྲིང་སྤྱིའི་ཐ་
སྤྱད་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

སྤྱིར་མི་རིགས་གཞན་པའི་སྐད་ཀྱི་ང་རྩ་དང་ཡིག་གསལ་ཐ་དད་པའི་མི་རིགས་
གཞན་ཞིག་གི་སྐད་ཡིག་གི་གདངས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཐོན་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཞིགས་པ་ཞིག་ཡིན་
ལ། དཔེར་ན་བོད་ཡིག་གི་ང་ཇ་མ་ཇ་ཟེ་ར་ཤ་སྐགས་རྒྱ་ཡིག་གི་གདངས་ལ་འབྲི་ཐབས་
མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་བོད་ཡིག་གི་སྤྱིང་ནས་ལྷགས་སྤྱར་གྱི་གདངས་དངོས་གནས་
པ་ཐོན་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་བྱག་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་གསལ་མ་ཕྱི་བྱས་ནས་
བོད་ཡིག་བཟོས་པ་འདི་ལ་བྱག་སྟེ། བོད་ཡིག་གི་སྤྱིང་ནས་སི་རྩེ་དང་། གཞུ། བོ་
རྩི། བྱད་རྩ། ཡ་མི་རྒྱ་རྩ། སི་རྩ། རྩེ་པ་ལ། ཀམྲོ་ཇ་སྐགས་ཀྱི་གདངས་དག་
པར་འདྲོན་པ་ལ་དཀའ་ཆེགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་གདངས་ལྟར་ན་རིམ་
པ་བཞིན་དབྱིན་དུ། ཏང་ཏོ། སུ་ཐི། སྒྲོ་སྒྲོ། ཡ་མིས་ཐོ་སྒྲོ། ཞི་ལན། ཉི་མི་
ཞེར། ཀྱན་སྤྱུ་ཅེ་སྐགས་ཀྱི་གདངས་ཙམ་ལས་མི་ཐོན་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱུང་བོ། །

༩ སུམ་རྒྱ་བའི་སྤྱི་བཤད།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

བྱ་སྤྱི་སྐགས་མཁས་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱ་ལི་སུམ་རྒྱ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་
ན་སུམ་རྒྱ་བ་ཞེས་བཏགས་པར་གསུང་བ་ལ། །སི་རུ་ས། འོ་ན་ཉགས་འབྲུག་གི་གཞུང་
ལའང་སུམ་རྒྱ་བ་ཞེས་མིང་གིས་འདྲགས་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡང་ཀྱ་ལི་སུམ་
རྒྱ་བའི་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱ་ལི་སུམ་རྒྱ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་

བྱེད་པ་ནི་མཉམ་པོ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མོན་མེད་བད་སྤྱོད་པའི་གཞུང་
ལེ་ཚན་རྩལ་དེར་སང་མཇལ་དུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་མིང་གིས་འདྲེགས་
རིགས་པར་འགྱུར་རྟེ། ལྷ་མཚན་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སྤྱོད་དུ་
འཕེན་ནོ། །

ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་བོ་སྟགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བར། ཡང་ན་སྤྲུལ་ཏུ་
བའི་གཞུང་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྤྲུལ་ཏུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། ། ཞེས་ནམ་གངས་པའི་
བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་ལ། མི་རྒྱས་མཚན་བརྗོད་དང་ཚྭ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོགས་
བཅད་གསུམ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྟགས་གཞུང་གཞན་བདུན་གའི་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་།
ཆོགས་བཅད་དེ་གསུམ་དོར་བའི་ཤུལ་དུ།

ཡིག་ལྷ་ཁྱི་ཀྱི་ཁྱི་གཉིས། །

ཞེས་པ་མན་གྱི་ཆོགས་བཅད་སྤྲུལ་ཏུ་ཐམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་ཆོགས་པས་ན། ཆོགས་
བཅད་སྤྲུལ་ཏུར་གངས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། ། ཞེས་སྐུབ་
བོ། །

མེད་ཀེན་མཁན་པོ་ཡི་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་ན་རེ། ཅ་བ་ཞེས་བྱ་ཞྭ། བོད་ཀྱི་བལྟན་
བཅས་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ནི་མོན་མེད་དགོངས་པ་ཡིན་
མིན་བཟག་པར་བྱའོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་དབྱེད་པའི་མཚན་བརྗོད་དང་ཚྭ་
པར་དམ་བཅའ་དེ་རྟགས་འཇུག་སྟགས་གཞུང་གཞན་བདུན་གའི་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དོ། ། དེའི་སྐུབ་བྱེད་ནི། རྟགས་འཇུག་ལ་དེ་མེད་པས་གསལ་
ཞིང་། ཞེས་པ་འདི་ལས་རྣམས་འགོད་ལྷ་མ་རྟེན་ལ། དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་རྟགས་འཇུག་

ལ་དེ་མེད་པས་གསལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་སྒྲུབ་མཆོད་བཟླ་སྟོན་ནམ། ཚྭ་
པར་དམ་བཅའ་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འབད་དེ། རྟེན་གཤིང་བསྟན་འགྱུར་ཁྲིད་ཏུ་
བཞུགས་པའི་རྟགས་འབྱུག་གི་དབུར།

སྒྲ་བའི་སྒྲུབ་མཆོག་སྒྲ་བའི་བྱལ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པའི་རྟང་བ་གཉིས་པོ་འདི་མཆོད་བཟླ་སྟོན་མ་ཡིན་ནམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདེན་
ཡང་། དེས་ད་ཏུང་བྱིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཆོམ་པར་སྒྲིང་མི་རུས་སོ། །དེང་སང་མཇལ་ཏུ་
ཡོད་པའི་རྟགས་འབྱུག་ལ་མཆོད་བཟླ་སྟོན་མེད་དཔུང་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེང་
སང་མཇལ་ཏུ་མེད་པའི་གཞུང་གཞན་ཏུག་ལ་མཆོད་བཟླ་སྟོན་དང་ཚྭ་པར་དམ་བཅའ་
ཡོད་མེད་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་གནས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་མཆོད་བཟླ་སྟོན་དང་ཚྭ་
པར་དམ་བཅའ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་མཁྱེན་ཅལ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་མ་གྱུར་གང་།

ཡང་། སྒྲུབ་ཏུ་བའི་མཆོད་བཟླ་སྟོན་དང་ཚྭ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་གཞུང་
གཞན་དང་བྱན་མང་བར་བཞེད་ན་ནི། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཏུ་བའི་བསྟན་བཅས་དངོས་ཀྱི་
ས་བཅད་ནང་ཏུ་ཅི་ལ་བལྟས། སྒྱིར་བསྟན་བཅས་ཚྭ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཡན་ལག་
ཅེས་པའི་ས་བཅད་ནང་ཏུ། མཆོན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་མཆོད་བཟླ་སྟོན། ཚྭ་
པར་དམ་བཅའ་རྣམས་བལྟ་བ་ནི་བསྟན་བཅས་ཚྭ་པ་པོ་སྒྱིའི་ལྷགས་ཡིན་ན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་དེ་དང་མི་བསྟན་པར་མཆོད་བཟླ་སྟོན་དང་ཚྭ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་
བསྟན་བཅས་དངོས་ཀྱི་ས་བཅད་ནང་ཏུ་བཞེད་པ་འདིས་ནི། འབྲུར་མི་དགོས་པའི་
འགལ་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་བསམས་བཞིན་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་།
བསྟན་འགྱུར་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏུ་བའི་མཇུག་ཏུ།

དེ་ལྟར་བཤད་དེས་དེང་ནས་འདིར། །

ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའི་རྟང་བ་གཉིས་དང་། རྟགས་འབྱུག་གི་དབུར། སྒྲ་བའི་སྒྲུབ་མཆོག་སྟགས་

གོང་དུ་བྱངས་པའི་རྒྱུ་བ་དེ་གཉིས་དང་། རྟགས་འབྱུག་གི་མཐུག་དུ།

དེ་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་མཆོག་གི།

རྟེན་སྒྲུབ་འདི་ཀྱན་རྟོགས་ལྟར་ཅིག །

ཅེས་ཡོད་པ་འདི་དག་མོན་མེད་གསུང་ཡིན་མེད་ལ་ངེས་པར་བརྟག་པ་བྱེད་དགོས་སྒྲུབ་ལ།
སྒྲུབ་གཉིས་རང་དགར་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་གཞུང་དུ་བཞོད་ནས་ཞིབ་
འགྲེལ་བྱས་པ་ལས་བརྟག་པ་བྱེད་སྒྲུབ་ལྟར་བྱུང་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་མཆོན་ཅི་ལ་བྱག
གལ་ཉི་བྱུང་ཙམ་གྲུང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པར་དགོངས་པ་མ་ལགས་
གྲང་། རབ་བྱུང་བཞི་བའི་ནང་བཅམས་ངེས་པའི་དབྱུང་པ་སྟོ་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་རྟགས་
འགྲེལ་བར་ཆོག་རྒྱུ་དེ་དག་བཞོད་པར་མ་བྱད། དེ་དག་ཕྱིས་སྒྲུབ་ཞུན་གྱིས་བཅུག་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་འབྱུག་པ་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྐབས་
འདིར་ཅི་ནས་ཀྱང་བཤད་དགོས་པ་གཅིག་མ་བཤད་པ་ནི་ཆད་པའི་སྟོན་དང་།
རྟགས་འབྱུག་གི་གཤམ་གྱི་དགོ་བཅོམ་རྒྱུ་བ་གཉིས་རྟགས་འབྱུག་རང་གཞུང་དུ་བྱས་
ནས་འགྲེལ་བཟུབ་པ་ནི་བྱེད་ལྟར་ན་ལྟག་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་མོ། །

ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་གྲིང་བའི་འགྲེལ་བར། སྐབས་འདིར།

དེ་ལྟར་བཤད་དེས་དེང་ནས་འདིར། །

ཀྱན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ལྟར་ཅིག །

ཅེས་པ་ནི་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཆེན་སྟགས་འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ནས་མ་བཤད་པས་
མཁན་པོའི་གསུང་དུ་མི་བཞེད་པ་འདྲ་ནའང་། བཟུན་པའི་སྟོན་མེད་འདྲེན་པར་
མཛད་འབྱུག་པ་བཟུན་བཅས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་མར་དགོ་བའི་ལེགས་སྟོན་དུ་མཁན་
པོས་མཛད་དམ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་འབྱུག་གི་སྐབས་སྒྲུབ་ཡང་
མཆོད་བཅོད་དང་དགོ་བཅོམ་རྒྱུ་བ་གཉིས་རེ་བཞོད་ནས་ཞིབ་བྱས་སྒྲུབ་འགྲེལ་བཟུབ་པ་
དེ་དག་ བྱེད་གྱིས་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་རྣམ་གྲིང་བ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འབྱེད་གི་སྟོན་ནས་འགོག་པ་
ཡིན་ཙམ་སྐབས་འདིར་དེ་དག་ཅེས་ཀྱང་གཟིགས་ངེས་པས་དེ་ལ་གྲིང་བསྐྱང་ཙམ་ཡང་

མེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱ་ཏིག་སྤྱིང་མཛེས་མཁུན་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་
ཡལ་བར་དོར་བའི་གསར་བཤད་འདིས་དཔྱད་ལྡན་རྣམས་ལ་དཔྱད་པའི་སྒོ་འཕར་
ཡངས་པོར་བྱེད་པས་རིག་པའི་དོར་བའི་ཡངས་སྤྱི་ཅན་པར་རིགས་སོ། །

སྤྱིར་སྤྱམ་ཏུ་ཉིད་ཅེས་དམན་ལྷག་དང་བུལ་བའི་ངེས་བབྱང་གི་ཐག་གཅོད་མ་སྤྱར་
བར་ཆོགས་བཅད་སྤམ་ཏུ་འཕ་སྤམ་ཏུ་ཅམ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྤམ་ཏུ་བ་ཞེས་བཏགས་
པར་བཀལ་ན་ནི་ཁྱད་ས་དང་ལྡན་པའི་ལེགས་བཤད་མད་ཏུ་བྱང་བར་འབྱར་རྟེ།
བཀའ་དང་བཞུན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཤོ་ལ་ཀའི་གྲངས་ཀྱིས་བཞུན་བཅས་ཀྱི་མཚན་
བཏགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅུ་གོ་མའི་བྱང་ཆུབ་ལེམས་དཔའི་སྒོ་མ་
པ་ནི་བྱ་བ། སྤྱི་དཔོན་དཔལ་པོའི་བཤེས་གཉེན་ཉེན་ཚུལ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་བ། མགོན་
པོ་སྤྱི་བྱ་བ་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་རིགས་པ་རྣམས་ཏུ་བ་དང་། སྤྱིར་ཉིད་བདུན་ཏུ་བ།
ནག་ཆེ་ལོ་རྩ་བ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱལ་བའི་རྩ་བ་རྩེའི་བཞུན་པ་བཞུན་ཏུ་བ། འཕགས་པ་སྤྱི་
སྤྱི་བྱ་བ་ཤེས་རབ་བཞུ་བ། སྤྱི་དཔོན་ན་དབྱངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཞུན་པ་བཞུ་ལྟ་
བུ་བ། ཤེར་མདོ་གས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་སྤམ་བཞུ་བ་ཉེ་རྩེ་གཅོད་པ། འཕགས་པ་
ལྷའི་དབུ་མ་བཞི་བཞུ་བ། ལུམ་ཤེར་ཕྱིན་གས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བཞུ་བ་རྣམས་བྱང་
ཤོ་ལ་ཀ་དེ་དང་དེའི་གྲངས་ཆད་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཏུ་བཏགས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་
ཏུ་ས།

ཡིག་ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་གཉིས། །ཞེས་པ་ནས།

ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་སྤྲོག་པའོ། །

ཞེས་པའི་བར་ལ་ཆོགས་བཅད་སྤམ་ཏུ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཡ་ལ་
ཤའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་རྒྱང་བ་གཅིག་གིས་མི་ཆང་བས་ད་ཏུང་དཔྱད་དགོས། ཞེས་
ཞིབ་མའི་ལྷགས་ཀྱིས་དོགས་པ་བསྐྱངས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་སྤྱངས་ནས་གསེར་རྟོག་
འགྲེལ་བར། ལ་དོན་གྱི་ཐད་ཏུ།

དེ་བཞིན་མིང་གཞིའི་བདུན་པ་ལའང་གནས། །

ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཅེས་བཤད་ན་ཅི་འདྲ་ཞེས་དགོངས་འཆར་བཞུག་འདྲུག་གོ།
 དེ་ལ་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་ལུས་ཅུ་ཉིད་ཅེས་ཉིད་སྤྱི་ལུས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ལུས་དམན་ལྟ་མི་
 ཤོར་བར་གསུངས་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཆད་ཆོ། ཁོང་བལ་མི་འདྲོད་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལུས་
 མིས་རེག་པར་བྱུང་མོད། སྤྱི་ལུས་རྒྱུ་ལ་གཅིག་མ་ཆད་བས་སྤྱི་ལུས་ཅུ་བར་མི་འབྱུར་
 སྤྱི་ལུས་པའི་སྤྱི་ལུས་དེ་བཞེས་མི་དགོས་ཏེ། ཁོང་སྤྱི་ལུས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བལ་ཆོགས་
 བཅད་རེ་གཅིག་དང་། སྤྱི་ལུས་ཅུ་བལ་ཆོགས་བཅད་དོན་བཞིན་དང་། རྩ་
 བཞུག་ལ་ཆོགས་བཅད་བཞུག་ཅུ་བལ་བཞུག་དང་། བཞུག་པ་བཞུག་ལ་བཞུག་ལ་ཆོགས་
 བཅད་བཞུག་ལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལྟ་སྤྱི་ལུས་ལྟར་འདྲུག་ཅེས་སྤྱི་ལུས་ཀྱང་ཁ་ནས་
 དབྱིད་གོས་པའི་དགོངས་འཆར་བཞུག་པ་མི་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གོ་སྤྱི་ལུས་པའི་དཔེ་གཞན་གྱིས་
 ཀྱང་མཆོད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཞག་ལས་བཅིས་པའི་ལྟ་ཆོས་དང་། ཉིན་ཞག་ལས་
 བཅིས་པའི་ལྟ་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་། ཞིབ་པར་ན་ཆོས་སྤྱི་ལུས་ཞེས་དགུ་ལས་མེད་པ་
 དང་། ཆོས་ལྟ་ལ་ཤོལ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱི་ལུས་བཞུག་གསུམ་ལྟར་པའང་ཡོད། ཉིན་སྤྱི་
 ལ་ཞག་ཞེས་བཞུག་ལས་མེད་པའམ། ཞག་སྤྱི་ལུས་ཅུ་བལ་ཡོད་ནའང་། རགས་
 བཤད་ལ་སྤྱི་ལུས་པའི་ཉིན་ཞག་སྤྱི་ལུས་ཅུ་དང་། ལྟ་གཅིག་ལ་སྤྱི་ལུས་བཞུག་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་བལ་སྤྱི་ལུས་ཅུ་བལ་ཅེས་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

མེད་གཞན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཐུག་གྱི་སྤྱི་ལུས་འབྲེལ་དུ།

ཅེས་པའི་དང་པོ་གསུམ་པ་ལྟར་བཞུག ། ཅེས་པའི་གོང་དོན་དེར།

གསུམ་པ་བཞུག་པའང་འདྲུག་སྟེ། །

ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་རང་འདྲོད་གྱིས་བཞུག་ནས་ཤོ་ལྟ་གསུམ་ཅུ་བལ་པ་ལ། བར་
 སྤྱི་ལུས་ཆོགས་བཅད་ནང་དུ། སྤྱི་ལུས་མཁས་པས་མ་ཐོན་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཁོས་
 ཉིད་པ་ལ་སྤྱི་ལུས་ཅུ་བལ་པས་དགའ་བར་འོས་ཞེས་བཤད་ལྟར་སྟེ། ལྟ་གཅིག་པས་བཞུག་
 བཅས་སྤྱི་ལུས་ ལྟ་གཅིག་གིས་མཛད་སྤྱི་ལུས་ བཤད་གྱིས་སྤྱི་ལུས་ཅུ་བལ་པའི་སྤྱི་ལུས་
 ཆད་པ་ཁ་སྤྱི་ལུས་པའི་ཁ་དཔེ་གསུམ་པ་འདི་ཆོས་ལྟར་འབྲེལ་འོས་པ་ཉིད་ནོ། །

༡ བྱ་བོད་ཤན་ཐུར་གྱི་སྐད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ།

སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཡེབས་ནས་སི་སྤྱི་ཏེ་ཡེགས་ཐུར་གྱི་སྐད་ལ་ཐུངས་
 ཤིང་། དེ་ནས་ཡེགས་ཐུར་སྐད་གྱིས་བཅམས་པའི་བྱན་མོང་བའི་རིག་གནས་སྐོག་གི་
 བཟུན་བཅོས་ལ་ཐུངས་པ་མཐར་ཐིན་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་ཐུར་པས་ན་ཐོན་མི་རང་
 ཉིད་ཡེགས་ཐུར་སྐད་ལ་བྱགས་གཅིགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་དང་གཅིག བོད་ཀྱི་དབྱངས་
 གསལ་སོ་བཞིའི་དབྱེ་བཅུ་དང་གཟུབ་གཤམ་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རི་ལྟར་འབྲི་རྒྱུ་ལ་དང་རྣམ་
 དབྱེ་དང་རྣགས་གྱི་འཇུག་པ་སྐོག་གང་ལ་མ་ཐུ་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་སི་སྤྱི་ཏེ་དབྱངས་
 གསལ་ལ་ལྷ་བཅུ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཚོད་མེད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་སྒྲུབ་བཟུན་པ་དང་གཉིས་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་སྐད་ཤན་ཐུར་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཐོན་མིའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་གྱིས་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི་དབྱར་རྒྱ་གར་སྐད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་རྣམ་ཞིན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ནི་དུས་ལྔ་ཐུའི་བྱད་པར་དང་གང་ལ་དམིགས་པའི་དགོས་དབང་གི་བྱད་པར་
 སྐོགས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མི་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་གཅིག་དུ་བསྒྲི་བར་མི་
 བྱའོ། །དེས་ནས་ས་པའ་གྱིས་བོད་སྐད་དུ་བཅམས་པའི་ས་སྒྲུའི་ཡེགས་བཤད་དང་།
 དབྱས་པ་སྒྲོ་གསལ་གྱིས་བཅམས་པའི་བྱབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དང་། བདག་ཅག་གི་སྒྲ་
 མ་དམ་པས་བཅམས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་སྒྲ་གཞན་འདྲམ་པའི་ཕོན་པོ་སྐོག་གྱི་དབྱར་རྒྱ་
 གར་སྐད་དུ་དང་། བོད་སྐད་དུ་ཞེས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཤན་ཐུར་བཞོད་པས་མཆོན།
 བོད་གཞུང་ཡིན་ངེས་པ་རྣམས་གྱི་དབྱར་ཡང་སྐད་ཤན་ཐུར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཅི་
 ཞིག་ཅིན། བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་ཁྱི་སྒྲུང་གི་རིང་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་དགོངས་མཐུན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་ཐུར་ཚོམ་གང་གི་ཆ་ལའང་སྒྲུའམ་གོང་ནས་བཀས་བཅད་པའི་སྒྲོལ་ག་ཞིག་བཅུགས་
 པ་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་བཟུན་བཅོས་ཚོམ་པའི་དབྱར་རང་རང་གང་

འདོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཤིང་ཤུར་སྒྲིབ་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ། བཟུང་བ་ཕྱི་དང་ཕྱི་རྒྱུ་ནས་
བཀའ་བཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་རང་ཞིག་ཏུ་ཕྱར་པས་ན་དཀོས་པ་ལྟག་པོ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱང་རང་
རང་ཐུགས་ལ་གང་ཤིང་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཤིང་ཤུར་བཀོད་པ་སྒྲིབ་ཕྱི་རྒྱུ་འདྲ་ལོ། ། ཞེས་མཁས་པའི་
ལེགས་བཤད་ནམས་སུ་འབྱུང་བ་འདི་བཞིན་གོ་བར་བྱའོ། །

བྱུག་པ། འཁྱར་བྱུག་གི་སྐབས།

༡ དཔེས་ཀྱི་དོན།

མི་རྒྱུ་འབྲེལ་བར། རག་གི་དབང་ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཇམ་
ལོ། ། ཞེས་དང་། བཟུང་འཁྱར་བྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཏུ་བ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབྱར། སྒྲིབ་པའི་དབང་
ཕྱག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཇམ་ལོ། ། ཞེས་དང་། བྱ་རྒྱུ་འབྲེལ་བར། སྒྲིབ་
པའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཇམ་ལོ། ། ཞེས་པ་ཙམ་དང་། གསེར་རྟག་འབྲེལ་བར།
སྒྲིབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྒྲིབ་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱག་འཇམ་
ལོ། ། ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་འདྲ་མིན་དུ་མ་འབྱུང་རོ། ། འདིས་མཆོད་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱི་
གཞུང་ཆོག་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། བཟུང་བ་
སྒྲིབ་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་རྒྱུ་དབང་གིས་དཔེ་རྒྱུ་འདྲ་མིན་མང་དུ་འབྲེལ་བ་ལས་བྱུང་
བར་མཛོད་ཏེ། འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འཁྱར་རོ། །

སྒྱིར་འཁྱར་བྱུག་འདི་བཀོད་མེད་པའི་སྐབས་ཏུ་བའི་འབྲེལ་བའང་སྒྲིབ་ཀྱི། ལྷ་ལྷ་
ལ་ཆེན་ཀྱི་འབྲེལ་བར་འཁྱར་བྱུག་ཏུ་མ་བཟད། ཕྱི་བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཤིང་ཤུར་བའི་མཆོད་
སྒྲིབ་པ་ཡང་མེད། གསེར་རྟག་འབྲེལ་བར་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། ཡ་ལ་ཤ་ལ་རམས་པ་
དང་ཁོང་བ་གཉིས་ནས་དེ་ལ་འཁྱར་བྱུག་གི་མིང་མི་འདོགས་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས།
འོན་ཀྱང་ཡ་ལ་ཤ་ལ་རམས། རམས་སྒྲིབ་འབྲེལ་བར་འཁྱར་བྱུག་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཆོད་བཀོད་པ་
དེ་མི་འདོད་པ་ལས་སྒྱིར་འཁྱར་བྱུག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་འདོགས་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །

སྒོ་བ་དཔོན་ཐོན་མི་ནས་བཟུང་སྒྲོན་བྱུང་ལོ་རྩ་བ་ན་མས་ཀྱིས་སྐད་རིགས་གཞན་གྱི་
 རྟོང་ནས་རྒྱལ་བའི་ཤེ་ལྷོད་གསུམ་སོགས་པོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བར་མཛད་དུས། འབྱུར་
 ལོགས་པར་མཐར་ཐྱིན་པའི་དོན་དུ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཐུག་འཆལ་བའི་མིང་མང་
 ཉུང་ཅི་རིགས་བཀོད་ཡོད་པ་ནི་ལོ་རྩ་བ་སོ་སོས་བར་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་གྱི་བསྒྱུར་བུའི་
 གཞུང་རང་ན་མེད་དོ། ། དེ་ཡང་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྐ་ཅག་ཞང་གསུམ་གྱི་དུས་སྟེ།
 འདུལ་བའི་ཤེ་ལྷོད་གྱི་དབྱར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། མདོ་ཤེའི་
 ཤེ་ལྷོད་གྱི་དབྱར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་དམ། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། མདོན་པའི་ཤེ་ལྷོད་གྱི་དབྱར་འཕགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བསྒྱུར་བུའི་གཞུང་དེ་ཤེ་ལྷོད་གསུམ་གྱི་གང་ཡིན་ཤེས་ཐུར་
 དེ་ལྟར་སྒྱུར་དེས་པའི་བཀའ་བཅད་པ་མཛད་དོ། །

ཁ མཐའ་དབྱད་པ།

ནམ་གླིང་བས། འདིར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་ནི། བསྐྱན་བཅོས་
 བསྒྱུར་བ་སོགས་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ལོ་རྩ་བ་ན་མས་ཀྱིས་ཐུག་མཛད་པ་
 དང་རྗེས་སྟེ་མཐུན་པར་ཞེས་བཀའ་བ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་ཤི། སྟམ་རུ་བ་མ་
 བཅམས་པའི་གོང་རོལ་དུ། དཔེར་བུ་འོས་པའི་ལོ་རྩ་བའི་འབྱུར་ཐུག་སྒྲོན་རྒྱ་མེད་
 དོ། ། ཞེས་སི་དུས་སྒྲོན་བསྐྱན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་དོ། །

འོན་ཀྱང་རྟོག་གི་བ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། སི་དུ་རང་གིས་འགྲེལ་སྐབས་བསྐྱན་
 བཅོས་འདི་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་ནམ་པར་དག་པས་རྗེས་འབྲུག་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་
 ཡུལ་ནས་བསྒྱུར་པའི་བསྐྱན་བཅོས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ནམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷ་
 ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་རིགས་སོ། ། ཞེས་འདོམས་པའི་དོན་དུ་བྱ་མི་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་
 མདོ་རྒྱད་ནམས་ཀྱི་འབྱུར་ཐུག་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཐུག་མཛད་

པའོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཐོན་མིས་སུམ་ཅུ་བ་མ་བཅམས་པའི་
གོང་དུ་བོད་ན་འཕགས་ལུལ་ནས་བསྐྱར་བའི་བཟུན་བཅས་བྱང་འཕགས་ཡོད་དམ་ཅི།
ཡོད་ན་གཞན་ལ་བཀག་པའི་སྒྲིན་རང་ལ་ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར། མེད་ན་བྱིས་
དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་རིགས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་དོན་དུ་
ཐོན་མིས་འགྱུར་ཕྱག་དེ་བཞོད་པར་མ་གསུངས་སམ། གཞན་ཡང་། སུམ་ཅུ་བ་མ་
བཅམས་པའི་གོང་དུ་ཐོན་མིས་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་བསྐྱར་ནས་དེ་དག་ལ་འགྱུར་ཕྱག་ཀྱང་
བཞོད་ཟིན་ནམ་ཅི། ཟིན་ན་ནམ་གྱིང་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གནང་སྐབས་ཐོན་མིས་ཐོག་
མར་ཡི་གེ་བཅོས། དེ་ནས་སུམ་ཅུ་བ་སྟགས་བཅམས། དེ་ནས་མདོ་རྒྱད་སྟགས་
བསྐྱར་པའི་གོ་རིམ་འདི་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རམ། དེ་མིན་ན། བྱིས་པོ་མདོ་རྒྱད་
རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་གསུངས་བ་འདི་
ཅི། མཚུངས་དཔེ་ཐོན་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་མཚུངས་ཆོས་རྗེས་སུ་གྱུ་བ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྱུ་བ་
པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་རི་ལྟར་གདབ་སྒྲོ་གྲས་ཞིབ་མོས་བརྟག་པར་
བྱོ།

ཀམ་སྒྲིན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་འགྲེལ་བར། འགྱུར་ཕྱག་གི་སྒྲིལ་ཐོག་མར་སོ་རྩ་བ་
འདིས་བཞོད་པ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱོ། །ཞེས་འགྱུར་ཕྱག་གི་སྒྲིལ་འབྱེད་ཐོན་མི་
ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཞལ་ཤེས་འགྲེལ་བར། ཁ་ཅིག་གིས་བཟུན་བཅས་འདི་
ཐོག་མར་གྱ་གར་སྐད་དུ་བཅམས་ནས་བོད་ལ་བསྐྱར་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་གདའ་ཞེས་
སུམ་ཅུ་བ་ཐོག་མར་ལེགས་སྐྱར་སྐད་དུ་བཅམས་པར་འདོད་མཁན་ཡོད་པར་བཤད་པ་
སྟགས་ཀྱི་འདོད་རྩལ་ཡང་མཁས་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་ན་ལེགས་སོ། །

མཆོད་བཞོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་གི་འགྲེལ་ནི་ཐོན་ཀྱི་སུམ་རྟགས་
འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཤིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་ལྷ་སོར་བཅམས་པའི་སུམ་
རྟགས་རིག་པའི་མེ་ཁོང་རྣམས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ན་འདིར་འགྲེལ་བའི་ངལ་བ་མ་བྱས་
སོ། །

བདུན་པ། བོད་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་རྩིས་ གཟུང་བའི་སྐབས།

ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་གཉིས། །

ལྷ་ལི་གསལ་བྱེད་ཡི་མོགས་བཞི། །

ཀྱ་ལི་སྐམ་ཅུ་ཐམ་པའོ། །

༡ དཔེས་ཀྱི་དོན

ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ལྷ་ལི་ཉེ་ཡ་ཐེང་དང་། ཀྱ་ལི་ལྷ་ལི་ཉེ་ཀ་ཐེང་གཉིས་ཡོད། ལྷ་ལི་ཉེ་བ་གསལ་རྩིས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གི་གྲ། ཞབས་ལྷ། འབྲང་བྲ། ར་རུ་བཞི་ལྷ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀྱན་ལ་སྐར་ཆོག་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཡི་གེ་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་དང་མ་ལྷ་བྱར་བྱར་བ་ཡ་ཡིག་ལ་གི་གྲ་སྐར་བས་ཡི་དང་། སྐགས་སྐས་བསྐས་པ་ལྷ་ཡི་ཡི་ལྷ་བཞི་ནི་དབྱངས་ཡིན་ལ། ཀྱ་ལི་ནི། ཀ་ཁ་ག་ང། ནས། ཏ་ཡ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་སྐམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །འདིའི་རྒྱང་བ་གཉིས་པའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའི་མིང་རིགས་འདྲ་ཅམ་གྱིས་ཀ་ཐེང་གི་གསལ་བྱེད་དང་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །

ཡིགས་སྐར་སྐད་དུ་ལྷ་ལི་ཞེས་པ་ཐེང་བ་ལྷེ་གལ་བསྐྱེགས་པའི་མིང་ཡིན། ཡ་དང་ལྷ་ལི་སྐམ་ཅུ་ཏར་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལ་རིང་བོའོ། །ཞེས་མཆོམས་སྐར་བས་ཡ་སྐྱན་མ་རིང་བོར་བྱར་ཅིང་ཕ་རོལ་གྱི་ལྷ་ལྷིས་པས་ལྷ་ལི་གྲུབ། དེ་བཞིན་ཀ་དང་ལྷ་ལི་མཆོམས་སྐར་བས་ཀྱ་རིང་བོར་བྱར་ཅིང་ཕ་རོལ་གྱི་ལྷ་ལྷིས་པས་ཀྱ་ལི་གྲུབ་པ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུ་ལི་དང་ཀུ་ལི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རིང་ཆ་ཡོད་པ་དང་། ཡ་ཐོང་དང་
ཀ་ཐོང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རིང་ཆ་མི་ཐོབ་པ་ནི་དེའི་གནད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐོད་དུ་འགྱུར་བའི་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་
བསྟུ་མཛད་ཚུལ་ལ་ལྟགས་དུ་མ་ཞིག་སྤང་། སྐ་ཀ་ལྷ་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་དབྱངས་
བརྒྱ་གཅིག་དང་གསལ་བྱེད་སྤྱོད་པ་བརྟན། རྩ་བའི་གཞུང་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་བརྒྱ་
དང་སྤྱོད་གཉིས། གསལ་བྱེད་བཞི་སྟོང་སྟུང་བརྒྱ་དང་དྲུག རྟེན་སྟོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་
གནས་ཀྱི་གཞུང་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་ནི་བྱ་ཙ་གཉིས་དང་། གསལ་བྱེད་སྤྱོད་པ་
སྟུ་སྟེ་མཆོན་ཆ་ལྟར་ན།

དྲང་བོ་ཐོང་དང་གྲག་པ་དང་། །

བསྟོད་དང་སྟོན་དང་སྟེ་མ་དང་སྟོན། །

ཅེས་རིམ་པ་ལྟར་ཡ་ལི་ཡི་ཡུ་རི་ལི་སྟེ་ཙ་བའི་དབྱངས་བརྟན་སྟགས་དབྱེ་བསྟུ་མི་འདྲ་
བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཐོད་རང་ལ་མཁོ་བའི་ཡི་གེ་མང་མི་དགོས་ཀྱང་ན་མི་འདྲ་
བའི་དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སྟུང་ཅུའི་གྲངས་ངེས་པ་མཛད་ནས་དབྱེ་བསྟུ་བྱས་
སོ། །

དེ་ཡང་ཡི་གེ་ཞེས་པ་འདོད་ཀྱལ་གྱི་མིང་སྟེ། དེའི་སྐད་དོད་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་
གེར་ཡ་ཐུ་ར་དང་། བྱུ་ན་དང་། བཅ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཡ་ཐུ་ར་ནི་མི་འགྱུར་བ་
ཞེས་པ་སྟེ། ཡ་སྟགས་དབྱངས་དང་ཀ་སྟགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གདངས་ལ་བར་མི་མཐུན་
པའི་སྟེ་བོ་སྟུང་གྲང་གསར་དུ་བསྒྱུར་བའི་དོད་བྱུ་བྱི་གདངས་ཀྱིས་མཆོན་མི་ནུས་པས་
ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བྱུ་ན་ནི་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཆོག་གི་
རྫོད་པ་གསལ་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། འདིའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་པའང་ཀ་
ཐོང་གི་གསལ་བྱེད་གཅིག་ལྟར་ངོས་འཛིན་མི་རུང་ངོ། །མཆ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ།
ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་བྱ་ཡོད་དཀྱའི་མིང་ཆོག་གི་དོན་མཐའ་དག་དག་དུ་རྫོད་པར་
བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

ཐེ་སྤྱད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་གཡའ་སེལ་དང་། རྩུས་བྱི་སྤྱམ་རྟགས་འབྲེལ་བ་
འགར། དེ་གེ་ཞེས་པའི་རེས་ཆོག་བཤད་སྐབས་དོན་དམ་པ་ཡི་དང་། གུན་རྫོབ་པའི་
རིག་པ་གེ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཐེ་སྤྱད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ན་གཙུག་ལག་གི་རེས་
ཆོག་བཤད་སྐབས། རྟག་ཅིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་བྱི་གཙུག་ནས་ཐུང་བ་ལྟ་མོ་རྣམ་
རྒྱལ་མའི་ལག་རྩ་གཏོད་པ། ཞེས་བཤད་པ་དང་སྒྲིག་ནས་མཚུངས་ཏེ་དེ་དག་ནི་
ཐུན་པོ་རྟོག་བཟོ་ལ་དགའ་མཁན་ཆོའི་སྤྱོད་ཅན་ཅམ་ཏུ་བྱེད་དོ། །

མི་རྒྱུས། མིག་ལྟ་བུ་འདྲིན་བྱེད་སྐབས་མིང་ཏུ་མས་བསྟན་ཏུ་ཡོད་ལ། ཀ་ལྟ་བུ་
མིང་ཏུ་མས་བསྟན་ཏུ་མེད་པས་འཁྱར་མེད་ཅེས་བཤད་པ་འབད་པར་མ་མཐོང་ཞེ།
ཀ་ལ་ཡང་ཐེ་བ་དང་བའི་དང་བོ་དང་། ཀ་ཐེའི་དང་བོ་དང་། གསལ་བྱེད་བྱི་ཐོག་མ་
དང་། གཏུང་འདིགས་བྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མཆོན་བྱའི་མིང་ཡིག་དང་བོ་སྐབས་མིང་
ཏུ་མས་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ཅམ་བྱིས་འཁྱར་མེད་བྱི་དོན་མི་ཤོད་དོ། །

ཁ མཐའ་དབྱད་བ།

ས་པར་བྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། བོད་བྱི་དབང་ཏུ་མཛད་དེ་
དབྱངས་རྣམས་ནི་ལྟོ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ནི་ནི་ཤུ་ཙ་དགའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་
རྩེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས་དཔལ་ཁང་ལོ་རྩ་བའི་དག་ཡིག་ངག་རྒྱུན་དང་། ས་སྤྱ་མ་ཞེས་བྱི་
མིག་དབང་རབ་གསལ་རྣམས་སྤྱ་ཡང་།

དབྱངས་ལྟ་ཡར་ལ་ལའི་འདོགས།

ཞེས་པའི་བན་ཆད་འདོད་མཁན་ཡོད་ནའང་། འདིར་སྤྱམ་རྩ་བའི་གཞུང་དང་བསྟན་
ན་དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སྤྱམ་རྩར་རེས་པས་ན་བན་ཆད་དེ་དག་ཁས་སྤང་བར་
མི་བྱའོ། ཞེས་ཞུ་ལྟ་ལོ་རྩ་བ་སྐབས་བྱིས་བཀག་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། བོད་ཡིག་རྒྱུང་མཁན་ཞི་ཁྱིང་བ་ཞིག་གི་ཡི་གེར། ཡི་ཡུལ་བྱི་བྱེ་གཞུང་

ནས་རྟེན་པའི་བོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ལ་མ་ཡིག་བོར་བའི་ཉེར་དགུར་གྲངས་ངེས་པ་བྱས་
འདུག་པས་བོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་གནའ་དུས་ཉེར་དགུ་ཡིན་ཡང་། མ་ཡིག་ལྷན་སྒྲིལ་
བཟོས་ནས་བཞུན་པའོ། །དེ་ཡང་གསར་དུ་བཟོ་དུས། ལྷན་ཡོད་ཀྱི་ལ་ཡིག་གི་འོག་དུ་
བ་ཡིག་བཏགས་པའོ། །ཞེས་སྐགས་དགོད་ཕྱོ་བའི་བབ་ཅོལ་མང་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་དག་ལ་ཞིབ་མཐོང་དཔྱད་ན། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲིག་པའི་གཞུང་ཡོད་ཚད་དུ་
ཨ་ཡིག་དབྱངས་ཀྱི་གས་སྒྲུལ་ཡོད་པ་ལས་གསལ་བྱེད་གས་སྒྲུབ་ཞག་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ།
ཨ་ཡིག་གསལ་བྱེད་གས་སྒྲུབ་ཞག་པ་ནི་བོད་ཡིག་གི་རྣམ་གཞག་ཁོ་ན་ལས་མི་འབྱུང་བས་
དེ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྟོན་ཅན་དང་སྟོན་མེད་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པས་སྟོན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ཚེ་དབྱངས་ཨ་ལ་སྐགས་པ་གང་རུང་
ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་། ཀ་མ་ལ་(ཁུ་སྟེས)ཞེས་པ་ལ་དབྱངས་ཨ་བྱང་
ཞུགས་པ་དང་། ལྷ་རྩ་(གཞི་རྩུགས)ཞེས་པའི་ཡི་འབྲུག་ཉིས་ལ་ལྷ་རིང་ཞུགས་པ་དང་།
ཨ་ཉི་(ཞེས་པ)ཞེས་པ་ལ་ཡི་བྱང་ཞུགས་པ་དང་། ཀླ་མ་(གུར་ཀླམ)ཞེས་པ་ལ་ལྷ་
བྱང་ཞུགས་པ་དང་། རྩྭ་(རྩ་ཆ་ཆེ)ཞེས་པ་ལ་རྩྭ་རིང་ཞུགས་པ་དང་། བེ་རྩྭ་(ཁ་
དོག་སྟོན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས)ཞེས་པའི་བེ་ལ་ཡི་གེ་ཤ་ཅན། རྩ་ལ་ལྷ་རིང་དང་། རྩ་
ལ་ཨ་བྱང་ཞུགས་པ་ལྷ་བྱས་མཚན་དབྱངས་སྟོན་དུ་ཞུགས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་པ་དང་།
སྟོན་མེད་ཅེས་པ་ནི། ཀྱི་ཉ་(བྱེད་པ)དང་། མཐུ་(ཁོས་ཤིག)ཅེས་པ་ལྷ་བྱའི་ཀྱི་ལ་
དབྱངས་རི་དང་། མ་ལ་དབྱངས་ཨ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་གི་མཐའ་ན་
ཡོད་པའི་ཉ་དང་ཉ་ལ་དབྱངས་མེད་པའི་ཉགས་སྒྲུ། བོད་ཀྱི་ར་ལྷའི་དབྱིབས་དང་
མཚུངས་པ་ཉ་ལ་མ་ཉ་ཞེས་པས་མཚན་པའོ། །སྟོན་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ལེགས་སྒྱུར་ལྷ་ར་ན་
ངག་གིས་བཟོ་དུ་མེད་པས་ན་ཚུལ་དེ་ནི་བོད་ཡིག་གི་རྣམ་གཞག་དང་གཏན་མི་མཐུན་
པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲུལ་ཐུབ་ར།

སྟོན་འདུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། ཞེས་པ་ནས།
མིང་གཞན་སྒྱུར་བ་ཡོད་མི་སྟིད། །

ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་གསར་བཅད་དབང་གིས་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ནས་མིང་མཐའ་པལ་
 ཆེ་བའི་འ་མཐའ་བལྟས་པ་མ་གཏོགས། རྟོན་དངོས་མའི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་ན་མིང་གང་
 གི་མཐའ་ཡང་རྩེས་འཇུག་གཞན་དགའི་གང་རུང་མ་ཞུགས་པའི་ཆེན། འ་ཡིག་གི་
 རྩེས་འཇུག་རེས་ཅན་དུ་ཡོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདིས་ནི། ཐོན་མིས་ཀྱང་ལྷགས་
 ལྟར་དང་འདྲ་བར་སྟོག་ཅན་སྟོག་མེད་ཀྱི་རྟོན་བལྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞིན། སྐབས་
 འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོན་ཆད་མཁས་པའི་གོ་སར་བཞུགས་པ་མང་བོས་རྩེ་
 འཇིན་གཡོ་བར་མ་མཛད་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་ཞི། ཞེས་བུད་ཆེན་པོའི་དམ་བཅའ་ཞིག་
 ལྟས་ནའང་། མེད་མི་རུང་དུ་བཤད་དགོས་པ་འདིའི་སྒྲིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར།

དེ་ལ་ལྷ་ལི་བཞི་བ་ལྟར། །

ཞེས་སོགས་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ཅམ་བཤད་ནས་ཙ་བ་བོར་ཏེ་ཡལ་ག་ལ་འདྲ་བར་མཛད་
 རོ། །གཞན་ཡང་མཚམས་དེར་སི་ཏུས། ཀྱ་ལི་སུམ་ཅུ་བ་ལ་ལྷ་ལི་དང་བོ་ལྟར་བས་ཡི་
 ཡིག་ཏུ་འགྲུབ། ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལི་དང་བོ་གི་ཀྱ་ལྟར་བས་ཡི་ཡིག་ཏུ་
 ལྷ་བ་ཐེར་ན་མ་གཏོགས་ཆོག་སྟོན་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ལྟར་རོ། །དེའི་ལྷ་བས་ཀྱིས་དེའི་འཕྲོན་
 ཡ་ཡིག་བཞི་དེ་རྟོན་རྩེས་འབྲེལ་ཡིན་པས་དཔྱི་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་
 དང་། མཚམས་དེར་ལྷགས་ལྟར་ཀྱི་སྒྲ་མདོའི་ལྷང་ཞིག་དངས་ནས་བོད་ཀྱི་གི་ཀྱ་ལྟར་
 པ་ལ་ལྟར་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ཤེས་སྤྲིན་ཞིང་། ལྷ་ལ་མ་ལྟར་ས་པའི་གསར་
 ཞུགས་པ་ཞིག་ལ་ལྟག་པར་མགོ་སྤངས་པའི་ཁྱེན་དུ་མི་འགྱུར་རམ། །

དེ་ལ་སྟོག་མར་འདི་བཞི་དཔར་བྱ་ཞི། ས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཅེ་མའི་བྱིས་པ་
 བདེ་སྟག་ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་བུ་བའི་བལྟན་བཅས་ལས།

ཡ་ཉིད་མ་ཡི་ཡིག་པར་བཞི་དེ། ཅེས་དང་།

སྟོག་ཁྱེན་ཡན་ལག་ཡིག་བདུན། ཞེས་དང་།

དེ་དག་ཡ་ཡིག་ཁོངས་སུ་འདུ། ཞེས་དང་།

དེ་ལ་ཆོག་ཉིད་སྲོག་གི་ཡ། ། ཞེས་དང་།

དང་ཁྱོག་ཤད་བྱང་དེ་འདྲ་ཉི། །

སྒྲུང་ལྷའི་ཡ་དང་རྣམ་བཅད་ཡའོ། ། ཞེས་དང་།

ཡི་ཡུ་ཡི་ཡི་ཡན་ལག་ཕྱིར། །

ཡན་ལག་གི་ནི་ཡ་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་དང་མ་ལྟ་བུར་ལྟར་པ་ནི་ཡིག་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡི་གེ་སྤྱི་མཐོང་བར་དུ་འབྱུག་པ་བར་ཆོག་སྲོག་གི་ཡ། དང་
ཙ་འབྱུག་པ་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་ལྷ་ལྟ་བུའི་དང་ཁྱོག་གི་ཡ་ཉིད་བྱུང་། མཐའ་མར་འབྱུག་
པ་རྣམ་པར་གཙང་པ་ཤད་ཀྱི་ཡ་ཉིད་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཡ་གསུམ་དང་། ཡི་ཡུ་ཡི་ཡི་
ཡན་ལག་གི་ཡ་ཉིད་ཙ་བའི་དབྱེ་གཞིའི་ཡ་དང་བཅས་ན་ཡིག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་
ས་སྒྲུ་པ་ཉི་ཉ་ཆེན་པོའི་འབྲེལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སྒྲུ་གསལ་པའི་
དབྱངས་བཞིར་མ་ཟད། དང་ཁྱོག་ཤད་བར་ཆོག་གསུམ་སྤྱི་མཐོང་དགོས་པ་འང་བསམ་
པར་དིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྲོག་དཔོན་ཐོན་མིས་ཡི་གེ་བཟོ་སྐབས། བོད་ཡིག་གི་ཕྱི་མ་ལེགས་
ལྟར་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ཡང་བོད་མིའི་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་
མཛུངས་སྒྲུ་བཟོ་མི་བྱུང་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡི་གེར་འབྲེལ་ཉིན་མགོ་འདྲིགས་ཀྱི་སྲོལ་
བཟོད་པས་ལེགས་ལྟར་ཀྱི་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་དང་བྱུང་པར་ཆེས་ཆེར་བྱུང་བ་དང་།
མིང་མཐར་ཐེས་འབྱུག་བཅུ་པོ་གང་རུང་མ་ཞུགས་པར་མིང་དང་དོན་གཞན་ལ་འབྱུག་
མི་སྲིད་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེ་བའམ་འབྲེལ་ཉིན་མིང་
གསུམ་སྤྱི་མཐོང་མི་འདྲེ་བའི་ཆེད་དུ་བར་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་གསར་བཟོས་མཛད་པ་ཉི་ལྔ་
མཚན་དེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེར་སྲོག་ཅན་སྲོག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བར་ཆོག་ལ་སྲོག་གི་ཡ་ཞེས་བཟོད་པས་ན། གསལ་
བཤད་སུམ་ཅུ་ལས་ཀ་ཁ་ང་ཆ་ཇ་ཉ་ད་ན་མ་མ་ཚ་མ་ཟ་ཡ་ར་ལ་ཤ་ས་ཡ་ཉིད་བཅུ་དགུ་པོ་རེ་

རེའི་མཐར་ཇེས་འབྱུག་གི་འཁྱིལ་སྒྲིག་གསར་བཅད་དབང་གིས་མ་གྲིས་ན་ཡང་དོན་ལ་
 མོབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བར་ཆོག་བཞག་པས་མིང་རང་རྒྱ་བ་རེ་སྟོན་བྱུང་བས་སྟོག་
 ལུ་ལྟ་བུར་བྱུར་པ་ཤེས་ཀྱས་པ་དང་། དཀར། འཇམ། བཞད། གསལ་ལྟ་བུ་
 འཕུལ་རྟེན་མིང་གསུམ་ཚང་བ་ཅན་གྱི་མཐར་བར་ཆོག་བཞག་པས་དེ་གསུམ་བཅོམས་
 པས་མིང་རེ་སྟོན་བྱུང་བ་མཚོན་པས་ན་བྱུར་བྱ་དབྱངས་ཁྱགས་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་མ་
 དགོས། བར་ཆོག་ལ་སྟོག་དང་འབྲེལ་ཡི་ཞེས་ཇོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངངས་
 བར་མདར་བདག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བར་ཆོག་མེད་ཆོག་ཉིས་རེ་གཉིས་རེའི་བར་ནས་གཅོད་
 དམ། (དང་ངས་བར་མདར་བདག) བཞི་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་
 (དངངས་བར་མདར་བདག) གྱི་བར་ནས་གཅོད་མི་ཤེས་པས་འཕུལ་རྟེན་མིང་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་དཀའ་བས་ན་སྟོག་དང་མི་ལུན་པའི་ཡི་གེ་ལས་བྱ་བར་བྱུར་
 པའི་གནད་འདི་ལ་བྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅོད་གྱི་ཡི་གེ་ནི་ཡི་གེ་གཞན་གྱི་སྟོག་བྱ་
 འབྱུག་པ་མེད་པ་དང་གི་བྱ་ཞབས་རྒྱ་ལྟར་སྒྱུར་ས་མེད་པས་དབྱངས་གྱི་གསུམ་སྒྲ་འཛོག་མི་
 འོས། དབྱངས་གསལ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ལྷུང་གསུམ་པ་ཞིག་མེད་པས་གསལ་
 བྱེད་གསུམ་སྒྲ་འཛོག་པ་ལས་འོས་མེད། དེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་བྱང་བྱ་སྒྱུར་
 དགོས་པ་ལས་ཐོག་མར་བྱུར་བས་ཀ་བྱེང་གི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ལ་གཞོད། བར་བྱ་
 བཅུག་པས་ཐེ་བ་གང་དང་ཡང་ཆོགས་པ་མི་མཚུངས་ཤིང་དགོས་པ་གཞན་པ་བྱང་བྱང་
 ཅམ་ཡང་སྟོན་རྒྱ་མེད། དེས་ན་གཡོན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་མ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་ཡ་དེ་གསལ་
 བྱེད་གྱི་མཐར་སྒྱུར་བས། གཡས་གྱི་ཐབས་དང་མ་ལྟ་བུའི་གསལ་བྱེད་ཉིར་དབྱ་བ་ཡ་
 ལ་བརྟེན་ཅིང་རག་ལས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གནད་དམ་པ་འདི་ཤེས་པར་
 བྱོལ།

འདི་ལྟ་བུའི་དོན་དངོས་ལ་ཉེ་བར་རིག་པའི་གོ་དོན་གཅོང་སང་བ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་
 མེད་པར། མཐའ་གཅིག་བྱ་སྟོག་ཅན་སྟོག་མེད་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་བདེ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་
 འབྱུག་པར་དཀའ་བ་དང་། དགོས་པ་ལྟག་པོར་མི་ཆེ་བས་དེ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་མ་

མཛད་དོ། ཞེས་བཅའ་བཤད་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་གཡོགས་པའི་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོར་ཅི་
ཙམ་བཞེན་ཀྱང་སྤངས་པའི་གུང་རེག་སེལ་བར་མི་རུས་སོ། །

ཡ་ལ་ཤའི་རྟགས་འབྱུག་འགྲེལ་བ་དང་། ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་གཉིས་
ཀར། ཡ་ནི་ཡི་གེ་ཀྱན་གྱི་སྟོན་དུ་བྱུགས། ཞེས་བཤད་པའང་ཤོད་ཡིག་གཞིར་བཞག་
པ་ལ་ཐ་སྟད་དེ་སྦྱར་དུ་རུང་མི་རུང་ལ་བརྟག་རྒྱ་ཡོད་དོ།

གཞན་ཡང་། ཤོད་ཀྱི་སྐད་པལ་ཆེ་བའི་གདངས་ནི་རིང་ཆ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མཐའ་ཉེན་གཞན་མེད་པའི་རྗེས་སྤྱོད་མཐའ་སྦྱར་བ་ཡང་ཤོད་ཀྱི་སྐད་གདངས་དང་
མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་གོང་དུ་
ནི། སྦྱོགས་ལ་ལྷ་བའི་མི་ཤེད་ཀྱར་ཁང་ལས། དེའ་ལའ་ནིའ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའ་ཡིག་
མཐའ་ཉེན་སྦྱར་བ་ནི་སྤྱམ་རྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་ཐོབ་པ་གཞིར་བྱས་
ནས་ཡི་གེ་རུང་བའི་སྐད་དུ་མ་བཞག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་བ་ལྷ་ར་གྱུ་འགྲེང་ཅན་གྱི་
མཐར་ཡང་འ་མཐའ་སྦྱར་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་
ལ་ཐབ་དུས།

རྒྱང་བ་འཕུལ་ལ་འ་མཐའ་དགོས། །

བཅེགས་པ་བྱ་དུག་ཅན་ལ་སྤང་། །

ཞེས་རྟོག་ལ་ལྷ་བའི་དག་ཡིག་བསྐྱས་པར་གསུངས་བ་ལྷར། དགའ། མདའ།
གནའ། འབའ། ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་རྒྱང་འཕུལ་ལ་འ་ཡིག་གི་མཐའ་ཉེན་དངོས་སུ་མེད་
ན་མིང་གཞི་ཉིད་རྗེས་འབྱུག་དུ་འབྲུལ་འགོ་བ་དང་། མགོ་ཅན་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་
བཅེགས་པ་དང་། དེས་མཆོན་པའི་ལ་བརྟགས་ལ་བརྟགས་དང་། དབྱངས་བཞི་
དང་ར་སྟ་ཡ་སྟ་ཉི་བྱ་དུག་ཅན་གྱི་མཐར་འ་མཐའ་མི་དགོས་པར་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་
ད་ལྷའང་འགའ་རེའི་ལག་རྒྱན་དུ། བདའ་སྦྱོད་པ་ཞེས་པའི་བདའ་ལ་འ་མཐའ་འབྲི་བ་
ནི་མ་དག་པར་རྫོང་མི་རུང་ཡང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱི་སྦྱོགས་བཅི་ཕྱིན་མ་བྲིས་ན་ལེགས་
སོ། །

ཆ་སྤུལ་ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་གི་སྤུམ་ཏུ་བར། གསལ་བྱེད་སྤུམ་ཏུ་ལས་མིང་དང་
མིང་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། ཁང་ཆ་ར་ཉ་མ་མ་ཡ་ར་ལ་ཤ་ས་ཉེ་བཅུ་གཉིས་སྤྱ་གངས་
བཅད་པ་ནི་འབྲད་པར་མི་མེས་ཏེ། ཁང་བའི་ཀ ། ད་ལྟ་བའི་ད། ནད་ཀྱི་ན།
རིག་བྱའི་ཆ། གཅན་གཟན་གྱི་མ། ཅམ་པ་བ། བས་པའི་ལན་གྱི་ཨ་རྒྱམས་ཀྱང་
ཁྱེད་འདྲོད་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་དབྱེ་དང་པོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཤ་ལྟག་ཡིན་པ་ལ་
བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྤུམ་ཏུ་བའི་གཞུང་དུ།

དེ་ལ་ལྷ་ལི་བཞི་བ་སྟུར། །ཞེས་དང་།

དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་སྟུར། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལེགས་སྟུར་གྱི་བན་ཆད་དང་འདྲ་བར་གསལ་བྱེད་སྤྱག་མེད་
གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱངས་གཉིས་པ་ལུ་འམ་བཞི་བ་ཨོྭ་ཏུ་འདྲིན་དགོས་པར་བལྟན་པ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ག་ལ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་ལ་ཞེས་རྟེན་འབྱུག་གི་ཡི་གེ་གང་ཡང་
ཏུང་བ་དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་ཞབས་སྟུ་དང་། བཞི་བ་ན་ཏུ་རྒྱུར་ལ་སྟུར་བའི་དོན་ཡིན་
གྱི་ལེགས་སྟུར་ལྟར་རྒྱ་རྒྱ་ལྟུང་གི་སྤྱག་མེད་པ་རྟེན་དབྱངས་ལ་སྟུར་བར་བཤད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་དབྱངས་ལ་ཡི་ཕྱེང་ཞེས་རྟོག་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་ཨ་
ཕྱེང་ཞེས་རི་ལྟར་བརྟོག་ཅི་ན། གི་གྱ་སོགས་གང་ལས་སྒྲངས་པའི་ལེགས་སྟུར་གྱི་
དབྱངས་ལ་ཨ་ཕྱེང་ཞེས་པའི་མིང་འཇགས་པས་ན། སྒྲངས་པའི་ཡི་ལྷ་ཨོྭ་ཨོྭ་བཞི་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གི་གྱ་སོགས་ལ་འང་འབྱུང་ཁྱུངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་འགལ་
ཆ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཀྱ་ན་ཏའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཐོན་པའི་གྲོ་ལ་ཀྱ་ན་ཏ་ཞེས་བརྟོག་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀྱ་ལི་འམ་ཀ་ཕྱེང་གི་སྒྲར་ཤིན་ཏུ་བརྟོག་མི་བདེ་བའི་རྒྱུན་
འབྱུང་བ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

ཨ་ཡིག་བོར་བའི་གསལ་བྱེད་ཉེར་དགུ་ཞེས་པ་ལ་འདི་ལྟར་བཏགས་པར་བྱ་གྱི།
ལེགས་སྟུར་གྱི་གསལ་བྱེད་གསལ་གྱི་ཨ་ཡིག་དེ་ཐོན་མིས་ཐོག་མར་ཡི་གེ་བརྟོ་དུས་ནས་བོད་

ལ་མཁོ་བར་བྱས་པ་ནི་སྤྲུལ་རྩ་བའི་གཞུང་དུ་ཀྱ་མི་སྤྲུལ་རྩར་གྲངས་བཅད་པ་དེས་ཤེས་
 རྒྱས་པས་བྱིས་སྤྱོད་བཅུག་པ་གན་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལ་ལྗེའི་འབྲི་སྤངས་ལ་བ་དང་མ་ཡིག་
 གི་གཟུགས་དབྱིབས་འདྲ་བ་དང་། ཅོད་ལ་མ་ནི་མེད་ཀྱང་རྩང་བའི་ཡིག་གཅིག་ཅེས་
 པར་སྟད་བཏགས་ནས་གསལ་བྱེད་གས་སྤྲུལ་བྱིས་པ་ཡོད་མིད་ནའང་། དེའི་དོན་ནི་
 གཅན་གཟན་མ་སྤྱེས། རྩ་འབབ་པའི་མ་ཁ། རྩ་མའི་པི་མང་། ལལ་ལེར་ཤར་བ་
 ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ལས་མའི་འབྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བའི་རྩ་མཚན་གྱིས་ཀྱལ་ཀའི་རྩ་ལ་གྱིས་
 བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱེད་གས་སྤྲུལ་མི་བཟང་བ་གན་ཡིན། རྩད་པར་དུ་ལ་
 ཡིག་གི་འོག་དུ་བ་ཡིག་བཏགས་ནས་མ་ཡིག་བཅོས་ཞེས་ཟེར་བས་ནི། སྤྲུལ་ཁན་དེས་
 མཁྱིན་རྩན་མ་ཡིག་གི་དབྱིབས་དང་། མོས་བྱི་ལའི་ཡིག་གཟུགས་དང་། གཅན་
 གཟན་མ་ཡིག་གི་གཟུགས་དབྱིབས་གསུམ་ལ་གནམ་ས་དང་འདྲ་བའི་རྩད་པར་ཡོད་པ་
 གཏན་ནས་མ་མཐོང་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་འདི་དག་ལ་དབྱུད་པ་བྱས་ན་ནི་རང་ཉིད་
 ངལ་བའི་རྩ་དང་། ཡིག་ར་བྱིས་ན་ནི་ཕྱག་ཤོག་གོན་པའི་རྩན་ལས་དགོས་པ་སྤྱོད་ཅམ་
 ཡང་མེད་དོ། །

མེར་གེན་ཡི་ཤེས་ནམ་རྒྱལ་ན་རེ།

ཀྱ་མི་སྤྲུལ་རྩ་བམ་པའོ། །

ཞེས་པའི་འོ་སྤྱིའི་སྤྲུལ་བུ་སྤྲུལ་བ་དཔེ་མ་དག་ཏེ། སྤྲུལ་བྱི་དོན་མ་རྫོགས་ཤིང་ལའི་
 མཁོ་འང་འདི་མཁོ་དང་འབྲུལ་ཉེན་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །ལ་རུ་ལག་པ་ཡོད་པའི་འབྲུལ་བ་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་དེས་ཏེ། ལ་ལག་ཉམས་པ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲུལ་
 ནི་འཆོལ་བའི་འཆོལ་གཏམ་ཁོན་ཏེ། འདིར་འགོག་རིན་མ་མཆིས་སོ། །

ཡང་ཅོ་ནེ་གཤམ་པ་བཤད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་རྩིག་དུ། དེར་མ་བཟད་རྩ་ཡིག་ལ་ནི་མ་
 མོས་སྤྲུལ་མི་སྤྲུལ་བས་འདི་ཡང་བཟན་ཟེར་ཏེ་བཏགས། ཞེས་པ་སྤྲུལ་ན་དེ་འདྲ་འདོད་
 མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། དེས་ནི་ལན་མར་གྱི་བ་དང་མ་ཡིག་གཟུགས་
 འདྲ་བ་ཅམ་ལ་བསམས་པར་སྤྲུལ་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་རྩ་ཡིག་ལ་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་མི་

མངས་པ་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞིའི་གྲངས་ཉམས་པ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་རི་ལྟར་
སྤངས་པ་འབུང་ངོ། །

འདིར་རིགས་བའི་རྣམ་ཆེད་རྒྱང་བཟད་སྟོན།

གཞན་ལྷགས་དགག་པ།

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཡི་གེ་
མཐའ་དག་བཙུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། བོད་ཡིག་ལ་ལྷ་ལི་ཀ་ལི་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བ་ནི། ལྷང་གསུམ་མེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཙ་བར།

ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀ་ལི་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་ཡི་གེའི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བེར། འོ་ན། སྟོན་དང་། འབྲུག་སྟོན་དང་། སྟོག་དང་། སྟོག་མེར་དང་།
འཇའ་ཚོན་གྱི་མིང་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དབྱངས་གསལ་གཉིས་སོ་
གང་རྒྱང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དབྱངས་གསལ་གཉིས་སོ་གང་རྒྱང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག
གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་མ་ཁྱབ་ན། དེ་གི་ཀྱ་སྟགས་དབྱངས་བཞི་ལས་
གང་ཡིན་པ་སྟོན་ཅིག གཉིས་པ་མ་ཁྱབ་ན། གསལ་བྱེད་སྟམ་རུ་ལས་གང་ཡིན་པ་
སྟོན་གིག ཉགས་བྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཁྱབ་ན། དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། ཉགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དབྱངས་
གསལ་གཉིས་ཡི་གེའི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པ་བྱད། གོང་དུ་མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་གསལ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཕྱིར། བྱད་ཀྱི།
རིགས་དུ་མ་འདུས་པའི་མེ་ཡིན་ན། མེ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། གམེར་དངུལ་གལུ་
བྱུར་དུ་མ་བྱངས་པའི་རིན་ཆེན་ཡིན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་

གསུམ་མོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ཡ་ཡིག་གསལ་བྱེད་ཁོ་ནར་བཀངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
དབངས་གསལ་གྱི་གཉིས་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་རྟོག་གི་ངོ་མཚར་
འབྱུང་གི་ལྡེ་མིག་ལས། ཀ་མོགས་ཉེར་དགུ་ལ་ཡའི་དབངས་ཀྱི་གདངས་མ་ཞུགས་པར་
བཟོད་དུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཐོད་ཀྱི་ཡ་ལ་ཡིགས་སྤར་ལྟ་བུའི་དབངས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐབ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ཡི་གེ་གཞན་གྱི་སྟོན་དུ་འབྱུང་པའི་དོན་དང་ཐ་སྟོད་གཉིས་ཀ་སྤམ་ཉགས་གང་དུ་ཡང་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་བ་ལས།

ཀྱ་ལི་སྤམ་ཅུ་ཐམ་པའོ། །

ཞེས་གསལ་བྱེད་ལ་སྤམ་ཅུ་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་གངས་བཅད་
མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

གཞན་ཡང་། རྟོད་ལྟར་ན། གསལ་བྱེད་ལ་གྲག་འབྲང་སྤར་བའི་ཆེ་ན་.....
དབངས་དེ་དང་དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤར་དགོས་པར་ཐལ།
ཀྱ་ལི་ཉེར་དགུར་ཡ་ཡིག་སྟོན་དུ་ཞུགས་དགོས་པའི་སྒྲ་ཅེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན།
ཅ་བར་དངོས་སྤྱ་བསྟན་པའི་ལྟག་བཅས་ཀྱི་བསྐབ་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྟ་ཡིག་ལ། ཡ་ཡི་
ལ་ཡེའོ། ། ཞེས་སྤྱ་མདོ་ནང་བཞེན་བྱས་ནས་ཡཱ་ལི་དང་པོ་སྤར་དགོས་པར་ཐལ།
འདྲི་དཔའི་ཕྱིར། ལྷབ་ལྟེ། ཡཱ་ལི་གསུམ་པ་སྤར་ན་སྤྱ་མདོ་ལས། ཡེ་དང་ཡི་ལ་
ཡེའོ། ། ཞེས་ལྟེ་འབྲང་བྱ་ཉིས་བཅེགས་ཀེ་ཤ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་ལྟེ་ཡིག་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ། །

ནང་ལྷགས་གཞག་བ།

འདིར་ཡི་གེ་ནི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་ཡཱ་ལི་དང་ཀྱ་ལི་གཉིས་མོ། ། དེ་གཉིས་

སྤྱ་གྲངས་རེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱི་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྤྱ་
གནིས་སྤྱ་རེས་ཏེ། ང་རྩི་རྒྱལ་གྱིས་འབྱེན་པའི་མི་གསལ་བའི་གདངས་ནི་དབྱངས་
དང་། ཡི་གེ་རང་རང་གི་སྤྱི་གནས་ལས་སྤྱ་དག་གསལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་
འབྱེན་པའི་གདངས་ནི་གསལ་བྱེད་དེ་སྐད་གདངས་ལ་དེ་གནིས་སྤྱ་གྲངས་རེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། སྤྱིར་གྲངས་རེས་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གནིས་སྤྱ་གྲངས་རེས་པ་
ནི་བྱང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་རེས་དང་། གཟའ་བརྟན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་བརྟན་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཟའ་གཞན་ད་དུང་ཡོད་ན་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་མིག་ལ་སྤྱང་དུ་
མི་རུང་བས་ན་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲངས་རེས་དང་། གསལ་བྱེད་གསལ་སྤྱ་ཡང་མ་ཡིག་
སྟགས་མི་བཞི་བའི་ལྷག་རྟག་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ལི་སྤྱམ་ཅུ་བམ་པར་གྲངས་བཅད་
པ་ནི་ལྷག་རྟག་བརྟན་པའི་གྲངས་རེས་དང་། རྟོག་དང་ཐུན་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་……
དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སྤྱམ་ཅུའི་ཡི་གེ་ལས་རྩ་ཐོག་པ་འདིའི་ཞེས་བཞུན་དུ་མེད་
ཀྱང་རིས་བཞུན་དེ་དག་དུ་འདུ་དགོས་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ཡི་གེ་སྤྱུ་ལི་གྲུ་ལི་གནིས་སྤྱ་
གྲངས་རེས་པར་བཤད་པ་ནི་རིས་བཞུ་བའི་གྲངས་རེས་ཏེ། རྒྱལ་དེ་ལྷ་བུའི་རྫོགས་
གྲངས་རེས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་རྫོགས་ཀྱི་འདུག་པ་ཡངས་པར་བྱས་ན་དབྱེ་བ་ཡིན་ཚད་རྩ་པའི་
དབྱེ་བར་འཇོན་པའི་བྱ་དོག་གི་འཆིང་རྒྱ་དེ་ལྷོ་ལ་བར་འཁྱར་རོ། །

འོ་ན་རྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྩིང་བ་རྣམས་སྤྱི་གྲུ་ཕྱིར་ལྷག་ཅན་མང་དུ་བྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་
དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འདི་ལྟར། ལེགས་སྤྱར་གྱི་ལྷ་དང་མ་རྩུ་
གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དབྱངས་ཡི་བྱང་གི་སྐབས་སྤྱི་གཞིའི་གཡས་སྤྱི་གྲུ་འབྲི་དགོས་
པ་དཔེར་ན་ **ཁི** (ཀི)འདི་ལྷ་བུ་དང་། དབྱངས་སྤྱི་རིང་གི་སྐབས་སྤྱི་གྲུ་ཡི་གེའི་
གཡོན་དུ་འབྲི་དགོས་པ་དཔེར་ན་ **མི** (ཁྱི)འདི་ལྷ་བུ་ཡིན་ལ། ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་
ཐོག་མར་གསར་བཅོའི་སྐབས་སྤྱི་རྒྱལ་དེ་དང་མཐུན་པར་དབྱངས་ཡི་བྱང་ཅན་ལ་གྱི་
ཡི་གེའི་སྐད་ནས་ལན་མར་ལྟར་དུ་ཕྱིར་ལྷག་དུ་འབྲི་བ་དཔེར་ན་གི་འདི་ལྷ་བུ་ཡིན་རེས་
ཤིང་། ཐོད་ཀྱི་དབྱངས་སྤྱི་རིང་ལ་གྱི་མར་ལྷག་རྒྱུར་ལྷག་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་དེ་མི་འབྲུབ་

བས་ཡི་གེ་འཇམ་དུ་འཁུངས་པ་དེ་གསུང་པ་དེ་ལྟར་མ་གྱི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ།
 གནད་དམ་པ་འདི་དབང་གིས་རིམ་གྱིས་བོད་ཡིག་ལ་གི་གྲུ་མིར་ལོག་ཅན་མཁོ་མེད་དུ་
 གྱུར། དེ་ལྟ་ནའང་སྔོན་གྱི་འབྲི་སྒྲུང་ས་ལག་བྱང་ལ་སང་བའི་ཁྱེན་གྱིས་བཟུན་པ་གྱི་
 དར་གྱི་མགོ་ཚུགས་པ་ནས་ཀྱང་ཡུན་རིང་རབ་ཅིག་ལ་ལག་བྱང་གི་འབྲི་སྒྲུང་ས་དེ་ཚུན་
 འབྱམས་སྟེ་ལྷན་པ་མ་གཏོགས། དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཁྲུམས་སོ། །
 དཔེར་ན། ལོགས་སྒྲུར་གྱི་ས་སྒྲིང་ལ་ས་བ་སྒྲིང་དང་། ཉན་སོས་བེད་བ་ལ་སེད་བ་
 དང་། ཅོད་པན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བོད་ཡིག་ཡིན་ཤིང་ལ་བྲིས་ནས་ཚུན་འབྱམས་གྱིས་
 ཅོད་པན་ཞེས་ན་ལོག་འབྲི་བ་དང་། དང་ཤོག་གྲང་པོའི་ལྟ་བུ་ལ་དབྱུག་ཅེས་བྲིས་
 དགོས་ལྟ་བུ་གྱི་རྗེས་འབྲུག་ང་ཡིག་དུ་བསྐྱགས་ནས་དབྱུག་ཅེས་ཁ་ནས་འབོད་
 ཅིང་ལག་ནས་འབྲི་བ་དང་། ལྷན་ནི་ལྷན་དང་ལྷན་མ་ཞེས་པའི་སྐབས་སྟེ་མ་གཏོགས་
 གོར་རམ་གྲག་ཤོག་གི་མིང་ཡིན་པ་ཤེས་ན་ལོག་ཏོག་དེ་བསྐྱོག་སྟེ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ད་
 དུང་མང་ཡང་དེ་ཅུ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་གནད་མགོ་བར་བོད་གྱི་ཡི་
 གེ་རྟིང་བའི་གི་གྲུ་མིར་ལོག་དང་མིར་མ་ལོག་པ་གཉིས་ལ་གདངས་གྱི་སྔོན་ནས་གོ་བ་ས་
 སྔར་ལོན་པའི་ཁྲལ་གྱི་ངལ་བ་བྱེད་པ་ནི་མ་གཞི་འབྲི་ཡིག་འབྲས་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་
 མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་སེམས་སོ། །

ཡིག་ཅི་མཛད་ཅོད་ཨ་ཁུ་ར་ལྷེ་མི་འབྱུར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། ལྷེ་ས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
འགར། ལེགས་ལྷུར་གྱི་དབྱེར་ས་གསལ་ཡིག་ཅི་མཛད་བཅ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་པོ་ལྷུས་ཁ་
ནས་བཙོད་ཀྱང་གདངས་མི་འབྱུར་བའི་ཆ་ནས་མི་འབྱུར་བ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འབྱུར་
དེ། པོ་རྟེ་ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཉིས་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཚོན་མི་དང་ཐང་སང་སྲུ་མ་རྣམས་
གཉིས་ཀྱི་གདངས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟར་ཟིན་པའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་ཡི་
གཅི་ལྷོང་ནས་མིན་དུ་གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་པོད་ཡིག་གི་དག་དབང་ཞེས་པ་
དང་། རབ་བཏན་ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་མིས་ཨ་པོད་། ཞེས་པ་དང་། ལ་ཏན་ཞེས་པ་ལས་
གདངས་དངོས་མ་འི་བཞིན་མི་ཚོན་པ་བཞིན་དུ། ཅ་ལྷ་ལྷ་གཞུམ་ལ་ཏ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་རྩི་

གསུམ་ལ་རྩེ་ཡི་གདངས་མ་གཏོགས་མི་ཐོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་འདི་ལ་ཅི་སྟེ།
 དེས་ན་ཡི་གེའི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེད་རང་བཞིན་ཆ་
 བ་ལས་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཆད་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་འདིའི་གོ་དོན་
 རི་ལྟར་ལེན་དགོས་སློབ་ཀྱིས་ཞིབ་མོས་བཟག་དགོས་སོ། །

བརྒྱད་པ། གསལ་བྱེད་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས།

༡ མདོར་བཟུན་པ།

དེ་ལ་རྩེས་འཇུག་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལས་ལྷན་ནི་ཐོན་དུའང་འཇུག །

མི་འཇུག་པ་ནི་ནི་ཤུའོ། །

ཐོག་མར་རྩེས་འཇུག་ཐོན་འཇུག་མིང་གཞི་རྒྱང་བའི་གངས་ཅམ་བཟུན་པ་ནི། གསལ་
 བྱེད་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྩེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་
 མ་ཟད་དེ་བཅུ་ལས་ལྷན་ནི་ཐོན་དུའང་འཇུག་ལ། རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་སྟངས་པའི་
 ཤུལ་དུ་ཐོན་རྩེས་གང་ལའང་མི་འཇུག་པ་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ནི་ནི་ཤུ་ཐམ་པ་
 ཡོད་ཅེས་ཤེས་པར་ཤུའོ། །ཕ་ལྷོས། དེ་ལས་རྩེས་འཇུག་བཅུ་ཞེས་བཤད་ནས་ལས་ཀྱི་
 སྟེང་དགར་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། གང་ལྟར་འགྲེལ་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ།

ཀུ་ལི་བྱེད་དང་བརྒྱད་ལེ་ནི། །

བཞི་བཞི་དག་དུ་བྱེ་བ་ལས། །

དང་ཐོག་སུམ་པ་བཞི་བ་ཡི། །

མས་གཉིས་རྒྱག་པའི་གསུམ་པ་དང་།
 བདུན་པ་ལས་ནི་ཤ་མ་གཏོགས། །
 རིས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུ་འདོད། །
 རིས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་ཉིད་ལས། །
 དང་པོ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་གྱེ། །
 བདུན་པ་ན་མས་ནི་ཐོན་དུའང་འཇུག །
 མིང་གཞི་གཉིས་སམ་གསུམ་སྒྲེལ་ལམ། །
 དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་ལྟ་ཡང་། །
 གང་དུའང་འཇུག་མིན་སྒྲུབ་བའང་མིན། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཡི་གེ་བཞི་རེར་ལྟེ་བ་ལྟེ་ཆོགས་པའི་མིང་དུ་བཅུགས་ནས་བཀོ་བཞི། ཀླུ་ལྟེ་ག་
 ཐེང་སྒྲུམ་ཅུ་པོ་དེ་ལྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐུད་དྲུང་བརྒྱད་དེ་ལྟེ་བ་རིལ་པོ་བདུན་
 དང་། ལྟེ་བའི་ཐུད་ག་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི། ལྟེ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་རེ་བཞི་རེ་དུག་
 རྒྱ་ལྟེ་ན་མས་སྒྲུབ་གོས་ཤིང་ལྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །ལས་ཞེས་པ་ནི་འབྱུང་ཁྲུངས་ཀྱི་
 ལྟེ་ལྟེ། འོག་དེ་མ་ཐག་འབྱུང་བའི་རིས་འཇུག་འདི་ལས་བྱུང་བར་ལྟོན་རྟོ། །

གསེར་རྟོག་འབྲེལ་བར། དག་དྲུ་ཞེས་པའི་འབྲུག་ལོ་ལ། དག་ཅེས་པ་བྱུང་
 གི་མིང་ཡིན་པས་ཏ་ཡ་ལྟེ་བ་ཐུད་ཡིན་པ་དེ་བཞུན། ཟེར་བ་ནི་མ་བཅུགས་ཉམས་
 དགའི་ངོར་འགྲིག་འགྲིག་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཞི་
 བཞི་ལན་གཉིས་སྒྲིས་པ་དེས་ག་ལྟེ་ཅ་ལྟེ་གཉིས་བཞུན་པར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་བསམས་ནས།
 ཏ་ལྟེ་སྒྲིགས་ལྟེ་བ་ལྟེ་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་བཞི་ལན་ལྟེ་མ་སྒྲིས་ཞེས་
 དཔྱད་ལྟ་ལ་སྒྲི་མི་འོས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་སྒྲི་བར་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྟེ་བ་རིལ་པོ་རེ་ལ་

ཡི་གེ་བཞི་རྩ་ཡོད་པ་བསྟན་ཟིན་པ་ས་ལྷོ་བ་ཆུད་ལ་ཡི་གེ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིས་མ་དགོས་
པར་གེས་བྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གངས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལས། བྱེད་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་མ་དག་བྱེད་དང་
བརྒྱད་ཡིན་དགོས། དེའི་རྩ་མཆན་ལ་ཐེ་བ་བརྒྱད་དང་བྱེད་ལས་མེད་པས་སྔ་ཟླེ་
དེ་ལ་ཡན་པའི་གདམས་ངག་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། བྱེད་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་ལྟར་
ན་བརྒྱད་དང་བྱེད་ཅེས་པ་དང་མཚུངས་པར་བསམས་ནའང་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ།
བྱེད་དང་བརྒྱད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་བྱེད་པ་གཅིག་གལ་ཏེ་སྟོན་རྩ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ན་བརྒྱད་
ཡིན་ཞེས་པའི་བརྒྱུད་པས་འདི་ཙམ་ལ་ཡང་མགོ་པོ་འབྲུག་མཁན་མང་ངོ་། དེའི་བྱེད་
བྱེད་དང་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་བརྒྱད་དང་བྱེད་གཉིས་འདྲ་བ་དང་། བརྒྱད་དང་བྱེད་
ཅེས་པ་དང་བྱེད་བཅས་བརྒྱད་གཉིས་འདྲ་བའི་ཐ་སྐད་ལ་བྱང་ཞིང་མཁས་པ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །བྱེད་བཅས་བརྒྱད་ཅེས་པའི་བཅས་ནི་ལྟན་པའི་དོན་ནོ། །

གསལ་བྱེད་སྐུམ་རྩ་ལས་རྗེས་འཁྲུག་བརྟུ་ཡོན་རྩ་ལ་ལམ་དབྱུང་རྩ་ལ་ནི། དེ་ཡང་
 རྗེ་བ་དྲུང་པ་ཀ་ཤེ།   གསྐུམ་པ་ཉ་ཤེ།   བཞི་བ་པ་ཤེ་ཤེ་ཤེ་བ་དེ་གསྐུམ་ཁོ་ན་ཡི།
 མ་ས་མ་གཉིས་ཏེ་ཀ་ཤེའི་གང་གཉིས།   ཉ་ཤེའི་ད་ན་གཉིས།   པ་ཤེའི་བ་མ་གཉིས་ཏེ་
 རྩལ་དང་།   ཤེ་བ་རྩལ་པ་ལ་ཤེའི་གསྐུམ་པ་འ་དྲུང་།   བདུན་པ་ར་ཤེ་ལས་ནི་ཤེ་ཡིག་
 མ་གཉིས་གསལ་པའི་ར་ལ་ས་གསྐུམ་ཤེ་རྩོན་བཅོམས་རྗེས་འཁྲུག་གི་ཡི་གེ་གང་ད་ན་བ་མ་འ་
 ར་ལ་ས་ཤེ་བརྟུ་རྩ་ཡོད་ཅེས་འདྲོད་ལ།   དེ་ཡང་ཡི་གེ་རྒྱམས་ཕྱི་མཐར་རྫོང་བའི་འཁྲུག་
 པ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་འཁྲུག་ཅེས་བྱའོ།   ༥་བའི་དཔེ་འགར་བདུན་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱང་
 འབྱུང་ལྟེ་གང་ཡང་རྩུང་རོ།   ༥

རྩེས་འདུག་བརྩ་ལས་ཐོན་འདུག་ལ་དབྱུང་ཚུལ་ནི། རྩེས་འདུག་ཡིག་གི་ཁྱད་
 རྩེས་པ་གནས་སའི་བར་གོ་རིམ་ཅན་དུ་བརྩ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས། དྲང་བོ་ག་གསུམ་
 པ་དང་། ལྟ་བུ་པ་དེ། རྩེས་པ་ལ། བརྩ་བ་འཛམ་ས་ནི་རྩེས་ལྷ་འདུག་པའི་ཡིག་ཡིན་
 པར་མ་ཟད། ཡིག་གི་ལ་ཚོ་བ་འོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོན་དུ་འང་སྤྱད་ཆོག་ཅིང་འདུག་

ལ་ཡིན་ན། 1

སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷན་མ་མེད་གཞི་རྒྱུད་བར་བཞུག་པ་ནི། རྒྱུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་པས་ལ་བའི་ལྷན་མ། ཀ་ཁ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་ཐ། པ་མ།
 མ་ཚ་ཇ་མ། ཞ་ཟ་ཡ། ས ཏ་ཡ་ལྷེ་མེད་གཞི་རྒྱུད་བའི་ཡི་གེ་ནི་ཤུ་བཅུ་པ་ཡོད་པ་
 ལས་ཕན་ཚུན་གནིས་ཐུར་བ། ཀཙ། ཆཉ། ལྷ་བུའི་གཞུགས་སམ། གསུམ་ལྷོལ་
 བ། ཏཔ་ཚ། ཁཆཉ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་ལམ། དེ་དག་ལ། ཀཙ། ཏཔ་ཚ། ལྷ་བུའི་
 དབྱུངས་ཀྱི་གི་གུ་སྐགས་བཞི་པོ་གང་ལྷན་པར་ཉི་ཐུར་བར་བྱས་ན་ཡོང་། སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་
 ཆེག་ཐ་ལྷན་གང་དུ་འདྲ་འབྲུག་པ་མིན་ཞིང་འདི་བཞིན་ཐུར་བར་རིགས་པ་འདྲ་མིན་
 ནོ། །ཤུ་ལྷེ་སྐགས་ཀྱིས་དབྱུངས་ཀྱི་གཞི་ལྷེ་ཡི་ལ་སྐགས་བའི་སྒྲུབ་དང་ལྷན་པ། ཞེས་
 བཏྲན་ནས་འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཚུལ་འདི་ལྷ་བུས་དབྱུང་བའི་དགོས་པ་ནི། མོར་
 བ་དང་། འབྲུལ་བ་མི་འབྲུང་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཏུ་བཅི་བར་
 གྲགས་སོ། །

ཁ མཐའ་དུད་པ།

མི་འབྲུག་པ་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་ལི་རྒྱང་
 བ་ཡིན་ན་འཕུལ་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མི་འབྲུག་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་འདི
 ལྟར། འདིར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་ལི་རྒྱང་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་མཐའ་རྟེན་མི་འབྲུག་པས་བྱ་བ་
 བར་ཐལ། འདྲོད་ན། ཡིག་ཀ ཡིག་ཆས། ཡིན་ཅམ། ཡིག་མ། ཡིལ་མའུད་
 རྒྱལ་སྤྱི་དབྱངས་བཞི་བོ་རེ་རེ་ནས་ཆས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཐའ་རྟེན་འབྲུག་མི་རྒྱང་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་འདིར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་ལི་རྒྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པ་ལ་
 ལན་རི་རྩུར་གདལ། ཁོའི་འདྲོད་པ་དེ་མ་ཡིན། བསྐྱབས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཡིག་
 ཞབས་སྒྲ་ལ་འཕུལ་རྟེན་གང་ཡང་མི་འཛོལ་པས་ན་འདིར་བསྟན་སྒྲ་ལི་རྒྱང་བ་ལ་དེ་མི་

འཛོལ་ཅེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ལྷ་ཡིག་གི་མཆོན་བྱེད་ཞབས་ཀྱི་དེ་ས་ག་ར་གསུམ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་རྒྱང་བའི་མིང་ཐོབ་དོན་མེད་དོ། །

༡ རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཡིག་གི་ཡིག་བཅུ་དབྱེད་པར་བསྟན་པའི་

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

འདིར་གསལ་བྱེད་སྒྲུལ་རྩུ་ལས་རྩེས་འབྲུག་གི་ཡིག་བཅུ་དབྱེད་པར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་སྐུ་ཞུ་ལ་རྩེས་འབྲུག་ག་ང་བ་མ་བཞིའི་མཐར་འབྲུག་པའི་ས་དྲག་དང་། རྩེས་འབྲུག་ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་འབྲུག་པའི་ད་དྲག་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྩུ་བཟང་བའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་པ་རྩུག་རྩུ་ད་དྲག་དང་ས་དྲག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་ཀྱང་མ་བསྟན་སྒྲིམ། དེ་ནི་ད་ལྟ་བུ་འདྲུག་ཅན་ལ་མེན་ཞོག་རྩུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁག་བཞག་པས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བ། །དེ་བས་སྒྲུལ་རྩུ་བའི་གཞུང་ནས་རྩེས་འབྲུག་གི་ཡིག་བཅུའི་ནང་ཆན་རྩུ་སྒྱུར་པའི་ད་དང་ས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདིས་ད་ས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་འབྲུག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་ལྷ་རྩུགས་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་ལྷོད་ཆགས་པའི་གཏམ་རྩུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞང་ཡང་། སྒྲུལ་རྩུ་བ་རང་གི་གཞུང་ན།

བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ད་ཅིང་། །ཞེས་དང་།

ཐེབ་སྒྱུར་ལེགས་མཛད་མཁས་རྣམས་དང་། །

ཞེས་འཛིན་ད་དྲག་ཅན་དང་། ལེགས་དང་རྣམས་ས་དྲག་ཅན་མང་རྩུ་ཡོད་པ་འདིས་ནི་སྒྲུལ་རྩུ་བའི་གཞུང་རྩུ་ད་སའི་ཡང་འབྲུག་དངོས་རྒྱལ་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་འཁྱེགས་བཤད་གཞན་གྱི་ངལ་བ་བྱེད་མི་དགོས། །

ཁ མཐའ་དཔྱད་པ།

མྱེ་དགེ་སྒྲ་མ་ནོར་བྱ་བལྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་ཡི་གེའི་དག རྒྱུ་ཅེས་པར་
 སའི་ཡང་འཇུག་གཏན་མི་འདོད་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱན་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་བརྗོད་པའི་
 ནང་ན། ཁོང་རང་གིས་ཀྱང་བརྟེན་ཁྲངས་སྐྱ་མེད་པར་བྱེད་པ། བཟླགས་བརྗོད་
 བྱེད་པའི་སྐབས་སུའང་། ལྷག་འདིར་བྱ་མི་གཉིས་པ་ལྟར་ཚད་མར་བྱར་པ་མཁས་
 མཆོག་སི་རྩ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེལ་ཆེན། ཞེས་བཟླགས་པའི་སི་རྩའི་སྐུ་མ་ཉགས་འབྲེལ་
 བར་ས་དྲག་གི་རྣམ་གཞག་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་རང་གི་ཞེན་སྦྱགས་ལ་ནན་གྱིས་འཐེན་
 པའི་བཤད་པ་བྱས་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་མཛད་
 པའི་དག་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེའི་དཀའ་གནད་ལ་རྩང་ཟད་དཔྱད་པ་བྱ་མིའི་དགོང་པར་དེས་
 པའི་རྒྱན་སྤང་ལས། ཡང་། གདང་གདིང་གདིང་ནང་གཞེས་མང་པོ་བཅས་ལ་ངག་
 སྦྱོན་དང་ས་མཐའི་རབ་དབྱེར་ས་མཐའ་མང་ཡང་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་དུ་མེད་
 ཀྱང་ཆོག་པའི་ལྷག་སྐུ་མལ་ཆེར་མ་བྱིས་འདུག་པ་འདི་ཡང་འཇུག་མི་དགོས་པའི་སྐབ་
 བྱེད་མཁས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་ཉགས་ཀྱི་
 མཐའ་དཔྱད་ཀྱང་དེ་ཞེས་བྱ་བར། ཡང་ས་མཐའི་རབ་དབྱེར་དང་དག་ཡིག་ངག་སྦྱོན་
 སྐུ་སྐུ་གོས་ཀྱིས་གཡོག་སྐུ་མང་པོར་ས་མཐའ་ཡོད་ཁྱབ་གྱི་དཔེ་བརྗོད་བྱིས་པ་ལ།
 རྗེ་སི་རྩ་ནས་འདས་ཞེས་པའི་མཆན་བྱ་བཏབ་ཉི་དེ་རྣམ་གྱི་འདས་སྐུ་ལ་མ་གཏོག་བྱ་བྱེད་
 མིང་རྒྱང་རྣམ་གྱི་ཡང་འཇུག་རྣམ་བཅད་པ་དང་། འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་དུའང་
 གཡོག་སྐུ་མང་པོར་ཡང་འཇུག་བཅད་པའང་ཡང་འཇུག་མང་པོར་དོན་མེད་དགོང་
 ནས་བཅད་བྱིར་ཡང་འཇུག་བསྐྱ་བའི་མགོ་བཙམ་པ་ཡིན་ཞིང་ཁོང་གི་སྐུག་ལ་མ་བབ་པ་
 ཡིན་བྱིར་འདིར་བརྗོད་པའི་ཁྲང་སྐུ་བྱེད་ཆོག་གོ། ། ཞེས་པའི་ལྷང་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་གྱུ་བ་པོ། །

ལྷུང་དྲུང་ས་པ་འདིར་བ་མཐའ་ཏེ་རྒྱུང་འབྲི་བ་དང་། ཡང་འབྲུག་ཐོབ་ཚད་ལ་
ས་མཐའ་བྲིས་མེད་པ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མིག་ལ་ཆོར་མ་ར་མགོའི་བཟོ་ལྟ་ཅན་དུ་སྤང་བ་
ནམས་ནི་བདག་གིས་བྲིས་བཤུས་བྱེད་སྐབས་སྤྱོད་ར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ས་སྤྱད་སྒྲ་མ་ཁོང་
རང་གི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

དེ་ལ་འདི་ལྟར་བཏག་པར་བྱ་ཏེ། བྱིར་སྤྲོད་གྱི་ལ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ད་དྲག་
བལྟས་པ་ལ། བྲིས་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་ལ་མི་མཐུན་པ་
གཉིས་སྤྱ་གནས་ཏེ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ད་དྲག་བལྟས་པས་དཔེ་འབྲི་བཤུས་གྱི་
སྐབས་སྤྱི་མིག་ཆོགས་བཟུངས་ཤིང་སྒྲོར་ཡང་བ་དང་། ད་དྲག་གང་ལ་ཐོབ་པ་དང་མི་
ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་མནོ་བསམ་གཏོང་མི་དགོས་པར་རྒྱར་པས་སྤྲོབས་བདེ་བྱུང་བས་ན་ད་
དྲག་བལྟས་པ་ནི་ཤིན་དུ་ལེགས་ཞེས་ཇེས་སྤྱི་རང་ཆེས་ཆེར་བྱེད་དོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ད་དྲག་བལྟས་པས་ཡིག་ཆོགས་བཟུངས་པ་དང་སྤྲོབས་
བདེ་བར་རྒྱར་པའི་ཆ་ལ་དགེ་མཚན་གྱི་བྲག་ཤིས་པ་རེ་ཤར་བ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་བདེན་མོད་
ཀྱང་། དེ་བས་ད་དྲག་དོར་བའི་ཤུལ་གྱི་མིང་ཆོག་ལ་གང་སྒྲོར་སྒྲོའི་ནམ་དཔྱེ་དང་ཆོག་
སྤང་ལས། ཏི། ཏུ། བྱི། བྱིས། བྱང་། ཅིང་། ཅེས། ཅིག ཅེན།
ཅེའོ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གང་ཐོབ་ལ་མགོ་རེ་སྒྲོངས་སྤྱོད་བཏང་བས་ན་དགེ་མཚན་དང་མི་
ལྡན་པའི་སྤྱ་ནག་མ་ཞིག་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྲོབས་བྱུང་བས་ལེགས་ཆ་ལས་ཉེས་ཆ་
ཆེའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

བཞེད་པ་བྱི་མའི་དགོངས་མཐིལ་གཏད་ས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ད་དྲག་བལྟས་པའི་
ཤུལ་གྱི་ཆོག་སྤང་སྒྲོར་ལ་ཉེས་སྒྲོན་མ་བྱུང་ན་ནི་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ཇེས་སྤྱི་རང་བྱེད་
པ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་སྤྱོད་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ད་དྲག་བལྟ་བ་ཅམ་ནི་ཤིན་དུ་ལས་སྤྱ་
ཏེ། སྤང་དག་པར་འདོན་པ་ནམས་ཀྱི་རག་དུའང་ད་མཐའ་ཆོར་མི་གསལ་བ་དང་།
ད་དྲག་མེད་པས་གཞན་ལ་ནར་སོ་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་དེ་ཅམ་མི་ཆེ་བས་སོ། །ད་དྲག་
བལྟས་པ་ལྟར་ད་དྲག་གི་མཐའ་ཐོབ་པའི་ཆོག་སྤང་ནམས་ནི་རང་འདོད་གྱིས་བཅོས་སྤྱོད་

མི་རུང་ཞེ། བོད་བྱང་ས་ཀྱི་སྐད་གདངས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྲོལ་གསར་བ་ཞིག་
 འབྱེད་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་དྲག་བཟུས་པའི་རྗེས་ནས་ཀྱང་ད་དྲག་ལ་སྦྱར་རྒྱུའི་
 ཆོག་པ་དང་ནམས་ནི་ལྷ་མཁོའི་ཚུལ་ལས་གཏན་མ་འདས་པར་གནས་ཏེ། དཔེར་ན།
 ལྷ་དུ་མོ་བཟུན་རྟོ། །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྟོ། །བཀའ་ལྷུ་ལ་རྟོ། །ཞེས་དང་། བཟུན་ཀྱང་།
 བསྐྱར་ཅིང་། ཚུལ་ཅིག་ཅེས་དང་། བེན་ཏུ། ཀྱན་ཏུ། རྩལ་ཏུ་སྐགས་མཐའ་
 ཡས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་ད་དྲག་དོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོག་པ་དང་ནམས་ཀྱང་བསྐྱར་བས་
 ཆོག་སྟམ་ན། བེན་ཏུ་ནས་ཀྱང་མི་རུང་ཞེ། རྩལ་གལ་ཏེ་བསྐྱར་བའི་དབང་ཏུ་
 བཏང་ན། འོན་ཀྱང་ལ་འོན་ཡང་། ལྷ་དུ་མིག་ལ་ལྷ་དུ་ཞིག་མཐུན་ཅིང་ལ་མཐུན་ཞིང་།
 རྩལ་ཅིང་རྩལ་ཞིང་། ཀྱན་ཏུ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྐགས་སུ་བསྐྱར་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་
 གཏན་ནས་འབྲི་སྟོག་བྱེད་མི་བདེ་ཞིང་། བོད་སྐད་ཀྱི་བྱུར་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་གོ། །ཕྱི་
 དགེ་ལྷན་ཆེན་པ་ཚུལ་བྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་ཐེ་དགེ་བཟུན་འཇུར་ནམས་སུ་བེན་ཏུ་ལ་
 བེན་ཏུ་དང་། ཀྱན་ཏུ་ལ་ཀྱན་ཏུ་སྐགས་སུ་བྲིས་ནས་ལྷན་དག་བཏང་ན་ཡང་དེ་ཙམ་
 གྱིས་རྒྱག་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཏྲ་དང་ཅིང་སྐགས་ལ་རིགས་འབྲེ་བུ་མ་རྒྱས་པར་བཞག་ཡོད་
 པས་སོ། །ཞེས་དགོངས་སོ། །

དེས་ན་ད་དྲག་བཟུས་པའི་བྱལ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ལ་དཔྱད་པ་དཔྱད་པ་ཞིག་
 བཏང་བའི་མཐར། ས་དྲག་བཟུས་པས་དགེ་སྦྱོར་ཅི་འབྱུང་ལ་དེ་བས་ཀྱང་དཔྱད་པ་
 བཟུ་འཇུར་ཏུ་གཏོང་བའི་ལས་སུ་ཆེ་བ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་ཏེ། ས་དྲག་གིས་འདས་ཆོག་
 དང་སྐལ་ཆོག་གཞན་ལ་རྒྱ་མ་ལས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད། མིང་རྒྱང་གི་རིགས་
 མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ལ་ས་དྲག་ཡོད་མེད་གྱིས་བྱུང་པར་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་མི་
 རིགས་གཞན་པའི་ཡི་གེས་ཆ་ཙམ་ཡང་བསྐྱར་ཏུ་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་དག་ཡིག་གི་བྱུང་ཆས་
 རོ་མཆར་ཅན་ཞིག་ལྟེ་ཅི་དགར་བྱགས་དར་ཁྲོད་ཏུ་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་སྐུ་ཡིས་མོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་གཉིས་དོར་བ་ལ་དགེ་མཆན་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲིང་ཙམ་བསྐྱངས་
 བས། ད་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་མི་རྒྱས་ས་དྲག་གི་ནམ་གཞག་བཞེད་མི་བཞེད་ལ་བཟླག་

པ་བྱེད་པའི་གཏམ་འདི་ཉོན་ཅིག་མྱོན་འབྱུག་མ་ནིང་ག་ཡིག་བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འབྱུག་
པའི་དཔེར་བཞིན་གསུམ། ཁ་གདང་བ་པོ། གདང་བྱེད། མཆོན་གདེང་བ་པོ།
གདེང་བྱེད། ཅེས་པའི་དཔེར་བཞིན་བཞི་ལ་ས་མཐའ་མེད་པ་ནི་མགོ་ཅན་གྱི་བྱེད་
ཆོག་པ་ལ་ཆེར་ལ་ས་མཐའ་མི་སྒྱུར་བའི་རིགས་པས་འདིར་ཡང་མ་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་
རག་མྱོན་གྱི།

ཁ་གདངས་མཆོན་གདེངས་གདོན་མི་བླ། །

ཞེས་པ་དང་གཤེག་ག་ལ་རུང་། སི་རྩུས་དཔེར་བཞིན་བཞག་པ་དེས་འདས་པ་དང་
སྒྲུལ་ཆོག་ལས་གཞན་བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འབྱུག་པའི་ཆོ་ན་ས་མཐའ་མེད་པར་སྟོན་པ་
ལས་འདས་ཆོག་གི་ཆོ་ན་ས་མཐའ་མི་བཞེད་པར་བལྟན་ནི་པ་ག་ན་ཡིན། སི་རྩུའི་
དཔེར་བཞིན་རྩུ་གདེངས་སོགས་ས་མཐའ་ཅན་གྱི་དཔེར་བཞིན་བཞག་མེད་པ་འདིས།
དེའི་འདས་ཆོག་ལ་ཡང་ས་མཐའ་མེད་པ་འགྲུབ་ཅོ་བེར་ན། སྤྱི་ཏིག་བྱེད་མཛེས་ནི་
ཡིག་ཞེབ་ཡོད་ཆད་ཆད་པའི་དག་ཡིག་གི་བལྟན་བཅས་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་བྱི་བར་བྱའོ། །
དེའི་ཕྱིར་སི་རྩུས་བདག་བྱེད་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཁ་གདང་དང་མཆོན་གདེང་ཞེས་པའི་
དཔེར་བཞིན་བཞག་པ་ཅམ་ལ་བལྟས་ནས། འདི་ཡང་འབྱུག་མི་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
མཁས་ཆེན་རྒྱ་བྲལ་གྱི་ལྷག་སོ། །ཞེས་བེར་བ་ནི་མིན་རྩུ་ཡི་སྤྱུག་པའི་གནས་སྤྱང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། མཁས་པ་སི་རྩུས། གོས་གཡོག་པ་པོ། གཡོག་བྱེད། གཡོག་
བྱའི་གོས་རྩམས་ལ་ས་མཐའ་མེད་པ་བྱིས་པ་དང་། གཡོགས། ཞེས་པ་འདས་ཆོག་གོ་
ཞེས་མཆན་བཏབ་པས་ས་མཐའ་གང་ལ་དགོས་པ་དང་གང་ལ་མི་དགོས་པའི་བྱེད་པར་
ཞིབ་རྩུ་བྱེ་བ་འདི་ཡང་། སི་རྩུས། ཡང་འབྱུག་བསྐྱབ་པའི་མགོ་བཅམ་པ་ཡིན། ཞེས་
བཤད་པ་ནི་རང་གིས་ཆད་མར་བྱེད་པའི་མཁས་པ་སི་རྩུ་ལ་སྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་བཟོད་དཀའ་
བ་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །སི་རྩུས། གཡོག་དང་གཡོགས་ལ་བྱེད་པར་བྱེ་བ་དེས་སི་རྩུ་རང་
ཉིད་གྱིས། ཡང་འབྱུག་བསྐྱབ་པའི་མགོ་བཅམས་པ་དང་། ཡང་འབྱུག་སྤྱུགས་ལ་མ་
བབས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཁོང་བས་མིག་ལྡན་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྤྱི་

ཉིག་སྒྲིང་མཛོལ་གྱི།

ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་པོའི་འགྲེལ་བར་འདས་པའི་དཔེར་བཞིན་ཁོ་ན་བཞག་པའི་གྲས་
སུ། སྤྱི་བ་བཀུ་མས། ཐག་པས་བཀྱིགས། རྒྱལ་པོས་བཀྲ་བས་སྤྲུགས་སའི་ཡང་
འཕྱག་ཅན་འབའ་ཞིག་བསྐྱ་དང་ཞེ་གཉིས་བཞག་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཡང་འཕྱག་
བསྐྱ་བའི་མགོ་ཚུལ་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་བ་དུ་བ་བམ། དེ་ཐམས་ཅད་སི་
དུས་ཡང་འཕྱག་སྤྲུགས་ལ་མི་འབབ་པའི་དབང་གིས་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཞིན་རུང་ངམ།
ཁྱད་པར་དུ་འདས་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་གཡོགས་ལ་ས་མཐའ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་
མཚོན་སྟེན་ཟུར་དུ་མཆན་དུ་བཀོད་ནས་གལ་བོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པ་དེ། དོན་
གཞན་དུ་དཀྱིགས་ནས་བཤད་པ་ནི་དེགས་པ་སྤྲོ་བའི་མདུན་སར་དབྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་
གཏམ་དུ་སྤང་ངོ། །

ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱར་པ་གཅིག་ནི། ཁྱོད་ལྟར་སི་དུས་ཡང་འཕྱག་མི་བཞེད་ཅིང་
སྤྲུགས་ལ་མི་འབབ་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ན། ཉུགས་འཕྱག་གི་

ཕོ་ལ་སྤྱིས་བྱ་རབ་འབྲིང་གསུམ། །ཞེས་དང་།

དྲག་པ་གསུམ་ཉིད་ནང་ཕྱད་དམ། །

ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སི་དུའི་འགྲེལ་བར། རྗེས་འཕྱག་གི་ཕོ་ག་ཡིག་ལ་ཡང་འཕྱག་ས་
ཡིག་ཁྱགས་པ་ནི་རྗེས་འཕྱག་ནང་ཕྱད་ཀྱི་སྤྱི་བས་ལས་སྤྲོ་བ་པའི་དྲག་པར་འཕྱར་བས་
སྤྱིས་བྱ་རབ་ཡིན་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འཕྱག་བ་ལ་ས་ཡིག་ཁྱགས་པ་ནི་སྤྲོ་བ་པའི་
འབྲིང་དུ་འཕྱར་བས་སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་ངོ། །ག་བ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འཕྱག་མ་ཁྱགས་པ་
དང་ས་དའི་མཐའ་རྣམས་ནི་སྤྲོ་བ་པའི་ཞན་པར་འཕྱར་བས་སྤྱིས་བྱ་བ་མཐོ། །ཞེས་
སྤྲུགས་དང་། མིང་གཞི་གང་གི་མཐར་ཡང་རུང་རྗེས་འཕྱག་གི་ཕོ་ཡིག་རྣམས་ཡང་
འཕྱག་དང་བཅས་ཁྱགས་པས་སྤྲོ་བ་པ་གཞིར་བཞག་པའི་ནང་གསེས་དྲག་འབྲིང་གང་
རུང་དུ་འཕྱར་བའི་ཆ་ནས་སྤྱིས་བྱ་བ་མཐར་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་གསལ་

བྱེད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་སྦྱིས་བྱ་རབ་ཀྱི་སྐབས་སྟེ། རྩོགས། དཀྱིགས། དཀྱོགས་
སྐགས་ག་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ལྟར་བ་ཅན་དགུ་བཅུ་བཞག་པ་དང་། སྦྱིས་བྱ་འབྲིང་གི་
སྐབས་སྟེ། སྐབས། སྐབས། བཀྱབས་སྐགས་བ་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་
ཅ་ལྟ་བཞག་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི། སི་རུས་ཡང་འཇུག་སྐགས་ལ་མི་འབབ་པར་མ་ཟད།
ཡང་འཇུག་བསུ་བའི་མག་ཚུམ་པའི་བྱག་རྩེས་བྱེད་འཕགས་ཅན་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་སྟེ།
བའི་ཕྱི་རྒྱུང་ཡོད་དམ།

འདི་ལ་ནོར་བུ་རྩེ་ཀྱིས། ཡང་འགའ་ཞིག་རྩེས་འཇུག་ག་དང་བ་ཡང་འཇུག་
ཅན་པོ་སྦྱིས་བྱ་རབ་ཡིན་པར་ཅ་བ་ལས།

པོ་ལ་སྦྱིས་བྱ་རབ་འབྲིང་གསུམ། །

སྐགས་ཀྱིས་བུ་རྩེ་པ་སྐགས་གསུང་བའང་བྱག་མོ་འདྲ་བཏབ་ན་མ་གཏོག་དེ་ལྟར་ཡིན་
པར་བྱུང་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་པའི་ཉག་ཆད་ལྟ་གང་ཡང་མེད། ཅེས་དང་། འདི་
སྒྲིར་ལ་དཔྱད་པ་གད་མོ་འཆོར་བ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་རེ་ཞིག་དེ་ཅུ་མོ། ། ཞེས་བྱིས་
འདུག་པ་ནི་བྱ་མི་གཉིས་པའི་བཟླགས་བཞིན་ཅན་རང་གི་རྩོགས་ལྟར་སོང་བའི་བྱེན་
ཀྱིས་ཉི་འོད་མི་བཟོད་པའི་མིག་ལ་ལག་མཐིལ་འགྲེལས་པའི་དཔེ་རང་ཐོག་དུ་བབས་པ་
ཡིན་འདུག་སྟེ། །བྱེད་ཀྱིས་ཆད་མར་བྱེད་ཅིང་བྱ་མི་གཉིས་པ་ལྟར་བཟླགས་པའི་གཞན་
ལ་མེད་པའི་སི་རུའི་བྱེད་ཆོས་རྩེ་རུང་བ་འདི་འཕྲངས་བྱིས་བྱི་རྩོ་བཞིན་དུ་རྒྱང་བུ་རྩེ་
བྱེད་པ་ལ་ཡངས་པའི་སྒོ་ཅུམ་ཡང་མི་སྦྱེའམ། ཐད་འདི་ལ་སྦྱིབས་ཆོ། ཡང་འགའ་
ཞིག་ཅེས་བྱ་མི་གཉིས་པའི་བཟླགས་བཞིན་ཅན་ཡང་རབ་རིབ་སབ་སིབ་དུ་བྱེད་པ་འདི་
ལས་གད་མོ་འཆོར་བ་ཅང་ཡོད་དམ།

སྦྱིར། པོ་ལ་སྦྱིས་བྱ་རབ་འབྲིང་གསུམ། །

སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞིན་པ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཆོགས་ཡོད་ནའང་སི་རུས་
བཤད་ཚུལ་འདི་ནི། བཤད་ཚུལ་ལྟ་མ་ནམས་དང་གཏན་མི་འདྲ་བར་ཡིག་རེ་རེ་རྩོ་
བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། མིང་གཞི་དང་ཡང་འཇུག་དབང་གིས་དཔྱེ་ཚུལ་

ཁོང་བའི་རིག་པའི་རྩལ་ལས་ཚན་པ་ཞིག་ལྟེ། ཉོར་ལུལ་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཡལ་
 བ་བཞུན་དར་ལྟ་རམས་པས་ཀྱང་། བད་འདིའི་བཞེད་པ་ནམས་སོ་སོར་བཞོད་པའི་
 མཐར། སྤྱིར་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་རྗེས་འདུག་ལ་མོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་གང་
 ཁས་སྤངས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་སི་དུ་པཎ་ཆེན་བཞུན་པའི་ཉིན་བྱེད་
 གཙུག་ལག་ཆས་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་གནས་ལུ་རིག་པའི་བརྟེན་ཆེན་པོར་སོང་གཤེས། དེའི་
 གསུང་བཤད་ནམས་ཀྱང་བཟོད་བྱ་བ་སྤོང་ཁིང་རྗེད་བྱེད་སྒྲ་དག་པ་དང་། རྒྱན་གྱིས་
 བྱུང་པ་ཤ་ཞུག་དུ་སྤང་ཁིང་། བྱུང་པར་དུ་སྤམ་ཉགས་ཀྱི་བཤད་པ་འདིར་སྒྲ་གཞུང་
 དང་བཞུན་ཏེ་འགྲེལ་བྱེད་ལྟ་མ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལུང་རིགས་གྱིས་སྤུང་བྱུང་བར་
 བྱས་ཏེ་དགའ་ས་ལ་རྒྱས་བཤད་མཛད་འདུག་པས་ཡིད་ཀྱི་བཟན་པ་འཕྲོག་ཏེ་རེ་ཞིག་
 དེའི་བཞེད་པ་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤུགས་བཟོད་ཆད་མེད་མཛད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པ་ནི་གཟུ་པོར་གནས་པའི་དན་ཉགས་ཆེས་མཚན་དུ་བྱུར་པ་ཞིག་གོ།

དེའི་སྤྱིར་རིག་གནས་ཆེ་རྒྱང་གང་གི་བད་ལའང་། རང་ལུགས་འབད་ལྟན་
 འཛིག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ལ་སྒྱུན་སྒྱུན་པའི་སྐབས་སུ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
 འདྲིན་པ་དང་། འབད་ལྟན་གྱི་རིགས་པས་བསྐབས་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི། བྱག་མོ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་
 དོན་གཏན་ལ་འབེབས་མཁན་ཐུར་ཡང་མ་བྱུང་ཁིང་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་
 ལགས་སོ། །

ཡང་། རྗེ་དགེ་སླ་མ་ས་མུད་ཉོར་བཞུན་ན་རེ། དེས་ན་ཡང་འདུག་སྒྲིབ་དཔོན་
 ཀྱི་གཞུང་ན་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་དག་ཡིག་མཛད་པ་པོ་ནམས་ཀྱི་ལྟ་ཤོས་གཙང་ནག་པ་རིག་
 པའི་སེང་གེའམ་དེ་སྐབ་ཡར་མར་ཞིག་ནས་སྒྲིབ་འདོག་སྟོག་མར་བྱས་ཤིང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་
 བཟན་དཔུང་མ་བྱས་པར་དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་འབྱང་བ་ཞིག་རྒྱ་དེས། ཞེས་བཤད་
 དོ། །ཁོ་རང་ལ་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་བྱག་མོ་གཙོགས་པ་ལྟ་བུ། ལོ་རྒྱས་ཀྱི་འགངས་མ་དེས་

པའི་སྒྲོན་མཚན་ཐུང་ཐོར་ཐུངས་གདའ་ཞི། མཁས་པ་བྱིངས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
 ལྟར་ན། བྱིངས་ཐུང་པའི་རྗེས་བྱིད་གཡིག་གི་ཐུ་ཤོས་ནི། རབ་ཐུང་དང་ཐོའི་སྒྲོན་
 དང་གཉིས་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཆར་བཅམས་ངེས་པའི་རྗེས་ལོ་རྩ་བ་སྒྲོ་ལྟར་ཤེས་རབ་བྱིད་ག་
 ཡིག་བསྐྱས་པ་དེ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆ་བཙུགས་བྱ་མེད་
 གཞི་དངོས་སྒྲོབ་མེད་ཆེན་བརྒྱད་བྱིན་པ་ཆན་གཙང་ནག་པ་གྲགས་རྗེ་མེད་གེའམ་རིགས་
 པའི་མེད་གེ་ནི་རབ་ཐུང་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཆར་བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པས་དེས་
 མཛད་པའི་དགཡིག་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་ནི་ཐུ་ཤོས་སུ་རི་ལྟར་འགྲུབ། བྱིད་ལྟར་ན་
 རྗེས་ལོའི་དགཡིག་བསྐྱས་པའི་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་མང་པོ་བཞུད་པའང་ཆོམ་
 མཁན་དེ་ཉིད་བྱིས་གསར་དུ་སྒྲོ་འདྲིགས་བྱས་ཞེས་མི་སྒྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་ན་ཡང་། དེ་
 ག་ན་ཡིན་ཏེ། ལན་བྱིས་བསྒྲོག་དུ་མེད་པའི་དཔེར་མཚན་ཤིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་རེ་ཞིག་
 འདི་ལྟར།

དུས་འཁོར་བའི་ལྷགས་བྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་(བྱི་ལོ་༤༩༤)ལ་
 རྗེན་མིས་རྗོག་མར་ཡི་གེ་གསར་བཅོས་བྱས་པ་ལྟར་ན། དེའི་རྗེས་ནས་ལོ་ཉེས་བརྒྱ་ལོ་
 རྒྱག་མེད་པ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་ཉེས་བརྒྱ་དང་དགུ་བ་ཞི། (༥༥༩)ཐང་རྒྱལ་རབས་
 བྱི་རིང་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་དགུང་ལོ་བརྒྱ་བདུན་བྱི་དུས། བོད་བྱི་སྒྲོན་
 ཆེན་པོ་ཉ་རྒྱ་རྗེའི་མོ་ཐང་དུ་མངགས་པའི་དུས་སུ་རྫོང་རིང་གི་ངོས་ལ་རྒྱ་བོད་ཤན་སྒྱར་
 ཅན་བྱི་ཡི་གེ་བཙོས་པ་ད་ལྟ་བརྒྱན་པར་དུ་བཞུད་པའི་ནང་ཅ། །ཆབ་སྤྱིད་བྱི་སྒྲོན་པོ་
 ཆེན་པོ་བཀའ་ལ་གཏོགས་པའི་ཐབས་དང་ཐྱིང་རུས། ཞེས་དང་། ཅ། །སྒྲོན་པོ་
 པལ་བྱི་ཐབས་དང་ཐྱིང་རུས། ཞེས་དང་། བྱི་སྒྲོན་བཀའ་ལ་གཏོགས་པ་ཅན་རྫོན་
 བཙན་བཞེར་ལྟ་གོང་། ཞེས་པ་རྣམས་བྱི་གཏོགས་དང་ཐབས་ཡོད་ཆད་ལ་ལྟན་སྒྲིས་
 བྱི་རྒྱལ་དུ་ཡང་འཇུག་ས་སྒྱར་བར་བྱས་པ་རྣམས་དང་། གི་གུ་ཐྱིར་ལོག་སོགས་སྒྲོན་བྱི་
 ཡིག་རྟེང་རི་ལྟ་བུའི་འབྲི་སྒྲུངས་ཅན་རྫོང་པ་པོ་ནས་བྱིས་པ་འདི་བཞེན་སྒྲུང་ཞི། འདི་
 ནི་ལོ་ཆོགས་དེ་ལས་ལོ་ཉེས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལྟ་གཞི་རྗེས་ནས་བྱང་བའི་གཙང་ནག་པ་གྲགས་

རྒྱ་སེང་གེས་སྒྲོ་འདྲིགས་བྱས་པ་ཞིག་མིན་ལས་ཆེ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྒྲིང་གར་བྱམ་ཉེ་བྱས་ཀྱི་
འདུད་པ་བཅས་ཞུའོ། །

རྒྱ་སེང་རོས་ཀྱི་ཐབས་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་ཐོབ་དང་གོ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བད་རྩ་
གསལ་ལ། མིང་ལ་མྱིང་ཞེས་བྱས་ཡོད་པ་ལ་དཔགས་ན་དེ་རྩས་ད་རྩང་སྐད་གསར་
བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའམ་ཐབ་ཀྱང་འཕེལ་དར་མ་བྱུང་བའི་རྩས་ཡིན་པ་ཤིན་
རྩ་གསལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བཅན་པོ་ཁྱིའི་སྒྲིང་ཉེ་བཅན་རིང་ལ་བྱིས་པའི་བཀའ་གཅིགས་ཀྱི་ཡི་
གེ་ལྟ་སའི་རྒྱ་སེང་དང་བསམ་ཡས་དགོར་མཛོད་རྩ་བཞག་པ་ལས་དཔེ་བཤུས་ཉེ་བྱིས་པ་
དེ་བ་ཐེར་ཆས་འབྱུང་ནམས་སྒྲ་བཞོད་པའི་ས་རྒྱ་དང་ད་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་དང་
མཆོ་སྒྲན་བྱང་སྒྲགས་རྩན་རྟོང་གི་བྲག་ཕྱག་ལྟ་ཁང་རྟོང་མའི་ཕྱིག་གསེབ་ནས་ཐོན་པའི་
བོད་རྒྱལ་ཁྱི་ཉེ་གཙུག་བཅན་མེས་ཡག་ཆོམ་ཀྱི་སྒྲ་རིང་ལ་བྱིས་ངེས་པའི་ཡི་གེ་ས་རྒྱ་ཅན་
ནམས་ལས་འདིར་ཁྱུངས་སྒྲ་བཞོད་ནས་གནོད་བྱེད་རྩ་སྒྲན་པར་རིགས་ན་ཡང་། ཉ་
ཅང་མངས་དོགས་ནས་མ་བཞོད་དོ། །

འདིར་སི་རྩས་ཡང་འབྲག་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་འཕྱོས་ནས་ས་ཕུད་སྒྲ་མ་
ཆང་གི་དག་ཉེབ་ལ་དཔུད་པ་རྩང་བད་ཅམ་ཞིག་བྱས་པར་བད་ཀྱི། གཞན་རྩས་
གསལ་སྒྲི་བྱེ་བྲག་ཐོར་བྱ་གསལ་རྩ་བྱེ་བ་ལ་ལེགས་ཆ་ཡོད་པ་ལས་གཞན། ཉགས་
འབྲག་གི་ཆིག་བཅོས་པ་དང་། ཤུགས་བསྐྱན་ཀྱི་ནམ་གཞག་མི་འདོད་པ་དང་། སའི་
ཡང་འབྲག་མི་དགོས་པའི་སྒྲ་བྱེད་མང་པོ་བཞོད་པ་དང་། མགོ་ཅན་སྒྲར་ཀྱི་གསལ་
བཤད་དང་། གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཐོབ་ཐང་གི་འབྲག་པ་དང་། ས་མཐར་ཤེས་
སོ་ཞེས་རྩང་མི་བདེ་བས་ཅེས་སོ་ཞེས་ཉགས་མཚུངས་བྱས་པ་དང་། བཞེན་པ་དང་
བཞེན་པ་ཉེབ་གཅིག་རྩ་བཅོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲར་ལ་དཔུད་པར་བྱ་བ་ཤིན་རྩ་མང་ཡང་
མངས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །

ས་ཕུད་སྒྲ་མའི་དག་ཡིག་ལ་དཔུད་དགག་གཏོང་མཁན་བདག་ཁོ་ནར་མ་བཟད་ཀྱི།

ཁོང་བ་དང་དུས་ཚོག་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཁས་ཆེན་རྣམས་མེད་འདྲ་མི་མམ་པས་
བཅམས་པའི་ས་མཐའ་མེད་སྒྲོ་དགག་པ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཉེར་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲོབ་གཉེར་ལ་སྒྲོམ་པ་རྒྱ་འདོད་དང་ཕན་པ་ཆེར་མཁོ་ཆེ་བསམས་ནས་འདིར་ཕལ་ཆེར་
ཆ་ཆང་བར་འགོད་ན།

ཡི་ལྷ་ལྷོ་བེ་ཇ་ཡར་ཀླ།

ས་གཞི་མཐའ་ཡངས་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའི་སྒྲོད། །
ས་ཚོབ་འཕགས་ནམས་སེམས་ཅན་ཡངས་བྱི་མགོན། །
ས་མཐའི་རྣམ་གངས་སྒྲོ་བ་རྣམ་དག་རྒྱན། །
ས་སྒྲིང་བཞིན་དུ་འདི་གསུམ་བཟླས་པར་འོས། །
ས་མཐའ་ཡོད་པའི་དཔེར་བཞིན་འདིར་བཞུགས་སོ། །
ས་མཐའ་མེད་པའི་དཔེ་ཡང་འདིར་གཞུགས་གོ། །
གཟིགས་ཤིག་གཟིགས་ཤིག་ལྷགས་འདི་གཉིས་ལ་གཟིགས། །
གཟིག་ཅིག་གཟིག་ཅིག་ལྷག་འདི་གཉིས་ལ་གཟིག། །
རྟོག་དཔྱད་མཛོད་དང་གང་འབད་རྟོགས་པར་འགྱུར། །
རྟོག་དཔྱད་མཛོད་དང་གང་འབད་རྟོག་པར་འགྱུར། །
ཐབས་ལ་མཁས་ན་རྒྱལ་བོའི་ཐབས་འཚོབ་འགྱུར། །
ཐབ་ལ་མཁས་ན་རྒྱལ་བོའི་ཐབ་འཚོབ་འགྱུར། །
བྱས་པ་རྟགས་སྒྲོ་བཞོད་ན་མི་རྟག་འགྱུབ། །
བྱས་པ་རྟག་དུ་བཞོད་ན་མི་རྟག་འགྱུབ། །
ལག་པ་ལྷས་བྱི་ཡན་ལག་ལགས་པར་མཛོད། །
ལག་པ་ལྷས་བྱི་ཡན་ལག་ལག་པར་བཛོད། །
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ས་མཐའ་ཡོད་ན་ལེགས། །

ལེག་གོ་ལེག་གོ་ས་མཐའ་མེད་ན་ལེག །
 གསུང་ས་སོ་གསུང་ངོ་གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །
 གསུང་ངོ་གསུང་ངོ་གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །
 གང་ས་ཅན་པ་དང་གང་ས་ཅན་པ་ཐ་དད། །
 གང་ཅན་པ་དང་གང་ཅན་ཐ་མི་དད། །
 ཁྱངས་མེད་ཁྱངས་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཆལ་ལོགས་སུ་སྤྲུ། །
 ཁྱང་མེད་ཁྱང་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཆལ་ལོག་ཏུ་སྤྲུ། །
 རྒྱང་པོའི་ངག་གིས་རྒྱང་ས་ན་སྤྲུལ་ཡང་རངས། །
 རྒྱང་པོའི་ངག་གིས་རྒྱང་ན་སྤྲུལ་ཡང་རང་།
 ཆིགས་ན་མས་ཆིགས་སུ་བཅད་ལ་ཐེབ་སྦྱར་ཡོད། །
 ཆིག་ན་མ་ཆིག་ཏུ་བཅད་ལ་ཐེབ་སྦྱར་མེད། །
 ས་ཆིགས་ས་ཆིག་ཐ་དད་གོ་བ་ཡོད། །
 ས་ཆིག་ས་ཆིག་ཐ་དད་གོ་བ་མེད། །
 མི་འཇིགས་མི་འཇིག་གོ་དོན་ཐ་དད་ཡོད། །
 མི་འཇིག་མི་འཇིག་གོ་དོན་ཐ་དད་མེད། །
 རིགས་དང་རིག་ལ་གོ་རྒྱ་ཐ་དད་ཡོད། །
 རིག་དང་རིག་ལ་གོ་རྒྱ་ཐ་དད་མེད། །
 དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཉགས་ཐོབ་དང་རྒྱལ་ཉག་ཐོབ། །
 རྫོད་ཆགས་རྫོད་ཆག་ཐུགས་བཞིད་ཐུག་བཞིད་སོགས། །
 དེ་དང་དེ་འདྲ་མ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི། །
 དཔེར་བརྗོད་རྒྱལ་འདིས་མཆོན་ནས་སྦྱས་ཏེ་སྦྱས། །
 གཞན་ཡང་ར་ལ་ས་ཡི་མགོ་ལྟན་པའི། །
 ས་སོར་མ་ཞུས་ནོར་སོ་ཅན་འགྱུར་བའི། །

དཔེར་བཅོལ་ན་མས་ཀྱང་འདི་བཞིན་སྒྲིམ་གྱིས་ལ། །
 ལྷ་བརྒྱ་ངག་གཅིག་བྱེད་པའི་དག་ཡིག་སྤྲངས། །
 ཡི་གེའི་ནོར་སོ་བསལ་བྱུར་ནོར་བའི་གཞུང་། །
 སྒྲོན་མེད་གསར་སྤེལ་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟམ་པ། །
 འབྲེལ་མེད་སྒྲུབ་མི་མེད་ལྟ་དང་མཚུངས། །
 མ་བཤམ་འཕྱེར་དཔེ་བཤགས་སྤྲད་བཤག་ཆོལ་ཅིག །
 ཡི་གེའི་བརྒྱ་དག་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི། །
 གཞུང་ལྷགས་ཀྱན་མཆིན་དཀའ་དང་རབ་འབྱམས་སྤ། །
 གནས་ལྗར་མ་མཁས་ཀྱན་མཆིན་མི་འགྱུར་ཞེས། །
 ལྷལ་ཆབ་ཆེན་པོས་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས་གསུངས། །
 གཞན་ཡང་ཕན་པའི་སེམས་གྱིས་འདི་སྤྲད་དུ། །
 བྱིད་ལ་སྒྲོན་པ་བཅེ་བས་གསན་པར་མཛོད། །
 ས་དགེ་ཀར་རྩིང་ཀྱན་གྱིས་མགྱུན་གཅིག་དུ། །
 ས་མཐའ་གཅོད་མཁན་འདི་ཀོ་སྤྲ་ཞིག་ཡིན། །
 ས་ཟད་བསྟན་བཅས་འདི་འདྲས་ཅི་བྱ་ཞེས། །
 ས་ལྷིང་བྱུར་གྱིས་སྒྲིག་པ་མང་འདུག་གི། །
 ས་འདིར་སྒྲོན་བྱུན་ལོ་པཎ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། །
 ས་ལྷིང་མཛོས་པའི་རྒྱན་གྱུར་མཁས་ན་མས་གྱི། །
 ས་གཞི་བྱབ་པའི་བསྟན་བཅས་ཐམས་ཅད་ན། །
 ས་མཐའ་ཡོད་པར་མཛོད་པའི་ལྷགས་སྒྲིངས་ཤིག །
 ཞ་མཚར་ཅེད་མོ་ལགས་ཏེ་སྤྲ་མཁོང་། །
 རྒྱད་དྲུང་སྒྲོགས་ལ་མང་ཐོས་ཚུལ་དང་ལྷན། །
 ཡོན་ཏན་ཆེ་ལྷན་ནོར་བྱ་རིན་ཆེན་མཚུངས། །

བཟུན་འདོན་བྱེད་ཉིད་སྐྱེ་ཆེ་རིང་ལྟར་ཅིག །

ཅེས་པ་དང་།

གཞན་འདྲ་མི་པམ་པས་མཛད་པའི་མཁས་འདུག་གི་འགྲེལ་བ་ལས། སྤྱི་རྒྱུ་
ཚུལ་བཞིན་མ་བོན་པའི་བཛོད་པ་རྣམས་ལ་ར་མག་དང་ས་མག་སྟགས་བྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ་
སྤང་ཡང་། ཡིག་གཟུགས་བྲིས་པ་ལ་ནི་བྱུང་ཆེ་ལྟོ། དག་ཡིག་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་དྲག་གི་འདུག་
པ་རྣམས་ལས་ས་མཐའ་འདུག་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཆེ་བས་ས་མཐའ་མ་བསྟུས་པ་སྟགས་
འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་བྱ་མེད་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་སྔོན་གྱི་བར་སྔོན་མཁན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཡབ་བྲིན་གྱི་ལྷགས་བཞིན་བྱས་ན་ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་
ལ། བཛོད་པ་མཛོས་པ་དང་། བར་སྔོན་མཁས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་
དང་དོན་གསལ་བ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་ས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཅས་སྐུ་འཁྱར་བའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་དེ་ལས་སྟག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
སྔོན་གྱི་བར་སྔོན་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་བཞིན་འདུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་ནི་རིག་གནས་ཀྱི་འགངས་མཐུན་པའི་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་གསུང་གི་སྟེང་
འདིར་ཆོགས་ལ་མ་བསྟུས་པར་ལྷང་དུ་དྲངས་པ་ལགས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱི་འགྲེལ་འགར་སྐབས་དོན་གྱི་མིང་གཞི་བྱང་པར་དུ་བཤད་
པའི་ཐད་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བསྟུབས་ཟེར་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་
བཅོགས་མའི་ས་གར་གསུམ་ནི་སྔོན་འདུག་བ་དང་། རྒྱུ་འདུག་བ་ས་དག་གི་འདུག་
ལྷལ་དུ་ལྟར། ཅེས་བཤད་པ་ལ་བརྟགས་ན། ར་རྒྱང་བ་ལ་བས་འཕྱལ་འདུག་པར་
བཟུན་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་འཁྱར་དང་འབྱེད་ཅེས་སྔོན་འདུག་འདི་ག་ལ་གཉིས་ཀྱི་
འཕྱལ་དང་། མིང་གཞི་ག་ལ་གཉིས་ནི་འ་ཡིག་གི་འདུག་ལྷལ་ཡིན་པར་རིགས་བསྐྱེས་
བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉེས་པ་འདུག་གི།

རང་གི་ཕྱི་དང་ཕྱད་པ་ན། །

མོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར། །

མ་ནིང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་པས་མོ་འཇིག་རང་གི་མོ་ཞ་ཟེ་འ་ཡ་བཞི་ལ་མི་འཇུག་པར་བཞུན་པ་དང་འགལ་བ་རི་ལྟར་སྤང་། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་རྟགས་འཇུག་གི་དེའི་ཐད་དུ་བཤད་པ་ལྟར། འཇུག་ཡུལ་ཅམ་དང་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་ལ་རུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ཅམ་སྤྱུ་ལ་སྤྱབས་འཆོལ་བར་བྱེད་དགོས་ན། སུམ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བའི་ཐད་དུ་ཅམ་སྤྱུ་མ་སྤྱོས་པས་འགྱུར་དང་འགྲེད་ལྟ་བུའི་གཡ་གཉིས་ཀ་འཇིག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པར་མ་གྱུར་ཏམ། ཞེས་པ་ནི་དཔུང་པར་བྱ་བའི་གནས་གཅིག་གོ། །

ཡང་། འབས་གྲུ་ལ་སྟགས་པ་དེ་རྣམས་འཕུལ་རྟེན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡན་ལག་ལས་དངོས་མིན་རྟེ། འདིར་བཞུན་གྱི་ལྷ་ལི་རྒྱང་བ་ཡིན་ན་འཕུལ་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར་ནོ། །ཞེས་བྱབ་མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། །ལྷ་ལི་རྒྱང་བ་ཞེས་པ་ནི། ཡི་ལྷ་ཨེ་ཨ་བཞི་ལ་ངོས་འཛིན་ཏམ་ཅི་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇིག་ལྟར་ཨེན་ཨོལ་སྟགས་མཐའ་རྟེན་ལྟགས་པ་ཡོད་པས་འདི་དག་ལྷ་ལི་རྒྱང་བ་ལ་མཐའ་རྟེན་སྤྱར་བ་ཡིན་པས་ན། བྱེད་བྱིས་བྱབ་པ་བཅད་པ་ཉམས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལྷ་ལི་རྒྱང་བ་ཞེས་པ་ཡི་ལྷ་ཨེ་ཨ་མ་ཡིན་གྱི། གི་གྲ། འབས་གྲུ། འགྲེང་བུ། རྩ་བཞིའི་ང་རོ་མཆོན་བྱེད་ཀྱང་བ་ལ་འདྲོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ལ་གི་གྲུ་སྟགས་ཀྱི་སྤྱོས་ཐ་སྟད་འདྲགས་ན་མ་གཏོགས། ལྷ་ལི་རྒྱང་བའི་ཐ་སྟད་མི་འཐོབ་ལྟེ། དཔེར་ན་གྲུ་ལི་རྒྱང་བ་ཞེས་པའི་ཆོ་འཕུལ་རྟེན་དང་མགོ་འདྲགས་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་རྒྱང་བ་ལ་གོ་དགོས་གྱི། ལྟགས་སྤྱར་ལྟར་དཔུངས་སུ་བའི་གསལ་བྱེད་སྟོག་མེད་ལ་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དཔུང་པར་བྱ་བའི་གནས་གཉིས་པའོ། །

ཡང་། སྤྱན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་མིང་གཞི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་སྤྱན་འཇུག་ལྷ། རྗེས་འཇུག་མིང་གཞི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་འཇུག་བཅུ། ཞེས་པ་ལ་དཔུང་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐ་སྟད་ལ་

ཡངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་ས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་རྒྱལ་ས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་འབྱུང་
བའི་ཆ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་སྒྲ་དགོས་ལ། རྒྱལ་ས་གང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཅི་
རིགས་པའི་དོན་བཟུན་ཏུ་མེད་པ་འདི་རང་ཅག་བྱན་མོང་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཉིད་
ན། །དེས་ན་སྔོན་འཇུག་ག་དུ་བ་མ་འཇུག་མི་སྔོན་རྗེས་མིང་གཞི་གསུམ་གར་བྱད་མེད་
པར་འཇུག་པ་ལས། དེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བར་མི་འབྱུང་བའི་ཆ་ཞིག་བཞག་ཏུ་
མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ནི་སྔོན་རྗེས་མིང་གཞི་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་
ཞེས་སྒྲ་འགྲུབ་ཉི། ར་ན་ར་ལ་ས་ལ་ནི་སྔོན་འཇུག་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོག་ལྟ་མའི་ནང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ལྟར་པའི་སྔོན་དང་།
ཆོག་ཕྱི་མའི་ནང་སྔོན་འཇུག་ཅེས་པ་ཆད་པའི་སྔོན་བྱང་ངམ་དོགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་
དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་གསུམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་གོང་སྒྲ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་མཐོང་རིགས་པས་དབྱེད་ན་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པ་
འགའ་དང་འགའ་འཇུག་པས་སྐབས་འདིར་གཞན་གྱིས་གང་བཤད་པ་ལ་དབྱེས་ཕྱིན་
པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རུས་སྒྲ་ལ་གྱི་སྒྲ་ལ་འགྲན་པ་དང་། རང་སྟོབས་གྱིས་གང་
བཤད་ལ་སྒྲོ་ལྟར་ན་མས་དབྱེས་པའི་འཇུག་ལལ་དོམ་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡང་ཉམས་པར་
མ་སྒྱུར་གང་།

འཆད་པ་སྐལ་བཟང་སོས་པའི་བང་མཛོད་གཏམས། །

སྔོན་པ་ཕྱ་ཞིབ་རིགས་པའི་བྱ་མཆོ་ཡངས། །

སྔོན་པ་དབྱངས་ཅན་པི་ལང་འཛེབས་ཤིང་སྟན། །

མཁས་པའི་བྱ་བ་ན་མ་གསུམ་ཡོད་ཆད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀ་ལྷེང་སུམ་རྩ་ཆང་བའི་ཆོགས་བཅད་བྱ་དཀར་བའི་སྟན་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་
གསལ་མཁུ་བའི་དགའ་སྟོན་བཤམས་པའི་ངལ་གསོའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པའོ། །

དགུ་བ། རྣམ་དབྱེ་དང་ཆིག་ཕྱད།

༡ རྣམ་དབྱེ་འོག་ནོར།

ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མིང་ཆིག་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་ཉི་
མ་མེད་དབྱེ་ཞིང་འབྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲུའི་ཆ་ཤས་སུ་སྒྱུར་པའི་ཆིག་ཕྱད་ཅིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་
ཞེས་བྱ་ཞིང་། དཔེར་ན། གནམ་གྱ་ཞེས་ཇོན་པའི་སྒྲུ་དེ་ལ་ས་ཐོག་གི་རི་ར་བ་ཁང་བྱིས་
ལྷོན་ཤིང་སོགས་དང་། བར་ཕྱང་གི་ཉི་རྒྱ་སྐར་གསུམ་འཇའ་ལྷོན་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་
མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲུའི་ཆ་ཤས་རྒྱས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིད་པ་དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་
མིང་ཅམ་བཞིན་པ་ཞེས་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མིང་རྒྱང་ཡོད་ཆད་དང་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་སྒྲུལ་ཆིག་དང་བཅས་པ་འདིའི་ཁོངས་སུ་བཟུང་། །

དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་མཁའ་ལ་འཕྱར། ཞེས་པའི་རག་དེ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་
གཞི་བར་ཕྱང་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ། གནམ་གྱ་འམ་བྱ་ཇོན་ལྷ་བྱ་ཞིག་གསོག་པ་
བཟུང་ནས་འཕྱར་བའི་ལས་དེ་ལྷོན་པ་ལ། ལ་དོན་གྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བས་ནི་གཞན་དང་མ་
འདྲེས་པའི་སྒྲུའི་རྒྱས་པ་ཞིག་གསལ་བར་ཐོན་པ་ལྷ་བྱ་དང་།

ཡང་། ཁ་ལོ་བས་འཕྱལ་འཁོར་བསྐྱོད། ཅེས་བཞིན་པའི་ཆོར། བསྐྱོད་བྱ་
གནམ་གྱ་ལྷ་བྱ་ལ་ཁ་ལོ་བས་མ་བསྐྱོད་བར་དུ་མི་འཕྱར་ལ། བསྐྱོད་པའི་ལྷོ་བས་ཀྱིས་
འཕྱར་བ་དེ་ཉིད། བྱེད་པ་པོ་ཁ་ལོ་བས་བྱས་པར་ལྷོན་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་
སྒྱུར་བ་ནི་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲུའི་ཆ་ཤས་རྒྱས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྷ་བྱ་
དང་།

ཡང་། གནམ་གྱར་བཟུང་ནས་ཉི་མ་རིལ་འཛིན་ལ་ལྷ་རུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་ཆོས་
ཐོག་ནས་ཉི་འཛིན་ལ་བལྟས་པ་ལས་བར་ཕྱང་མཐོན་པོར་འཕྱར་ནས་བལྟས་ན་པན་

སྒྲིབས་ཆེ་ལྟ་བུ། དེ་བལྟ་བའི་སྐད་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་
ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྟོན་པ་ནི་དགོས་ཆེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། གནམ་ནས་བབས། ཞེས་པའི་རག་ཆོག་དེ་ལ་པལ་སྐད་ཏུ་ཆར་བབས་
པ་ལ་གནམ་བབས་བེར་བ་ལྟ་བུ་ལ་མི་གོ་བར། གནམ་གྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཕུར་བའི་མཐའ་
ལ་བར་སྐད་འབྱུང་ཁྱད་སྤྲུག་གི་དེ་ལས། ས་ཐོག་ཏུ་མར་བབས་པ་སྟེ་བར་སྐད་དེ་
ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཅིང་ལ་འབྱུང་ཁྱད་སྤྲུག་བས་གཞན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲིའི་རྩས་པ་ཞིག་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། གནམ་གྱི་སྒྲིའི་ཞེས་ཆོད་ཅིང་ཕྱི་རག་དེ་ལ་གནམ་གྱི་འབྱུལ་འཁོར་
དྲག་ཏུ་འཁོར་བའི་སྒྲིའི་ཆ་བའོན་པར་ཅིང་པ་དེ་གནམ་གྱི་དང་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ལ་གི་
སྒྲིའི་འབྲེལ་སྒྲིའི་བའི་ཆོན་གཞན་དང་མི་འབྲེལ་པའི་སྒྲིའི་རྩས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
ཞིག་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། གནམ་གྱི་ཤར་སྒྲིགས་ཀྱི་འབབ་ཐང་ན་བབས་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་
གིས་གནམ་གྱི་དེ་གང་ན་བབས་འདུག་པའི་གནས་གཞི་དེ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་
ཅིང་གསལ་བར་ཅིང་པ་ལྟ་བུ་འོ། །

ཐུར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མིའི་སྐད་རིགས་ལ་མདོ་ལྟེ་རྒྱམས་སུ་བདུན་བཅུ་ནི་ཕྱ་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་སའི་གོ་ལ་ཁྱོན་ཏུ་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྟོང་དང་ལྔ་བཅུ་
ལྟ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གང་ཡིན་ཡང་། མིང་དང་མིང་གི་བར་དང་། མིང་དང་
ཆོག་གི་བར་དང་། ཆོག་དང་ཆོག་གི་བར་སོ་སོར་མ་འབྲེལ་པར་འབྲེད་པའི་དོན་ཏུ་
རང་རང་གི་སྐད་གདངས་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱུ་དབྱེད་དོས་སམ་དོན་ཐོབ་ཅི་རིགས་པའི་
སྒྲིའི་ཆ་ཤས་རེ་ནི་ངས་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཐུར་བོད་ཀྱི་སྐད་བན་ལའང་ཅིང་
འབྲེལ་དང་ལ་དོན་གྱི་རྒྱུ་དབྱེད་ནི་སྒྲིའི་བཅུགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཁ་སྐད་ལ་གསལ་བོར་
ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཡོ་རྟོག་ཁྱོད་གང་གི་ཡིན། ཐུགས་གང་ལ་འགྲོ།
ཅིའི་དོན་ཏུ་འགྲོ། ཐུའུ་ལ་གང་ན་ཡོད། རྒྱུ་རབ་གང་ནས་བཞུལ། ཞག་མལ་ག་

ཅམ་གྱིས་ཡང་། རྟོན་གྱི་བ་མེད་གེ་བེར་བ་ཁྱད་གྱིས་ཨེ་ཤེས། ཞེས་དྲི་བ་བྱེད་པའི་ཁ་
སྐད་འདི་ཅམ་ལ་ཡང་རྟམ་དབྱེ་བ་བྱུང་ཀ་རང་ཤུགས་གྱིས་ཐོན་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐོན་མིས་རྟམ་དབྱེ་བ་བྱུང་དུ་བྱེ་བའི་བརྟེན་ཁུངས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གཙུག་པོ་ཐོན་ཕྱིར་ས་གྱི་ཁ་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་འདིས་གྲུབ་ལ།
གཞུང་བཟུན་བཅོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲུམ་ཉགས་གྱི་བརྟེན་
ཁུངས་ནི་ལེགས་སྐྱར་གྱི་བརྟེན་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ན། དེར་མིང་ཅམ་བཟོད་པ་
མེགས་ཅ་བའི་རྟམ་དབྱེ་བ་བྱུང་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་གཅིག་ཆོག་གཞིས་ཆོག་མང་ཆོག་
གིས་དབྱེ་བས་ནི་ཤུ་ཅ་གཅིག་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། བོད་ལ་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་བྱུང་གྱིས་ཆོག་
པར་དགོངས་ནས་རྟམ་དབྱེ་བ་བྱུང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལེགས་
སྐྱར་དང་བོད་གྱི་རྟམ་དབྱེ་སྒྲིགས་མཚུངས་ཅམ་ལས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བར་མི་
མེམས་ཏེ། ལེགས་སྐྱར་ལྟར་ན། སྤྲུམ་པོ་ལས། རྟམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན་ནི་ཆོག་གོ།
རྟམ་དབྱེ་མེད་པ་ནི་མིང་ངོ། ། ཞེས་རྟམ་དབྱེ་མ་བྱིན་པའི་སྐབས་དེ་ལ་མིང་དང་།
རྟམ་དབྱེ་བྱིན་ཤུལ་ལ་ཆོག་ཅེས་བཟོད་རིགས་གྱི། བོད་ལྟར་རྟམ་དབྱེ་དང་བོད་འབྲེ་
བཟོད་ལ། ཀ་བ་དང་། བུམ་པ་ཞེས་གཞག་དུ་མི་རུང་ངོ། ། དེ་ཡང་གསལ་བར་
བཤད་ན། ལེགས་སྐྱར་ལ། བུམ་པའི་སྐད་དོད་ལྟ་ལ་རྟམ་དབྱེ་དང་བོད་གཅིག་
ཆོག་སི་བྱིན། ཨི་བཟོད་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། སར་དག་གི་རྟམ་བཅད་དོ། ། ཞེས་
པའི་མདོས་བསྐྱབས་པས། ལྟ་ཅེ་ཞེས་ཆོག་དྲག་ཅན་དུ་འགྲུབ་ལ། བོད་སྐད་ཀྱི་
བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་རྒྱང་ལ་རྟམ་དབྱེ་དང་བོད་བྱིན་པས་ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་འདི་
འབྱུང་ཞེས་གཞག་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་ཅུ་བའི་རྟམ་དབྱེ་དང་བོད་ལས་
འཕྲོས་ནས་མིང་རྒྱང་གི་རིགས་ཡོད་དོ་ཅག་དང་། ཉགས་འཇུག་གི་སྒྲོན་འཇུག་ལྟ་
དགོས་པ་ཅེའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་ནས་ལས་ཆོག་ཇི་སྟེད་བཟུན་པ་རྟམས་
ནི་རྟམ་དབྱེ་དང་བོད་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཅམ་བཟོད་པ་ལ་འཇོག་དགོས་པ་ནི་ཐོན་མིའི་
དགོངས་པ་ཟ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་དག་སྤྲུམ་ཉགས་གྱི་གཞུང་དུ་ཆང་བར་བཞོད་

ན་ཡིག་ཆོགས་མང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་སོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་
ལ་དོག་མི་བདེ་བར་དགོངས་ནས་འགྲེལ་བྱེད་མཛད་པ་པོ་རྣམས་གྱིས་བྱུར་དུ་བཀར་
ནས་དག་ཡིག་དང་དག་ཤིབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཤེས་
ན་ནི་སྤྲུལ་ཉགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་རིག་པ་རི་སྟེད་པའི་ཙ་བ་ཡིན་པ་དང་།
དག་ཡིག་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུར་བཤེལ་ཡིན་པའི་ངེས་པའང་འདྲོང་བར་འགྱུར་
ནོ། །གང་ལྟར་མིང་རྒྱང་རི་སྟེད་པ་རྣམ་དབྱེད་དང་བོ་ལ་འཛིག་དགོས་པ་ནི་ཉགས་འཇུག་
གི་ཐད་དུ། རྣམ་དབྱེད་དང་བོ་ལ་ཆོས་དངོས་ཞེས་བཞོད་པ་དང་། མིང་ཙམ་བཞོད་
པ་ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཙམ་བཞོད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །སི་
རྒྱའི་ཉགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། མིང་ལ་ནི་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ཙན་རྣམས་དང་མིང་རྒྱང་ཡང་དུང་སྟེ་བྱེད་པར་མེད་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
ཤིན་དུ་ལེགས་སོ། །

དེས་ན་རྣམ་སྤྱིང་བས། སྤྲུལ་རྒྱ་བའི་གཞུང་གི་ཐད་འདིར། སྤྲུལ་བསྟུ་ཙམ་
བསྟུན་ཡོད་པ་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་དབྱེད་དང་བོའི་དབེར་བཞོད་འཛིག་པའི་ཆབ་དུ།
སྤྲུལ་བསྟུ་ཁོ་ན་འགོད་པ་ལས་རྣམ་དབྱེད་དང་བོའི་གོ་དོན་ཅི་ཡང་མ་བཤད་པ་དང་དེའི་
དབེར་བཞོད་ཙམ་ཡང་མི་འགོད་པ་ནི་གཞུང་གི་བསྟུན་དོན་ཚོགས་པར་མ་བཟུལ་བའི་
སྟུན་དུ་ཆེན། །

ཞུ་ལུ་ལ་ཆེན་དང་ཕ་སྟེ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྱིས། སྤྲུལ་བསྟུ་ལ་རྣམ་
དབྱེད་དང་བོ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་དུ་འང་ལེགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྤྲུལ་
བསྟུ་འདི་རྣམ་དབྱེད་གང་གི་གས་སུ་བསྟུ་བཤད་དུ་མེད་ནོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་
གཉིས་པ་སོགས་སྟུན་པའི་སྤྲུལ་དུ་གཞུང་ལས་ལ་དོན་བསྟུན་པའི་གོང་རྣལ་དེར་སྤྲུལ་
བསྟུ་བསྟུན་པའི་རིམ་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ནི་ལེགས་སྤྲུལ་དང་རིགས་བསྐྱེས་ནས་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་
ཀྱི་གས་སུ་བཟངས་པ་ཙམ་སྟེ། བོད་ལ་ནི་རྣམ་དབྱེད་དང་བོ་མིང་ཙམ་བཞོད་པ་ཉིད་

ལས་བྱར་དུ་མཚན་གཞི་མི་འདུ་བ་ཞིག་གཞན་ཏུ་མེད་དོ། །ལེགས་སྒྱར་གྱི་སྒྲིལ་གཞུང་དུ་
ཡང་། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་
རྟེ། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་མཛད་པའི་ལེགས་སྒྱར་གཅེས་པའི་གནད་
བཅུས་མགྲིན་པའི་ལྷགས་སྒྲིག་རང་འགྲོལ་ལས། ཨོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་མཁའ་བཟང་
བོའི་གསུང་ལས། བདུན་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཞེས་པ་ཚད་ལན་
གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། བོད་པ་ལའང་དང་བོའི་རྣམ་དབྱེ་ཉེར་བར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བྱར་དུ་འཆད་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཞེས་བཞོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཨོ་རྒྱུ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པའི་དབེར་བཛྲ་ཐད་དུ། འགྲེལ་བྱེད་ལྷ་མ་རྣམས་སྤྱི་
དང་ཀྱ་ལེ་སྟགས་བཞོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བོད་པ་གསལ་བྱེད་དམ་མཚན་བྱེད་གྱི་
དོན་དུ་བཞོད་པ་ལས་རྣམ་དབྱེ་དངོས་ནི་མིན་ནོ། །བོད་དུ་མ་ཟད་ལེགས་སྒྱར་གྱི་སྐབས་
སྤྱའང་། ཀྱན་ཏུ་བོད་པའི་དོན་དུ་རྟེ་ཐོན་དུ་བཞག་ཅེས་རྟེ་ཡིག་བོད་པའི་དོན་མཚན་
བྱེད་དུ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་དབྱེ་དངོས་ནི་སི་ཨོ་ཇས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དང་བོའི་
སྐབས་དང་འདྲའོ། །

དེ་ཡང་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ། ཀྱན་ཏུ་བོད་པ་ལ་སི་རྟེ་འོ། །
ཞེས་དང་བོའི་གཅིག་ཆེག་སི་ལ་རྟེ་ཞེས་འབོད་དགོས་པ་ནི་བྱད་པར་ཅམ་སྟེ། འདི་
དག་ནི་ཞར་ལ་བྱང་བ་ཡིན་ཡང་བོད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་ལ་མེད་ཐབས་
མེད་པར་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་ཀ་དག་ཡིན་ནོ། །

༡ ཆིག་བྲད་གྱི་གོ་དོན།

མིང་ཆིག་གཅིག་གམ་དུ་མའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་སུ་བྲད་གྱི་
སྒྲིལ་སྒྱར་བ་ན་དོན་ཞིག་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་མ་སྒྱར་བའི་བྲད་གྱི་སྒྲིལ་བ་དེས་ཕྱི་བམ་

པ་ཞིག་ལས་དོན་གསལ་བོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་ཆོག་པུད་ཅེས་ཟེར་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་ཆེ་ཞེས་པའི་བར་དུ་དེ་སྐྱ་སྐྱར་བས་རི་དེ་ཆེ་ཞེས་གྲུབ་པ་ལ་
མཆོད་ན། རི་ཆེ་ཞེས་བཞོད་པས་རི་གང་ཞིག་ཆེ་བ་སྟོན་མི་གསལ་ཞིང་། ལྷག་པར་
དེ་སྐྱ་སྐྱར་བས་སྤྱི་བམ་པ་ཞིག་ལས་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་ལ། བར་དུ་དེ་སྐྱར་བས་རི་དེ་ཆེ་
ཞེས་བཞོད་པས་སྤྱིང་མ་བྱ་ཡུལ་གྱི་མི་དེའི་སྒྲ་ངོར་སྐབས་དེའི་བཞོད་བྱར་གྱར་པའི་ཙོང་
ཁའི་སྤྱུས་རི་དེ་གཏོས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཆུ་རེད་སྟམ་པ་སྤྱིས་པ་ན། ཆོག་པུད་ཀྱི་དེ་སྐྱ་
སྐྱར་བའི་དགོས་པ་ཡང་ས་སྤྱ་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། ཉི་མ་ཤར་ཅེས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྤྱ་བཅུག་པས་ཉི་མ་ཡང་ཤར། ཅེས་
བཞོད་པ་ན་ཉི་མ་ཤར་ཅེས་པའི་དོན་ཅམ་ལས་འདས་ཏེ་ཡང་སྤྱས་ད་དུང་དོན་གཞན་པ་
ཞིག་དང་ས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མ་ཡང་ཤར། དུས་ཆོད་ཀྱང་རན།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲིན་པའོ། །ཡང་ན། ཉི་མ་ཡང་ཤར། བཅའ་ཁ་ཡང་འཇམ།
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་ས་འོངས་པ་བཞིན་ཏེ། དེས་ཆོག་པུད་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་སྤྱ་དེ་ལ་རྒྱས་
པ་ཅི་ཡོད་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

ཡང་། སྐབས་འགར་ཆོག་པུད་དེ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྤྱད་དུ་ཆོག་གྲོགས་ལ་
སྤྱར་བ་དང་། བཞོད་བདེ་བར་སྟོན་པའི་སྤྱད་དུ་མིང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྤྱར་བ་དང་།
ཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱད་དུ་ཆོག་བྱན་ལ་སྤྱར་བ་དང་། རེབ་སྤྱར་འགྲིག་པའི་
དོན་དུ་ཁ་སྐོང་བའི་ཆོག་ལ་སྤྱར་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྟོན་ཀའི་གནམ་
ནི་རྩལ་མེད་ཅིང་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་རེད་ཟེར་བ་ལ་མཆོད་ན། དེས་སྟོན་ཀའི་
གནམ་དེ་རྩལ་མེད་རྩི་བྲལ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་དོན་གཞན་པ་ཅི་ཡང་མ་
བསྟན་མོད། འོན་ཀྱང་བར་གྱི་ནི་ཅིང་དང་གསུམ་ནི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གྲོགས་
སྤྱ་གྱུར་པའི་པུད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཤེད་ཆེན་ལ་ཤེད་མང་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་
དང་། ལག་བདེ་ལ་ལག་པ་བདེ་མོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མང་པོ་པ་མོ་སྟགས་ནི་བཞོད་
བདེ་བའི་མིང་གི་ཆ་ཤས་སྤྱ་གྱུར་པའི་པུད་དང་། ཡང་མཛེས་གྲོགས་དམ་པ་ཉིད་སྤྱ་

ཁམས་བཟང་ངམ། ཞེས་དང་། བཤལ་བ་ང་ཉིད་ཀྱང་བདེ་བར་བཞག་ཅེས་པ་ལྟ་
བུའི་བར་གྱི་ཉིད་སྒྲ་གཉིས་ནི་ཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱད་དང་།

ཡང་། མཁས་མང་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་ནི། །

ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད། །ཅེས་དང་།

དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཤར་བའི་དུས་དག་ཏུ། །

རིག་པའི་གཞུང་ལ་བཙོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བཞེན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བཅད་བར་གྱི་ནི་དང་དག་སྒྲ་ནི་ཆོགས་བཅད་དེའི་ཆོག་བར་ཆང་
བའི་ཕྱིར་ཁ་སྐོང་དུ་ཕྱར་བའི་སྤྱད་ལྟ་བུའོ། །

ནམ་དཔྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་ཡིན་ཡང་། ཆོག་སྤྱད་རྒྱང་བ་ཞེས་པའི་སྤྱད་དང་
མི་འདྲ་ཉི། ནམ་དཔྱེ་ཡིན་ལ་སྤྱད་རྒྱང་མིན་པ་ནི། མིང་རྒྱང་ཡོད་ཆད་དང་།
སྤྱད་རྒྱང་ཡིན་ལ་ནམ་དཔྱེ་མིན་པ་ནི། རྩེས་འབྲུག་ལ་མི་བཞུས་པའི་སྤྱད་རང་དབང་
ཅན་ཡོད་དོ་ཅག་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། ལ་དོན་དང་བྱེད་འབྲེལ་ནམས་དང་།
གཉིས་ཀའི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་དབྱངས་བཞི་ནམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ནམ་དཔྱེ་
དང་སྤྱད་རྒྱང་གི་བྱེད་པར་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱ་བཞིའི་སྒྲ་ནས་ཀྱང་ཉོགས་པར་བྱའོ། །

ཆོག་སྤྱད་ལ་དཔྱེ་ན། ཅ་བའི་དཔྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྩེས་འབྲུག་གི་བྱེད་པར་ལ་
བཞུས་པའི་སྤྱད་གཞན་དབང་ཅན་དང་། དེ་ལ་མི་བཞུས་པའི་སྤྱད་རང་དབང་ཅན་
གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལ་དོན་སྤྱ་རུ་དུ་སོགས་དང་། བྱེད་འབྲེལ་གི་གྱི་ཡི་
སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ནི་སྒྲ། དང་སྒྲ། གང་སྒྲ་སོགས་ཡིན་ནོ། །བྱེ་
བྲག་གི་དཔྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱད་ཉིས་འདུས་དང་མང་འདུས་སོགས་སྤྱད་རང་
དབང་ཅན་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ད་སྤྱ་སྤྱས་ཀྱང་གངས་བཅད་འདི་ཙམ་མོ་
ཞེས་ཁ་ཚོན་བཅད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་མོད། ཡ་ལ་ཤ་སོགས་ཀྱིས་མང་ཙམ་ཞིག་བཞོད་
ཡོད་དོ། །

རྗེས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན།

(༡)སྐར་བཟུ།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ནི།
 མིང་གང་གི་ནི་མཐར་ཐུར་བ།
 དེ་ལ་ལྷ་མི་བཞི་བ་ཟུར།
 ཐུར་བཟུ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ཞོང་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ན་མས་ནི། རང་དང་མཐུན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་གྱི་མིང་གང་དང་གང་གི་མཐར་ཐུར་བ་དེ་ལ་ལྷ་མི་བཞི་བ་ན་ཏུ་ཐུར་བར་བྱས་པ་དེ་ནི་སྐར་བཟུ་བ་ཉེ་ཆོགས་ཆོག་གམ་སྐར་ཐུད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱེད། །ནི་ལྷ་མ་གཉིས་ནི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་པའི་ཕྱད་དོ། །སྐར་ཐུ་བའི་དངོས་བཟུན་ལྟར་ན། གོ་ངོ་དོན་པ་མ་འོ་རོ་ལེ་སོ་དང་། འུགས་བཟུན་ལ་རྟོ་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དཔེར་བཞིན་ནི། ཉག་གོ། གང་ངོ། །སོགས་དང་། ད་ཀྱི་ཅན་གྱི་མཐར་ཐུར་ད་རྟོ་སོགས་གོ་སྟེ། །

ཁ་ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐར་བཟུའི་རྟོ་དང་། ལ་དོན་གྱི་ཏུ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་རྟོ་སོགས་སྐར་ཐུ་བའི་

དངོས་བཟུན་དུ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲུམ་ཅུ་བར་རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་གཙུག་པོར་རྩོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་བཟུན་ཟེར་བ་ནི་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། མ་རྩུ་པ་རྩེ་ཏཱ་མེ་བཙུན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩོད་ལྟར་ན་རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་གཙུག་པོར་རྩོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་སུ་བཟུན་ཟེར་ན། ཏྲ་ཏེ་དུ་སྤྲུམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་མ་འདས་པས་བརྒྱུག་ཉེ་བཤད་པའི་གནད་ཀ་དེས་ལོག་རྟོག་རི་ལྟར་སེལ་རུས།

ཡང་སྤྲུམ་ཅུ་བར། མིང་གཞི་རྒྱུང་བའི་སྒྲ་གཙུག་པོར་རྩོན་པའི་ཕྱད་བདག་སྒྲ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས། ཞེས་པ་བདེན་ན། སྤྲུམ་ཅུ་བར་དངོས་སུ་བཟུན་ཅིང་མིང་གཞི་རྒྱུང་བའི་སྒྲ་གཙུག་པོར་རྩོན་པའི་ཕྱད་ནི་སྒྲ་དང་། དང་སྒྲ། དེ་སྒྲ། གང་སྒྲ། དགག་སྒྲ་ནམས་ལ་ཅི་ཟེར། མིང་གཞི་རྒྱུང་བའི་སྒྲ་གཙུག་པོར་རྩོན་པའི་ཕྱད་ཅེས་པ་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་བཟོས་པའི་ཕྱད་ཡིན་པ་སྒྲིལ་མ་དགོས་ལ། དེས་ན་བདག་སྒྲ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲ་དེས་མགོ་བོ་སྒྲིལ་པར་བྱེད་པ་ལས་དགོས་པ་ཅི་བྱུང་ཞེས་འདྲི། །

ཡང་གྱི་གྱིས་ཀྱང་ཉེ་ནམས་ནི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་གཙུག་པོར་རྩོན་པའི་ཕྱད་པའི་ཕྱད་འདྲིར་ཡང་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདྲི་ཡོད་དེ། ། གྱི་གྱིས་ཀྱང་ཉེ་ཞེས་གྱི་འི་གྱིས་ཀྱིས་འང་ནམས་ལས་བཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་རྩོན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། འདྲིར་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་ལ་རུས་པ་ཅི་ཡོད་མི་གསལ་ལོ། ། དེ་ཡང་ཞིབ་དུ་བཤད་ན་འདྲི་ལྟར། རྩོད་གྱི་བཤད་པའི་གྱི་སྤྲུམ་བཞི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་གཙུག་པོར་རྩོན་པའི་ཕྱད་པའི་ཕྱད་པའི་གྱི་འི་གྱིས་ཀྱིས་འང་ཉེ་དུག་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲ་གཙུག་པོར་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གང་ལ་བྱག་རྩོ་སྒྲ་གཙུག་པོར་མ་བཟུན་པའི་རྒྱལ་ཤུགས་ཕྱད་ནས་སྤྲུམ་སྤྲུམ། གྱི་གྱིས་ཀྱང་ཉེ་ནམས་འདྲིར་ཡང་གསུངས། ཞེས་ཡང་སྒྲ་རྩོན་པ་ལ་མཁས་པའི་གསུང་གི་བརྩོ་ལྟ་ཅི་ཡོད་མཐོང་དཀའ།

ཡང་། ད་ལྟའི་ཞན་སྒྲར་གྱི་དཔེ་ནམས་ལ་ཁྱུས་དག་ལེགས་པོ་མ་སོང་བྱེད་ངེས་

པ་མི་སྒྲུང་ཡང་། མི་རྒྱ་རང་ཉིད་ནས། རྗེས་འབྲུག་བ་ཡིག་གི་རྗེས་སྤྱི་པ་ཕྱིའི་དང་པོ་
 མི་འཕྲོ་བ་པར་བྱག་ས་ཕྱད་ནས་སྤྱི་པ་པ་ལ་བལྟས་ན་བ་མཐར་པ་ཕྱིའི་གསུམ་པ་བ་ལ་ན་རྒྱ་
 སྤྱི་པ་དགོས་པ་བྱིད་ཀྱི་རང་ལྷག་ས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ལ་བཟག་བྱའི་གནས་
 འདི་ཡོད་དེ། ཨ་མ་དྲི་ཁ་སྒྲན་གཞིར་བཞག་པ་ལ། བཀའ་པོ། །ཁབ་པོ། །བྱབ་
 པོ། །རྩབ་པོ། །ཞེས་བ་མཐའི་སྤྱི་པ་བལྟ་ཡོད་ཚད་ལ་པ་ཕྱིའི་དང་པོའི་ཁ་བྱའི་པོ་སྤྱི་པ་
 པ་མ་གཏོགས། གསུམ་པ་པོ་ཡིག་གི་སྤྱི་པ་ཐོན་པས་ཡིག་རྒྱུ་འབྲི་བྱས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་
 གྱིས་ཁ་བྱའི་པོ་འབྲི་ན་མ་གཏོགས་པོ་མི་འབྲི་བས་བདག་ཅག་ལ་བཟོད་བདེ་ནི་འདི་ཁོ་ན་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་པ་ན་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གནང་། སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་མཛོས་ཀྱི་ཉག་ས་འབྲུག་
 སྤྱི་པ་ལ། འདིར་སྤྱི་པ་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་ཉག་ས་མཚུངས་ཁོ་ན་ལ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཞེད་
 ཀྱང་། རྒྱུ་དེ་བྱེད་དང་ཕྱད་མཉག་ས་ཉག་ས་མཚུངས་ཁོ་ན་ལ་འབྲེན་པར་མ་དེས་ཤིང་།
 གཙོ་བོར་བཟོད་བདེ་བའི་སྤྱི་པ་མཐུན་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྤྱི་པ་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
 བདག་ཅག་གི་ཡང་སྤྱི་པ་དོན་སྤྱི་པ་མེད་པ་ལྟེ། ལྷང་རིགས་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་མེད་པར་ལྷ་
 རྒྱུ་ས་རྒྱུང་བ་ལ་སྤྱི་པ་འཆོལ་བ་ནི་མི་འོས་པར་འཁུམས་སོ། །

ཡང་འགྲེལ་བ་འགར། འདི་ནི་རྒྱུད་པའི་སྤྱི་པ་པོ་ཕྱིར་དོན་གྱི་ཕྱོག་པ་སྤྱི་པ་
 ཕྱིད་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་དང་། དང་པོའི་གཉིས་ཆོག་དང་མང་ཆོག་དག་གིས་ནི་ཕྱོག་པ་
 རྒྱུང་ཕྱད་དང་བཅས་པའི་མིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྤྱི་པ་། ཞེས་དང་། བྱམ་པས་ཞེས་
 པས་དེའི་བྱེད་པའི་དོན་སྤྱི་པ་པོ་ཕྱིར་དོན་གྱིས་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 དེའི་ཕྱོག་པ་སྤྱི་པ་ལྷ་བྱའོ། །ཞེས་མཉག་ས་ཕྱད་པར་ཞེས་པའི་ཆབ་ཏུ་ཕྱོག་པ་དང་དོན་
 ཕྱོག་མཉག་ས་སྤྱི་པ་བ་མང་ལྟེ། བལྟས་ཀྱི་བའི་རིགས་པའི་གམ་ན་ཕྱོག་པ་ཞེས་པ་གང་ས་
 གང་ཏུ་སྤྱི་པ་ཆེ་རིགས་པའི་མཆོན་ཆས་འཐག་པར་མི་འབྱུར་རམ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱིས་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགར་ཡང་དེའི་ལད་མོ་ཅི་ཐོན་ཏུ་བྱས་སྤྱི་པ་དོ། །

(༩) ལ་དོན།

རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་རྩ་མཁས་ལས། །
གང་མིང་མཐའ་ན་བཅུ་པ་གནས། །
དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་སྟུར། །
གང་མིང་མཐའ་ན་བཅུ་དྲུག་པ་གནས། །
དེ་ལ་གཉིས་པ་ལྷ་ཡང་སྟུར། །
གང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས། །
དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་སྟུར། །
བཞི་བ་དགུ་བ་དངོས་ཀྱང་སྟེ། །
ལས་དང་ཆེད་དང་བཞེན་གནས་དང་། །
དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བས་ལ་སྟུ་ཡིན། །

༧ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་ཡོད་པ་རྩ་མཁས་ལས། མིང་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐའ་
མཇུག་ན་བཅུ་བ་ས་ཡིག་གནས་པ་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་ཞབས་ཀྱི་སྟུར་བས་སྟུ་
ཞེས་པ་དང་། མིང་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐའ་ན་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ་ར་ཡིག་གནས་པ་དང་།
དེར་མ་ཟད་ར་ཡིག་དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་སྟུ་སྟེ་ཞབས་ཀྱི་ཡང་སྟུར་བ་དང་། མིང་གང་
ཡང་རུང་བའི་མཐའ་ན་གསུམ་པ་སྟེ་ད་ཡིག་གནས་པ་དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་ཞབས་ཀྱི་སྟུར་
བ་དང་། རྩེས་འཇུག་གི་བཞི་བ་ན་དང་དགུ་བ་ལ་ལ་དབྱངས་མ་སྟུར་བའི་དངོས་ཀྱང་
བཅུང་བར་སྟེ། དངོས་བཞུན་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟུར་རུ་རྩ་ན་ལ་དང་། རྒྱལ་ལ་ཐོབ་
པའི་རུ་སྟེ་བཅུ་ན་ནི་རྩ་མ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྟུ་བ་དང་། བཞི་བ་དགོས་ཆེད་དྲང་།

བདུན་པ་བརྟེན་གནས་གསུམ་དང་། གཞན་དེ་ཉིད་དང་ཆོ་སྐབས་རྣམས་ལ་འདུག་
པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱོད་གསལ་སྤྱི་འདུག་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་དང་། མཐུག་
མཐའི་ཡི་གེ་དབང་གིས་ལ་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཞེས་མཐའི་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་
ཅོ། །མིང་གང་ཞིག་གམ་མིང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གང་མིང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་གི་
ཤེས་སྒྲུབ་བདེ་བའི་ཆེད་དོ། །ཙཱ་བྱ་གསལ་བ་བཤད་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཤེས་པ་ལྟར་།

བཞི་བ་དགུ་བ་དངོས་ཀྱང་སྟེ། །

ཞེས་སྤྱོད་ཤེས་ཏེ་གོ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །དཔེར་བཞིན་ནི་རིམ་བཞིན། གཡས་
སྤྱོད་གསལ། ཡོན་ཏན་ལ་འབད། མཐུན་ན་འདུག་ བཅན་པར་བྱས། སྤྱོད་ཀྱི་
སྤྱོད་སྤྱོད། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་རིགས་བསྟེན། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

༡ གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་སྤྱོད་པ།

ལ་དོན་གྱི་དཔེར་བཞིན་སྐབས་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་
མཆིས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་གཞུང་ལ་བལྟས་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་མཐའ་དག་པ་
འདིར་བཞིན་དུ་མི་ལང་ལ། མི་རུས་བཞོད་པའི་དཔེར་བཞིན་རྣམས་སྤྱོད་གསལ་པ་
འགའ་མཆིས་པ་འདི་ལྟར། སྤྱོད་གསལ་མཐོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རང་གིས་བཞོད་པ་དང་
གཞན་གྱིས་བཞོད་པ་འབད་པའི་དཔེར་བཞིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཞིན་
བཙོ་བཙུད། རྣམ་དབྱེ་བཞི་བའི་དཔེར་བཞིན་བཙུ་བཙུན། རྣམ་དབྱེ་བཙུན་པའི་
དཔེར་བཞིན་ཉེར་རྒྱག

དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཞིན་བཙུ་དགུ་བཞོད་པ་ལས། ཀུན་ལ་དགའ་གཉིས་པར་
བཞག་པ་འབད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལ་མོས་བཞི་བར་བཞག་འདུག་སྟེ་དེ་གཉིས་མི་

འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི། བདུད་ཅིའི་དོན་དུ་མོས་ཞེས་བཅན་སྦྱར་རིམ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་
འཐེན་ནས་ཁ་ནང་དུ་སྒྲིབ་དགའ། །

དེ་བཞིན་དུ་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་གཉིས་པ་དང་། བདུད་ཅི་དུ་བསྐྱབ་བཞི་བ་ཡིན་
དོན་ཅི།

ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། རྟིག་པ་ལ་འཇིགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། སེང་གེ་ལ་སྒྲག་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། དམན་པར་བཅེ་བཞི་བ་ཡིན་དོན་ཅི།

དེ་དུ་སྦྱིད་གཉིས་པར་བཞག་པ་འབད་པ་དང་། ས་ལ་ཉལ་བདུན་པ་ཡིན་དོན་

ཅི།

རྩོ་བར་གཞུགས་བརྟན་བྱེད་གཉིས་པ་དང་། བུམ་པར་རྩུ་གས་བདུན་པ་ཡིན་
དོན་ཅི།

བྱབ་དུ་ཚོགས་གཉིས་པ་དང་། རྩང་དུ་འཇུལ་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

བྱ་གར་དུ་འགོ་གཉིས་པ་དང་། རྩུ་ལ་ཞུགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

རྩོ་བར་གཞུགས་བརྟན་བྱེད་གཉིས་པ་དང་། རྩུགས་ལ་གསེར་འབྱུག་བདུན་པ་

ཡིན་དོན་ཅི།

ཞིང་ལ་རྩུ་འབྱེན་གཉིས་པ་དང་། གཡུལ་དུ་གོ་བཤོས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

མཐའ་དུ་འཇུལ་གཉིས་པ་དང་། མཆོན་ཁར་བསད་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

མདུན་ན་རྩུ་གཉིས་པ་དང་། རྩུ་ལ་ཞུགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

ཆོགས་ན་རྩོར་འབྱེད་བཞི་བ་དང་། གཡུལ་དུ་གོ་བཤོས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི།

སྒྲ་མདོར། རྩུ་མ་དཔེ་བདུན་པའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དཔེ་བ་དུག་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་
ལྷགས་སྒྲིལ་ཅན་གྱི་དཔེར་བཅོད་ལ། དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་གོ་ཆ་གྱུན་པར་བྱེད། ཅེས་
པ་མོད་གྱི་རྩུ་མ་དཔེ་བདུན་པ་ལ་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་འགྲིག་དགའ་སྒྲུབ་མོ། །

ཡང་སི་དུས་དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཅོད་ལ། མཆོག་གསུམ་ལ་རྩུ་བས་སྒྲ་ཞེས།

ཞེས་པ་འདི་བཀོད་ནས་འགྲེལ་རྒྱལ་དུས་མཚན་གསུམ་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འདུག་ལྟལ་གཙོ་
 བོ་དང་། རྒྱབས་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འདུག་ལྟལ་ཕལ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ལ་སྒྲ་
 རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དངོས་དང་། ལྷ་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཅན་སྒྱུར་ཅི་ཅམ་བུས་ན་
 ཡང་། མཐར་གདུགས་ན་དཔེར་བཞིན་དེའི་ལ་དང་སྒྲ་གཉིས་ཀ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་
 བཞིན་དུ་རང་བྱུགས་ཀྱིས་སང་བ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ན། འག་དེ་མ་ཐག་
 ལ་དང་ན་གཉིས་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་རྒྱ་རྒྱུ་རི་དེ་
 ཡང་རང་ཞིག་དུ་སང་འདུག་གོ།

ཡང་སི་དུས། འཕགས་ལྟལ་བའི་བད་སྟོན་པ་དག་གིས་ལས་ཀྱི་དོན་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་པའམ་ཕལ་བ་ཞེས་བེད་རོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཕལ་བར་བཤད་པ་
 དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཁོངས་གཏོགས་དང་། ཆོ་སྐབས་རྣམ་དབྱེ་
 བདུན་པའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དབྱུད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་
 དེ། ཆ་བར་ལ་དོན་ཀྱི་འདུག་ལྟལ་ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས། གཅིག་གཅིག་གི་
 ཁོངས་སྒྲ་བསྐྱ་རྒྱ་དང་། ལེགས་སྒྱུར་དང་འདྲ་བར་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་བ་ཡིན་པར་
 དངོས་བྱུགས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དོན་རྒྱུ་དཀའ་དུ་བཏང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 དོ།

ཐུད་པར་དུ་ཆོ་སྐབས་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ཁོངས་སྒྲ་བསྐྱ་ཞེས་པ་ནི་བཞད་གད་
 ཀྱི་གནས་ཏེ། ཁོངས་སྒྲ་བསྐྱ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་ཁོངས་སྒྲ་བསྐྱ་རྒྱ་དང་གང་དུ་བསྐྱ་
 སའི་ཁོངས་གཉིས་གང་ས་གང་གི་སྟོན་སྟེ་ལམ་སྟོགས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་སྟོན་དེ་
 སྒྱུར་རིགས་ཀྱི། གནས་གཞི་དང་ཆོ་སྐབས་གཉིས་ཁོངས་གཅིག་དུ་བསྐྱ་ཞིན་ནི་
 གཞུགས་ཀྱི་ཁོངས་སྒྲ་ལྟན་མེན་འདྲ་བྱེད་བསྐྱ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཐུར་རོ། །ད་དུང་སྒྲ་
 རྒྱུགས་མི་གཏོང་ན། གཞུགས་དང་ལྟན་མེན་འདྲ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ་ལོ།

གཞན་ཡང་། སི་དུའི་ལ་དོན་ཀྱི་ཐད་དུ། རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སྒྱུར་ཐ་

དད་ཡིན་ཡང་། ཞེས་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པའི་ངོ་ཐར་སྐྱེས།
 ཞེས་དང་། སྐྱབས་དང་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་ཐོ་གཅིག་
 ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་ཡུང་ཚན་གསུམ་གྱི་ངོ་གདོང་ལ་དཔགས་ན། སྐྱབས་
 དང་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཕྱར་བའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་
 སྐྱབས་གཉིས་ངོ་ཐོ་ཐ་མི་དད་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། སྐྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ག་
 ཡུལ་ཅན་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཤད་པ་འདི་དག་གཞན་པར་བཟད་བརྟུན་རྒྱུར་ལ་
 བསྐྱབས་པ་དག་གི་ཡང་ན་བར་ཅུང་བཟད་གཟུགས་ནོ། །

གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར། དེ་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་སྐབས་ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་
 རྣམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་སྒྲོ་སྐྱེད་མེད་པར་བརྟེན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། ལས་
 དང་བྱ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་རྣམ་གཤིས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པ་ཐ་མི་དད་པ་
 ཞིག་སྟོན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་གུ་དོག་པའི་ལམ་ཏུ་ཞུགས་སོ། །

ལ་དོན་རྣམ་གཞག་འགར། རབ་ཏུ། ཤིན་ཏུ། རྣམ་པར། ཇེས་པར་
 སྐགས་དེ་ཉིད་ཏུ་མི་འདོད་ཟེར་བ་ལ། ཆོག་གི་མགོ་ངོ་མི་ཆང་བ་དེ་ཅམ་དེ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པ་བདེན་ཡང་། རབ་ཏུ་གྲུབ། ཤིན་ཏུ་མཛོས། རྣམ་པར་གྱུར། ཇེས་པར་
 ཟབ། ཅེས་སྐུར་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་མི་འདོད་ཟེར་ན་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་སྐགས་ལ་དོན་གྱི་
 གང་ཡིན་པ་སབ་སིབ་ཏུ་མ་སྐུར་པའི་ལན་སྒྲོས་ཤིག་ རབ་ཏུ་གྲུབ་དང་། ལེགས་པར་
 གྲུབ་ཅེས་པས་གྲུབ་བའི་རྒྱལ་ལམ་ཐབས་ཅམ་བཟུན་པ་ལས་དེ་ཉིད་མིན་ཟེར་ན་ནི་
 ལེགས་པའི་ལམ་ལས་རིང་ཏུ་འཕྱུན་པར་གྱུར་ནོ། །

སྐུར་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་ཤེས་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་ལ་སྐུ་
 སྐུར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་བཟད་བརྟེན་པ་ཡང་མི་བདེ་ཞེ། དཔེར་ན། དོན་
 གྲུབ་དབང་རྒྱལ་ལ་མ་རུ་ཤེས། ཡིད་བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་ལ་མ་རུ་ཤེས། ཞེས་སྐུར་ན་བརྟེན་
 བདེ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་ལ་མ་རུ་ཤེས། ཡིད་བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་ལ་མ་རུ་
 ཤེས། ཞེས་སྐུར་ན་བརྟེན་མི་བདེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཞུང་ལུགས་སྤྱིའི་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། རྟེན་སྒྲུབ་པ་། ཞེས་བྲང་ངོ་། གང་ཤེས་ན་
སྤྱབས་སུ་ཤེས་སོ། །སུ་སྤྱབས་སུ་ཤེས་ཤིང་། མཆོག་གསུམ་སྤྱབས་སུ་ཤེས་སོ། ཞེས་
འགྲེལ་དགོས་པས། མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་སྤྱད་པ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་བཟག་པའི་
གནས་སོ། །

སི་རུས། བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ། ལུགས་ལ་གསེར་འབྲུག་ཅེས་བཤད་
པ་ལ་ཁམས་པ་ཆོས་ཀྱི་བ་མེད་ཞེས་སྒྲིལ་མ་བདེ་ནས་སྤྱད་མ་གངས་དཀར་ཆང་ལ་དྲི་བ་
ཕྱིད་དོན་ལ་བལྟས་ན། ཁམས་སྤྱོད་ལ་ན་ཡང་མི་འདོད་མཁན་ཡོད་པ་གསལ།
གངས་དཀར་གྱིས་འབྲུག་པའི་བྱ་བའི་རྟེན་ལུགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བདུན་པ་ཞེས་
ལན་བཟབ་པ་ནི། མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། ཞེས་པའི་རྒྱ་ཚུལ་ཁོ་ན་ཉི།
དེ་ལྟར་ན་སི་རུས་གཉིས་པར་བཞག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱི་རྟེན་བར་གཞུགས་བཟན་ཕྱིད།
ཅེས་པ་ལ་ཡང་གཞུགས་བཟན་ཕྱིད་པའི་རྟེན་རྟེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བདུན་པ་ཡིན་
ཞེས་སྤྱོད་ན་མ་པ་ཀྱན་དུ་མཆུངས་སོ། །

ཡང་སི་རུས་དེ་རྟེན་དུ་བཞག་པའི་སྒྲིལ་མ་ཆེད་ལྟ་དུ་བཞེན་ཞེས་པ་ལ་ཀླུ་སྒྲིལ་
ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱམ་འགྲེལ་དུ། དེ་བཞིན་བ་དགོས་ཆེད་དུ་འགྲོ་བ་འདྲ། ཞེས་བཤད་
པ་ཡང་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་སོ། །

ཡང་སི་རུས་ཀྱི་ལུགས་འབྲུག་གི་རྣམ་དཔྱེ་ནང་གསེས་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་འཕྲོས་དོན་
སྐབས། དུམ་པར་རྒྱ་སྤྱོད་ལ། ཞེས་པ་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་ཁྲལ་དུ་བཤད་པའང་སྒྲིལ་པར་འཕྱོད་དཀར། །དེ་བཞིན་དུ་གསེར་རྟེན་འགྲེལ་
བར་ཡང་། དཔེར་བཞིན་གཅིག་ལ་ཆོག་ལྱུར་གྱིས་དོན་ལྟར་འབྱུར་ཉི། ཞེས་རྣམ་
ཐར་དུ་འབྲུངས་རབས་བཞིན། ཅེས་པ་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞིན་གཉིས་ཀར་
བཞག་པ་ཡང་། སྤྱི་ནི་བཞིན་འདོད་ཅེས་འབྲང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་
འདིར་རབ་རིབ་སབ་སིབ་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་བཤད་པས་སྒྲིལ་ལ་སྒྲིལ་ཕྱིད་ཐོན་དཀར་
སྤྱམ་སོ། །

ཡང་སི་རུས་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་བཞོད་པའི་ནང་དུ། ཆེས་གཉིས་སུ་ཉི་མ་
 རྩེག་འཆར་ཁ་རུ་དུས་གདབ། ཅེས་པ་གཉིས་ལ་དབྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ།
 དབྱར་དཔུན་གྱི་ཉི་རྩེག་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཉོར་སྐྱེ་ལྷ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐར་
 ཡིན་ལ། སྐར་ནི་སྒྱིར་བཏང་སྐྱབ་དེའི་མར་ངོ་ལ་འཆར་བ་ཤུགས་ཆེ་བས་ཆེས་གཉིས་
 ལ་ཉི་མ་རྩེག་ཅེས་པ་འདི་སྐར་ཅིས་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོང་ར་བདེ་འཕྲལ་ལེ་བཞིག་དུ་མི་སྐར་
 ཞིང་རྩེག་ལ་བཟོག་བྱས་པ་ནི་རྒྱང་ཡིག་པའི་སྒྲོན་དུ་མཛོད། །ཨ་ལ་ཤས། ཆེས་གསུམ་
 དུ་ཉི་མ་རྩེག་ཅེས་བྲིས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །འཆར་ཁ་རུ་དུས་གདབ་ཅེས་པ། སྐར་
 ངག་མེ་ཁོང་གི་འགྲེལ་བ་ནམས་སུ་དུས་བཏབ་ལྷེ་མ་ཆོགས་པ་ཞེས་པའི་ལད་མོ་མཛོད་པ་
 གཞིར་བྱས་ལ། འདྲོད་པའི་དུས་གདབ་ཀྱི་དུས་ཆོད་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་དུས་སུ་མི་
 འཆམ་པ་ནི་སྒྲོན་པོ་གནག་ཇིས་ཀྱང་ཤེས་པས་འདི་དག་ནི་པཱི་ཏ་ས་བྱགས་མཉམ་མ་
 བཞག་པའི་སྒྲོན་དུ་ཤོར་བཞོར་མ་ཆག

༩ རང་སྒྲོར་འཆམས་པའི་རང་ལྷགས་གཞག་པ།

ལས་དང་དགོས་ཆེད་ལ་དུས་གསུམ་གའི་དཔེར་བཟོད་ཡོད་དགོས་པ། སི་རུ་
 ལྟར་ན། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པར། ལ་རོ་ལ་རུ་ཕྱིན་(འདས་པ)། རྩོ་བར་གཟུགས་
 བརྟན་བྱེད་(ད་ལྟ་བ)། ལྷ་གར་དུ་འགྲོ་(མ་འོངས་པ)། རྣམ་དབྱེ་བཞི་བར།
 གསོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཆོན་བརྟན་(འདས་པ)། ཞིང་ལ་ཆུ་འབྲིན་(ད་ལྟ་བ)། རྩོར་
 འཆོང་དུ་འགྲོ་(མ་འོངས་པ)། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་ལས་སུ་བྱ་བའི་རོ་བོ་བཤད་སྐབས། སི་རུ་དང་། སི་རུའི་ཞལ་ལྷང་
 རྣམས་སུ་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་གང་ལ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དོན་ཅན། ཞེས་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པ་མ་བཤད་པར་ད་ལྟ་བཞིན་ལ་སྐར་བའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལ་ཤས། བྱེད་པ་པོས་ལས་བྱེད་བཞིན་པ། ཞེས་དང་། མི་

མཁ་སྐྱ་བས། བྱ་བ་ཉིད་བྱས་པ་དང་བྱེད་པ་ཅི་རིགས། ཞེས་དང་། མཁས་དབང་གསུང་རབ་བྱ་མཆོས།

བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་གཞིར་བབྱང་ནས། །

དེ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་རུ། །

གཙུག་པོར་སྟོན་པ་ཞེས་དང་།

བདག་གིས་སྟོན་ཆད་ཀྱིས་པ་ཞིག་རུ། བྱ་བའི་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ལས་བྱས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་ཅེས་པ་ནམས་ནི་ནམ་དཔྱེ་གཉིས་པའི་ར་མ་རོས་འཛིན་སྟུང་ཡིན་པས་མཆོན་བྱེད་ཅེས་ཡིན་གྱི། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཛོག་ན་ད་དུང་དེ་ཅེས་ཀྱིས་མཆོག་གོ། །ཨ་ལ་ཤའི་བཞེད་པ་ལང་དུས་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐྱམ་འབྱེལ་རུ། འགྲོ་འང་སང་བཅད་ཚོས་འབྱུང་གཞུང་འཆིང་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོས་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན། ཞེས་པའི་ནང་གི་འགྲོ་འང་སང་བཅད་ཚོས་ནམས་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ར་ག་ལ་འབྱུག

ཆ་སྐྱུལ་གྱིས། གཉིས་པ་ལས་སྐྱ་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་དུས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་ཟེར་ནས་དཔེར་བཅོལ་དུ། རང་ཤག་ཏུ་ལོག་ ཤོད་དུ་བབས། སྐགས་འདས་པ་སྟོན་པའི་དཔེར་བཅོལ་མང་པོ་བཞག་ དེས་གཙུག་པོར་མ་འོངས་པ་དགོས་ཞེས་པ་ནི། ཉགས་འབྱུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་པའི་ལས་ད་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་ནམ་དཔྱེ་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ལས་སམ་བྱ་བ་ནི་ཉགས་འབྱུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བསྐྱེད་མི་རུང་ངོ། །

མཁས་པ་གཞན་གྱི་ལེགས་ཆ་ལེན་པའི་ཚུགས་ནས་བཤད་ན། ཨ་ལ་ཤས། གཉིས་པར་བྱིམ་དུ་འཛུལ། སྐག་ཏུ་ཞུགས། ཞེས་དང་། ར་རྒྱས། སྟོན་དུ་བཅུག་ཅེས་པ་དང་། མི་རུས། བདུན་པར། རྩགས་ལ་གསེར་འབྱུག་ རྒྱལ་ཞུགས། སྐང་དུ་འཛུལ། གཡུལ་དུ་བསད། ཟེར་བ་ནམས་ལས་ཨ་ལ་ཤ་དང་ར་རྒྱ

ཉུང་མུས་ན་བཟང་ཞེ། སི་དུའི། ལྷགས་ལ་གསེར་འབྲུག་(བདུན་པ)དང་། རྩ་
བར་གཟུགས་བརྟན་ཕྱིད་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ། རྩ་ལ་ལྷགས་(བདུན་པ)དང་།
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ། རྩ་དུ་འཇུག་(བདུན་པ)དང་། བདུན་
དུ་རྩ་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ། གཡུལ་དུ་མོ་བཞོས་(བདུན་པ)དང་། བེང་གཅོད་
དུ་མྱ་རེ་དམོས་(བཞི་བ)གཉིས་འདྲ། གཡུལ་དུ་བསད་(བདུན་པ)དང་། རྩ་བ་དུ་
ལྷགས་(གཉིས་པ)གཉིས་འདྲ་སྟེ།

མི་ལམ་རྩ་བས། རྩ་མ་ཁའ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ། ཅེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དང་།
སི་དུས། ཀྱན་ལ་དགལ། ཞེས་པ་ལས་སྤྱ་བ་དངོས་སྤྱ་བཞག་པ་གཉིས་ལས་གང་
ཁས་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་གི་བསམ་མཆོད་ལྟར་ན། ཆོག་རྒྱན་གྱི་མི་ཟད་པ་གང་
དང་གང་གི་མཐར་སྤྱོད་གསལ་ལ་དོན་ལྷན་ན་དེ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཞེ། དཔེར་ན། ཡོངས་
སྤྱ་གསལ། ཉེ་བར་ཤར། རབ་དུ་དཀར། མཆོག་དུ་མཛེས། ཀྱན་དུ་བྱིས།
ཞེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དང་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ན་ལ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་
ལྷན་ན་དེ་ཉིད་དུ་མི་འགྲོ་ཞེ། དཔེར་ན། ཡོངས་ལ་གསལ། ཡོངས་ལ་ཁྱབ།
ཀྱན་ལ་གསལ། ཀྱན་ལ་ཁྱབ། ཅེས་བཟོད་པའི་སྐབས་སྤྱ། ཡོངས་དང་ཀྱན་ཞེས་
པ་དེ་གང་ཡིན་ས་ཞེས་པ་དང་། ག་ས་ག་ལ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལས་
དང་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་ལྷན་པས་དེ་ཉིད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱ་མཛོད་
ཐ་ལྷན་ཅིག་ཡིན་པས་ཆོག་རྒྱན་ཡོད་ཆོད་ལ་སྤྱར་འོས་པ་ཡིན་པས་ན་མི་ཟད་པ་ཞེས་
བཟོད་དོ། །

ཡང་སི་དུས། བདུན་པར། གདན་ལ་འདུག ས་ལ་ཉལ། ཞེས་དང་།
སྤྱ་ལྷིས་གཉིས་པར། གཡས་སྤྱ་ཉལ། ཕྱི་རོལ་དུ་བཞད། ཅེས་དང་། ཡ་ལ་ཤས།
གཉིས་པར་གནས་ཁང་དུ་ཉལ། གཡས་ན་ཞོད། ཅེས་དང་། གཙོས་གསེར་བྱིས།
གཉིས་པར། གཡས་ལ་བདེ་བར་ཉལ། ཞེས་དང་། གསེར་རྟོག་གིས། གཉིས་
པར། མལ་ན་ཉལ། བྱི་ལ་བཞུགས། ཞེས་པ་རྩམས་ལས་ཉལ་གཉིས་པ་དང་།

བཅུད་འདུག་བཞུགས་ནམས་བདུན་པར་བྱས་ན་བདེའོ།

ཡང་། ལ་དོན་གྱི་མཐར་གསལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིད་ཚད་ལས་སྤྱ་བ་དངོས་སྤྱ་མི་
འཁྱོ་ཞེ། ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ། ཡིན་པར་གསལ། ཞེས་པའི་གསལ་ནི་མངོན་
པའམ་ལྷང་ལ་བྱད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་དུ། དེ་
ག་རང་ན་འདུག་ཅེས་པ་སི་དུ་དང་གཙུག་གསེར་བྱིས་བཀག་ཁྱང་དེ་ལྷར་དུ་དོན་ལ་
གནས་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས། གསེར་རྟག་གིས་གཉིས་པར།
བྱི་ལ་བཞུགས། ཞེས་དང་། བདུན་པར། དབུས་སྤྱ་སྒྲ་མ་བཞུགས། ཞེས་པ་
གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས་གཉིས་ཀའང་བདུན་པ་ཡིན། སྤྱིར་གསེར་རྟག་
ཆང་གི་དབེར་བརྗོད་དུ། གདམས་ངག་སྟོན་དུ་བསྐྱལ། ཆོས་བསྐྱར་དུ་གདའ།
རྗོད་ངག་དུ་ཐགས་སྟོ། ཞེས་པ་ནམས་ཆོག་སྤྱིར་དེ་ཅམ་མི་བདེ་བར་ལྷང་ཞེ། འདི་
འདྲ་གོང་འོག་གུན་དུ་མང་ངོ་། །

ནམ་དཔྱེ་གཉིས་པ། བཞི་བ། བདུན་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་དེ་བཞིའི་
ཁྱད་པར་རང་སྟོར་འཆམ་པ་ཞིག་གསལ་བར་བཤད་ན་འདི་ལྷར། ནམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་
ལ་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དུ་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིད་པ་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་ཞེ། ཉགས་སྤྱ་ཤིང་སྟོང་བཅད། རྩ་ལ་ཟམ་པ་བཅུགས། ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་
སྐབས་སྤྱ། གཞིའམ་ཡུལ་ནི་ཉགས་དང་རྩ། ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་བཀར་བའི་
དབང་དུ་བཏང་ན་ཤིང་སྟོང་དང་ཟམ་པ་ནི་ལས། བཅད་པ་དང་བཅུགས་པ་ནི་བྱ་
བའོ། །ཁ་སྐད་ལ་ཡང་། རྟོད་ལ་ལས་སྤྱ་བ་ཅི་ཡིད་ཅེས་བྲིས་པ་ན། གཞན་ཅང་
མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དོང་བྲིས་པའི་དབེར་བརྗོད་ལ་ཁྱས་དག་ཅིག་གཏོང་དགོས་ཞེས་
ལན་བཏབ་པ་ལ་སྟོས་དང་། ཁྱས་དག་གཏོང་བ་དེ་ཉིད་ལས་སྤྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་
པས་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་ཉིད་སྟོང་བཤེས་པ་དེའོ། །

ནམ་དཔྱེ་བཞི་བ་ལ་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་ཅམ་སྟོན་པས་
མི་ཆོག་པར་དེ་ལས་འདས་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་འམ་དེའི་དོན་དུ་ཞེས་གཞི་དེ་ལ་མན་

འདྲིགས་པའི་ཆོག་གི་རྩལ་པ་ཞིག་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ལ་ཐོན་དགོས། དཔེར་ན།
 གོས་སྤུ་ཉོས་ཀྱང་ཤ་རུ་བཅོངས། ཞེས་པ་དང་། ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲིན། རྩལ་པ་ལ་ཚུ་
 གི་འདེབས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སྤུ་ཉོས་བཟོ་བའི་དོན་དུ་ཉོས་ན་ཡང་ལྷག་ཤ་ཆོན་
 པོ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་གོས་གོན་པ་ལས་ཤ་བྲལ་གཏུ་ཆེར་བལྟས་ནས་ཤེད་དོན་དུ་བརྩེས་
 པར་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་གི་ལོ་རྟོག་རྩལ་པའི་དོན་དུ། ཞེས་པ་དང་། རྩལ་པ་ལ་སྒོ་
 བ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་ཆེད་དུ་འཇམ་ཕྱིར་དུའི་དོན་ཆོག་དངོས་ལ་མེད་ཀྱང་ཆོག་གི་
 རྩལ་པ་ལ་ཐོན་ཡོད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ནགས་སྤུ་ཤིང་བཅད་ཅེས་
 པས་གཞི་དེར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཅམ་ལས་གང་གི་ཆེད་དུ་བཅད་པ་ཆོག་ཤུགས་ལ་གཏན་ནས་
 ཐོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཤིང་བཅད་པས་ནགས་ལ་མན་ཐོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཤེས་
 པའི་རྩལ་སྤུ་བཟམ་པ་རུ་ཤིང་བཅད་དང་། ནགས་སྤུ་ཤིང་བཅད་ཅེས་པ་གཉིས་རིམ་
 བཞིན་བཞི་བ་དང་གཉིས་པ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །

རྩལ་དཔྱེ་བཙུན་པ་ལ་ཉེན་དང་གཞི་གང་ཡང་རུང་བར་ཆོས་ཤིག་གནས་པ་འཇམ་
 བཉེན་པའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་སྟོན་པ་ལས་བྱ་བ་བྱས་པ་ཞིག་སྟོན་མི་དགོས་པ་ཡིན་
 རོ། །དཔེར་ན། ནགས་གསེང་ན་སྤྱུ་མང་། རྩལ་དུ་ཉ་མོ་གནས། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུ་ལ་མང་དང་གནས་ཞེས་པས་བྱ་བ་དེ་དང་འདི་བྱས་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་པར་གང་མང་ཡོད་
 པ་ཅམ་སྟོན་པ་འདི་ལ་ཟེར་རོ། །ནགས་གསེང་ན་སྤྱུ་མཆོངས། རྩལ་དུ་ཉ་མོ་
 འཇུགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མཆོངས་དང་འཇུགས་ནི་ཉེན་ལ་བཉེན་པའི་དོན་ལས་
 འདས་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞིག་སྟོན་པས་ན་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ནི། ལས་དང་བྱ་བ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དཔེར་ན། རི་བཟང་
 དུ་སོང་། དགའ་བར་སྐྱོར། མེད་དུ་བཟད། ཤིན་ཏུ་སྦྱིད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་
 འདིའི་ཞེས་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད། ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོའི་བྱེད་ས་འདིའི་ཞེས་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་
 མེད་པའི་བྱ་ཆོག་ལ་དོན་ཅན་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་

འདི་སྐོར་ལ་མཁས་པ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་པ་འདྲ་མིན་མང་དུ་འདུག་པ་ལ་ཞིབ་དུ་
སྒྲུབ་ས་ནས་འདོར་ལེན་གང་འོས་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་བ། དེ་ཉིད་གསུམ་རང་གི་སྒྲིང་ར་བདེ་བའི་
དཔེར་བརྗོད་འགའ་དགོད་པར་བྱ་གྱེ། ཐོག་མར་གཉིས་པ་ལས་སྤྱུ་བ་ལ། ས་
མཆའས་སྤྱོད་རིང་བསྐྱངས། སྤྱད་སྤྱགས་སྤྱད་ངོས་རྣམས་བཀྲམ། བོད་སྤྱངས་སྤྱ་
རྣམ་བུ་འཐག་སྤྱ་མཆོད་ཀྱི་གཏོང་། སའི་སྤྱེ་བ་རུ་ཁང་ཆེན་བཅིགས། མགོ་བོ་རུ་
མ་ལྷ་ཁྱོན། རྒྱབ་རུ་ཤིག་འཕུག་ཐག་རུ་གནའ་བ་བཟུང་། ས་རོལ་རུ་བེུ་འཆོ།
གནས་ཁང་རུ་སྒོག་སྒྲོན་སྤྱད། གཡོན་རུ་དཔེ་ཆ་བཅིགས། རྣམ་རུ་བསྤྱོད་ཕྱིད།
སྒྲོན་ཕྱིས་པ་ཅེ། རི་འདབས་ན་སྤྱ་འཕུ། བར་ཕྱང་ན་སྒོག་འཕུགས། ཐག་རིང་ན་
མཆོ་ཅེ། ཐང་བདེར་སྤྱ་འཆམ། རི་ཅེར་མདའ་འཕེན། མིག་ལྷར་གསལ་སྒྲོན་
བཤམས། ཐང་ལ་ཉ་རྒྱགས། ཉལ་བྱི་ལ་བྱིས་པ་བསྐྱལ། ཐང་ག་ལ་ཆོན་ཅི་བྱགས་
ཞེས་པ་ལྟ་བུས་སྤྱ་ཆེར་མཆོད་ནོ། །

རྣམ་དཔྱེ་བཞི་བ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ། དཔེར་ན། གང་སྤྱོད་རུ་
གོས་གོན། བཀྲེས་སེལ་རུ་ཟས་བཟུང་། ནད་ལ་སྤྲོན་འཕུང་། ཤེར་སྤྲོན་ལ་ཕྱག་
འཆལ། ས་མ་ལ་བསྐྱོན་བཀྲར། སྤྱང་མར་སྤྱ་སྤྱོན། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་གཞན་ལ་
རིགས་བསྒྲེའོ། །

མཆོད་བརྗོད་སྐབས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པ་འབྲེལ་བྱེད་མཛད་
མཁན་པལ་མོ་ཆེས་རྣམ་དཔྱེ་བཞི་བར་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་ལེགས་
སྤྱར་ཤེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔེ་རྣམས་ལ་བཀའ་པར་ཟད། ཅས་དང་། དུལ་བྱད་པར་ཅན་
ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་བྱེད་པོ་ཉིད་དམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ལས་ཕྱག་ལུལ་དེའི་ཆེད་
རུ་མིན་པ་ནི་གནག་ཟིས་ཀྱང་ཉོགས་པར་སྤྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་གི་ལུལ་ལ་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་
འདུག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ་ཞེས་བཀའ་བཏུན་མཛད་ནང་། ཕྱག་ལུལ་རུ་སྤྱར་པའི་
དགོན་མཆོག་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་རུ་དགོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་སྤྱ་གྱེ།

སྒྲོ་ག་ལྟ་པ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་ཀར། བྱེད་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ། བ་མས། ས་
 ཉི། སྤྲུ། སྤྲུ། ཡ་ལི། པར་ཏ་ན་མས་དང་སྤྱར་བ་ལ་བཞི་བའོ། །ཞེས་སྤྱིར་
 བཏང་དམིགས་བསལ་མ་བྱེ་བར་སྤྱི་ལ་སྤྱར་བའི་དབེར་བཟོད་དུ་མ་བཞོད་པ་དང་།
 བ་མ་བྱུ་ལ། བ་མ་རྒྱ་ལ། བ་མ་སྤྱི་ལ། ཞེས་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐབས་འགྲོ་
 དང་། བ་མ་གྱུ་རུ་མ་བྱུ་རྒྱ་ལ། སྐགས་ལ་བཞི་བའི་གཅིག་ཆོག་ཏེ་དང་། ཡག་ལྟ་
 ག་མ། འདྲ་འདུས། ཡ་སྤྱི་ག་མེད་ཨ་ལ་དྲངས་པ་ཤ་སྤྱི་ག་ཅན་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་པ་
 རྒྱམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བ་མ་གྱུ་ར་མེད་དང་། བ་མ་མ་བྱུ་བྱེ་ཡེ་སྐགས་གྲང་བཞི་
 བའི་རེ་བྱིན་པ་ཤ་སྤྱི་ག་ཡིན་པ་ལས། ཞེགས་སྤྱར་གྱི་རྒྱམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་མི་མི་ཤས།
 ཞེས་པ་སྤྱི་ག་འཆལ་བའི་དོན་ལ་སྤྱར་བ་གཅིག་གྲང་མཐོང་རྒྱ་མེད་དོ། །མ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་
 རྩེ་བྱི་འབྲུག་གིས་མཛད་པའམ་བསྐྱར་པའི་གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོར། ཤིང་ལ་རྒྱ་འདྲེན་
 ཞེས་པས་ཤིང་ཉིད་གྲས་པ་དང་མིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་ཡང་དོན་གྱིས་རྒྱ་འདྲེན་པའི་བྱེད་པ་
 སྤོའི་ཆེད་དང་། མཆོད་ཉེན་ལ་སྤྱི་ག་འཆལ་བའང་མཆོད་ཉེན་ཉིད་སྤྱི་ག་གི་ཡུལ་དུ་
 སྤྱར་ཡང་དོན་གྱིས་སྤྱི་ག་འཆལ་བ་སྤོའི་ཆེད་ཡིན་པས་བཞི་བ་དྲང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་ལས་སྤྱི་ག་པའི་རྒྱབ་བཞེན་གྱི་ཁྲངས་འཆལ་བའི་ངལ་བ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །རང་གི་
 ཞེ་འདོད་དང་མ་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་གནས་བརྒྱད་ཙ་འགྲེལ་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སྤྱི་ག་བྱེད་
 དུ་མི་འགྲོ་བ་ཡོད་ཅེས་བྱར་བམ་མཛད་པ་དེས་ཅི་ཡང་གོ་མི་ཆོད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཤན་པས་རང་ལ་སྤྱི་གས་གསོད། ཆོང་བས་བྱིམ་ལ་ནོར་སྤྱི་ག་ལྟ་
 བྱ་མ་བཞོད་པར། ཤན་པས་སྤྱི་གས་གསོད། ཆོང་བས་ནོར་སྤྱི་ག། ཅེས་རྒྱམ་དབྱེ་
 གསུམ་པའི་དབེར་བཟོད་ཡིན་ཤིག་གཉིས་བཞོད་ནས་རིམ་པར་གསོད་པ་པོ་དང་སྤྱི་ག་པ་
 སྤོའི་ཆེད་ཡིན་པས་སྤྱི་གས་དང་ནོར་ལ་བཞི་བ་འབྲུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི་
 མག་གི་ལ་མག་ལ་བྱིའི་མ་མག་ལ་སྤྱིར་བའི་དབེ་ཁོན་ལས་སྤྱི་ག་འཆལ་བའི་དོན་ལ་བཞི་
 བ་འབྲུག་པར་འདོད་མཁན་ལ་ཁབ་ཅེ་ཅམ་གྱི་གནོད་པའང་འབྱུང་དོན་མ་མཆིས་སོ། །
 སྤྱིར་བོད་རང་གི་སྐད་ལ་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་ཞེགས་སྤྱར་གྱི་ཁྲངས་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་

མེད་ཀྱང་། ལེགས་སྐྱར་དང་བལྟན་ན་དོན་དང་ལུན་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་དོན་མེད་
དོ། །

གལ་ཏེ་སྐབས་དེར་སྐྱར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གཉིས་སྒྲ་འབྱེད་ནའང་།
སྐྱར་བཏང་ལས་དམིགས་བསལ་གཙ་ཆེ་ཞེས་བརྒྱུད་ན་ཡང་བསྐལ་མི་སྤྱད་ཤི། སྐྱ་
གཞུང་ལས།

སྐྱར་བཏང་བལྟན་བཙས་ངེས་པ་ལ། །

བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་དང་ལུན་པར་འཁྱུར། །

ཞེས་མ་གསུངས་སམ། དེར་མ་བཟད། སྐྱ་ལྷིས་དཀོན་མཆོག་དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱག་འཆལ་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དེ་སྐྱ་བཞེག་ས་ལ་སྐྱ་སྐབས་དང་འབྲས་སྐབས་ཀྱི་གོ་བ་བཟུང་
ལེན་སྐྱ་ཡོད་པར་སྤང་ཤི། ལས་དང་པོ་བས་ཉོགས་པར་དགའ། །

རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་དབེར་བཟོད་ལ། རགས་སྒྲ་མ་བྱ་ཡོད།
ཉལ་སྒྲ་བཟུང་ཤིང་གྲས། སྐྱགས་ཀྱན་དུ་བཞེ་སྐྱད་ལན། སྤང་བྱེད་དུ་ཆོང་རྣམ་
མང་། ཤར་སྐྱགས་ན་ཉི་མ་ཤར། རིའི་མང་བར་ལྷེ་སྤང་ཆགས། མཁའ་ལ་སྐྱན་
དཀྱིགས། མཆོལ་དར་ཆགས་ཞེས་པ་སྐྱ་བྱ་རྣམས་སོ། །

གནས་གཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ནི། གནམ་ན་སྐྱན་མེད། ས་ལ་རྒྱལ་མེད། འདི་
རུ་མི་གནས་སོགས་སྐྱ་བྱ་ལྷེ་དགག་སྐྱ་སྐྱར་བ་རྣམས་སོ། །

ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་དུ་མེད་པའི་རིགས་ལ་ལ་དོན་སྐྱར་བའི་དེ་ཉིད་ནི།
རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་བྱ་ལས་ངོ་མོ་བ་དང་
ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ལྷེང་ནས་གོ་དགོས། དབྱ་མའི་གཞུང་རྣམས་སྤྱེད་ཉིད་ཅེས་
པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐར་བྱག་པ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དུ་གོ་
དགོས་ཀྱང་འདིར་དེ་འདྲ་བའི་གོ་བ་བཟུང་ལེན་མི་དགོས་སོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་
དོན་གང་ཡིན་ཞེས་ན། དབེར་ན་ཐོབ་པར་སྐྱར་ཅེས་པ་ལ་མཆོན་ན། ཐོབ་སྐྱའི་
དངོས་པོ་ནི་ལས་དང་། སྐྱར་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཐོབ་པར་སྐྱར་ཅེས་པ་ཐོབ་སྤང་ཞེས་པ་

དང་འདྲ་བས་བྱ་བ་དང་ལས་སོ་སོར་བཞུན་དུ་མེད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་
གིས་བཏགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་རིང་བ་བསོད་ནམས་བཞུན་འཛིན་གྱིས། དེ་ཉིད་
འབྲུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་བཟོ་མོ་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་སོ། །

འདིར་དཔེར་བཞིན་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཅམ་འགྲོད་ན། མི་རྒྱས་བཞོད་པའི་དཔེར་
བཞིན་དུ། སྤྱ་བར་བྱེད། ལྟ་བར་བྱེད། བཏུན་པར་བྱུར། གཅིག་རྒྱ་བྱུར།
སྤྱབས་སྤྱ་ཤེས། འོག་མིན་དུ་ཤེས། སྤྲོད་དུ་རིག་(མིག་གིས་རིག་དང་མི་འདྲ)ནམས་
དང་མཚུངས་པར། བསམ་པར་བྱ། གུས་པར་བྱ། བཞུ་བར་བྱ། མངོན་དུ་
བྱས། བཏུན་པར་བྱས། རྩོམ་པར་བྱུར། རྒྱག་རྒྱ་བྱུར། གནས་སྤྱ་བྱུར།
རྒྱགས་པར་འབྱུར། མེད་པར་འབྱུར། ལྷང་བར་འབྱུར། རྟེན་དུ་བྱེད། མེད་དུ་
བྱེད། རི་དགའ་འུ་སང་། ལྷག་རྒྱ་སང་། (འབྲོ་བའི་སང་དང་མི་འདྲ)། འོག་
པར་གྱོ། །(རྩ་བས་གྱོ་དང་མི་འདྲ)། སྤྲམ་དུ་བསམས། མེད་པར་ངེས། ཉམས་
སྤྱ་མྱོང་། གསལ་བར་ཤེས། ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ་(མེ་སང་གསལ་དང་མི་འདྲ)།
ཡིན་པར་གསལ། ཡིན་དུ་ངེས། རྩམ་འབྲེན་དུ་མཚོང་(མིག་གིས་མཚོང་དང་མི་
འདྲ)། རྩམས་དང་།

སྤྱ་ལྷིས། རབ་རྒྱ་གྲུབ། ཤིན་རྒྱ་བདེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་དུ་བཞོད་པ་
དང་རྒྱལ་མཚུངས་པར། ཡོངས་སྤྱ། ལྱན་རྒྱ། མཆོག་རྒྱ། རེས་པར། ཉེ་བར།
མངོན་པར། ལྷག་པར། ལེགས་པར་སོགས་སྤྱར་བས། མཆོག་རྒྱ་འཆར། ལྱན་
རྒྱ་སྤངས། ཤིན་རྒྱ་རྒྱང་། རེས་པར་ལེགས། རབ་རྒྱ་འབྲོ། ལེགས་པར་བཞོས།
ཡོངས་སྤྱ་བཀང་། ཤིན་རྒྱ་སྒྲོ་རྩམས་དང་།

ཡང་། ཤེས་སྤྱ་བཅུག ཡོད་དུ་འབྲུག རྟོན་དུ་རྒྱག་(འདི་གསུམ་ནང་དུ་
བཅུག་དང་མི་འདྲ)

ཡང་དཔལ་དུ་འབྲུག ཡིན་པར་འབྲུག རོ་མཆར་དུ་འབྲུག་(འདི་གསུམ་སྒྲོ་དང་
ལམ་གྱི་འབྲུག་དང་མི་འདྲ)

ཡང་། མིང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་བར་དུ་ལ་དོན་སྤྱད་བ་དཔེར་ན། རྒྱུ་ལ་དོན་ལྡན་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། རྒྱུ་ལ་དོན་ལྡན་པ། བདེན་པར་སྤྱབ་པ།
བདེན་པར་མེད་པ། རྒྱུ་ལ་དོན་ལྡན་པ། རྒྱུ་ལ་དོན་ལྡན་པ། ལྷག་པར་གཞིམ་པ།
ལྷག་པར་མེད་པ། ལྷག་པར་འབྱེད་པ། ལྷག་པར་འབྱེད་པ། ལྷག་པར་འབྱེད་པ། ལྷག་པར་འབྱེད་པ།
དང་།

ཡང་། ལྷག་པར་དུ། ལྷག་པར་དུ། ལྷག་པར་དུ། ལྷག་པར་དུ། ལྷག་པར་དུ།
དེ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ལ་དོན་སྤྱད་པ་ཅི་འབྱུང་ཆོག་གྲགས་ལ་བལྟ་དགོས་སོ། །

ལྷག་པར་ཅི་ཞེས་གསལ་བ་བཤད་སྤྱབ་ཀྱིས། བསམ་དུ་མེད། ཅེས་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ལྷག་པར་མེད། ལྷག་པར་མེད། ལྷག་པར་མེད།
དགག་ཏུ་མེད་རྒྱུ་ལ་དོན་ལྡན་པ་ཅི་ཞེས་དུ་བཞག་ན་འོས་སོ། །

མི་རྒྱུས་དེ་ཉིད་སྤྱད་པ་འོས་སྤྱད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ཆོག་སྤྱད་པ་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་བཤད་ན།
ཞེས་གསུངས་པ་འོས་སྤྱད་པ་བསྐྱང་སྤྱད་འདིར་དཔེར་བཅོལ་སྤྱད་པ་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
སྤྱད་པ་དོན་གསལ་བར་བྱས་ཡོད་དོ། །

ཡང་མི་རྒྱུས། ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
བཞེད་པ་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
གང་ཡིན་ཡང་། ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
སྤྱད་པ་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
གཞན་དུ་མི་མེད་སོ། །

རྒྱུ་ལ་དོན་ལྡན་པ་ཅི་ཞེས་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་
ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་

སྤྱད་པ་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་ལྷག་པར་དུ་ཉིད་

བྱ་ཞི། འདིར་ཏ་ཅང་མངས་དོགས་ས། །

བཅུ་བ། ཡི་ལྷན་གྱི་རྣམ་དབྱེ།

རྩེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་ལ། །

ཡི་དང་མཐུན་ལྷགས་འདི་ཞེས་བྱ། །

དང་བོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མཐུན། །

གསུམ་ལ་བཅུ་ལ་གྱུ་དང་སྟུར།

བདུན་པ་ཉིད་ལ་བདུན་པ་ཞི།

ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གྱུ་སྟུར་བ།

དེ་དག་ཡི་སྟུར་འབྲེལ་བའི་ས། །

རྩེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་བོ་རྣམས་རྩེས་སྟུ་ལྷགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ། ཡི་ཞི་གི་གྱུ་དང་
སྟུར་བའི་འབྲེལ་སྟུ་རི་ལྷན་མཐུན་པར་སྟུར་ལྷགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཞན་པར་
བྱ་ཞི། ཞེས་མདོར་བཞན་ནས། རྩེས་འཇུག་གི་དང་བོ་ག་དང་གཉིས་པ་དང་ལ་རྩེས་
འཇུག་དང་བོ་ག་མཐུན་པ་དང་། རྩེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་དང་ལྷ་བ་བ་བཅུ་བ་ས་
གསུམ་ལ་ག་ཡིད་ལ་ལྷ་སྟུར་བས་གྱུ་དང་སྟུར་བར་བྱ་ཞིང་། རྩེས་འཇུག་བདུན་པ་ལ་
མཐའ་ཅན་ཉིད་ལ་ལ་མཐའ་དངོས་སྟུ་ཡིད་དམ་མེད་གྱང་བྱང་ཞི་བདུན་པ་ལ་རང་ཉིད་
སྟུར་བ་དངོས་སྟུ་བཞན་ནས། ལྷགས་ལ་རྒྱང་བ་ཁ་སྒྲོང་བའི་ཆོ་ཡ་ཡིག་སྟུར་དགོས་པ་ནི་
སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཞི་འདི་རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་བརྩེད་མི་བྱང་ངོ་། ། དེ་དག་ལས་
གཞན་པའི་རྩེས་འཇུག་ལྷག་མ་ན་མ་ར་ལའི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་ག་སྟུམ་ལ་ལྷ་སྟུར་བས་
གྱུ་སྟུར་བར་བྱས་པ་དེ་དྲག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་ཞི་གི་གྱུ་སྟུར་བས་རྣམ་དབྱེ་བྱག་པ་འབྲེལ་
བའི་ས་ཞི་འབྲེལ་བའི་གནས་སམ་འབྲེལ་གྱུ་འོ། །

སི་ཏུས་རྩེས་འཇུག་བཅུ་དང་བོ་གཉིས་ཉེ་ག་ང་ཞེས་འབྲེལ་ཡང་དཔྱད་སྟུང་།

འགྲེལ་ན་ལྟོད་ཆགས་སོ་སྟུང་མོ། །ཙ་བར་དངོས་སྟུང་བཟུན་པའི་ད་དྲག་གི་རྗེས་སྟུང་
འགྲེལ་སྟུག་གང་ཐོབ་ཅི་ན། སི་རྒྱའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དེང་སང་ད་དྲག་བཟུས་པས་
ད་དྲག་དངོས་སྟུང་མེད་ཀྱང་འགྲེལ་སྟུག་ཡིད་ཀྱི་སྟུར་ན་བརྗོད་བདེ་ཞིང་ལེགས་པར་
སེམས། ཞེས་བཤད་ན་འང་ཁོང་རང་གིས་ལྷན་དག་མཛད་པའི་ཐེ་དགེ་བཀའ་འཁྱུར་
ན་མས་སྟུང་དེ་ལྟར་སྟུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཁྱུང་ངོ་། །སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་
ནི། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་བར་གྱི་འགྲེལ་བ་ལྟོན་པ་གོས་ཀྱི་མཆོན་མདངས། ཞེས་
དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ། ཞེས་དང་།
ཉེན་དང་བཉེན་པའི་འགྲེལ་བ་དཀར་ཡོལ་ནང་གི་འོ་མ། འཁར་གཞོང་གི་ཞོ། ཞེས་
དང་། ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་འགྲེལ་བ་མ་ཡི་བྱ་དང་ཤོ་ནས་ཀྱི་སྟུག་ག། ཞེས་པ་ལ་སྟགས་
པས་མཆོན་པར་བྱའོ། །

ཡང་གྱི་དང་གི་སྟགས་མིང་ཆོག་གི་བར་ན་ཡོད་ཆད་འགྲེལ་སྟུག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་
མེད་དེ། དཔེར་ན་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་ལྷན་ནོ། །ཞེས་དང་འདིར་མ་བྱིས་པ་
ཡིན་གྱི་མ་སེས་པ་ག་ན་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒྲིགས་གསལ་བ་ཅན་ལ་བཟུན་པར་བྱ་ཡི་
གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོག་གི་ལྷན་དང་ཕྱད་ལས་འགྲེལ་སྟུག་
མིན་ནོ། །

ཡང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སྟུ། ཁྱོད་ཀྱིར་སྟུར་གྱིས། ཅི་བདེར་ཁོངས་
སྒྲིད། ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་འདྲ་ཡང་འབྱུང་ཞེ། རྟོན་ནི་ཁ་བཟས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པར་
སྟུར་བྱིན་པས་མོ་ཞིག་ཅེས་པ་ཡིན་ཡང་སྟུང་ཆགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་
འགྲེལ་རི་ལྟར་བྱེད་དཔུད་པར་བྱ་ཞེ། འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

དཔེར་བརྗོད་ནི།

རབ་མཐོའི་བྲག་གི་གངས་ཀྱི་སྟུང་གྱི་བར། །

རྩྭ་ཡི་ལམ་གྱི་རྩྭ་དྲུག་མཐུན་ཐད་དེའི། །

རྩྭ་ཡི་ཐང་གི་འགབ་ཀྱི་གཡོན་གྱི་ཆར། །

ཕྱིག་གསེབ་བར་གྱི་དངོས་དེ་ཁྱོད་མཐོང་ངམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་གཅིག་པ། བྱེད་པའི་སྤྱོད་

དེ་ཉིད་ལ་ནི་བཅུ་བ་ལྟར། །

བྱེད་པ་པོ་འུ་ཤེས་པར་བྱ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུག་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་སྐྱེས་ལྡོ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་
ཇིས་འབྱུག་བཅུ་བ་ས་ཡིག་སྤྱོད་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོའི་སྤྱོད་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ནི་སྤྱོད་ཅིག་གི་ཁ་སྤོང་ངོ།

རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པའི་གོ་དོན་ནི། བྱེད་པ་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་བྱ་བ་
ཞིག་བྱས་པའམ། བྱེད་པའམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དེ། དཔེར་ན།

ཁྱོད་གྱིས་གང་གསུངས་བདག་གིས་ན་བས་ཉན། །

ལེགས་བཤད་སྤྱོད་མེས་མ་རིག་སྤྱོད་པ་ལེ། །

གཞན་གྱིས་བཤད་ཆད་ཡང་དག་ཆ་མ་འཆལ། །

རབ་གསལ་སྤྱོད་ལས་ལན་བརྒྱར་བཅག་དབྱེད་གཅེས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་བཀོད་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ་བདག་དང་ན་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་
ནི་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་བ་ཞེས་མིང་འདྲགས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་
མེས་སྤྱོད་པ་ལེ། ཞེས་པའི་བྱེད་སྤྱོད་དེ་འབྱུང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སི་
དུས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དུས་ཀྱི་དོ་རིང་རྣམས་སྤྱོད་པ་མཐར་འཇུག་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་གྱི་འབྱེད་སྤྱོད་ལྟར་ན་མེ་འཇུག་ཞེས་པའམ། མེའི་ས་
ཞེས་པ་ཅི་རིགས་སྤོང་བྱང་། ཡི་གེ་སྤོང་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའ་ཆེར་བསྐྱེས་
པའི་ཤུགས་གྱིས་འཇུག་ཞེས་པའི་འཇུག་པའི་ཡང་བསྐྱེས་ནས་ས་གཅིག་ལྟ་ལས་མི་མཐོང་བར་བྱད་

ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། ག་སྐྱམ་གྱིས་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཚད་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པར་འདོད་མི་
 ཅུང་ཉེ། ཉགས་འབྲུག་སྐབས་ལས་འབྲུང་བའི་བགྱི་བྱ་བགྱིད་བྱེད་བགྱིས་གྱིས་ཤིག
 ཅེས་པའི་སྐལ་ཆིག་ལ། དཔེར་ན། སྐྱུས་གྱིས། འགྲོ་གཤམ་གྱིས། བག་ཡོད་
 གྱིས། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཐོབ་ཐང་ལ་མི་ལྟ་བའི་སྐལ་ཆིག་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱ་གཉིས་པ། ཆིག་རྒྱན་དང་ལྷན་པ།

ལྷ་ཡི་ཐྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྤྱད། །

ཆིག་རྒྱན་གཉིས་དང་ལྷན་པར་འབྱུར། །

༡ དངོས་གྱི་དོན།

གོང་དུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་སྒྲ་ལས་ཀ་ཡེད་གྱི་དང་འི་དང་། རྒྱགས་ལ་བཞུན་
 པའི་ཡི་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཡི་ཉེ་གི་གྱ་ཐྱིས་ནས་རྗེས་འབྲུག་གཉིས་པ་དང་སྤྱད་པས་ཀྱང་འང་ཡང་
 གསུམ་གྱུ་བ་པ་དེ་ནི་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆིག་རྒྱན་གཉིས་དྲང་། ལྷན་པ་
 རྣམས་སྤྱ་འབྱུར་རོ། །དེས་པར་དཔེར་བཤེས་པ་ལ།

གཟུགས་ཀྱང་མངོས་ལ་འགྲོས་ཀྱང་ལེགས། །

བང་ཡང་སྤྱད་ལ་ཤ་ཡང་རྒྱས། །

གོང་ཡང་མཐོ་ཉེ་འོས་ཀྱང་འོས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གཞི་གཅིག་གི་ཉེང་མཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་ལྷན་ཅིང་། ཆིག་མངོས་
 པར་བྱེད་པའོ། །

མེར་ལྷ་ཆེ་ཡང་གཉིན་ལ་ཉེར། །

མཇའ་གྲོགས་ཟེར་ཀྱང་ལྷོག་ནས་སྤྱ། །

ཁ་བཤད་འཇམ་ཡང་ཁོག་པ་རྩུབ། །

ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་གཞི་གཅིག་གི་ཉེང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་ལྷན་ཅིང་། ཆོག་མཛེས་
བར་བྱེད་པའོ། །

འདི་ནི་ལྷག་ཤའང་ཡིན་ལ་འཆོ་བཅུད་ཀྱང་བཟང་ངོ། །

ཆོས་ན་ཡང་འདྲོད་དེ་ཁོག་པ་ལའང་འཕྱད་དོ། །

གདུས་ཀྱང་གདུས་ཏེ་རྩུར་ཡང་རྩུར་རོ། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་སམ། རྩ་དང་འབྲས་བྱའམ་ཡོན་ཏན་
དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སོགས་ཆོག་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་མན་ཚུན་ལྷན་པའོ། །

གཞན་ཡང་། བསྐྱར་བའམ་བལྟབས་པའི་དོན་ལ། ཡང་ནས་ཡང་དྲ་དང་།
ཡང་དང་ཡང་དྲ། སྤར་ཡང་། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། ཆོག་ཉེགས་བྱི་དོན་ལ། དེ་
ཡང་རི་སྐད་དྲ་དང་། ཉྱིང་པོའི་ཡང་ཉྱིང་པོ་ལ། ཡང་ཉྱིང་དང་། ཆེས་ཆེར་དག་
པ་ལ། ཡང་དག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་སྐབ་བྱིས་སྤྱོད་ཤེས་པར་བྱ་ཉི། འདི་དག་
ནི་ཡང་སྤྱི་ཐོབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱང་འང་སོགས་ལ་སྤྱོད་མི་རིགས་
ས། །

སི་དུ་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པས་མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་ལ་མཛེས་ཀྱང་མཛེས་ལ་
གསལ་ཡང་གསལ་ཞེས་སྤྱོད་རྒྱན་ལྷ་བྱ་ཤི་ལྷག་བཞག་པ་ནི་བྱབ་རྒྱང་བར་སེམས་ཤིང་།
མེར་གེན་མཁན་པོས་ཀྱང་འགོག་པའི་བྱལ་བྱས་སྤང་ངོ། །

ཁ མཐའ་དབྱད་པ།

བྱ་ཉེས། མན་པ་འབྲས་ཟེའོ། །རྒྱ་གར་བ་ཡང་བྱས་བྱེད་དོ། །ལྷ་བྱ་བྱད་པར་

མི་མཐུན་པ་དེ་གཞི་མི་མཐུན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་བྱད་ཆོག་སྦྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལ་གཙུག་སྤྱུང་འགྲེལ་དུ། དེ་རུང་བའི་མཚན་གཞི་ལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་ཐེད་
དོ། །དྲི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱད་བྱངས་ལེན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་
བྱང་ཉི། དཔེར་བརྗོད་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཡང་འགྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་ཆོག་ཏུ་སྦྱར་
པས་གཞི་གཙུག་ལ་རི་ལྷར་བྱད་རུང་ཉི། ཆོག་གི་སྦྱར་ཡང་མི་བདེ་བ་མཛོན་སྤྱུང་དུ་
བྱབ་པ་དེ་ལྟོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ཆ་དགོན་པའི་པར་མ་ཀྱན་བཟང་དགོངས་བྱན་དུ།
མོན་པ་འབྲས་ཟེམ། །རྒྱ་གར་བ་བྱས་ཐེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡང་སྤྱུ་ཆད་པ་ནི་ཁྱས་
དག་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆོག་སྦྱར་མ་བདེ་བར་བསམ་བཞིན་སྤངས་པ་ཡིན་འདྲ་ཡང་། ཡང་
སྤྱུ་མ་སྦྱར་ན་སྤངས་ཀྱི་དོན་མི་ལྟོན་པས། རྒྱ་གར་བ་ཡང་བྱས་ཐེད་དོ། །ཞེས་ཆོག་མི་
བདེ་ཡང་ངེས་ཅན་དུ་སྦྱར་དགོས་པ་ནི་ཤ་ཉིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་གཙུག་གི་འགྲེལ་
བར་བྱངས་པ་དེ་དག་གོ། །

ཞུ་ལུ་ལོ་ཆེན་གྱི་སྤྱུང་འགྲེལ་ལས། ཀྱི་དང་འི་དང་ཡི་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ལི་ཉིད་བྱངས་
དང་ཡི་ཡིག་ཕྱིས་ནས། ཀྱ། འ། ཡ། ཞེས་པར་སོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
དབྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཀྱི་ཡིག་སྟགས་ཀྱི་དབྱངས་དང་ཡི་ཡིག་ཕྱིས་པ་ན།
ཀྱི་ཡིག་སྟགས་སྟག་མེད་དུ་འབྱར་བ་ནི་བསྟོན་ཏུ་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་པས་བོད་ཡིག་ལ་
དེ་འདྲའི་ཐ་སྟད་སྦྱར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ནི་ལོགས་སྦྱར་གྱི་ཐ་སྟད་ལ་ཏ་ཅང་བྱང་ཐལ་ཆེ་
བའི་འཛིག་ཉིན་མིག་གི་ཡོན་ཏན་ལས་སྦྱར་དུ་བཅི་བར་མི་རིགས་སོ། །འདི་འདྲ་བ་སྤྱུང་
འགྲེལ་དེའི་མགོ་མཐུག་རྣམས་སྤྱུང་དུ་སྤྱང་ངོ། །

གསེར་རྟག་སྤྱུང་འགྲེལ་དུ། མཐུན་པའི་ཆོག་བྱན་གྱི་དཔེ་ལ། མིག་ཀྱང་
གསལ་ལ་རྟོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་ན། དེའི་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ཡང་གནག་ལ་སྤྱུག་ཅས་པ་ལྟ་བུ་
འདྲིན་པའི་ཆོག་གི་བརྩོ་ལྷ་སྦྱར་པ་ཅམ་ལས་ཆོག་བྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་འདིའི་ཞེས་ངོས་
འཛིན་བྱ་མི་སྤྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རི་རབ་ཀྱང་མཐོ་ལ་སྦྱར་ཆགས། ཞེས་སྟགས་ཀྱང་
དེ་འདྲར་སྤྱང་ངོ་། །ཉི་མ་ཤར་ཡང་སྦྱར་ནག་གདའ། ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལའང་

དཔུང་དགོས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་ཞེས་པ་གཅིག་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་གཉིས་
ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཞལ་མཚུངས་ལ། འདི་ལྟར་ན་གཞི་གཅིག་ལ་
སྒྲུང་སྒྲུན་གཉིས་འདུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བའི་གཞི་དེར་སྒྲུན་ནས་
གནས་མི་སྒྲུབ་པ་ནི་སྤྱི་ལ་ཡང་བད་སྤྱད་མི་དགོས་སོ། །

བཅུ་གསུམ་པ། རྟག་བཅས་།

ལ་དོན་སྤྱི་ལ་ལྟ་ཐུས་ནས། །

དེ་ལ་གསུམ་པའི་དང་པོ་སྒྲུར། །

དེ་ལ་ལྷ་ལི་གསུམ་པ་སྒྲུར། །

དེ་ནི་ལྷ་ག་མ་དང་བཅས་པ་ལོ། །

༡ དཔོན་གྱི་དོན།

ཁོང་དུ་བཤད་པའི་ལ་དོན་གྱི་ནང་གི་སྤྱི་ལ་ལྟ་ཐུས་ལ་ཉེ་དེའི་དབྱངས་སྤྱི་ལ་མིང་ཅན་གྱི་
ཞབས་ལྟ་ཐུས་ནས་དེ་ལ་ཉེ་བ་གསུམ་པའི་དང་པོ་ཏེ་ཉེ་ལམ་ཏེ་སྒྲུར་སྒྲུར་བར་བྱས་པ་དེ་
ལ་ལྷ་ལི་གསུམ་པ་ཉེ་འགྲེང་བྱ་སྒྲུར་བས་ཉེ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ལྷ་ག་མ་དང་བཅས་པ་སྒྲོན་
པའི་སྒྲུའོ། །

སྒྲུམ་ལྟ་བའི་གཞུང་ལས་ཉེ་ཡིག་དཔོན་སྤྱི་བཅུན་པའི་བྱགས་ལ། དེ་ཉེ་གཉིས་
ཀྱང་ལྷ་ག་བཅས་སྤྱི་འབྱུག་པ་སྒྲོན་ཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་ཟུར་སྒྲིན་པར་སྒྲོག་པའི་གདངས་
དང་བཟོད་བདེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་རྩིས་འབྱུག་བཅུ་པའི་རྩིས་སྤྱི་བཅས་ལྷ་རྒྱུར་
དགོས་སོ། །དཔེར་བཟོད་མཆོན་ཅམ་འདི་ལྟར། །

འདི་ན་ཡོད་དེ་བཟུན་ཏེ་བཅུག་ཏེ་བཞག །

གཅིག་མིན་མང་ཏེ་བཀ་བ་ཏེ་བསལ་ཏེ་བསྐྱངས། །

བཟུར་ཏེ་གཤགས་ཏེ་ས་ལ་འཕེན་འདོད་པར། །

སྒྲམ་ཏེ་རེ་ཞིག་དགའ་ཏེ་སྒྲ་ཏེ་བཟེད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་། སྒྲ་སྒྲོ་མཚོན་ཆ་ལས་མཚམས་སྒྱུར་བའི་ལྷག་བཅས་དང་། ནམ་
བཅའ་བའི་ལྷག་བཅས། གཞན་འདྲེན་པའི་ལྷག་བཅས་སྒྲ་གས་བཤད་པའི་དཔེར་
བཟོད་རྣམས་གཞུང་གཞན་ལས་སྐྱངས་པར་བུའོ། །

ཁ མཐུན་དབྱེད་པ།

མེར་གེན་མཁན་པོ་ན་རེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཏེ་ཞེས་པའི་ས་མགོ་ནི་ཡང་འཇུག་གི་
དོན་ཡིན་པས། ག་ང་བ་མ་འ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་སའི་ཡང་འཇུག་ཐོབ་བྱང་བས་ན།
ཏེ་ཞེས་སྒྱུར་བ་དང་། ན་ར་ལ་གསུམ་ཀྱི་མཐུན་ད་བྱག་ཐོབ་པའི་དབང་གིས། ཏེ་
བྱང་སྒྱུར་བ་དང་། ན་ས་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་མི་འཐོབ་པས་སྒྲ་མཐུན་དེ་དང་ཏེ་སྒྱུར་
བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། འ་མཐུན་ཡང་འཇུག་ས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། སྒྲ་ལས་ཀྱི་ལས་
སྒྲ་སྒྲོ་འབྲི་དགོས་པ་ལ། དེ་གེ་བ་བྲུན་པོས་མ་བྲིས་པའམ། ལ་རྩ་བས་བཟུས་པ་
ཡིན་ཀྱིད། སྒྲ་སྒྲོ་ལྷན་མེད་གསར་བཤད་ཏུ་མ་བྱས་སྒྲ་ང་ངོ། ཐོན་མིས། ལྷག་
བཅས་ཀྱི་ཏེ་ནི་ལ་དོན་ཀྱི་སྒྲ་ཡིག་གི་ལྷ་བྲིས་ནས་བྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱི། སྒྲ་རྣམས་
དངོས་བཟུན་ཏུ་མ་བྱང་བའི་སའི་ཡང་འཇུག་ལས་བྲུབ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་རིང་ཏུ་བཀལ་བར་བྱར་དོ། ། དེ་བས་ན་འགོག་བྱེད་
ཀྱི་ཆོག་གི་སྒྲ་ས་པ་མ་བྱས་སོ། །

བཅུ་བཞི་བ། འབྱེད་ཐུང་།

རྒྱུ་འབྱུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། །

ཐུག་པ་ཐུར་ན་འབྱེད་ཐུང་ཡིན། །

༡༡ དཔེས་གྱི་དོན།

གོང་སྒྲོས་རྒྱུ་འབྱུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་སྔ་སྔ་ལ། རྒྱུ་འབྱུག་གི་ཐུག་པ་མ་ཡིག་
ཐུར་བ་ན་གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ་རམ་ལམ་སམ་ཉི་བཅུ་དང་། ཐུགས་ལ་
ཐོབ་པ་ད་ཐུག་གི་དབང་གིས་ཏམ་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་སྔ་སྔ་འབྱེད་པ་
དང་ཐུང་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཚིག་གི་ཐུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྱེད་པ་ཞེས་པ་དབྱེ་བའི་
གཞི་གཅིག་ལས། རྒྱུ་འབྱུང་མ་དང་མང་བོར་འབྱེད་པ་ཉི། དཔེར་ན།

གཟེང་ནི་བདུན་ཉི། ཉི་མའམ། ཟླ་བའམ། མིག་དམར་རམ། ལྷག་
པའམ། ཐུར་བུའམ། པ་སངས་སམ། སྤྱན་པའོ། །ལྟ་བུ་དང་།

ཐུང་པ་ཞེས་པ་དེ་ལས་སྔག་ཉི་རྒྱུ་འབྱུང་མ་དང་མང་བོར་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཐུང་པ་ཉི།
དཔེར་ན།

གཏུགས་སམ། ཉའམ། བུམ་པའམ། པརྒྱའམ། ཏུང་དཀར་རམ།
དཔལ་བེའུའམ། རྒྱལ་མཚན་ནམ། འཁོར་ལོ་ནི་བཟླ་ཤེས་པའི་ཉགས་སམ་མཚན་
མ་བཟུང་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་ཉིན་མོའམ་མཚན་མོ་དང་། ཤར་ན་ཡོད་དམ་བྱུབ་ན་ཡོད། ཅེས་
པ་ལྟ་བུ་ནི་དྲི་བའི་སྒྲོ་སྒྲོ་ནས་རྒྱུ་འབྱུང་གཞན་དང་འབྱེད་པ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་ངམ།

ཞོ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་གདམ་ངའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། འདི་འཇག་ཞན་
དག་ཀྱང་རྩང་སྟེ་འདི་ཀྱན་ཚུད་ལ་དབང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འང་རྩད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་
ཡིན་ནོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཨ་ལ་ཤའི་སྐམ་འགྲེལ་དུ། རྗེས་འབྱུག་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ལ་མ་ཡིག་སྟུར་བ་ཉིད་སྟུར་
བཏང་དང་། ད་དྲག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཏམ་ཐོབ་པ་ནི་དམིགས་བསལ་རྟོ། །ཞེས་
སྐབས་འདིར་སྟུར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཀྱི་བཅུ་སྟུར་བ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་ཉེ།
ད་དྲག་གི་མཐར་ཏམ་གཅིག་སྟུར་མ་ཟད། སྟུར་བཅུ་དང་། བྱེད་འབྲེལ། ཆིག་
ཚུན་གང་གི་སྐབས་སྟུ་ཡང་ད་དྲག་གི་མཐར་རྟོ་དང་། གྱི། གྱིས། ཀྱང་སྐགས་སྟུར་
བ་ནི་ཤུགས་བརྟན་ལས་སྟུང་བའི་ད་དྲག་གི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་
བསལ་བའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་གཉིས་ཀྱི་མཐར་གི་ཐོབ་པ་ཡང་
དམིགས་བསལ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱེངས་ན་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དོ། །

སྟུར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། དབྱངས་ཅན་གྱི་
མདོར། ཨ་མྱི་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨ་མྱི་
དང་། ཉི་མའི་སྐད་དོད་ཨ་དི་ཕ་ལ་སྟུར་བཏང་ལྟར་ན་དབྱངས་མཚམས་སྟུར་གྱི་
དབྱངས་ལ་ཨ་ཡའོ་ཞེས་པའི་མཚམས་སྟུར་ཐོབ་ན་ཡང་། ཨ་མྱི་ཞེས་པའི་པ་དོལ་རུ་
དབྱངས་ཨ་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་མི་སྟུར་བར་རང་སྤར་བཞག་པ་འདི་འདྲ་ལ་དམིགས་
བསལ་ཞེས་བྱ་སྟེད་སྟུར་བས་ན་སྟུར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ནི་འདི་འདྲའི་
ཉེང་ནས་གོ་བ་ལེན་དགོས་སོ། །

བཙུག་པ་ལ། འབྲུང་ཁྲུང་ས།

རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཙུག་པོ་ཡི། །

བཞི་བཅུ་གུ་བ་ལ་བཙུག་པ། །

ཐུར་བ་འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཡིན་ཏེ། །

དགར་དང་ཐུད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

༡༡ དངོས་གྲི་དོན།

རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཙུག་པོ་ལྟེ་བཙུག་པོ་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡི་བཞི་བཅུ་གུ་བ་དང་དུག་པ་ལ་ཡིག་གཉིས་ལ་རྩེས་འཇུག་བཙུག་པོ་ས་ཡིག་ཐུར་བར་བྱས་པ་ནི་ནམ་དུའང་ལྟེ་ལྟེ་བ་འབྲུང་ཁྲུང་ས་ལྟོན་པའི་སའམ་གནས་ཡིན་ཞིང་། ཏེ་ཞེས་པ་ལྟག་མ་འདྲིན་པའི་སྤྲད་དེ། གང་འདྲིན་ན། རྩེས་ལས་གཉིས་དགར་བ་དང་ཐུད་པ་ལའང་འབྲུང་ཁྲུང་ས་ལ་རྩེ་ལྟར་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །

འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་གང་ལས་བྱུང་བའམ། གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་བའམ་ཏེ་ལྟེ་བའམ་གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་བའམ། གང་ཞིག་གང་ལས་བབས་པ་ལྟེ་ལྟེ་བའི་སྤྲད་དུ་ནས་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲད་ཐུར་བས་དོན་དེ་འབྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

མཁས་པའི་ངག་ལས་ལེགས་བཤད་ལེན། །

དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་འབྲས་བྱུང་འཛོག ། ཅེས་དང་།

སྤྲུག་ཁ་ནས་བྱུང་། བར་ལྷང་ནས་བབས། ཞེས་པ་ལྟེ་བས་མཆོན་ནོ། ། དགར་

པ་ནི་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཇུས་བཞི་ཅི་རིགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེ་ནས་བཀར་བ་
 ལྷན་པ་ལ་དཔེར་ན། རང་དེའི་མི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤ་མར་འོ་ཞོའི་འཆོ་
 བ་ལ་དགའ་མཁན་ནི་བོད་དང་སྐལ་པོ་རྒྱམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་དགར་བ་དང་།
 བྱ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ནི་ཡིག་སྐྱོབ་པ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་
 དགར་བ་དང་། ཤིང་བལ་དང་བཟོས་བལ་ལས་ལྷག་བལ་རྒྱུད་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་
 ཡོན་ཏན་དགར་བ་དང་། ཁང་བཟང་མང་པོ་ལས་ལས་གསེར་རྟག་ཅན་དེ་ནི་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཇུས་དགར་བའོ། །

ལྷན་པ་ནི་ལམ་གྱི་པར་འགྲུང་ངམ་གྲངས་ཀྱི་ཆད་དམ་མཐོང་མའི་ལྷན་པར་སྐགས་
 ལྷན་པའི་དོན་དུ་ནས་སྒྲ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཤར་མཐའི་རྒྱ་མཆོའི་འགྲམ་ནས་རྒྱབ་མཐའི་རྒྱ་མཆོའི་བར། ཞེས་པ་དང་།
 གཅིག་ནས་དགྲ་བཅུ་ཅ་དགྲའི་བར། ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་མཆོའི་ངོས་ནས་རྒྱ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནོ། །

གཞང་ཡང་། ནས་སྒྲ་མཆོམས་སྦྱར་གྱི་ཆོག་ཤད་ལ་འཇུག་པ་དཔེར་ན།

གྲེ་བ་བསངས་ནས་སྒྲ་དབྱངས་ལེན། །

མིག་གཉིས་བྱེ་ནས་གར་ལ་ལྟ། །ཞེས་དང་།

ལས་སྒྲ་འབྱུང་ཁྱད་ས་དང་ཚྭ་གས་འདུ་བར་འཇུག་པ་དཔེར་ན། ས་བོན་ལས་སྒྲ་
 གྱུ། །འོ་མ་ལས་ཞོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ལས་སྒྲ་འབྱུང་ཁྱད་ས་ཀྱི་ཚྭ་གས་གཉོགས་རྒྱ་མཆོན་ལ་འཇུག་པ། དཔེར་ན།
 དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས། རྒྱ་བྱ་ལས་རྒྱར་ཤེས། མི་དེའི་སྦྱོད་ལས་ལས་མི་དེའི་མཆོག་
 དམན་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འབྱུང་ཁྱད་ས་དངོས་དང་ཚྭ་གས་འདུའི་ལྷན་པར་ནི། བཟའ་ཤིང་ལས་ཤིང་
 རྟག་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འབྱུང་ཁྱད་ས་བཟའ་ཤིང་དང་ཤིང་རྟག་དེ་ལས་ལྷགས་སུ་ལེན་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ནི་འབྱུང་ཁྱད་ས་དངོས་ཡིན་ལ། འོ་མ་ལས་ཞོ་ལྟ་བུ་ནི་འོ་མ་དེ་ཞོའི་ངོ་

ཐོ་རྒྱུ་རྩེན་པ་ན་བྱུར་དུ་འོ་མ་འདིའི་ཞེས་སྟོན་སྒྲུ་མེད་པ་དེ་འདྲ་ནི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་སྟོགས་འདྲ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ མཐུང་དབྱེད་པ།

ཆ་བའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན། ལས་སྒྲུང་ལུད་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པས་ན་སྟོན་སྟོན་མཁས་པ་ཆོས་བྱུགས་དབྱེད་མཛད་པའི་མཐུར། ལ་སྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ཚོད་པ་ཅན་གཅིག་སྟེ་ལས་མ་རྟེན་པ་ལ་མཁས་པ་ལ་ལ་མི་འདོད་བཞེན་དུ་དེའི་རྩིས་སྟེ་འབྲང་། མཁས་པ་ལ་ལས་དེ་ལ་སྟོན་མང་བ་སྟོན། གཤེར་རྟོག་ཆང་གིས་གྲང་ལས་དགོན་པའི་བར། ཐང་ལས་སྒྲང་གི་བར། ཞེས་པ་རང་གིས་དཔེར་བཞིན་དུ་བཞོད་པའི་མཐུར་རང་གིས་ཁྲུང་བྱུགས་ལ་མ་བབས་པར་རྟོག་དབྱེད་མཁན་ནམས་ནས་འདི་ལ་བཞག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྟན་བྱ་གནང་བ་དང་། མེར་གེན་མཁན་པོའི་སྟུང་འགྲེལ་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་ལས་སྒྲུ་ལུད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ན། ལྟ་ཏ་ལས་པ། མི་ཡིད་ཆེས་པ། འདྲེ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་དཔེར་བཞིན་ཅིག་འཇོག་དགོས་ཟེར། ཞེས་དང་། རྩོ་རིང་བ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྟུང་འགྲེལ་དུ་ཡང་ལས་སྒྲུ་ལུད་པར་འཇོག་ན་ལྟ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། འདྲེ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ལས་སྒྲུས་ལུད་ཆོག་གི་དཔེ་བཞིན་ཡང་བཞིག་མཁས་པ་ཡོད་ན་མཛད་པར་བྱ། ཞེས་བྲིས་འདུག

ཀྱན་བཟང་དགོངས་སྟན་དུ། ལུད་པའི་དོན་ལ་ལས་སོབ་སྟེ། སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྟེན་བར། ལས་སྟགས་དང་། ལས་སྟོགས། ལ་སྟོགས། ཞེས་འབྲུང་བས་ན་དེའི་ལ་ཡིག་དང་སྟོགས་གྱི་བར་ཆོག་མེད་པ་བྱས་ནས་བསྟགས་པས་ལུད་པ་ལ་ལས་སྒྲུ་སོབ་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་རིན་ཐང་གཞུལ་དུ་མེད་པའི་གསུང་དུ་གོ་དགོས་སོ། །ཕྱིར་སྟོན་གྱི་ཡི་གེ་རྟེན་བ་ནམས་སྟེ། དྲི་བསྟང་ལ་དྲི་བསྟང་དང་རྟོགས་སོ་ལ་སྟོ་དང་། ལ་སྟགས་ལ་ལས་སྟོགས་དང་། ལ་སྟོགས་སམ་ལ་སྟགས་ཞེས་འབྲུང་བ་

རྒྱལ་སྤྱི་གདངས་དག་མོ་ཐོན་པའི་ཆེད་དུ་ཉ་དང་ཙ་སྟགས་འོག་དུ་བཏགས་པར་གསལ་ལ། སྐད་གསར་བཅད་ལན་གསུམ་མཛད་པའི་རྗེས་ནས་དེ་དག་མི་འདོགས་པར་བཀས་བཅད་ན་ཡང་། ཡིག་མཁན་ཆའི་ལག་བྱང་གི་དབང་གིས་ད་ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུ་ཞེན་ཅམ་སོ། ། ལྟ་སའི་རྩི་རིང་དང་དུན་རྩིང་ནས་ཐོན་པའི་གནའི་ཡིག་ཅེར། སློན་མདོ་གཞིར་ལས་སྟོགས་པས་བཟུས་ཏེ། ཞེས་ལས་སྟོགས་ཀྱི་གོང་དུ་སྟུར་བ་འདི་འདྲ་ནི་ཡོད་པའི་ན་ནོ། །

དག་ཡིག་ངག་སློན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ་སྟགས་ཀྱི་བར་ཆེག་མི་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ཡང་དགོངས་དག་པའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་དེ། ད་ལྟའི་དུས་ན་བྲིས་པ་ལ་སྟོག་སྟབས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་བར་ཆེག་མེད་པར་སྤལ་སྟོག་གི་སྟོན་སྟེན་ཆེག་འདེད་རི་ལྟར་བཀྱིད། དེས་ན་ད་ལྟའི་དུས་སྤལ་སྟགས་དང་ལ་སྟགས་ཞེས་པའི་ལས་དང་ལ་ནི་སྟགས་ཀྱི་ཆེག་སྟོགས་ཡིན་ཞེས་ཁས་བྲལ་ས་ན་འོས་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ཆད་བཅོ་གསོ་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟུབས། ཞེས་པའི་དང་བཅས་ཀྱི་དང་ནི་བཅས་ཀྱི་ཆེག་སྟོགས་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་སྤྱི་ཆད་བཅོ་གསོ་བཅས་ལ་བསྟུབས། ཞེས་སྟུར་ན་ཡང་རུང་བ་དང་། མད་པའི་སྐད་དུ། ལ་ལགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ཨ་མདོ་བས་ལ་མ་བཅོད་པར་ལགས་སོ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་དང་། ཀྱ་མའི་ཁྱེང་བསྟྟགས་རྒྱལ་སྤྱི་ཨ་དི་ཞེས་པ་སྟགས་དང་། ལ་སྟགས་གཉིས་ཀའི་སྐད་དོད་དུ་བཞག་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ། ཡིག་ཆ་འགར་ལས་སྟགས་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་གནའི་འབྲི་སྟངས་ཉིད་ལས་གཞུང་ཆེན་མོ་གང་དུ་ཡང་ད་ལྟ་དེ་འདྲའི་འབྲི་སྟངས་ཀྱི་སྟོལ་ཉམས་པར་ལྟར་ཏོ། ། སྐབས་འགར་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆེག་མེད་ཀྱང་ཆེག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱ་ཏེ། དཔེར་ན། བདག་དང་ཁྱེད་ལ་སྟགས་པས་ལྟན་ཅིག་དུ་ཇ་འབྱུང་། ཞེས་པ་དང་། ཉ་ནོར་སྟགས་ལྟགས་ཅོག་ཡོད་ཆད་རི་མགོར་དེད་སང་། ཞེས་པས་སྐད་ཀྱིས་གང་ལྟར་བཅོད་ཀྱང་མི་ཆེག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེའི་ཕྱིར་ལ་སྟགས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟངས་ཆེག་གི་གཙ་བོ་ནི་དེང་སང་སྟགས་སྟོ་ཡིན་གྱི་ལ་སྟོ་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ། དེ་ཡིན་པའི་སྟབས་བྱེད་ནི། གསུང་རབ་རྒྱལ་སྤྱི་

སྟུ། གཞན་གཞུང་ལུང་རྒྱུང་ས་པའི་མཐར། ཞེས་སྐགས་དང་། ཞེས་དང་།
 ཞེས་སྐགས་སོ། ཞེས་དང་། ཞེས་སྐགས་ཀྱིས་དོན་འདི་དང་འདི་བཞུན། ཞེས་
 འབུང་བ་ལྟར་མཆོམས་དེར་ལ་སྐགས་ཞེས་པ་སྒྲུར་མི་རུང་བ་འདིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྤ་
 རྟིས་ལས་སྒྲུ་ལྟད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཆོན་གཞིར་ལས་སྒྲུགས་བཞོད་པ་ནི་མཁས་ཆེན་གྱི་
 གསུང་ཡིན་པས་མི་འཐད་ཅེས་ཇི་ལྟར་འགྲོག་རིགས། འོན་ཀྱང་བར་ཆོག་མི་བྱེད་ཅེས་
 པ་ལ་ཁིབ་ཆ་དགོས་སོ། །གང་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་བ་ན་མས་ནས་བཀས་བཅད་གྱི་ཆེ་ལས་གྱི་རྗེས་
 འཇུག་ས་བཟུས་ནས་ལ་སྐགས་སྤ་བཅོས་པ་ཐག་གིས་ཆོད། དེ་ལྟར་ལས་སྒྲུ་ལྟད་པ་ལ་
 འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་གཞི་ནས་སྒྲུར་བའི་ལྟང་བ་ཤར་ཏེ་སྒྲོ་གསལ་ན་མས་ཀྱིས་དཔྱད་
 པར་འཆོལ།

ཡང་། ཏུན་རྟོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་རབས་གྱི་ཡིག་ར། གྱི་གུམ་བཅན་པོའི་
 ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྐབས་འདི་ལྟར་འབུང་ཏེ། སྤས་གཉིས་ཀྱང་ཤ་བྱི་དང་ཉ་བྱིར་བཏག་
 ཏེ། རྟོང་ལྷལ་དུ་སྒྲུག་ཏེ་བཤེའོ། །ཞེས་པར་ཡང་འཇུག་ས་ཡིག་ལྟག་བཅས་གྱི་ཉེ་
 མགོར་བྱིས་ཡོད་པ་འདི་ལ་དཔགས་ན། ལ་སྒྲུགས་ཞེས་པ་འང་དེ་དང་འདྲ་བར་ལས་གྱི་
 རྗེས་འཇུག་གི་ས་ཡིག་ཆོག་སྒྲུགས་སྐགས་ཀྱི་མགོར་གཉིས་གོ་གཅིག་ཆོད་གྱིས་བྱིས་སམ་
 སྒྲམ་པ་ཡང་དབང་མེད་དུ་སྒྲོ་ལ་འཆར་ཏེ། སྤ་ཉི་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁུངས་མེད་
 པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ཏོ།

ཅ་ནེ་གཤམ་པ་བཤད་སྐབ་གྱི་སྤམ་འགྲེལ་ལས། ནས་སྒྲུ་ལྟད་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་
 བཤད་པའི་མཐར་འདི་ལ་ལས་གྱི་སྤ་མི་འཇུག་པར་བཤད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་སྐགས་པ་
 ཞེས་པར། དེ་ལས་སྐགས་པ་ཞེས་འབུང་བ་ནི་སྤ་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་བཞེད་དོ། །འཐད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ངག་སྒྲོན་ལས་དེ་མ་དག་པའི་སྒྲུགས་སྤ་
 བཤད་པས་བཏག་གོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་དཔྱད་པའི་ཁྲལ་བྱས་པ་ཅམ་ལས་གཉིང་ཐག་
 ཆོད་པའི་དཔྱད་པ་ཞིག་མཛད་མི་སྤང་ངོ། །

ངག་སྒྲོན་ལས་བོད་གྱི་དབུངས་ལ་ལྷ་ཞེས་པ་ནོར་བས་ནི་གཞུང་དེས་བཤད་ཆད་

ནོར་དཀོས་པ་ཡང་རྟ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

སི་རུས། མཚམས་འདིར། ལུ་ལྷོགས་ཞེས་བར་ཆོག་མེད་པ་ཡོད་པས་ཀྱང་ལ་
སོགས་ཞེས་སྟོག་པ་མི་འཐད་པར་བསྐབ་མི་རུས་ཏེ། གསུང་རབ་རྟིང་བ་རྣམས་སྟུ་
རལ་གྱི། མྱེ། མྱེ། ལུ་ལྷོགས་སོགས་ཡོད་པས་རལ་གྱི་དང་མེད་དང་མེད་དང་སོགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་མ་དག་པར་སྐབ་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་འདྲེ་
ཤར་སྟོང་དང་། ལུང་རུབ་སྟོའི་དབེར་གྱུར་སྒྲུང་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རལ་གྱི་དང་། མྱེ་དང་། མྱེ་སོགས་དབེར་བཤད་པས་
ལུ་ལྷོགས་ལ་བར་ཆོག་ཡོད་མེད་དང་། རི་ལྟར་སྟོག་ཚུལ་ལ་མན་པ་སྟུ་ཅམ་ཡང་མ་ཐུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སི་རུའི་གསུང་བབ་ལ་བལྟས་ན། ལུ་ལྷོགས་ཞེས་བར་ཆོག་
མེད་པ་དེ་ཡིག་སྟུར་དག་པའི་ཁྱལ་བྱས་ན་ཡང་། སྐད་གསར་བཅད་རྗེས་སྟེ་ལ་བར་
ཆོག་མི་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བར་བྱེད་དཀོས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

སྐབས་འདིར་རྗེ་བསམ་གཏན་དོན་གྱུབ་གྱི་སྟུམ་འགྲེལ་དུ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཚུལ་
གཞིར་བཞག་ནས་བཤད་པའི་མཐར། རྟ་ཅང་ཞིབ་མོར་དབྱད་ན་ད་དུང་སྟོ་འདོགས་
གྱི་ཁ་སྟུ་མང་དུ་སྟེ་བར་མཐོང་རོ། །ཞེས་དང་། ལས་སྟུ་ལྷུད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་
པ་ཙོད་བཅས་སྟུ་འདུག་པས་དབེར་བཟོད་མ་བཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བལྟས་ན་
ཉུག་གི་འཕྲང་ལ་ལག་པས་རེག་སྟུར་བྱགས་རྟ་ཅང་ཞེད་པའི་ཉམས་ཐོན་འདུག་གོ། །

སྐབས་འདིར་མཁས་པའི་དབང་པོ་བལྟན་དར་ལྟ་རམས་པས། རེ་ཞིག་ཤ་སྟེ་
དེ་ན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན་ཅ་བ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ། ཞེས་བཤད་པའི་རེ་
ཞིག་གི་རུས་པས་ཅི་སྟོན་གསལ་བར་གསུང་འོས་པ་ལ་མ་གསུངས་པ་མངས་སོ།

དེས་ན་ལས་སྟུ་ལྷུད་པ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་རང་ཁྱགས་ནི་འདི་ལྟར། ཐོན་
མིའི་སྟུ་རུས་སྟུ་ལས་སྟུ་ལྷུད་པར་འཇུག་པ་ནི་སྟུམ་ཚུ་བའི་ཅ་བ་ལས་དངོས་སྟུ་བལྟན།
རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་སྟོས་པ་ལྟར་རྟོ་རིང་རྣམས་སྟུ་ལས་སོགས་ཞེས་
འཐུང་བ་འདི་ག་རང་ཡིན། ལུ་ལྷོགས་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ཡིག་འདི་འབྲི་སྒྲུངས་ཏེ། ལུང་

ཡིག་གི་ཚུལ་དུ་ལས་ཀྱི་རྗེས་འདུག་ས་ཡིག་སྟོན་ཀྱི་ས་མགོ་ས་གོ་ཚད་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་
 འདི་སྒོ་ལ་འཇགས་པ་ན། ལ་སྟོན་ཀྱི་བར་ཆོག་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཚད་པ་རང་ཞེས་
 སང་འདུག་གང་ལྟར་བཀས་བཅད་ནམ་གསུམ་མཛད་པ་ནས་བཟུང་ཕྱི་དར་གྱི་རྗེས་སུ་
 ལས་སྟགས་ཞེས་པ་ལྟར་པར་འབྲི་བའི་རྒྱན་རིམ་གྱིས་ཉམས་ནས་ལ་སྟགས་སུ་བསྒྱུར།
 དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དར་རྗེས་ནས་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་བཏུན་གྱི་གཞུང་དང་མཁས་པ་སོ་སོའི་
 བཅུམས་ཆོས་རྣམས་སུའང་ལ་སྟགས་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ལས་སྟགས་ཞེས་བྲིས་པ་མཛོང་
 རྒྱ་མེད་པའི་གནད་ཀ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལས་སྒྲ་ལྟར་པར་འདུག་མི་འདུག་བཤད་
 པའི་མཆུམས་སུ་འགྲེལ་བྱེད་ཐོན་མ་རྣམས་གྱིས་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་དང་། ལ་ལས་
 རྒྱ་སྒྲིའི་ རྣམ་ལ་ཚུང་བྱད་ལྟག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དམ་དུ་བཟུང་ནས་ལས་སྒྲ་ལྟར་པར་
 གཏན་མི་འདུག་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལས་བཤད་པའི་ཁྲལ་བྱས་ཀྱང་དོན་དངོས་
 ལ་མ་རིག་པའི་སྒྲོར་ལ་འདིར་ནི་ལྟ་ཏ་ལས་པ་དང་། མི་ཡིད་ཆེས་པ། འདྲེ་ཁོ་ཐག་
 ཚད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་ཡོད་པས་སྒོ་ལྟར་རྣམས་དབྱེས་པར་
 མཛོད་ཅིག

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་དགར་བ་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་
 རྣམས་སུ་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་རྣམས་དགར་བ་མ་བཤད་པ་དང་།
 རྣམས་རྒྱང་དགར་བ་མི་སྲིད། ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རྣམས་དགར་བའི་དཔེར་
 བཛོད་ལ། ལྟའི་ནང་ནས་རྩི་རྩེ་བཟུ་འཛིན་པ་ནི་བཟུ་བྱིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་
 རྣམས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད། ཅེས་བཤད་པ་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། རྒྱ་གཞུང་
 རྣམས་སུ་དགར་བ་བཤད་པའི་སྐབས་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་རྣམས་དགར་
 བ་མ་བཤད་པ་ནི་སྟགས་མད་ཀྱང་། དེ་ནི་དཔེར་བཛོད་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་ཅུམ་ལས་རྣམས་
 དགར་བ་མི་འདོད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སྟན་ངག་མེ་མོང་ལས།

མགིན་ཐོན་ལག་ན་ཚད་པ་ནི། །

གནས་པ་རྒྱ་བའི་ཅན་པན་དང་།

རྩམ་ཞིང་དམར་བའི་རལ་པ་ཅན། །

ཁྱུ་མཆོག་ཀྱལ་མཆོན་གསལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་ལྟ་དབང་ཕྱག་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་མགྱིན་པ་སྟོན་པོ་དང་།
 དུར་ཁྱོད་ཀྱི་མི་སྟོན་ལག་ན་སྟོན་པ་དང་། རྩ་བྱེད་ཀྱི་ཅན་པན་དང་། རལ་བ་
 དམར་པོ་དང་། ལྷ་མཚན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉི་དབང་ཕྱག་གི་རྩ་སྟོན་མཚན་བཀྲའ་སྟོན་སྟོན་
 རྩ་རང་བཞིན་བརྟོན་པའི་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བརྟོན་བཞག་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་སྟུམ་ཅུ་བའི་
 སྐབས་འདིར་ཡང་རྩ་དགར་བའི་དཔེར་བརྟོན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་འཛིན་འོས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལས།

རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྩས། །

རང་བཞིན་བརྟོན་པ་འདི་འདྲ་ནི། །

བཏུན་བཅས་ཀྱན་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཉིད། །

སྟན་ངག་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་དོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྩས་བཞི་པོ་བརྟོན་བྱར་བྱེད་པ་འདི་སྟོན་
 དང་ཚད་མ་སྟོན་བཏུན་བཅས་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་སྲིད་དང་འདྲ་བར་ཁྱབ་
 ཆེ་ཞིང་དབང་བཅན་པ་ཡོན་ན། སྟུམ་ཅུ་བའི་སྐབས་འདིར་རྩ་གཅིག་ལྷ་ཡལ་བར་
 འདོར་དགོས་དོན་ཅི་ལ་ཡོད།

ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པར་རྩ་དེ་དང་དེ་ལྟར་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ལ་སྦྱར་ཆོ། ཡང་
 ན་རིགས་དགར་བ་དང་ཡང་ན་བྱ་བ་དགར་བར་འགྲོ་དོགས་ནས་རྩ་རྒྱུང་བ་དགར་བ་
 མི་སྲིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡོན་ལས་ཆོ། དེ་ལྟར་ན་གོང་གི་དཔེར་བརྟོན་ཁང་བཟང་ལྟ་
 ལྷ་ལ་སྦྱར་བས་ནི་དེའི་དོགས་པ་རང་ཡལ་དུ་འགྲོ་བ་གདོན་མི་ཟེམ། །དེས་ན་སྟོན་མར་
 རིགས་སྟོན་སྟོན་བཞི་པོ་དེ་ཅི་ལ་ཟེར་མཁོ་བས་མ་ཞིབ་མོར་མ་བཏང་བ་མ་ལགས་ཀྱི།
 ཞིབ་མོར་བཏང་ནས་དཔེར་བརྟོན་བཞག་པ་ལགས་སོ། །

བཅུ་བྲག་པ། རྣམ་དབྱེ་བཅུད་པ་བོད་པ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་བོ་རུ། །

ཁྱེ་ཐུར་བ་ནི་བོད་པ་ཡིན། །

༡ དཔེས་ཀྱི་དོན།

གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་དང་། ཞེས་སྟོབ་འོས་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པའི་
ཐོག་མའམ་དུང་བོ་རུ། ཁྱེ་ཞེས་ཐུར་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བཅུད་པ་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཞེན་ལ་བཞུན་པའི་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀྱ་ཡེ་དང་། སྤེལ། སྤེ།
ཨེ་སོགས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་ཐུར་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཁྱེ་ཁྱོགས་པོ་དམ་པ། ཀྱ་ཡེ་གཏམ་འདི་ཉན་དང་། སྤེལ་རོ་མཚར་ཆེའོ། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་ལྟེན་སྦྱར་དང་དོ་གལ་ཆེ་བ་ལ་ཁྱེ་ཁྱེ་ཞེས་སྒྲས་
ཆོག་གི་སྒྲ་ནས་ཀྱང་ཐུར་བྱ་རུང་ཞིང་། ཀྱང་བའི་མཐའ་ལ་ཁྱེ་སྒྲ་ཐུར་བའང་ཡོད་
དོ། །ཅིས་ཐུར་བྱ་མཆོའི་སྤྱུ་ཅུ་བའི་སྟོང་བོར། ཐུས་པ་ལ་སྤེལ་དང་། བྱད་མེད་ལ་
མ་ཡེ་ཞེས་སྦྱར་བར་ཆ་སྒྲུལ་གྱིས་བཞོད་ཡོད་དོ། །

ཁ མཐའ་དབྱད་པ

ཞུ་ལུ་མེ་ཆེན་དང་ཐ་སྟོས། ཁྱེའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བཅུད་པ་བོད་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ལ་སི་དུ་སོགས་ཀྱིས། རྣམ་དབྱེ་མིང་གི་ཐོག་མར་ཐུར་བ་ཞིག་མེད་ཅེས་

བཀག་པ་མལ་ཆེར་དོན་ལ་གནས་ན་འང་། འདྲིན་པའི་ཆོན་མ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་
ཞེས་བགས་ནས། དཔེར་བཞིན་གྱི་ཆོ་གྱེས་ལྟར་བ་ན་མ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་གསལ་བྱེད་
གྱི་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་པས་ནི། ཅ་བར། གྱི་སྒྲར་བ་ནི་བོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་
ཟིན་དང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཞིབ་ཆ་ད་དུང་འདོན་དགོས་སོ། །

ཡ་ལ་ཤ་དང་གསེར་རྟོག་གིས། ཀྱ་དག་ཅེས་པའི་དཔེར་བཞིན་བཞག་པ་ལ།
སྒྱིར་མ་བྱུར་མེད་པའི་ཀ་དག་ཅེས་པ་ནི་ཀ་ནས་དག་པ་སྟེ་ཡོན་ས་དག་པ་དང་གདོད་མ་
ནས་དག་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་ལ་ཡང་སྟོད་པ་མེད་ན་ཡང་དེ་ལ་བོད་པའི་དོན་མི་ཆང་བ་དང་།
ཀྱ་དག་ཅེས་མ་བྱུར་ཅན་གཞུང་ཆད་ལྡན་ན་མས་སྒྲ་མི་མཐོང་ངོ་། །མ་དག་པའི་བསྐྱས་
གྲུ་པར་མ་འགར། ཀ་བ་དང་བུམ་པ། ཞེས་པའི་ཀ་བ་ཡང་མ་བྱུར་བཏགས་པ་ཡོད་
དེ། དེ་དག་ནི་མ་དག་པར་ཟེད་གྱི། གལ་ཏེ་དཔེ་མ་དག་པ་འགར་ཀྱ་དག་ཅེས་པ་
ཡོད་ན་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཕ་སྟོས་ཀྱི་ཡོ་སྟོགས་པ་དག་ཅེས་བཞོད་པའི་ཆོག་
བསྐྱས་ནས་ཀྱ་དག་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་ཆེས་ཆེར་འབྱམས་པའོ། །འབོད་པའི་ཀྱ་ནི་ཁང་
བའི་ཀ་དང་མི་ཙོར་བའི་ཆེད་མ་བྱུར་བཏགས་པ་དང་། ཀ་དག་གི་དོན་ནི་སྟོག་མ་ནས་
སམ་གདོད་མ་ནས་དག་པའི་དོན་གྱིས་ཀ་ནི་ཀྱི་མིའི་སྟོག་མའི་མིང་ལས་དུས་པ་སྟེ།
འདི་དག་ཀྱང་དབྱིས་བྱིན་པར་ཤེས་ན་ལགས་སོ། །

མེར་གཞན་མཁན་པོ་ཡོ་ཤེས་ན་མ་གྱལ་ན་རེ། བསྟན་པ་ཐུ་དར་དུས་སྒྲ་ཡི་གེ་ལ་
ཐོན་ཐེས་ཅི་ཅམ་བཞེགས་ཀྱང་སྒྲ་བྱུར་ཐོན་ཅམ་དུ་སྒྲར་བར་འདོན་དགོས་ལ། བྱིས་
སྒྲ་མྱད་གྱི་བྱུར་མི་ཐོན་པ་ན་མས་གྱིས་གྱེ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཀ་དང་ཡ་སྒྲར་བོར་མི་ཐོན་པས་
ཀ་ཡོ་ཞེས་བཞགས་ནས་བོད་པའི་སྒྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ལགས་བཤད་ལྟ་བུར་
སྤང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། གྱེ་ཞེས་པ་ཡོད་ཆད་བོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་མཆར་བ་དང་
ཐུང་ན་གྱི་བན་སྟོན་པའི་གྱེ་མ་དང་། གྱེ་སྟུང་སྟོགས་ནི་བོད་པའི་སྟོགས་ན་འང་མེད་
དོ། །

ཡང་། བྱིས་པར་གྱི་དཔེ་ཆ་མང་པོར། བོད་པའི་ཁྱེ་ལ་འགྲེང་བྱ་གིས་བཙེགས་
 ཅན་གྱི་ཞེས་པ་མང་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་གམ་མ་དག་ཅེན། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཉེ་བཟ་
 བསྒྱུར་བས་ཁྱེ་རྩེ་ལ་འགྲེང་བྱ་གི་ཤ་ཅན་བྱེད་ན་ནི་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། །བོད་ཁྱི་
 དབྱངས་ལ་གི་ཤ་ཅན་འབྲི་སྒྲིལ་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་པའི་སྐབས་ཁྱེ་གྱི་ཞེས་བྱིས་
 པ་ནི་སྐབས་འགར་གྱི་གྱི་ཞེས་པ་བསྒྱུངས་པའི་རྩལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱིས་པའང་སྤང་སྟེ་སྒོ་
 གྲོས་ཞིབ་མོས་ངེས་དགོས་པའི་གནས་འབའ་ཞིག་གོ། །

བཙུ་བཙུན་པ། རྩེས་འབྲུག་ལ་མི་བསྒྲུས་ པའི་ཐུད་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྒོར།

ནི་སྒྲ་བཤད་པ།

གང་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པ་ཡི། །

བཞི་བ་ལ་ནི་མི་སྒྱུར་བ།

དགར་དང་བནན་པའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར། །

ཀ དངོས་གྱི་དོན།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་ཆོག་གི་མཐའ་མཐའ་དེ་དྲང་མཐུན་པ་སྟེ་འོས་ཤིང་འཆམ་
 པ་ཡི་སྒོ་ནས་རྩེས་འབྲུག་བཞི་བ་ན་ཡིག་ལ་ནི་སྟེ་ན་ལ་མིའི་མིང་ཅན་གི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ལེགས་
 སྒྲ་དགར་བ་དྲང་། བནན་ཏན་ཏུ་བནན་པའི་དོན་ལ་འབྲུག་པའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
 དགར་བ་ལ་མཚོག་ཏུ་དགར་བ། དམན་པར་དགར་བ། ཐ་དད་ཅམ་ཏུ་དགར་བ།
 རིགས་མཐུན་པ་ལས་དགར་བ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་དགར་བ་མོགས་མང་དུ་ཡོད་
 པ་ལས། དཔེར་བཞིན་ན།

མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་ཆེ་བ་ནི་ཡོ་རུབ་སྤྱིར་གི་མི་དཀར་གྱི་རྒྱུད་དག་ཡིན་
ནོ། །

རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཏིང་ཟབ་པ་ནི་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་རུབ་མིའི་མ་ལུས་
ཡ་ནའོ། །

(སྤྱི་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དང་སྤྱི་དང་གཞིས་ལྷན་) བཟོད་བྱེད་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་འགྲོས་ཐུར་བ་ནི་
གནམ་གྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐད་སྙམ་ལྟ་བུའོ། །

བནན་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་ནན་ཏན་དུ་དམིགས་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་
ལམ་ཆས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཞི་གཅིག་དུར་མཚོན་ན། ག་རེ་སྟོད་གོས་དང་སྟོད་གོས་ནི་
ལེགས་པར་གྱུན། ལག་གདུབ་རྒྱ་ཆེད་ནི་མཐིག་མར་གྱུན། རྒྱ་ཆེ་འདྲ་ཆེད་ཅིག་
ནི་བཟུང་། ཐག་རིང་མཐོང་བའི་མིག་ཤེལ་ནི་ཐོགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རེས་བཟུང་གི་དོན་ལ་འང་འདྲུག་སྟེ། དཔེར་ན། དཀར་བོ་ནི་ཆ་བའི་ཁ་དོག་
བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །སྤང་ཆེན་ནི་སྐམ་ལ་གནས་པའི་སྲྲིག་ཆགས་ཀྱན་ལས་
ལུས་ཐོངས་ཆེ་གོས་ཅན་ནོ། །དགེ་ཅན་དང་པ་མ་ལ་བཀྱར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ནའང་སྲྲི་
བཟང་བོར་ཆེད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སི་རུས། སྐབས་འདིར། སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་སྤངས། རྒྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱབ།
ཅེས་པའི་དཔེར་བཞིན་བཞོད་པ་ལ་གསེར་རྟོག་གིས། དེ་ནི་ཆོག་རྒྱན་གསལ་བྱེད་ལས་
ནན་ཏན་དུ་བནན་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བཞུན་བནན་པ་ནི་བཞིན་དོན་
དུ་མས་ཆོས་གཅིག་ལ་ནན་ཏན་དུ་རེས་བཟུང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་མི་
འཐད་དེ། གསེར་རྟོག་གི་བཞེད་པ་གཞིར་བཞག་ན་ཡང་། སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་སྤངས།
རྒྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱབ། ཅེས་པའི་རེས་བཟུང་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཐིག་ཆེན་དག་བཅོམ་པ་

ཉིད་ཡིན་པས་བནན་པའི་དོན་ལས་གཞན་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་བནན་པའི་
དཔེར་བཤེད་དུ། བསྐྱད་མར་ཁྱོད་གསུམ་དང་བདག་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ན་ནི་
ཏ་ཅང་འཕྲང་དོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་གསེར་རྟོག་གིས། བློ་གཏན་ཆོགས་འདྲེན་པ། རེས་ཆོག་འདྲེན་པ།
དབྱེ་བ་འདྲེན་པ། རྩས་བཤད་འདྲེན་པ་སོགས་དབྱེ་སྟོ་དུ་མར་བྱེ་བ་ནི་མང་དུ་བྱེས་བ་
ཅམ་ཞྭ། བྱ་བརྒྱ་འདྲེན་པ་ལ་ཁུར་དོ་བརྒྱ་འཕེན་པ་ནི་ངལ་བའི་རྒྱ་མིན་ནམ། འདི་
འདྲ་བ་གོང་འོག་གུན་དུ་མང་ངོ། །

ཡང་སི་རུས། རིགས་རྣམས་ལས་ནི་གདོལ་བའི་རིགས་ཐ་ཆད། མཐིང་ག་ནི་
སྒྲོ་སངས་ལས་གཞན། ལྷ་རྣམས་ལས་གདོང་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆངས་པ། ཞེས་
བཞོད་པ་དང་། སྤ་ཞྭས། ཉན་ཐོས་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོག་དུ་འཕགས།
གསེར་བུམ་ནི་ཟངས་བུམ་ལས་རྒྱ་བཟང་། ལྷ་ནི་མི་ལས་མཛོལ། ཞེས་བཞོད་པ་
གཉིས་ལ་མེར་གེན་མཁན་པོ་ན་རེ། དེ་ནི་མགོ་བ་ཆེན་པོ་ཞྭ། དེ་དག་ནི་ལས་སྒྲོ་ཁོ་
ནའི་རྩས་པས་བཀར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ལ་ལས་སྒྲོ་མ་སྒྲུར་ན་འབྲེལ་
མེད་ཅིང་། ནི་བསྐྱབས་ཆོ་བཤེད་བདེ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཞེས་བཤད་དེ་བདེན་པ་ལྟར་
སྟངས་ངོ། །

བནན་པ་ཞེས་པ་ལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཆེན་གྱིས་ས་མགོ་ལྟར་དུ་བསྐྱར་བཞུགས་ཀྱི་འབྲེལ་
མཛེད་ན་ཡང་། རྩས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ར་མགོ་བྱས་ཏེ་རེས་བཟུང་གི་དོན་དུ་
བཀའ་བ་ལྟར་གསུངས་ངོ། །

བཙུན་པ། དང་ཟླ།

མིང་གང་རུང་བའི་བར་མཆམས་སྟ། །

གསུམ་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྟུར། །

དེ་ནི་ཕྱད་དང་འབྱེད་པ་དང་། །

རྒྱ་མཚན་ཆོ་སྐབས་གདམས་ངག་ལཱོ། །

ཀ དངོས་གྲི་དོན།

མིང་དང་ཆོག་གང་ཡང་རྩུང་བའི་བར་དང་མཚམས་རྣམས་སྤྲེལ་འབྲུག་གསུམ་
པ་ད་རྒྱ་ལ་རྒྱུ་ལ་འབྲུག་གཉིས་པ་ང་ཡིག་སྤྲུང་བས་དང་ཞེས་བྱ་བ་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
ཕྱད་པ་དང་། མོ་མོར་རམ་ཐ་དད་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཏེ་གཏན་ཆོག་ས་
དང་། ཆོ་སྐབས་ཏེ་རུས་དང་། གཞན་ལ་པན་པར་སྤྲུལ་མ་གཏོང་བའི་གདམས་ངག་
ཉི་དོན་ལཱོ་ལ་འབྲུག་པཱོ། ཀང་བ་གཉིས་པའི་ནི་སྤྲུང་ཏི་ཁ་སྤྲོང་བའི་ཕྱད་དོ། །རིམ་
བཞིན་དཔེར་བཅོཅ་ན།

རྩ་ཏི་དང་ཚུ་གང་དང་གྲུར་གྲུམ་དང་མི་ཤི་དང་སྤྲུག་སྤྲེལ་དང་ཀ་གོ་ལ་རྣམས་ནི་
བཟང་པོ་རྒྱ་གཞི། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མ་དང་མོང་ག་དང་པོ་བ་དང་གཉེ་མ་དང་སྒྲིང་བ་
དང་མཁྲིས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱོད་རྒྱ་གཞི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དབྱེ་
གཞི་གཅིག་ཏུ་ཕྱད་པ་དང་། བཟང་པོ་རྒྱ་གཞི། རྩ་ཏི་སྤྲོང་གི་བཟང་པོ་དང་། ཚུ་
གང་སྤྲོ་བའི་བཟང་པོ་དང་། གྲུར་གྲུམ་མཚན་པའི་བཟང་པོ་དང་། མི་ཤི་སྤྲུག་ཆའི་
བཟང་པོ་དང་། སྤྲུག་སྤྲེལ་མཁལ་མའི་བཟང་པོ་དང་། ཀ་གོ་ལ་མཚོར་བའི་བཟང་
པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཁམས་སྒྲིང་རྒྱ་གཞི། སྤྲོ་འཕྱར་སྒྲིང་དང་། ཆ་བ་
སྒྲིང་དང་། དམར་ཁམས་སྒྲིང་དང་། ཟལ་མོ་སྒྲིང་། མི་ཉག་རབ་སྒྲིང་དང་།
ཤར་སྒྲིང་སྤྲེ་སྒྲིང་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མར་
འབྱེད་པ་དང་། (ཉི་མེད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ལཱོ་བའི་མཚན་ཕྱོད་དཀར་
ཆག་ཏུ། རུལ་ཇ་ཟལ་མོ་སྒྲིང་། ཆ་བ་སྒྲིང་། སྤྲུར་ཁམས་སྒྲིང་། སྤྲོར་འཕྱར་
སྒྲིང་། དམར་ཇ་སྒྲིང་། མི་ཉག་རབ་སྒྲིང་། ཞེས་བཅིས་ཡོད།)

མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་ངོ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། །ཁ་གྲག་པ་དང་དོན་རྟོགས་
སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ལྔ་མཆོན་ན་མ་གཏན་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་རིངས་ཤར་བ་
དང་མལ་ལས་ལྡང་། ཞེས་དང་། རྣམ་རྟགས་ཐོན་པ་དང་འཆི་བ་ལ་ཉེ། ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་ཉི་དུས་དང་ཆོ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲིབས་དང་མཁས་པར་
འགྱུར། ཞེས་དང་། རྩལ་སྒྲུང་གྱིས་དང་ལུས་ཐོར་ཡང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉི་མན་
པའི་གདམས་ངག་གམ་བསྐབ་བུ་སྟོན་པ་བཅས་ལ་འཇུག་གོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་ཨ་ལ་ཤས། གདམས་ངག་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྤྱལ་ཆོག་དང་སྒྲ་ཅན་
ན་མས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མ་ངེས་ཉི། གདམས་ངག་ཅེས་པ་པ་རྩལ་ལ་པན་
པའི་ངག་ཡིན་གྱི། སྤྱལ་ཆོག་དང་སྒྲ་ཅན་ཡིན་ཆོད་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་ན།
བྱངས་དང་། བྱིས་དང་། རྩངས་དང་། གཏུབས་དང་། སོད་དང་ཞེས་་་་
སོགས་ཀྱང་དེར་འབྱུར་དགོས་ན་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ལས་རིང་བྱ་བ་ཆུང་ཉི།

པ་རྩིས། རྒྱ་མཆོན་དང་ཆོ་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་མཆོན་གཞི་ལ་དབྱ་
མ་ཆོག་གསལ་གྱི། འདིར་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་བསྐབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྤྱུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་
ཞེས་པ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེའི་ཆོ་ཉི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཁྱུངས་སྤྱུ་འདྲིན་ན་ཡང་།
རྩི་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱར་དགོས་པ་ལ་དེའི་ཆོ་ཞེས་
པ་འབྱུར་གྱིས་མ་ཐོན་པའི་གསུང་དུ་གོ་བ་ལེན་དགོས་སམ་སྟུམ་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལ་
ཤའི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཅ་ཤེའི་ཀྱ་ཆེན་གྱི་གང་གི་ཆོ་ཉི་གང་གི་ཕྱིར་ན་
ཞེས་པས་གང་གི་ཆོ་ཞེས་པ་རྒྱ་མཆོན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའང་དེ་དང་འདྲའི་སྟུམ་
སོ། །

དབྱལ་ཁྱུ་རྩམ་ན་དུས་མཐོང་པའི་དགག་ལན་ཆངས་པའི་མིག་གི་སྤྱན་རྒྱ་ལས།

ཕ་རྒྱལ་པོའི་འདོད་པ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་མཚན་ཆོ་སྐབས་གདམ་ངའོ། ། ཞེས་
ཆ་བའི་ཆོག་ལ་འདི་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་ནི་
དགག་ལན་དེར་གསལ་བས་འདིར་མ་སྒྲིལ་སོ། །

སྐབས་འདིར་མེར་གཞན་མཁན་པོས་བཀོད་པའི་དཔེར་བཟོད་ལ་འབྲལ་ཤིང་ཏུ་
མང་ཡང་དབྱད་པ་བྱས་ན་ནི་ལྷག་ཤིག་གོན་པའི་རྒྱ་ཏུ་བྱེད་དོ། །

བརྒྱ་དགུ་བ། དེ་སྐྱུ།

གང་མིང་གི་ནི་ཡ་མཐའ་ཏུ། །

གསུམ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཟུར་བ། །

ཐ་སྙད་དབང་ཏུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །

དངོས་པོའི་དབང་ཏུ་བཞི་ཏུ་འབྱུར། །

ཏུས་ཀྱི་དབང་ཏུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཡང་ཏུང་བའི་མིང་གི་ཡ་མཐའ་ཏུ་རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཟེ་འབྱེད་བྱ་
ཟུར་བས་དེ་ཞེས་གྲུབ་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ནམ་གངས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་
དང་། ལྷག་བཅས་དང་། ཏུས་འདས་པ་ཉི་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་
པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་བདེན་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བདག་གི་བ་དང་། ཕ་
རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་ཉི་བཞི་ལ་ཏུས་གསུམ་གར་འཇུག་པར་འབྱུར་བ་དང་། ཏུས་
སྐབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ནི་
གཉིས་དང་ཏེ་ནི་ཆོག་གི་ཁ་སྐྱོང་བའི་བྱེད་དོ། །མིང་གི་ཡ་མཐའ་གསུངས་པ་ནི་གཙ་ཆོ་

བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་འང་སྦྱར་བའི་སྐབས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །མིང་ཆོག་གི་ཐ་སྙད་ལ་གཙོ་བོར་འབྲུག་པའི་སྒྲོན་ས་བཞག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྒྲོན་མཆོན་ཆ་ལས།

དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན། །

ཐ་སྙད་དངོས་དང་དུས་འབྲུག་གསུམ། །

འདས་དང་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན་དང་། །

ལྷག་མ་དག་དང་བཅས་པའོ། །

ཞེས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་དབེར་བརྗོད་ལ། འདས་པའི་ཐ་སྙད་ཅས་པ་ནི་སྐབས་ཐོག་དེར་འཆད་བཞིན་པའི་སྒྲོན་དེ་མ་ཐག་སང་ཟིན་པའི་མིང་ཆོག་གི་ཐ་སྙད་དེ། དབེར་ན་མདུན་གྱི་ཁང་བཅེགས་འདི་ཉ་ཅང་མཐོའོ། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་བཟན་ཅིང་བརྗོད་ཆགས་སོ། །དེ་གནས་ལ་བྱུག་པ་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་བུས་མི་ངོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁང་བཅེགས་ཞེས་མ་སྒྲོས་ཀྱང་དེ་སྒྲས་འདས་མ་ཐག་པའི་ཁང་བཅེགས་དེ་གོ་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་རྒྱའི་རང་མིང་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པར་བྱི་ལ་བྱུང་པའི་སྒྲ་ཞིག་བརྗོད་ནས། བྱིས་སུ་དེ་སྒྲ་ལན་འགའ་བཅེགས་ནས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་རྟེ། དབེར་ན། སྒྲ་ཞིང་འཐས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཞིང་གཤེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རྩ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ནི་ས་གཞི་ལྟེ། ཝོར་འཛིན་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ཡིན། རྩ་མཆོའི་གོས་ཅན་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན། བཟན་པ་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

ལྷག་བཅས་ལ་འབྲུག་རྩ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ལ་འབྲུག་རྩ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ལྟེ། སྒྲོན་ལས།

བདེན་པ་དག་དང་གསང་བ་དང་། །

བདག་གི་བ་དང་མ་རྩལ་པོ། །

དངོས་པོ་དག་ལ་འབྲུག་པ་བཞི། །

ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བདག་གི་བ་དང་། མ་རྩལ་པོ་རྣམས་སོ། །བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལྟེ་བདེན་པའི་ཆོས་སམ་དོན་ལ་འབྲུག་པ་ནི། ཆོས་སམ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུང་པོར་སྟོན་པ་ཞིག་ལྟེ། དཔེར་ན། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ཀ་རང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསང་བའི་དོན་ལ་འབྲུག་པ་ནི། མི་གཞན་ལ་གསང་ནས་ཤེས་སྒྲུལ་མི་འབྲུག་པའི་ཐབས་སྒྲུ་རང་དང་བྱན་མང་བའི་སྦྱོད་ལྷལ་ཅན་གྱི་མི་དེ་ལ་གཏམ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་དེ་ཞེས་བརྗོད་པས་དོན་དེ་གོ་རྒྱས་པ་ཞིག་ལྟེ། དཔེར་ན། ད་ཅིས་དེ་བཞུན་པར་མི་བྱ། མདང་གི་དེ་གཞན་ལ་མ་བསྒྲགས། སྒྲོས་བྱས་པ་དེ་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་སྒྲུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདག་གི་བ་ལ་འབྲུག་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ལ་འབྲུག་པ་ལྟེ། བདག་གི་བ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སྒྲུང་ཡི་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། རང་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་ལ་རང་གི་མིག་དང་ན་བ་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རང་རམ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲུར་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། འདི་ལྟར། བདག་གི་དེ། རའི་དེ། ར་རང་གི་དེ་ཞེས་པའམ། བདག་གིས་ཉིད་པ་དེ། རས་འབད་ནས་བཅས་པ་དེ། ར་རང་གིས་གང་བཤད་པ་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མ་རྩལ་པོའི་དངོས་པོའམ་ཆོས་ལ་འབྲུག་པ་ནི། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མ་རྩལ་པོའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོན་པ་ལ་འབྲུག་ལྟེ། དཔེར་ན། བོད་པ་དེ། ལྷ་མི་དེ། ཕྱི་སྤྱིང་བ་དེ་ཞེས་པའམ། བོད་ཀྱི་ཆ་ལྷགས་དེ། ལྷ་མིའི་སྦྱོད་ལམ་དེ། ཕྱི་སྤྱིང་བའི་བྱད་བཞིན་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བུའོ། །

གསུམ་པ་རྩས་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་སྒྲོར།

འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི། །

རྩས་ཉིད་ལ་ནི་འབྲུག་པ་གཉིས། །

ཞེས་པ་ལྟར། འདས་པའི་རྩས་དང་མ་འོངས་པའི་རྩས་གཉིས་ལ་འབྲུག་གོ། །
ད་ལྟ་བའི་རྩས་ལ་མི་འབྲུག་ལྟེ། དེ་ལ་ཉེ་ཆོག་འདི་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་རིང་ཆོག་གི་དེ་
ཐོབ་ཚུལ་མེད་དོ། །འདས་པའི་རྩས་ལ་འབྲུག་པ་དཔེར་ན། ད་ནང་ནམ་ལངས་པའི་
རྩས་དེ། ཁ་སང་གི་ཉི་མ་རྩབ་པའི་རྩས་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་འོངས་པའི་
རྩས་ལ་འབྲུག་པ། དཔེར་ན། རོ་རྩབ་སྔོན་གྱི་རྩས་དེ། སང་ཉིན་ཉི་མ་གྲུང་གི་
རྩས་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་དོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྤྱ་ཏིག་ཐུང་མངོས་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམ་
གྲངས་གཞན་སྦྱར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་བདེན་པའི་
དངོས་པོ་དང་། དེ་ལྷགས་པར་གྲུབ་བམ་ཞེས་པ་གསང་བའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་
བཤད་པ་ལ། མེར་གཞན་མཁན་པོ་ན་རེ། དེ་དག་འགལ་འདུའི་ཐུང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ཐུར་བན་མ་བཟུན་པ་ལ་གསང་བའི་ཆོག་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
ཕྱིར་བཞེད་དེ་འགྲོ། ཤིང་བཅད་དེ་འབྲུད་ཅིས་པ་འདས་པའི་དཔེར་བཞིན་ཏུ་བཞག་
པ་ལྟག་བཅས་དང་སྒྲོས། ཞེས་དང་། ཡ་མཐའ་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་
བཤད་པའང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། བྱིད་ཅག་ལྟར་ན་དོན་དགའི་དཔེ་བཞིན་མན་ཚུན་
འགལ་དགོས་ན། མ་མཐའ་མིང་གི་ཡ་མཐར་སྦྱར་བའི་དཔེ་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བ་དགུ་
ཆོན་གཅིག་གྲུང་འཛོག་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་དགག་པ་བཏང་བ་ལས་པ་ལ་ཆེར་དོན་ལ་

གནས་སོ། །

ཡང་། སྐབས་འདིའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་དུ། བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་དེ།
 ཉག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཉག་པ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ།
 འདྲོད་ན། སྤྱིར་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གང་དུན་དུན་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡང་ཅེ་དབྱུ་མ་ཐལ་
 འཇུར་བ་ལྟར་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གང་དུན་དུན་ལས་མ་འདས་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཉིད་
 གཞན་སྟོང་དབྱུ་མ་ཆེན་མོའི་ལྷ་བ་འཛིན་པས་ན། འཇུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་རོ་རོ་མི་
 འཇུར་བའི་ཉག་པ་དང་། རིགས་པས་དཔྱད་བཞེད་པའི་བདེན་གྲུབ་དུ་འདྲོད་ན་ནི་
 ཐུགས་ཁག་མེད་དོ། །

ཡང་། མཛོན་བཞིན་གྱི་བསྟན་བཅས་འགའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བཞེན་ནས་རྣམ་
 གྲངས་དང་རྣམ་པ་དོན་གཅིག་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་ལྷགས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་
 ཐ་སྟད་རྒྱགས་ཆེ་བ་ལྟར་ན་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་པ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་དག་གི་དོན་ལ་དབྱུ་མར་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཡམས་རྒྱས་པས་ནི་གང་དུ་འང་མི་འཇུར་
 རོ། །ཞེས་བཀའ་བརྒྱན་ཐབས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན་རྣམ་གྲངས་དང་
 རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་བས་བཞད་གད་དུ་ཆེ་བ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད།

ཡང་འབྲེལ་བྱེད་ཕྱི་མ་སྟེ་ཀུན་བཟང་དགོངས་རྒྱན་ལས། སྤྱིར་ཐ་སྟད་ལ་སྤྱོད་ཐ་
 སྟད་དང་། མིང་ཆོག་གི་ཐ་སྟད་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དབྱུ་མར་གྱི་
 གཞུང་མར་ཁྱ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱལ་ཏེ་འདི་ལྟར། མིང་རྟ་ལ་མིང་རྟ་ཞེས་བཞིན་
 པ་དེ་མིང་དང་། མིང་དང་དོན་སྤྱོད་ཡོང་ན་འབྲེལ་བ་དེ་བཅད་དང་། མིང་དོན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་འདི་མིང་རྟ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དེ་ཐ་སྟད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མིང་ཆོག་ལ་མ་བཞེན་པར་སྤྱོད་ཁོ་ནས་ཐ་སྟད་

༢༩། །མ་དུ་པ་རྟེན་ཏེ་བཅུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་བླ་མ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།

བྱར་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་མིང་ཆོག་ཁོ་ནས་བ་སྟེན་གདགས་སྒྲ་
མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱུང་། ཞེས་ཟེར་རྒྱང་ཡིན་མིན་ལ་ཐུགས་རྟོག་འབྱུག་
པར་འཆལ་ལོ། །

སྒྲ་ཏུ་བའི་མ་བའི་དཔེ་འགར། དེ་སྒྲ་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་མཆོམས་འདིར་
མེད་པར་ཆོག་པུན་གྱི་མཐར་བཞོད་པའང་ཡོད་དོ། །

ཉི་ཤུ་བ། གང་གྲ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་བོ་རུ། །

དང་བོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་ཐུར། །

སྒྲི་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར། །

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་དང་བོ་སྟོ་ཐོག་མ་རུ། ཇེས་འབྱུག་དང་བོ་
ག་ལ་ཇེས་འབྱུག་གཉིས་པ་ང་ཡིག་སྟུར་བ་ནི། དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་དམིགས་སྒྲ་བཟུང་ནས་
མི་སྟོན་པར་སྒྲི་ལ་བྱབ་པ་སྟོ་སྒྲི་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ངག་ཉིད་ཏུ་འབྱུར་རོ། །ནི་སྒྲ་ནི་
ཆོགས་བཅད་གྱི་ཁ་སྒྲོང་བའི་ཕྱད་དོ། །དེའི་ཐུགས་ལ་ཅི་དང་ཇི་དང་སྒྲ་ནམས་ཀྱང་
བསྟན་པར་གསུང་རོ། །

གང་སྒྲ་སྒྲི་ལ་འབྱུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། གང་ནས་འོངས། གང་ཏུ་འགྲོ།
གང་གི་དོན་ཏུ་ཡིན། ཇེས་མ་བཤས་དངོས་བསྟན་ཏུ་བྱུང་བའི་མིང་གི་ཐོག་མར་སྟུར་
བ་དང་།

རིན་པོ་ཆེ་ལས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ནི་གང་ཡིན། ཆོགས་པ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་
མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་གང་ཡིན། ཇེས་པ་སྟུ་བྱུ་བའི་ཆོག་གི་སྒྲི་སྒྲ་ལ་
ཆོག་མཐར་སྟུར་བ་དང་།

མཁུན་ཐུན་ལུ་འདབ་ལྷན་རིང་བ་གང་། །

དེ་ནི་བདག་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དམ་པ་ལགས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་རྒྱང་བའི་མཐའ་ཡང་དམིགས་འཛིན་པའི་སྤྱི་སྒྲུ་ཐོབ་
པར་རུང་ངོ་། །

ཡང་། དེ་བའི་དོན་དུ་ཅི་དང་། དཔེ་ལ་རི་དང་། གང་ཟག་ལ་སྤྱི་ཐོབ་པ་
ནམས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད་ནི། ཁྱེད་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་འགྲ། ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་བྱད་རི་
ལྟ་བུ་ཞིག་སྤར་ཡང་མཐོང་། བཟུན་ཀྱི་ཆོག་ནི་ངས་སྤྱི་ལ་ཡང་བཤད་མ་ཐོང་། ཞེས་
པ་ལྟ་བུས་མཆོད་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ཅི་ཞིག་ ཅི་ལྟ། ཅི་སྤྲ། ཅི་འདྲ། ཅི་ཕྱིར་སྤྲོས་ལ་ཅ་
རིལ་གྱི་ཅི་དང་། རི་སྟེད། རི་སྤྲ། རི་སྤྲ་ལྟ་བུ་དཔེ་མིན་ན་ཡང་ར་ཟེད་རི་ཐོབ་
པ་དང་། ཅི་ལྟར་དང་རི་ལྟར་གྱི་ཁྱེད་ནི་སྤྲ་མ་ཅི་བྱས་ནས་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་དཔེ་
རང་མཆན་པ་ཡིན་པའི་ཁྱེད་པར་སྤྲོས་ཀྱི་ཤིང་ཅི་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་ཁྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དཔེ་མ་དག་པ་ནམས་སྤྱི་ཅི་དང་རིའི་ཁྱེད་པར་མ་ཁྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཙམ་
དག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེས་པ་ཆོག་བཟུས་པས་ཅིས་ཀྱང་ནི་སི་རུས་སྤྱི་སྤྲར་བཞག་པའི་
དགོས་པ་མ་མཐོང་སྟེ། བསྒྲག་རུ་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྤྱི་སྤྲ་མིན་ནོ། །

ཉེར་གཅིག་པ། བདག་གྲ།

གང་མིང་གི་ནི་མ་མཐའ་ན། །

ཕུ་ཡིན་ཡི་སྤྱི་མེད་པ། །

དེ་ལ་ཕུ་ཡིན་སྤྱིར་ན། །

བདག་པོའི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

༡༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་མ་མཐུན་ཉེ་མིང་གི་མཐུན་མ་ཕྱ་རུ་ཁ་སྒྲིལ་པ་དང་།
 ལྷན་ཉགས་ཏེ་སྒྲིལ་པའི་ཉགས་སམ་མོ་ཉགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡི་སྒྲུ་པ་བ་མ་པོ་བོ་མོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བདག་སྒྲུ་མེད་པ་དེ་ལ། གསར་ཏུ་ཕྱ་ལྷན་ཉེ་སྒྲིལ་པའི་
 ཉགས་ཅན་གྱི་བདག་སྒྲུ་སྒྲུར་བ་ན། བདག་པོ་གང་ལ་དབང་བའམ་གང་ལ་ལྷན་པའི་
 ས་ཉེ་གཞི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནི་སྒྲུ་གཉིས་ནི་ཁ་སྒྲོང་བའི་ཆོག་ལྟར་དོ། །སྐབས་
 འདིར་བལྟན་པའི་བདག་སྒྲུ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཏུ་མ་ཞིག་ཡོད་
 ཅ་ཡང་། འདིར་མཁས་པ་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲིང་བོ་བལྟས། ཁ་སྒྲོང་གི་འཇུག་
 པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའི་རང་ལྷགས་ནི། པ་པོ་བ་པོ་མ་མོ་ཉེ་བདག་སྒྲུ་དངོས་ཀྱི་
 དབང་ཏུ་བཏང་བའི་ཇུག་དང་། བདག་སྒྲུ་དང་སྒྲོགས་མཚུངས་པའི་རིགས་སུ་སྒྲུར་པ།
 ཅན་དང་། ལྷན་། མཁན་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་གི་དཔེར་བཙོན་འཛོག་པའི་ཞར་ལ་པ་པོ་
 སྒྲིལ་ཡིན་ཆད་བདག་སྒྲུ་ལ་མི་འཇུག་པའི་དཔེར་བཙོན་ཀྱང་བཞག་ན་ཕན་ཆ་ཆེ་བས་
 འདི་ལྟར།

པ་ཡིག་བདག་སྒྲུ་ལ་འཇུག་པ་ནི།

ག་ད་བ་ས་ན་མ་པ། །

ང་འ་ར་ལ་མཐུན་མེད་བ། །

ཞེས་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྟར། འཕྱོག་པ། ལས་བྱེད་པ། གསལ་ཐབ་པ། ཤིང་
 བཞོས་པ། ཡོན་ཏན་པ། ལམ་པ། ཞེས་དང་། མིང་མཐུན་པ་ཡིག་ཡིན་ཆད་
 བདག་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐག་པ། སྒྲུད་པ། བཅིབ་པ། རུས་པ། སུན་པ།
 རྩ་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

པ་ཡིག་བདག་སྒྲུ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལྷག་པོ། མེད་པོ། ལྷབ་པོ། སྒྲོགས་པོ།

བཅན་པོ། གཏུམ་པོ། འབྲུར་བ་པོ། སྤྲུལ་པོ། ཞེས་དང་། མིང་མཐའི་པོ་
ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། འབྲུག་པོ། སྤྲད་པོ། ཞེས་པོ། སྤོན་པོ།
སྤྲུལ་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འབྲུག་པ་ནི། རྩང་བ། མཐའ་བ། ཤར་བ། འབྲུལ་
བ། ལྟ་ས་བ། ཞེས་དང་། མིང་མཐའི་བ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ནི།
ཀང་བ། བཅའ་བ། དར་བ། འལ་བ། ཀ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཅ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འབྲུག་པ་ནི། སྤྲང་བོ། མཛའ་བོ། ལྷལ་བོ། དམེ་བོ།
ཞེས་དང་། མིང་མཐའི་ཅ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། མང་བོ། ལྷ་བོ།
ལྷར་བོ། རིལ་བོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འབྲུག་པ་ནི། ར་མ། ཆང་མ། ཤོར་མ། ལྷལ་མ།
བཅོན་མ། གསར་མ། རྩིང་མ། ཞེས་དང་། མ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་
པ་ནི། ཡ་མ། བག་མ། མྱོད་མ། ཆེན་མ། ལུན་མ། ལྟ་བུ་ནི་ཕོ་ཕོ་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བའི་ཕོ་ལ་འབྲུག་པ་དང་། ཟ་མ། རིལ་མ། ཟངས་མ། མཁལ་མ།
གཡེར་མ། ལྟ་བུ་ནི་མིང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །

མ་ཡིག་བདག་སྤྲུལ་ལ་འབྲུག་པ་ནི། སྤྲུན་མོ། གཡུང་མོ། དམར་མོ།
འབྱུར་མོ། ཞེས་དང་། མ་ཡིག་ཡིན་ཆད་བདག་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། རོ་མོ། བཅུན་
མོ། ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་ནི་ཕོ་ཕོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕོ་ལ་འབྲུག་པ་དང་། ལྷ་མོ། བ་མོ།
སོར་མོ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །

བདག་སྤྲུལ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་ཅན་དང་ལྡན་མཁན་རྣམས་བདག་སྤྲུལ་འབྲུག་
པ་ནི། དཔེར་ན། ཤེས་རབ་ཅན། ཡོན་ཏན་ཅན། ལུས་རྩལ་ཅན། སེམས་
ཅན། གཟུགས་ཅན། ཞེས་དང་། འབྱུར་ལྡན། དཔལ་ལྡན། རྟོགས་ལྡན།
ཞེས་དང་། ཡིག་འབྲི་མཁན། དར་ཤོ་མཁན། རྩིས་མཁན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
བུའོ། །

སྐབས་འདིར་གསེར་རྟག་གི་སྐུམ་འགྲེལ་དུ་གསལ་བ་ལྟར། པ་པོ་བ་ནམས་ཀྱི་
 མོ་བ་ཐང་ལ་སྒྲིང་བ། ཀང་བ། ལུ་བ། བཅུ་པ་སྟགས་ལ་པ་ཡེད་དང་། བཟང་
 བ། དཀར་བ་སྟགས་ལ་བ་རྒྱུམ་དང་། བཟང་པོ། དཀར་པོ། སྒྲིང་པོ། དང་
 བ་སྟགས་ལ་པ་ཡེད་མོ་བ་པ་ནི་ཉགས་མཚུངས་དང་བཟོད་བདེའི་དབང་གིས་མི་འདྲ་
 བར་ལྟར་པ་དཔེ་ཁྲུངས་དག་ནམས་སྐུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྲིས་ན་ལེགས་སོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་བ།

འོ་ན་འདིར་བདག་སྐར་མ་དང་མོ་སྟགས་བཞག་པ་ལ་ཁྲུངས་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་
 བ། ཡོད་དེ། མཐས་པའི་དབང་པོ་དེའུ་ལ་ཁྱུ་རྩ་མ་རྩ་ས་མཛད་པའི་སྐུམ་ཉགས་ཀྱི་
 འགྲེལ་བ་མི་རྒྱའི་ཞལ་ལྷང་དང་། དགག་ལན་ཚངས་པའི་ཐེག་གི་སྐུན་རྒྱ་ཞེས་པ་
 གཉིས་སྐུ་གསལ་བ་ལྟར་ཇེ་ཀམ་བ་ལྟ་དམར་བས་འགྲེལ་རྒྱལ་ལྟར་དེའུ་ལ་ཁྱུ་རིན་པོ་ཆེས་
 གསལ་བར་མཛད་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་བཞེན་སའི་ཁྲུངས་སོ། །དེར་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཞེན།
 ལྷ་པོ་ཉི་དང་རྒྱ་པ་གཉིས་ཀར། ལྷ་པོ་ཉི་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་
 དབྱངས་ཅན་མར། ལྷ་པོ་རྒྱ་པ་ཉི་པ་ཉི་ལ་གྲོ་
 དགོས་པས་དེའི་ནང་གི་པ་བ་མ་གསུམ་དང་། དེའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་པ་བ་མ་
 གསུམ་ཉི་དེ་རྒྱག་ཀ་བདག་སྐར་འདོད་དོ། །འོ་ན་གོང་དུ་འགྲེལ་ཆེ་པུ་རྩ་ལྷུས་པ་དང་།
 ལྷ་པོ་ཉི་དང་ལྷ་པོ་ཉི་པ་ཉི་ལ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་ལྷ་པོ་ཉི་པ་ཉི་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་འགྲེལ་ཞེ་
 བ། མིང་བཅད་གཅིག་ལ་དོན་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྲེལ་བ་ནི་མཐས་པའི་ཁྲུང་ཚས་དང་།
 མཐས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་དེའུ་ལ་ཁྱུ་རིན་པོ་ཆེས་འགྲེལ་
 རྒྱལ་འདི་ནི་ཐོད་རྒྱུ་པོ་དམངས་ཀྱི་ཁ་སྐད་དང་མེན་ཏུ་མཐུན་པས་ན་འདིའི་རྗེས་སྐུ་
 འབྱངས་ནས་བཀྲལ་བ་ཡིན་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་ལ་སྐུ་རྒྱའི་ཞལ་ལྷང་ཞེས་
 བཏགས་ནས་གཞུང་ཕྱིངས་ནམས་མི་རྒྱའི་རྗེས་སྐུ་འབྱངས་ན་ཡང་། བདག་སྐུ་ཇི་

སྐབས་སུ་དེ་དང་མ་བསྐྱེད་པར་བཀའ་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟོང་ལྟ་ན་མས་ཀྱིས་
ཁོང་ཏུ་རྒྱབ་པར་བྱའོ། །

ལྷགས་འདི་ལྟར་ཁས་སྐྱེངས་པས་ནི་སི་ཏུས། བདག་སྟུང་འདི་རྗེས་འདྲག་ལ་མི་
བསྟོས་པའི་སྟད་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་ངང་ངམ་
ལྷགས་ཀྱིས་རང་ཡལ་ཏུ་སྤང་བ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག

ཁོ་ན་ནི། སི་ཏུ་ལྟར་ན་ར་མ་ཆང་མ་སྟགས་བདག་སྟུང་གཏན་མི་བཞེད་ཟེར།
དེ་མ་ཡིན་པར་བཤམ། སི་ཏུས་ཀྱང་། ར་མ་ཆང་མ་སྟགས། ཞེས་པ་ནས། དེ་
འདྲ་དེས་བདག་པོའི་དོན་བསྟན་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་ལྗེ།
ལྷང་དེས་མ་ཡིག་བདག་སྟུང་བཞེད་པ་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ན་ཅི་ཟེར།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཉིག་ཕྱིང་མཛེས་ལས། ལྟ་ས་བ། སེར་བ། ལྟ་བུ་ན་མས་ནི་གྲོང་
བའི་སྟད་མལ་བ་ཅམ་ཏུ་བྱད་པས་དཔེར་མི་འོས། ཞེས་བཤད་པ་འབད་པར་མ་
མཛོང་ལྗེ། ཆོས་སྟད་དང་ཡིག་སྟད་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མར་སྟེ་བོ་དམངས་ཀྱི་ཁ་སྟད་
དང་མཐུན་པར་བཟོས་པའི་གནད་འགག་འདི་དོར་ན་ནི་རང་གིས་གང་བཤད་མཐའ་
དག་ཡིད་བཟན་མེད་པའི་འཆལ་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཉིན་ཆེའོ། །

ཡང་དེར། ལུ་ཡི་ཆའི་རྫོག་རྫོགས་སྟེ་ཡི་ཆའི་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་
པ་ནི་གད་མོ་འཆར་བའི་གཏམ་ལྗེ། དེ་ལྟ་ན་ཡ་པའི་ལྷོག་རྫོགས་ཡ་མ་དང་། རྫོག་འི་
ལྷོག་རྫོགས་རྫོག་མ་དང་། ཁའི་ལྷོག་རྫོགས་རྒྱབ་དང་། གན་མ་གྱི་ལྷོག་རྫོགས་ས་གཞི་
ཡིན་ཟེར་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལས་དགོད་བྱོ་བ་ཞིག་ག་ན་ཡོད། དེས་པར་
པརྟེ་ཏས་སྟགས་མཉམ་མ་བཞག་པའི་གཏམ་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །

ཐུར་ལྷོག་རྫོགས་དང་རྫོག་རྫོགས་གཉིས་ལས་ལྷ་མ་དག་པར་སེམས་ཏེ། རྫོག་
ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་ལ་སྟུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷོག་རྫོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི།
ལུས་ཀྱི་རྒྱབ་དེ་ལུས་ཀྱི་མདུན་ལ་བལྟས་ཏེ་ལྷོག་རྫོགས་དང་། འབབ་རྒྱ་བྱུར་ནས་ཀྱིན་
ཏུ་བཞུར་བ་ལ་ལྷོག་རྫོགས་སུ་འབབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་འཛོག་པ་ལས། ལུ་ཡི་ཆའི་

མཐུན་སྒྲིགས་སྤྱི་ཡོན་ལ་རྟོག་སྒྲིགས་ཞེས་འབྲེལ་ན་གོ་བ་མྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱར་ལྟར་རོ། །

སྤྱིར་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་འབྲུལ་མི་རྟོན་པ་འདི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གཅིགས་ཆེར་
 འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབུལ་ཆུའི་ཆངས་པའི་ཐིག་གི་སྤྱན་སྒྲིའི་དགག་
 ལྷལ་ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྤྱམ་འབྲེལ་དུ། ཀྱན་མཐུན་ཆེན་པོ་མི་ཏུ་
 ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱམ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེན་དེ་གིད་ཟབ་པ་དང་།
 རྒྱ་ཆེ་བ། རྒྱངས་བཅུན་པ། རྩོད་པའི་ལྷལ་གྱིས་དབེན་པ། ཆད་མ་གསུམ་དང་།
 ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ། དབང་པོ་གསུམ་གང་དང་ཡང་
 འཆམ་ཞིང་དོན་གསལ་བར་རྟོན་པས་སྒོ་ཡི་སྤྱན་པ་ངེས་པར་མེལ་རྒྱས་པའི་ནོར་བུ་
 དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་ཐོགས་གྱི་ཆེ་བཟོད་ཀྱིས་ཆོམས་ཤིང་ར་རྩ་བར་སྤྱར་ནས་
 འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི། གཞན་ནི་གཏི་ལྷག་པའོ། །ཞེས་བཟུང་ན་སྒོ་བྱས་ཀྱི་རྟ་མའི་སྤྱག་
 པ་སྒྲིགས་ལྟར་གི་སྒྲིག་གིས་བཅིངས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅི།

མདོ་ལྷག་པོ་བཀོད་པའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

དགེ་སྒྲོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །

བསྐྱེད་པ་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །

ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །

སྤང་བར་བུ་ཡི་གུས་སྤྱིར་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་རྣང་ཆོད་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གསུང་ལ་དབྱད་པ་
 ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སོ། །

བྲ་མྱི་རིན་པོ་ཆེས་དགག་སྤྱ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། ར་མ་ཆང་མ་ཞེས་པའི་མ་
 ཡིག་མོ་བཟོད་པ་ལ་སྤྱར་བ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་སྒྲིགས་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི།
 ར་མ་དང་ཆང་མ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་གཏན་མེད་དོ། །

དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྩོད་མཛད་པའི་སྤྱམ་རྟ་བའི་སྤྱིར་པོ་ལེགས་བཤད་ལྟར་
 དབང་ལས།

བདག་སྒྲུ་ཡར་རྒྱར་བ་དང་ནི། །

ཆ་ལ་པ་ཉིད་སྒྱར་བ་ལེགས། །

ཞེས་གསུངས་པའང་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྩ་ལ་ལས་ཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་
 ཏུ་སྒྲུང་ཡང་། ལག་ལེན་གྱི་ཆོ་ན་བཞེན་ཁྲངས་རྩྭ་དུ་མེད་ཅིག་རྟེན་དཀའ། །དཔེར་
 བརྗོད་ཀྱི་སྒྲི་རྣམ་ཤེས་འདོད་ན་ཆ་ལྷུ་ལྱིས་བཞོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བལྟ་བར་
 བྱེད། །

ཉེར་གཉིས་ལ། དགག་གྲ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་ན། །

ལྷ་ལྷ་ཡི་སྒྲུ་མེད་པ། །

དེ་ལ་ལྷ་ལྷ་སྒྱར་ན། །

དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་ལྷེ་ཐོག་མ་ན། ལྷ་ཞེས་པ་བྱད་
 མེད་དང་། ལྷ་ཞེས་ཉེ་མ་ཉེས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཙུག་པོ་མ་ཡིག་དང་། ཞར་ལ་བཞུན་
 པའི་མི་མེད་མེན་མོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡི་སྒྲུ་མེད་པ་དེ་ལ། ལྷ་ལྷ་ལྷེ་མ་ཉེས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྒྱར་
 ན་དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

མ་བསྐྱབས་མ་སྐྱངས་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་འཁེལ། །

མི་ཤེས་ཤེས་བཅུས་རང་ཉིད་རྣམ་ཀུན་མོངས། །

ལྷ་རྩུ་ཐོས་རྩུར་ཆོམ་པ་མེད་པ་དེ། །

ན་མ་ཞིག་མཁས་པར་མི་འཕྱར་སྤྱད་པ་མིན། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱས་མཚན་ནོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྤུམ་འགྲེལ་འགར། དེ་ལ་སྤྱི་ཡི་ཆའི་སྒྲ་དངོས་ནི། མ་དང་མོ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན།
 ཞེས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་ཡིག་ཀྱང་ཞར་གྱིས་ཐོབ། ཅེས་དང་། མེད་དང་
 མིན་དག་ནི་མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་སྒྲར་རྩུར་པ་དང་། རོན་དང་ལྷན་པའི་
 སྤྱད་ཀྱང་ཡིན་པས་ཉགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་འཆད་འཕྱར་ལྷ་རྩུ་ཡི་ཆའི་སྒྲ་འི་ཆ་ཤས་
 སྤྱ་གཏོགས་མོད་ཀྱི་འདི་དག་མིང་གི་ཐོག་མར་མི་འཇུག་པས་སྐབས་འདིའི་བལྟན་བྱ་མ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ན་མས་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་
 བའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་ན་དགག་སྒྲ་དངོས་ཡིན་ན་མ་མིན། ཡིན་ན་མེད་དང་མིན་གཉིས་
 ཀྱང་མི་ཡིག་དང་འདྲ་བར་ཞར་ལ་བལྟན་པའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་དོ། །མིན་ཟེར་ན་མི་ཡིག་མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་སྒྲ་ཡིན་ཡང་དགག་སྒྲ་
 དངོས་མིན་ཟེར་དགོས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བྱག་མེད་དང་མིན་མོགས་མིང་གི་
 ཐོག་མར་མི་འཇུག་པས་སྐབས་འདིའི་བལྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཅ་བར་མིང་གི་ལ་
 མཐའ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཅིགས་འཛིན་བྱས་པ་ལགས་མོད། དེ་ལྷ་ན་ཅ་བར་ན་མ་
 དབྱེ་བརྒྱད་པ་ཐོད་པའི་སྐབས་སུ་མིང་གི་དང་བོར་ཁྱེ་སྒྲར་བར་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ཅི་
 ལ་གཅིགས་འཛིན་མི་ཕྱེད། སྐབས་དེར་ཁྱེད་རང་གིས་ཅ་བའི་དངོས་བལྟན་ལས་
 བཀལ་ཏེ། བདག་ལ་དགོངས་ཤིག་མགོན་པོ་ཀྱེ། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་མཐའ་རྩུར་བའང་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་མཚམས་འདིར་སྤྲིབས་ཆོ་བྱུགས་ཀྱིས་བསྟེལ་བ་མིན་ལས་ཆེ།

སྤུམ་རྩུ་བའི་ཅ་བར་དངོས་སུ་མ་བལྟན་པའི་སྤྱད། འདི། ད་ནི། ཁོ་ན།

ཉིད་སྐྱེས་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཨ་ལ་ཤ་དང་གསེར་རྟོག་གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་གསལ་བས་དེ་དག་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་དག་དུ་མ་བཤད་པ། དཔེར་ན། ཞེས་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཞེས་སྐྱེས་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེས་སྟེ། ཞེས་སྐྱེས་སྟེ། ཞེས་སྟེ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་སྐྱེས་ཞེས་དང་ཅེས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏེ། དེ་དག་གི་འཇུག་ལྷལ་སྟེ་སྟེ་དཔེར་བཞིན་བྱིས་ན་མངས་དོགས་ལ། འོན་ཀྱང་གོ་དོན་ཆེ་ཁོང་ཞིག་བཞིན་ན་འདི་ལྟར། གཞན་གཞུང་ལྷལ་དུ་དངས་ཆེ་དེའི་དུམ་བུ་ཞིག་ཆར་ཡོད་ན། ཞེས་དང་། ཞེས་པ་འཛོལ་པར་མ་བཟད། དེའི་སྒྲ་འབྱུང་ནས་ད་དུང་ལྷལ་ཆན་བྱི་མ་འདྲན་པའི་བཅ་རུ་གོ་དགོས། ཆར་མེད་ན། ཞེས་སྐྱེས་ཞེས་སྟེར་བ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ཡོད་ཆེ་ལྷལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྒྲའི་བཅ་རུ་གོ་དགོས། ཞེས་སྟེ། ཞེས་སྐྱེས་སྟེ། ཞེས་སྐྱེས་ཆེན་སྟེར་ཆེ་ལྷལ་དངས་པ་དེ་གསལ་ཆོག་པར་བྱས་ནས་འགྲེལ་བཤད་མི་བྱེད་པའི་བཅ་རུ་གོ་དགོས་པ་སྐྱེས་འདི་དག་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པར་ནི་སྒྲ་བ་དཔོན་མཁས་པའི་ངག་དང་། ལྷ་ལྷ་ཆེ་བ་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ཆོག་འབྱུང་བྱིས་པས་མི་ལང་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལྷལ་ལས་སུམ་ཅུ་བའི་གཞུང་གི་ལྷ་ཆེར་འགྲེལ་བ་རེ་ཞིག་བལྟ་བུ་རྟོ། །

སུམ་ཅུ་བའི་མཇུག་གི་ཆོགས་བཅད་འགྲོལ་ཚུལ་དང་། ཉན་པ་པོ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ། རྫོད་རྒྱུ་ལ་གདམས་ངག་བལྟ་དགོས་པ་རྣམས་སྒྲོ་བྱོན་དུན་དབང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་སུམ་ཆོགས་རིག་པའི་མེ་ཁོང་དུ་རྒྱགས་ཅམ་བཀྲལ་བྱིན་པས་འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྐྱུར་བྱིས་མ་བྱས་སྟེ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

སྒྲོ་བྱོན་མཁས་པའི་མཐེན་ཚུལ་ལས་འབྱུངས་པའི། །

ཡིགས་བཤད་པ་སྒྲིའི་ཟིལ་དང་ར་བསུང་ཞིམ་གྱིས། །

ཐོས་པའི་དཔྱད་ལྡན་ར་ཡིག་གཉིས་པའི་བྱ། །

རིག་པའི་གཤོག་སྒྲབས་སྒྱུད་པའི་མཐའ་མ་རིག །

འདི་ན་དགག་སྒྱབ་གསེར་སྒྲུངས་བཅད་བཅར་གྱིས། །

མཁས་པའི་གསུང་ལ་གང་སྒྲོབས་དཔྱད་པ་འདི། །

སྒོ་གསལ་ཚུལ་འདིར་འཇུག་པའི་ཐབས་མཁས་ལས། །

མ་གུས་སྒྲོགས་ཕྱང་དྲི་མས་སྒྲགས་པ་མིན། །

ཀྱ་ཆེན་གཏིང་ཐབ་བཅར་སྒྱུད་རིག་པའི་གཞུང་། །

གོ་སྒྲིའི་ངག་གིས་འགྲེལ་བའི་དགེ་བ་དེས། །

སྒོ་གསལ་དོན་གཉེར་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་ཀྱན། །

གངས་ཅན་བཅར་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྒྲོན། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུ་རྟགས་རྩལ་འགྲེལ་ཐོན་མིའི་ཞལ་ཁྱུང་ལས་སྤྱུ་རྩལ་བའི་
འགྲེལ་བ་ཡིགས་པར་བཅམས་སྒྱབ་པ་ན་རེ་ཞིག་ངལ་གསོའི་བར་སྒྲབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱ་
བཅད་པའོ། །

སྤྲུལ་ཅུ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་བརྟ་བདེ་སྤྲུལ་མཁའ་མཁའ་འདིར་བཞུགས་པ།

གསུམ་པ། སྤྲུལ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གསུམ་

རྟོག་གྲགས་ཆེན་འགའ་ཞིག

༡ རྩོམ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྟོག་མཁའ་རྟོག་

ས་སྤྲུལ་པ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་(སྤྱི་ལོ་༡༧༥༩ལ་འབྲུངས་ནས་༡༩༥༧ལ་
འདས)ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་པོ་བཅད་མ་ཡི་གེའི་རྩུར་བ་ཞེས་
བྱ་བ་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས།

བཅུ་མ་ལྟར་རྟགས་པའི་རལ་གྱི་འགྲེལ་བ་དབུས་པ་རྩོགས་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཡི་ཤེས་
(རབ་བྱུང་བཞི་བ་ནང་ཁྱོན། རྟལ་རབས་བཅུ་གཞིས་པ)ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་
འགྲེལ་བ།

ལོ་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་ཆེ་མཁའ་ལྟར་ཆེན་ལོ་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་(རབ་བྱུང་དྲུག་
པའི་ནང་ཁྱོན། རྟལ་རབས་བཅུ་བཞི)མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་བཅུ་པའི་
རྩོམ་མེ། ལྷ་ར་ཐང་བ་སྤྲུལ་ཤིས་(རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ནང་ཁྱོན། རྟལ་རབས་བཅུ་
བཞི་བ)མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་མཆན་འགྲེལ།

ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་རྟོག་(རབ་བྱུང་ལྔ་བའི་ནང་ཁྱོན། རྟལ་རབས་བཅུ་
གསུམ་པ)ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟུ་མ་རྟོག་

མོ་ཙཱ་རབ་འབྱུངས་པ་བསྟན་ནམས་སང་གེས་(༡༩༩༠ ༡༩༩༡)མཛད་པའི་
སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ།

དགེ་ཡོ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་སང་གེས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།

པཌ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྔན་(༡༩༩༤—༡༩༠༧) གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་
འགྲེལ་བ།

ལྷ་ལྷ་ལོ་ལྷ་བ་ཆོས་སྒྱུར་བཟང་པོས་(༡༩༩༡ - ༡༩༩༧) སློ་ཆེ་སྒྲོན་ལ་བཅུམས་
པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད།

པཌ་ཆེན་གསེར་མདོག་ཅན་པས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ།

དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སྒྲུང་བས་(༡༩༠༩—༡༩༤༤) མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་
འགྲེལ་བ་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མ།

ཟུར་མཁར་བ་སློ་བྱེད་ཀྱལ་བས་(༡༩༠༩—) མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་
མཁས་བའི་དགའ་སྒྲོན།

རབ་འབྲུམས་སྤྲུ་བ་ཆོས་ཀྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་སློ་གསལ་
མགུལ་གྱུན།

འོ་ལ་སྤྱག་ཀམ་རབ་ཀྱས་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་མཁས་པའི་གྱུན།

མཛན་ལྷང་བ་སློ་མཆོག་རྩི་རྩེས་(༡༩༢༥—༡༩༧༧) མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་
འགྲེལ་བ་བྱུང་འབྲུག་ལྷང་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་ན།

ལྷ་ལྷ་བ་ཆོས་ལེགས་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྱོག

གཏིང་སྒྲེལ་ཆོགས་གསོག་པ་སློ་བཟང་ཆོས་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་
འགྲེལ་བ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ། དེ་དག་ནི་སྤྲུལ་ཉགས་གཉིས་ཀའི་འགྲེལ་བ་ཡིན།

ཐོན་མའི་གདུང་བརྒྱན་ལས་འཁྲུངས་པ་པཌ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་(༡༩༠༠—
༡༩༧༥) བས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འབྲག་སོགས་མཐའ་ལས་
པ་ཡོད་པ་ལས། དེར་སང་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་དཔེ་རྒྱན་ཡང་དཀོན་
པར་སྤང་རྩི། |

༡ བྱིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་མའི་རྒྱུ་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་པཌ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ལྷན་བྱེད་ནོར་བུ། (༡༩༤༩)

ཕྱ་མེད་ཀྱི་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་བ་རྒྱན་རྒྱུ་བཟང་པོའི་དགོངས་གཞུང་། རྟགས་འབྲེལ་བཤད་སྐུ་མ་རྟགས་བཅད་མ(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ལྷོ་ཚམས་ལ་བཅུ་མས)

ཅོ་ཅོ་གྲགས་པ་བཤད་སྐུ་མ(༡༩༥༥—༡༩༥༧)ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ཆོག་དོན་གསལ་བྱེད་ལྷན་བུ།

ཀམ་སི་རྒྱ་གཞུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་བས(༡༩༠༠—༡༩༥༩)མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་ཆེན་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་སྐུ་མ་རྟགས་ལྷན་བཅད་མ(རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱི་ལོར་བཅུ་མས)།

ཨ་ཀྱ་སྤོ་བཟང་བལྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་(༡༩༠༤—༡༩༤༤)ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་བ་སྤོ་གྲོས་པས་འབྲེད་པའི་ལྷན་བུ(རབ་ཉི་མེ་སྐུ་མ་ལོར་བཅུ་མས)།

ལྷན་སྐུ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་(༡༩༡༥—༡༩༤༤)མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་བ་སྤོ་ལྟན་དགའ་བྱེད།

ཀམ་སྤོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་ལྷན་བུ།

བསམ་གཏན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མ་རྟགས་འབྲེལ་བ་དགོངས་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་།

མཛོད་དགེ་སྤོ་བཟང་དཀོན་མཆོག་(༡༩༥༩ .)གིས་མཛད་པའི་རྟགས་འབྲེལ་བ་དགོངས་གསལ་མེ་ལོང་།

རྩ་མོན་ནམ་མཁའ་མེད་གས (༡༧༡༩—༡༧༢༠) མཛད་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་
འགྲེལ་བ་སློ་ལུན་དག་འབྱེད།

ཟན་ཁོན་ལྷ་གྲུ་ནས་འབྲུངས་པའི་ཨ་གྲུ་ཡོངས་འཛིན་དབྱངས་ཅན་དག་པའི་སློ་
གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲུག་འགྲེལ་བ་རབ་གསལ་སྤང་བ་དང་། རྩ་མོན་དེ་བུ་
བྱེད་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དག་པའི་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། བདག་གཞན་བྱེད་ལས་གསུམ་
བྱུང་གསལ་འབྲུག་གི་ལྷ་མིག་(རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་སྟོད་ཅམ་ལ་བཙམས)

རྩ་མོན་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དེ་ལྟར་འགྲེལ་མེ་རྟག་སྤང་
མཛོམ་དང་། དེའི་བྱར་འདེབས་(༡༢༡༢ལོར་བཙམས)།

དབྱལ་ཁྱེ་རྩ་མོན་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སློ་ལུན་ལྷ་མིག་
(༡༢༤༤ལོར་བཙམས)།

དབྱལ་ཁྱེ་དེ་ལྟར་པོ་དབྱངས་ཅན་གྲུ་བ་པའི་རྩ་མོན་མཛད་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྤྱི་
མེ་ལོངས་བཤད་སློ་ལུན་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱུ་ལས་འབྲུག་གི་དག་པའི་གནད་གསལ་བའི་
མེ་ལོང་། (ལྷ་མ་༡༧༠༡ལོ་དང་། ལྷ་མ་༡༧༠༣ལོར་བཙམས)

གཙུག་གཞུང་གི་སློ་བཟང་རྩ་མོན་མཛོན་མེད་གས (༡༧༥༧—༡༨༠༧) མཛད་
པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྷ་མིག་མཛོན་པོ་དང་། རྒྱུ་ལས་འབྲུག་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྩ་མོན་
ལྷ་མིག་(ལྷ་མ་༡༨༡༤ལོ་དང་། ལྷ་མ་༡༨༡༥ལོར་བཙམས)

བདེ་མཁའ་མཁའ་པོ་སློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སློ་
དབྱངས་།

ཨ་ལ་ཤ་དག་དབང་བཟུན་དར་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྤྱོད་པའི་སློ་
ཡིད་ཀྱི་པུ་ལྷ་ལྟེད་པའི་སྤྱོད་པའི་མཛོན་།

དག་པའི་བཞི་བ་རྩ་མོན་པོ་དང་མཛོན་ནམས་བཟུན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་རིང་གིས་
བཙམས་པའི་སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལྷ་མིག་ལྷ་མིག་(༡༨༡༠ལོར་བཙམས)།

གཞུང་གི་སློ་བཟང་རྩ་མོན་ཀྱི་མཆོག་(༡༨༡༥—༡༨༡༥) མཛད་པའི་སྤྱི་མ་

ཉགས་འགྲེལ་བའོ་མཚར་འབྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་(༡༤༧ལོར་བཙམས)

མེར་གཞི་མཁན་པོ་མེར་བ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་འགྲེལ་
བ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྒྱད་མངས་(༡༧༩ལོར་བཙམས)

ངག་དབང་བྱབ་བཏུན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བ་སྤྱི་གྲུབ་བྲེང་བ།

མེར་གཞི་ཆོས་རྒྱུས་མཛད་པའི་ཕྱ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་བཟང་དགོངས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་
གསལ་བྱེད་རྫོན་མེ།

རྩོད་ནམ་མེད་གིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་སྤྱོད་ལྡན་དགའ་བྱེད།

ཁར་ཤུལ་ཚང་གིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཏུ་བའི་འགྲེལ་བ་རིན་ཆེན་ལྡེ་མིག

དམེ་ཤུལ་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་བ་རྫོངས་ཕྱན་འཛོམས་
པའི་ཉི་འོད།

ངག་དབང་མཁས་བཙུན་གྱིས་མཛད་པའི་ཉགས་འབྲུག་འགྲེལ་བ་བདུད་ཅིའི་འོ་
རྒྱན།

བསོན་ནམས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཉགས་འབྲུག་འགྲེལ་བ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།

སྤངས་ལུང་བ་ཀྱན་བཟང་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་ཉགས་འགྲེལ་
བ་འབྲུལ་ལྡེ་མིགས་བཤད་གིས་མེ་ལང་བ་ཡོད་དོ། །

༣ སྤྲུལ་ཉགས་དང་འབྲེལ་བའི་དག་ཡིག་དང་ཡི་གེའི་

བཤད་བ་གྲགས་ཅན་རྫོར།

ཨ་རྩུ་བ་ཆེན་པོ་རྫོག་སྤྱོད་ཤེས་རབ་(༡༠༥༧—༡༡༠༧)གྱིས་མཛད་པའི་དག་
ཡིག་མདོར་བསྟུས།

འཁྱོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སླ་མ་སྟེ་ཐང་བ་གྲགས་པ་མེད་གེས་མཛད་པའི་
དག་ཡིག་གསུ། འདིས་རབ་བྱུང་བཞི་བའི་ཆུ་ལྷག་ལོར་(༡༩༢༩)བཏུན་ཆོས་མཛད་

པའི་ལོ་ཆོགས་ལ་དཔགས་ན་དུས་རགས་པ་ཤེས་བྱུང།

གཙང་ནག་པ་བྱགས་རྩེ་མེད་གེས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་བདུད་ཅིའི་རྩ་རྩྭ།

སྒྲིག་སྒྲིག་གཞོན་རྩ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་འོད་ཟེར་བརྒྱ་བ། འདི་
དབུས་པ་སྒོ་གསལ་དང་ཆོས་གྲོགས་ཡིན་པས་རབ་བྱུང་བཞི་བའི་ནང་ཅོན།

བྱ་སྒྲིག་མེད་གེ་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་སྒྲ་དོན་རྩ་མཆོའི་མེ་ལང་།

བསམ་མྱེངས་པ་ཀུན་བསམ་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་འབྲུལ་སྤྱང་སྒྲ་ཆན་པ་ལྟ་བུ་
འདི་དག་ཡིག་ཟ་མ་རྟོག་གི་མཐུག་རྩ་མཆན་ཅམ་བཞོད་པ་མཐོང་རྩ་ཡོད་པ་ལས་ད་ལྟ་
དཔེ་རྩ་ཤིན་རྩ་དཀོན་ཅོ། །

པ་ཤ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་བས(༡༩༠༠—༡༩༡༥)མཛད་པའི་དག་ཡིག་སྒྲ་བའི་
རྩ་(༡༩༡༥ལོར་བཅམས)།

ཞུ་ལྟ་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་སྤྱིང་བཟང་བོས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་ཟ་མ་རྟོག་(༡༩༡༩ལོར་
བཅམས)།

ཞུ་ལྟ་ལོ་རྩ་བའི་བྱ་ཆེན་སྒྲིགས་ལོ་རྩ་བ་ངག་དབང་རིན་ཆེན་བཟླ་ཤེས་གྱིས་མཛད་
པའི་བཅ་གསར་རྩིང་མི་ཤིའི་གྱར་ཁང་(༡༩༡༩ལོར་བཅམས)། ཞུ་ལྟ་ལོ་ཆེན་ཡབ་
སྐུ་གྱི་སྒྲིབ་མ་དཔལ་ཁང་ལོ་རྩ་བ་ངག་དབང་ཆོས་གྱི་རྩ་མཆོས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་
ངག་གི་སྒྲིན་མ་(༡༩༡༩ལོར་བཅམས)།

ཞུ་ལྟའི་དངོས་སྒྲིབ་འཕྲེང་མགོ་གཉེར་སྒྲིན་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར་(༡༩༡༩—
༡༩༢༡)གྱིས་མཛད་པའི་ས་མཐའི་རྩ་མ་དབྱེ་རབ་གསལ་སྒྲིན་མེ(འདི་སི་རུས་ཁྲས་དག་
བཏང་ནས་དཔེ་རྩ་འཕེལ་སྤྱད་རང་གི་གསུང་འབུམ་གསུ་བཞག་ཡོད)།

ཅོ་རྩེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲིབ་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་གཞོན་རྩ་དག་འཕྲིད།

ས་སྒྲིབ་དག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དག་འབེད་ནམས་(༡༩༢༡—)གྱིས་མཛད་
པའི་དག་ཡིག་མིག་དབང་རབ་གསལ་སྤྱང་བ་(༡༩༡༩ལོར་བཅམས)

ལྷང་སྒྲིབ་རྩ་བའི་རྩ་རྩེས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་

(༡༧༩༩ལོ་ལྷ་མིའི་བཅའ་མས)

ལུ་མ་པ་ཡི་ཤེས་དཔལ་འབྱེད་(༡༧༠༩ ༡༧༤༤) གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་རབ་གསལ་མེ་ལོང་།

ལྷ་མིའི་དག་བཤེས་རིན་ཆེན་དོན་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་སྤྱི་བའི་སྤྱོན་མེ་དང་། ལྷ་མིའི་རྩ་འདྲེན་ཚུལ་མད་བྱུང་དོན་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྩ་འཛིན། མདོ་མཁར་བ་ཆེ་རིང་དབང་གྱུལ་(༡༦༧༧—༡༧༦༩) གྱིས་བཅའ་མས་པའི་འཕགས་པོད་ཡིག་རིགས་ཀྱི་བྱུང་བ་བཙན་པ་དཔྱད་ལུན་འདྲེན་བྱེད་བདུད་ཅི་(༡༧༩༦ལོ་རབ་བཅའ་མས)།

རྩ་བོ་བདེ་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱང་ག་དབང་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལུན་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བན་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་གཞན་པན་ཅོར་བྱ་(༡༧༩༧ལོ་རབ་བཅའ་མས)།

དཔལ་རིས་དམ་ཆོས་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ།

ཡལ་ཤ་བཅུན་དར་ལྷ་རམས་པས་མཛད་པའི་བད་ཡིག་མིང་དོན་གསལ་བྱེད་ཆུ་བའི་འདྲ་ལྷང་བོད་སྐད་སྐད་གཉིས་ཤན་སྤྱར་མ་དང་། བན་གསར་རྟིང་སྤྱོད་གསལ་མགྱོན་རྒྱན། དག་ཡིག་སྤྱི་རངས་གསར་བ། ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་སྐད་སྐད་མེ་ཆེན་འགའ།

རྩ་མཛད་ཀྱི་འདུན་ཤེས་རབ་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་བྱར་འདེབས་བདུད་ཅིའི་མཛད་ཀྱིན་རྩ་མཛད་དག་ལྷ་བ་ཏུ་གྱུགས་པ་(༡༨༡༧ལོ་རབ་བཅའ་མས)།

དཔལ་མང་པལྟེ་ཏའི་སྤྱོད་མ་བདེ་ཐང་ཞབས་བྱང་གིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་དག་སྤྱོན་བྱིན་གྱིས་སྤལ་བཟང་རྟིང་གི་སྤྱོན་པ་སེལ་བའི་ཉིན་བྱེད་ལྷང་བ།

ཞི་དགེ་སྤྱི་མཐོར་བྱ་བཅུན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་སའི་ཡང་འཇུག་དོར་བའི་དག་ཡིག་མེ་ཆེན་ལུ་(༡༨༧༥ལོ་རབ་བཅའ་མས) དག་ཡིག་འདི་མཛད་པ་པོ་ལ་ས་ལུང་སྤྱི་མ་དང་ས་གཙོད་སྤྱི་མ་ཞེས་གངས་ཅན་བད་སྤྱོད་སྤྱི་མའི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་མིང་འདོགས་དེ་ལྷ་རྩ་མཛད་དོ། །

ཁམས་འབྱུང་མི་པམ་(༡༨༩༦—༡༩༡༡) གྱིས་མཛད་པའི་ས་མཐའ་མེད་སྤྱོད་

དགག་པ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་(༡༩༠༥ལོར་བཙམས།)།

སློ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་ངག་སློན་འགྲེལ་བ་བདུད་ཅིའི་
དགའ་སྟོན།

བཙན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་ངག་སློན་འགྲེལ་བ་ཆོག་་་
གསལ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དབྱི་ས་སློ་སྒྲིས་རྒྱ་མཆོས་(༡༩༢༠—༡༩༥༢)མཛད་
པའི་དག་ཡིག་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་སྤྱི་རིག་གནས་འཕང་གཙོད་བྱེད་བཅུ་དག་གྱེ་མ་ལེབ་
ཀྱི་གཤོག་རྒྱབས་(༡༩༥༥ལོར་བཙམས།)སྐགས་སྟོན་དང་བྱིས་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་
གྱིས་མཛད་པའི་སྐུམ་ཉགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། དག་ཡིག་གི་རྣམ་གཞག དེ་སྟོར་ལས་
འཕྲོས་པའི་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན། རྟགས་སྟོང་དང་དགག་ཡིག་སྐགས་མཐའ་དག་པར་
བཅིས་པས་མི་ལང་བས་འདིར་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཔལ་ལྷན་མཁྱེན་རབ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་གཟིས། །

དུས་གསུམ་ལས་ཆོག་འདབ་སྟོང་བཅེགས་པའི་སྐབས། །

ཅི་དགར་བྱེ་བས་ཉགས་འཇུག་གི་ལ་དངར་བཅུད། །

འགྲེམ་མཛད་ཅོན་མིར་སྐར་ཡང་དུན་པས་འདུད། །

ཤིན་དུ་ཉོགས་དཀའི་གནས་སུ་མཛོན་འཕགས་པའི། །

ཉགས་ཀྱི་འཇུག་པ་རིག་གཞུང་རིན་ཆེན་གཏེར། །

འདི་ན་གོ་སྟེའི་ངག་གིས་ལེགས་འགྲེལ་བ། །

སློ་སྒྲིས་སེལ་བའི་གསོས་སུ་ད་ལོངས་ཤིག །

དེ་ལ་འདིར་ཡི་གེ་གྲིས་པའི་གཟུགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཤུད་
རི་ལྟར་སྦྱར་རྒྱལ་གྱི་ཆེར་སྟོན་པའི་གཞུང་སྐུམ་རུ་བ་སློ་ལུལ་དུ་ལེགས་པར་ངེས་པའི་རྩེས་
སྤྱ། ད་ནི་བོད་རང་གི་བྱུན་མང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་དུག་ཞན་བར་མའི་
ཁྱད་པར་གྱེ་ནས་དུས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་བྱེད་ལས་གསུམ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་

ཡོད་དང་དངོས་མེད་བྱ་བྱེད་ཐ་དང་པ་དང་ཐ་མི་དང་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཙུག་པོར་སྟོན་
པའི་གཞུང་ཉལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་གོ་སླ་བའི་ངག་གིས་རྣམ་པར་
འགྲེལ་བར་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་སྐུལ་ཉལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་
ལེགས་སྒྱར་གྱི་སྒྲ་གཞུང་དང་རི་ལྟར་མཐུན་ཞེས་འདི་ན་ལན་ཏུ་འདི་ལྟར། རེས་
འཇུག་གི་རྣམ་པར་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཕྱད་སྐྱེས་འདྲེན་པ་ནི་སྒྲ་གཞུང་གི་དབྱངས་
གསལ་མཆམས་སྒྱར་བའི་ཚུལ་དང་འདྲ། རེས་འཇུག་སྒྱར་བ་ནི་སྒྲ་གཞུང་གི་དབྱངས་
སྐྱོག་ལྷགས་དང་འདྲ། དེ་བཞིན་ཏུ་མིང་གཞི་རྣམས་ལ་རེས་འཇུག་སྒྱར་བ་ལེགས་སྒྱར་
གྱི་བྱངས་དང་འདྲ། སྟོན་འཇུག་གིས་བྱ་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་འབྱེད་པ་སྒྲའི་བྱེད་དང་
མཐུན། བརྗོད་བདེ་དང་ཉལ་མཚུངས་དབང་གིས་མིང་མཐུན་ལྟར་ཅིག་ཏུ་སྒྱར་བ་
ཀྱིས་དང་མཐུན། ཆོག་ཕྱད་ནི་ཉེར་བསྐྱར་དང་དེ་ལན་ཅི་རིགས་དང་མཐུན། རྣམ་
དབྱེ་བརྒྱད་ནི་མིང་ལེ་དང་། བྱེད་ཅན་གཉིས་དང་མཐུན་ཚུལ་རྣམས་སྒྲ་ལ་སྒྱུངས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་གོ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་པར་འཇུར་བས་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་རིག་གནས་
ཀྱི་གཞུང་ཆེ་ཚུང་ལ་ཆོམ་མེད་ཏུ་སྒྱུར་བ་གལ་ཆེའོ། །ཉལ་འཇུག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བྱུང་ཆོས་ནི། གཙུག་པོར་སྟོན་པར་དང་མཐུན་པའི་ཡི་གེ་སྐོམ་མའི་གདངས་ཀྱི་
དྲག་ཞན་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐད་གདངས་
མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དངོས་སྤྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བྱུང་པར་ལས་
ཡིག་གཟུགས་མི་འདྲ་བ་དང་། སྒྲ་ལ་ཆོག་དང་དགག་སྒྲ་སྒྱར་བའི་བྱ་བྱེད་སྟོན་པའི་
མིང་ཆོག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཤིང་ཅི་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་འདོད་པ་དག་
གིས་ངེས་པར་ཉལ་འཇུག་ལ་སྒྱུང་དགོས་སོ། །

༡༩༡ ། རྟགས་འབྲུག་གི་ས་བཅད།

དང་པོ། ཡི་གེ་སྒྲིམ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

ཕ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། །
 རྩེ་བ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་གནས་པ་འང་། །
 རྩེ་ཚན་ལ་རུ་རྩིལ་བྱས་ནས། །
 ཕ་དང་མ་ནིང་མ་དང་ནི། །
 བེན་རུ་མ་དང་བཞི་བཞི་རུ། །
 རྩེ་བ་བཞི་བ་ཡན་ཆད་དཔེ། །
 ལྷག་མ་བཅུ་བཞི་གནས་པ་ལ། །
 ཅ་སྟགས་གསུམ་ནི་ཅ་སྟགས་སྟུང་། །
 མ་ནི་བ་དང་ཐུར་བར་བྱ། །
 ལྷག་མ་རྩལ་ནི་མ་རུ་ཐུར། །
 ར་ལ་རྩ་ནི་མ་གསུམ་ཞེ། །
 མ་ནིང་མ་ཚན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

སྒྲིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཕ་མ་གཞིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབང་རུ་བཅད་ན། དབྱངས་
 ཡིག་བཞི་མོ་དང་། གསལ་བྱེད་སྟུམ་རུ་ཕ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཕ་འི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ཞེ་
 གསལ་བྱེད་སྟུམ་རུ་བོ་ཁོ་ན་ལ། རྩེ་བ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་གནས་པ་ཞེ། དེ་ཡང་རྩེ་བ་

དང་བོ་ཀ་ཁ་ག་ང་། གཉིས་པ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། གསུམ་པ་ཏ་ཐ་ད་ན། བཞི་བ་པ་མ་བ་
མ། ལ་བ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། རྟག་པ་ཞ་ཟ་འ་ཡ། བདུན་པ་ར་ལ་ཤ་ས། བྱེད་པ་ཏ་ཨ་
ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ལྷེ་ཆན་ལ་རུ་དྲིལ་བ་ནི། གང་ཟག་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གི་སྐད་དང་
མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཕོ་དང་། རན་པ་མ་ནིང་། རུང་ཟད་ཞན་པ་ཕོ་དང་། དེ་
ལས་ཀྱང་རུང་ཟད་ཞན་པ་ཤིན་ཏུ་ཕོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་ཕོ་གསལ་སྟེ་ནམ་པ་
ལྷོ། །དེ་ཡང་ལྷེ་བ་ལྷ་མ་བཞི་བོ་ནམས་ཀྱི་དང་བོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཕོ་དང་། གཉིས་པ་ཁ་ཆ་
ཐ་མ་མ་ནིང་དང་། གསུམ་པ་ག་ཇ་ད་བ་ཕོ་དང་། བཞི་བ་ང་ཏ་ན་མ་ནམས་ཤིན་ཏུ་
ཕོར་ད་བྱེ་བར་བྱུང་། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཅ་ལྷེའི་མན་རུ་ཡི་གེ་བཅུ་བཞི་གནས་པ་ལ།
ཅ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་ནི། རིམ་བཞིན་སྒར་བཞུན་པའི་ཅ་ལ་སྟགས་པ་
གསུམ་དང་སྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཅ་ཕོ། ཆ་མ་ནིང་། ཇ་ཕོར་ཤེས་པར་བྱུང་། །དེ་
བཞིན་རུ་ཕོ་ནི་བ་དང་སྒྱར་བས་ཕོ་དང་། ལྷག་མ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྟག་ནི་ཕོ་འི་ཡི་གེར་
སྒྱར་བར་བྱུང་། །ར་ལ་ཏ་གསུམ་ནི་ཕོ་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་སྟེ་མིང་ག་ཞན་མ་ནིང་མཆན་མེད་
ཅེས་ཀྱང་བཟོད་ལ། ཨ་ནི་ཚྭ་གས་སུ་མ་ལྱང་བའི་རྟགས་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་
གྲགས་རྒྱགས་ཆེ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། ཨ་ཡིག་ནི་ཕོ་གསལ་རུ་མ་ཟད། ར་ལ་ཏ་
གསུམ་ལས་ཀྱང་ཚོལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པའི་ཕྱིར་མཆན་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་། །ཞེས་
པ་ནི་སི་རུ་བཞུན་པའི་ནིན་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ལུན་གྱིང་པར་མའི་རྟགས་འཇུག་ཅ་བར།

ལྷེ་ཆན་ལ་རུ་དྲིལ་བྱས་ནས། ཞེས་པའི་འཕྱར།

ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ལ། །

ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་རུ་དབྱེ། །

ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་ཙེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབས་སྐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཡང་
དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ནི་མཆན་དགྲུས་ལ་ཤོར་བའི་ཆོག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཚོན་མིའི་རང་
གཞུང་མིན་པར་སེམས་སོ། །

རྩོམ་པའི་རྟགས་འགྲེལ་སྐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལྟ་མ་འགར། སྐད་གདངས་
དྲག་ཞན་བར་མའི་དབང་གིས་ཡིག་ལ་མོ་མོ་མ་ནིང་གི་བ་སྟད་བཏགས་པ་འགྲེལ་སྐབས་
སྐད་མོང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆད་དང་མི་འཆམ་པའི་བྱ་ནང་གསང་བའི་མིང་བརྒྱ་
སྟར་བ་ནི་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་རྒྱུ་ཞིང་འབད་པར་མ་མཐོང་ངོ། །གཙོས་རྟགས་
འབྱུག་དུ། སྐབས་འདིར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་ནང་གསང་གསུམ་ཀྱི་བཤད་པ་
མཛད་པ་སྒྱུར་བཏང་མི་འབད་པ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་འདྲའི་རྣམ་
གཞག་སྒྲིལ་མ་དགོས་ཤིང་སྒྱིང་བོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་རྩོམ་པའི་
འགྲེལ་བ་ལ་གཟུགས་པ་གོར་མ་ཆག་གོ། །

སྐབས་འདིར་བཟུན་ཀྱི་ཕྱི་ཆན་ལྟ་ནི། མོ་མོ་མ་ནིང་ཤིན་དུ་མོ་མོ་གཤམ་ཉེ་ལྟ་བོ་
འདི་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་ཙེ་བར་གསལ་བས་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཞལ་འཆམ་ལ། འོན་
ཀྱང་ཙེ་བའི་མཐུག་གི་རྒྱུ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བསྐྱུག་རྒྱུ་དང་འགྲེལ་རྒྱུ་གཏན་མི་
འདྲ་བ་འདི་ལྟར། སི་རུས་མ་ནིང་དང་ཨ་ནི་ཞེས་པའི་ཡིག་གཟུགས་ནོར་སྔ་བྱུང་ཞེས་
ཡིག་ཉེ་བ་བཙས་ནས་ཨ་ནི་མཆན་མེད་ཅེས་བཟུང་། བཟུན་འགྱུར་གསུམ་སྐབས་འགྲེལ་བའི་
རྟགས་འབྱུག་དང་། འགྲེལ་མཛད་ལྟ་བུ་ལ་ཆེ་བས་མ་ནིང་མཆན་མེད་ཅེས་བསྐྱུགས་
ནས་འགྲེལ་སྐབས་རང་རང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ཆོག་གི་འབྲུ་ཚོན་བྱེད་དོ། །

སི་རུས། འགྲེལ་བྱེད་ལྟ་མ་ཁ་ཅིག་ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་བཀག་པ་
ནི་ད་དུང་ཞིབ་འབྱུག་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ལྟར་ཉེ། རྒྱ་མཆན་ནི། ལོ་ཆེན་བྱུང་
རྒྱུ་ཙེ་མའི་བྱ་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་བོའི་སྐམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་བཟུན་པའི་
སྒོན་མེད། ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ལྷ་ལོ་ཆེན་དགུང་ལོ་བཞེས་
པའི་སྐབས་སྐུ་མཛད་པའི་དག་ཡིག་བྲ་མ་ཏོག་ལས།

ཕྱགས་སུ་ཕྱང་བ་ཉི་ཤུ་དགུ། །

སྤུང་ཕྱང་ལ་ཕྱགས་སུ་ཕྱང་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་རང་དགར་ཡལ་བར་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ཞིང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཕྱགས་སུ་ཕྱང་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཉགས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཉིད་དགུ་པོ་ཕྱགས་སུ་ཕྱང་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་ནི། །མིང་གཞི་དང་ཐོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་གི་ཉགས་ཀྱི་སྐབས་འཇུར་འགྲོ་བ་ལྟེ། མིང་གཞིའི་སྐབས་ག་དག་ཉིས་མ་ཡིག་ཡིན་པ་དེ་ཐོན་འཇུག་གི་དུས་སུ་མ་ནིང་དང་རྗེས་འཇུག་གི་སྐབས་མ་ཡིག་དུ་འཇུར་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གཙོས་སྤུང་ཕྱང་བའི་འགྲེལ་བར་ཐྱིར་མི་རུའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཅི་བྱུང་མཛད་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཡ་ཡིག་མ་ནིང་མཆན་མེད་དུ་རྩ་བས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅེས་རང་ལྷགས་བཞག་ནས། ཡ་ནིའི་ཡི་གེ་ལ་མ་ནིང་ཞེས་ཡིག་ནོར་བྱང་བེར་བ་དང་། མ་ནི་བདག་ད་མ་འོངས་ཞེས་བཅོས་པ་ན་མས་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྟོན་འཁེན་ནོ། །

གམིར་ཉིག་འགྲེལ་བར་ཡང་། ཡ་ཡིག་མཆན་མེད་དུ་འདོད་ཕྱིན་ཉགས་མེད་དུ་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་སོང་བས་ལྷེ་ཆན་ལྟར་མི་གཉིགས་པའི་ཡ་ཡིག་ཐོན་མིའི་བཞེད་པ་ལས་མི་འདའ་སྟུང་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་འདི་མི་རུ་ལ་ཤིན་དུ་རྣམས། །སྤྱིར་ན་ཉགས་དང་མཆན་མ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པར་སུ་ཞིག་གིས་སྟེ།

མི་རུའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ནའང་ཆོག་ལ་སྟོན་འདི་འཇུག་ལྟེ། སུ་ཉིག་བྱེད་མཛེས་ལས། ཡ་ཡིག་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་མ་བཟད། མཆན་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་དེ་ལྟར་བསྟགས་པས་སྟོན་དུ་འཇུར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། མོ་གཤམ་དང་མ་ནིང་གི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། མཆན་མེད་ཅེས་པས་དེ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའང་མཆན་མེད་ཅེས་པས་མ་ནིང་མཆན་མེད་ཉིད་བསྟན་པར་སོང་བས་ཐུར་སྟོས་པའི་སྟོན་མི་ཞིགས་སོ་སྟུང་ན་དོགས་པ་དེ་སྟེ་མི་དགོས་ཏེ། མ་ནིང་ལ་འཇུར་བ་

དང་། མཆོན་གཉིས་དང་། མཆོན་མེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་རྗེས་འབྲུག་གི་སྐབས་སུ་
 ཡིན་གྱི། འདིར་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་
 ཐུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ན་མས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། ཨ་ཡིག་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་
 བར་མ་ཟད་མཆོན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་དེས་མོ་གཤམ་དང་
 མཆོན་མེད་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤུན། མཆོན་མེད་ལ་མ་ནིང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ག་
 ཅི་དེ། རྒྱུ་བྱ་གང་ཞིག་རྒྱ་སྒོ་ཅམ་ལས་མངོན་གསལ་གྱི་མོ་མོའི་མཆོན་མ་མེད་
 ཅི་མ་ནིང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཐུར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷས་ཀྱི་ཆགས་རྒྱལ་
 ལ་གཟིགས་ཤིག་དེས་ན་ཨ་ཡིག་མ་ནིང་མཆོན་མེད་ཡིན་པར་རང་གིས་བཤུན་ཟིན་པས་
 མོ་གཤམ་དང་མ་ནིང་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 གྲགས་པ་དང་བཤུན་ན། འཕྱར་བ་མ་ནིང་། མཆོན་གཉིས་མ་ནིང་། མཆོན་མེད་
 མ་ནིང་གསུམ་མོ་གང་རུང་ཡིན་ན་མོ་གཤམ་ཡིན་པས་བྱུང་། མོ་གཤམ་ཡིན་ན་དེ་
 གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཅེས་སྒྲུས་ན་ལན་རིམ་ལྟར་གདབ། དེའི་ཐུར་བྱེད་
 རྒྱལ་མཉམ་པ་ཅན་དང་ཤིན་ཏུ་རྩྱེད་ཅིང་ཞན་པ་གཉིས་དབྱེ་སྒོ་གཅིག་ལ་འདུ་རུང་ཞི།
 མཆོན་མེད་མ་ནིང་ཡང་ཡིན་མོ་གཤམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲིད་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྗེས་འབྲུག་སྐབས་ལྟར་མ་ནིང་མཆོན་མེད་གྱི་བཅད་དེ་འདིར་མི་སྦྱར་
 གསུངས་ན། མཆོན་མེད་ཅེས་པ་རྟགས་མེད་དང་དོན་གཅིག་པས་ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་
 ཅན་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པར་བྱུར་ནོ། །ཐུར་སི་དུའི་སུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་
 འདི་ཐུར་བྱེད་དུ་གསལ་བ་ལྟར། ཨོ་བཙུན་ལྷ་མོ་ལ་བསྐྱེགས་པ་ལས་རྟགས་འབྲུག་
 གི་གཞུང་ལ་ཆེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་སྒྲོས་མ་དགོས་
 མོ། །མཁས་དབང་པུ་ཉིའི་བཤད་སྦྱར་དུ།

ར་ལ་རྟེན་མོ་གཤམ་ཞི། །མ་ནིང་མཆོན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་དང་། ཨ་ལ་

ཤས། ར་ལ་རྟེན་མོ་གཤམ་ཞི། །ཨ་ཡིག་ཀྱན་གྱི་སྒྲིག་དུ་བྱུགས། །

ཞེས་པའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་དང་གསེར་རྟག་འབྲུལ་

བ་ནམས་སྤྱུ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆད་དེ། ཨ་ཁྱ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བཞོད་པའི་ཐོས་ཆོག་རྒྱ།

ར་ལ་ཏ་གསུམ་མོ་གཤམ་ཞེ། །

མིང་གཞན་མ་ནིང་མཚན་མེད་ཟེར། །

ཨ་ཡིག་འདིར་ནི་རྟགས་མེད་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་ཀུན་དང་མཐུན་པ་མི་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པའི་ཚུགས་སྤྱུ་འགྲོ་
བར་སྒྲུང་ངོ། །

རྩ་རིང་བསོན་ནམས་བཟུན་འཛིན་གྱི་རྟགས་འཇུག་འགྲེལ་བར། ཟ་མ་ཏོག་གི་
ཚུགས་ལྟར་ཡི་གེ་ཉེར་དགུ་བཤད་སྐབས། མིང་གཞིའི་སྐབས་ཙམ་ཡིག་བཞིན་དུ་ཐོན་
འཇུག་གི་དུས་ཙམ་ཡིག་རྒྱ་འབྱར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་ཞེ།
མིང་གཞིའི་ཙམ་ཡིག་ལ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་ལྷ་ལས་ཐོན་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་ལྷ་ལས་ཡི་གེ་གང་ཡང་
ཐོན་འཇུག་རྒྱ་འགྲོར་མི་སྲིད་དོ། །རྟགས་པའི་གནས་འདི་ཅམ་ཡང་སྒྲིམ་མ་འཆུན་པར་
འགྲེལ་བཤད་གང་ཞིབ་བྱེད་པ་ནི་ངལ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནམ།

གཉིས་པ། ཐོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ།

༡ མིང་གཞི་ལས་ཐོན་རྩིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དབྱུང་ཆུལ།

མ་ཡི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་ནི། །

འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་དབྱུང་བྱ། །

འཇུག་པ་བརྒྱ་ཡི་ནང་ནས་ནི། །

ཐོན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྔ་དབྱུང་བྱ། །

མའི་ཡི་གེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མོ་ཅམ་དང་། འེན་རྒྱ་མོ་དང་། མོ་གཤམ་
ཉེ་གསུམ་དུ་གནས་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་ནང་ནས། རིས་སྤྱུ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་གང་དང་

ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་སྟེ་བཙུ་བོ་རྣམས་དབྱུང་བ་སྟེ་སྒྲུང་བར་བྱ་ཞིང་། རིས་སྤུ་འཇུག་པ་
བཙུ་བོ་དེ་ཡི་ནང་ནས་སྟེན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ག་ད་བ་མ་འ་ལྟ་བོ་དབྱུང་བར་བྱའོ། །

༩ སྟེན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

སྟེན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྟ་བོ་ལ།

ཕོ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི། །

ཤིན་རུ་མོ་དང་བཞི་རུ་དབྱེ། །

བཤད་མ་ཐག་གི་སྟེན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྟ་བོ་དེ་ལ། མིང་གཞི་དང་སྤྱར་ནས་སྟེན་
པའི་ཆེ་སྒྲི་གདངས་དྲག་ཞན་རུ་འཕྱར་བའི་སྟེན་ས་བ་ཡིག་ཕོ་དང་། ག་ད་གཉིས་མ་
ནིང་དང་། འ་མོ་དང་། མ་ཤིན་རུ་མོ་སྟེ་བཞི་རུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །

༩ སྟེན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ།

༡ མིང་གི་སྟེན་ས་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་དག་རེ་རེ་འང་བཞི་བྱེད་དེ། །

གང་ལ་འཇུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད། །

རི་ལྟར་འཇུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། །

སྟེན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དེ་དག་རེ་རེ་འཇུག་ཚུལ་ལ་འང་བྱེད་པ་བཞི་བཞི་རི་སྟེན་ས་
ཤིས་དགོས་ཏེ། འཇུག་ལུ་མིང་གཞི་ཡི་གེ་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
འཇུག་པ་ཕོ་སྟེན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲི་གདངས་རི་
ལྟར་རུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །

ཁ གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་

པ་ལྟན་ཏུ་བཤད་པ།

གང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེན། །

ཕ་ནི་ཕ་དང་མ་ལ་འཇུག །

མ་ནི་ཕ་དང་མ་ནིང་ལ། །

མ་ནིང་ཡང་ནི་ཕ་མ་ལའོ། །

ཤིན་ཏུ་ཕ་ནི་མ་ནིང་དང་། །

མ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕ་ཉིད་ལའོ། །

དེ་ལ་གང་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཕ་མའི་ཡི་གེ་བ་ནི། རྒྱང་འདྲགས་མགོ་ཅན་
ཅི་རིགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་མིང་གཞིའི་ཕ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་(བཀག བཅད།
བཏབ། བཅལ)དང་། མ་ཡིག་གང་རྒྱ་ད་ན་ཇ་ཇ་ཟ་ར་ཤ་ས(བགམ། བང།
བཇོད། བཛེས། བདའ། བནན། བཟི། བཞག བཟེད། བཟ།
བཤལ། བསལ)ཉེ་བཅུ་ཏུག་ལ་འཇུག་གོ །

དེ་བཞིན་ཏུ་ཐོན་འཇུག་གི་མ་འ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཕ་ཡིག་ག་ར་ད་བ་ཇ་
(འགག འཇག འདར། འབད། འཇག)དང་། མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཆ་
(འཁར། འཆག འཐམ། འཕངས། འཆང)ཉེ་བཅུ་ལ་འཇུག་གོ །

ཐོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་དང་ཕ་ག་ཡིག་ཀྱང་མིང་གཞིའི་ཕ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཅ་(གཅམ།
གཏན། གཅགས)དང་། མ་ཡིག་ཉ་ད་ན་ཇ་ཟ་ཡ་ཤ་ས(གཉེར། གདམས།
གནག གཞི། གཟིག གཡག གཤང། གསད)ཉེ་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་གོ །

མ་ནིང་གཉིས་པ་ད་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་ཕ་ཡིག་ཀ་པ(དགྲ། དཔག)དང་།
ཕ་ཡིག་གང་བ་མ(དགོ དངགས། དཔོ། དམག)ཉེ་ཏུག་ལ་འཇུག་གོ །

ཐོན་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་ཕ་མ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཆ་(མཁར།

མཆོ། མཐའ། མཚམས)དང་། མ་ཡིག་ག་ཇ་ད་ཇ་(མགོ་ མཇིང་། མདངས།
མཛིད)དང་། མེན་ཏུ་མོང་ཉ་ན(མངར། མཉེན། མཛོ་)ཉེ་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་གོ།

ཉེ་དགེའི་པར་རྟེང་བ་དང་། ད་ལྟའི་ཞན་པར་དུ། བ་ཡིག་གི་འཕུལ་ཅ་ད་
གཉིས་ལ་རྒྱང་བཅོགས་གཉིས་ཀར་དང་། ཞེས་དང་། ཅ་ཤ་གཉིས་ལ་རྒྱང་བ་ཁོ་
ནར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ནང་དུ་ཆད་སྒྲོན་ཡོད་དེ། ཏ་ཡིག་ལ་རྒྱང་བཅོགས་
གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་རང་གི་དཔེར་བཛིད་དུ། བཏགས། བརྟས། བཟ། བཏྟད།
ཅེས་དང་། ཞ་ཡིག་རྒྱང་བ་ལ་བཞེད་ཅེས་པའི་དཔེར་བཛིད་བཞག་པས་ཤེས་སོ། །

ཡང་། འདོགས་འཕུལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ལ་ཞེས་པའི་དཔེར་བཛིད་ནང་།
བརྒྱང་། བཟྱེད། བཟུན། དང་། མ་ལ་བརྒྱད། བཟུངས། བཟུགས།
རྣམས་བཞོད་པས་ནི་ངང་ཆོག་ལ་ཞེབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་
འདོགས་སུ་མ་ཐད་མགོ་ཅན་དུ་ཡང་གྱུར་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

ཡང་། མ་འ་ཡིག་གི་འཕུལ་ག་བ་ཁ་མ་རྣམས་ལ་འདོགས་འཕུལ་དུ་འང་འཇུག་
གོ། ཞེས་པའི་ནང་དུ་ད་ཡིག་ཆད་པར་མ་ཐད་དཔེར་བཛིད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ལ་བཟུས་ན།
འབྱེ། འབྱེན། འབྱེས། འབྱུངས་སོགས་ཚུལ་པ་པོའི་བྱགས་ལ་མ་དུན་པ་ཉིད་དུ་
གོར་མ་ཆག་གོ། །

ཡང་། མ་ནིང་ད་ཡིག་མིང་གཞིའི་མ་ཡིག་ང་མ་གཉིས་ལ་རྒྱང་འཕུལ་ཁོ་ནར་
འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་ཆོག་ཐག་གཅོད་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཡོད་དེ། དམུལ་བ་དང་། དམུགས་
ཞེས་པའི་ཡི་གེས་གཤགས་པས་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་འདི་ཡང་པརྟེ་ཏས་བྱགས་མཉམ་
མ་བཞག་པའི་སྒྲོན་དུ་ཆེན། །འདིའི་རྟེན་སུ་འབྱངས་པའི་ལྷ་བས་ཀྱིས་བྱིས་བྱི་མཁས་པ་
ཆེའི་རྟགས་འཇུག་དུ་ཡང་སྒྲོན་འདི་དག་པལ་ཆེར་སོ་ན་གནས་པས་སྒྲོ་གསལ་རྣམས་
ཀྱིས་གཟབ་པར་འཆོལ།

དེ་དག་ཡིད་ལ་འཛིན་བདེ་བའི་ལྷ་མ་ནི་འདི་ལྟར།

ག་ད་བ་མ་འ་ཚྱན་འཇུག །
 བ་མ་ག་ད་གཉིས་མ་ནིང་། །
 འ་མ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོ། །
 མ་ཡིག་ཚྱན་འཇུག་བ་ཡིག་ནི། །
 མ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་དང་། །
 མ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་ད། །
 བ་ཇ་ལ་ཟ་ར་ཤ་དང་། །
 ས་བཅས་བཅུ་དྲུག་ཚྱན་ཏུ་འཇུག །
 མ་ཡིག་ཚྱན་འཇུག་འ་ཡིག་ནི། །
 མ་ཡིག་ག་ང་ད་བ་ཇ། །
 མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ལ་ཚ། །
 བཅུ་པ་ཁོ་ནའི་ཚྱན་ཏུ་འཇུག །
 ཚྱན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ཡིག་ནི། །
 མ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཅ་གསུམ་དང་། །
 མ་ཡི་ཡིག་ཉ་ད་ན། །
 ལ་ཟ་ཡ་དང་ཤ་ས་ཉ། །
 བཅུ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཚྱན་ཏུ་འཇུག །
 ཚྱན་འཇུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་ནི། །
 མ་ཡི་ཡིག་ཀ་དང་པ། །
 མ་ཡིག་ག་ང་བ་མ་ཉ། །
 དྲུག་པ་ཁོ་ནའི་ཚྱན་ཏུ་འཇུག།
 ཚྱན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མ་མ་ནི། །
 མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཚ་དང་། །

མ་ཡིག་ག་ར་ད་དང་ར། །

ཤིན་རྟུ་མ་ཡིག་ང་དང་ཉ། །

ན་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལའོ། །

བཅེགས་འཕུལ་བ་ཡིག་ཁོ་ན་ར་ངེས། །

དེ་ཡང་མིང་གཞི་ང་ཉ་ན། །

ར་དང་ར་བཅས་ལྔ་པོ་ལ། །

ར་མགོ་བྱང་ཆེ་ལྔ་ག་དང་། །

ས་མགོ་བྱང་ན་ང་ཉ་ན། །

གསུམ་པོ་ཁོ་ན་འི་ཕྱིན་རྟུ་འབྱང་། །ཞེས་པའོ། །

མཚམས་འདིར་ཡ་རྒྱ་ཡོངས་འཇིན་གྱིས་བཀོད་པའི་ཕྱི་མཚན་རྟུ། །

ལ་མགོ་ལྔ་ན་ལ་འཕུལ་ཡིག་སྟང་། །

ཞེས་བཀོད་པ་ལ་གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར་ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ང་དང་ར་ལ་བས་འཕུལ་
མི་འཛོལ་པའི་དྲན་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པ་བཞག་ནའང་། ར་གདོང་གི་འབབ་ཆེད་ལྟར་
ན། བལྟས་དང་བལྟད་གཉིས་ལ་བས་འཕུལ་ཐོབ་པའི་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་ཉམས་ཤིག་
འདུག་གོ །

ག ཞར་བྱང་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བལྟན་པ།

མ་ནི་མ་ནིང་ལ་མི་འཇུག །

མ་ནི་མ་ལ་འཇུག་པ་མིན། །

མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག །

རང་གི་སྡེ་དང་ཐུད་པ་ན། །

མོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར། །

མ་ནིང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཐོན་འཇུག་གི་མོ་བ་ཡིག་ནི་མིང་གཞི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་བ་མ་ཆ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་
ཅིང་། ཐོན་འཇུག་གི་མོ་འ་ཡིག་དང་དེའི་ཤུགས་བཞུན་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་གཉིས་ནི་
མིང་གཞིའི་མོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཐོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་
གཉིས་ནི། མིང་གཞིའི་ཡང་རང་དང་ཉགས་མཐུན་པའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་བ་མ་ཆ་རྣམས་
ལ་རང་ཉིད་མི་འཇུག་གོ། ། ཡང་ཟུར།

མོ་ནི་མོ་དང་མོ་ལ་འཇུག

ཅེས་སྐགས་བཞུན་པའི་དམིགས་བསལ་ལ། ཐོན་འཇུག་རྣམས་རང་རང་གི་ཐེ་
བའི་མིང་གཞི་རྣམས་དང་ཟུན་པའི་ཆེ་ཐོན་འཇུག་གི་མོ་བ་ཡིག་ནི། མིང་གཞིའི་མོ་བ་
མ་དག་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཡང་ཟུས་མོ་ཡིག་པ་ལ་འང་མི་འཇུག་པར་བཞུན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཏུ་ཐོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ཀྱང་རང་ཐེའི་མོ་མ་དག་ལ་མི་འཇུག་ཞེ།
ག་ཡིག་རང་ཐེའི་ཀ་ག་ང་རྣམས་དང་། ད་ཡིག་རང་ཐེའི་མིང་གཞི་ཏ་ད་ན་རྣམས་ལ་
མི་འཇུག་ཅིང་། ཐོན་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་འ་ནི། རང་ཐེའི་མིང་གཞིའི་མོ་ལ་བ་འ་ཡ་
རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཟུས་བཞུན་པའི་ཐོན་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི།
རང་ཐེའི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་མ་དང་། མོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

ལྷག་ཆང་ལྟ་མའི་པར་མ་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་། ལན་པར་གྱི་དཔེ་འགར།
ཐོན་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་འ་ནི་རང་ཐེའི་མིང་གཞིའི་མོ་འ་ཡ་གཉིས་དང་། མ་ནིང་བ་ཡིག་
ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི་བར་ལ་མ་རྟེན་ལ་མ་ནས་ནོར་བའི་ཡིག་ཞེ། དེ་ལྟར་
ན་བ་ཡིག་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཏུ་བཞག་པ་དང་། ལ་ཡིག་ཆད་པའི་ཐོན་ཡོད་དོ། །
འོན་ཀྱང་ཐེ་དགའི་པར་མར། ཐོན་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་འ་ནི་རང་ཐེའི་མིང་གཞིའི་མོ་ལ་
བ་འ་ཡ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་འབྲུང་བས་འདི་ལྟར་བསྟགས་ན་དག་གོ། །

ང རྒྱ་གདངས་ཇི་ལྟར་དུ་འབྱུག་པ།

ཇི་ལྟར་འབྱུག་པར་བྱེད་ཅིན། །

མ་ནི་དྲག་པའི་རྩལ་གྱིས་ཏེ། །

མ་ནིང་རན་པར་འབྱུག་པ་ཡིན། །

མ་ནི་ཞན་པའི་རྩལ་གྱིས་ཏེ། །

ཤིན་ཏུ་མ་ནི་མཉམ་པས་ས། །

ཐོན་འབྱུག་གི་མ་ཡིག་བ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རང་གི་འབྱུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
ལ་སྒྲི་དང་བྱེད་རྩལ་དྲག་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱུག་པ་དང་། མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི་སྒྲོ་རྩལ་
རན་པར་འབྱུག་པ་དང་། མ་ཡིག་འ་ནི་སྒྲོ་རྩལ་ཞན་པས་འབྱུག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མ་
མ་ནི་སྒྲོ་རྩལ་མཉམ་པ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལྷོད་ཅིང་ཉམ་རྒྱུང་བའི་རྩལ་གྱིས་འབྱུག་པར་བྱེད་
དོ། །

འདིར་ཤིན་ཏུ་མ་མ་ཡིག་ནི་སྒྲོ་རྩལ་ཉམ་རྒྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་འབྱུག་པར་ལྷོན་པས་ན་
མཉམ་ཞེས་པའི་ཐོན་འབྱུག་མ་ཡིག་དེ་མེད་ན་ཅི་འདྲ་ཞེས་གསུང་མཁན་གྱི་ཚད་མེད་
མཁས་པའང་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ། ཡི་གེའི་རྒྱ་གདངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

སྤམ་ཏུ་བའི་མཐུག་ཏུ།

བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་གིས། །

དང་པོར་ང་རོ་ནམས་ལ་སྤྱང་། །

ཐོན་འཇུག་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་གསུམ། །

སྤྱག་གི་ཆེད་དུ་བསྐབ་པ་ཡིན། །

རྗེས་འཇུག་བཞི་ཡི་སྦྱར་བ་ནི། །

ཉན་བསམ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གེའི་ང་རོ་དང་ལལ་སྤྱར་གྱི་སྤྱག་དང་། རྗེས་འཇུག་བཞི་ཞེས་པ་ནི་གཞི་གང་ལ། ཡི་གེ་གང་གིས། ཚུལ་རི་ལྟར། དགོས་པ་ཅིའི་སྟངས་དུ་འཇུག་པ་ལྟེ་འདི་དག་རིམ་བཞིན་སྦྱོབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉན་པ་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱ་གདངས་དུག་ཞན་རན་པ་མཉམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་མིང་གཞི་ལ་ཐོན་འཇུག་སྦྱར་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་ཡི་གེ་ནམས་ཀྱི་སྦྱེ་གནས་དང་བྱེད་པ་ཚུལ་བ་ནམས་ས་བཅད་མ་སྟོངས་ཅམ་འགོད་ན་འདི་ལྟར།

སྤྱག་མར་ཐོད་ཡིག་གང་ལས་སྤྱང་བའི་ཁྱད་ས་ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཡི་གེའི་སྦྱེ་གནས་སྤྱག་སྤེས་ན་རང་རེ་ཐོད་ཡིག་གི་སྦྱེ་གནས་སྤྱག་ས་བདེ་སྟག་དུ་ཉོན་པར་འབྱུར་རོ། ། ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཡ་ལྷ་ཀ་ཁ་ག་ལྷ་ང་ཉ་རྟ་ནམས་ནི་མགིན་པའི་གནས་ལས་སྦྱེ་ལྟེ། ཁ་དང་སྤ་དང་སྦྱེ་གང་ལ་ཡང་མ་རེག་པར་མགིན་པའི་སྤབས་ནས་སྟངས་གདངས་སངས་སངས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟག་ ཡི་ལྷ་ཅ་ཆ་ཇ་རྟ་ཉ་ཡ་ཤ་ནམས་ནི་སྦྱེ་ཀན་གསུམ་སྤྱར་ལ་སྦྱེ་ནི་ཡང་ཞིང་གཡོ་བས་སྦྱེ་དབུས་དང་རྟན་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟག་ རི་རྒྱ་ཁ་ཐ་ཁ་རྟ་རྟ་ནམས་ནི་སྦྱེ་ཅེ་ལྟེ་དུ་བཀྱག་ལྟེ་རྟན་གྱི་མཐའ་ལ་སྤྱར་བའི་སྤབས་ལས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟག་ ཡི་ལྷ་ཉ་ཐ་ད་རྟ་ན་ལ་ས་ནམས་ནི་སྦྱེ་ཅེ་སྤ་ལ་འཐས་པའི་ཚུལ་ལ་མ་རྟན་ངོས་དང་འབྲེལ་སྦྱེ་ཅེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟག་ ལྷ་ལྷ་པ་པ་བ་རྟ་མ་མ་ལྷ་ནམས་ནི་ཡས་མཚུ་མས་མཚུ་གཉིས་སྤྱར་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟག་ ཡི་ཡི་གཉིས་དང་ཁྱ་ནི་རྟན་དང་། ཡི་ཡི་གཉིས་ནི་མགིན་པའི་སྤབས་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟག་གོ། ། རྟ་རྟ་ཡི་གེ་འདི་གཉིས་ལ་སྦྱེ་ཅ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་འམ་ཁ་མ་ཁུའི་དབྱིབས་ཅན་

ཁྱི་ཡི་གེ་ཟེར་རྟེ། ཀཾ་ཁ྾་ཁ྾་ཁ྾་པའི་གདངས་ཀྱིས་བསྟག་ལ། སྐ་སྐ་ཡི་གེ་འདི་གཉིས་ལ་མཚུ་ཅན་ཁྱི་ཡི་གེ་འམ་སྒྲ་བོ་ཆེའི་ཚུས་བུམ་དབྱིབས་ཅན་ཁྱི་ཡི་གེ་ཟེར་རྟེ། སྐ་ཁ྾་ཁ྾་ཁ྾་པའི་གདངས་ཀྱིས་བསྟག་ནི། །སྒྲ་བོ་ཆེའི་ཚུས་བུམ་ཁ྾་པའི་སྒྲ་བོ་ཆེན་ཁྱི་མཁོའི་འབྲུར་བོ་གཉིས་ལྷ་མའི་དབྱིབས་དང་མཚུངས་པ་དེའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ། །

ཅན་ཁྱི་ཡི་གེ་ལ་སྒྲར་བའི་ཆེ་སི་རྩ་ལྟར་ན་ཀ་རྩེ་དང་འ་རྩ་ལ་ནམས་ནི་མགྲིན་པ་ལས་སྟེ། ཅ་རྩེ་དང་ཅ་ཆ་ར་ཆ་ལ་ཤ་ཡི་ཡི་ནམས་ནི་ཀན་དང་། ཏ་རྩེ་དང་ཟ་ལ་ས་ནམས་ནི་ས་དང་། །པ་རྩེ་དང་པ་ལྷ་ཡི་ནམས་ནི་མཚུ་དང་། ར་ནི་ལྷ་ཅེ་དང་ཉེ་བའི་ཉིང་ཚུགས་དང་ར་ཏ་ན་མ་ནམས་རང་རང་གི་སྟེ་གནས་སྤྱ་མ་བཟད་ལྟ་དང་བཅས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་སྟེ་གནས་ནམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡི་གེའི་ར་རོ་དག་པར་ཐོན་པ་ནི་ཤིན་རྩ་གལ་ཆེ་ཉེ། ཡི་གེའི་གདངས་མ་དག་པས་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀར་གཞོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྐད་དང་ཡི་གེ་དག་པ་ལ་བཞེན་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །དེ་སྐད་རྩ་ཡང་རོ་རིང་བ་བཅོད་ནམས་བལྟན་འཛིན་ཁྱི་སྤམ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ལས། ཡང་རྟག་འདིའི་དོན་ཁྱི་ལ་ཁྱིས་བསྟེན་ན། མཁས་པ་ནམས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་འབྲུག་སྐབས་དང་། ལྷན་པོ་ནམས་མིང་ཆོག་དོན་གསུམ་ཁྱི་བྱ་བ་བྱེད་རྩས་བཞོད་བྱའི་དོན་ལ་བསམས་ཏེ་རྒྱུད་ཁྱི་སྒྲ་དག་པར་སྒྲ་དགོས་ཀྱང་། དེང་སང་ནི་མཁས་ལྷན་བར་མ་པ་ལ་ཆེར་ཡུལ་སྐད་ཁོ་ནའི་གཞན་དབང་རྩ་ལྟར་རྟེ། གཙང་བ་ནམས་སྤས་པོ་ལ་རྩས་འོ་ཟེར་བ་དང་། དབྱས་པ་ནམས་ནས་བསྟན་པོ་ཟེར་བ་དང་། དེ་མཚུངས་དབྱས་གཙང་ཆང་མས་མིག་ལ་སྟོན་ཟེར་བ་སོགས་སྒྲ་མ་དག་པ་མང་པོ་འབྲུག་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆོག་སྒྲོན་ཤོར་བས་དོན་ལ་གཞོད་པ་འབྱུང་ངེས་ན་སྒྲ་དག་ཅིང་རྒྱུད་པ་གསལ་བ་གལ་ཆེའོ། །ཁྱིས་སོ་བཟུ་དང་བཟུན་ཅུའི་རྒྱུན་ནས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་ད་ལྟ་དེ་བས་ཀྱང་ངེས་པར་སེམས་ས་ལ་བཅང་དགོས་པའི་གདམས་པ་ནམ་པར་དག་པའོ། །

དེས་ན་སྒྲོར་སྒྲོག་གི་སྐབས་སུ་འཕུལ་རྟེན་དང་མགོ་འདྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནམས་ལ་སོ་
སོའི་སྒྲུ་དག་པར་ཐོན་དགོས་པ་ལ། ས་སྒྲུ་བསོད་ནམས་ཅེ་མོའི་གསུང་ལས།

གང་དང་གང་ལ་གང་བཏགས་པས། །

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་། །

དེ་ལ་ར་མགོ་ཕྱེ་ཅེ་འདར། །

ལ་མགོ་ཕྱེ་རྒྱོད་ཀྱི་ཡང་བསྐྱེད། །

ས་མགོ་སོ་ཡི་བར་ན་དབྱུང་། །

ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས། །

གལ་ཏེ་མ་ཕྱིན་ཕྱར་ན་ནི། །

ཡི་གེ་ཕྱལ་ཞིང་བཞོད་པར་བྱ། །

དཔེར་ན་གྲ་ལ་ག་རའམ། །

སྒྲུ་ལ་མ་ར་རི་བཞིན་དུ། །

དེ་ནས་འཕུལ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །

གས་འཕུལ་ཐོག་མར་ཀན་ནས་དབྱུང་། །

དས་འཕུལ་ཕྱེ་ཅེ་རྒྱོད་པ་ལས། །

བ་མས་འཕུལ་བ་ཐོག་མར་ནི། །

མཐུ་བཙུམས་པ་ལས་བྱད་པར་སྒྲ། །

འས་འཕུལ་གྱི་བའི་ཕྱག་ནས་དབྱུང་། །

འཕུལ་ཞིང་བཅེགས་པའི་ཡི་གེ་ཡང་། །

གོ་རིམ་བཞིན་དབྱུང་མ་ཕྱིན་ན། །

འདི་ཡང་ཕྱལ་ཞིང་བསྐྱག་པ་ཤི། །

མཁྲ་ལ་མཁའ་ར་རི་བཞིན་ནི། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ལྟེང་ནས་སྒྲོག་དག་མོ་ཡང་ཅི་བྱུང་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

འོན་ཀྱང་ཏ་ཇེ་དང་བཟུང་ས་སོ་དང་ཡི་ཡི་རྒན་དང་ཡུ་ཨོ་མཆུ་ལས་སྒྲེ་ཞེས་པ་ནི་
རང་གི་སྒྲོང་བ་དང་སྒྲུར་ནས་བཤད་ན་ལེགས་སྒྲུར་སྐབས་སྒྲུབ་ཤད་པ་ལྟར་ཏ་ཇེ་ཕྱེ་ཅེ་
ལས་བྱུང་། ཡི་ཡི་ནི་ཕྱེ་དབྱེས་དང་རྒན་ལས་བྱུང་། ཡུ་ནི་མཆུ་ལས་བྱུང་། ཨོ་ནི་
མགྲིན་པའི་སྒྲུབས་ནས་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟར་བཟུང་ན་བདེའམ་སྒྲུམ་མོ། །ཐ་དང་ས་སོ་ལས་
སྒྲེ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པར་བྲགས་མད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟར་བང་སི་ན་གྱི་འཇགས་བསྟན་
ཐབས་ཀྱི་ཚ་བར།

ཡི་རྩ་ལ་ས་སའི་ཁམས། །

ཕྱེ་ཅེ་ས་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་སོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྒྲེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱེ་ཅེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་གོ་རིམ་
བསྒྲིགས་པས་ཀྱང་ཤེས་སམ་སྒྲུམ་མོ། །

གཞན་ཡང་། སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་བཙུན་ལྟར་རིགས་རལ་དང་། བྱི་པ་རྩི་ཏ་
དང་། ཆོས་ཇེ་བཙུན་ནམས་ནམ་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་གསུང་གི་ལེགས་ཆ་བསྟན་ནས་མཁས་
ཤིང་ཀྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་བ་ཇེ་སྐལ་ལྟར་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་འཇགས་བསྟན་
ཐབས་ལས་ཀྱང་།

ཡི་ལྷ་ཏ་བ་ད་རྩ་ན་ལ་ས། །

ས་ཡི་ཁམས་ཡིན་ཕྱེ་ཡི་ཅེ་མོ་དང་།

ས་ལ་ཕྱེ་འཐབས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའམ། །

རྒན་གདོང་ཕྱེ་ཅེ་ལས་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་ །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་སོ་རྒྱུང་བ་ལས་སྒྲེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ལོ། །

སྐབས་འདིར་གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར་ང་རོ་འཇུག་ཚུལ་སྒྲོར་བཤད་པ་སྤྱིང་ཞིབ་
 པས་ན་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ཆ་མང་དུ་སྤང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ང་རོ་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གེའི་
 དཔེར་བཞོན་བཞོན་པའི་ནང་མི་འབྱེད་པ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་འདི་ལྟར། ས་ལ་གི་
 གུ་མི་འཛོལ་པ་ནི་འབྲིག་གིས་ཡིགས་དང་རྩ་ཡིགས་ཀྱིས་མ་ངེས། ཏ་ལ་གི་གུ་མི་འཛོལ་
 པ་ནི་སྐད་གདངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏིག་གིས་མ་ངེས། ལྷ་ལ་ཞབས་ལྷ་མི་འཛོལ་པ་ནི་བན་
 རྩེང་གི་དྲི་(བསྐྱང་)གིས་མ་ངེས། ཡ་ལ་འགྲང་བུ་མི་འཛོལ་པ་ནི་ཉུང་དུ་འབྲེ་བན་ཞེན་
 ཅམ་སྟགས་ཀྱིས་མ་ངེས། ས་ན་རོ་མི་འཛོལ་པ་ནི་རྩེའི་གསུང་ཐོར་བྱར་གསལ་བ་ལྟར་
 དགའ་ཆེགས་ཀྱི་དོན་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས། ས་སྤྱ་ལ་ན་རོ་མི་འཛོལ་པ་ནི་རྩོག་མའི་
 དག་ཡིག་བསྐྱས་པར་བཞོན་པ་ལྟར་སྟོབས་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ངེས། ས་བཏགས་ཅན་ལ་
 དབྱངས་བཞི་མི་གྲིད་ཅེས་པ་ལ་ལྷེ་དགེའི་པར་མ་སྟགས་སྟུ་བསམ་བཞིན་གྲིས་པའི་ཐེ་
 ཆེམ་ཀྱི་དྲོགས་པས་མ་ངེས། ཞེས་སྟུས་ན་དཔྱོད་ལྡན་ནམས་ལ་སྟོན་སྟུས་གསར་བའི་སྟོ་
 མོ་འབྱེད་པའི་ཁྱེན་དུ་ཡང་ཅུང་ཟད་འཇུར་རམ་སྟུམ་མོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་སྟུ་
 མདོར། གནས་དང་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་བ་ནམས་ལས་ཡི་གེ་ནམས་སྟེའོ། །ཞེས་.....
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་གེ་སྟེ་བའི་གནས་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ལྷ་རྩན་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་
 དང་ནང་གི་ཚུལ་བ། ལྷ་ལྷན་དང་སྟེ་མེད། སྟུག་ཆེན་དང་སྟུག་རྩང་། རྩ་བའི་ཡི་
 གེ་འབྱེན་ཚུལ་ལ་སྟགས་པ་འདིར་བཞོན་ན་ཏ་ཅང་མངས་དོགས་པས་གཞན་དུ་བསྟོ་
 བར་བྱའོ། །

མདོར་ན། ལྷ་ཏིག་ཕྱིང་མཛེས་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟུ་དག་པར་བསྟག་མ་
 ཞེས་པའམ་མ་རྟུས་ནའང་། སྟུག་ཚུལ་དག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཞོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་གཙོགས་ཆེར་འཛིན་དགོས་ཀྱི། ཡལ་བར་འདོར་དུ་མི་
 རུང་ངོ་། །

བཞི་བ། རྩོན་འཇུག་ལྔ་དགོས་པ་ཅི་འི་ ཕྱིར་འཇུག་པ།

ཅི་འི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །
མ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །
མ་ནི་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། །
མ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་ཕྱིར། །
ཤིན་ཏུ་མ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྩོན་འཇུག་གི་ཚ་ཡིག་བ་ནི། དགོས་པ་རྩལ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ།
དཔེར་ན། ཁང་བ་བཅིགས། འགས་ཚལ་བསྐྱེད། བསམ་སྒྲོ་བཏང་ལྟ་བུ་ཉི།
བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སྤྱུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཐིན་པ་ལྟོན་ཏོ། །གཞན་ཞེས་པ་དངོས་
པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་ཏི། དཔེར་ན། བསྐྱག་བྱའི་དཔེ་ཆ། བསྐྱབ་
བྱའི་བྱ་བ། བཙོ་བྱའི་གཞུང་བྱའི་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སྤྱུ་འབྲེལ་བ་བྱ་བའི་ཡུལ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ། །

བ་ཡིག་འདས་པ་དང་གཞན་བསྐྱབ་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པར་ཅ་བར་དངོས་སྤྱུ་
བསྐྱན་པ་ནི་གཙུག་ཅེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། འགས་བསྐྱན་བྱ་བྱས་ད་ལྟ་བ་དང་སྤྱུ་ལ་ཆོག་ལ་
རྩོར་དགོས་པ་ཡང་བྱ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མི་འཇུར་བའི་ལས་ཆོག་ལས། བསྐྱེད་པ།
བསྐྱགས་པ། བཙོན་པ་སོགས་དང་། གཟུགས་འཇུར་གྱི་ལས་ཆོག་ལས་ད་ལྟ་བ་ལ་

འཕྱག་པ་སྒྲན་བཀྱ་བྱེད། འདམས་པའི་བཀྱ་བྱེད། བྱ་བའི་བཀྱེད་བྱེད། གངས་
ཀའི་བཀྱང་བྱེད། རྩྭ་གསལ་བཀྱང་བྱེད་སོགས་དང་། སྐྱལ་ཆོག་ལའང་བསྟོད་ཅིག་
བཙོན་ཅིག་གཞུ་བདུངས་ཤིག་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་འདིས་མཚན་ནོ། །

སྟོན་འཕྱག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི། བདག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོའི་
དངོས་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་
ལ་འཕྱག་པ། དཔེར་ན། ཤིང་སྟོང་གཙང་པ་པོ། གཙང་བྱེད། གཙང་བྱེད་ཀྱི་
སྟེ་རི། སྐྱད་པ་དཀྱི་བ་པོ། དཀྱི་བྱེད། དཀྱི་བྱེད་ཀྱི་ལག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱེད་པ་པོའི་
དངོས་པོ་དང་། གཙང་པར་བྱེད། གཙང་དོ། དཀྱི་བར་བྱེད། དཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་
བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ནི་བདག་གི་
ཚུགས་ལ་འཕྱག་གོ། འདིས་ནི་རྩ་བའི་ཆོག་བྱེད་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་ཡ་གྲུལ་ག་ད་
གཉིས་བདག་ལ་འཕྱག་པའི་དོན་བསྟན་ནོ། །

བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བྱ་
བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་འཕྱག་པ། དཔེར་ན། གཙང་
བྱ། གཙང་པར་བྱ་བ། གཙང་བྱའི་ཤིང་། དཀྱི་བྱ། དཀྱི་བར་བྱ་བ། དཀྱི་
བྱའི་སྐྱད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་
པོ་དང་། གཙང་པར་བྱ། གཙང་དོ། དཀྱི་བར་བྱ། དཀྱི་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱ་བའི་ཡུལ་
དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་ཚུགས་ལ་འཕྱག་གོ། །འདིས་
ནི་རྩ་བའི་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་ཡ་གྲུལ་ག་ད་གཉིས་གཞན་ལ་འཕྱག་པའི་དོན་
བསྟན་ནོ། །བདག་གཞན་གཉིས་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་དུས་གསུམ་ལས། གཙང་
ཀྱི་འཕྱག་ གཙང་བཞེན་པའོ། དཀྱི་གཞན་འཕྱག་ དཀྱི་བཞེན་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ནི་དུས་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཕྱག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་རང་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་
བཞེན་པའི་དུས་སྟོན་ཅིང་། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཉིད་ཆོག་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱར་
པའོ། །

སྒྲོ་འཇུག་གི་མ་ཡིག་འཛི། ལམ་དུ་འབྲིད་པ་པོ། འབྲིད་ཅིང་། མདུད་པ་
འགྲོལ་བ་པོ། འགྲོལ་བྱེད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོ་དང་།
ལམ་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད། འབྲིད་དོ། མདུད་པ་འགྲོལ་བར་བྱེད། འགྲོལ་ལོ་ལྟ་བུ་
བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེ། དེ་རྒྱམས་དངོས་པོ་བདག་
ཡིན་པས་དེ་བཟུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞར་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལྟར་སྤང་བའི་བྱེད་
ཆོག་རྒྱམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འས་འཕུལ་ཅན་ཏེ། གདན་ལ་འཁོད་པ་པོ། འཁོད་བྱེད།
ཀྱིན་དུ་འབྲེང་བ་པོ། འབྲེང་བྱེད་ལྟ་བུ་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། ། རྒྱགས་ལ་བཞུན་པའི་
དུས་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ། དྲི་མ་འཁྲུད་ཀྱིན་སྤང་། མདུད་པ་འགྲོལ་བཞིན་པ།
མདའ་འགྲོངས་པའི་སྐབས་ཞེས་སྒྲོས་དང་། དྲི་མ་འཁྲུ་བར་འཁྲུར། རོལ་མོ་
འཁྲོལ་བར་འཁྲུར། ནད་འགོ་བར་འཁྲུར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པར་བྱ་བྱེད་ཐ་
མི་དད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་འཁྲུར་མ་འོངས་པའི་དུས་ལྟོན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཕྱིར་
འཇུག་གོ། །

རྒྱགས་བཞུན་དུ་འ་ཡིག་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་འགོག་བྱེད། འབྱུང་བྱེད།
འཆག་བྱེད། འདའ་བྱེད་ལྟ་བུ་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་མཆོན་ནོ། ། སི་དུས་
དངོས་བཞུན་གསུ་སྤྱ་བཅུད་པར་བཞེད་ནས་ཅ་བའི་ཆོག་ལ་བཙོ་བཙོས་བཟུབ་པ་ནི་སྒྲོ་
ཆོགས་ཀྱི་ལས་སྤྱ་ཆེ་ཞེ་འོག་དུ་འཆད་པར་འཁྲུར་རོ། ། འདིར་འ་ཡིག་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་
པ་རྒྱགས་ལ་བཞུན་ཅེས་བཤད་པ་མི་འབྲེལ་བཞིན་དུ་བཙན་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་དུ་མི་
སེམས་ཏེ། ཅ་བར་མོ་འ་ཡིག་བདག་ལ་འཇུག་པ་དངོས་སྤྱ་བཞུན་པ་དེའི་རྒྱགས་ལ།
བདག་ལ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ཆ་མཚུངས་པ་ད་ལྟ་བའི་ཡི་གེ་རྒྱམས་རྒྱགས་ལ་བཞུན་
ཅེས་བཤད་ན་ཏ་ཅང་འབྲེལ་ཆགས་པར་སྤང་ངོ། ། ཆ་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་ནི། འཁོར་
མཁན་དང་འཁོར་བྱེད། འཆག་པ་པོ་དང་འཆག་བྱེད། འཐབ་མཁན་དང་འཐབ་
བྱེད་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་མཆོན་ནོ། །

སྒྲོ་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི། མཁས་པ། མཁས་བྱ། མཁས་པར་བྱ།

མཁས་བྱེད། མཁས་པར་བྱེད། མཁས་པར་བྱུར། མཁས་བཞིན་པ། མཁས་
པར་འབྱུར་ལྟ་བུ་ཐུར་བཤད་པའི་བདག་གཞན་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་
པར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉྱེ་མཚུངས་པར་འབྱུག་གོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སི་རྟའི་ཞལ་ལྟང་དུ། ཅ་བའི་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་གཞན་དང་བསྐྱབ་
གཉིས་མོ་སྤར་བྱེ་ནས་ཐུ་མ་ལ་བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། བྱེ་མ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ། བསྐྱབ་པོ་ཞེས་མོགས་གྱི་དཔེར་བཙོན་བཞག་པ་ལྟ་ཏིའི་དགོངས་པ་
དང་འབྱོར་མིན་བཟག་དགོས་ཏེ། ལྟ་ཏིག་ཐོང་མཛེས་ལས། ཅ་བའི་ཆོག་ལ་འབྱུ་
གཉེར་སྐབས་འདས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་དང་། བྱེ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེ་བ་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱབ་ཕྱིར་གྱི་དོན་ནི་འདས་པ་དང་གཞན་
གཉིས་སྟོན་པའི་ཆེད་དམ་གསལ་བའི་ཆེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཏུ་ན་ཅ་བའི་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་པ་ཅམ་
བཟུན་པར་སྐྱས་ན་གཡག་གི་རུ་ཅོར་འབྱུལ་བའི་སྒྲུང་བ་འཆར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་གཙོས་འབྲེལ་བར། ཏུས་གསུམ་ལས་མིང་དོན་དེ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་
འདས་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་གྱིས་བྱེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འབྱུག་གོ།
ཞེས་བཀའ་བ་ལྟར་བཟུང་ན་དོན་དང་འབྱོར་རམ་སྟམ་མོ། །

ཕྱ་ཉྱེ་རིན་པོ་ཆའི་བཤད་སྐུར་ལེ་ཚན་བྱི་མ་ལས།

མ་ནིང་ད་ནི་བདག་དངོས་དང་། །

བདག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་མི་འབྱུག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལ་གཙོས་ཉགས་འབྱུག་དུ། ད་ཡིག་བདག་ལ་མི་འབྱུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་འདི་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། སལ་ཆེར་དབྱེད་པ་པོའི་སྟོན་

འབྲུག་ད་ཡིག་མེད་ཀྱང་ཕྱིད་པ་པོ་ལྟ་བུས་བཞིན་དོན་དེ་སྟོན་བྱ་བ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ན་དེ་ནི་མི་འབྲན་པར་མཐོང་སྟེ། གསུང་རབ་ཀྱི་བན་ཆད་གང་དུ་འང་དེ་འདྲ་མི་
འབྱུང་། ཞེས་སོགས་ཞིབ་མོའི་ལུགས་ཀྱིས་བཟྭ་བ་མཛད་ན་འང་། ཅ་བར་ག་ད་
གཉིས་ཀྱི་མེད་པར་བདག་གཞན་གཉིས་ཀར་འབྲུག་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ། དགྲི་བ་པ། དམུ་བ་པ། དགར་བ་པ། དགོད་ཕྱེད། དཕྱིད་ཕྱེད།
དཔོག་ཕྱེད་སོགས་བཟང་གིས་མི་ཡང་བས་ད་ཡིག་བདག་གཞན་གཉིས་སྤྱུ་བའི་བདག་
དང་བདག་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་འབྲུག་པའི་དཔེར་བཞིན་འདི་དག་ཤ་སྟོས་མི་
བཞིན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཆོག་དེ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་མ་དག་པའི་ལྟ་སྟོན་ཞིག་ཡོད་
ངེས་པས་ཁ་ཆོན་གཙོད་མི་ལྟ་བར་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པར་བྱོའོ། །

རྣམ་སྒྲིང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བཞིན་གསུང་རང་ཉིད་གཅིག་པ། གཙན་གཟན།
སྒྲི་གཙན། དུད་འཕྲོ་གཙན། སངས་པའི་གཅེས་སོགས་མིང་རྒྱང་གི་དཔེར་བཞིན་
གང་མང་བཀོད་པ་རྣམས་མི་འབྲན་རྒྱལ་སྤྱི་གཞི་ཐོང་མཛེས་སྤྱུ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དོན་
ལ་གནས་སོ། །གཙོས་འབྲེལ་བར་ཡང་། སྐབས་འདིར་ལྟ་མ་པལ་ཆེར་གྱིས་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་དངོས་སྤྱུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་མ་ཤེས་པར། དཔེར་བཞིན་དུ་མིང་རྒྱང་ཁོ་ན་
འགོད་གང་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་སྒྲིང་བོ་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་གསུང་ལྷལ་
ཡང་གཙོ་བོ་རྣམ་སྒྲིང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་གཞི་ཐོང་མཛེས་སྤྱུ་ སྐབས་
འདིར་ཡང་ཅ་བའི་ཆོག་ལ།

མ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ།

མ་ནི་བདག་དང་མ་འོངས་ཕྱིར། །

ཞེས་བཟོ་བཅོས་བྱས་པ་ལ་གཙོས་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མིང་གས། ཡ་ནི་མཚན་
མེད་ཅེས་བཅོས་པ་མི་འབྲན་པར་བཤད་པའི་སྤྱུ་ལ། དེ་འདྲ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ་གཞུང་
འདིར་མོ་འ་ཡིག་ད་ལྟ་བུ་ལ་འབྲུག་པ་སོགས་དང་། སྤྱུ་ལ་བའི་སྐབས་སྤྱུ་སྒྲར་བཤུའི་
རྟོ། ལྟག་བཅས་ཀྱི་རྟོ། ཡི་ལྟན་གྱི་ཡི། རྒྱན་སྤྱད་ཀྱི་ཡང་། འབྱེད་སྤྱད་ཀྱི་ཏམ།

ལ་དོན་གྱི་རྒྱ་མོགས་མཐའ་ཡས་སོ། ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དེ་དག་གྲང་ཙ་བའི་ཆོག་རྒྱ་
 རྒྱན་དགོས་ན། བོད་གྲིས་རྒྱད་ཙམ་ཞེས་པའི་ཁ་དབེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུར་དོགས་ལ།
 སྤྱིར་ཐོན་མིའི་གཞུང་གཞན་དུག་པོ་རྒྱབ་པའི་རྒྱན་གྲིས་རྒྱན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 འདི་འདྲའི་ལས་ཆོགས་དབུ་ལ་བབས་པར་སྤང་ངོ་། ། དེའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་ཉགས་ཙ་བར་
 དངོས་སྤྲུམ་ཐོན་པ་རྣམས་ཤུགས་བསྟན་དུ་བཞག་ན་འབྲེལ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་བཟོ་
 བཅོས་བརྒྱབ་པ་དེ་ཕྱིས་ཕྱོན་མཁས་པ་རྣམས་ལས་རེ་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་མི་བཞེད་
 མཁན་མང་ངོ་། །

གལ་ཏེ་ཙ་བའི་ཆོག་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ད་དུང་ཆད་རྒྱོན་
 ཡོད་དེ། མ་འཁྲུག་བདག་དང་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འདས་པ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡང་ཤིན་རྒྱ་མང་གྱེ། བརྒྱལ་བའི་འཁམས། སྤྱིན་འབྲིགས། སྤྲུའ་བྲུངས།
 གྱིན་དུ་འཕགས། མདའ་འཕངས། སྤང་ན་ལས་འདས། མོགས་འཁྲུག་དུས་
 འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅི་འདྲ་འདུག སྤྱི་ཏིག་ཐོང་མཛེས་སྤྲུམ་མོང་དུ་ནང་གསེས་
 བརྒྱད་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབེར་བཟོད་བསྟན་པའི་ནང་དུ་ཡང་། འབྲུགས།
 འབྲུགས། འཆགས། འཇགས། འབྲུགས། འཁྲུགས། འཐོབས། འཐོབས། འཆབས།
 འབྲུལ་ཏེ་དགྲ་བོའོད་པ་འདི་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ཏིག་གི་སྤྲུམ་བུ་བ།
 དེའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུག་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་ཞེས་རང་ལྷགས་སྤྲུམ་བཟུང་
 ན་རྣམ་པར་འཆམ་སོ། ། སྤྱི་ཏིག་ཐོང་མཛེས་སྤྲུམ་མཛེས་འཇུག་གི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་སྐབས་
 སྤྲུམ་འཁྲུག་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུས་ཤིག་ཐོན་པའི་དབྱེད་པ་དེའི་ཐད་དུ་བྱ་བར་
 འདོད་དོ། །

གསེར་རྟོག་འབྲེལ་བར་གསལ་བ་ལྟར་སི་དུའི་རྗེས་སྤྲུམ་ལ་ཤ་ཡང་འབྲངས་པ་
 དང་དེ་གཉིས་ལྟར་ན་ཙ་བ་ལ།

མ་ནི་འདས་གཞན་བསྐབ་མ་འོངས། །

མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་མ་འོངས། །

མ་ནི་བདག་གཞན་དུ་མཛོངས། །

ཞེས་བྱུང་བ་མཛོད་པའི་བཙོ་བཙོས་བྱས་པ་ལྟར་ན་གསེར་རྟོག་གི་བྱགས་ཀྱི་
དཔོངས་བཞེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ཞེགས་པར་བཤད་པ་འདིའི་ཕྱི་
དང་རྒྱུས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་རབ་ཏུ་འཕྱོག་པར་མི་འགྱུར་རམ།

ཡང་ཨ་ལ་ཤའི་རྟགས་འཇུག་གི་འགྲེལ་བར་བ་ཡིག་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་བདག་གཉིས་
ཀར་གཏན་ནས་མི་འཕྱལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་གཅིག་འཇུག་འདས་པ་དང་གཞན་གཉིས་
ཀ་མི་འཕྱལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་གཉིས། འདས་ཆོག་གི་ཐོན་འཇུག་ཡིན་ན་བ་ཡིག་ཡིན་
པས་བྱལ། ཅེས་པ་དང་གསུམ། འཇུག་གིས་འདས་ཆོག་གཏན་ནས་མི་འཕྱལ་མོད་
ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུའི་འདས་པ་ནི་མིང་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད། ཅེས་པ་དང་བཞི།
བཙོད་དང་བཟླགས་སྟགས་མིང་རྒྱང་དུ་རྩོམ་བཟུང་བར་མཛོད་པ་རྟེན་པ་འདི་ལ་
དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ལ། བཀྲ་བཤེས་བསྐལ་བཤེས་བཙོད་བཟུལ་བཟུད་བཟླགས་བཟུལ་
བཟེད་བཟིད་བརྟས་བརྟེས་བརྟེངས་བཙོད་བཙོ་བཙོན་བཞད་བཞངས་བཞེད་བཞེས་
བཟི་བཟོད་བཤལ་བཤེགས་ཏེ་ལག་ལྗེ་ལས་བརྟས་པའི་ཉེར་ལྷ་པོ་འདི་དག་མིང་རྒྱང་མ་
ཡིན་པའི་ལས་ཆོག་དུས་གསུམ་གར་ཁྱད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཤ་རྟག་ཡིན་ལ། ཐུས་ཀྱི་
མཁས་པ་ཆོས་འདི་སྐོར་ལ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བྱ་ཆོག་གི་མིང་གིས་རྫོང་དེ། གང་ལྟར་
ད་ལྟ་བ་དང་བདག་གཉིས་ཀའི་ཐོན་འཇུག་ལ་བ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཆོག་གི་མཆོན་གཞི་
ལ་འདི་འདྲ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་གཏན་ནས་མི་འཕྱལ་ཞེས་བཤད་པའི་རྩས་པ་ཉམས་
པར་མི་འགྱུར་གང་།

གཉིས་པ་ལ། འཇུག་འདས་པ་ལ་མི་འཕྱལ་ཞེས་པ་སྤྱི་ཉིག་གྲེང་མཛོས་ཀྱི་རྗེས་
སྤྱི་འབྲངས་ཆོས་པ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲིན་ཏེ་གཤམ་དུ་མི་དུ་ལ་དོགས་སྒྲིང་བྱས་པ་འདིར་
ཡང་སྒྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་གཞན་ལ་འཕྱལ་བ་ལ་ཡང་འབྲམ་འབྲུག་འབྲུག་
འབྲང་འབྲང་འབྲིང་འབྲང་སྟགས་མཐའ་ལས་པ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདས་ཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་པ་ཡིག་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་བྱབ་
མཐའ་བཅད་པ་ཡང་ཤ་ཐལ་རྟེ། འདྲང་མ་ཡིག་འདས་ཆོག་ལ་འཇུག་པ་ན་མས་རེ་རེ་
ནས་མཐར་ཆགས་སུ་བྱིས་ན་ཆོགས་སུ་ཆེ་ལ། འདིར་ག་ད་གཉིས་འདས་ཆོག་ལ་
འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་འབྲིན། འདི་ལྟར། དགུས་དགིས་དགིགས་དགོགས་དཔགས་
དཔྱངས་དཔྱད་དབང་དབད་དབྱགས་དམད་དམས་གཅགས་གཏད་གཏོགས་གདངས་
གདམས་གདུངས་གདུས་གདེངས་གཅགས་གཙུབས་གཙེས་གཞིགས་གཟིམས་གཟེངས་
གཟབས་གཟན་གཡབས་གཡར་གཡུགས་གཡངས་གཡམས་གཡོས་གཡོགས་གཤགས་
གཤེགས་གསངས་གསོལ་གསོས་རྟེ་ལག་ལྷེ་ལས་ཆེད་པའི་བཞི་བརྒྱ་པོ་འདི་འདས་པ་སྟོན་
པའི་འདས་ཆོག་ཡིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྟོན་འདིར་བར་བྱེད།

བཞི་བ་ལ། འ་ཡིག་འདས་ཆོག་དུ་མི་འགྲོ་བར་མ་བཟད། གཏན་ནས་ངས་ཅན་
ཀྱི་ཆོག་སྤྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མ་བྱུང་ཚུལ་གཤམ་དུ་འཆད་པར་འབྱུར་བས་ཤེས་ལ། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་ཞེས་པའི་འདས་པ་ནི་མིང་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ལ་ཆད་སྟོན་
ཡོད་ངས་རྟེ། བྱིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་མིང་རྒྱང་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་གསུངས་ངས་
པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལྟར་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ཞེས་པའི་འདས་པ་ལས་ཆོག་ལ་མི་འཇུག་པའི་
མིང་རྒྱང་ག་ན་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཁ་གཏད་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ལ་འདའ་ཞེས་པ་
འཛོལ་པ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་འདས་པ་ལ་དཔེར་ན་དུས་ལས་འདས་པ་དང་ཆེ་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀར་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་། མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་གཉིས་
གྱི་འཆང་དང་སངས་ཞེས་པ་དང་རྒྱ་དང་རྒྱས་ནི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་སྟོན་པའི་
ལས་ཆོག་ཡིན་གྱི་མིང་རྒྱང་མིན་རྟེ་འདི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་དོ། །

ལྔ་བ་ལ། བསྟོད་དང་བཟླགས་སོགས་མིང་རྒྱང་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཁས་ལེན་མི་
བདུབ་ཤེ། བཀའ་ལླང་གི་བཀའ་དང་། བརྒྱ་ཐམ་པའི་བརྒྱ་སོགས་ནི་བས་འཕུལ་
ཅན་གྱི་མིང་རྒྱང་ཡིན་ནའང་། བསྟོད་དང་བཟླགས་སོགས་རང་སྟོག་གི་སྒྲིའི་གདངས་

ལ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་མ་ཟད། བསྟོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་བསྟོད་བྱེད་
བྱི་སྟན་ཆོག་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་བྱི་བྱེད་པར་དང་། བྱེད་བྱིས་བསྟོད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲུལ་
ཆོག་རྣམས་མ་བཅོས་ཤུགས་འབྱུང་གི་ལས་ཆོག་འདི་འདྲ་བ་ལ་མིང་རྒྱང་ཞེས་བརྗོད་ན་
ནི་འདིར་བཤད་པའི་བྱ་ཆོག་གམ་ལས་ཆོག་ཡོད་ཚད་མིང་རྒྱང་དུ་ཁས་སྤངས་ན་གཞོད་
བྱེད་སྟོན་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུས་པས་ཆོག་གོ། །

ལྔ་བ། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་དོན།

༡ དངོས་གྱི་དོན།

སྐགས་འདུག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱོགས་དཀའ་བའི་གནས་ལ་ཕྱི་བ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།
སྐབས་འདིར་དངོས་ལས་དུས་གསུམ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བདག་
གཞན་ལས་གསུམ་དང་། འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་དུས་གསུམ་སྐགས་སུ་མཚན་མང་པོ་
དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། གཟུགས་འགྱུར་
དང་གཟུགས་མི་འགྱུར་གྱི་བྱེད་བྱག་མང་པོ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་གྱི་
ལས་ཆོག་གི་བྱེད་པར་སྐགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་འདི་ལྟར། ལས་གང་
ཞིག་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བཟང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཁོ་རང་དང་
དེའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ། དཔེར་ན་ཤིང་བཟོ་དང་། དེའི་ལག་
པ། ལག་ཆ་སྟེ་རི་སྐགས་སོ། །དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བཅས་ལ་གཞན་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད། དཔེར་ན། ཤིང་སྟོང་
དང་དེ་དུམ་བུར་བཅད་པ་སྐགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་ལས་དང་བྱ་རྒྱ་ཞེས་པ་
རྣམས་གཞན་དང་འབྲེལ། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ལས་དང་བྱེད་པ་རྣམས་བདག་དང་འབྲེལ།
བྱ་བ་བྱས་ཐིག་པ་ནི་དུས་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་།

བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དུས་མ་འོངས་པ་ལོ། །དཔེར་ན་གཅད་བྱའི་ཤིང་སྤང་དེ་ཤིང་
བཟོའི་ལག་གིས་བབྱང་བའི་ལྷ་རིས་རིང་མིན་གཅད་ཅིས་བྱེད། ད་ལྷ་གཅད་ཀྱིན་ཡོད།
དེ་མ་ཐག་བཅད་ཆར། རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྷ་རྩེ་ཆོད་ཅིག ། ཅེས་པ་ལྷ་བྱའི་དཔེར་
བཟོའི་ཀྱིས་གཞན་ལ་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །བྱ་བྱེད་གཉིས་སམ་བདག་གཞན་གཉིས་
སྤྱ་འབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱེད་པ་གཙུག་ལག་པ་དང་བྱེད་པ་མལ་བ་ལྷ་རི་གཉིས་
བདག་བྱེད་པ་པོའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ། གཅད་བྱའི་ཤིང་སྤང་ལས་དང་བཅད་པ་བྱ་བ་
གཉིས་གཞན་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ནས་ཤིང་བཟོས་བཅད་ཅིས་པ་ལྷ་བྱས་མཆོན་
ནོ། །དུས་གསུམ་དང་སྤྱར་ན་བྱ་ཆོག་ཅན་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་ཆོག་ཅན་ནི་ད་
ལྷ་བ། བྱས་ཆོག་ཅན་ནི་འདས་པ། སྤྱལ་ཆོག་དང་དགག་སྤྱར་བའི་སྤྱལ་ཆོག་ནི་
མ་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་དང་འབྱུག་ སྤྱར་དང་འབྱུར་ལྷ་བྱ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་
ལ་སྤྱོར་སྤྱོར་དང་། ཐུབ་དང་བསྐྱབས། སྤྱར་དང་བསྐྱར་ལྷ་བྱ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དང་པ་ལ་
སྤྱོར་སྤྱོའི་ལས་ཆོག་དང་། ལྷོགས་པའི་བཀྲེས། ན་བའི་འཁུན། མེ་རྟོག་རྟིད།
དགོད་པའི་འཇུ་མ་སྐྱེས་གཟུགས་མི་འབྱུར་བའི་ལས་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྤྱེའིང་
ཞིབ་པ་སྤྱ་ཀྱ་ཤིའི་ཅེ་ལྷ་རྩེ་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་ན་ནི་ཉགས་འཇུག་ལ་མཁས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་གྲལ་དུ་རྒྱུད་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་འདི་ལ་ཐོན་དང་ད་ལྷ་རྩེ་མ་པའི་
མཁས་པ་ཆོས་སྤྱུམ་ཉགས་འགྲེལ་བ་རྣམས་སྤྱོད་དོན་དང་དཔེར་བཟོའི་ཏ་ཅང་མང་པོ་
གསུངས་ཤིང་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་དག་དུ་བསྟུས་ནས་རིག་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་བཏང་ན་
ལེགས་ཀྱི། འདིར་གསལ་བཤད་བྱེད་པའི་སྤྱལ་གྱིས་ཆོག་ཆོགས་ལ་མ་འདྲོམ་པར་ཁ་
ནས་ཅེ་ཐོན་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་ངོ་། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

དུས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཟོའི་བཀོད་པ་རྣམས་སྤྱ།

གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་བཅད་ཆོད་ཅིག།

བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་བཤད་ཤོད་ཅིག །

གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་བསད་སོད་ཅིག །

ཅེས་བསོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་དང་ཤོད་དང་སོད་གསུམ་ནི་དུས་མ་འོངས་པར་
འབྲུག་པའི་སྤྱལ་ཆོག་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དེ་གསུམ་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱལ་
ཆོག་ཡིན་ཞེས་འདོད་དམ་ཅི། དེ་འདྲའི་ལས་ཆོག་གསུམ་ལ་དགག་སྐྱ་སྒྱུར་ཆེ་རིམ་
བཞིན་མི་གཅོད། མི་འཆད། མི་གསོད་ཅེས་སྒྱུར་བས་དུས་མ་འོངས་པ་ལྟོན་ཅིང་།
མ་བཅད། མ་བཤད། མ་བསད་ཅེས་སྒྱུར་བས་དུས་འདས་པ་ལྟོན་པ་ལ་ལྟོན་དུ་མེད་
པས་དེ་ལ་ཁ་མི་འཆམ་པ་ཞིག་མེད་སྟེ་མ་མ། །འོན་ཀྱང་། གྱི་འདིས་མི་ཆོད། ལྷགས་
པ་འདིས་སྐད་ཆ་མི་ཤོད། ཤིང་ལྷག་ལྷམས་སྤང་གི་མི་སོད་ཅེས་སྒྱུར་བའི་ཆེ་ན། དེ་
དག་སྤྱལ་ཆོག་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མ་འོངས་པའི་ཆོག་དུ་སྒྱུར་
བ་འདི་དག་ལ་མིང་འདོགས་རི་ལྟར་བྱེད།

འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བྱས་པ་སྤྱལ་ཆོག་བཞི་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆོག་དགག་སྐྱ་ཙན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་གཞན་ཡང་མང་ཉི། གོས་
ལག་མཐེལ་ཙམ་གྱིས་རྒྱབ་མི་ཁྱེ། རས་འདི་སྤྱ་བས་མི་ཤོགས། ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་
དོང་ནང་ནས་མ་ལོན། གདན་ལྷས་བྱས་ཀྱང་སྒྱུན་མ་འདྲོང་། དུད་ཤིང་འདི་ཙམ་
གྱིས་ར་མི་ཁོལ། སྒར་གང་གི་སས་རྒྱ་ལོག་མི་ཁོག འབྲིག་ཁ་རྒྱགས་འདིས་ཀོ་བ་མི་
ཐིགས། སྐྱ་གྱ་ཟད་པོ་འདིས་ཡིག་མི་ཐིས། ཁང་བ་འདི་བཤིག་འདོད་ཀྱང་མི་ཤིགས།
བྱིས་པ་འདིས་སྐད་བརྗ་མི་འཁྱོལ། ཏ་འདི་ཆོད་རྒྱགས་པས་མི་བྱལ། ཞེས་བྱ་བ་
སྤྲུལ་དུ་མ་སྤང་བ་དང་། ཏ་ལ་སྒྱུར་ན་སྒྱིར་བཏང་དུ།

གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་བདུལ་བྱལ་ཅིག །

ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་དུས་གསུམ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་དང་། སྤྱལ་ཆོག་
རྣམས་ཆང་བར་བལྟན་བྱིན་ལ། གོང་སྒྲོས་ལྟར་ཏ་འདི་ཆོད་རྒྱགས་པས་མི་བྱལ།

ཞེས་སྒྲུབ་ཆོད་དྲག་མེད་པའི་བྱལ་ཡིག་འདི་འབྲིན་མ་གཏོགས་གདུལ་དང་འདུལ་དང་
བདུལ་གསུམ་ཁ་སྐད་ལ་སྒྱུར་མི་འོས་པ་བཞིན་དུ་ཡིག་རྩལ་འབྲིན་མི་འོས། དེས་ན་
དེ་འདྲའི་བྱལ་སྐད་སྐད་མིང་རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པ་སྒྲུབ་མ་དགོས་ཤིང་།
དེ་ལ་དགག་ཆོག་སྒྱུར་རམ་མ་སྒྱུར་ཀྱང་རུང་། མིང་འདོགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་འདིར་
སྒྲོ་སྤྲོས་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་ན་མས་ཀྱིས་དབྱད་པར་འཚལ།

ཡལ་ཤིང་ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། བྱ་ཆོག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་
སྒྱབ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ཚུལ་བལ་བ་ལྟས་ཏེ་རྒྱུད་པའི་མིང་ཡིན་པས་འདི་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་དང་འདས་མ་འོངས་སྐད་སྐད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྒྱུར་སྒྱུ་ཡོད་ལ། སྒྱབ་པ་ནི་རང་གི་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྱབ་པའི་མིང་ཡིན་པས་འདི་ལ་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་སྐད་སྐད་སྒྱུར་སྒྱུ་
མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བཟག་པར་བྱ་བ་འདི་ལྟར།

རང་གི་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྱབ་པའི་མིང་ཡིན་ན། རྒྱུད་ལ་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་
སྐད་སྐད་སྒྱུར་སྒྱུ་མེད་པས་སྒྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། འབྲུབ་ཅེས་པའི་ཡིག་ཆས་ཅན།
རྒྱུད་སྒྱབ་ཀྱི་རྒྱར་སྒྱུར་པའི་འབྲུབ་པར་འབྱུར་ཞེས་པས་མ་འོངས་པ་དང་། འབྲུབ་
པར་བྱེད་ཅེས་པས་ད་ལྟ་བ་དང་། འབྲུབ་པར་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་པས་སྐལ་ཆོག་དང་།
སྒྱབ་པར་སྒྱུར་དང་སྒྱབ་སྤོང་ཞེས་རང་གི་དྲུག་པའི་ཚུལ་འདི་ཁས་མི་
ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འབད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྱུར་དང་འབྱུར།
འབྲིག་དང་འབྲིགས། བྱིད་དང་འབྱིད། མོབ་དང་འཕོབ། བྲལ་དང་འབྲལ།
ཤི་བ་དང་འཆི་བ། ལྷང་བ་དང་ལྷང་བ་ལ་སྐད་སྐད་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མེད་པའི་བྱ་ཆོག་
མཐའ་ཡས་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་སྐད་སྐད་སྒྱུར་སྒྱུ་
མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྱབ་པའི་མིང་ཤིག་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་གསུམ། ཁྱིའི་འདོད་པ་དེ་མེན། སྒྱབ་ཅེས་པའི་ཡིག་འདི་ཁོ་ན་ལ་དུས་གསུམ་
བྱ་བྱེད་བཅི་སྒྱུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནམ་ཀྱང་མི་འབད་དེ།
སྒྱབ་ཅེས་པའི་ཡིག་འདི་ལ་འང་བསྒྱབ་དང་བསྒྱབས་སྒྱབས་སྐད་སྐད་སྒྱུར་སྒྱུ་མེད་པར་

ཐུབ་གཅིག་ཕྱ་ལ་དུས་གསུམ་བྱ་བྱེད་རི་ལྟར་ཅི་རུས། དེས་ན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐུབ་
པའི་མིང་དུ་མ་ཞིག་ལ་ལས་ཆོག་དང་དུས་གསུམ་ཐུར་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ཤེས་
དགོས་སོ། །

ཡང་ཉགས་འབྲུག་གི་སྐབས་འདིར་ཤེས་རྒྱ་གཡ་ཆེ་བ་གཅིག་ནི། མ་བཙས་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་ཐོད་སྐད་གདངས་དག་མོ་ལས་ཐོན་པ་ལ། བྱེད་པོ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་
ཐུད་པར་ཀྱིས་མཐུན་དང་བཐུན་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་མི་གཅིག་པར་འཐུར་བ་དང་།
འགྲིག་དང་བཞིགས་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་མི་འཐུར་བ་དང་། ཡང་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་
གཞིར་བཞག་གི་ཉེང་ནས་གཞོམ་དང་འཛོམས་ལྟ་བུ་མིང་གཞི་འཐུར་བ་དང་། ཁྱང་
དང་བཐུངས། ཁྱང་དང་བཐུངས། ཐུར་དང་ཐུར་ལྟ་བུ་སྐབས་འགར་མིང་གཞི་
འཐུར་ཞིང་སྐབས་འགར་མི་འཐུར་བ་འདི་དག་གིས་རྩ་ཆེར་རིགས་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་གནད་དམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མཐའ་དག་པར་སྤྲིག་གིས་འགོད་རུས། གང་
ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆོག་ཤེས་བཞེན་དགོས་ཀྱི། ཐོས་པ་ལ་ཆོག་ཤེས་བཞེན་
པར་མི་རིགས་སོ། །

ཐུག་པ། སི་རུས་བཀོད་པའི་དཔེར་བཞིན་ གཡ་ཆེ་བའི་རྟོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད།

ཉགས་འབྲུག་གི་དཔེར་བཞིན་ནམས་ལས་སི་རུ་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས་བཀོད་པ་ནམས་
པ་ལ་ཆེ་བ་ནམ་པར་དག་ཅིང་ཁྱང་ཟད་གོ་དཀའ་བ་ནམས་ལ་མཆན་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་
བར་བྱས་པ་འདིར་དཔྲུས་གཅིག་དུ་བཀོད་ན་གཞུང་དོན་ཐོབ་པར་འཐུར་བས་གཤམ་དུ་
བཞག་ཡོད་པ་དེར་བལྟ་བར་བྱ།

བདུན་པ། ཏུས་གསུམ་གྱི་ལས་ཆིག་འདུམ་བདེ་ ཕྱིར་སྒྲིལ་བྱེད་པ་ཐོན་པུ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།

སྐབས་འདིར་བདག་གཞན་དང་། ཕྱ་ཕྱེད། ཏུས་གསུམ་སྒྲུལ་ཆིག་དང་.....
བཅས་པར་འབྲུག་པའི་དབེར་བཞོན་ནི་འགྲེལ་བྱེད་པ་མ་ཆོས་མང་པོ་བཞག་ཡོད་པ་
དང་། དེ་ལ་ཡང་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཏུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་འདིར་
ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་ཆོག་ཆོགས་མང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བཞོན་ལ། ཁམས་ཀྱི་
མཁས་པ་སླ་མ་ནོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཏུས་གསུམ་ལ་སྒྲི་དང་བྱེད་པ་ཐོན་པུའི་རིགས་
གསུམ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ཏ་ཅང་སློལ་འཛིན་བདེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་བདག་གིས་སྒྲི་ཆད་བཅམས་
པའི་དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་བྱུན་གྱི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་མཛོས་པའི་རྒྱན་ལས་སྒྲི་མ་ཏུ་བསྟུས་
པ་འདི་རྩེད།

དེ་ཡང་བརྗོད་ཅིགས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ལས།

ཐོན་པུ་འདས་དང་ཞེས་སྐད་ཆོགས་བཅད་གྱིས། །

དངོས་བསྟན་ཏུས་གསུམ་སྒྲི་དང་བྱེད་པ་གཉིས། །

ཕྱགས་ལ་ཐོན་པུའི་སྒྲི་ཆད་བསྟན་ཅེས་གྲག། །

དང་ཐོ་སྒྲི་ནི་བྱ་ཆོག་(གདགས་དགག་ལྟ་བུ)མ་ནིང་དང་། །

བྱེད་པ་(འདོགས་ལྟ་བུ)མས་འཕུལ་བཞོན་བདེར་(གཉོང་ལྟ་བུ)

མ་ནིང་སྒྲིད། །

པ་སྒྲེལ་ལས་གཞན་འདས་པར་(བདགས་ལྟ་བུ)ཐོས་འཕུལ་ཞིང་། །

མགོ་ཅན་མེད་ངེས་སྒྲི་གདངས་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པུ་འདས་(བསྟར་བསྟར་སྐད་ལས)ཐོས་འཕུལ་བ། །

བྱེད་པར་(གདལ་དགར་ལྟ་བུ)མ་ནིང་(འཁོམ་ལྟ་བུ)

མས་འཕུལ་(སྤང་ལྟ་བུ)འཕུལ་མེད་བཞི། །

འཕུལ་ཅན་ལ་བསྟོས་མགོ་ཅན་མང་བའི་ཤེ། །

འདས་སྐུལ་གཉིས་ལ་(བསྐྱབས་སྐྱབས)ཡང་འབྲུག་

ཐོབ་ངེས་པའོ། །

ཐོར་བུའི་རིགས་ནི་ངེས་མེད་ལྷ་ཆོགས་ཅན། །

དབྱེ་བ་བཞི་རྟེ་(དྲང་ལྟ་བུ)བྱེ་བྲག་ཚུགས་མཐུན་དང་། །

(བཙུན་ལྟ་བུ)ད་མཐའ་ཅན་དང་(བསྐྱབས་སྐྱབས་ལྟ་བུ)

འ་ས་གཉིས་བགྲེས་ཤེ། །

(གཏོད་གཏོད་གཏོད་གཏོད་ལྟ་བུ)ནི་རིམ་བཞིན་

བྱ་བྱེད་འདས་སྐུལ་པལ་ཆེར་སྤྲེལ་མཐུན་པའོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་རུས་གསུམ་གྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐོར་བུ་གསུམ་གྱི་འཇོག་བྱེད་དེ།
འདི་རི་བཞིན་སློ་ལ་བྱང་ཆེ་རྟགས་འབྲུག་གི་དོན་ལ་སློ་གྲོས་ཀྱི་སློ་མ་གསར་བ་ཞིག་འབྱེད་
ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ། ཡེ་ཤྲབ་སྤམ་ཐུའི་བྱི་བའི་སྒྲ་ནས་ལས་
ཆིག་གི་དོན་ལ་དིག་བའི་རྩལ་རྒྱུར་བ།

- ༡ ཐོན་འབྲུག་གི་ཕོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་དུས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཐོན་པས་
ཡེ་ཤྲབ།
- ༢ ཐོན་འབྲུག་བ་ཡིག་ཐོབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆིག་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱ་ཆིག་ཁོ་
ནས་ཡེ་ཤྲབ།
- ༣ ཐོན་འབྲུག་མ་ནིང་གཉིས་ཐོབ་པའི་ལས་ཆིག་གི་དུས་ཐོན་བྱེད་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ་
ཁོ་ནས་ཡེ་ཤྲབ།
- ༤ ཐོན་འབྲུག་འ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་སྤྱར་བའི་བྱ་ཆིག་ལ་མི་
འབྲུག་པས་ཡེ་ཤྲབ།
- ༥ ཐོན་འབྲུག་ཕོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་དུས་གསུམ་ཐོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆིག་ཡིན་ན་མ་འོངས་
པ་ཁོ་ནས་ཡེ་ཤྲབ།
- ༦ མགོ་ཅན་གྱི་འདས་ཆིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ཐོན་འབྲུག་ངས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ཡེ་
ཤྲབ།
- ༧ ཐོན་འབྲུག་ཕོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་བའི་བྱ་ཆིག་མ་འོངས་པ་ཐོན་བྱེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་
ཐོན་འབྲུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཡེ་ཤྲབ།
- ༨ ཐོན་འབྲུག་མ་ནིང་གཉིས་གང་རུང་གི་ལས་ཆིག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་འདས་ཆིག་
གི་ཐོན་འབྲུག་བ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤྲབ།
- ༩ མགོ་འདོགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་འདས་ཆིག་གང་བ་མ་གང་རུང་གི་རྗེས་
འབྲུག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སའི་ཡང་འབྲུག་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤྲབ།

- ཐ ར་ར་ལའི་རྩེས་འཇུག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ད་དྲག་ཐོབ་པས་ཨེ་བྱེད།
- ད ད་དྲག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་འདས་ཆོག་དང་སྐུ་ལ་ཆོག་གང་རུང་ཡིན་པས་ཨེ་བྱེད།
- ན ལས་ཆོག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེ་རང་ལྟེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུར་བས་ཨེ་བྱེད།
- པ གཞུགས་མི་འཇུར་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་གཞུགས་འཇུར་གྱི་ལས་ཆོག་ཡོད་པས་ཨེ་བྱེད།
- ཕ ལ་ལྟེ་གཞུགས་འཇུར་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་རུས་གསུམ་གའི་མིང་གཞི་མི་འཇུར་བས་ཨེ་བྱེད།
- བ སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ་དང་འདས་ཆོག་དང་སྐུ་ལ་ཆོག་གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པས་ཨེ་བྱེད།
- མ ལས་ཆོག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་སྟག་མི་འཇུར་བས་ཨེ་བྱེད།
- ཚ མགོ་འདྲགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་འདས་ཆོག་ག་ང་བ་མ་གང་རུང་གི་རྩེས་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སའི་ཡང་འཇུག་མི་འཐོབ་པས་ཨེ་བྱེད།
- ཆ སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་གང་རུང་གི་ལས་ཆོག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་འདས་ཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱེད།
- ཇ ལས་ཆོག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་མི་འཐོབ་པས་ཨེ་བྱེད།
- ཉ གཞུགས་མི་འཇུར་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་གཞུགས་འཇུར་གྱི་ལས་ཆོག་མེད་པས་ཨེ་བྱེད།
- ཏ སྟོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་བའི་བྱ་ཆོག་མ་འོངས་པ་སྟོན་ཁྱོད་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱེད།

- ༣ ཅུས་གསུམ་སྟོན་པའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཅན་ཡིན་ན་ཚྭ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡིག་འགྱུར་བས་ཨེ་བྱལ།
- ༤ མིང་རྒྱང་གི་ཡིག་ཡིན་ན་ཚྭ་ལ་ལས་ཚིག་གི་ཤན་མི་འདུག་པས་ཨེ་བྱལ།
- ༥ མིང་རྒྱང་གི་ཡིག་ལས་ཚིག་གི་ཤན་གྲགས་པ་ཅན་ཡིན་ན་ཚྭ་ལ་བྱེད་ཚིག་གི་མིང་མི་འདོགས་པས་ཨེ་བྱལ།
- ༦ ལས་ཚིག་གི་ཤན་གྲགས་པའི་མིང་ཚིག་ཡིན་ན་ཚྭ་ལ་འདས་ཚིག་མི་སྦྱར་བས་ཨེ་བྱལ།
- ༧ ཅུས་གསུམ་སྟོན་པའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཅན་ཡིན་ན་ཚྭ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡིག་མི་འགྱུར་བས་ཨེ་བྱལ།
- ༨ མགོ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འདས་ཚིག་ཡིན་ན་ཚྭ་གྱི་འཕུལ་ཡིག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ།
- ༩ མིང་གཞི་བཞེགས་མའི་འདས་ཚིག་གང་བ་མ་གང་རྒྱང་གི་རྗེས་འདུག་ཅན་ཡིན་ན་ཚྭ་ལ་སའི་ཡང་འདུག་ཐོབ་པས་ཨེ་བྱལ།
- ༡༠ ཅན་ར་ལའི་རྗེས་འདུག་ཅན་གྱི་འདས་ཚིག་དང་སྐལ་ཚིག་གང་རྒྱང་ཡིན་ན་ཚྭ་ལ་ཡང་འདུག་ཡོད་པས་ཨེ་བྱལ།
- ༡༡ འ་ཐེའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཚྭ་གྱི་ཅུས་གསུམ་གའི་མིང་གཞི་འགྱུར་བས་ཨེ་བྱལ།

དེ་ལྟར་ཨེ་བྱལ་ཀ་ཁ་སྐུམ་ཚུའི་རྒྱ་བ་འདི་ནི་རྟགས་འདུག་གི་དཀའ་གནས་ཐད་རིག་པ་བྱང་ཁིང་མཉེན་ལ་འབེབས་པའི་ཐབས་བྱབ་མི་ཞིག་ལྟེ། འདིར་བྱལ་པ་བཞི་དང་། མ་བྱལ་པ་ཉེར་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལས་བྱལ་ན་རི་ལྟར་བྱལ་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་དང་། མ་བྱལ་ན་མ་བྱལ་པའི་སྟོན་འཛིག་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་འདིར་སྐྱམ་པ་རྒྱ་འདོད་དང་ལྷན་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྐལ་དུ་བཞག་ཡོད་དོ། །

ཞན་ལ་སྤྱི་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རིག་པའི་རྩལ་རྒྱུང་བ།

(༡) རྩོན་འཇུག་ལྷ་པོ་གང་རུང་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་སྤྱི་བཞི།

(༢) ཀ་ལྷེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་གཟུགས་འཕྱར་གྱི་ལས་ཆོག་གཉིས་ལ་སྤྱི་

བཞི།

(༣) ཅ་ལྷེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་གཉིས་ལ་

སྤྱི་བཞི།

(༤) པ་ལྷེའི་འདྲིགས་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་རྩལ་གསུམ་གར་འཇུག་པའི་ལས་ཆོག་

གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི།

(༥) མོ་ཡིག་ཕུལ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་འདས་ཆོག་ལ་འཇུག་པའི་ལས་ཆོག་

གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི།

(༦) ཀ་ཡིག་གི་མཐའ་རྩོན་ཅན་དང་རྩལ་གསུམ་གར་འཇུག་པའི་ལས་ཆོག་གཉིས་

ལ་སྤྱི་བཞི།

(༧) ཞ་ལྷེའི་མིང་གཞིར་སྒྱར་པའི་ལས་ཆོག་དང་ཞ་ལྷེར་རག་ལས་པའི་འདྲིགས་

ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་གཉིས་ལ་སྤྱི་བཞི།

གངས་ཅན་ཁ་སྐད་གདངས་ལྟར་རབ་བཀྲལ་བ། །

འདས་དང་ད་ལྟ་སྤྱད་མ་བཟང་ཡས་ངག །

རྩལ་དག་ཐ་སྐད་པརྩར་སྤང་ཆགས་པས། །

མཐའ་ཁྲུས་སྐལ་བཟང་དག་ལ་ལྷག་པར་ཡན། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱངས་ཨ་གཅིག་ཕྱར་པའི་ཆོགས་བཅད་བྱ་དཀའ་བའི་སྒྲན་

ངག་གི་སྒྲོ་ནས་དརྩེའི་གྲོ་འཕྱར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ངལ་གསོའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་

སྤྱི་བཅད་པའོ། །

དགྲ་བ། རྩེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་བ།

༡ རྩེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

རྩེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་ལ། །
 མ་མ་མ་ནིང་གསུམ་ཏུ་དབྱེ། །
 མ་ལ་སྟེས་བྱ་རབ་འབྲིང་གསུམ། །
 མ་ལ་མ་དང་མིན་ཏུ་མ། །
 མ་ནིང་འཇུར་དང་མཚན་གཉིས་དང་། །
 མཚན་མེད་དག་དང་གསུམ་ཏུ་འདྲོད། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཐོན་མིའི་བཅའ་ས་ཆེས་ལས་ལལ་ཆེར་རྒྱབ་པའི་དབང་གིས་རྩེས་འཇུག་གི་རྟགས་
 ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཆེས་ཆེར་མི་མཐུན་པས་ན་བཞེད་སྟུལ་དེ་
 དག་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ཐབས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་སི་ཏུ་པར་ཆེན་གྱིས་
 བཀའ་བ་ཉིད་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཅ་བར་བཟུང་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་བས་འདི་ལྟར།

རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་སྟེ་བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་ལ། མ་ཡིག་
 ག་ད་བ་ས་བཞི་དང་། མ་ཡིག་ང་མ་འ་གསུམ་དང་། མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་སྟེ་
 རྟགས་གསུམ་ཏུ་དབྱེདོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་ཐུན་བརྒྱད་ཏུ་འཇུར་ཏེ། མ་ཡིག་
 བཞི་ལ་དཀྱིགས་ལྟ་བུ་ག་མཐའ་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་རྩེས་འཇུག་ནང་ཕྱད་སྟེ་རྟག་པའི་

དྲག་པ་སྒྲིས་བྱ་རབ་དང་། རྩོམས་ལྟ་བུ་བ་མཐའ་སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་སྒྲ་དྲག་པའི་
འབྲིང་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་། ཉག་བཀའ་ལྟ་བུ་ག་བའི་རྩེས་སྒྲ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་།
བཅད། ཅེས་ལྟ་བུ་ཡང་འཇུག་མེད་པར་མ་བཟད་ད་སའི་རྩེས་འཇུག་ཅན་སྒྲ་དྲག་པའི་
ཞན་པ་སྒྲིས་བྱ་ཐ་མ་རྩེ་གསུམ་དང་། མ་ཡིག་གསུམ་ལ་གངས། ཉམས་ལྟ་བུ་སའི་
ཡང་འཇུག་ཅན་སྒྲ་ཞན་པའི་དྲག་པ་མེ་ཅམ་དང་། གང་། ལྷམ། མཐའ་ལྟ་བུ་ང་
མའི་མཐར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང་འ་མཐའ་ཅན་ནི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་རྩེ་ཞན་པའི་ཞན་
པ་ཤིན་ཏུ་མ་རྩེ་གཉིས་དང་། མ་ནིང་གསུམ་ལ། བཅན། བལྟན་ད་ལྟ་བུ་མིང་
གཞིའི་མ་ཡིག་གི་མཐར་དའི་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། འཇལ་ལྟ་བུ་མིང་
གཞིའི་མ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཁོ་ན་རྩེ་གཉིས་ནི་སྒྲ་བར་མའི་དྲག་པ་འགྱུར་
མ་ནིང་དང་། འཛིན་ད་ལྟ་བུ་མིང་གཞིའི་མ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་སྒྲ་བར་
མ་ལ་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་ལྟན་པ་མཆན་གཉིས་མ་ནིང་དང་། མཐན།
ཐར་ད་ལྟ་བུ་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་གི་མཐར་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ནི་སྒྲ་བར་མ་ཅམ་
ལས་དྲག་ཞན་གང་དུའང་མི་འགྱུར་བ་མཆན་མེད་མ་ནིང་རྩེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འདོད་
དོ། ། ཞེས་པ་ནི་སི་རུའི་བཞེད་པ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

ཡང་། སི་རུ་ལྟར་ན་རྩེས་འཇུག་ལ་ཉགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་རྩེས་འཇུག་
རྩམས་མིང་གཞིའི་ཡིག་གང་ལ་ཁྱགས་པ་ལས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དྲག་ཞན་བར་མར་འགྱུར་
བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འཛིག་གོ། ། དེ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ཚ་བར།

ཕ་གསུམ་མ་གཉིས་མ་ནིང་གསུམ། །

དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་འཇུག །

ཅེས་པས་གྲུབ་པོ། ། ཞེས་འདོད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིའི་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གི་
ཉགས་ཀྱི་རྩོས་འཛིན་སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་དགོས་པ་དང་། མིང་མཐའ་
དང་རྩམ་དབྱེ་འདྲིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲོན་འཇུག་བཞིན་དུ་
འདས་དང་གཞན་བསྐབས་སྐགས་ཀྱི་དོན་སྒྲོན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་འཛིག་མི་རུང་ཞེས་

དགག་གཞག་ཕྱ་ཆེར་བྱས་པ་རྣམས་ཡང་ཆེར་དོན་ལ་གནས་པས་དེ་ལྟར་དུ་གཟུང་ངོ་། །

འདོད་པ་འདི་དང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡང་ལ་ཤེས་སྤྱུང་རྟགས་འབྱེལ་བ་སོགས་སྤྱི་
རེབ་མིག་བཞོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། འདིར་མཐའ་དག་པར་བཞོད་ན་མང་བར་
འགྱུར་རོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་གདངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་ཚུལ་གཞན་རྣམས་སི་དུས་གང་
གསུངས་ལེགས་བཤད་དུ་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་བ་ལ་ས་ཡིག་ལྷགས་པ་ནི་སྤྱི་
དྲག་པའི་འབྲིང་དུ་འགྱུར་བས་སྤྱི་བྱ་འབྲིང་ཅོང་། ཞེས་པ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་
ཡོད་དེ། ག་དང་བ་གཉིས་རྗེས་འཇུག་གི་ས་ཡིག་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་པར་བྱང་བཤད་ཀྱང་
མེད་པ་དང་། མ་ནིང་གསུམ་ནི་ཐད་མ་གཉོགས་སྐབས་འདིར་མིང་གཞི་མི་འདྲ་བའི་
བྱེད་བཞོད་དགོས་པ་ཡང་བཤད་མེད་པས་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ས་སྤྱི་བྱ་བས་རྗེས་
འཇུག་ནང་ཐད་སྤྱི་བས་ལས་ཅིག་ཤོས་སྤྱི་བྱ་རབ་ཡིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་སྤྱི་བྱ་
འབྲིང་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་འགག་དེ་སི་དུས་མ་བསྟན་འདུག་གོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་
འཇུག་ནང་ཐད་སྤྱི་བས་ལས་ཅིག་ཤོས་སྤྱི་བྱ་དྲག་པའི་དྲག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཅིག་
ཤོས་སྤྱི་བྱ་དྲག་པའི་འབྲིང་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་མ་བསྟན་པས་
སྐབས་དོན་ཡོངས་སྤྱི་མ་ཛོགས་པའི་སྤྱི་བྱ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མ་མོ། །

༡ རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ།

དེ་ཡང་བྱེད་པ་བཞི་བྱེད་དེ། །

གང་ལ་འཇུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད། །

རི་ལྟར་འབྲུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། །

གང་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ། །

གང་གི་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས། །

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

དེ་ཡང་རྩེ་མ་འབྲུག་ཕོ་མོ་མ་ཉིང་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་བྱེད་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་
འབྲུག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཏེ། འབྲུག་ཡུལ་ཡི་གེ་གང་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
འབྲུག་པ་པོ་གང་གིས་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
དཀོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལས། གང་ལ་འབྲུག་ན་ཀ་ནས་ཡའི་
བར་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འབྲུག་གོ། ། དེ་དག་ལ་རྩེ་
མ་འབྲུག་གང་ཞིག་གིས་འབྲུག་ན་ལྟར་བཤད་པའི་རྩེ་མ་འབྲུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
འབྲུག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་གཞུང་འཛིན་དངོས་བཞུན་ལྟར་ན། ཀག ཀང་། ཀད། ཀན།
ཀབ། ཀམ། ཀའ། ཀར། ཀལ། ཀས། ཞེས་པ་ནས། ཡག ཡང་།
ཡད། ཡན། ཡབ། ཡམ། ཡའ། ཡལ། ཡས། ཞེས་གསལ་བྱེད་སྐུམ་ཅུ་
ཕ་རེ་རེ་ལ་རྩེ་མ་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་ག་འབྲུག་པར་བཞུན་ན་ཡང་། དེ་དག་གིས་དོན་
ཅི་སྟོན་ལ་དཔྱད་པའི་དབང་ཏུ་བཏང་ན། གང་། གད། གབ། གར་སྐགས་
དང་། བག བང་། བན། བམ་ལྟ་རྣམས་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་བྲང་བད་ཏུ་
འབྲུག་པ་ལས། ཐག་ཐད་ཐན་ལྟ་སྟེ་དོན་འདི་ལ་འབྲུག་ཅེས་བཞུན་ཏུ་མེད་པར་མ་
བྱེད། དག་ཡིག་ཁྱད་ས་མ་རྣམས་སྤྱའང་མཐོང་རྒྱ་མེད་དོ། །

འོ་ན་ཉགས་འབྲུག་གི་གཞུང་ཏུ།

གང་ལ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ། །

གང་གིས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས། །

ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་མ་བཀར་བར་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ནི་གསལ་བྱེད་སྤྱུ་མ་ཅུ་པོ་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ག་ཁྱད་པར་མེད་པར་འཇུག་ཏུ་
རུང་བར་བཏུན་པ་དང་གཅིག་གལ་ཏེ་མོད་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་མིང་བཅ་
གསར་བ་བཟོ་དགོས་པའི་གལ་ལ་སྤྱག་ཆེ་དེ་དག་ལས་གང་འོས་ཤིག་བཀོལ་ཆོག་པའི་
དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཤེས་པར་བྱའོ། དཔེར་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་
བའི་གསུང་མོར་བུའི་གསུང་ན་འོ་བརྒྱལ་ལ་སྤོ་བརྒྱལ་ཞེས་བྱ་དཀའ་བའི་ཀ་ཙོམ་འབྲི་
གནང་མཛད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར། མིང་གཞི་གང་ལ་རྗེས་འཇུག་གང་གིས་འཇུག་པ་
བཤད་སྐབས་སུ། ཡིག་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་
གཉིས་ཡོད་མོད། འཇུག་པ་ཡིག་ཆོགས་མང་བའི་བྱིར་མི་འཇུག་པའི་སྒྲིན་ས་མདོ་ཙམ་
བཤད་ཅིས་པའི་ནང་ན། རྒྱག་ ལྷང་། དབད། དབྱད། ཐུན། དཀྱའ།
རྩམ། སྤམ། བཏྲམ། ལར། གདར་རྣམས་ཀྱང་བཀའ་བཏུན་གྱི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་
རྣམས་སྤྱི་གྲུགས་ཙམ་ཡང་མི་སྤང་། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱི་སའི་རྒྱག་
པ། མལ་ནས་ལྷང་། བཤེས་སྤྱངས་ལས་དབད་པ་དང་དབྱད་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་གྱི་
ཁྱིའི་ལྷེར་མོས་དབྱད་པ། སྒྲིན་ཆད་དམ་ཐུན་ཆད་གདམ་ང་ཙན། འབྲུབ་མའི་ནང་
ཏུ་ནས་དཀྱའ་པ། རྩམ་སྤྱང་ལ་འས་འཕུལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་རུང་བ། གཏོས་ཆེ་བ་
ལ་སྤམ་མཐོ་བ། མ་འོངས་པའི་བཏྲམ་འབྱུར། ལར་ནི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་འཇུག་པ་
མཆུངས་པ། སྤྱད་གྱི་གདར་དང་མར་གྱི་གདར། ཞེས་པ་རྣམས་བཀའ་བཏུན་པར་
བྱད་ཡོངས་གྲགས་གྱི་དག་ཡིག་རྣམས་སྤྱང་ཡོད་པས་ན་སྤྱགས་མཉམ་མ་བཞག་པའི་

གསུང་དུ་གོར་མཆག་གོ།

ཡང་། དེས་ཞེས་པ་རྣམ་དཔྱེ་ཐུར་བའི་བྱེད་ཆོག་ལས་མིང་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་

དང་། བལྟམས་ཞེས་ཡང་འབྲུག་ཅན་ལས་བལྟམ་ཞེས་པ་མེད་ཚུལ་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་

པ་ལ། བཟང་པོ་སྦྱོད་པའི་མདོ་ལས།

དེས་ཤིང་མ་རྩལ་ཐུན་ལ་རབ་བཙོན་རྟེ། །དང་།

བཙོན་ཐུན་གྱི་མཆོག་ལས།

ལ་ལར་བལྟམ་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་།

ཞེས་སྒྲ་ཐུན་ཐུར་བའི་ཁྱད་གཉིས་གྱིས་གསལ་གསུངས། དེས་པ་ནི་ཞི་དུལ་གྱི་དོན་ནོ། །

བཅུ་བ། ཇི་ལྟར་འབྲུག་པ་ལས་སྒྲའི་འབྲུག་ཚུལ།

ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་རྟེ། །

སྒྲ་ཡི་འབྲུག་ཚུལ་དོན་གྱི་ཚུལ། །

ཕོ་གསུམ་ཕོ་གཉིས་མ་ནིང་གསུམ། །

དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་དུ་འབྲུག།

དྲག་པ་གསུམ་ཉིད་ནང་ཕྱད་དམ། །

གལ་རྟེ་ཞན་པ་ནང་ཕྱད་ན། །

དེ་ལའང་ནང་གི་ཆ་ཤས་གྱིས། །

དེ་ཡང་དྲག་ཞན་གཉིས་སུ་དཔྱེ། །

མ་ནིང་གསུམ་དུ་གང་གཏོགས་པ། །

དྲག་དང་ཕྱད་ན་དྲག་པར་འགྱུར། །

ཞན་དང་ཕྱད་ན་ཞན་པར་འགྱུར། །

གཉིས་ཀ་དག་དང་ཕྱད་ཐུར་ན། །

དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །

གཉིས་ཀ་དག་དང་མ་ཕྱད་ན། །

གང་ཏུ་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་འགྱུར་དང་མཚན་གཉིས་དང་། །

མཚན་མེད་དག་དང་གསུམ་ཏུ་འདོད། །

དེ་ནི་སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ལ། །

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྗེས་འཇུག་ཞུགས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲ་དག་ཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་
དང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་པས་དོན་ཅི་ཞིག་སྟོན་པ་ནི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །རྗེས་
འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་ལས་མོ་སྒྲེས་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ་ཞུགས་
ཀྱང་མེད་པའི་སྒྲ་གདངས་དྲག་པར་དང་། མོ་ཅམ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ན་
ཞན་པར་དང་། འགྱུར་བ་མཚན་གཉིས་མཚན་མེད་མ་ནིང་གསུམ་ལ་ཞུགས་ན་བར་
མ་སྟེ་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བས་སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དྲག་པ་
གསུམ་སྟེ་མོ་ཡིག་སྒྲེས་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ནི་རྗེས་འཇུག་ནང་ཕྱད་ཅེས་པ་ཡང་
འཇུག་ཞུགས་པས་སྒྲ་དྲག་པ་གཞིར་བཞག་ལ། དཀྱིགས་དང་སྟོབས་ལྟ་བུ་སྒྲེས་བྱ་རབ་
འབྲིང་གཉིས་དང་། ཡང་འཇུག་མེད་པ་རྟག་དང་བཅད་ལྟ་བུ་སྒྲེས་བྱ་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་
དང་། ཞན་པ་མོ་ཡིག་རྣམས་རྗེས་འཇུག་ནང་ཕྱད་གྱི་དབང་གིས་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཅེས་
པ་ནང་གསེས་ལ་དྲག་ཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཡང་འཇུག་ཅན་གངས་ལྟ་བུ་མོ་ཅམ་
དང་། ཡང་འཇུག་མེད་པ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མོ་ལོ། །སྐབས་འདིར་སྒྲ་ཉིག་ཐེང་
མཛེས་སུ། དམ་ཞེས་པ་ལྷུད་པའི་ཆོག་ཕྱད་དེ་གཤམ་ཏུ་དབྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་

སྒྲེལ་བའི་སྒྲུང་དུ་འོ། །ཞེས་པའི་འབྲུག་གཉིས་ཚུལ་དོན་དང་འཕྱོར་མིན་བརྟག་པར་བྱ།

དེ་བཞིན་དུ་མ་ཉིང་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྗེས་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་ན་ར་ལ་ན་མས་ནི་
 རྩ་མ་ན་མས་དང་མི་འདྲ་བར་མིང་གཞི་དང་རྗེས་འབྲུག་ནང་སྤང་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟ་
 དགོས་པས་ན། མིང་གཞི་མོ་ཡིག་དྲག་པ་དང་སྤང་ན་ད་དྲག་གི་ཡང་འབྲུག་ཡོད་མེད་
 རི་ལྟར་ཡང་བཙན་དང་བལྟ་ན་ལྟ་བུ་སྤྲུག་པར་འབྱུར་བ་དང་གཅིག མིང་གཞི་མོ་
 ཡིག་ཞན་པ་དང་སྤང་ཅིང་ད་དྲག་གི་ཡང་འབྲུག་མེད་པའི་ཆོ་འཇལ་ལྟ་བུ་སྤྲུག་པར་
 འབྱུར་བ་དང་གཉིས། མིང་གཞི་མ་ཉིང་བར་མ་དང་སྤང་ན་ད་དྲག་གི་ཡང་འབྲུག་
 ཡོད་པ་ཐར་ད་ལྟ་བུ་དྲག་པར་འབྱུར་བ་དང་གསུམ་ནི་འབྱུར་བ་མ་ཉིང་དང་། མིང་
 གཞི་མོ་ཡིག་ཞན་པ་དང་ཡང་འབྲུག་དྲག་པའི་བར་དུ་ཚུད་ནས་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་
 སྤང་པར་བྱུར་པ་འཛིན་ད་ལྟ་བུའི་མ་ཉིང་དེ་ནི་སྤྲུག་ཞན་གཉིས་ཀ་ཅན་ན་མ་ཆ་མཉམ་
 དུ་འབྱུར་བ་སྟེ་མཆོན་གཉིས་མ་ཉིང་དང་། མིང་གཞི་མ་ཉིང་གི་ཡི་གེ་ན་མས་ལ་རྗེས་
 འབྲུག་མ་ཉིང་ན་ར་ལ་གསུམ་ཞུགས་ཤིང་ཡང་འབྲུག་མེད་ཆོ་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་མ་
 སྤང་པས་སྤྲུག་ཞན་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུར་བ་མཁན་དང་ཆར་མལ་ལྟ་བུ་བར་མ་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་སྟེ་མཆོན་མེད་མ་ཉིང་ངོ་། །རྩ་མཆོན་དེའི་ཁྱེན་གྱིས་མ་ཉིང་ལ་འབྱུར་བ་
 མཆོན་གཉིས་མཆོན་མེད་གསུམ་དུ་འདོད་དགོས་པ་དེ་ནི་སྤྲུག་འབྲུག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་ནི་དེའུ་ལ་རྩ་རྩ་ལྟ་བུས་མཛད་པའི་སི་དུའི་ཞལ་ལྱང་དང་། དེའུ་ལ་རྩ་འདོན་
 སོ་དཔུངས་ཅན་གྱི་བ་པའི་རྣམས་མཛད་པའི་རྟགས་འབྲུག་དཀར་གནད་གསལ་བའི་མེ་
 མོང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀྲལ་ཡོད་དོ། །

ཁ མཐུན་དབྱེད་བ།

གཙོས་རྟགས་འབྲུག་དུ། སྒོ་གསར་འགའ་ཞིག་ལ་མཆོན་གཉིས་མ་ཉིང་གི་
 སྐབས་སུ། ཡང་འབྲུག་ད་ཡིག་ཞུགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་

གཉིས་མ་ཉིང་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་གིས་ཀྱང་རྫོང་པ་ལྟ་བུ་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་བ་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་དག་པར་བཞུགས་ཆེ་སྟེ་མ་པར་མ་
 ཅམ་ལས། དུག་ཞུགས་ཀྱང་དུང་མི་འགྱུར་བ་མཛན་སྟེ་མ་གྱིས་ཀྱང་པས་སྟོང་འཛུལ་ལང་
 མི་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་བཞུགས་ནས་སྟེ་མ་པའི་སྟེང་མཛན་ལ་བཞུགས་པར་བྱ་
 བ་འདི་ཡོད་དེ། མཚན་མེད་མ་ཉིང་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་ཅན་ཞིག་བཤད་པ་དང་
 མཚན་མེད་མ་ཉིང་གི་སྒྲི་སྟེང་དུག་ཞུགས་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྱད་པ་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་
 ལ་འགལ་བ་ཡོད་པས་ན་དུལ་ཆུ་རྒྱ་རྒྱ་དུས་དེའི་སྟེང་བཞུགས་ནས་རང་ལུགས་བཞག་
 པ་དེ་འཇུག་ལྟར་དུ་བྱུང་བོ། ། དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན། སི་ཏུས་མཚན་མེད་མ་
 ཉིང་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་དུང་ཞེས་པས་མིང་གཞིའི་མ་ཉིང་ལྟ་བུ་གང་དུང་ལ་
 ད་དུག་ཞུགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་སྒྲི་སྟེང་
 སྟེ་དུག་ཞུགས་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྱད་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་སྟེ་འགལ་ལོ། ། དེའི་སྟེང་
 གཙོས་ཀྱིས་སྟོང་གསར་འགལ་ལ་སྟོང་འཛུལ་མ་ལང་ཞེས་པའི་བསྟུན་བྱ་ལ་འང་སྟེང་པོ་བྱུང་
 མིན་བསམ་པར་དུགས་སོ། ། སི་ཏུ་ལྟར་ན། ཕྱིན་ད། བར་ད། འཇུག་ལྟར་བྱ་བའི་
 གཞི་མ་ཉིང་གི་མཛན་ད་དུག་ཞུགས་པ་ཅན་མཚན་མེད་མ་ཉིང་དུ་བཞག་པ་དང་། སི་
 ཏུའི་ཞུགས་ལྟར་ལྟར་ན་དཔེར་བཞུགས་དེ་འགྱུར་བ་མ་ཉིང་གི་དཔེར་བཞུགས་དུ་བཞག་ནས་
 མཚན་མེད་མ་ཉིང་ལ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་སྟེ་མ་ལྟར་ཁས་
 སྟངས་ན་འཇུགས་སམ་སྟེ་མོ། །

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིའི་ཆ་བའི་གཞུང་། དུག་པ་གསུམ་ནི། ཞེས་པ་ནས།
 གཉིས་སྟེ་དེ། ། ཞེས་པའི་རྩ་གདོང་གི་འབབ་ཆེད་ལྟར་ན་སི་ཏུའི་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལ་ཅུང་
 ཟད་བཅན་ཆུགས་ཀྱི་བཟོ་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། ཇི་ཞུ་བ་དང་དེའི་ཇིས་འབྲང་ནམས་ཀྱི་
 འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན་རྩ་གདོང་དང་ཇི་མ་ཇི་བཞུགས་པར་མཐུན་པའི་བཟོ་ལྟ་ཞིག་འདུག་
 པས་ལྟ་བུ་ཆེ་ཞིང་སྟོང་གྲོས་ཞིབ་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བཤད་མཛད་པའི་

རེ་བ་ཁྱ་ཞིང་། འདིར་རྩེ་ལྷ་ལྷ་བ་སྟགས་གྱི་འགྲེལ་རྩུལ་རྣམས་བཞོད་ན་མང་བར་
འགྱུར་བས་ཤེས་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་དག་གི་གསུང་ལ་བལྟོ། །

དོན་གྱི་འཇུག་རྩུལ་མདོར་བསྟན་བ།

དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །

ལྷ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། །

ལྷ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བའོ། །

དོན་གྱི་འཇུག་རྩུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། མིང་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་མ་ནི་
རྩེས་འཇུག་ལ་གོ་དགོས་པས་དེ་ཁྱེད་ལ་པའི་མིང་དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
རྩེས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་མ་ནི་མིང་མཐའ་ལ་གོ་དགོས་པས་དེ་རྩེས་འཇུག་གིས་རི་
ལྟར་འབྲེན་པ་དང་དོན་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་ནི་གོང་ཏུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཐོན་འཇུག་ལྷ་ཏུས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་བཞིན་
ཏུ་འདིར་ཡང་ལྟར་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་འགར། ལྷ་མ་ལ་ལྟར་པ་ཞེས་འས་འཕུལ་མེད་པ་དང་།
ལྷ་མ་ལ་འགྱུར་བ་ཞེས་འས་འཕུལ་ཡོད་པའི་བྱད་ཕྱེ་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ནི། ལྷ་
མ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་འདས་པ་བསྟན་སྟུང་ནས་ལྟར་གྱི་འས་འཕུལ་དོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་
དེ་ལྟར་བྱིས་ན་གསུང་དོན་ལ་མ་རེག་གོ་སྟུང་སོ། །དེའི་ལྷ་མ་ལ་ཤས་གཉིས་ཀྱི་འང་
འགྱུར་ཞེས་འབུ་མནན་པ་ནི་ཡང་དག་པའོ། །

རྩེས་བར་བཤད་པ་ལས་ལྷ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་རྩུལ་བཤད་བ།

ལྷ་མ་ཐོན་འཇུག་ལྷ་བཞིན་སྟུར། །

༡ དངོས་གྱི་དོན།

ཐོན་འཕྱག་བཞིན་དུ་སྦྱར་བའི་དོན་ཡང་། བསྐྱབས་དང་བསྐྱབས་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན་གཙོ་བོ་ཐོན་འཕྱག་བ་ཡིག་གི་རྒྱས་པས་དུས་འདས་པ་སྟོན་ཅིང་། དེའི་རམ་
འདེགས་སམ་གཞོགས་འདེགས་སུ་རྗེས་འཕྱག་དང་ཡང་འཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོན་
འཕྱག་གི་རྒྱས་པ་ལ་ཤུགས་ལུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་འདས་པ་སྟོན་པར་འདྲ་ཡང་།
ལུད་པར་དུ་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཡང་འཕྱག་གི་རྒྱས་པ་འབྱར་དུ་ཐོན་ཡོད་དོ། །བཀའ་
བཅད། བཟོས། ལྟ་བུ་ནི་ཐོན་འཕྱག་གཙོ་བོ་དང་རྗེས་འཕྱག་གིས་རམ་འདེགས་
པར་བྱེད་དོ། །ཉིས་དང་ཚོས་ལྟ་བུའི་འདས་པ་དང་། ཚོད་དང་རྣམས་ལྟ་བུའི་སྐལ་
ཆོག་རྣམས་ནི་ཐོན་འཕྱག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིའི་བསྐྱན་བྱ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་དོ། །

༢ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་སྤྲིག་གིས་ཐོང་མཛེས་ལས། སྐལ་ཆོག་གི་འཕྱག་ཚུལ་ཉགས་འཕྱག་
ཙ་བར་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་མ་བསྟན་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དངོས་སུ་
མ་བསྟན་པ་བདེན་ཡང་། མ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཅེས་སྟགས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱ་བྱེད་བྱས་གསུམ་ཉེ་དུས་གསུམ་གྱི་ལས་ཆོག་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཤུགས་ལ་མ་འོངས་པའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་
པའི་སྐལ་ཆོག་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མིང་རྒྱང་རྣམས་ཀྱང་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་དང་བོ་སྟོན་པའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་
པ་སུམ་ཅུ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་དོ། །

སི་དུས་སྐལ་ཆོག་གི་དཔེར་བཞོན་མང་ཙམ་ཞིག་བཞོན་པའི་གསུམ་ན། དགག་

ཆོག་སྒྱུར་བའི་དཔེར་བཤེད་ལ། མ་སྒྲུ་ཞིག མ་ལྟ་ཞིག མ་སྒྲོ་ཞིག མ་འགྲོ་ཞིག
 མ་འཆོ་ཞིག ཅེས་པ་ནི་འ་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་དགག་སྒྲུའི་སྒྲུལ་ཆོག་
 ཅམ་བཤོད་པར་བྱེད་ཀྱི། འཕུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་དགག་སྒྲུའི་སྒྲུལ་ཆོག་
 གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤིང་སྤང་དེ་མ་གཅོད་ཅིག རྩ་བ་དེ་མ་
 འཐེན་ཞིག ལྷ་གྲུ་དེ་མ་འཛིན་ཅིག སྒྲིག་སྒྱུར་དེ་མ་གསོད་ཅིག གད་ཁ་ནས་མ་
 མཆོང་ཞིག ཅེས་སོགས་དུ་མ་སྤང་ཞིང་འཛིན་ཅེས་པ་ལ་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ད་དུག་ཐོབ་པ་
 དང་། གཞན་ནམས་ལ་དགག་སྒྲུ་སྒྱུར་ནའང་ད་ལྟ་བ་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་སྒྲིག་སྒྱུར་
 དགོས་པ་འདི་ཁ་སྐད་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པས་འདི་དག་གི་གནད་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །

དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཉིད་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། མ་ཡིག་
 ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་མཐུན།

འོན་ཀྱང་བྱེད་པོ་གཞན་དངོས་དང་། །

འབྲེལ་བའི་འདས་ལ་འདི་སྒྲོན་འཇུག །

མེད་པར་ངེས་ཤིང་ག་ད་ཀྱང་། །

ཞེས་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། འས་འཕུལ་ཅན་གྱི་མིང་རྒྱང་དཔེར་ན།
 འཁར། འགན། འདམ་སོགས་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་བདེན་ཡང་། ཏུས་་་་
 གསུམ་སྟོན་པའི་འས་འཕུལ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ལ་འདས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ།
 ཁའི་ཡི་གེ་གཅིག་སྒྱུར་མཆོན་ན། གཞོད་པས་འབྲུས། བརྒལ་བའི་འཁམས། ན་
 བའི་འབྲན། གྲང་བས་འཁོབས། མ་རངས་པའི་འཁངས། ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་
 འབྲམས། མགོ་པོ་འཁོར། ཐག་པས་འབྲིགས། ཡོན་པོར་འཁྲུགས། བརྟེན་
 པའི་འབྲས། སྒྲིན་འབྲིགས། ཁོག་བཤལ་བའི་འབྲུས། སྒྲུབ་ལྟམས་པའི་འབྲུངས་
 སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ག་ཡིག་ལ། སྐད་འགགས། འགོར་བའི་འབྲུངས།
 ས་སར་སྒྲལ་བའི་འབྲེས། བན་རྒྱན་འབྲིགས། རྒྱལ་ཁམས་སྤྱུ་འབྲིམས། རིགས་
 འབྲེས། སྒྲིགས་དང་འགྲོགས། ཤི་བའི་འགྲོངས་སོགས་བརྩིས་པས་མི་ལང་བ་འདི་

འདྲ་ཡོད་ན། འདས་པ་ལ་འདི་ཕྱིན་འཇུག་མེད་ཅེས་ཐག་བཅད་པ་ནི་ཅི་ལ་དགོངས།

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱིས་བྱུང་འབྱེད་དགོས་ཟེར་ན་ཡང་། གྲགས་སུ་
འཐམས། རྒྱན་པོས་འགྲོགས། རྩོམ་འཕངས། བསྐྱབ་བྱས་ཡིད་འཁྲུལ། མི་
མང་བྱག་སྒྱག་དུ་འཛངས་སྐྱེས་ཅི་འདྲ་འདུག འདས་པ་ལ་འཁྱིལ་ལེན་དགོས་པའི་
སྐོར་ནི། མོབ་པར་བྱུང་། ཐུར་ནས་བྱུང་། ཡན་ཚུན་བྱུང་། ཕྱི་རྩལ་དུ་དྲོར་
རྒྱུ་ལ་མི་འཛོལ་དང་འབྱུང་། འཕྱད་དང་འདྲོར་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་དངས་པའི་འདས་པ་
ཕྱིན་ཏེ། འདི་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཁྱབ་རྒྱུ་སྟམ་མོ། །

འདིའི་འཁྲུལ་གཞི་ནི། སི་དུས། འཁྱིལ་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱུང་པར་
ཅམ་ནི་གསལ་བར་མཛོང་བ་ཕྱིན་རྗེས་ཀྱི་དཔེར་བཤེད་བཞོད་པ་རྒྱམས་སུ་གསལ་ཞིང་
གྲགས་ཆེ་བ་དེར་ཟད། ཅེས་པ་འདི་ཡིན་ཐང་ཡང་། འདི་ནི་འཁྱིལ་རྗེས་འཇུག་ལ་
ཞུགས་པའི་འདས་ཆོག་མེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲུང་གི་འཁྱིལ་ཕྱིན་འཇུག་ལ་འཇུག་པར་ཕྱིན་
པའི་སྐབས་མིན་ནོ། །

ཨ་ལ་ཤའི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། གྲགས་དང་འགྲོགས། ཆོགས་ལ་.....
འཆོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འས་འཕུལ་མོབ་པ་སྐྱེས་ཆོག་གྲགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་
ཞེས་པའང་འཐད་པར་མི་ལེམས་ཏེ། ལས་ཆོག་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་འས་འཕུལ་སྐྱུར་བ་ལས་
ཆོག་གྲགས་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྐྱུར་བ་ག་ལ་ཡིན་སྟམ་མོ། །

ཨ་ལ་ཤའི་སྐུམ་རྟགས་འགྲེལ་བའི་ཡང་འཇུག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། སྐུལ་ཆོག་
ལ་ཕྱིན་འཇུག་མི་མོབ་པས་བསྟོད་ཅིག དཔྱུད་ཅིག དགོངས་ཤིག བཞེངས་ཤིག་
ཉུ་བྱ་རྒྱམས་མིང་རྒྱང་ཡིན་པས་འཁྲུལ་གཞི་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་པར་འབྱུར།
མཐུན་དུ་པར་འབྱུར། ཕྱིན་དུ་པར་འབྱུར་ཞེས་སི་དུའི་འགྲེལ་བར་བྱང་ཡང་མིང་རྒྱང་
ཉུ་བྱར་འདུག་པས། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། མགོ་ཅན་གྱི་
སྐུལ་ཆོག་ལ་ཕྱིན་འཇུག་མི་འཛོལ་པ་ཤུགས་ཆེན་ཡང་སྐུལ་ཆོག་ཡིན་ཆད་ལ་ཕྱིན་འཇུག་
གཏན་མི་འཛོལ་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུང་པ་དཀྱིས་ཤིག རོ་དཀྱུགས་ཤིག

གོ་མ་པ་འགོ་མས་ཤིག གྲོགས་དང་འགྲོགས་ཤིག མིག་གཙུག་ཅིག ལྷ་རྟེན་ལ་
མཛོལ་ཅིག བྱིམས་ལ་གཏུགས་ཤིག སེལ་བྱར་གཏོར་ཅིག ཁ་གདོངས་ཤིག
གཞུ་བདུངས་ཤིག གདམས་ངག་གདོངས་ཤིག ཚད་མས་དཔྱགས་ཤིག ཟུར་དུ་
དཔྱུངས་ཤིག ཐང་ལ་དབྱུགས་ཤིག འོ་མ་གཞོས་ཤིག ཉེན་ག་ལ་གཞོབས་ཤིག
ང་ལ་གཡོར་ཅིག འཕྲང་ལ་གཤོར་ཅིག ཟུ་བ་ལ་གསོན་ཅིག ཅེས་སོགས་སྟོན་
འཇུག་ཐོབ་པའི་སྒྲུལ་ཆོག་ཅན་ཁ་སྐད་དང་མཐུན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །

བསྟོན་ཅིག དཔྱད་ཅིག དཀོན། མཁྱེན། བྱིན་སོགས་མིང་རྒྱང་ཡིན་
ཞེས་བཤད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཆེད་དུ་བཛོད་པའི་ཆོག་གིས་བསྟོན་བྱ་
བསྟོན་བྱེད་བསྟོན་བྱིན་བསྟོན་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། ཟབ་མཐི་དོན་ལ་དཔྱད་བྱ་དཔྱད་
བྱེད་དཔྱད་བྱིན་དཔྱད་ཅིག ཅེས་པ་སོགས་མིང་རྒྱང་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་གང་སྟོན་གྱི་
ལས་ཆོག་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་ཡིན་པར་ཁས་སྲུངས་ན་གཞོད་བྱེད་སྟོན་མི་རུས་པར་
འགྱུར་རོ། །མཁྱེན་དེ་ཅེས་པ་མིང་རྒྱང་ཡིན་ཆོ། ཤིན་ཏུ་མ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་ལ་བྱིད་གྱིས་བཀོད་པའི་མཁས་གཅིག་ཕྱ་ལས་དཔེར་བཛོད་གཞན་མི་རྟོད་པར་འགྱུར་
རོ། །རང་གིས་བཀོད་པའི་རེའུ་མིག་དུ། ཆད་གྱིས་འཛོལ་དེ་ཅིག་དང་། གནས་སྒྲུ་
འཁོད་ཅིག་ཅེས་བཀོད་པས་ན་རང་ཆོག་སྒྲུ་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡང་བྱུང་འདུག་པ་དང་།
གདན་ཉིངས་ཤིག་ཅེས་པ་བོད་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་མི་མཐུན་པས། གདན་ཐོངས་ཤིག་
ཅེས་བྲིས་ན་སྟོན་གྱིས་མི་རིག་པ་སོགས་འདི་འདྲ་གཞན་ཡང་མང་ཉེ་སྐབས་སྒྲུ་མ་བཅ་
པ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། ད་དུག་ཐོབ་པ་ཅན་མིང་ལ་འཇུག་པ་ནི།
དཔེར་ན། སར་བྱིན་དང་འཛིན་དེ་ཅིང་མཁྱེན་དེ་པ་བཅུན་ད། །སོགས་རྒྱང་བ་གསུམ་
བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཆོག་དུ་མི་འགྲོ་བར་བཤད་པ་དག་རང་ལྷགས་སྒྲུ་འཛིན་མི་
རུང་རོ། །ཡང་། ཉུགས་འཇུག་འགྲེལ་བར་བསྟོན་ཅེས་པ་མིང་རྒྱང་དུ་བཤད་པ་དང་།
མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། བསྟོན་ཅེས་པ་བྱེད་པ་བོད་ཆོས་བ་ལ་བསྟོས་ཤིང་བྱ་བྱེད་

བཙི་རྒྱལ་ཡོད་པའི་དཔེར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱང་རང་ཆོག་ལ་འགལ་བ་བྱུང་སྒྲུང་ངོ་། །

གསེར་རྟོག་འགྲེལ་བར། སྤྱལ་ཆོག་གི་མཐར་ཕྱུར་རྒྱུ་ཆོག་ལྟར་ཅིག་ཞིག་ཤིག་གསུམ་ཚོབ་ཐང་ལ་མི་བསྐྱར་པར་སྤྱལ་ཆོག་ལ་ཞིག་ལས་ཤིག་ཕྱར་ན་རྒྱས་པ་ཆེ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཅིག་ཞིག་ཤིག་སྐྱེས་ནི་མིང་མཐའ་འདྲིན་རྒྱལ་དབང་གིས་ཚོབ་ཐང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོག་རྒྱས་ཆེ་མི་ཆེ་འུ་ཕྱད་པར་ལ་རྟག་ལས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཕྱར་ན་ཚོབ་ཐང་གི་རྩམ་གཞག་ལ་དོན་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་འོ། །

ས་མཐར་ཤེས་ཚོབ་པའི་དམིགས་བསལ་ལ་ཤེས་པ་དང་མི་འབྲུལ་བའི་དོན་ཏུ་ཞེས་ཕྱུར་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྩམས་སུ་སྤྱལ་ཆོག་མིན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཚོབ་པའི་ཆབ་ཏུ་ཞིག་ཕྱར་བ་གང་མང་ཡོད་པ་ནི་བརྗོད་བདེའི་དབང་ཡིན་པ་འདྲའོ། །འདི་འདྲས་ཞིབ་ཆ་བརྟན་པའི་ཚོབ་ཐང་གི་རྩམ་གཞག་ད་ལྟ་སྤྱི་བཙམས་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །

རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལས་བྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་རྒྱལ་བཤད་པ།

༡ མིང་མཐའ་འདྲིན་རྒྱལ།

བྱི་མ་དག་གི་འདྲིན་རྒྱལ་ནི། །

མ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་། །

མོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་། །

མ་ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་ངོ། །

ཀ དངོས་ཀྱི་དོན།

ཕྱི་མ་ཞེས་པ་མིང་དུ་གྱུར་པའི་ཡིག་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱི་མ་ཉིད་ཕྱིད་ཀ
 ཉེན་དུ་གཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀ་ནི་མིང་མཐའ་དང་། སྤྱར་བསྟུ་དང་ལ་དོན་ནམས་ཀྱི་ནམ་
 དབྱེའི་ཐོབ་ཐང་རི་ལྟར་འདྲེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། མིང་སྤྱ་མའི་མཐའ་
 སྤྱར་བའི་རྗེས་འབྲུག་པོ་ཡིག་ག་དེ་བ་ས་གང་དུང་ཡིན་ན། རྗེས་འབྲུག་དེ་དག་ལ་
 བཞུས་པའི་མིང་མཐའ་ཉིད་ཤེས་ན། དཔྱད་ཀ་ཞེས་པའི་ཀ་ཡིག་ནི་མིང་གཞིའི་པོ་
 ཡིག་ཡིན་པས་དེ་དུང་བར་བྱ་དགོས་ཀྱི། དཔྱད་ཀ་ཞེས་པའམ་དཔྱད་ཁ་ཞེས་པོ་ཡིག་
 གི་མཐའ་མོ་དང་མ་ནིང་འདྲེན་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱར་བཏང་གཙ་ཆེ་བའི་ཐོབ་ཐང་
 ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འབྲུག་པོ་ཡིག་ཡིན་ན་དེས་མིང་མཐའ་ཡང་མོ་ཡིག་དུང་དགོས་
 པས་སྤྱིང་ག་ཐམ་ག་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འབྲུག་མ་ནིང་གིས་མིང་མཐའ་མ་ནིང་འདྲེན་
 དགོས་པས་དགུན་ཁ་གཏར་ཁ་ཞེས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་དག་ནི་ཉགས་མཚུངས་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་ཙམ་བར་དངོས་སུ་བཞུན་པའི་སྤྱིར་བཏང་
 གཙ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཏེ། འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཙམ་བ་ལས་རང་གི་སྤྱོད་མཐུན་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཉགས་མཚུངས་ལ་མ་བཞེན་པར་བཞོད་བདེའི་དབང་གིས་སྤྱོད་
 མཐུན་པ་འདྲེན་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྗེས་འབྲུག་མ་ནིང་གིས་མིང་
 མཐའ་མོ་ཉགས་ཙན་འདྲེན་པ། སྤྱིན་མ། ཆར་བ། གསོལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་
 འབྲུག་པོ་ཡིག་གིས་པོ་ཡིག་དུངས་པ་བུམ་པ། ཙམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འབྲུག་པོ་
 ཡིག་གིས་པོ་ཡིག་དུངས་པ་སྒྲིག་མ། དྲིད་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འབྲུག་མ་ནིང་གིས་པོ་
 ཡིག་དུངས་པ་རན་པ། འོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་འབྲུག་པོ་ཡིག་གིས་མ་ནིང་དུངས་
 པ་ལྟ་ཆར། དགུ་ཆར་ལྟ་བུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ནམས་ནི་བཞོད་བདེའི་དབང་གིས་

འདྲིན་ཚུལ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་སྤྱི་ཉིག་གིས་མཛེས་སྤྱོད་ མོན་དང་ཀ་དང་མོན་ཁ་ཞེས་དེ་དག་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀ་དཔེར་བཅོལ་བ་མི་འཐད་དེ། མོན་དང་ཀ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེ་
དུག་ཐོབ་པས་ན་མོན་ཁ་ཞེས་མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་དངས་པའི་དཔེར་བཅོལ་དེ་དག་མིན་
ཆ་མ་འཆལ། མོན་གྱི་དུས་ཐོན་ཁ་མ་ཞེས་པའི་ཆོག་བཟུས་ནས་མོན་ཁ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་
ནི་སྐབས་འདིའི་དཔེར་བཅོལ་བ་མི་རུང་ཞིང་། སྐབས་འདིར་བཟུན་གྱི་མིང་མཐའ་མ་
ཡིན་པའི་ཐྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ཤར་ཁ། དབུགས་འཆད་ཁ་རྒྱུས་ཀྱང་སྐབས་
འདིའི་དཔེར་བཅོལ་བ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་། རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མོ་རྟགས་དངས་པའི་དཔེར་བཅོལ་བ་དུ།
མངོན་པ། མཐུན་པ། ཞེས་པ་ནི་བྱིས་ཤིང་བཞོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིག་ཅོར་མ་ཡིན་
པར་ངེས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐོབ་ཐང་ནི་རི་ལྟར་ཐོབ་ཅེས་ཐོག་མར་བྱག་བྲིས་མཛད་
མཁན་ཁོང་ཉིད་ལ་དྲི་བྱས་བྱེད་པ་ལས་བདག་ཅག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཁབ་ལྷ་མོའི་བྱ་ག་དང་
མཚུངས་པའི་སློ་ཁོག་ཏུ་རྒྱུད་དགའོ། །མངོན་པ་མཛོད་དང་མཐུན་པ་རྒྱུ་བཞི་ལ་བ་ཁ་
བྱམ་རི་ལྟར་ཐོབ་བསམ་པར་རྟགས་ཤིང་རྗེས་འཇུག་ན་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱུད་ལ་པ་
ཡོད་མ་གཏོགས་བ་བྱམ་མི་འཐོབ་པས་བྱབ་པ་ཞེས་བྱབ་མཐའ་བཅད་རུང་བར་མཇམས་
སོ། །

གཙོས་རྟགས་འཇུག་ཏུ། དཔེར་བཅོལ་ཡལ་ཆེ་བ་མི་རུ་རི་མ་རི་བཞིན་བཞག་པ་
ལས་མཚམས་འདིར་མ་ནིང་གིས་མོའི་མིང་མཐའ་དངས་པའི་དཔེར་བཅོལ་བ་དུ།
མངོན་པ། མཐུན་པ། ཞེས་བཞོད་པ་ལྟར་ན་མི་རུའི་རྗེས་སྤྱོད་མ་འབྲངས་པ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ཡང་མི་རུ་ལ་བརྟག་ཆོག་མ་བཞོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །ནོར་བ་དང་

འབུལ་བའི་དྲི་མ་ཡོད་ན་ནི་དག་ཐེར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྩེས་སྤྱེ་འབྲང་བ་
རྣམས་མགོ་སྒྲོངས་པའི་རྒྱ་ཏུ་བྱེད་དོ། །

མཆོ་སྒྲོན་ཞན་པར་དུ་བཏབ་པའི་སྤྲི་ཏིག་ཐེང་མཛེས་ན། མངོན་པ། མཐུན་
པ། ཞེས་པ་ཡོད་སྤྱར་བས་ནི་ཁྱས་དག་གཏོང་མཁན་དེས་སི་རུའི་དགོངས་པ་མ་ཡོན་
པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གཞན་དུ་ན་པ་ཡོད་དང་བ་རྒྱུ་མ་སྤྲི་ཏིག་ཁྱས་དག་གལ་རྒྱུང་
ན་ཡང་། སྒྲུབས་འདིའི་པ་དང་བ་ལ་ནོར་འཆུགས་ཡོད་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་
སྒྲུམས་སྤྱེ་བཞག་ཆོག་ཏེད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

ཨ་ལ་ཤའི་ཁ་རྒྱན་དུ། སྤྲི་ཐང་བ་གྲགས་པ་མེད་གེའི་གརྒྱའི་རྒྱ་རྒྱན་ལས། ན་
ཡིག་དང་མ་ཡིག་གི་མཐར་མོ་ཡིག་རྒྱངས་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ། ཡིན་བ། བཅོམ་བ།
ཞེས་བཞོད་པ་ཉགས་འཇུག་གི་ཆོག་ཟིན་དང་མཐུན་མོད་དེང་སང་སྤྱི་ཁྱུང་ཁས་མི་
ལེན་པས་དཔུད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་སི་རུས་འདི་དག་ལ་ཁྱུངས་བཅོལ་བ་འདྲ་སྤྲི་
མི་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །

ཡང་རྒྱང་པ། ཁང་པ། སྤྲིང་པ་སྤྲི་ཏིག་མོ་ཡིག་གིས་མོ་རྒྱངས་པ་འདི་དག་ཁྱུང་
ཡུལ་ཁམས་འགའ་ཞིག་གི་ཁ་སྒྲོད་དང་མཐུན་པའི་བཞིན་བདེའི་དབང་ཡིན་ན་མ་
གཏོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་མེད་སྤྲི་ཏིག་མོ། །ཁྱུང་པར་དུ་ལྷས་མ། བཅོམ་མ།
ལྟ་མོ། ལྟག་མ་སྤྲི་ཏིག་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་བསལ་ག་
ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁྱུང་བཞིན་བདེའི་དབང་གིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་ཐང་དངོས་ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བར་མ། འཇག་མ། ཟེར་མ། འཛལ་མ།
ཉག་མ། གཉེར་མ། ཐེར་མ། གཡེར་མ་སྤྲི་ཏིག་ཁྱུང་དམིགས་བསལ་ལ་འཕུད་
དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུར་རོ། །

ཨ་ལ་ཤའི་ཉགས་འཇུག་འབྲེལ་བར། རྩེས་འཇུག་མ་ནིང་གིས་མིང་མཐའ་མོ་
ཡིག་རྒྱངས་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ། ཉི་མ་ཤར་བ་གསལ་བ། ཞེས་དཔེར་བཞིན་དུ་
བཞོད་པ་ལ། ཉི་མ་དང་ཤར་བ་གཉིས་སྤྲེལ་དགོས་ན་དེར་བྱ། དེ་མེན་ཉི་མ་ཞེས་

པ་སྐབས་དེའི་དཔེར་བཞིན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། མ་ཡིག་གིས་མ་ཡིག་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་དེར། སྤྱང་ཁམ་ཆེན་པོ། ལམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཞིན་བཞེན་དུ་ལམ་རིམ་
 ཆེན་པོ། སྤྱན་ལམ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབོད་པ་ནི་རྩ་མཆན་འགོད་རྩ་ཡོད་ན་ལེགས་ཤིང་།
 མེད་ན་བོད་སྐད་རང་ལ་ཡིད་ཚིན་དཀའ་སྟམ་དུ་བདག་དོགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་ནི་
 བསེལ་ལྡན་སྤྱ་ལའི་སྤྱངས་ཀྱི་སྐད་བད་དང་བ་སྐད་མིང་འདོགས་ཀྱི་རྩལ་ལ་རྟགས་
 མཚུངས་དང་བཞིན་བདེའི་བྱད་པར་ནམས་ཀྱི་ཤེའི་ཅེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་རྒྱས་
 པའི་སྒྲིབས་པ་ཞན་པའི་དེ་ཉིད་སྤྱན་པར་སྤང་ཞིང་། བོད་སྐད་ཀྱི་བྱོད་དུ་ཆེ་དང་རྒྱང་།
 ཆེ་བ་དང་རྒྱང་བ། ཆེ་བོ་དང་རྒྱང་བ། ཆེན་པོ་དང་རྒྱང་དུ། ཆེ་ཤོས་དང་རྒྱང་
 ཤོས། ཆེས་ཆེ་བ། ཆེས་རྒྱང་བ། ཆེན་མ་དང་རྒྱན་མ། ཆེ་མ་རྒྱང་གསུམ།
 ཆེད་པོ་དང་ཆེན་པོ། ཆང་རྒྱང་། ཆ་དེ་རྒྱང་དེ་སོགས་བད་འདིའི་མིང་ཆོག་གཅིག་
 དུ་ཡང་བཀྲངས་གིས་མི་ལང་བ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་བོད་སྐད་རང་ལ་ཡིད་ཚིན་མེད་པར་གྱི་
 ཆོམ་དུ་མེའུ་བཅུ་བའི་དག་ལྟར་ཁ་ནས་རང་དུན་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན་ནོ། །མདོར་
 བ་ཆེ་དང་། ཆེ་བ། ཆེ་བོ། ཆེན་པོ། ཆེན་མོ་ལྟ་ནི་བོད་རང་སྐད་ལྟར་ན་གང་ལ་
 ལྟར་ས་དང་ཐོབ་རྩལ་མི་འདུ། མིང་གི་ཆ་ཤས་ལྟར་དུ་ཚིན་པ་དང་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་
 པའི་རྩལ་ལྟར་དུ་ཚིན་པ་གཉིས་མི་འདུ། གང་བཞིན་བདེ་དང་གང་བཞིན་བདེ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱད་པར་མི་འདུ། གང་དག་ཐོག་དུ་ཚིན་པ་དང་གང་ཡིག་ཐོག་དུ་འབྲི་བ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འདུ། དེ་གེ་ལ་མང་ཁྱུང་མེད་ཀྱང་ཆོག་གི་བར་ནས་སྐད་
 གངས་ཀྱིས་ཡར་གཙོད་དང་མར་གཙོད་མི་འདུ། དེག་རྩལ་བྱམ་པོ་ཚིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་
 ཅན་གྱི་དག་དང་སྒྲིབ་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ཞིང་སྤྱི་ཚིན་ནམ་དག་མཁས་པའི་དག་གི་
 ཚིན་གཉིས་མི་འདུ་བ་ནམས་ནི་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལ་མིང་ཆགས་པའི་ངོས་ནས་བཞིན་པའི་ཆེ། ལྟས་བྱིན་མགོ་གན་ལ་
 ལྟས་བྱིན་མགོ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ལྟས་བྱིན་མགོ་ཆེ་བ། ལྟས་བྱིན་མགོ་ཆེན་པོ།
 ལྟས་བྱིན་མགོ་ཆེན་པོ་སོགས་མི་ཟེར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཞིན་ཆེ་བོངས་ཆེད་ཆེ་བའི་

ཆ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་གི་བཟོ་ལྟ་དོན་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་གྱི་ཚུལ་དུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་
དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོགས་ལ་སྟེང་དཔའ་ཞིང་ལོག་རྟོག་བྱུང་མིད་བྱེད་པའི་ཟ་ཁམ་ཆེན་པོ་
ཅན་ལ་སྟེང་ཁམ་ཆེན་པོ་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་གྱི་སྟོན་ནས་མིང་བཏགས་པ་དང་། རྗེ་ཙང་
ཁ་བའི་གསུང་ན་ལམ་རིམ་རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ས་
བརྟེན་འཛིག་གི་སྟོན་ནས་ལམ་རིམ་ཆེ་བའམ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་ནི་བོངས་ཚད་ཆེ་བ་
ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་བའི་ཙང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐད་ནས་བརྗོད་
བདེ་དང་མིང་གི་བཟོ་ལྟ་ཐུབ་པའི་སྟོན་ནས་མཚན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཡིན་པར་
ལམ་རིམ་ཆེ་བོ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྒྲས་ན་མིང་གི་བཟོ་ལྟ་དང་བྲལ་ནས་
འགྲེལ་བཤད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བོད་བར་ལ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མང་དུ་སྒྲ་ཅི་དགོས།
གོང་དུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཆུང་རེ་རེའི་མིང་ལ་ཞིབ་འགྲེལ་བྱས་ན་ཆོགས་ཆེ་ཞིང་གཞུང་དོན་
སྒྲིབ་པར་འཇུག་བས་གཅིག་ཤེས་ཀྱན་གྲོལ་གྱི་དཔེ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཨ་ལ་ཤ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་གྱི་མཐུག་དུ།
ཤེས་བྱ་རེ་ལ་མིང་རེ། མིང་རེ་ལ་ཡི་གེ་མི་འདུ་བ་རེ་ཡོད་པས་བོད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་བཟད་
མཐའ་མེད་པས་ཞིབ་དུ་བསྐབ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དང་མཐུན་པའི་
གསུང་དུ་མྱང་གི་གོང་སྒྲོས་ལྟར་བོད་སྐད་རང་ལ་ཡིད་ཉོན་དཀའ་སྟམ་དུ་བདག་
དོགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་མཁས་པའི་མཐུན་སར་དབྱང་དུ་མི་རུང་བའི་ངག་དུ་གོ་བར་
བྱའོ། །

གཤེར་རྟོག་གིས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་སྟོས་གྱི་
མིང་གཞན་འབྲུབ་ཆེད་མ་ནིང་གིས་མོ་ཡིག་གྲུ་མཚུངས་སུ་བྲངས་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་ལོགས་པར་བཤད་པའོ། །

༡ རྒྱལ་དབྱེ་མཉམས་འབྲེན་ཚུལ་བཤད་པ།

སྤྱིར་འབྲེན་ཚུལ།

མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །

དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱུ་མཐུན་པའི། །

ཆོས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་། །

སྤྱིན་དང་འབྱུང་ཁུངས་འབྲེལ་བ་དང་། །

གནས་དང་པོད་པའི་སྤྱུ་ཡང་དྲང་། །

གཞན་ཡང་སྤྱར་བཅུ་ལྟ་བུ་བཅས་དང་། །

འབྲེད་ལྷན་བརྒན་དང་བདག་པོ་དང་། །

དགག་སྤྱབ་བྱུན་དང་དུས་ལའང་འབྲུག །

དེ་དག་ལྷ་མིའི་འབྲེན་ལས་འབྱུང་། །

གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་དེ་དག་གིས་མིང་མཐའ་རང་དང་ཉམས་མཛུངས་སམ་བཤོད་བཤེད་དབང་གིས་སྤྱུ་མཐུན་པའི་རྒྱལ་དབྱེ་དང་པོ་ཆོས་དངོས་ཉེ་མིང་ཙམ་བཤོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལས་སྤྱུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞི་བ་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ། ལྷ་བ་འབྱུང་ཁུངས། ལྷག་པ་འབྲེལ་བ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་པོད་པ་རྒྱལ་སྤྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཆོག་ལྷན་གྱི་ཚོགས་སྤྱུ་གཏོགས་པ་སྤྱར་བཅུ་དང་། ལྷག་བཅས། འབྲེད་ལྷན། བརྒན་པ། བདག་སྤྱུ། དགག་སྤྱུ། ཆོག་བྱུན། ཆོ་སྤྱབས་ལ་མཉམས་པ་རྒྱལ་སྤྱུང་སྤྱུ་མ་མིང་མཐའི་ལྷགས་གྱིས་མོ་མོར་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ལྷ་ཆོགས་པ་འབྱུང་ཏེ། དེ་དག་གི་གོ་དོན་དང་དཔེར་བཤོད་ནི་ལྷ་སྤྱུ་ལྷ་བའི་ཐད་དུ་མོང་མིན་པ་རྒྱལ་སྤྱུང་སྤྱུ་མ་འདིར་དྲན་པར་བྱའོ། །འདིར་སྤྱུ་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཉམས་མཛུངས་དང་བཤོད་

བདེ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་དགོས། ལྷ་རྟིག་ཕྱིར་མཛོས་དང་གཙོས་རྟགས་འཇུག་ལས།
 ལྷ་བ་པ་དང་། ཞེས་ལྷགས་སྤྱ་བཀར་ན་ཡང་བདག་པོ་ལྷ་བ་པ་དང་། དགག་པ་ལྷ་བ་
 པ་ཞེས་སྤྱེལ་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པར་འགྲོ་འཇུག་སྟེ།

ནང་གསེས་གྱི་འཇུག་རྒྱལ་ལས་རྣམ་དབྱེ་གང་

འཇུག་བཤད་པ།

དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འཇུག་པ། །

མཐའ་ལྷུར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས། །

གྱི་འཇུག་ཡོད་དམ་ཅེད་པ་ཡོད། །

དེ་བཞིན་ཆེད་ཅེད་ཉེན་ཅེད་དང་། །

ལས་བྱ་སྒྲུང་བྱ་བ་ལྷ་བ་པར་བྱ། །

སྒྲོ་སྒྲུ་འོས་པ་གནས་པའམ། །

དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ལས་ནང་གསེས་གང་དག་འཇུག་ཅིན། དཔེར་ན་མེ་ཁོང་
 ལྷ་བའི་མིང་གི་མཐའ་རྣམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ཤད་གང་ལྷུར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས་ཤེས་
 དགོས་ཏེ། བོད་སྐད་ལ་ལེགས་སྤྱར་ལྷུར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་བོ་འདི་ཞེས་སྒྲོ་སྒྲུ་ཞིག་
 མེད་ན་ཡང་། མེ་ཁོང་གང་ཞིག་ མེ་ཁོང་གང་དག་ མེ་ཁོང་གང་རྣམས་ཉིད་ལྷ་བའི་
 གྱི་སྒྲུ་ལྷུར་བས་རྣམ་དབྱེ་དང་བོ་མིང་ཅམ་གྱི་སྒྲུ་གདངས་གསལ་བོར་ཐོན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མེ་ཁོང་གིས་གཞུགས་བརྟན་གསལ་བར་བྱེད་ལྷ་བུ་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བ་བྱེད་པ་
 དང་། མེ་ཁོང་ལ་རྒྱལ་ལྷགས་ལྷ་བུ་བཞི་བ་དང་། མེ་ཁོང་ལ་གཡའ་ཆགས་ལྷ་བུ་
 བདུན་པ་དང་། མེ་ཁོང་དུ་བརྟུ་ལྷ་བུ་གཉིས་པ་དང་། མེ་ཁོང་ལས་གཞུགས་བརྟན་
 ཤར་ལྷ་བུ་ལྷ་བ་དང་། མེ་ཁོང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལྷ་བུ་བྱུག་པ་དང་། རྟེ་མེ་ཁོང་
 འཛིན་མཛད་གྱི་གར་མཁན་ལྷ་བུའམ། མེ་ཁོང་མ་རྟེ་བདག་ལ་སྒྲོ་སྒྲུ་ ཅེས་པ་ལྷ་བུ་

ནི་ནམ་དཔེ་བརྒྱད་པར་འགྱུར་བ་ནམས་ནི་མོ་སྒྲོལ། །ཙ་བར། མཐོན་དུ་འོས་པ་གནས་
བ་ཞེས་པས་འབོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀྱི་ནི་སུམ་ཅུ་བར་མིང་གི་སྟོན་མར་སྦྱར་བ་དང་།
འདིར་དམིགས་བསལ་ལ་མིང་ཆོག་གི་མཐར་སྦྱར་དུང་བ་ཡང་བཟུན་ཏོ། །

ཕྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་གང་འབྲུག་བཤད་པ།

གཞན་ཡང་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལས། །
བཟུ་སྒྲ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང་། །
མོང་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །
ནམ་གངས་དག་ཀྱང་བཞོད་པ་ལས། །
བཟུར་བ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང་། །
ཕ་སྐད་དང་ནི་མ་སྐད་དག །
མིང་གི་མཐའ་ན་ཡོད་མེད་དང་། །
ཀྱན་དུ་སྦྱར་བ་ནམས་ལ་ཡང་། །
དོན་ལ་བསྟེནས་པ་ཡོད་མེད་དང་། །
བཟུན་བྱ་ལྟག་མ་ཡོད་མེད་དང་། །
ཆོག་དོན་ཆོགས་དང་མ་ཆོགས་ཀྱིས། །
དེ་དག་ནང་གསེས་ནམ་པར་དཔེ། །

གཞན་ཡང་། མིང་མཐས་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་སམ་བྱེ་བྲག་གང་དང་གང་
འབྲེན་པ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་མིང་དེའི་མཐའ་དུ་སྦྱར་སྒྲའི་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལ་བཟུས་ནས་
རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཕལ་ཆེ་བ་ཞེས་སྟོས་དོན་ནི་ཕྱི་ཆོག་ལ་མ་བཟོས་པར་བཞོད་
འདོད་ཅམ་གྱིས་འབྲུབ་པའང་ཡོད་པར་བཟུན་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ནི་ཤར་རོ། །
འདི་ནི་སྟོན། ལྟ་བུ་དང་། ཆོག་ལྟ་བུའི་བཟུན་དོན་འདྲ་བ་ཅན་མེས་ཕོ་ཤིན་ཏུ་

དགའ། ཡ་མ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའ། སྤྱན་རྒྱ་ནམས་གྲང་ཤིན་ཏུ་དགའ། ཞེས་པ་ལ་
 མེས་པོ་དང་ཡ་མ་དང་སྤྱན་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་བྲིམ་མི་ནམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞེས་སྤྱད་
 པའི་ཆོག་སྤྱད་དང་སྤྱ་སྤྱར་བས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞེས་པ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཆོག་དོན་གོང་འོག་གི་བསྟན་དོན་འདྲ་བ་ལས་ཁྱི་མ་བསྟུ་བའི་དཔེ་ལ། རྒྱངས་
 འཁོར་ཡང་འགྲོས་སྤྱར་ན་གནམ་གྱི་ལྗོངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་གི་སྤྱས་གནམ་གྱའི་
 འགྲོས་སྤྱར་བ་བསྟུས་པའོ། །མིང་ཆོག་གི་ནམ་གྲངས་ཐ་དད་པ་དག་བཞོད་པ་ལས།
 བཙུབས་བསྟར་གྱི་ཆོག་ཡིན་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ནམ་གྲངས་གྱིས་འབྱེད་པའམ་སྤྱད་པའི་
 སྤྱད་སྤྱར་བ་ནི་དཔེར་ན་འོ་མ་དང་ཞོ་ནི་སྤྱམ་ཆེབ་འམ། འཆོ་བཙུད་དང་ལྗན་པའོ། །
 ཞེས་དང་། དབྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉའམ་གཞན་གསེས་བྱ་ནི་ཕྱ་ཁྱ་སྤྱག་གོ། །ཞེས་དང་།
 བསམས་ཤིང་བསམས་ཤིང་བདག་གི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ནི་བརྗེད་མཐའ་མེད་
 དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་ལ་བསྟེགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། དཔེར་ན། ཞིམ་ཡང་ཞིམ་ལ་སྟོར་
 ཡང་བདེ། ཞེས་པ་དོན་སོ་སོར་བསྟེག་སྒྲ་ཡོད་པའི་དཔེ་དང་། ཅ་འདིའི་འགྲོས་ནི་
 སྤྱར་ཡང་སྤྱར། ཞེས་པ་དོན་འགྲོས་སྤྱར་བ་གཅིག་བྱ་ལས་མེད་པས་ན་དོན་གཞན་ལ་
 བསྟེག་སྒྲ་མེད་པའི་དཔེ་སྟེ། འདིའི་སྟེང་ནས་གོ་བ་ལོན་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱམ་ཏུ་བར་བསྟན་པའི་བདག་སྤྱད་དང་། དགག་སྤྱ། ཆོག་གྱུན།
 ལྷག་བཅས། སྤྱར་བསྟུ་མེགས་ཆོག་སྤྱད་གྱི་ནང་གསེས་ནམས་ཇི་ལྟར་འབྱུག་སྒྲ་ལ་ནམ་
 པར་དབྱེ་བ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྩ་གཅིག་པ། རྗེས་འབྲུག་རྣམས་དགོས་པ་ ཅིའི་ཕྱིར་འབྲུག་པ།

ཅིའི་ཕྱིར་འབྲུག་པར་བྱེད་ཅི་ན། །
ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་ཉི། །
མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་ཐུང་ནས། །
ཆོག་གིས་དོན་རྣམས་ཉོན་པར་བྱེད། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

རྗེས་འབྲུག་གི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་དོན་ཏུ་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་ཏུ་མ་འདུས་པ་ལ་རྗེས་འབྲུག་གང་ཏུང་ཐུར་བ་ལས་མིང་དབྱུང་བ་ཉི་མིང་འགྲུབ་ལ། དཔེར་ན་ཀ་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མིང་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་ཏུ་མ་འདུས་ཤིང་རྗེས་འབྲུག་གི་ཐོབ་ཐང་ལྟར། རྣམ་དབྱེ་དང་ཐུན་སྒྲུབ་བཅས་ཐོབ་ཀྱིས་ཐུར་བ་ལས་ཆོག་འགྲུབ་པ་དང་། དཔེར་ན། རྒྱག་པས་བཟོས་པའི་ཀ་བ་དང་། ར་བཞེགས་པའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོག་ཏུ་མ་འདུས་པ་ཉི་ཐུལ་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བར་ཉོན་པས་ན་རྗེས་འབྲུག་ཐུར་བའི་དགོས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་སྤྲིག་གི་ཐེང་མཛེས་ལས། ལྷ་ལུས་བོད་སྐད་བྱུར་ཆག་ཏུ་མཛད་པ་
 ཅུང་མི་ལེགས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལ། བོད་རང་གི་སྐད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 དེ་ལ་ཡང་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དང་། དུམ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད། བྱུར་ཆགས་གི་
 སྐད། ཤ་བའི་སྐད་དེ་བཞི་ག་ཆང་ངོ་ཞེས་ཐོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་གསུང་སྒྲིལ་ལས་
 འབུང་ངོ་། དེ་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ནི། ཡིག་སྐད་
 དང་མཐུན་པའི་འཆད་པ་དང་ཚུད་པ་འབེལ་གཏམ་བཟོ་སྒྲིང་སྟགས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་སྐད་
 དང་། ལུང་བ་ཀྱུ་ཀྱོག་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་དང་མ་འདྲེས་པའི་བོད་ཡུལ་ཁམས་རྒྱ་ཆེ་བར་
 བྱན་མོང་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྐད་ནི་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དང་། ལྷ་རེ་ལ་ལྷ་རི། ཅ་
 བེ་ལ་ཅ་ནི། ཐོང་བོ་ལ་གཞོང་བ། སྒྲ་བ་ལ་གཞུང་བ། མ་བྱ་ལ་མ་བཡེ། སྒྲིན་
 ལ་སྒྲིན། སྒྲུལ་ལ་རུའུ། ལྷ་བྱ་ནི་བྱུར་ཆག་གི་སྐད་དང་། སྒྲ་བ་བོ་ཁོང་བ་ཅག་གིས་
 རིགས་ནི་བོད་པར་ཁས་འཆེ་ཞིང་སྐད་ཀྱང་བོད་སྐད་ཡིན་པར་སྒྲོ་མ་ན་ཡང་བོད་བྱངས་
 ཀྱིས་མི་གོ་བའི་སྐད་དེ་རིགས་ནི་ཤ་བའི་སྐད་ཏུ་བཅིར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན།
 སྐད་རིགས་སྤྲོ་ཆོགས་བཟེས་ནས་བཤད་ཡོང་ཏུ་བྱུར་པའི་ཅིང་ཁ་ཚུགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་
 འགར། ང་བོད་མིན་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ། བོད་སྐད་ཤེས་ན་དགོན་མཆོག་
 གསུམ། ཞེས་དགོན་སྒོ་བའི་ཁ་དཔེ་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཐ་དད་པ་སྤུ་ལའང་དེ་འདྲའི་སྐད་རིགས་བཞིའི་དངོས་སམ་དོད་ཐུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 བྱུར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ལེགས་སྒྱུར་དང་བྱུར་ཆག་གི་སྐད་ཅེས་སོ་སོར་བཞུན་པའི་དགོས་པ་ནི།
 སྤྲོ་མ་ནི་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་སྒྲིང་ཅི་ཐུབ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མཁས་གྲུབ་
 རྗེས་མཛད་པའི་སྒྲ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་རབ་དཀའི་འདུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་

ལས།

ཐེབ་ལེགས་ཚིག་སྒྲུབ་སྟན་དངགས་ལུས་མངོས་ལ། །

རྒྱན་མང་མདངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་བཀྲ་ན་ཡང་། །

གྲོང་ཚིག་གཅིག་གིས་སྟན་དངགས་སྐལ་ངན་བྱེད། །

རྒྱན་མང་ན་རྒྱང་ལྷ་བཅད་ངི་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུང་པའི་གྲོང་ཚིག་ཅེས་པ་མས་འཕུལ་དང་འས་འཕུལ་ནོར་
བ་དང་། ཡ་ལྟ་དང་ར་ལྟ་ནོར་བ་དང་། ལྷང་བ་ཀྱུ་ཤྱག་སོ་སོའི་ཕལ་སྐད་འབྲེས་པ་
སྐགས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་ཤ་ལྟག་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྒྲོབ་
དཔོན་ཐོན་མིའི་མཐུན་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་པར་དཔྱད་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྤྱུ་རྟགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་མིང་ཚིག་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པ་རྒྱལ་པར་དང་། ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྒྲེ་
གནས་དང་མཐུན་པའི་གདངས་དག་པ་དར་སྤེལ་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་བཅན་པོ་བགོ་བ་ལ་
བརྩོན་པར་དིགས་སོ། །

མཆམས་འདིར་ཡ་ལ་ཤའི་སྤྱུ་རྟགས་འབྲེལ་བར་ཡི་གེའི་དག་ཆར་གཏན་ཕབ་
བྱས་པ་ལས་འགའ་རེ་ཡི་འགྲིག་སྒྲུམ་པ་འཆར་བས་འདི་ལྟར། རྒྱ་གྲོན་ལ་དས་འཕུལ་
མ་དག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ངག་སྒྲོན་སྐགས་དག་ཡིག་དང་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མང་
པོར་དཔྱ་གྲོན་ཅེས་བྱིས་ཡོད་དོ། །རྒྱ་ནི་རུས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཐག་ཅམ་ལས་འཇུག་ས་ཁུང་
ངོ། །རྒྱ་རྒྱན་དང་ངལ་སོ་ལ་བས་འཕུལ་དོར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་བརྒྱན་ཞེས་པ་
རྒྱ་ཆབ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ཡང་བས་འཕུལ་འདོར་དགོས་ཏེ་བརྒྱན་
ནི་ཆབ་དང་དོད་དང་གཡར་བ་སྐགས་ལ་འཇུག་གོ། ངལ་གསོ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་
འགོད་རྒྱ་མེད་པར་བས་འཕུལ་དོར་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། གསོ་བྱ་འཆོ་བྱེད་བསོས་
སོས་ཤིག་གི་རྒྱལ་གཞག་ལས་འདའ་བར་མི་རུང་ཞིང་བས་འཕུལ་ལས་གས་འཕུལ་ལེགས་
པ་དང་། ངལ་སོ་ཞེས་པ་མ་དག་པར་བཅིངོ། །དིགས་སྒྲེ་ལ་བས་འཕུལ་མེད་པ་མི་
རུང་ཏེ། རྒྱ་ཞེས་པ་ས་སྒྲེ་པོ་སྐགས་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་དོ། །བུམ་པའི་ཁ་

ནས་ཀྱང་སྤྱོད་དང་། རྩལ་མཆོན་གྱིན་ཏུ་བསྐྱོང་གཉིས་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་
 ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེ་ག་ལ་རུང་། རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་འབྲི་བའི་དགོས་པ་ངེས་ཏིག་
 གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བཤད་པར་ཐིག་མགོར་ཡི་གེ་གསུམ་མན་ཆད་བབས་པའི་ཆེ་རིན་ཆེན་
 སྤངས་ཤད་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་འབད་པར་མི་སེམས་སོ། །ལྷེ་ཆན་རྩོགས་མཆོམས་དང་ན་
 རུའམ་གནའ་རུ་ཅན་གྱི་མཐར་ཉིས་ཤད་ཐོབ་ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་ཆོག་
 རྟེ། ལྷེ་ཆན་རྩོགས་མཆོམས་ཡིན་ཆད་ལ་ཉིས་ཤད་ག་ལ་ཐོབ། །ལྷེ་ཆན་རྩོགས་པའི་
 མཐའ་ན་རྩོགས་ཆོག་ཡོད་ཆེ་ཉིས་ཤད་ཐོབ་ཅེས་བཤད་ན་ཞིབ་ཆ་དང་ལྡན་ནོ། །ན་རུ་
 ཅན་མཐར་ཉིས་ཤད་ཐོབ་ཅེས་བཤད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཅིང་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་ལྷག་ཡིན་
 པ་གཞིར་བཞག ར་པ། རྩོན་པ། རྩལ་ཆོ། རྩོ་མཐོ། རྩལ་པ། མཐོ། མཐོ་
 མ་སྐྱུ་ཤད་གྱིས་བར་ཆད་པ་ཡོད་དོ་ཅག་ལ་ཉིས་ཤད་ཐོབ་དགོས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་
 སུམ་ཉགས་དག་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཐབས་མེད་དོ། །སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་
 ལྷེ་དགའི་པར་མར་ཡང་། བསྐྱེམ་བྱའི་སྒྲོ། །བསྐྱུག་བྱའི་རོ། །ཞེས་ན་རྩ་ཅན་ཡིན་
 ཆད་གྱི་མཐར་ཉིས་ཤད་བྱིས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཡི་གེ་བའི་སྒྲོན་ཏུ་གོར་མ་ཆག་གོ། །

བཅུ་གཉིས་པ། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་སྤྱིའི་དགོས་པ།

- མ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་པ་ན། །
- མ་ཡིག་བཟོད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །
- མ་ཡིག་དེ་དག་ན་མས་ལ་ཡང་། །
- འཇུག་པར་བཅས་པ་མེད་ན་ནི། །
- མིང་དང་ཆོག་ཀྱང་གསལ་མི་རུས། །
- མིང་ཆོག་གསལ་བ་མེད་ན་ནི། །

དོན་རྒྱལ་ས་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ། །

དོན་མཚོན་ཟོད་པ་ཀུན་ཀྱང་མེད། །

རིག་བྱེད་སྤྱོད་བའང་ཡོད་མི་འགྱུར། །

ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །

བསྐྱབ་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །

༡ དངོས་ཀྱི་དོན།

མོ་ཡིག་གི་དབྱངས་བཞི་འཇེས་འཇུག་གི་འཇུག་མ་ཞུགས་ན་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་
བལ་གདངས་ཀྱི་ང་རྩ་མེད་པས་བཟོད་ཐབས་མེད་ཅེས་པའམ། ཡང་ན། མོ་ཡི་ཡི་
གི་གི་གུ་སོགས་མེད་ན་མོ་ཡིག་ཀྱི་སོགས་སྤྱི་ཅུ་ཁོ་ནས་སྤྱིར་བཏང་ལ་བཟོད་བྱ་ཡོངས་
སྤྱོད་གསལ་པའི་དོན་མི་སྟོན་ཅེས་འབྲེལ་རྒྱུ་གཉིས་དང་། མོ་ཡིག་གསལ་བྱེད་སྤྱི་ཅུ་
ཐོ་ལ་གི་གུ་སོགས་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡང་དེ་ལ་རྟེན་འཇུག་གི་ཡིག་བཅུ་ཐོ་གང་ཡང་རུང་
བལ་ཞུགས་ན་ནི་མིང་དང་ཆོག་གསལ་ཐོར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་ནི་སྤང་དོར་གྱི་
གནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་གདངས་མཚོན་པའི་ཡིག་གཞུགས་རྒྱལ་ས་
ཡོད་མི་བྱིད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་དོན་གསལ་
བར་སྟོན་པའི་སྤྱོད་སྤྱང་རྒྱལ་ས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་བྱན་མོང་བའི་རིག་པ་བཟོ་ཆོས་སྤྱན་
དང་སྒྲོས་གར་སྤྱན་དག་སོགས་རིག་བྱེད་སྤྱོད་བ་དང་། ཉན་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟོད་བྱུར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་ཐོག་ཐོགས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཉི།
མིང་ཆོག་ལེགས་པར་སྤྱར་བས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་
རྒྱལ་ས་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ས་གསལ་

ཐོར་བཅུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་པ་ནི་སྐབས་བབ་ཀྱི་དམོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ མཐའ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གི་གྲུ་སྐགས་དབྱངས་བཞི་དང་རྩེས་འབྲུག་མ་ཞུགས་པར་གསལ་
བྱེད་ཀྱང་བས་དོན་མི་སྟོན་ཟེར་བ་མི་འབད་དེ། ཀ་ཁ་ལས་ཡིག་འབྲུ་རྒྱང་བས་ཀྱང་
དོན་སྟོན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀ་ཞེས་པས་ཁང་བའི་ཀ་དང་། ཁ་
ཞེས་པས་སྐྱ་བྱེད་ཀྱི་ཁ་དང་། ང་ཞེས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་གཏད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པ་
བཞིན་དུ། ཆ་ཆ་ཉ་ད་ན་པ་མ་ཆ་ཕ་ཟ་ཡ་ར་ལ་ཤ་ས་ཏ་ཨ་ནམས་ལ་དབྱངས་བཞི་དང་
རྩེས་འབྲུག་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཡིག་འབྲུ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལན་
རྩི་ཉར་གདབ། དེར་མ་ཟད། སྟན་རག་མེ་ལང་མའི་དཔེར་བཞིན་ནམས་སུ། གི་
གྲུ་སྐགས་དབྱངས་བཞི་གཏན་མ་ཞུགས་པའི་དབྱངས་ཨ་གཅིག་ཕུར་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་
བའི་སྟན་རག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནམས་དང་། བྱད་པར་དུ་རྩེ་ཅོང་ཁ་བ་དང་
མཁས་གྲུབ་རྩེའི་གསུང་ཐོར་བྱ་གཉིས་སུ་བཞོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་བཞིན་བྱ་
ཀྱན་འདུས་ཤིང་། དབྱངས་ཨ་གཅིག་ཕུར་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་ལས་སུ་མ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྷ་བཅུ་ལྟག་དང་། བྱི་མ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་དག་
གིས་གི་གྲུ་སྐགས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དོན་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཅུན་པ་འདི་དག་ལ་ཅི་ཟེར།
གང་ལྟར་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་ལན་རེ་གལ་ཆེའོ། །

སྐབས་འདིར་གསེར་རྟག་འབྲེལ་བར། གི་གྲུ་སྐགས་དབྱངས་བཞི་དང་།
གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཉགས་དང་བྲལ་བའི་ཨ་བཅས་མ་ཞུགས་ན། གསལ་བྱེད་ཉེར་
དབྱ་བོ་ནམས་གདངས་ཀྱི་ང་རྩི་དང་བྲལ་བས་བཞིན་པ་མེད་པར་འབྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཐོད་ཡིག་ལྟར་ན་ཨ་ཆེན་གསལ་བྱེད་

ཉེར་དགུ་དང་རི་ལྷན་སྦྱར། ཉུག་ལ་འཇུག་ཙམ་བར། མེད་ཡི་གེ་མེད་ན་ཕོ་ཡིག་རྒྱང་
བས་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་ཅེས་སྒྲིར་བཞུག་ནས། བྱད་པར་ཕོ་ཡིག་རྒྱམས་ལ་རྗེས་
འཇུག་བཅུ་ལས་གང་ཡང་རྩང་བ་ཞིག་མ་ཞུགས་ན་མིང་དང་ཆོག་གསལ་ཕོ་མི་འབྱུང་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། རྗེས་འཇུག་གཞན་དགུ་ཕོ་གང་རྩང་མེད་ཆོའ་མཐའ་ཅན་
ཕྱིད་དགོས་པ་སྟུམ་ཅུ་བར་བཞུག་ཟིན་པ་དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་དུན་པར་རིགས་ཀྱི།
སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཨ་ཆེན་ཞིག་སྒྲི་དོལ་དུ་འབྱུང་དོན་ཅི། གལ་ཏེ་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་ཨ་ཡིག་ཉུག་མེད་དུ་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དེ་མ་ཡི་ཡི་གེའི་
གས་སྟུ་བཞག་ན་ཙམ་བ་དང་འགལ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་ཞུའོ། །

དབྱངས་ཅན་གྱུ་བ་པའི་རྫོ་རྗེའི་ཉུག་ལ་འཇུག་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་
ལས། སྐབས་འདིར་དབྱངས་ལྟར་བཞེད་པ་བདེ་ཞེས་ཨ་ཡིག་དབྱངས་ཀྱི་གས་སྟུ་
བསམ་བཞིན་བཞག་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ལ་ཤས་ཀྱང་ཨ་ཡིག་སྐབས་འགར་.....
དབྱངས་དང་སྐབས་འགར་གསལ་ཕྱིད་དུ་བཤད་ཅིང་། ཨ་ཡིག་དབྱངས་སྟུ་བཞུ་བ་
ཕྱིར་དབྱངས་ཅན་དཀྱིས་སྒྲུའི་དབྱངས་ཨ་རེས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདྲེན་པ་སྐགས་སྟུ་
ཆོགས་ལ་བཅར་འདུག་གོ། །

བཅུ་གསུམ་པ། ཉུག་ལ་འཇུག་གི་གཞུང་བཙམས་ བའི་དགོས་པ་དང་དགེ་བསྒྲུ།

རི་ལྷན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་རྒྱམས། །
ཕྱང་ཕོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་དང་། །
གྱུ་བ་མཐའ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ཡང་། །
རང་ཉིད་གྱིས་ནི་མི་ཤེས་བཞིན། །
དེ་བཞིན་ཡི་གེའི་འཇུག་རྩལ་རྒྱམས། །

སྒྲོམ་བ་ཀྱན་ལ་གནས་ཀྱང་། །

རང་ཚུལ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །

དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ག་ལ་ཤེས། །

དེ་ཕྱིར་སྒྲོམ་བའི་དབང་ལྷག་གི། །

རྩེས་སྒྲོམ་འདི་ཀྱན་རྟོགས་ཀྱང་ཅིག། ། །

དཔེར་མཆོད་ན། མ་བསྐྱབས་ཤིང་མ་སྐྱངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཐ་མལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་སྤང་བ་ལྟ་དང་།
 མིག་སྟགས་དབང་པོའི་ཁམས་དྲག་དང་། གཟུགས་སྟགས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲག་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་སྟགས་རྣམ་ཤེས་དྲག་ཉི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མིག་གི་སྒྲོམ་ཆེད་ནས་
 ཡིད་གྱི་སྒྲོམ་ཆེད་བར་དྲག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཆེད་བར་
 དྲག་ཉི་སྒྲོམ་ཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་གསོ་རིག་ལས་བརྟན་པའི་དོན་ལྟ་སྟོན་
 དྲག་དང་། ལུས་ཀྱི་ཅ་སྟངས་ཐག་དོན་གཉིས་ཆགས་ཚུལ་དང་། ཆད་མའི་རིག་པ་
 ལས་བརྟན་པའི་སྒོ་རིག་བདུན་དང་། མངོན་པ་གོང་འོག་ལས་བཤད་པའི་སེམས་སྤང་
 ལྟ་བུ་སྟགས་གང་དང་གང་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྤང་མཐའི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་དབྱེ་བ་བཀྲང་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་
 སྤང་ཆོགས་པའི་ཁྱེན་དང་མ་སྤང་པར་ཤེས་པའི་གནས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡི་གེའི་
 ཉགས་དང་མཐུན་པར་རི་ལྟར་སྒྱུར་ཚུལ་ཡང་བརྟོན་སྒྲོམ་བ་ཐ་མས་ཅད་ལ་རྟོན་ཆགས་
 ལྷག་ནས་པའམ་རང་ཆས་སྤྱུབ་ཡོད་ནའང་། སྒྲོམ་དཔོན་དང་དགེ་ཆན་སྟགས་ཀྱིས་
 བརྟོན་པའི་མན་ངག་གི་ཁྱེན་ཅི་ཡང་མེད་པར། མིང་ཆོག་རི་ལྟར་འབྲག་པའི་རང་
 གི་ཚུལ་ལྷགས་དེ་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེ་མ་ཤེས་པས་ནི་སྤང་དོར་གྱི་དོན་
 རྟོན་པའི་ཚུལ་ཤེས་མི་རུས་པ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་སྤང་དུ་བཅོན་པ་ཚུ་བོའི་རྟོན་བཞིན་
 དུ་བཞེན་ཏེ་ཉགས་ཀྱི་འབྲག་པའི་དོན་ལ་རབ་དུ་མཁས་པར་བྱའོ། །

གོང་སྒོས་སྒྲོམ་ཆོད་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲོམ་དཔོན་ཐོན་མི་སྒྲོ་ཤས་འཕགས་ཡུལ་

གྱི་ཡི་གེའི་འདུག་པའི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་ལུ་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་རྟགས་འདུག་གི་རྣམ་གཞག་བཅུ་མས་པ་འདིའི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་
གངས་ཅན་ཐོད་མྱོངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་
ཞིང་རྟོགས་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་
ལུགས་འདི་ཉིད་སྤྱོད་གསལ་ཞིང་བཙོན་འགྲུས་དང་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་
རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱུགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟེ། དེ་ལྟར་ན་རོན་མེད་ལལ་ལྟར་
ལས་རྟགས་ཀྱི་འདུག་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་བསྟན་ཅིན་རྟོ། །

རྒྱུང་ཁྱི་ཆེན་སྤྱོད་བཟང་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་ལ་བབས་པར་གྲགས་པའི་
རྣ་རིང་བའི་སྤྱམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ལའི་ན་རྒྱན་ལས། མི་ཏུའི་འགྲེལ་བ་སྤྱི་ཉིག་
ཐེང་མཛེས་ཀྱི་སྐབས་མཚམས་ལྟ་བུ་བཅས་ཅད་ཏུ་རྒྱལ་དབང་ལྟ་བའི་ལལ་སྤྱོད་རྣམ་
སྤྱིང་བའི་སྤྱམ་རྟགས་འགྲེལ་བ་ལ་ཆེད་གཉེར་དམིགས་བྱུག་གི་དགག་པ་མཛད་པ་ལས་
འགའ་ཞིག་བྱུགས་མད་པའམ་དགོངས་དག་པ་ཅམ་དང་། རེ་གཉེས་ནི་རྒྱལ་བསྟན་ལ་
དགེ་ཀར་གྱི་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་འདྲ་ཡང་མིན་ནམ་སྟམ་པ་སྟགས་འདུག་ཅིང་། ཁོ་ཐོས་ནི་རང་
གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དགག་སྐབ་བྱས་ཁུལ་འདི་ཆང་མ་གཅི་ཐོར་ཆ་གཞུང་གི་དགོངས་
པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། ཡང་སྟོས་རང་ལུགས་ཀྱི་གཅེར་ནོར་དག་ཡིག་ཟ་མ་རྟོག་གི་
ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་རེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྤྱོད་གཟུ་ཐོར་གནས་པའི་
གཏམ་ལྟེ་བདག་ཏུང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟམ་པའི་ཀྱན་སྤྱོད་ཡར་ལུན་ཏུ་
མཆིས་ན་ཡང་ལྟག་གིས་མཚོངས་སར་ལས་མི་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་མི་དགོས་སོ། །

དེ་ལ་ཇི་སྐད་ཏུ།

སྤྱོད་གསལ་བཙོན་ལུན་སྤྱལ་མཉམ་གཞིན་ལུ་ཆེར། །

ཅུང་ཟད་ཕན་ནམ་སྟམ་པའི་ཀྱན་སྤྱོད་གིས། །

མི་ཤེས་ཤེས་ཁུལ་ངོ་ཆའི་གོས་བྱལ་ཏེ། །

སྤྱོད་བཙོན་འདུམ་དཀར་འཕྱོ་བའི་མེ་རྟོག་སྤྱོས། །

རྩོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་སྐྱ་མེད་ལེགས་བཤད་ལ། །
 མ་གྲུས་ཚྭ་གས་ལྷང་མཐོང་རྒྱང་མ་ལགས་ཏེ། །
 གསེར་ལ་བཟུགས་བཅད་བརྒྱར་བའི་དཔེ་རི་བཞིན། །
 མཁས་པའི་བརྟག་དབྱེད་ལས་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། །
 དེ་སྒྲིད་འདིར་ཡང་རང་སྒོས་ཚྭ་གས་ཆོད་གྱིས། །
 འགལ་ཐྱིག་ལྷན་འབྱེན་བྱས་ཁྲལ་གང་ལྟར་ཡང་། །
 རོན་གཉེར་ལྷན་པའི་སྒོ་གྲོས་ཁ་བའི་རིར། །
 ཉ་སྒྲིའི་འོད་གྱིས་ཆེས་དཀར་མི་འབྱུར་རམ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཀུན་
 སྐྱང་སྒྱིབ་མེད་དུ་མཆོན་པར་བྱས་སོ། །
 འདིར་སྐུས་པ།
 ཀ་ཐེང་དབྱངས་ཡིག་སོ་བཞིའི་གྲངས་ལྷན་གྱིས། །
 ཁ་བའི་རྒྱངས་འདིའི་ཐ་སྟོད་མིང་བརྒྱའི་ཆོགས། །
 ཀ་ཤལ་ནོར་ཐེང་རྒྱ་མཆོ་མཆོན་རྒྱས་པའི། །
 ང་རོ་འབྲུག་སྒྲིའི་དབྱངས་ལ་འགྲན་འདི་མཆར། །
 ཅ་ཅོ་འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་བཞི་གནས་སྤྱ། །
 ཆ་ཤས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི་རྒྱས་འགྲལ་འདི། །
 ཇ་ཁྱ་བརྒྱང་བས་ལྷས་ཁམས་གསོ་དང་ལྷན། །
 ཉ་མོ་འབྲུགས་འགྲོས་དཔེ་བཞིན་ལེགས་པར་བཙུམས། །
 ཏཱ་རེའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྷན་ཤང་ཀོང་ཇོ་དུས། །
 ཐ་མལ་སྤྱས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མི་བརྟུབ་པ། །
 ད་གཞོད་ཐོན་མི་ཞེས་གྲགས་སྒྲོབ་དཔོན་དེས། །
 ལྷ་ག་ར་དཔེས་ཡིག་གཟུགས་གཏན་ལ་ཐབ། །

བ་སངས་ལྟར་དཀར་ལྟན་པའི་དར་བོ་ཆེ། །
 བ་མཐའ་མེད་པའི་དབྱངས་སུ་བསྐྱོད་པ་ན། །
 བ་སྤྱོད་ལང་ལོང་གཡོ་ལྟན་བཟུགས་པའི་དབྱངས། །
 བ་ལྟར་མགོན་སྤྱོད་ཐོགས་ཀྱི་བཏན་པ་འཕྱོགས། །
 ཅ་རྟུང་གངས་ལྟན་ལྟན་གནས་ལྟན་འགྲུབ་ཕྱིར། །
 ཆ་སྒྲུབས་དབྱངས་སུ་འཕྱུར་བའི་གྲག་ཅིག་ན། །
 ཇ་ཡའི་བཟན་ལ་ཞུགས་པའི་ཀན་པོ་ཡང་། །
 ཉ་མོ་མཆོངས་ལྟང་ཅལ་གྱིས་ཅི་ཡང་བྱེལ། །
 ཊ་ཡིག་ལྟར་འབྱེལ་འབྱོག་པའི་སེམས་སྤངས་ཤིང་། །
 ཋ་གཉིད་ཅམ་གྱི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར། །
 ཌ་ཅག་ཆོ་ཁའི་རིག་གཞུང་སྤྱིག་སྤྱེང་། །
 ཡ་མཆན་འདི་དག་སྤེལ་ལ་སྤེལ་རངས། །
 ར་རིའི་སྤྱོད་བྲལ་ལྟན་བསམ་ནམ་དག་གིས། །
 ལ་ལའི་བཞེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དགག་སྤྱོད་ངག །
 ཤ་མོ་བཅོལ་ལྟར་ལྟང་བ་འདི་དག་ཁྱང་། །
 ས་ལེར་ཚྱགས་སྤྱོད་ཡིན་གྱི་གཞུང་དུ་མིན། །
 ཏ་ཅང་རྒྱས་མིན་གོ་སྤྱི་ངག་ཆོག་གིས། །
 ཨ་ཆེན་ཡི་གེའི་མཆོག་ལྟར་གཏན་འཁེབས་གཞུང་། །
 ཉམ་ཏགས་བར་སྤྱོད་ཉིན་བྱེད་འོད་སྤྱོད་གིས། །
 སྤངས་པའི་སྤྱོད་ཆེན་དུངས་ནས་འབྱོན་པར་ཤོག །

ཅེས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་བར་སྤྱོད་པའི་བཟན་བཅས་སྤེལ་ཅུ་བ་དང་ཏགས་འདུག་གི་ནམ་
 གཞག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐོན་མེད་ཞལ་ལྷང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཆོ་ཏན་ཞབས་དུང་འཛིགས་མེད་
 རིགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སེམས་མེད་གཞན་ངག་དབང་དབྱངས་ལྟན་རིག་པའི་འདོད་འཇོགས་འབོད་པས་

༡༢༡ །མ་རྩ་པ་རྣེ་ཏ་རྩེ་བཙུན་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སློ་སྤྱོད་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ།

རིས་སྤྱུ་མ་བཅད་པའི་སློ་གསལ་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གངས་ཅན་སྟོ་ལྟའི་བར་སློད་རིག་
པ་འདི་ལས་རང་གིས་ཤེས་ཆོད་ཙམ་ཞིག་སྤྱི་ཚུལ་དུ་ལུལ་བ་སྟེ། རབ་རྒྱལ་བཟང་བུ་ང་གསུམ་
པ་དོན་གྱི་ཚུལ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལཱའི་(༡༧༧༧)དབྱར་གྱི་དུས་སྤྱི་ཚུལ་པའི་མགོ་བཙུགས་ནས་ལོ་དེ་
གའི་སྟོན་གྱི་མཛུགས་ཆ་ལ་ཞིགས་པར་བརྩམས་གྱིས་བའི་དགེ་བས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གྱི་ཙ་བར་
རྒྱར་པ་སྤྱུ་མ་ཙུ་བ་དང་ཉགས་འཇུག་འདི་ཉིད་གྱི་འབྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་རྒྱར་ཅིག། །

རྟགས་འདུག་གི་ས་བཅད་རྟག་པ་འདི་དཔུས་སུ་བཀོད་ན་གཞུང་རོན་གྱི་བ་པར་

འཕུར་བས་ན་བལྟ་བའི་ཕྱིར་གཤམ་དུ་བཀོད་པ།

(རྟག་པ)སི་དུས་བཀོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་གལ་ཆེ་

བ་འགའ་ཞིག་གི་མཆན་འགྲེལ་དང་ཡི་གེ་

མ་དག་པའི་འབྲུལ་སེལ་སྒྲིང་།

【རྟག་བཀའ】རང་བཞིན་གྱིས་གང་བའི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་ཕོས་བཀའ་བར་བྱས་པ།

【གོས་བཀའ】མས་བྱིས་པ་བསྐྱལ་དུས་གོས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་དེའི་ཁ་གཏད་ལ་མིག་ལ་
མིང་རྟག་གས་འདུག་ལྟ་བུས་མཆོན།

【ཚིགས་སུ་བཀའ】ར་ལུག་སོ་སོར་བཀའ་བ་ལྟ་བུ་ཉེ་ཕན་ཚུན་སུ་བཀའ་བས་མཆོན།

【ལམ་བཀག】གཞུང་ལམ་དུ་གད་པ་ཉིལ་བས་རྒྱང་ས་འཁོར་བཀག་པ་ལྟ་བུ།

【ལག་པ་བཀན།】བསམ་བཞིན་ལག་པ་བྱེད་དུ་བསྐྱན་པ་ཉེ་ཉིལ་བའི་གན་རྒྱལ་དང་མི་
འདྲ་བ་ནི་བྱེད་པ་ཕོ་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་དོ། །

【ཁལ་བཀལ།】གཡག་ལ་དོ་བོ་བཀལ་བས་མཆོན།

【ཤིང་བཀས།】ལྟ་རེས་གཤེག་པ་ཉེ་ཉི་མ་དང་ཆར་རྒྱང་གིས་གས་པ་དང་མི་འདྲ།

【ཐད་བཀལ།】སྒྲུང་པ་བཞུགས་པ།

【ཁལ་བཀལ།】འོག་གི་ཁལ་བཀལ་དང་འདྲ་ཉེ་ཁལ་བཞག་པའམ་ཐབ་པ།

【གཞུ་བཀའ】གཞུ་རྒྱད་མདའི་རྟོང་ལ་སྐར་ནས་མདའ་འཐེན་པ་ཉེ་འོག་གི་གཞུ་.....
བདུངས་དང་འདྲའོ། །

【གོང་དུ་བཀྱར།】འཁུར་བ་དང་བཀྱར་བ་དོན་གཅིག་དུ་གོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་
འདིར་ནི་སྤྱི་བྱེད་པའི་གནས་སུ་བབྱང་བ།

【མིང་བཀྲག】འདིའི་ཁ་གཏད་ལ་འབྲས་ཀྱི་མྱེད་མ་ཐེགས་པར་བཟུང་མིང་གི་མཚན་གྲག་
པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད།

【མཚན་བཀྲས】བད་རྩིང་ཉྱེ་མཚན་གདུས་པ།

【སྒྲག་བཀྲམས】བསད་པའི་བད་རྩིང་།

【མུ་བཀོང】དཔལ་ཁྱམ་པ་ཉྱེ་མྱེད་སྒྲ་བས་ཞན་པར་བྱུར་པ།

【ཆ་བ་བཀོག】མིང་སྒྲིང་མོགས་ཀྱི་ཆ་བ་བྱུར་བཏོན་པའམ་བྱུང་བ།

【ལྷས་བཀོད】བཀྲམ་པ་དང་བཤམས་པའི་བད་ཉྱེ་བཀོད་བཤམས་ཞེས་པས་མཚན།

【བྱུར་བྱ་བཀོལ】མོགས་སྒྲ་བྱེ་བའམ་བཀོར་བ།

【གཡོག་བྱ་བཀོལ】ཅི་དགར་ཁངས་བྱུད་པའམ་བྱན་བྱ་བཟུང་བ།

【ཐག་པས་བཀྲིགས】བཅིངས་པའམ་བཅུམས་པ།

【རྒྱལ་བ་བཀྲེས】གཅིག་ལས་མང་མོར་རྒྱས་པ།

【རྒྱ་བཀྲེད】ལྷིར་རྒྱ་རེ་ཆེར་བཏང་བ་ལ་རྒྱ་བཀྲེད་ཅེས་ས་མཚན་ཅན་བྱ་འབྲི་བ་དར་ཆེ་
ཞིང་། བཀྲེད་ནི་བར་ཐག་རེ་རིང་བྱ་བཏང་བའི་དོན་ཉི་ཁྱེད་བཀྲེད་ནས་མ་འདུག
ཐག་ཉི་མར་ཤོག་ལྟ་བུས་མཚན་ལ། འོག་བྱ་རྒྱ་བཀྲེད་ཅེས་ཡོད་པ་ལ་དཔགས་ན།
རྒྱང་བཀྲེད་ཟེར་རྒྱའི་རྩེས་འདུག་ང་ཡིག་ཆད་པ་འདྲ།

【མེ་རྟོག་བཀྲམ】ཁྱབ་པར་བརྟལ་བའམ་བར་མཚམས་མེད་པར་བཀྲང་བར་བྱས་པ།

【དཀོངས་པ་བཀྲལ】འདོད་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནམས་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་པ།

【རྒྱལ་ཐོས་བཀྲབས】བད་རྩིང་ཉྱེ་འདམས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་ཐོའི་བྱགས་ལ་
འབབ་པའི་མི་སྒྲོན་པོར་བསྐྱོས་པ།

【ཐར་བར་བཀྲིས】ཁྱིད་པའི་བད་རྩིང་།

【བྱི་མ་བཀྲས】རྒྱས་དག་པར་བྱས་པ།

【དབྱ་བཅོམ་བཀྲོངས】བསད་པའི་བད་ཉྱེ་དེའི་ཁ་གཏད་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བའི་གྲོངས་
དང་མི་འདྲ་ཞིང་བཀྲོངས་དང་འདུག་པ་གཅིག་གོ།

- 【ཆིག་གིས་བརྒྱས་པ་】ཕན་པའི་ཆིག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་བ་དང་པ།
- 【མདོ་བསྟགས་པ་】དཔེ་ཆ་སོགས་སྐད་མཐོན་པོ་སྟེ་དང་བཅས་པས་བཏོན་པ།
- 【འདོད་པ་ལ་བརྟམ་པ་】རྒྱ་རྩ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བ།
- 【ཚོར་བརྟམས་པ་】གཞན་ཚོར་སྟོག་གིས་སྒྲུངས་པ་ལྟེ་བྱ་བ་ཐ་ཆད་པ།
- 【ལག་པ་བརྟམས་པ་】བསྐྱམས་པའི་སྟོག་སྒྲ།
- 【ས་བརྟམས་པ་】འཛོར་དང་ལག་པས་ས་བྱས་པ།
- 【ཁ་བསྐྱངས་པ་】མ་ཚང་བ་ཚང་བར་བྱས་པ།
- 【བྱགས་དམ་བསྐྱངས་པ་】བཟའ་བཅའ་བདུང་གསུམ་སོགས་བྱིས་དགའ་བར་བྱས་པ་ལྟེ་གཞུང་གཞན་ཏུ་བྱགས་དམ་བཀང་ཞེས་ས་མགོ་མ་བྱས་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། །
- 【རྒྱ་བསྐྱམས་པ་】མི་བྱགས་ཆེ་བས་རྒྱ་འཐག་པ།
- 【ཡང་ཡང་བསྐྱར་བྱ་བ་】བལྟ་བས་པའམ་རྫོས་པའི་དོན།
- 【སྟོག་བསྐྱབས་པ་】སྟོག་འཛོར་བའི་ཉེན་ཁ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པ།
- 【རྒྱ་བསྐྱམས་པ་】འཁྱམ་བྱི་ཁ་གཏད་མཆོ་སོགས་རྒྱང་གིས་ཡམ་ཡམ་ཏུ་བསྐྱོད་པའམ་འོ་མའི་སྟོད་སོགས་བསྐྱལ་བ།
- 【བྱིན་བྱིས་བསྐྱངས་པ་】ཕན་བཏགས་པ།
- 【རྩ་བ་བསྐྱལ་བ་】འབྲོག་པའི་རྩ་བ་ཀལ་འགལ་བྱེད་པ་ལྟེ་སྟེ་སྟེ་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་འཆོར་གཞན་ཏུ་སྟོས་པའི་དོན།
- 【གནས་སུ་བསྐྱལ་བ་】ཐུ་མཐོའི་གནས་སུ་སྒྲིབས་པར་བྱས་པ།
- 【བྱིར་བསྐྱད་པ་】ཕྱི་རྩལ་ཏུ་དེད་པའམ་ཐུད་པ།
- 【རྒྱ་བསྐྱལ་བ་】ཆར་བབས་ནས་རང་བཞིན་བྱིས་རྒྱ་འབྱེལ་བའི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མོར་ཏུ་མ་བཅུག་པ།
- 【ཚོར་བསྐྱམས་པ་】གཡར་བ་ལ་དོན་གཉིས་ལས་དངོས་རྩས་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྟོར་བྱས་ནས་སྟེད་ཆོག་པ་ལ་བསྐྱིས་དང་། དངོས་རྩས་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྟོར་མ་བྱས་པར་

སྒྲོད་དཀོས་པ་དེ་ལ་གཡར་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། ། རྒྱ་སྐད་ལ་གཡར་དང་བསྐྱེས།
བཙའ་དང་གཡའ་སོགས་ལ་བྱད་པར་མེད་ཟེར་ཏེ་བོད་སྐད་ལ་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

【ལྷམ་བསྐྱམས་】ཀོ་བ་ལ་མཉེན་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་ལྷམ་བྱུགས་པས་མཚོན།

【དབང་བསྐྱར་】འཁོར་སྒྱར་གྱི་རྒྱལ་སར་འཛོག་དུས་སྤང་ཆེན་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་།
བམ་ཟེས་གྱི་བོར་བུམ་རྒྱ་ལྷག་པའི་ཆོག་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་མཚོན།

【ལག་བསྐྱམས་】བརྒྱུངས་པའི་ཕྱོག་ཟླ།

【ནོར་བསྐྱངས་】སྤུས་པའི་བད་ཉྱེ་རྒྱན་མ་བསྐྱངས་འདུག་ཅེས་པས་མཚོན།

【ཆོས་ལ་བསྐྱལ་】འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་མ་བཏང་བ།

【རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱར་】འཕངས་པ་དང་དབྱུགས་པའི་བད་ཉྱེ་མཐོ་སྒྲོད་མེད་པར་རྒྱབ་ཏུ་དོར་
བ།

【སེམས་གྱིས་བསྐྱད་】དུན་པས་མ་ཟིན་པར་བརྟེན་པའི་དོན།

【གཙམ་བསྐྱངས་】ཅ་ཅ་དང་འདུ་འཛི་སྤངས་པ་ཉྱེ་ཀྱ་སེམ་མེར་ཡོད་པའི་དོན།

【ཁེངས་པ་བསྐྱངས་】ང་རྒྱལ་དང་རྫོམ་སེམས་དོར་བ།

【ཟས་བསྐྱས་】གཡེ་ཐབས་གྱིས་ཟན་བསྐྱངས་པ།

【ལྷོག་བསྐྱར་】བསྐྱེད་པའམ་སྐྱེས་སུ་བཅུག་པ།

【སེམས་བསྐྱེད་】རང་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་ཁྱར་དུ་སྤངས་པས་མཚོན།

【སྐྱན་བསྐྱེལ་】ཁོ་ལ་བ་དང་བསྐྱེལ་བའི་བྱད་པར་ཡང་རིགས་པས་བསྐྱེ།

【རྒྱལ་སར་བསྐྱོས་】སྒྲིད་དབང་ལག་དུ་གཏད་པས་མཚོན།

【འཁོར་གྱིས་བསྐྱར་】ཆོགས་པ་མང་བོས་མཐའ་བསྐྱོར་བ།

【ཤོས་བསྐྱར་】ཤོན་པའི་ཁ་གཏད་ཨ་མས་བྱ་ལ་ཤོས་ཤོན་དུ་བཅུག་པ།

【རྟར་བསྐྱོན་】ཞོན་པའི་བད་ཉྱེ་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་བརྒྱུངས་ཞེས་པས་མཚོན།

【རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་】གཡེ་བར་བྱས་པ་ཉྱེ་འགྲལ་བ་དང་དོན་གཅིག

【གདམ་བགད་】སྐད་མཚན་པོས་ཏ་ཏ་ཞེས་དགའ་བའི་ང་རོ་འབྱིན་པ།

【ལམ་བགགས་】གཅན་གཟན་གྱིས་ལམ་ཁ་ནས་བཀག་ཉེ་མི་བར་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་
འག་ཏུ་བྱ་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་བཞག་བྱའི་བྱ་གཞིས་ས་མགོ་ཅན་ཡང་གིས་ལྷང་ཉེ་འཇུག་པ་
གཅིག་ཨོ།

【ཚོད་བགམ་】ཉམས་ཚོད་བརྟག་པའམ་ཉམས་སད་པ།

【གཡང་ལ་བགྱལ་】གྲིལ་བའི་ཁ་གཏད་ཡོངས་གྲགས་ལ་ཅབ་ཏུ་བསྒྲིལ་ཞིས་པའི་ཆོས་
མགོ་ཚབ་པ་དག་ཨོ།

【གོ་བསྐྱེས་】ཚོག་དང་ཁྲབ་སྐྱེས་བྱུན་པ།

【གོམ་པ་བགོམས་】རྒྱང་བ་སྒྲོས་པའི་བར།

【སྐལ་བ་བགོས་】ཤ་དང་མར་སྐལ་བརྒྱབ་པས་མཆོན།

【ལམ་ཏུ་བགོར་】འགོར་གྱི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཆོན་འདི་ལྟར་ཚོབ།

【ཏུས་བགྱངས་】འབྱངས་གྱི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱང།

【ལས་བགྱིས་】བྱ་བ་བྱས་ཐིན་པ།

【མིག་བགྱད་】གདངས་པའི་བར་ཉེ་རྒྱང་བ་བགྱད་པས་མཆོན།

【ཁྱེང་བ་བགྱངས་】གྱངས་བསགས་པ།

【གྱངས་བགྱངས་】གྱངས་ཀ་བཙིས་པ་ཉེ་ས་མགོ་ཅན་ཡང་ལྷང་།

【རྒྱ་བགྱངས་】རྩྭ་མའི་རྒྱ་དྲངས་པར་བྱས་པ།

【འབྲས་བགྱས་】འབྲས་མ་བཅོས་པའི་གོང་དོལ་རྒྱས་བཤལ་བ།

【བཀའ་བགྱོས་】ཁྱེང་བ་སྒྲངས་པའི་སྒོ་ནས་གྲོས་ཁ་མཐུན་པར་བྱས་པ།

【ལམ་བགྱོད་】རྒྱང་བ་འདེགས་འཛིག་གིས་སྒོས་ནས་གནས་སུ་བྱུན་པ།

【རྒྱ་བཀལ་】བསྐྱལ་བའི་དོན་ཏེ་རྒྱའི་རྒྱར་ཁ་ནས་ཕར་ཁར་བྱུན་པ།

【རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་】རྒྱས་པའམ་སྤྱད་པ་ཉེ་བྱང་བྱན་དང་ན་བྱན་སྐགས་བཏགས་པས་
མཆོན།

【དྲན་མེད་བརྒྱལ་】དབང་པོ་ཉམས་པ་ཉེ་རེ་ཞིག་ལ་དབྱགས་ཀྱི་འབྲུ་བ་ཆད་པ།

【མཆོན་བརྒྱབ】རལ་གྱི་བཏབ་པས་མཆོན།

【འོ་བརྒྱལ】དཀའ་ལས་མཛད་སོང་བའི་བད་ཉྩེ་ཞེ་སའི་ཆོག

【ནོར་གྱིས་བརྒྱགས】དངོས་རྩལ་གྱིན་ནས་མགུ་བར་བྱས་པ།

【ཀོ་བ་བརྒྱངས】ཐར་བཅད་པའི་བད་ཉྩེ་གཉེར་མ་དང་ཁམ་ཁམ་མེད་པར་བྱས་པ།

【རྒྱད་མར་བརྒྱད】བར་མ་ཆད་པར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ།

【ཐེང་བ་བརྒྱས】ཐུད་བྱ་ལ་ཐེང་རྩྭ་རེ་རེ་ནས་བརྒྱས་པ།

【བར་བརྒྱགས】རྩ་ལ་ཞོན་ནས་བར་སྒྲངས་ཏེ་མཆོང་རྒྱགས་བྱེད་པ།

【བྱ་རམ་བཟླར】བྱར་ཤིང་གཏུས་ནས་བསྐྱལ་བ་དང་བྱ་རམ་རྩྭ་པོར་བཟོས་པ།

【མནའ་བཟླགས】མནའ་སྒྲེལ་ཏུ་བཅུག་པ་ཉྩེ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་བཅས།

【ནོར་གྱིས་བཟླབ】གཉེན་སྐྱེལ་ལ་དངོས་རྩལ་གྱིས་བརྒྱངས་པའི་བད་རྩྭ་།

【ལམ་ཏུ་བརྒྱགས】གྲོགས་ལ་ལམ་རྒྱག་བྱས་པའི་འདས་ཆོག

【ལག་པས་བརྒྱལ】འགྲལ་གྱི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཆོག

【ཀྱིས་བསྐྱོས】འཁོས་གྱི་ཁ་གཏད་ཏུ་ཞིམ་པོ་བྱོ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

【བསམ་གཏན་བསྐྱོམས】སེམས་ནང་ཏུ་བཀུག་ནས་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསམས་པ།

【ཐན་བསྐྱོངས】ཅམ་པ་སྐྱེལ་རྒྱས་ནས་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བྱས་པ་ཉྩེ། ཅོག་ཕུར་འདུག་པ་ལ་
བསྐྱོངས་ནས་འདུག་ཅེས་པའང་མཆོན།

【བཀའ་བསྐྱོས】བཀའ་ལྷང་ཐབ་པ།

【རྩམ་བར་བསྐྱོངས】འབྱིང་གི་ཁ་གཏད་ཁིངས་དྲིགས་ལྟན་པའི་འདུག་སྐྱངས།

【ལེགས་པར་བསྐྱར】ལྗུར་གྱི་ཁ་གཏད་པོད་སྐད་རྒྱ་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ཅེས་པས་མཆོན།

【ཀྱིར་བསྐྱེལ】ཀྱི་གན་ཏུ་ཐང་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བརྒྱབ་པས་མཆོན།

【ཆོས་བརྒྱགས】གྲགས་གྱི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཆོག

【རྒྱ་བརྒྱལ】རྒྱ་བརྒྱལ་དང་འདྲ།

【རྩན་བརྒྱངས】རྩྭ་བཟངས་པ་ཉྩེ་དག་རྩྭ་ཏུ་མངན་བཟང་བ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཡིག་

གང་དག་བརྟག་པར་བྱ།

【གྲུལ་བསྐྱེགས་】གོ་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་བསྐྱེགས་པ།

【སྒྲོ་བསྐྱེམས་】གྲིམ་གྱི་ཁ་གཏད་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་གཏད་པ།

【སྒྱུད་པ་བསྐྱེམས་】སྒྱུད་པའི་ཕྱོག་སྒྲ།

【སྒྲིན་བསྐྱབས་】མི་མངོན་པར་བྱས་པ།

【སྒྱི་བྱ་བསྐྱེལ་】ཐ་བྱ་བྱ་བརྟག་ནས་དམ་དུ་བསྐྱེལ་བ།

【དེ་ཡིས་བསྐྱེན་】འགྲན་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་འདས་ཆོག

【དོན་བསྐྱབས་】བྱུང་གྱི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་ཀྱིས་ལས་དོན་བསྐྱབས་པ།

【རྒྱ་བསྐྱེགས་】རྒྱ་དམ་བྱར་གསེལ་བའམ་ཐར་ཐོར་དུ་བཏང་བ།

【རིགས་བསྐྱེད་】རིགས་འབྲེལ་ཁ་གཏད་གཅིག་གིས་གཞན་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ།

【བྱེན་དུ་བསྐྱེངས་】འབྲེང་གི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡོད་ཀྱིས་བྱེན་དུ་བསྐྱེངས་པ།

【བྱད་མེད་བསྐྱོད་】ཡོངས་བྱགས་ལ་ས་མགོ་མི་བྱེད་པ་མང་ཉེ་འཁྱིལ་པའི་ཆོས་བསྐྱོད་པ།

【མོན་གྱིས་བརྒྱན་】མིང་རྒྱང་མཐོངས་སྒྱུར་ན་པ་ནི་སྒྲ་ཆ་དང་། བརྒྱན་ཞེས་པའི་ཆོར་རྒྱ་
པ་བྱིན་ནས་མཐུ་བར་བྱས་པ་ཉེ་བརྒྱགས་བརྒྱན་ཞེས་པས་མཆོན།

【བཅས་མ་བརྒྱས་】རྩ་དང་ལོ་རྟོག་བྲེགས་པའི་བརྒྱ།

【དུ་བ་བརྒྱབས་】དུགས་ལ་བཞེན་ནས་འཕྲིབས་པ་ཉེ་ཁོང་དུ་དྲངས་པ།

【རི་དྲུགས་བརྒྱན་】རི་དྲུགས་བདས་པ་ཉེ་རྒྱུན་བྱས་པ།

【ཡོན་ཏན་བརྒྱགས་】གཟེངས་བརྒྱད་དང་ཆེ་བ་བརྒྱད་པ་ཉེ་བརྒྱགས་བརྒྱད་ཀྱིས་མཆོན།

【དགེ་བ་བརྒྱས་】གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་དངོས་སྒྱུ་བྱིན་པའམ་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པར་དམིགས་
པ།

【མཚར་བརྒྱགས་】ཞར་བ། འོན་པ། རྒྱགས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ངན་གྱིས་སྒྱུན་བྱས་པ།

【ལོགས་སྒྲ་བཅར།】ཉེ་དྲུང་དུ་བཏུད་པའི་དོན།

【བྱུག་བཅའས་】ལག་པ་བརྒྱས་པའི་བརྒྱ་རྒྱུང་།

【ཞབས་གྱིས་བཅགས་】ཤང་བས་འཆག་འཆག་བྱེད་པའི་འདས་ཆོག

【མིང་བཅག་】མིང་དང་དཀར་ཡོལ་སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆག་པའི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་
ཡོད་པའི་བད།

【བྱམ་བྱར་བཅད་】ཆད་གྱི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོས་བསམ་བཞིན་བཅད་པའམ་གཏུབ་པ།

【མིག་བཅར་】རྫོང་དང་ཁུ་རྩུ་རྩ་བྱས་མིག་མ་རྩུངས་པར་བྱས་པ།

【འབྱུལ་འཁོར་བཅས་】བཞོས་པའམ་འདྲ་བྱས་པའི་བད།

【དམ་བཅས་】མནའ་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོག་ཉིང་དོན་གྱིས་མནན་པས་མཆོན།

【སྒྲིས་བཅལ་】ཆད་གཞལ་བ།

【ཚོན་བཅལ་】ཁྱུན་འཆབ་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསབས་པ།

【ལག་རྩ་བཅངས་】བཟུང་བའམ་ཐོགས་པ་ལྟེ་ལག་པས་དམ་རྩ་བཟུང་བ།

【ཕྱིར་བཅིལ་】ཕྱི་རོལ་རྩ་བསྐྱད་པའམ་བཅོམ་པའི་བད།

【ཞགས་པས་བཅིངས་】ཐག་པས་བཀྱིགས་དང་འདྲའོ། །

【ཆིབ་བཅིབས་】ཆིབས་ས་མཐའ་ཅན་ནི་ཞོན་པའི་ཞེ་ས་དང་བཅིབས་ནི་ཞོན་ཆར་བའི་
ཞེ་ཆོག ཆིབ་ལ་ས་མཐའ་མེད་པ་མ་དག་ལྟེ་ཆིབ་པ་ནི་བྱུང་པའི་བད་རྟིང་རོ། །

【ཚོད་རྩ་བཅུག་】ནང་རྩ་བརྟུས་པའམ་ཕྱི་རོལ་རྩ་ཡན་གར་མི་གཏོང་བ།

【རྩ་བཅུས་】རྩྭགས་དང་ལག་པའི་རྩྭ་པ་སྟགས་གྱིས་རྩ་འཁྱུ་བའི་འདས་ཆོག

【ཐང་རྩ་བཅུར་】ལམ་འཕྲང་དོག་ས་ནས་བཀག་པའམ་ཡར་ལ་གཏད་པ།

【མིང་བཅེར་】སྤང་པོར་སྤངས་པའི་བད།

【ཚོན་བཅོལ་】གཞན་ལ་གཏམས་པ་ལྟེ་འཆོལ་བའི་འདས་ཆོག

【དག་བཅོམ་】ཅ་མེད་རྩ་བཏང་བའམ་ཆར་བཅད་པ།

【སྤར་བ་བཅོས་】རྩ་བཟུར་སའི་རྩ་བཞོས་པ།

【ལས་བཅོལ་】གཞན་ལ་ལས་དོན་གྱུབ་པར་བསྐྱལ་བ།

【པན་རྩན་བཞེས་】རིན་གོང་མཉམ་པའི་དངོས་རྩས་སྟགས་པན་རྩན་བཞེ་རིས་བྱས་པ།

བསྐྱེངས་ཞེས་པ་ནི་འཇིགས་པའམ་སྒྲག་པའི་དོན་ལས་གནས་སུ་བསྐྱེངས་ཞེས་པ་ལ་གོ་
རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་སྟུམ་མོ། །

【རྒྱ་བསྐྱེགས་】རྒྱ་དྲི་མ་ཅན་དུ་བཏང་བ།

【གཞན་ལ་བསྐྱེན་】དཔེར་ན་ཉེས་པ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་སྟེ་འཇུན་པའི་བད།

【རྒྱན་བཏགས་】རྒྱན་ཆ་ལུས་ལ་སྤྱས་པའམ་སྤྱ་བར་བྱས་པ།

【ཁ་བཏགས་】བསད་ནས་ཕྱལ་མེད་དུ་བཏང་བ་སྟེ་ཁ་དག་ཅེས་བྱང་འབྲེམ། །

【ནོར་བཏང་】ཁེར་སྤྲ་མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་བྱིན་པ།

【རྒྱས་བཏབ་】ཐིུ་ཚེ་དཔར་ནས་གཞན་གྱིས་རང་དགར་རེག་མི་ཆོག་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

【ཐིགས་པ་བཏིག་】ཐིག་དུ་ཐིག་སྒྲན་བཏིག་ཅེས་པས་མཆོན་ཏེ་ཁ་སྤྲ་ལ་གཏིགས་ཞེས་
ཐོན་ནོ། །

【གདན་བཏིང་】དག་ཡིག་གཞན་མ་ཆོར་བཏིང་ལ་ཡང་འཇུག་གིས་ཡོད།

【མེ་རྟོག་བཏུས་】རེ་རེ་བཞིན་ཐང་ནས་བཏུས་པ་སྟེ་ཐུགས་བཏུས་བྱང་གོ་བ་དེའི་སྟངས་
ནས་ལེན་དགོས།

【ཆང་བཏུངས་】འབྲངས་ཐིན་པའི་བད།

【སྤྱི་ཚས་བཏུད་】ཉེ་བར་གདུགས་པའམ་སྤྱག་འཆལ་བས་མཆོན།

【བྱེས་སུ་བཏེག་】ལུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པས་མཆོན་ཏེ་བྱིན་དུ་བཏེག་དང་སྤང་ལ་བཏེག་
འཇུག་པ་གཅིག་པས་ཡར་བསྟོད་པའི་མེང་། དག་ཡིག་གཞན་དུ་བཏེགས་ཞེས་ཡང་
འཇུག་གིས་པའང་ཡོད།

【བདུད་བཏུལ་】ཆར་བཅད་པ་དང་ཞི་འཇམ་དུ་བཏང་བ་སྐབས་ཐོབ་གྱིས་སྤྱར།

【བྱར་མས་བཏུར་】དག་ཡིག་ན་མས་སུ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་མ་མཐོང་བས་ཆོལ།

【བཅོན་ལས་བཏོན་】ཐོན་གྱི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོས་སྒྲོར་བྱང་བ་ལྟ་བུ།

【མགོ་བཏོན་】མགོ་ཐོན་པ་ཞེས་པ་རང་དབང་དང་ལྡན་པ་སྟེ་དེའི་འདས་ཆོག

【སྤྱ་བཏོགས་】འཇབ་ཆོས་ཁ་སྤྱ་བཏོགས་པས་མཆོན།

【སྒྲིལ་བརྟོད་】ཕྱར་མེད་པའི་ལྷགས་གསར་བ་བསྐྱུན་པ།

【ལྟས་བརྟགས་】མཚན་མ་བཟང་རན་ལ་དབྱུད་པ་བཏང་བ།

【ཕྱིག་བ་ལ་བརྟབས་】འདྲེམས་པ་སྤྲུག་པ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྤྲུ།

【བྱ་བ་བརྟུལ་】བྱ་བ་དེ་དང་དེའི་འབྲེམ་ཚུལ་བཅད་པ།

【དེར་བརྟེན་】ས་པོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཞེས་པས་མཚོན།

【ཐག་པས་བརྟོད་】རྟ་དང་པེའུ་སོགས་ཐག་པས་བཏགས་ནས་འགྲོར་མ་བཅུག་པ།

【གནས་ལྷ་བརྟོལ་】གནས་ག་གི་མོར་སྤྲོབས་པའམ་ཕྱིན་པ།

【རྟག་བརྟོལ་】རྟ་དེ་གི་སྤྱ་བྱར་གྱིས་མ་སྤྱིན་པ་དབྱལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

【བྱ་བརྟུལས་】བཅས་པའི་ཞེ་ཆོག

【བརྟུད་ཀྱིས་བརྟུམས་】འབྲུངས་པའི་བརྟུམས་དང་བྱུད་ཕྱི་ནས་གཏམས་འབྲི་བ་ལགས་སོ། །

【མིག་གིས་བརྟུས་】མིག་གི་ལྷ་ལ་དུ་གཞུགས་བཟུང་བ།

【གོས་བརྟུབས་】བཞི་བརྟུབས་དང་བརྟུད་བརྟུབས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན།

【ས་གཞི་བརྟར་】གནས་ཁང་སོགས་བྱི་དོར་བྱས་པ།

【ཆོས་བརྟན་】བཤད་པའམ་དོན་ཁོང་དུ་རྟུད་པར་བྱས་པ།

【འགྲོ་ཆས་བརྟད་】བྱིན་པའམ་ལག་དུ་བཞག་པ། རྟ་ལ་སྐྱ་བརྟད་ཅེས་པའང་མཚོན།

འོག་དུ་བརྟད་བྱའི་སྤྱོགས་ཞེས་ས་མགོ་བྱས་པ་དེ་ལ་ད་ལྟ་གཏད་ཅེས་འབྲི་བ་རྒྱགས་ཆེ།

【ཁ་བཟས་བརྟབས་】དྲངས་པའམ་བཤམས་པའམ་བྱིན་པ་སྐབས་དང་སྤྲུ།

【ལྷ་བརྟུམས་】ཐིམ་གྱི་ཁ་གཏད་ཕྱིད་པ་པོས་ཐིམ་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟུམས་ཟེར།

【ཐིག་གི་བརྟེངས་】བརྟེང་སྤྲད་ཅེས་པ་སྤོད་པ་ལྟེ་འབྱ་སྤོད་བྱས་པ།

【ཐག་བརྟུངས་】སྤང་དུ་འོག་གཏད་བར་ཐག་རི་སྤང་དུ་བཏང་བ།

【ཁྲོས་བརྟུན་】མཐུན་གྱི་ཁ་གཏད་ཁྲོས་འཆམས་པར་བྱས་པ།

【བཤེས་གཉེན་བརྟེན་】ཁད་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་ལྟེ་དྲུང་དུ་བརྟུད་པ།

【མངོན་པར་བརྟེན】ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་ཉི་ལྔ་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་བསྒྲགས་པ།

【མདུན་དུ་བདར】གྲལ་བསྒྲིགས་པ་ཉི་ལྔ་རིམ་མ་འཆོལ་པར་བསྒྲིགས་པ།

【རྩེས་ཀྱི་བདས】དེད་པའམ་བསྒྲིགས་པ།

【ཕྱག་བདར】ལག་བསྟར་དང་དངོས་བསྟར་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག

【ཕྱི་མར་བདར】ཞིབ་ཞིབ་པོར་བྱས་པ་ཉི་ལྔ་ཏན་སྟགས་ཕྱི་མར་བདར་བ།

【རྟོན་བདལ】ཆོང་རྩས་གཅུལ་དུ་བགྲམ་པ།

【བདུག་པས་བདུགས】མཚོལ་བསང་དང་བདུག་རྩས་མེར་བཏབ་ནས་དུ་བ་འབྱེན་པར་བྱས་པ།

【ཐང་མར་བརྟལ】གཅུལ་དུ་བགྲམ་པ།

【མཆོན་བརྟར】གྱི་སྟགས་རྟོན་པོར་བྱས་པ།

【ལག་པ་བརྟལས】ཐལ་མོ་བརྟལས་པས་མཆོན་ཏེ་རྟང་བ་ས་ལ་བརྟལས་ཏེ་བྱ།

【ར་བརྟལས】ར་ལ་ར་དཔུག་གིས་བསྟན་པའམ་བརྟལས་པ།

【རྩོ་བརྟལས】རྩོ་འཆམས་པ།

【དུལ་མོ་བརྟལ】གྱི་ཐང་མོ་ལྷ་བའི་ཤེར་མྱིང་བདུད་རྩོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུགས་པས་རལ་བ་བརྟལས་པ་དང་། དགེ་སྤང་གིས་ཆོས་གོས་གྱི་ཀྱ་བརྟལས་པ། དུད་མེད་གྱིས་གོས་གྱི་ཀྱ་བ་བརྟལས་པ་ཉི་གཡོབ་པའི་དོན་ནོ། ། ཐ་སྙད་འདི་རྩལ་དབང་ལྷ་བའི་གསུང་འབུམ་ནང་མའི་བཀའ་བརྟུན་ཁོ་ལ་གྱི་རྩོག་ཆེན་དུའང་འབྱུང་ངོ་། །

【ཡང་ཡང་བཟུབས】བསྟར་རྩོལ།

【རྩོ་མ་བཟུགས】ཞོ་ལ་ལྷེས་བཟུགས་པས་མཆོན།

【ཁ་བས་བཟད】བཟའ་བ་སྟེངས་ཞིབ་མོར་བྱས་པ།

【སར་བཟད】འདུག་པའི་རྩོད་ལམ་གྱིས་འཁོད་པ།

【ཉེས་པ་བཟུམས】ཐིན་ཆད་ཉེས་པ་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པ།

【འཇིགས་པས་བསྒྲིགས】ཆོག་རྩལ་མོས་གཞན་མི་དགའ་བར་བྱས་པ།

【དབང་བྱ་བཅུས】རང་ལ་དབང་བར་བྱས་པ།

【ལན་ཚུན་བཅུར】འགན་པའམ་གཤེགས་པ།

【འགས་པ་བཅུམས】མི་མཐུན་པར་བྱར་པ་སྤར་འགྲིགས་པར་བྱས་པ།

【ལན་ཚུན་བཞེབས】སྤན་ཐེབ་པའམ་ལམ་གྲྲགས་སུ་བཞེབས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན།

【ལྷ་ཐག་བཞོགས】ཐག་ཁྲ་བཞོགས་པ་ལ་ལྷ་ལ་ཏུ་འཁྲལ་བ་ཞེས་པས་མཆོན་ཏེ་འབྲིལ་བ་
དང་བྱིལ་བ་ལ་འཁྲལ།

【ལྟ་གོན་བཞོགས】སྟུང་བ་བཅུམས་པའམ་གྲ་ཞིག་བྱས་པ་ལྟེ་ཉེར་བཞོགས་ཞེས་པས་
མཆོན།

【ཤྲགས་དང་བཞོངས】ཤྲགས་དང་བཞེབས་པ་ལྟེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འགྲོའོང་བྱེད་པས་མཆོན།

【ལྷགས་གཅིག་བཞོམས】ལྟ་འཇག་མ་མང་པོ་ལྷགས་གཅིག་ཏུ་བཞོམས་པས་ལྷགས་མ་
བྱེད་པ་ལྟ་བུ།

【ལྷག་དང་བཞོས】ཁས་བླངས་པའི་ལྷམ་བྲིམས་ལྷག་དང་བཞེས་པ་ལྟ་བུ།

【དག་ལ་བཞོས】འགན་ལ་བྱས་པ་ལྟེ་ཚྱོད་ཀྱི་སྟོབས་འདུ་བ་ང་ལ་ཡང་ཡོད་སྟམ་པ་དང་།
དོར་བཞོས་པ་ཞེས་པའི་དོན་བྱང་དང་བཞོས་ནི་འགན་པ་ཞེས་པའང་མཆོན།

【ནན་གྱིས་བནན】ནན་ཏན་བྱས་པའམ་གལ་ཆེན་པོར་བྱས་པ།

【ཡིད་ལ་བནགས】དོན་གལ་ཆེན་སེམས་ལ་དམ་ཏུ་བཅངས་ནས་མི་བཞེད་པར་བབྱང་
བ།

【བས་གྱིས་བནངས】ཏམ་བཟུས་པས་བས་གྱི་བར་ཆོགས་པ།

【ནོར་བཞོགས】འདུལ་གཞུང་ནམས་སུ་འབྱུང་ལྟེ་དངོས་སྤྲུལ་བཞུངས་བྱས་པའི་
དོན།

【ཐུས་ལ་བནབས】སྲིད་པ་བྱས་པ་ལྟེ་ཏམ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

【ལྟེང་ཏུ་བཞུན】གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བཞེགས་པའམ། བྱངས་ཀ་ཐོགས་བསྐྱེས་པ།

【མཐུག་བཞུར】ནར་བའི་ཁ་གཏད་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བའི་ར་མ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ།

【ལྷག་རྩ་བསྐྱམས།】ལག་རྩ་བཟུང་བའི་ཞེས།

【གནད་རྩ་བསྐྱུན།】སྒྲིག་ཙམ་ཁེལ་བར་བྱས་པའི་མཆོན་བསྐྱུན་པས་མཆོན།

【དྲི་བསྐྱམས།】མནམ་པའི་ཁ་གཏད་དྲི་བཟང་གི་དྲི་ཕྱོ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

【རྩམ་ཆོད་བསྐྱར།】རྩམ་པའི་ཁ་གཏད་རྩམ་ཆོད་ཐུ་ཕྱི་ཅི་རིགས་སྒྲུ་བསྐྱར་པའམ་སྒྲིར་བ།

【སྒྲིག་ཆ་བསྐྱར།】བརྒྱར་བའམ་ཕྱི་མར་བརྟལ་བ།

【སྒྲིལ་བསྐྱབས།】རྩལ་པའི་ཁ་གཏད་ལྷགས་སྒྲིལ་ངན་པའམ་རྟིང་བ་ཙམ་མེད་རྩ་བཏང་བ།

【ནེམ་པར་བསྐྱེམས།】ན་ཐང་རྩ་གང་བས་རིག་ན་ནེམ་ནེམ་བྱས་པའི་འདས་ཆོག

【ཁོང་འོག་བསྐྱོར།】ཁོ་རིམ་བསྐྱེབས་པའམ་འཁྲུགས་པར་བྱས་པ།

【མན་ཚུན་བསྐྱོལ།】གོས་ཀྱི་བྱ་བ་མན་ཚུན་བསྐྱེབས་པས་མཆོན། འོག་རྩ་བསྐྱོལ་བྱའི་

གོ་ཞེས་པ་གོས་ཟེར་བྱུ་ལ་སའི་རྟེན་འཁྲུག་ཆད་པ་ཡིན་པེས།

【ཟན་བསྐྱོས།】འཁྲར་བ་བཟོ་བའི་ཚོན་རྩ་ཕྱི་སྒྲུས་ཏེ་ཁ་གཏད་འདྲེས་པར་བྱས་པ།

【བྱ་བཙས།】སྒྲིས་པའམ་འཁྲངས་པ།

【ཚོར་བཙལ།】དབུལ་བོས་ཚོར་བཙལ་འཆོལ་ཞེས་པས་མཆོན།

【ཆགས་ཀྱིས་བཙགས།】ཆགས་མེས་མར་ཁུའི་སྒྲིགས་མ་བསལ་བས་མཆོན།

【རྩས་པ་བཙབས།】ག་རྩས་སྒྲིགས་གདུབས་པ་ཕྱི་ཁ་སྒྲིང་དག་པར་བཙབས་ཞེས་ར་
མགོའི་གདངས་ཐོན་ནོ། །

【གསེབ་རྩ་བཙངས།】འོག་རྩ་འཁྲུང་བའི་སྒྲོད་རྩ་བཟངས་ཞེས་པའི་ཁ་གཏད་དེ་བྱེད་པ་
པོ་ཡིད་མེད་ཀྱི་བྱེད་དོ། །

【གཅེས་པར་བཙས།】གཅེས་མེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཤིང་བསྐྱབས་པའི་དོན་ཏེ་འགོས་ཁྲག་
པ་ལྟས་བཙལ་ཞེས་པ་ད་ལྟའི་ཁ་སྒྲིང་ལྟར་ན་ལྟ་སྐྱབས་དང་དོན་མཚུངས་སོ། །

【ཐོ་བཙམས།】གནོད་བསྐྱལ་བ་ཕྱི་ཁ་སྒྲིང་ལྟར་ན་ར་མགོ་ཅན་གྱི་གདངས་ཐོན་ནོ། །

【དམ་པོན་བཙིར།】ལག་མཐེལ་རྩ་དམ་པར་བཙིངས་པས་མཆོན།

【ཤིང་བཙུགས།】ཚུགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་ཀྱིན་རྩ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ།

【ཚོད་བཅུད་】ཚོད་ཀྱི་ཁ་གཏད་ཚོད་ཀྱི་ནང་བཅུག་པ།

【མིག་བཅུམས་】མིག་བགྲད་པའི་ཕྱོག་ཕྱོགས།

【ལུ་བ་བཅེམས་】ཁབ་སྒྲད་ཀྱིས་བྱལ་བ་ལྟེ་བཅོས་པ།

【གནོད་པས་བཅེས་】ཐུའི་འབྱུང་བཞི་སྟགས་ཀྱིས་འཛེ་བའི་ཁ་གཏད་དེ་གས་འཕུལ་ཅན་
རྒྱགས་ཆེ།

【ཚེས་ཀྱི་བཅོས་】ཚེས་སྟགས་མདོག་བསྐྱར་བ་ལྟེ་ཤ་བཅོས་ཞེས་པའང་མཚོན།

【ཚོད་བཅོངས་】རིན་ཚུར་ལ་བྱངས་ནས་ཚོད་ཐུགས་ལ་ཚོང་བྱས་པ།

【རྟོག་བཅོགས་】བརྒྱབ་པའམ་བརྟུངས་ཤིང་བརྟེན་པ་ལྟེ་མཆིག་ཏུ་ར་ཐོང་མཆི་གྱས་
བརྟུངས་པ་ལྟ་བུ།

【བརྟན་བཅོས་བཅུམས་】གཞུང་གསར་བ་གསར་སྟེལ་བྱས་པ།

【བྱིས་ཤིང་བཅུད་】ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོད་པའམ་བཟལ་བཟག་བྱས་པ།

【འཛོ་བཅུམས་】བྱ་བའི་མཛོ་བཟུང་བ་ལྟེ་མས་འཕུལ་བྱི་མཛོ་བྱས་ན་ལེགས། རྒྱ་
མཚན་ནི་བྱ་བའི་འཛོ་དང་ལུས་བྱི་མཛོ་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་རིགས་པ་དེས་རྒྱ་མི་
བྱབ་ལྟེ། ལུས་བྱི་མཛོ་རི་མཛོ་རྒྱ་མཛོ་བྱ་བའི་མཛོ་མཆུག་བར་གསུམ་དང་།
ཞེས་སྒྲུར་བའི་སྐབས་སུ་མཛོ་དཔེ་དབྱ་རྒྱགས་ནས་མཆུག་གྲུབ་བྱི་བར། ཞེས་པ་
རྒྱམས་བྱི་ལྟེང་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཐོངས་དང་། དེ་དག་ལ་ལྟེ་གཅིག་ཏུ་མ་མཛོ་བྱས་ན་
འཐད་པ་དང་། འ་འཛོ་ཅན་ནི་རི་ལ་འཛོ་བ་དང་ནད་འཛོ་བའི་སྐལ་བར་བཞག་ན་
སྒྲོན་ཕྱོགས་ཀྱང་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ཏུ་སེམས་སོ། །དེ་མིན་ཁྱོད་ལྟར་ན་བྱ་བའི་
འཛོ་འཆུག་ཅེས་འས་འཕུལ་བྱི་འཆུག་འབྲི་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་བྱེད་པའི་
སྐབས་སུ་བྱ་བའི་དབྱ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡི་གེ་གསར་བ་ཞིག་བཅོད་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། །

【ཆིག་པ་བཅིགས་】གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བཞག་པས་མཚོན།

【གྲངས་བཅིས་】གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་དུ་བགྲངས་པས་མཚོན།

- 【ཉེད་ཏུ་བཅེགས】བཅེགས་མ་མང་པོ་ཞེས་པས་མཆོན།
- 【ཚེད་མོ་བཅེས】བྱིས་པ་ཚེད་འཛོལ་གཡངས་པ་ལྟ་བུ།
- 【གཞན་ཏུ་བཟངས】སྒྲིགས་གཞན་ཏུ་མངགས་པའམ་བཏང་བ།
- 【རྒྱང་བས་བཟིས】སྒྲེབས་པའམ་གཙུར་བ།
- 【ཟན་བཟིས】ཅམ་པ་སྒྲུས་པས་མཆོན།
- 【ཁྱེད་ཏུ་བཟུས】རྩེ་འབག་སྐྱེགས་གོན་ནས་ནམ་པ་གཞན་ཏུ་བཟུར་བ།
- 【རལ་བ་བཟེས】བྱེན་ཏུ་སྒྲིགས་པར་བྱས་པ།
- 【དལ་བྱས་བཞབས】གོས་ལ་དྲི་མ་གོས་པ་བསལ་བས་མཆོན།
- 【གནས་སྤུ་བཞག】རང་མལ་ཏུ་ཐུ་མཁོ་བཞིན་གནས་སྤུ་བཅུག་པ།
- 【ཁྱ་བཞན】ཁྱ་སྒྲིགས་པ་སྤྱི་མགོ་རིལ་བྱ་བྱས་པ།
- 【ཁྱ་བ་བཞིབས】འཇིབས་དང་འཇུག་པ་གཅིག་གོ།
- 【ལམ་ཏུ་བཞུད】འགྲོ་བའམ་བསྐྱོད་པ།
- 【གདན་ལ་བཞུགས】འདུག་པའི་ཞེ་ཆོག
- 【མར་ཁྱ་བཞུར】སྒྲོད་ཀྱི་ཁ་ནས་བཞུར་ཞེས་པས་མཆོན། འོག་ཏུ་བཞུར་བྱའི་ཤིང་
ཞེས་པ་ནི་ཁ་སྐད་ལ་ཤིང་བཤུར། མར་བཤུར་ཞེས་ཤིག་ཅན་གྱིས་ན་དག་པར་
སེམས།
- 【ལྷག་གིས་བཞུས】བྱབས་པ་སྤྱི་བརྟེན་པ།
- 【སྟན་ལས་བཞེངས】ལངས་པའི་ཞེ་ཆོག
- 【བཟའ་བ་བཞེས】ཚོས་པའམ་མིད་པའི་ཞེ་ཆོག
- 【ཤིང་བཞོགས】གྲིས་འཛོག་པའི་འདས་ཆོག་སྤྱི་རྣམས་པོར་བྱས་པ།
- 【བཞོན་མ་བཞོས】འོ་མ་འཛོ་བའི་འདས་ཆོག
- 【ཟས་བཟས】ཚོས་པའམ་བཞེས་པའམ་གསོལ་བ།
- 【ཞབས་ཐོག་བཟབས】བཀུར་སྤྱི་དང་སྤྱི་ཞུ་བྱ་ཆེར་བྱས་པ།

【ཐུག་པར་བཟུང་】སྒྲ་གོས་སྒྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་གུས་པའི་བན་མཚོན།

【ཐུགས་བརྒྱས་】གཟུངས་ཐུགས་ཁྱི་དང་འབྲམ་སྟགས་བཏོན་ནས་གངས་བསགས་པ།

【ལ་བརྒྱས་】གཞན་གྱི་ལད་མོ་བྱས་པ་ལ་ལད་སྟོས་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ལད་ལ་དའི་རྗེས་འཇུག་ཐོབ་དགོས་སྟམ་ཉི། །ཁ་སྐད་ཏུ་ལད་སྟོས་ལད་མོ་ཞེས་ཟེར་བས་མཚོན། བན་རྟིང་ཏུ་ཐག་བཅད་པའི་དོན་ནོ། །

【ལག་པས་བཟུང་】བཅངས་པའམ་དམ་པོར་བཅོར་བ།

【འབྲང་ལས་བཟུང་】བཟོད་དཀར་བའི་ལམ་ལ་བཤོལ་བས་མཚོན།

【རྩ་བར་བརྒྱགས་】བྱས་པའམ་གསོལ་བ་ཉི་གཏམ་སྟུགས་པའི་བན་རྟིང་།

【ཚེགས་བརྒྱམས་】འཚོན་འགྲམ་གྱིས་ཕྱེ་བ་སྒྲར་བཏུམས་པ་ལྟ་བུ།

【རྩྭ་བཟེད་】རྩྭ་བའི་རྩྭ་ཏུ་བཅུད་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་ཉི་གོན་བྱས་པ།

【ཤིང་བཟོས་】སྐམ་དང་ཁང་བ་སྟགས་ཤིང་གིས་བཟོས་པ།

【གཡུལ་བཟོག་】གཡུལ་འབྲུག་སྟགས་ཐུང་ཏུ་མ་བཅུག་པའམ་སྒྲར་ཁོང་ཏུ་མ་བཅུག་པ།

【བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་】བརྒྱར་བ་ཉི་དའི་རོ་བོ་བརྒྱར་བ།

【རྩལ་བརྒན་】གཞན་སྒྲན་གྱིས་སྟོན་པར་བྱས་པ།

【འབྲུང་པོས་བརྒྱམས་】རང་ལ་དབང་ཐེད་པར་ཁ་ནས་ཅི་སྟོན་ལབ་པས་མཚོན།

【དགྲ་བརྒྱག་】ཚར་བཅད་པ་ཉི་གཞན་ཏུ་སའི་ཡང་འཇུག་སྒྲར་བའང་ཡོད།

【རྒྱབས་བཤངས་】རལ་གྱི་རྒྱབས་ལས་བཏོན་པ་ལྟ་བུ།

【རྩལ་བཤལ་】བརྒྱས་པའམ་དག་པར་བྱས་པ།

【ཐེས་བཤར་】བཅལ་བ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་གོ། །

【འབྲང་ལ་བཤར་】ཐེང་བཟྱིགས་ནས་འཁྱོ་བ་ལྟ་བུ།

【ལྷག་བཤས་】ཤན་པས་བསད་པ།

【ཐྱིག་པ་བཤགས་】ཉིས་པ་དག་པར་བྱས་པ།

【ཡེགས་པར་བཤད】ཁ་ནས་སྒྲུབ་པའམ་གསུངས་པ།

【འཁོད་པ་བཤམས་】བསྐྱེད་པ་འཕམ་ཆར་དུ་དངར་བ།

【མིང་བཤགས་】མུ་རེས་གསེག་པའི་འདས་ཚེག་ལྟེ་གཤགས་ཞེས་གྲིས་ན་རྟེན་བཤགས་
དང་མི་འདྲེ་བས་བཟང་།

【མཉམ་ཐོན་བཀོབས】མཐོ་དམའ་མཉམ་ཐོན་མ་རིང་བྱང་མཉམ་ཐོན་བྱས་པ།

【མཁན་བཤིག་】ཐང་ལ་བསྐྱེལ་བའི་མ་ཤུལ་མེད་པར་བཏང་བ།

【ཕགས་པ་བསྐྱེད་】ཕྱི་དང་ཕྱི་དང་ཕྱོགས་ལྷན་གྱི་ཕྱུག་པའམ་ཕགས་པ་བསྐྱེད་པ།

【མེས་བུ་དཀར་ཀློང་མེ་ལ་བསྐྱེད་ས་པས་མཆོད།】

【མྱོ་བས་བདུམས】རྟལ་པའམ་མིག་ཀླ་བརྟན་པ།

【ཚཱ་བཤུགས】པལྱུངས་པའི་བད་ཚིང་།

【དཔེ་བསྟན】མ་གྱི་ལས་བྱ་བ་ཤུས་བྱས་པ་རྩེ་གིས་པ།

【ཕན་ཚུན་བསྐྱད་】མངའ་བཞེས་དབང་གིས་འགྲམ་པ་མན་ཚུན་འཐུང་བམ་མཆོད།

【གཏམ་བཤེན】བདེན་ལྷན་ཐག་བཅད་པ།

【ཡིད་བཞུག】ཆུ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཕོ་བས་མཆོད།

【ཡི་ཤྭག་པ་འཛོམས།】ཡི་ཤྭག་པ་མཆོག་པ།

【འགྲོས་བརྒྱུད་】ཐུ་བྱས་བྱས་པ་འཇམ་འགྲོ་སེམས་བཟང་བ།

【ཚིགས་བསགས་】སྒྲུང་ས་པའམ་མང་དུ་བཏང་བ།

【**ཁྱིམ་བསངས་**】དག་པར་བྱས་པའམ་ཡམས་དྲ་བརྟུག་པ།

【ལྷན་བསམ】ཉེས་ལྷན་ཅ་མེད་དུ་བཏང་བ།

【དོན་བསམས】ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་དུན་པར་བྱས་པ།

【ཏིན་ལྷན་པར་པས།】 ཏིན་ལྷན་པར་པས་ཤེ།   བ་མ་ཆོད་པ་བསྐྱུང་ལ་པ་ཡང་ཡང་བརྟག

【ཕྱག་ཆགས་བསད།】ཕྱག་ཕྱར་རྒྱང་བས་སྤེལ་ས་པ་ལྟ་བུ།

【ཡི་བྱད་ལས་ན】ཉར་ཚགས་བྱས་པའམ་དོ་དམ་བྱས་པ།

【ལག་པས་བསྐགས་】མེད་གེའི་གཡུ་རལ་བསྐགས་ཞེས་པས་མཚོན་ཏེ་བྱོན་ཏེ་བསྐྱོད་པའམ་སྤྱགས་པའི་བད།

【མདེའུ་བམེར་】མཐུགས་པར་འཕངས་པའམ་བཏང་བ།

【རྒྱུ་བསྐྱབས་】རྒྱང་ལག་གི་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་མེ་མཚོན་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

【ཁ་བསྐྱམ་】དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཙོན་སྤྱད་ཁ་བསྐྱམས་པ་ལྟེ་སའི་ཡང་འདྲག་ཡོད་ན་དག

【མཐུན་བསྐྱས་】མཐུན་སྤྱན་དྲངས་པའི་མིག་སྤར་བསྐྱམ་བྱས་པ།

【ཞིབ་མོར་བསེད་】ལྷག་བལ་སྐགས་བསེད་པས་མཚོན།

【རྒྱན་བསྐྱགས་】རྒྱ་རྒྱས་མང་དུ་བསྐྱགས་པའམ་སྤྱངས་པ་ལྟེ་ཡོངས་གྲགས་ལ་ན་རྩ་མེད་པ་མང་།

【རལ་བསྐྱས་】ལུས་འགྲོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་དུབ་པ་བསལ་བའམ་ཞིབ་རྒྱས་པ།

【སྤྱིབ་པ་བསྐྱབས་】འདྲག་པོའི་ཁ་གཏད་དེ་རྒྱང་བའམ་སྤྱོམ་རྒྱུ་བཏང་བ།

【ཡོ་བ་བསྐྱངས་】ཤིང་སྐགས་འཕྲོགས་པ་རེ་དྲང་དུ་བཏང་བ།

【སེམས་ཀྱིས་བསྐྱར་】མི་འདོད་པའི་ཕྱག་བསྐྱལ་སྐགས་བཟོད་པར་བྱས་པ།

【ཡིག་བསྐྱངས་】བསྐྱར་བའམ་སྐྱངས་པ་ལྟེ་གནས་འདི་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྤྱིབས་པར་བྱས་པ།

【རྒྱེ་བསྐྱངས་】རེ་རིང་དུ་བཏང་བ་ལྟེ་སྤྱིད་དང་མཚུ་རིང་བར་བྱས་པ།

【རྒྱན་བསྐྱས་】སེར་རྒྱས་ཡོངས་སྤྱོད་མ་རྒྱས་པར་ཚགས་བྱས་པ།

【ཞོ་བསྐྱབས་】དབུགས་པའམ་བསྐྱགས་པ་ལྟེ་མར་དབུགས་པ་དང་མར་བསྐྱགས་པ་ཞེས་པས་མཚོན།

【བསྐྱང་བྱ་བསྐྱངས་】རྒྱལ་བཞིན་དུ་བཅིས་པ།

【རྒྱང་མ་བསྐྱལ་】དོད་མ་མམ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱས་པ།

【ཡན་རྒྱན་བསྐྱས་】རྒྱ་ནས་སྐགས་འདྲེས་པར་བྱས་པའམ་འོ་རྒྱ་ལྟར་དབྱེར་མི་སྤྱོད་པར་བྱས་པ།

【མེར་བསྐྱེགས།】མེར་བཅུག་ནས་ཚིག་པར་བྱས་པ།

【མེར་བསྐྱོས།】གང་བའི་ཚོན་ཁ་ལག་བསྐྱོས་པ་ཞེས་པས་མཚོན།

【རིག་པ་བསྐྱབས།】བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཤེས་སུ་བཅུག་པ།

【ཚོར་བསྐྱངས།】རང་ལ་མེད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྦྱོན་པར་བྱས་པ།

【གཞན་གྱིས་བསྐྱད།】རན་ཞེན་ཐེབས་པའམ་སྦྱོན་སྟེགས་གྱིས་གོས་པ།

【སྟེགས་སུ་བསྐྱན།】དེའི་སྟེགས་སུ་གཏོགས་པའམ་དེའི་སྟེགས་སུ་སྦྱར་བ།

【ཞེན་ཏུ་བསྐྱངས།】ཏུང་ཐད་ཏུ་འགྲེང་བར་བྱས་པ།

【བསྐྱ་བྱ་བསྐྱས།】སྐྱ་བྱ་སྐྱས་ཞེས་པ་ནི་ཡངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟེ་བསྐྱ་བྱ་བསྐྱས་ཞེས་པ་ཡིག་
རྟེན་རྒྱམས་སུ་འབྱུང་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་མགོ་བསྐྱར་གྱི་འཇུག་པ་དང་འབྲུལ་ཉེན་ཡོད་
ད།

【ཐུར་བསྐྱོག།】ཐུར་བྱིན་པའམ་ཐུར་གཏད་པ་ལྟེ་སའི་ཡང་འཇུག་ཡོད་ན་བཟང་།

སི་ཏུལ་ འདས་ཚིག་གི་སྐབས། སེམས་གྱིས་བསྐྱན་རྟོ། སྟེགས་སུ་བསྐྱན་
རྟོ། །ཞེས་སྟེགས་གྱི་མཐར་དེ་དག་ལ་སྦྱར་བལྟའི་སྐྱ་སྦྱར་བ་རྒྱམས་ད་ཡིག་གི་ཡང་འཇུག་
ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། བྱ་ཚིག་གི་སྐབས་ན་ར་ལའི་མཐའ་ཉེན་གྱི་རྟེས་
སུ་འཇིན་རྟོ། །ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་ལས་པལ་ཆེར་ལ་ད་དྲག་མི་འཛོལ་པར་
ངས་པས་རྟོ་ཡིག་གི་སྐྱ་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ལྟར་ན། ར་ར་ལ་གསུམ་རྟེས་འཇུག་ཅན་གྱི་འདས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ད་
དྲག་ཐོབ་པས་བྱབ་ཅེས་བྱབ་མཐའ་བཅད་ན་རུང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་ཏུ་ན་ར་ལ་གསུམ་རྟེས་འཇུག་ཅན་གྱི་སྐྱལ་ཚིག་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་ད་
དྲག་ཐོབ་པས་བྱབ་ཅེས་བྱབ་མཐའ་བཅད་ན་རུང་བར་སེམས་སོ། །འོན་ཏུང་སི་ཏུལ་
སྐྱལ་ཚིག་གི་དབུར་བརྟེན་བཞོད་པའི་གསལ་སྟ། སྦྱན་ཞིག སྦྱན་ཞིག སྦྱར་ཞིག
སྦྱར་ཞིག ཚོལ་ཞིག སྐལ་ཞིག བརྟེན་ཞིག ཞེས་པ་རྒྱམས་ལ་ད་དྲག་མི་འཛོལ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མ་བཞོད་པར་ད་དྲག་མེད་པའི་རྒྱལ་ལྟར་བྱིས་པ་ནི་རྟེན་བསལ་ས་

ཐིན་དཀའ་སྒྲུབ་སོ། །འདི་ཡན་གྱིས་བས་འཕུལ་དུས་འདས་པ་ལ་སྐྱར་བའི་དཔེ་བཟོད་
ལྷམ་བུ་དོན་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་འགའ་རེ་གོ་སྟོབས་མཆན་མེད་ཀྱང་ཆོག་ནའང་ཞེས་
གཅིག་ལ་བསམས་ནས་གོ་དཀའ་སྟོབས་མཆན་བྱ་རེ་བཏབ་ཡོད་དོ། །

འདི་མན་མ་འོངས་པར་འཕུག་པའི་བྱ་ཆོག་དང་། ག་ད་བ་མ་རྣམས་གྱིས་
འཕུལ་བའི་ལས་ཆོག་དང་། སྐལ་ཆོག་རྣམས་ལས་ཅུང་ཟད་གོ་དཀའ་བ་འགའ་རེ་ལ་
མཆན་འགོད་དང་མ་དག་པའི་ལྟ་དུ་འདོན་བྱེད་པ་འདི་ལྟར། བརྟམ་ནི་མྱོད་པ་ཉེ་
བརྟམ་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ས་མགོ་བྱས་པ་ནོར། ལག་པ་བགྱད་བྱའི་འདོམས་ལ་ཡང་
འཕུག་མེད་ན་དག བུ་བྱའི་འབྲས་ལ་ཀ་ཡོད་བྱས་པ་ནོར་ཉེ་པར་གྱི་ཉེས་པ་ཡིན་མཆོ།
བཅིག་བྱའི་ཐིགས་པ་ཞེས་པ་ལ་ཁ་སྐད་དག་སོ་དང་སྐར་ན་གས་འཕུལ་གྱི་གཅིག་ཐོབ་
པོ། །བཅོལ་བྱའི་གོས་ཞེས་གོས་ཀྱི་རྩིས་འཕུག་ཆད་པའང་པར་ཉེས་ཡིན་འགྲོ།

【བསྐྱར་བྱའི་མང】བསྐྱར་ནི་བཏན་པོ་ཉེ་ཅིག་མང་བཏན་པོར་བཅིག་པས་མཆོན།

【བསག་བྱའི་ཆོགས】གས་འཕུལ་གྱི་གསག་ཐོབ་ན་བདེ་ཉེ། གཞན་དུ་ན་གསད་བྱའི་
དག གཅད་བྱའི་མིང་། གཏང་བྱའི་ནོར་སྐགས་ལ་ཡང་བས་འཕུལ་བྱེད་དགོས་
སོ། །

【བསྐབ་བྱའི་རྩིས】འདི་ཡང་གས་འཕུལ་ལེགས་སོ། །བསག་བྱའི་ཆོགས་དང་བསག་
བྱའི་ནོར་ཞེས་ཆོགས་དང་ནོར་གསག་པའི་བྱ་ཆོག་ལ་ན་རྩ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་དེང་སང་མི་
འབྱེད་པ་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་བྱི་མ་ལ་ཡང་གས་འཕུལ་བྱས་ན་བདེ་འོ། །

【བཟའ་བྱེད་གཞིག】བ་ལང་སྐགས་གཟན་མུ་འཆོལ་བྱེད་བྱེད་པ།

【ནོར་གཏམ་བ་པོ】བཅོལ་བའི་དོན་ལ་གཏམས་ཟེར་བས་ན་དེའི་བྱེད་ཆོག་གོ། །

【མགོ་གཏམ་བ་པོ】ཁ་སྐད་དག་པ་དང་སྐར་ན་བཏམ་དང་འབྲམ་ཅི་རིགས་ལས་གས་
འཕུལ་མི་འཐོབ་པོ། །འོག་ཏུ་གཏམ་བྱའི་མགོ་ཞེས་པ་ཡང་འདི་དང་འདྲ་ཉེ་བས་འཕུལ་
བདེ་འོ། །

【མིག་གཡོར་བ་པོ】མིག་ལ་མིག་ལྷེབས་གྱིས་གཡོག་པའམ་གབ་པའི་བར།

【གལ་གཤིབས་པ་པོ】【གཏིགས་བྱའི་རྩུ】【གདགས་བྱའི་མིང】འདི་གསུམ་ལ་སའི་ཡང་
འཇུག་མ་སྦྱར་ན་བདེ།

【གཞིབས་བྱའི་གལ】གལ་དུ་གཤིབ་དང་བཤིབ་ཅི་རིགས་ལས་མིང་གཞི་ལ་ཞ་ཡིག་རི་
ལྟར་འཛོལ། འོན་ཀྱང་ཡང་འཇུག་མེད་ན་དག

【གཟན་བྱའི་གཟན་པ】ཁ་ཟས་སྦྱིའི་མིང་།

【གཟད་བྱའི་གོས】གཟད་ཅེས་པ་ངལ་དུ་བཅུ་མཐའ་ལ་ཁྱུང་བའི་བརྟེ་གོས་ལ་སྦྱར་ན་
ཉིས་མེད་དུ་ཁྲོངས་སྦྱད་པ།

【གཟེད་བྱའི་གཟན】རབ་སྦྱང་གི་གོས་ཕྱེ་བྲག་པ་གཟན་གྱི་ཁྱད་དུ་ཤིང་རྟོག་ལྷག་སྦྱར་
བཟེད་པས་མཆོན། ཡང་ན་གཟན་ཞེས་པ་ཁ་ཟས་གྱི་མིང་།

【གཡབ་བྱའི་གཡབ་མོ】འཕོད་པའི་བརྟེ་ལ་ལག་གཡུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

【གཡོག་བྱའི་གོས】ཞེས་པའི་མཆན་ལ་གཡོགས་ཞེས་པ་འདས་ཆོག་གོ ། ཞེས་དེ་འདྲ་
མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་འདི་གཅིག་ལྟ་ལ་མཆན་བཏབ་པས་མི་ཕན་ཏེ། འོག་དེ་མ་ཐག་གི་
ཤིང་གཤགས་ཞེས་འདས་པ་ལ་ཡང་ས་དྲག་ཚོབ་པས་སོ། མཆན་དེས་ས་ཕྱད་སྒྲ་མ་ལ་
དབུ་འབྲུག་སྦྱང་བའང་དྲན་པར་གྱིས།

【དབྱིག་གིས་དབྱར་བ་པོ】རྟོ་འཇམ་པོས་རས་དང་ཤོག་བྱ་བརྟེར་བས་མཆོན།

【དམད་བྱའི་ཉམ】དེང་སང་ཉམས་སྦྱད་ཅེས་འབྲི་བ་རྒྱགས་ཆེ།

【ཁྱིམ་ལ་འཁྱེན】ཁྱེད་པའམ་ཞེན་པའི་བརྟེ།

【ཟས་ལ་འབྱུ】མི་མང་གིས་བལྟ་ཆ་རྩོགས་གཅིག་དུ་བལྟས་ནས་ཁ་ཟས་ཁྲོངས་སྦྱོད་པ།

【སྦྱོ་མ་འདག】ཡོངས་གྲགས་ལ་སྦྱོ་མ་ལྟ་ཅེས་པ་རྒྱགས་ཆེར། །

【གོམས་པ་འདོར】སའི་ཡང་འཇུག་མ་དག

【རྟེས་སྦྱ་འབྱེང】ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་དང་འབྱེང་བྱ་མེད་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་
མི་དད་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེ་བཞིན་སྦྱ་བྱེད་གཉིས་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག

【གལ་གྱིས་འབྱུ】ནན་གྱིས་རྒྱགས་པའམ་འཕྱོས་སྦྱ་བཅུག་པའི་དོན་དུ་བཀལ་བ་ཡོད་

ཀྱང་གཞན་དུ་འཆུ་ཞེས་བྱས་པའང་ཡོད།

【ལུས་ལ་འབྲེམ་】ཕྱབ་པའི་བད་ཉེ་འདས་པ་ལ་བྲིམས་ཞེས་པ་འཛབ་པོ། །

མཁའ་ཞེས་པ་འཁའ་ར་དང་འཁའ་ཚོག་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན་འས་འཕུལ་རྒྱགས་
ཆེན། །

རྗེས་འབྲུག་གི་འབྲུག་པའི་ཐད་ཀྱི་བྱ་ན་མང་གི་དཔེར་བཙོན་སྟགས་ཀྱི་གྲས་སུ་འདི་
ལྟར། སྟགས་ནི་གནས་སྟོན་བའམ་བས་ཀྱི་སྟོད། སྟགས་ནི་བསྐྱད་པ། དབགས་
ནི་དེང་སང་སྟགས་ཞེས་འབྲི་བ་རྒྱགས་ཆེ། སྟགས་ནི་སོ་བཏབ་པ། ཅབས་ནི་ཆང་ལ་
ཆ་བཞག་ན་ཕབས་ཀྱི་མིང་། བཅུབ་བྱེད་ལ་བས་འཕུལ་མ་དག་ གཏུབས་བྱ་དང་
གཏུབས་བཞིན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་འབྲུག་མ་དག་ བཅུན་ད་བྱེད། བཞོལ་ད་བྱེད།
མཚངས་བྱེད་ལ་ཡང་འབྲུག་མི་དགོས། འདུན་ད་བྱེད། ལྷོབས་བྱེད། ལྷོབས་བྱེད་
རྒྱམས་ལ་ཡང་འབྲུག་ཇི་ལྟར་འཛབ། ཕྱད་པར་དུ་ལྷོས་བྱེད་ཅེས་པ་མིག་ལ་ཐུར་ན་ལྷ་
བྱེད་ལས་གཞན་མི་འཛབ། དེ་ལ་སྟགས་པ་ཡོངས་གྲགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་
མང་ན་ཡང་། ཡོད་ཆད་མ་དག་པ་ཡིན་ཞེས་སྟེ་བ་ལ་ཡང་ཞེ་འཆེར་རོ། །འོན་ཀྱང་།
ཉགས་འབྲུག་གི་དགྲས་སུ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར། མཛོན་བ། མཐུན་བ་འདྲ་ཡིན་ན་མ་
དག་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་འོས་པ་ཉིད་དེ། གང་ལྟར་ལྷ་རྩ་ཆེ་ཞིང་སྟོ་གྲས་ཞིབ་མ་ཅན་
བྱིས་བཙག་པའི་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་བོད་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཤེས་རབ་རྩ་མཆོའི་གསུང་རྒྱུས་ལས། མི་རྒྱའི་འགྲེལ་བར། བཅིག་བྱའི་ཐིགས་པ།
གཅིག་བྱའི་རྩ། བཞོག་བྱའི་ཤིང་། གཞོག་བྱའི་ཤིང་། ཞེས་དཔེར་བཙོན་བཞོན་
པའི་དང་བོ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྩྭ་གས་ན་འང་མེད་ལ། བྱ་བའི་
རྩ་གདངས་ཅམ་དུ་རྩང་ཡང་སྐབས་འདིའི་གཞན་དང་བྱ་ལྟལ་དུ་མི་རྩང་ངོ། །བཞོག་
བྱའི་ཤིང་དང་བདམ་བྱའི་ནོར་ཞེས་པའང་གཞོག་བྱའི་ཤིང་དང་གདམ་བྱའི་ནོར་ཞེས་
པས་བརྗེས་ན་ལེགས་ཀྱི། བ་ག་གཉིས་གཞན་ལ་འབྲུག་པ་རྩ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་

གདམ་ངར་བཞོད་པ་ཡིན་ན་ཆེས་ཤིན་དུ་མི་འབྲད་དེ། འཕུལ་ལྷ་རང་རང་གི་འཇུག་
 ལུལ་གཙུ་ཆེ་ཆུང་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཞིབ་མོར་མ་བརྟགས་པའི་སྒྲོན་གྱིས་གོས་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བཞུལ་བྱ་དང་གཞུལ་བྱ། །བཞག་བྱ་དང་གཞག་བྱ།
 བསད་བྱ་དང་གསད་བྱ། བཅད་བྱ་དང་གཅད་བྱ། བཏང་བྱ་དང་གཏང་བྱ།
 བསལ་བྱ་དང་གསལ་བྱ། བགམ་བྱ་དང་དགམ་བྱ། བཞོལ་བྱ་དང་དམོལ་བྱ་སོགས་
 གཉིས་ཆེན་དེ་དག་གི་ཐུ་མ་རྣམས་མི་འབྲད་པར་སྒྲུས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། གཞན་བསྐྱབ་
 བྱིར་ཞེས་ཆོག་རིས་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་ན་བཞུལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཅིའི་བྱིར་མི་
 འབྲད། དགག་བྱ་དང་། སྒྲོན་དང་། བད་དང་། དྲི་མ་དང་། ལྷག་ཅོག་དང་།
 རྟོགས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་སོགས་བསལ་བྱ་ལ་བསལ་བྱ་འབྱིག་པར་མ་ཟད་དེས་ཁྱབ་སྟེ།
 ག་འཕུལ་མ་དག་གོ། །དེས་མཚན་འདི་སྒྲོར་རྟགས་བཞིའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་དང་
 གཞན་ལ་འང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེས་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནད་བྱི་འགག་ཆེན་པོར་བྱངས་
 ཤིག ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རྣལ་ཞོག་དུ་ཁེལ་བའི་གཙགས་བྱི་དཔེར་སོང་འདུག་པས་
 འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་མངོན་ཅིག འོན་ཀྱང་
 ལྷང་བྱངས་པ་དེར། བསལ་བྱ་དང་གསལ་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་ཐུ་མ་རྣམས་
 མི་འབྲད། ཅེས་པ་ལ་གོ་རིམ་ལྡོག་དགོས་པའི་ཆོག་གི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྟགས་འཇུག་གི་ས་བཅད་བྱག་པ་བྱར་དུ་བཞོལ་བ་འདི་ཅམ་གྱིས་
 རྟོགས་སོ། །

༡༡། །སྒྲུབ་དཔལ་ཐོན་མིའི་རྩོམ་ཕྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་འགོད་མཐུད་ རྒྱ་འགྲོལ་བའི་མཐེབ་མཐུབ་ཅེས་བྲུ་བ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་མཆོག་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་བྱ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པས་རྩི་བ་བྱེད་
 རྒྱར། རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་བཅན་གྲམ་པོ་ལ། ཆོས་སྒྲོན་ཐོན་མི་སྤྱོད་པ་བོད་ཡིག་གསར་
 བཅོས་མཛད་འབྲུལ་ཡིག་ཕྱད་ཀྱི་རྩོམ་ལེ་ཆོན་གཉིས་ལས་དང་བོན།

ཞལ་རས་གསལ་ལ་ངང་མདངས་གང་བ་བཟང་། །

གདམས་ངག་བྱབ་ལམ་མ་ཆད་ཐ་དད་རང་། །

ལས་ངན་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསལ་མཛད་པ། །

འཕགས་པ་མ་ཕམ་ཡང་དག་དམ་པ་ལགས། །

ཞེས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ག་འདྲ་ཞིག་རེད་ལགས་ཞེས་རྩི་བ་བྱུང་བར། དེའི་ལན་
 ལ། ཡིག་ཕྱད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་འདི་ནི་དབྱངས་ཨ་རེས་པའི་སྒྲན་ངག་གི་བྱ་དཀའ་བའི་
 རྒྱན་ཞིག་རེད། དེ་ལ་སྒྲུབ་འགོད་ཀྱི་སྒྲན་ས་ཆོག་དོན་འགྲེལ་ན་འདི་ལྟར།

སྤྱི་ཁྱེའི་ས་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན་འཕགས་པ་དང་། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ངོ་ལས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་མ་ཕམ་པ་ལྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་མགོན་པོ་ཆེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་
 ཅན། མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་འདྲིན་པ་དམ་པ་ལགས་ཏེ།
 སྤྱི་གསུང་བྲགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཐོག་མར་སྤྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་ཞལ་རས་ཏེ་
 བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཅིང་གསལ་ལ། ཕལ་བའི་ཆོན་གྱིས་བསྒྲོས་པ་མ་ཡིན་པར་
 རང་བཞིན་ནམ་ལྡན་སྤྱིས་སྤྱི་བྱུང་པའི་ཞལ་གྱི་གཟི་མདངས་བཟང་བར་མ་བཟང་། ཐ་
 མལ་བའི་གདོང་ལྟར་སྒྲོག་ཏུ་ལྷུང་བ་དང་། ཞོམ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བ་ནི།
 དཔེར་ན། སྒྲུབ་ཏུ་གང་བའི་རྩལ་ལྟར་མཆོན་བཟང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཆེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། རྩེད་ལ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་དུ་

འཕགས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་ལམ་དུ་བཀྱི་བའི་གདུལ་ས་རྣམས་ཟུང་མའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཆམས་པར་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་གསུངས་ཆངས་
པའི་དབྱངས་དེ་ནི། རྩེ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རིས་ཐ་དད་པའི་མས་པ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་རང་སྒྲུ་ལྗང་ལྗང་དུ་སྒྲོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱོད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་མཐར་ཐུན་པ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་རྒྱར་ལྟར་པ་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཀུན་དང་། དེར་མ་ཟད་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བསལ་
བ་ཞེ་རྒྱུང་རིང་དུ་དོར་བར་མཛད་པ་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུན་པ་བརྟེན་པའི་
ཉགས་སྒྲུ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གའི་རྒྱད་ཀྱི་ལས་ངན་གྱིས་བཞག་པའི་སྤྱིབ་གཉིས་བག་
ཆགས་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུང་བ་ཐ་མ་མགོར་ལོན་དོན་ནི། ཆོག་གི་ལྷེབ་སྒྱུར་གྱི་ལྷ་འགྲིག་པ་དང་འགྲེལ་
སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འོ། །

དྲི་བ་བྱེད་མཁན་ན་རེ། བཀའ་དྲིན་ཆེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་འགོད་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཚུམ་ཕུད་ལེ་ཆོན་དང་བའི་དགོངས་དོན་སེམས་ལ་ཁུང་ཟད་བབས་བྱུང་། ད་ནི་ལེ་
ཆོན་གཉིས་པ།

བདེ་གསེགས་བདེན་ངེས་ཡེ་སེས་བརྟེན། །

ཉིང་འཛིན་ཞི་ཉིད་རིག་ཅིང་གཟིགས། །

ཉོན་མོངས་ཆོགས་བཅོམ་མགོན་པོ་མཆོག །

དུག་གསུམ་བདུད་འདུལ་ཀུན་ཏུ་བྱུལ། །

ཞེས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ག་འདྲ་ཡོན་པ་གསལ་བོ་ཞིག་གསུང་རྟགས་ཀྱི།

འདི་ནི་བྱ་དཀའ་བའི་སྒྲོ་རྣམས་དབྱངས་ཡེ་ངེས་པ་དང་། ཡེ་ངེས་པ། ཡེ་ངེས་
པ། ཡེ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུམ་ཕུད་དུ་མཛད་པ་ཞེ། འདི་ལ་མདོ་སྐད་གསུང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་

སྒྲིབ་གང་ལ་སྒྲུབ་ནས་འགྲོལ་ཆོག་ན་ཡང་། དེ་ཞིག་ཕྱགས་སྒྲིབ་གསུང་གི་ཐ་སྒྲིབ་ཐུག་ནས་
འགྲོལ་ན་འདི་ལྟར།

བདེ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་བའི་སར་གསེགས་པའི་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་སྤྱོད་བ་
པའི་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཀྲོད་པའི་ལམ་གཅིག་ཕུར་ངེས་པའི་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་དོན་དམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
ཞི་བ་ཉིད་དེ་གཏན་གྱི་ཕུར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱང་བ་ཉིད་མཛོན་སྤྱུང་ཏེ་རིག་
ཅིང་སྒྲིབ་མེད་ཏེ་གཞིགས་པའི་བྱགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་
ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་གཏུག་མའི་རྒྱང་ལེམས་ལས་ཐུབ་པའི་མཚན་དཔེ་གསལ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་
ཅན་མངས་ཕྱར་གསུང་གི་ཆོགས་ཀུན་ནས་བཅོམ་པའི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་
ཆོགས་ཀྱི་དོན་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་མའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅི། སྤྱོད་བས་བྱང་ཏེ་འདུག་
པའི་དང་མའི་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་དངོས་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་ཅི་ཉིད་ཀྱིས་དུག་
གསུམ་གྱིས་དངས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བདུད་འདུལ་བ་ལ་ཐབས་མཁས་དང་ལྷན་ཞིང་།
བདུད་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱུར་མེ་འོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུལ་བར་མཛད་པ་ཉི་ཆར་
བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞིས་དེ་ལྟར་ཏེ་འགྲོལ་ན་མི་ཆོག་པ་མེད་དམ་སྟུང་མོ། །

དྲི་བ་བྱེད་མཁན་ན་རེ། ངེས་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ། ཚུམ་ཕུད་འདི་ལ་འདི་
འདྲའི་ཞོ་སྤྱོད་བའི་འགྲོལ་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་བདག་གིས་སྤྲོད་ཆད་མ་མཐོང་བས། ད་
རེབ་བདག་ལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གནང་སང་། བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་ལགས།

མཐུག་བཅུ་བའི་ཆོག་བཅད་ཅིག་འགོད་ན། སྤྱོད་བ་

དཔལ་ལྷན་ཐོན་མའི་བྱ་དཀའི་སྤྲོད་པ་གཞུང་། །

འགྲོལ་དཀའི་ཕྱེབ་སྤྱོད་མདུད་པ་ངམ་པོའི་རྒྱ། །

གསལ་བར་གྱིས་ཞིས་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ཡིས། །

བསྐྱལ་ངོར་རིག་པའི་འདོད་འཇོས་འབྲལ་དུ་བྱིས། །

འོན་ཀྱང་དོན་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་གཞུང་། །

བདག་ལྟའི་བྱིས་པའི་ནམ་དུ་དཔང་བ་རུ། །

ཤོང་མིན་བྱིར་ན་མི་འབྲུལ་མི་སྲིད་པས། །

གཟུང་གནས་མཁས་པས་དག་པར་བཅོས་ན་ལེགས། །

༡༡། །སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་སྒྲི་དོན་རྟེན་
ལེགས་རིག་པའི་འཆར་སྒོ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལེབ་དང་བོ།

༡༢། །ན་མཆོག་སྐུ་རྣམས་ལྟེ།
མཛེས་ལྷན་སྐྱེལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པའི་ཁར། །
མཛེན་ཀ་སྟོན་པའི་བུ་ལང་རྒྱད་སྟོང་གིས། །
ཐབ་དོན་དབྱངས་སྤྱུར་བའི་ངག་གི་ལྷ། །
དབྱངས་ཅན་དགའ་མ་བདག་མཁྱིན་ཁབ་རྩ་རྒྱལ། །
མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁོང་འཇུག་སྒྲི་བྱེད་པའི། །
དཔེ་བྲལ་སྙན་འཛེབས་ན་བའི་བཅུད་ལེན་གང་། །
ཆོག་སྒྲིར་ཐད་བྱང་འཛི་བའི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །
སྙན་ངག་ཕུལ་བྱང་སྤྲིད་འདིའི་རིན་ཆེན་གཅིག །
སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་རྒྱན་དང་སྙན་ཆོག་གི། །
བསྟན་བཅས་ངག་གི་བདུད་རྩི་ཆངས་པའི་དབྱངས། །
གང་ལ་འདོད་དཀྱ་སྟོང་བའི་དཔག་བསམ་བཞིན། །
འདི་ཅམ་ཞེས་བྱར་སྤྲིས་གངས་གྱིས་བྲིན། །
ལ་ལ་དོན་མེད་གཏམ་གྱིས་ཡིད་ཆོས་དཀའ། །

ལ་ལ་ཆོས་དོན་ཟབ་མོས་སྒྲོར་ཤོང་དཀའ། །

ལ་ལ་དུས་རབས་དབང་གིས་འོས་འཆམས་དཀའ། །

དེ་འདྲའི་དཀའ་བ་གསུམ་གྱིས་མནར་བའི་ཆོ། །

གང་གང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱར། །

དེ་དེར་འཆམས་པའི་ངག་རིག་བསུང་ཞིམ་ཆེལ། །

མང་མང་འདོད་པའི་རེ་འདུན་རི་མོ་བཞིན། །

ལྷག་ལྷག་ཚུམ་ལ་འགལ་བའི་ཆ་ཅི་ཡོད། །

བྱད་པར་དེང་རབས་མན་བདེའི་མཆོ་ཆེན་ངོགས། །

བདེ་བར་བསྐྱོད་པའི་དཔལ་འཛིན་རིག་པའི་མིངས། །

སྒྲན་ཆོག་ཤིབ་ལེགས་བ་དན་སྒྲོད་བཞིན་དུ། །

རྩལ་པའི་ཐབས་སུ་བདག་ཁྱང་འདི་ལྟར་བཙོན། །

རྩལ་འདི་གོ་སྒྲའི་མཚུབ་བྲིད་ཡིན་གྱི་གསུང་རབ་ཉྀགས་
དཀའི་མདུད་འགྲོལ་མིན། །

སྤྱོད་ཀ་འཆར་བའི་མེ་ཁོང་ཡིན་གྱི་དགག་གཞག་སྒྲོ་བའི་
མཆོན་ཆ་མིན། །

སྒྲོ་གསལ་གཞན་ལ་ཡན་འདོད་ཡིན་གྱི་མངའ་ཐང་ཅན་
བྱིང་འཛིན་མིན། །

ལྷག་བསམ་དགེ་བའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་གྱི་མཁས་གྲགས་
འདོད་པའི་ཚུམ་པ་མིན། །

དེ་སྒྲུང་རིག་བྱེད་ཟབ་མོར་འཇུག་འདོད་པའི། །

དཔྱོད་ལྡན་གཞོན་ནུ་རིས་མེད་བྱེད་ཅག་གིས། །

དགའ་བའི་ཉམས་དང་དགོད་པའི་འཇུམ་དང་བཅས། །

དོན་ལྡན་ངག་གི་རྒྱད་མངས་འདི་གསོན་མཛོད། །

དེ་ལ་འདིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་རིག་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ལྟེ། སྒྲ་དང་།
ཆོད་མ། བརྗོད་དང་། གསེ་བ། ནང་དོན་རིག་པའོ། །སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་
ལྱར་པ་ལ།

ཆོག་རྒྱན་ཤེས་ན་སྒྲ་རྒྱ་ལ་མཁས།
མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མཁས།
ཤེས་སྒྲུར་ཤེས་ན་ཆོག་ས་བཅད་ལ་མཁས།
སྒྲོས་གར་ཤེས་ན་སྒྲ་རིག་ས་ལ་མཁས།
ཕྱིས་རིག་ཤེས་ན་གྲངས་ལ་མཁས།

ཞེས་བསྟགས་པའི་རིག་གནས་རྒྱུར་བ་ལྟ་ལས། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི་
ཆོག་རྒྱན་འབྱུང་བའི་གཞི་སྒྲ་རྒྱ་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་རྒྱ་གི་རིག་པ་དེ་གལ་ཆེ་བའི་
རྒྱལ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་རྒྱ་མཁན་དག་དབང་གིས་མཛད་པའི་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་
ལས།

མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་ན་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱམས་ཉམས་མི་རྒྱམས་འཆོ་བ་དོན་ཡོད་མིན། །
མཚུངས་མེད་རྒྱས་པའི་སྒྲ་རྒྱ་མེད་ན་མཁས་པ་ཉིད་ནི་ནེ་ཙའི་སྒྲོག་དང་།
མཚུངས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲ་རྒྱ་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་སྒྲུར་མེད་ན། ཤེས་
བྱའི་གནས་གཞན་ལ་ཅི་ཙམ་མཁས་ཀྱང་ནེ་ཙའི་སྒྲོག་གི་རྒྱལ་ལས་མ་འདས་ལ། དོན་
འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཙའ་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།

རིག་ས་ལམ་རྒྱམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱམ་དཔྱོད་དང་། །
གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །
ཆོག་སྒྲུར་རྒྱལ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱ་གི་དཔལ། །
ས་སྤང་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྒྱམ་གསུམ་ལྟར་། །

ཞེས་ཆོག་སྒྲུབ་ཕུན་སུམ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་སྤེལ་བའི་རྒྱ་དམ་པ་ནི་ས་ཁྱེད་གི་རིན་པོ་ཆེའི་
ཡ་གྲུལ་གཅིག་དུ་བགྱངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་སྟན་རྒྱ་ཅེས་པ་ཆོག་བཅད་ལྷན་སྤེལ་
མའི་རྩལ་ཅམ་ལ་གོ་བར་བྱས་ན་ད་དུང་ཁྱབ་རྒྱ་ཆུང་ས་ཆེས་པས། དེ་དག་ལས་གཞན་
མཁས་པའི་དབྱིལ་འཁོར་གདན་འཛོམས་པའི་དབུས་སྤྱོད་དང་ལྷན་པའི་འབེལ་
གཏམ་བྱེད་པ། སྤྱོད་མང་བའི་སྒྲིམ་དུ་གཙུག་ལག་ལས་དྲངས་པའི་གཞུང་འཆད་པ།
དོན་གཉེར་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་བྱ་རྣམས་ལ་གཞུང་བྲིད་བྱེད་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ལ་
བཀལ་ཞིང་བཀྲག་པའི་སྒྲིན་ས་རྩོད་པ་བྱེད་པ། སྐབས་བས་ཀྱི་དོན་དམིགས་ཕྱག་པའི་
ཆེད་དུ་བྱར་བ་དང་ཤགས་འབྱེད་བྱེད་པ། བ་ན་ཤྲོགས་པན་ཚུན་མཛེལ་འདྲིས་ཀྱི་
ཀུན་སྒྲིབ་མཆོན་པའི་སྤྱད་དུ་མལ་མཆེད་དང་། སྤྱོད་མ་བྱེད་པ་ཚུན་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་སྤེལ་
བའི་ཆེ་ཡང་། རང་ཆོག་སྤྱོད་འབེལ་ཆགས་པ། ཆོག་དོན་ཀྱི་ཆ་ལ་སྒྲིན་མེད་པ།
སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་སྤྱས་ཀྱང་གོ་སྤྱོད་པ། ཆོག་སྒྲུབ་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱོད་སྤྱད་དམ་
པས་སྤྱད་ཀྱིས་མ་བསྤྱད་པ་མེགས་གོང་སྤྱོད་ཁྱད་ཆས་དེ་དག་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་སྟན་
རྒྱ་གི་ཉམས་རྩོལ་མེད་དུ་འཛོན་པར་འགྱུར་ལ། དཔེར་ན་གཞན་ཡིད་དགའ་བར་
བྱེད་པ་ལ། ཀྱ་རེའམ་རྩོམ་ཆར་བའི་གཏམ་དང་འབེལ་ཆེ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་
དཔུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་སྤྱོད་བཀོང་བར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱིགས་མོའམ་
མཆང་འབྱུང་གཏམ་དང་འབེལ་ཆེ་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་གཡའ་བར་བྱེད་པ་མེགས་ནི་
སྟན་རྒྱ་གི་ཆོག་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྟན་རྒྱ་གི་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཡོད་ཅེན། ལྷན་གར་
དུ་སྤྱོད་དུས་སྤྱོད་དཔོན་རྩེ་མ་བྱ་མས་བཅམས་པའི་སྟན་རྒྱ་གི་གཞུང་དང་།
དབྱངས་ཅན་མགུལ་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ཞིང་། ལྷན་སྤྱོད་
དཔོན་དཔྱི་ལྷོ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་སྟན་རྒྱ་བསྟན་བཅས་ཀུན་ཀྱི་དོན་འདུས་
ཤིང་དཔེ་བཅོད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་ཤིན་དུ་གསལ་བ་སྟན་རྒྱ་མེ་མོང་ཞེས་བྱ་བ་བཅམས་པ་
ནས་བརྒྱུང་། མེ་མོང་མ་འདི་ཉིད་ལྷན་གར་གྱི་སྤྱོད་རྒྱ་གི་མཁས་པ་བྱན་མོང་གི་སྤྱོད་བྱའི་

སྙན་ངག་གི་གཞུང་དུ་བྱེད་ཅིང་། དུས་ཕྱིས་མོད་མྱོངས་སུ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྤྱི་དུང་ལ་ས་སྤྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤོད་སྙན་རྩི་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་པར་རྩི་ཏེ་ལྷོ་ཀ་རའི་མདུན་ནས་མེ་ལོང་འདི་ཐོག་མར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིས་སུ་དཔང་ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟན་པས་འཕྱར་བཅོས་ཅུང་ཟད་དང་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་མཛད། དེའི་ཕྱིས་སུ་ལུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་སྤྱོད་བཟང་པོས་(དག་ཡིག་བཅ་མ་རྟོག་མཛད་པ་པོ)ཀྱུ་དཔེ་རྩིང་བ་དང་འགྲེལ་བའི་ཀྱུ་དཔེ་ལ་གཏུགས་ཏེ་དག་པར་བཅོས་ཤིང་མཆོན་བྱ་འགའ་ཡང་འདིབས་པར་མཛད། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཀྱུ་འབྲུག་གི་ལོར་ཀ་མ་སི་རུ་བཙུན་པའི་ཉིན་བྱེད་གྱིས་(སུམ་ཉག་ས་འགྲེལ་ཆེན་ཆོས་པ་པོ)སི་རྩ་ལའི་སྤྱིང་དུ་འཁྲུངས་པ་ནང་བའི་པར་རྩི་ཏེ་རྩི་དང་། ཡང་ནང་བའི་པར་ཆེན་ངག་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཀྱུ་འགྲེལ་ཀྱུ་དཔེ་མ་གཉིས་དང་བཙུན་ནས་འཕྱར་བཅོས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་སྐད་གཉིས་ཤན་ཐུར་ཅན་གྱི་མེ་ལོང་མ་ད་ལྟ་སི་རུའི་བཀའ་འབུམ་ཁྲོད་དུ་པར་སྐྱོན་བཅུས་ཡོད་ལ། མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་བ་ཡང་གོང་སྤོས་ཀྱི་འགྲེལ་གཉིས་དང་། མོད་འགྲེལ་ལ་ཤོད་ལའི་ས་བཅད་གྱི་ཆིངས་ཅམ་དང་། དཔང་ལོས་རྩ་བུའི་ཀྱུ་འགྲེལ་གྱི་ཆིག་རྩ་བཙུས་པའི་གཞུང་བཤད་དཔང་རྟོག་རྟེན་གྲགས་པ། རྩི་བ་རིན་ཐུངས་པའི་སྙན་ངག་འགྲེལ་བ་མི་འཇིགས་སེང་གའི་ང་རོ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་བསྐྱོད་བཟང་ཀྱུ་མཆོད་དབྱངས་ཅན་དཀྱིས་ལྷ། མོད་མཁས་པ་མི་མམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔྱེད་དཀོངས་རྒྱན་སྐྱེས་སྙན་ངག་རྟོག་གྲགས་ཆེ་བ་དང་། སྙན་ངག་དཔེར་བཙོད་ཀྱང་མཁས་པ་ལྷ་ཕྱིས་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་། དེ་དག་ལས་བད་མྱོད་སྤྱོད་པའི་དབང་ཐུག་སི་རུ་པར་ཆེན་གྱིས་ཀྱུ་འགྲེལ་གཉིས་དང་བཙུན་པའི་གསུང་རྒྱན་མཐའ་དག་མངའ་བའི་འབྲུག་ཁམས་ལྷལ་བཙུན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཆོད་ཉི་ལྷ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཆོས་གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མང་ལ། དེའི་རྩིས་འབྲང་འབྲུ་མི་མམ་པས་མཛད་པའི་སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དཀྱིས་པའི་རོལ་མཆོད་ཡང་རྒྱས་བཙུས་འཆོམས་ཤིང་། ལྷ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་

ཆའི་བཅུད་འདུས་པས་སྟན་ངག་ལ་སྤངས་བཅོན་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་མཐའ་ཡང་དེ་
དག་གི་རིགས་གཞིར་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་གནད་དུ་ཆེད། །

འདིར་སློབ་དཔོན་དརྩི་ཞེས་པ་པོད་སྐད་དུ་དབྱུག་པའི་མིང་ཡིན་ལ། ལྷག་དུ་ཕྱི་
རིལ་པའི་ཆ་བྱད་བཅའ་ཟེའི་དབྱུ་གྲ་དེ་ཐོགས་པས་མཚན་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་དརྩི་ཞེ་
དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ད་ལྟའི་རྒྱ་གཞུང་ཁྲངས་བྱབ་དག་དུ་འདི་
སྐད་འབྱུང་བར་ཐོས་ཏེ། ཡབ་མེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷ་མ་དག་རྒྱ་གར་གྲུ་ཇ་ར་ཐའི་ཡུལ་ཀྱན་
ཏའི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བར་གནས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་རྩོམ་སྒྲུགས་སུ་སང་ཞེ་གཉེན་ཡུལ་དུ་ཆགས།
རིགས་དེ་ལ་སྟེན་མེད་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་བྱ་ནི་འགྲན་རྒྱ་མེད་
པའི་སྟན་ངག་མཁན་ཆེན་པོ་རྩ་ར་མིའམ་མོ་དར་བྱ་བ་དེ་ཡིན། འདི་བྱ་དཀའ་བའི་
ཆོག་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་ཀྱན་གྱིས་སྒྲོས་མི་ཤོང་བ་ཅམ་དུ་བཤད། དཔེར་ན་དེས་ར་མ་ཡ་
ཏའི་གཞུང་ཞིག་གིས་པར། དབྱུས་བཞིན་བསྟགས་པས་རྒྱལ་པོ་རྩ་མ་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་
ལྟོན་ཅིང་། མཐུག་ནས་བསྟོག་ཞེ་བསྟགས་པས་རྩ་ར་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟོན་པ་དེ་ཡང་
དོན་གོ་བདེ་ལ་ཆོག་སྟན་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྩ་ར་མི་ལ་རྒྱང་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་
འབྲིང་པོ་མཚོ་ར་ཐ། དེ་ལ་བྱ་བཞི་བྱུང་བའི་ཐ་རྒྱུད་ཁི་ར་དར་ཞེ། དེ་དང་མ་གཅི་
གཉིས་ཀྱི་བྱ་ནི་དརྩི་ཡིན་ལ། རིགས་ནི་ཕྱ་རྒྱ་ཏ་ཞེ་བཅའ་ཟེད། །རྒྱང་དུ་ནས་པ་མ་
གཉིས་ཆར་གི་བས་དུ་ལྷག་དུ་འབྱུགས། རེ་ཞིག་ནས་ཡུལ་དེར་འབངས་དང་རྒྱལ་པོ་
མ་མཐུན་པའི་འབྲུག་ལོང་བྱུང་བྱེད་གྱིས་ནགས་ཁྲོད་དུ་སྒོས་ནས་བཅད་སྐབས་ཡོན་ཏན་
ལ་མཁས་པར་སྤངས། ཡུལ་བདེ་ནས་སྤར་འཁོར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱོད་པའི་སྒོན་པོར་
གྱུར། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལ་གི་ཤ་བྱ་བའི་སྟན་ཁྱབ་འདུག་འཕེལ་དང་མཛའ་
སྒྲོགས་སུ་གྱུར་པས་སྟན་ངག་མེ་ལོང་རྒྱལ་པོ་དེའི་རྒྱལ་བྱ་དག་གི་ཆེད་དུ་བཅམས་ཟེར།
ཏ་རུ་ཏ་ལྷ་སྤྱོད་ཏི་གཞོན་རུ་ངག་བདག་བྱ་བས་བཅམས་པའི་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་བའི་
མཐུག་གི་ཆོགས་བཅད་དུ་དབྱུག་པ་ཅན་བྱ་ལ་གི་ཤ་དང་རྩན་ཅིག་བཞུགས་པར་ཡང་
བཤད། ཡང་སློབ་དཔོན་ར་ཇ་ཤེ་ཁ་ར་བྱ་བའི་ཚྭ་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཅིག་དུ། སློབ་

དཔོན་འདིས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཞུང་གསུམ་བཅམས་ཞེས་བྱང་བས་གཅིག་ནི་
 མེ་ཁང་དང་། གཅིག་ནི་གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་བྱི་ལྔ་ཀ་
 རྒྱུགས་བྱ་བའི་རྒྱས་གར་དེ་ཡིན་ནམ་ཟེར་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་གས་སུ་མ་སྟོ་མ་
 རྒྱགས་པས་སྒྲོན་གྱི་དཔེ་རྟེན་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། རྟེ་ཆར་མ་ལ་མ་རའི་ཡུལ་དུ་ཏ་ལའི་
 ལ་མར་བྱས་པའི་དཔེ་རྟེན་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་བྱང་བར། གཅིག་ནི་མཛེས་མ་ཨ་
 བརྟེན་ཆེགས་བཅད་བྱ་བ་གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ་དང་ཆེག་རྒྱར་ཤིན་དུ་མཐུན་པ་
 མཛད་བྱང་མཛད་པ་ཞིག་བྱང་བ་དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དཔེ་རྟེན་ཡིན་ནམ་ཟེར། ལྷིར་
 གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ་ནི་ཆེག་རྒྱག་ལྟེ། སྒྲོན་གྱི་ལྟེ་དང་། དངོས་གཞི་དང་།
 ལྷི་མའི་ལྟེ་ལྟེ་ཆ་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལས། སྒྲོན་གྱི་ལེབ་ལ་རྒྱལ་པོ་བ་ཏ་ན་དང་
 མཛེས་མ་ཨ་བརྟེན་གཉིས་གཉིན་བྱས་པའི་ལྷ་རྒྱས་དང་། དངོས་གཞི་ལ་གཞོན་ནུ་བཅུ་
 པོ་རང་རང་གི་སྒྲོན་པ་བཤད་པ་བཅས་ཡོད་པར་གྲགས། གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ་
 དང་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ལྟེ། ལྷི་མ་ནི་ནག་མའི་ཁོལ་གྱིས་
 བཅམས་པ་ལྟེ་ཐོད་ལ་སྒྲོན་དུས་འབྱུར་ངེས་པར་མ་ཟད། ལྷི་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆའི་ཆས་
 འབྱུང་དུ་མཚན་བྱང་ཡང་བཤད་འདུག་མོད། ལྟེ་དཔེའི་བཟུན་འབྱུར་དུ་མ་ཐེ་ཞིང་
 དེའི་དཀར་ཆག་དུ་མ་བྱང་བའི་རྟགས་ཀྱང་བཏབ་འདུག མེ་ཁང་མའི་སྟེག་པའི་རྒྱན་
 དུ། ཨ་བརྟེན་དེ་བདག་གི་ནི། །སྟེ་འདི་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་ཐོབ། །ཅེས་ཡོད་པ་འདི་ལ་ཐོད་
 གྱི་སྒྲོན་འགྲེལ་ནམས་སུ་སྒྲོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཤར་བ་ལ་
 འགྲེལ་བར་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་རྒྱ་ནི་འདི་ཡིན་པར་མཛད། ལྟེ་སྟེད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོའི་
 ལོ་དཀར་དུ། སྒར་ཅོས་གྱི་གཞུང་དཔེའི་བཟུན་བཅོས་སྒྲུང་བ་ནི་མ་བྱ་བ་ཞིག་.....
 གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་སྤུ་ལའང་རྒྱས་མ་བྱང་ལ། ཡང་ན་སྒྲོན་པ་གས་ཀ་ཤི་
 ལྟེ་རབ་སྒྲུང་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱ་ཀ་
 དང་མ་སྟོ་ཏ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྒྱན་གྱི་བཟུན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་པས་
 རྒྱ་གར་གྱིས་ད་ལྟ་སྒྲོན་པ་གསུངས་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། ལྷིར་ལ་རྒྱན་ལ། མཛེས་པའི་

དཔེ་སྟོན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ནག་མོའི་ཁོལ། རྩེས་བྲིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ལ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྩ་ར་མི། སྟན་པའི་རོ་འདོན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དབུག་པ་ཅན།
དེ་གསུམ་ག་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་གྲ་ཞེས་སྟངས་གསལ་ཆེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་དམི་འདི་རབ་
བྱུང་གསུམ་པའི་བྲེད་ཕྱི་མ་ཙམ་ཉེ་དུས་རབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་སྟངས་ཙམ་དུ་བྱུང་ངོ་། །
ཞེས་བཤད་དོ(མོང་སྒྲོས་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རག་སྒྲོས་
ལས་བཟུས)། །

མེ་ལང་འདིའི་གཞུང་ཆད་ཅི་ཙམ་དང་དོན་དུ་ཡིས་བཟུས་ཤེ་ན། ཡེ་དང་པ་
ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལ། གཉིས་པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དང་རེ་ལ། གསུམ་པ་ལ་བརྒྱ་གྲུ་དུག་
ཉེ་དྲིལ་བ་ལ་དུག་བརྒྱ་དང་དུག་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་བཅད་ནམས་ལ་རྒྱང་བ་རིང་བྱང་ཅི་
རིགས་པར་སྟངས་ངོ་། །དེ་དག་གྲང་ལུས་དང་བྱན་དང་སྒྱུན་བསལ་བ་ཉེ་དོན་གསུམ་གྱིས་
བཟུས། སྐབས་འདིར་སྟན་རག་གི་ལུས་ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་གང་བཟོད་བྱར་
འདོད་པའི་བྲེད་པར་དེ་དང་ལྡན་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོག་གི་
བྲེད་བའམ་རག་གི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །རྒྱན་ནི་དཔེར་ན་ལང་ཆོ་དང་ལྡན་པའི་
ལུས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུ་ཆོམ་དང་ལྡན་པའི་རྩ་གོར་དང་ལག་གདུབ་སྟགས་བཏགས་
པས་ལུས་དེ་ཉིད་ཆེས་ཆེར་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཆོགས་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་དེར། འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོན་རྒྱན། སྒྲ་རྒྱན། གབ་ཆོག་གི་རྒྱན་
སྟགས་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རག་ཤོ། །སྒྱུན་བསལ་བ་ནི། རག་
ཆོག་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དང་། ཆོག་དོན་ལྷ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། བརྒྱར་སྒྲོས་མང་
བ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་རུས་པ་དང་། ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་སྟགས་གྱི་
སྒྱུན་བསལ་བའི་ཚུལ་ཉེ། ལུས་རྒྱན་སྒྱུན་ལེལ་འདི་གསུམ་ནི་སྟན་རག་གཞུང་གི་བཟོད་
བྱའི་རྒྱང་ཡིན་དོ། །སྟན་རག་གི་ལུས་དེ་ལ་ཆོགས་བཅད། ལྷག་པ། ཆོག་བཅད་
ལྷག་སྟེལ་མ་གསུམ་ལས། ཆོགས་བཅད་ལ་ཡང་། རྒྱ་གར་ལྟར་ན་ཕྱི་བསྒྱུར་གྱི་དབང་
གིས་བྱིན་དང་རྒྱ་ཉི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་རེ་ཞིག་མཁོ་མི་ཆེ་བས་མ་བཏོད་ལ། བོད་

ལྷན་ན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ཆོག་བར་རྣམས་མང་ཁྱད་གཅིག་བྱས་པའི་ཆོག་བར་
བདུན་མ་དང་དགུ་མ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། སྐབས་འགར་སྒྲིལ་མའི་ཉེར་བཞུད་ལྟ་བུའི་ཆོག་
བར་བཟུད་མའམ། རྒྱ་གར་བའི་རྒྱན་ཆགས་ཀྱི་འགྲོས་བཞིན་བཙམས་པའི་ཁར་ཁྱད་
གི་དུས་འཁོར་བཞུད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་བར་ཆེས་མང་བ་ཡང་འབྱུང་ལ། མགུར་མ་དང་
ལྷ་ཆོག་དག་ལ་ནི་རྒྱང་བ་བཞི་གའི་ཆོག་བར་གྱི་གྲངས་འདུ་ནའང་སོ་སོའི་ཆོག་བར་ལ་ཆ་
ལ་ཅི་རིགས་འབྱུང་བས་ངེས་གཟུང་མེད་དོ། །སྒྱུར་རྒྱལ་གྱི་སྒྲི་ནས་སྒྲལ་བ་དང་།
རིགས་དང་། མཛོད་དང་། འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲལ་
བ་ནི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཙོན་བྱའི་དོན་གཅིག་ཆོག་གཞན་ལ་མི་བཞུས་
པར་རང་དབང་དུ་རྒྱུགས་པ་ཞིག་ལ་འདོད། རིགས་ནི་བཙོན་བྱའི་དོན་གཅིག་ལ།
ཙོན་བྱེད་གྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིས་སམ་གསུམ་སོགས་ཕན་ཚུན་བཞུས་ནས་དོན་རྒྱུགས་པ་
ལས་རེ་རེའི་ནང་དུ་མི་འདུམ་པར་མཐུག་མཐར་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་གཅིག་སྒྱུར་བ་ཅན་
ནོ། །མཛོད་ནི་གཙོད་མཚམས་དང་བྱ་ཆོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཤོ་ལོ་གའི་
གྲངས་ངེས་གཟུང་མེད་པར་བང་མཛོད་གྱི་ནོར་ལྷན་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འདོད།
འདུས་པ་ནི་བཙོན་བྱ་གཅིག་ཆོགས་བཅད་དུ་མ་དང་བྱ་ཆོག་དུ་མས་བཞུན་པ་ཞིག་གོ། །
དེ་དག་ལ་དཔེ་བཙོན་འགའ་བྱུང་བཀྱིད་ན།

སྒྲལ་བ་ནི།

ཐུ་ཅི་ཤིང་གཞོན་ཕྱའི་ཕོན་པོ་དགུན་མལ་ནས་ལྷང་ཞིང་། །

དཀར་དམར་གྱི་མེ་ཉྱེན་ཁྲ་ལྷེམ་ས་གཞི་ལ་བཀྲམ་ཆོ། །

སྒྲ་བྲ་བེས་སྒྲུས་པའི་ར་ཡིག་གཉིས་ལྷན་(བྲ་མ་ར་)གྱི་ཆོམ་བྱ། །

འཕུར་ལྷིང་གི་གར་གྱིས་མངོན་བསྐྱས་དབྱིད་དཔལ་འདི་སྒྲོ་ཡང་། །

ཞེས་མགུར་ལྟ་ཉེ་སྒྲ་སྐད་ལ་དྲངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བཙོན་བྱ་དབྱིད་ཀ་ལ་བསྐྱས་
པའི་དོན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུགས་པར་སྒྲན་པ་འདི་འདུ་ཞིག་ལ་བཤད།
རིགས་ནི་སྒྱི་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཞུན་བཙོན་ལ་འདུག་པའི་སྒྲིའི་སྐབས་སུ། རྒྱན་བྱོན་

མཁས་པའི་རྒྱན་དང་སྟན་ཆོག་གི། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་ལྷག་ཚྭ་ལ་འགལ་བའི་ཆ་ཅི་
 ཡོད། །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བཟོད་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འདི་འབྲི་བའི་
 དགོས་པ་གཅིག་ཤུར་ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་བཟོམས་པས་བསྟན་ནས་མཐར་ཚྭ་ཞེས་གསལ་
 བྱེད་གྱི་ཆོག་སྒྲུར་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་དང་འདུས་པ་
 ཡང་གང་སྟོས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དཔེར་བཟོད་རེ་ཡོད་ན་ཞེགས་ཀྱང་།
 དེ་གཉིས་ལ་ཆོགས་བཅད་མང་དགོས་སྟེན་འདིར་མང་དགས་ནས་མ་བཞག་སྟེ།
 གཅིག་ཤེས་ཀྱན་གྲོལ་གྱི་དཔེ་ལ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་རིགས་དང་འདུས་པ་
 གཉིས་ལ་ཆོགས་བཅད་འགའ་ཡོད་པར་འདྲ་ཡང་། རིགས་ལ་བྱ་ཆོག་གཅིག་གིས་
 བསྟུས་པ་དང་། འདུས་པར་བྱ་ཆོག་དུ་མས་བསྟན་པའོ། །མཛོད་དང་འདུས་པ་ལ་བྱ་
 ཆོག་མང་བར་འདྲ་ཡང་། མཛོད་ལ་ཆོགས་བཅད་ཏ་ཅང་མང་བོ་དགོས་པའི་ངེས་པ་
 མེད་ཅིང་། འདུས་པར་ཆོགས་བཅད་མང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །སྒྲོལ་བ་ལ་བྱ་
 ཆོག་དང་གཙོད་མཚམས་མི་དགོས་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གཞན་གནའ་རབས་ཀྱི་
 རྩོན་བྱུང་དང་། གཏམ་རྒྱུད་དང་། ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱུར་གཏམ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
 རྒྱུར་བྱིན་པའི་གཏམ་མཁུ། ད་ལྟའི་དངོས་པོ་ངོ་མཚར་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ།
 དཔེར་ན། སྤང་བྱེར་དང་། རྒྱ་མཚོ་དང་། རི་དང་། དུས་དང་། ཉི་མ་འཆར་
 རྒྱབ་དང་། རྩེད་མོས་ཆལ་དང་། རྒྱ་ཡི་རྣལ་ཅེད་དང་། ཆང་འབྲུང་བ་དང་།
 གཉིས་སྒྲུར་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་། དུས་བཏབ་སྟེ་མཚོགས་པ་དང་། གཉིན་བསྟ་བ་
 དང་། གཞོན་ནུ་སྟེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྟེད་འཕེལ་དང་། འདུན་གྲོས་བྱེད་པ་དང་།
 མ་ཉའི་འཕྱོལ་དང་། གཡུལ་འཐབ་པ་དང་། མངའ་ཐང་དར་བ་སོགས་མེ་མང་
 གི་དངོས་བསྟན་བརྒྱ་བདུན་དང་། ཡང་ན། དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་དཔུན་གྱི་དུས་
 ཆོགས་སོ་སོའི་འབྱུར་ཞེས་དང་། དཔྱིད་གྱི་དུས་སྤྱི་གང་སྟོམས་པའི་བཞེར་བུ་དལ་
 གྱིས་ལྡང་བ་དང་། མི་རྩོན་མེ་རྟོག་གི་འབྲི་ཤིང་ནམས་གཉིད་ལས་སད་པ་ལྟར་དུ་སོ་
 གའི་དཔལ་མོ་བསྟ་བ་ལ་ཆས་པའི་ཉམས་དང་། བྱ་ཁྲ་བྱུག་དང་འཛོལ་མོ་དང་མཐིང་

རིལ་མོགས་མན་ཚུན་འགན་བཞིན་སྟན་པའི་སྒྲ་སྐད་ན་བའི་བཅུད་ཏུ་འབེབས་པ་དང་།
 དཔྱད་ཏུས་གྱི་ལང་ཆོ་འབར་བས་སྒྲི་དགུ་ནམས་ཀྱང་དགའ་བདེ་དཔལ་གྱིས་ཡིད་ཤིན་
 ཏུ་ཆོམས་པ་མོགས་སྐབས་སུ་གང་བལ་བཟོད་བྱར་བྱས་ནས།   ཡིད་ཏུ་འཐད་པའི་
 བསྟན་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་སྒྲུད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་རྒྱགས་པར་འཛོད་ཏུས་པའི་སྟན་
 ཆོག་ཉམས་འགྱུར་དང་ལྡན་པ་ཅི་ཚོན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཕྱིར་ཉམས་དང་འཁྱར་ཞེས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་སྤོ་བ་ཚགས་ཡིད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲིང་
གཡོས་ནས་ཕྱི་ལུས་རག་རྒྱ་མ་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་འཁྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ད་
སྟོབས་རྒྱས་ནས་དབྱགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་རྒྱན་ཐུན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་བཞིན་འཛུམ་པའམ
སྤོ་གཉེར་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་ལུས་རག་རྒྱ་མ་ཤར་བ་ནི་ཉམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྲིང་ནས་
དགའ་བའི་འཁྱར་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་སྐྱེག་པའམ་ཆེད་འཛའི་ཉམས་དང་། དགོད་སྤོ་བ་
ལ་བཞན་གད་དམ་གད་མོ་དགོད་པའི་ཉམས་དང་། མི་འབྲལ་ཚགས་ཀྱི་རྒྱ་རན་ལ་
བཞིན་མདངས་ཉམས་ཤིང་སྤྱང་རྩེ་བའི་ཉམས་དང་། སྤོ་བ་ལ་དྲག་ཤལ་ལམ་སྒྲིན་མ་
བལྟས་པའི་ཉམས་དང་། སེམས་ཀྱི་གཟིངས་མཐོ་བ་ལ་སྟོབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་བའི་
ཉམས་དང་། རྒྱག་པ་ལ་འཇིགས་ཤིང་བག་འཁྲུམས་པའི་ཉམས་དང་། རྒྱག་སྤོ་བ་ལ་
ཞེ་ཞེར་ཞིང་མི་ལྷག་པའི་ཉམས་དང་། རོ་མཚར་བ་ལ་ཆད་བྱུང་ངམ་ངམ་པའི་ཉམས་
(ཉད་དེ་བའམ་ཉ་ལས་པའི་ཉམས་)ཏེ་གར་ཀྱི་ཉམས་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེའི་རྩྭ་ཆོག་
གི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་རོ་ཉམས་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པས་སྤྱར་ན་ནི། ཆེས་ཆེར་ཡིད་
འཛུག་པར་འཁྱར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཆོག་ཉམས་གང་ལ་གདོད་པའི་གཞི་བཟུན་ནས་ད་ནི་ཆོག་ས་བཅད་མང་
 བོང་ལུ་འགའ་རེ་ཡོད་པའི་སྟན་ངག་ཆེན་པོ་འམ་སྟན་ངག་རྒྱལ་པ་ཞིག་ཆོམ་ན། དེ་
 ལ་ཤར་སྟོས་ལྟར་བཟུག་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཚུན་བྱུང་དང་། མེ་ལང་གི་དངོས་བཟུན་
 སྒྲིང་ཆེར་སྟགས་བཅུ་བདུན་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་དེ་
 འདྲ་ཞིག་ཡོན་དགོས་ལ། དེ་དག་སྔ་སྔོན་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་ཏུ་བྱུང་བའི་

ཆོག་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲན་ངག་གི་བསྒྲན་བཅས་སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་རྟེན་དབྱངས་
 བྱིས་མཛད་པའི་སྒྲིས་རབས་སོ་བཞི་བ་དང་རྒྱལ་བོ་དགེ་དབང་གིས་མཛད་པའི་དཔག་
 བསམ་འབྲི་ཤིང་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། བླ་མོའི་ཁོལ་
 བྱིས་མཛད་པའི་སྒྲན་ངག་ཐུན་བྱི་མོ་ཉ་དང་། རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་བྱིམས་ཉི་མ་དགའ་བའི་
 ལྟས་མཛད་པའི་སྒྲུ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲོས་གར་སྟགས་རྒྱ་གར་བྱི་སྒྲན་ངག་མཁན་
 རྣམས་བྱིས་བྱས་པའི་གཞུང་དང་། བོད་དུའང་བྱིས་སྒྲུ་རྩེ་ཅིང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་
 པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུའི་རྟགས་བཟོད་དཔག་བསམ་སྒྲོན་པ་དང་།
 ཐུན་ལྷ་གཤས་པ་བྱང་རྒྱབ་བྱི་རྟགས་བཟོད་བྱིན་སྒྲབས་བྱི་ལྟན་པོ་དང་། མཁས་གྲུབ་
 རྣམས་མཛད་པའི་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུ་སེང་གི་བསྟོད་པ་དང་། ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་
 གཤས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བོ་རྒྱ་མ་རྟེན་རྟགས་བཟོད་དང་། རྩེ་བ་རིན་སྒྲུངས་པས་
 བྱས་པའི་ས་པར་རྟགས་བཟོད་སྐལ་བཟང་ལེགས་ལམ་སྟགས་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་དང་།
 རྩེ་བའི་བཅུད་ལེན་དུ་བྱུར་པ་དག་ལས་གང་འཆམས་རེ་དྲངས་ནས་དཔེར་བཟོད་བྱས་
 བ་ནི་སྒྲན་ངག་གི་རྒྱུ་རྩེ་མ་རྣམས་བྱི་སྒྲོལ་དང་མཐུན་ཡང་། འདིར་མཐའ་དག་པར་
 བཞོད་ན་ཏེ་ཅང་མངས་དོགས་པས་མཆོན་ཅམ་བཞུད་ན། མཆོ་ལ་བཟླགས་པ་སྒྲིས་
 རབས་སོ་བཞི་བ་ལས།

དེ་ནས་ཡན་ད་རྟེན་བྱི་མདོག་ལྟར་སྟོ། །

ཉི་མའི་འོད་བྱིས་གནམ་སྟོན་བཞུས་པ་བཞིན། །

ཁོ་ར་ཁོ་ར་ཡུག་མཆོ་འགྲམ་བལྟར་མི་མདོན། །

གཉིང་དཔག་དགའ་བའི་མཆོ་འཇིངས་ནང་དུ་ཞུགས། །

ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདི་སྟངས་དུ།

ཆར་སྒྲིན་སྟག་པོར་འཁྱུ་བའི་རྒྱབས་སྤྱང་འཇིན། །

སྟོ་བསངས་གོས་ཅན་ས་ལ་རྒྱང་འདྲ་བའི། །

འཛད་མེད་རྒྱ་མཛོད་སྒྲོང་དུ་བདོལ་བ་དེར། །

ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་སྟན་པ་འཕྱར། །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན།

རི་ལྷན་པ་མཐའ་བལྟས་པས་མི་མངོན་ཞིང་། །

ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་ས་ལ་བབས་འདྲ་བ། །

རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱབས་སྤང་གར་སྟབས་ཅན། །

སྤྱི་ལྷན་འབྱེལ་བའི་རྒྱ་གཉེར་འདི་ཅི་ཞིག །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན།

འདི་ནི་ནམ་མཁའི་བྱ་མོ་སྤྱི་བསངས་མ། །

ས་གཞིའི་ལྷན་ཆོགས་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱང་སྤྱ། །

རྒྱ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཐང་ལ་བབས་པ་སྟེ། །

མཚོ་ཆེན་ཁྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རི་ལ་བཟླགས་པ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།

ཅེ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ཡི། །

ཤེལ་གྱི་ས་འཛིན་མདུན་ཏུ་མཐོང་། །

བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱུང་བཤོད་དཀའ་བ། །

འཇམ་པའི་བྲག་ནི་གཅིག་བྱ་དེར། །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན།

རྒྱང་གི་ཤུགས་འཆང་མེ་འཁོར་བསྐྱོད་པའི་ལམ། །

གང་ན་ནམ་མཁའི་གཟུག་ཏུ་ཅེ་བསྟེགས་པའི། །

ཤེལ་བྲག་ལྷན་སྟུག་ལྷ་བས་མི་ངོ་མས་ཤིག །

མཐོང་བ་དེ་ནི་དུ་དུན་རི་ཤོར་གྲགས། །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན།

ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་མ་ཁྱུང་དལ་འབབ་ཀྱི། །

གཞོད་ཁྱིན་ཕྱོགས་ན་བྲག་རི་བཙེགས་པའི་ལྷན། །

དབུ་ཅེ་ན་མ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་བྲག་འདྲ་བ། །

བལྟས་པས་མི་ངོ་མས་འདི་གོ་ཅི་ཞིག་ལགས། །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན།

ཐང་དཀར་གཤོག་རྩེ་བ་ཙལ་གྱིས་མི་ཐིན་པའི། །

དཀར་གཟར་ཁྱིན་དུ་བསྐངས་པའི་བྲག་ཅེ་ལ། །

ལྷ་བའི་ཆེ་ན་མགོ་བོའི་ལྷ་མོ་ཡང་། །

ས་འཛིན་མང་བར་མི་ལྷང་རང་དབང་ཅི། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། སོ་ཉ་བསྐྱོད་པ་ལ་བཟླགས་པ་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་ལས།

ཡིད་ལ་རེ་བ་འདི་ཡིས་ས་ཡི་བདག །

དེ་ལྟའི་སྐད་བཞིན་མདུན་དུ་སོང་བའི་ཆོ། །

དེ་ཡི་དྲིན་གྱིས་རབ་བྱུང་གསལ་བྱས་པའི། །

དགའ་བའི་རོ་ལྷན་འཆར་ཀ་ཡང་དག་འོངས། །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན།

དཔག་ཚད་འབྲམ་གྱིས་ཆོད་པའི་རྒྱང་ཐག་དུ། །

རྫོ་སྐད་ཕྱ་མོའི་ཁྱིན་ཙམ་མ་མཆིས་པར། །

ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་འཕྱིན་ངག་ལེགས་སྒྲེལ་བའི། །

སྒྲིག་འཕྱིན་སོ་ཉའི་འཕུལ་འདི་སྒོ་ལས་ཡར། །

ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་ལ་བཟླགས་པ་འཁོར་བའི་རང་མཆང་སྟན་པའི་མེ་ཁོང་ལས།

ལང་ཆོའི་མེ་རྟག་སྐང་བྱ་འབྲས་པ་ན། །

ཤ་པགས་འཇམ་མཉེན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས། །

བི་གྲ་ཁྲའི་བིར་ཅེའི་ཅེད་འཛོལས། །

ཐོན་པ་མིན་ནམ་རང་ཡང་འབྱུང་མོ་ཉུག །

ཅེས་པ་དང་། ཡང་ན།

ཤིང་རྟོག་ཀྱི་ཤུ་ལེགས་སྒྲིན་མདངས་བགྲ་བ། །

འགྲམ་པའི་འཁྱར་ཆོས་ཡིད་ཀྱི་ལྷག་ཀྱི་མ། །

རབ་དམར་སྐག་ཆོན་ཐིག་ལའི་འཇུ་མ་བག་ཅན། །

རྒྱ་གདོང་ངོས་ཀྱི་རྩ་འབྱར་དཔལ་ཏུ་སྒྲིག །

ཅེས་པ་ཉ་བྱ་དང་། གཞོན་རྩ་མ་ལ་བཟུགས་པ། མོ་ཉ་གཞོན་རྩ་དོན་གྲུབ་མར་
གྲགས་པའི་ཆོགས་བཅད་མ་ལས།

ཏུར་བའི་འགྲོས་ལྷན་རྩ་ཁྱར་ཏུད་པ་ཅན། །

པརྱའི་གཞོན་ལྱས་ལྷན་ལ་མིག་ཅན་མ། །

རྒྱ་བཞིན་མཛེས་པ་བེམྱའི་མཆུ་སྒྲིས་ཀྱིས། །

གཅིག་ལས་གཅིག་ལྷག་ཡིད་གྲུབས་མཆམས་སྒྲོར་མང་། །

ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན།

ལང་ཆོའི་སྒྲོས་བྱམ་མཛེས་ལྷག་དོ་ཤལ་བརྒྱའི། །

ཁྱར་གྱིས་ཐྱི་ཐྱིང་ལ་བའི་གོ་མ་ལྷབས་ནི། །

ཏུར་བ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་བའི་སྒྲིད་མེད་མ། །

འཆི་མེད་བྱ་མོའི་དག་རྒྱས་སྒྲིགས་ཀྱན་གསལ། །

ཞེས་པ་ཉ་བྱ་སྐགས་རྩ་ཆེར་སྒྲོར་རིགས་མོད། འདིར་ནི་མཇུག་མོ་རི་ལྷན་གྱི་དཔེ་ཅམ་
བྱས་སོ། །

སྒྱིར་སྐྱོན་ངག་གི་ཉམས་ཇི་ལྟར་བཏོད་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། བཅིང་
འགྲོལ་དམག་ལ་དཔལ་འཛངས་དང་། མཆོན་ཆ་དང་། འཐབ་རྩས་སྐགས་ཆེས་
ལུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་བཟུགས་ཆོག་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། དེས་རྒྱལ་ཁབ་གནོད་སྐྱེལ་དཔུང་
ཁག་གི་མིང་ཅམ་ཡང་ཤལ་ལུས་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩལ་ཏུ་བརྒྱགས་སོང་ཞེས་པ་ཅམ་

ཞིག་སྟན་ཆོག་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲིལ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱི། ད་དུང་དེ་བས་
 དག་ལྷ་པ་རོལ་པོ་ལ་དཔའ་ངར་དང་མཆོན་ཆ་དང་གཡོ་འབྲུལ་སོགས་ཆ་གང་ཐད་ནས་
 དཔག་ས་ན་པལ་བ་ཞིག་གིས་བསྟན་ཏུ་མེད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་ཀྱང་ཆེར་བསྟོད་ཅིང་། ལུས་
 གྲང་འཐབ་ཚུལ་རང་ག་བ་ཞིག་གིས་པམ་མི་རྒྱས་པ་བརྟོད་པའི་མཐའ། དེ་འདྲའི་
 དཔུང་ཁག་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་དཀའ་བ་ལས་གྲང་བཟླག་བྱའི་བཅིང་འགྲོལ་དམག་བདེ་སྟག་ཏུ་
 གཡུལ་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བར་བཟླགས་ན་ནི། སྟན་ངག་གི་ཉམས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པར་འབྱུར་བ་འདི་ཉིད་ཚུལ་གཞན་ལའང་བྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་
 བཅད་ཀྱི་སྒྲུར་བ་རི་ལྟར་བཞེབས་པའི་ཚུལ་ལ་སྒོ་ཁ་ཉེ་བར་སྟོགས་ཆེ་ཆོག་ལྷག་པའམ་
 བཅད་ལྷག་སྒྲིལ་མ་གང་ཚུམ་པའི་ཆེ་ཡང་སུམ་ཉགས་དག་གསུམ་གྱི་དཀོང་ས་དོན་དང་
 མི་འགལ་བ་གཞིར་བྱས་གྱི་ཉིང་། ཆོག་གི་རྒྱས་བརྒྱས་སྐབས་བབ་དང་བརྒྱན་ཏེ་
 ཐབས་ཅི་ཞིག་གིས་བཤད་ན་སྐབས་དོན་མ་ལུས་ཤིང་ཚྲགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཉན་
 པར་མི་སྒྲོ་བའི་ཆོག་སྒྲུར་ཉག་ཉག་ཏུ་མ་བྱུར་པར་འདྲིལ་ཆེས་པ་དང་། ཆོག་གི་གོང་
 འོག་བརྒྱལ་བཞེབས་གྱི་ལྷ་འགྲིག་པ་དང་། མཆམས་མཆམས་སུ་དཔེ་དང་གཏན་
 ཆོགས་ལྷང་འདྲིན་སོགས་གྱིས་དོན་དེ་གནད་དུ་ཐིངས་པར་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་ཚུལ་ལ་
 གཟབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོག་སྒྲུར་ལེགས་པོ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྟན་ངག་གི་ལུས་ལ་སྐད་རིགས་གྱི་དབྱེ་བས་བཞིར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 ཆོག་བཅད་ལྷག་སྒྲིལ་མའི་ལུས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་། ལྷ་གར་སྐད་ལྟར་ན་སི་སྟོ་ཏ་ཉེ་
 ལེགས་སྒྲུར་གྱི་སྐད་དང་། དུ་ཤྱི་ཏ་ཉེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་དང་། ལ་པ་རྩྱི་ཤ་
 ཉེ་བྱུར་ཆོག་གི་སྐད་དང་། འདྲེས་མ་ཞེས་པ་གོང་གི་སྐད་རིགས་དེ་གསུམ་བཞེས་
 པའམ་ཡང་ན་པི་ཤ་ཙོ་ཉེ་ཤ་ཟའི་སྐད་རིགས་རྣམས་ལས་བཅམས་པའི་སྟན་ངག་གི་
 བསྟན་བཅོས་ཡོད་པར་བཤད་དེ། ལེགས་སྒྲུར་སྐད་དུ་བཅམས་པ་ལ་དཔག་བསམ་
 འབྲི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་ནི་ལྷ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་མ་ག་རྩ་
 བའི་ཡུལ་སྐད་ལྟ་བུ་ཉེ་དེའི་སྐད་གྱིས་བཅམས་པ་ལ་སེ་ཏུ་རྩ་རྩ་ར་མེ་ཤ་ར་ཞེས་པའི་

བསྐྱེད་བཅས་ལྟ་བུ་དང་། ཟུར་ཆག་སྐད་དུ་བཅམས་པ་ལ་ཨོ་ས་ར་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་
 བཅས་ལྟ་བུ་དང་། འབྲེས་མའི་སྐད་དུ་བཅམས་པ་ནི་རྒྱལ་གར་གྱི་བསྐྱེད་བཅས་་་་
 ཐམས་ཅད་དང་། ཤ་ཟའི་སྐད་དུ་བཅམས་པ་ལ་མད་ལྷུང་དོན་ཅན་གཏམ་རྒྱུད་ཆེན་
 མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་དག་ལས་ཐོད་དུ་འབྱུར་བ་ནི་རེ་རེ་ཅམ་ལས་མ་ལྷུང་ལ། འོན་
 གུང་ཐོད་སྐད་ལ་ནི་སྐད་རིགས་དེ་དག་གི་དོད་མཚུངས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་པར་བལྟར་དུ་
 ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་གྱི་ཐེ་མོང་དང་། དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་སྐྱེས་ཐོད་
 ལ་མ་འབྱུར་གོང་གི་མཁས་དབང་ས་སྒྱ་པ་རྟེ་ཉ་ས་མཛད་པའི་མཁས་པ་འབྲུག་པའི་སྒྲོ་
 འདི་སྐད་གསུང་སྟེ། ཆོག་ལུང་དང་། རྟེན་རྒྱུར་ལྟེ་ཡང་གི་པ་རྒྱ་ར་དང་། ངལ་
 གསའི་སྒྲོ་མཚམས་དང་། ལྷ་རྒྱུན་པ་ལ་ཆེར་དང་། ལྷ་རྒྱུན་གྱི་བྱ་དཀར་བ་སྐྱེས་
 ནི་ལྷ་མ་བུའི་ཐགས་ལ་ཟེ་འོག་གི་རི་མོ་ལྷ་ར་ཐོད་སྐད་ལ་རྒྱུར་མི་བུ་བ། ཅེས་པ་ནི་མེ་
 མོང་སྐྱེས་མ་འབྱུར་བའི་དུས་སྤྱི་ངེས་པར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མཆི་ཡང་། དུས་ཕྱིས་
 ཤོང་དཔང་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་དྲིན་ལས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་རིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་
 བར་བཞེན། བྱ་དཀར་བའི་ཆོག་རྒྱུན་རྒྱམས་ཀྱང་ཐོད་ཆོག་གི་ལྷེང་ནས་རྒྱ་གར་མའི་
 དེ་འདྲ་ཞིག་མིན་ཅུང་། རྟེ་ཅོང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུས་ནས་བཟུང་བྱ་བ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་
 པ་རིམ་བྱོན་པ་གི་དབང་ལྷག་དུ་བྱུར་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅམས་པའི་བཀའ་ཚུལ་ཆེས་ངོ་
 མཚར་བ་ད་ལྷ་མཛལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་མ་བུའི་ཐགས་སྤྱ་མ་ཟེད་དར་གོས་ཀྱི་ཐགས་
 ལ་ཟེ་འོག་གི་རི་མོ་ཅི་འདྲོད་དུ་ཐབ་པ་ལྷ་ར་དུ་སྒྲུང་ངོ། །

དེ་ཡང་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱ་ཆར་ཞེས་པའི་ཁ་
 སྐད་ལྷ་ར་སྒྲུབ་པ་གི་ཉམས་བཏོད་རྒྱལ་དེ་ད་དུང་ཞིབ་པར་བཤད་ན། མེ་མོང་ལས།
 བཟིད་པ་ཆོག་ལུང་མང་པོ་ཉིད། །འདི་ནི་ལྷག་པ་དག་གི་གསལ། །ཞེས་པ་ལྷ་ར་ཆོགས་
 བཅད་ལ་རྒྱམ་དཔྱེ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆེར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བ་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
 ཆོག་ལུང་མང་ལ། ཆོག་ལྷག་ལ་ལྷག་པར་ཆོག་ལུང་མང་ན་ལྷག་པའི་གསལ་ཉེ་སྟོན་
 གམ་སྟེང་པོ་ལྷ་བུར་འབྱུར་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོག་བཅད་ལྷག་གང་ལའང་དགོས་

མེད་གྱི་ཆོག་ལྷག་ནམས་དོར་ནས་བརྗོད་ན་ངོས་གཙང་བ་དང་། བོར་སོ་ཡོད་པའམ་
 དོན་གསལ་བོར་སྒྲོན་ཕྱིར་མི་འཛོག་ཀ་མེད་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ནམ་དཔེ་དང་ཆོག་ལྷག་
 བསྟུ་ཅི་བྱུང་དང་། ཆོགས་བཅད་ནང་དུ་སྒྲོ་བྱུན་དང་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལ་བསམ་
 བཞིན་ཡི་གེ་འདྲ་བའམ། དབྱངས་གཅིག་པའམ། སྒྲི་གནས་མཚུངས་པ་དག་སྒྱུར་
 བ་ཡིན་ན་ཆེས་ཆེར་མངོས་མོད་གྱི། དེ་མིན་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡི་གེ་དང་།
 དབྱངས་དང་། སྒྲི་གནས་འདྲ་བ་མང་བ་དང་། ཕྱིད་འབྲེལ་སྤངས་པ་དང་། གྲུན་
 ཏུ་རབ་དུ་ཡོངས་སུ་མཆོག་དུ་ནམ་པར་སོགས་མི་ཟད་པའི་ཆོག་གི་ཁ་སྐྱོང་མང་ན་ན་བར་
 མི་སྒྲུན་པའི་ཆོག་རྗོད་ཅན་དུ་འབྱུར་རོ། ། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ལམ་
 མེར་ཤར་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱིར་བ་སྒྲོས་ཏེ། གྲུན་དུ་ཕྱང་བར་བྱས་ཤིང་པད་ཆལ་ནམ་
 པར་བྱས་པས་དཔྱིད་གྱི་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་བྱུང་རོ། ། ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཤར་ནས་
 སྒྲོས་ནས་བྱས་ནས་བྱས་ནས་ཞེས་བམས་ཅད་སྒྲུ་མཐུན་པར་བྱུར་ན་ཆོག་མི་སྒྲུན་ཞིང་།
 དོན་ལ་ཡང་ལྷག་བཅས་རྒྱང་བ་བལྟད་པས་གོ་མི་བདེ་ལ། དེས་ན་གོང་གི་ཆོག་ལྷག་
 རྣམས་གདངས་མི་འདྲ་བ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲོན་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་ལྷག་དང་ཁ་
 སྐྱོང་གི་ཆོག་རྣམས་བསྟུས་ཏེ། འཛམ་གླིང་དུ་ཉི་མས་འོད་སྒྲོས། ཕྱང་བར་བྱས།
 པད་ཆལ་བྱས་པས་དཔྱིད་དུས་བྱུང་རོ། ། ལྷ་བྱ་བྱས་ན་སྒྲོས་དང་བྱས་ཞེས་པའི་བར་དུ་
 གཙོད་མཆོམས་གྱི་ཤད་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱུར་ན་དོན་གོ་བ་ལ་བྱུད་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་
 རྗོར་ཡང་བ་ཉི་དག་བདེ་ཞིང་མངོས་པར་འབྱུར་བ་འདི་ནི་སྒྲུན་རག་མཁན་རྣམས་གྱིས་
 དེས་དགོས་པའི་མན་རག་ཅིག་ཡིན་པར་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་རོ། །
 གཞན་ཡང་སྒྲུན་རག་རྩོམ་ལུགས་ལ། ཁ་ཅིག་གི་རྩོམ་གཤིས་རྒྱ་གར་ཤར་བའི་མཁས་
 པ་ལྟར་རྒྱང་ཟད་ཁ་དམ་ཞིང་འབྲེལ་དུ་གོ་མི་བརྟུབ་པ་ལ་མོས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྩོམ་
 གཤིས་རྒྱ་གར་རྩོ་བའི་མཁས་པ་ལྟར་ཤིན་དུ་ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བའི་འཕྲོལ་རྩོམ་ལ་
 མོས་པ་ཅན་ཏེ་རིགས་གཉིས་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། སྤམ་རྩོ་མང་གྲུན་མཐུན་སྒྲུ་མའི་
 བཀའ་རྩོམ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲི་མ་ནི་ཐེ་འཇིགས་མེད་དབང་བའི་གསུང་རྩོམ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་ངག་དབང་བཙུན་འབྲུག་གིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ཆེན་མོའི་བར་སྐབས་ཆོགས་བཅད་ལས།

མང་དུ་སྐོས་ཀྱང་གྲུ་གྱུའི་སེམས་ལྡན་འགས། །

སྒྲིངས་ཞེན་གྱིས་བཤུས་རྒྱ་སྐར་མང་ཆོགས་ཀྱང་། །

འབྲུལ་སྐྱུན་མ་སངས་དགག་གྲུབ་ཆེ་བླ་བས། །

ལྷགས་བཤད་འོད་སྙིང་སྒྲིས་འདི་སྐྱེ་དགུའི་མིག །

ཅེས་དང་། རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་ལྷང་གྱུའི་འབྲུངས་རབ་རྣམ་ཐར་
ལས།

མཐའ་ཡས་སྐྱེ་དགུའི་རྒྱང་སྤྲེགས་ཉིད་ལྟར་ཅིང་། །

དགེ་ལྷགས་ནགས་ཚལ་སྤང་བ་བསྐྱུན་པ་འདི། །

མོར་འཛིན་ཁྱོན་ནམ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཞེས། །

བདག་གི་ཡིད་ནི་ཐེ་ཆོམ་དཔུང་ཐག་འཛིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་ལ་ཤར་བ་དང་གྱུ་མ་ལ་སྙེ་བའི་སྐྱན་ངག་གི་ཉམས་འབྱུར་སོན་ཡོད་
པ་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་རུས་སོ། །

འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རབ་བཏགས་དང་། སྤུལ་སྤྱང་
དང་། སྤྱར་བ་དང་། འགལ་བྱུན་དང་། བསྟོན་དོར་གྱི་བྱུན་སྤྲེགས་འཁྱོག་བཛྒྱུད་
གྱི་ཉམས་དང་འབྲེས་པའི་སྐྱན་ཆོག་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ཅུང་ཟད་དམ་ཡང་
ཤིན་ཏུ་སྐྱུན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་དོན་ཟབ་མོ་ཅི་ཡང་སྐྱུན་རྒྱ་མེད་པར་ཁ་མི་
གསལ་ཞིང་མི་གོ་བ་ཞིག་ཡིན་ཆེ། ཚུམ་པ་པོ་ཁོ་རང་གི་ཚུམ་སྐྱུན་ཡིན་གྱི། གཞན་
གང་ཡང་མིན་ནོ། །སྤྱིར་ཚུམ་གཤེས་ཁ་གསལ་བ་ནི་འབད་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་
རིགས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་འདོད་པའི་གཏམ་ལ་སྤྲེགས་པ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཏ་
ཅང་གསལ་ན་མི་མཛོས་པ་དང་། གསང་གཏམ་གྱི་རིགས་ལ་ཆོག་ཅུང་ཟད་དམ་པོས་
མ་བཅིངས་ན་ཁི་ཉིན་གང་འབྱུང་ཆ་མ་འཚལ་བ་མ་གཏོགས། བསྟོད་པ་དང་འཕྱིན་

ཡིག་སྐགས་བསྐྱགས་ཡུལ་དང་འཆམ་པའམ་བསྐྱས་འཇོག་གིས་གོ་དཀའ་སྒྲ་ཅི་རིགས་
 པར་བྱ་ཞིང་། སྐྱན་ངག་གི་སྒྲི་དོན་འདི་འདྲ་བའི་བསྐྱན་བཅས་སྐགས་གཞུང་འགྲེལ་
 སལ་ཆེར་ལ་ཆོག་ཉམས་ལྡན་ཞིང་དོན་གསལ་བ། གྲིམ་ཤ་ཆེ་ཞིང་དོན་ལ་གཞིལ་བ།
 འཁྱོག་བཤད་མེད་ཅིང་འགྲེལ་སྒྲ་བ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། འཆད་ཉན་གྱི་འབྲུག་པ་བདེ་བས་
 སོ། །དེ་དག་གང་ཉུར་ཡང་དོན་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ནི་གལ་ཆེན་། །མདོར་ན་
 རྒྱུད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཞིང་མཁས་པར་གྱུར་ཆེ་ཇི་སྐད་དུ།

སྐྱན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་བྱན། །

མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། །

སྒྲི་འབྲུག་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་བས། །

འདོད་མེད་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་ནོར། །

ཞེས་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་བསྐྱས་གྲ་ལེགས་པར་སྒྱུངས་པའི་བྱད་ཆས་སྟ།
 ཡིན་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་ན་བསྐྱས་གྲར་བྱང་བའི་རྟགས། མིན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་
 བསྐྱས་གྲར་བྱང་བའི་རྟགས་ཞེས་པའི་ཁ་དབེའི་ཚུལ་དུ་འབྱུར་བས་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་མ་
 ལ་ཅི་རུས་གྱིས་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཇི་སྒྲ་བྱ་ཡིན་པ་མདོར་བསྐྱས་ཤིང་གོ་སྒྲ་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲི་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་
 བྱིན་ཏོ། །སྒྲས་པ།

ལེགས་སྒྱུར་སྐྱན་རིག་སྒྲིད་ཆལ་ལས་བདུས་པའི། །

ལེགས་བཤད་མེ་རྟོག་གསར་བའི་ཚུན་པོ་འདི། །

ལེགས་སྒྲེབ་ངག་ལ་རབ་གྲས་ཤེས་ལྡན་དག །

ལེགས་པར་དགྲེས་ཐྱིར་མཛེས་པའི་བྱན་དུ་ཁྱངས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ངལ་གསོ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

གྲོ་གིའི་གདངས་ལ་འཕྱ་བའི་སྐྱན་ངག་རྩ་མཆོའི་གཞུང་། །

ཁོ་པོའི་ནམ་དཔྱད་མཚུབ་ཅེས་ཇི་བཞིན་འཇལ་དཀའ་ཡང་། །

གོ་སྐྱེའི་ཆོག་ཐོང་སྤེལ་ལེགས་སྟར་ལ་བརྒྱས་པ་ན། །

རྩ་མཆར་སྒྲིལ་གསར་བ་དེ་ཡང་སྒྲིལ་ན་ཐང་། །

དེ་ལྟར་སྒྲན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་བར་བསྒྲན་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲན་ངག་གི་རྒྱན་
 དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟོ་ཤར་བྱུན་མང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་དང་། བྱུན་མང་
 གི་རྒྱན་གཉིས་ཡོད། སྤྱིར་རྒྱ་གར་ནི་གནའ་དུས་རིང་མོ་ནས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་
 དག་དར་རྒྱས་ཆེ་བས་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་སུ་སྤྱར་པ་དང་། ཟུང་པར་དུ་རྒྱ་གར་
 ལྟོ་སྤྱོད་གས་པེ་དེ་ལྟའི་ལུས་དང་། ཤར་སྤྱོད་གས་པེ་འི་ལུས་དུ་སྒྲ་མེད་པའི་མཁས་པ་མང་
 བོ་བྱུན། ལུས་སུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནས་མེ་མང་མའི་ལེའུ་དང་བོའི་དངོས་
 བསྒྲན་སྤྱ་གཅི་བོར་བྱས་པའི་རྒྱན་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་རེ་གཉིས་ཅམ་མ་གཏོགས་འགལ་བ་
 ལྟག་སྤྱོད་དུ་བཞེད་པས་ན་འདིར་ལྟོ་ཤར་བྱུན་མང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཞེས་བཏགས་པ་
 ཡིན་ལ། ལེའུ་གཉིས་པ་དང་མའི་དངོས་བསྒྲན་དོན་གཅི་བོར་བྱས་པའི་རྒྱན་རྣམས་
 རོ་བོ་གཞི་མཐུན་དུ་བཞེད་པས་ན་འདིར་ལྟོ་ཤར་བྱུན་མང་པའི་རྒྱན་ཞེས་བཏགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལེའུ་དང་བོའི་དངོས་བསྒྲན་གྱི་རྒྱན་ནི་བཅུ་ལྟེ། སྤྱིར་བ། རབ་
 དུངས། མཉམ་ཉིད། སྒྲན་པ། ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ། དོན་གསལ། རྒྱ་ཆེ་བ།
 བརྒྱད་པ། མཛེས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉི་བཅུ་འོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་ཟུང་པར་གང་ཞེ་
 བ།

1. འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་རྩལ་པའི་ཡི་གེ་ཡང་ཁྱང་ཅམ་བཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་
 ལྷན་བ་དང་། རྩལ་པའི་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མ་འདྲིས་པར་འཇམ་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་
 ཡང་ཡི་གེ་འདྲ་བ་གཅིག་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བལྟ་བས་སྤྱིད་པའི་རྗེས་ཁྱིད་ཅན་ནི་ཤར་
 བའི་ལྷན་བའོ། །

2. བཤོད་ཕྱོད་ཕྱིད་གཞིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དོན་ཅན་གཙོ་བོར་སྐྱུར་བས་གོ་སླ་བ་ཉིད་ནི་རྩོལ་འཕྲི་རབ་དང་སྤངས་དང་། རྩོན་ཆད་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་ལ་སྐྱུར་ཕྱུར་གྲགས་པ་ཞིག་མིན་ཡང་། རག་སྐྱུར་དེ་ལ་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ཀྱང་ཅི་མ་

ཡོད་པའི་དོན་ཅན་ནི་ཤར་བའི་རབ་དྲངས་སོ། །

3. ཆོགས་བཅད་གང་ལ་འཇམ་རྩལ་གྱི་ཡི་གེ་དོ་མཉམ་ཞིང་ཚྭགས་སྤྱ་མ་ལྟར་བ་
ཞིག་གམ་ཡང་ན་འཇམ་ན་འཇམ་པར་མཉམ། རྩལ་ན་རྩལ་པར་མཉམ། བསྐྱེས་ན་
བར་མར་མཉམ་པ་ཅན་ནི་རྩོ་བའི་མཉམ་ཉིད་དང་། ཆོགས་བཅད་བྱེད་ལྷ་མ་འཇམ་
ཞིང་བྱེད་བྱི་མ་རྩལ་པས་མི་མཉམ་པའམ། རྒྱང་བ་གཅིག་རྩལ་ཅིང་གཞན་གསུམ་
འཇམ་པས་མི་མཉམ་པ་ཅན་ལྟ་བུ་ནི་ཤར་བའི་མཉམ་ཉིད་དོ། །

4. རྒྱང་བའམ་ཆོག་ལ་ཡི་གེ་དང་སྒྲི་གནས་དང་བཅེགས་པ་སྟགས་ཅི་རིགས་པའི་
སྤྱ་མཚུངས་ཉེ་བར་ཐོས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྩོ་བའི་སྤྱ་བ་དང་། ཡི་གེ་དང་སྒྲི་
གནས་དང་བཅེགས་པ་སྟགས་གང་ཡིན་ཡང་སྤྱ་མཚུངས་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྗེས་བྲིད་
ཤ་སྤྱག་ཡིན་དགོས་པ་ནི་ཤར་བའི་སྤྱ་བའོ། །

5. འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཤས་ཆེ་ཞིང་ངག་ནས་རང་ཤུགས་གྱིས་བརྗོད་བདེ་བ་ནི་རྩོ་
བའི་ཤིན་གཞན་དང་། དེར་མ་བཟད་རྩལ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་ཆོགས་ཆེན་པོས་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་ཅན་ནི་ཤར་བའི་ཤིན་གཞན་ནོ། །

6. བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱའམ་དོན་ལ་
བཞེན་ནས་རྟོགས་པ་ལས་སྤྱར་བཅག་ཅིང་དབྱུད་མི་དགོས་པ་ནི་རྩོ་ཤར་གཉིས་ཀས་
འདོད་པའི་དོན་གསལ་བའོ། །

7. བསྐྱེས་པའི་ཆོག་སྤྱར་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པས་གཞན་ལས་བྱེད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤུགས་གྱིས་གོ་རུས་པ་ཅན་ནི་རྩོ་ཤར་གཉིས་ཀས་
འདོད་པའི་ཀྱ་ཆེ་བའོ། །

8. ཡི་གེའི་འཇམ་རྩལ་དོ་མཉམ་ཞིང་བྱེད་འབྲེལ་སྟགས་བསྐྱེས་པའི་ཆོག་སྤྱད་མང་
བ་ཅན་ནི་རྩོ་བའི་བརྗོད་པ་དང་། ཆོག་སྤྱད་མང་དགོས་པར་འདྲ་ཡང་ཡི་གེའི་འཇམ་
རྩལ་དོ་མི་མཉམ་པ་ནི་ཤར་བའི་བརྗོད་པའོ། །

9. སྤྱི་བོ་ཆང་མའི་ན་བར་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཅམ་བྱེད་མི་ཆེ་བར་རན་པར་སྤྱས་པ་ནི་རྩོ་

པའི་མངོས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་མཆམས་ལས་རིང་དུ་བཞུལ་ནས་ལྷན་
ཆེ་བའི་ངག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བཞོད་པ་ནི་ཤར་བའི་མངོས་པའོ། །

10. དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཆོས་ཅན་གཞན་བཏགས་པ་བ་
ཞིག་ལ་མདོག་མ་འབྱུར་བར་འགོད་པ་ནི་སྒྲོ་ཤར་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་ཐུན་ནོ། །

འདིར་འཇམ་ཐུབ་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྒྲིར་རྒྱ་གར་ལྟར་ན། གསལ་
བྱེད་གྱི་ལྡེ་བ་ལྡེ་ཡི་གེ་དང་བོ་ཀ་ཅ་ཌ་ཏ་པ་དང་། གསལ་པ་གཛ་ཌ་ད་བ་དང་། ལྡ་
བ་ང་ཉ་ཏ་ན་མ་དང་། མཐར་གནས་ཡ་ར་ལ་ལ་ལྡེ་བ་རུ་དགུ་བོ་ནི་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་
ཞེས་བྱ། ལྡེ་བ་རྣམས་གྱི་གཉིས་པ་ཁ་ཆ་ཐ་བ་ས་དང་། གསལ་པ་གཛ་ཆ་ཆ་ཆ་ཆ་དང་།
ཤ་ཤ་ས་ཏ་ལྡེ་རྩ་བའི་ཡི་གེ་བཞི་དང་། ལྡེ་བ་ཅ་ལྡེ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
དང་མཚུངས་པར་བོད་ཡིག་ལ་འང་། ཅ་ཆ་ཇ་ནི་ཅ་ཆ་ཇ་དང་། ཞ་བ་འ་ནི་ཤ་ས་ལ་
དང་གདངས་འདྲ་ཤས་ཆེ་བས། དེ་ལྟར་ན་ཀ་ག་ང་། ཅ་ཇ་ཉ། ཏ་ད་ན། པ་བ་
མ། ཅ་ཇ་མ། འ་ཡ་ར་ལ་ལ་ལྡེ་ནི་ཤུ་ནི་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་དང་། ཁ་ཆ་བ་ས་ཆ།
ཞ་བ་ཤ་ས་ཏ་ལྡེ་བ་རུ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། སྒྲིག་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་མགོ་ཅན་གསལ་
དང་། འདོགས་ཅན་གསལ་གང་རུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་དྲག་པར་འབྱུར་ན་ཐུབ་
པའི་ཡི་གེར་བཟུངོ། །དེར་མ་བཟད་ཏགས་འབྱུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕུལ་རྟེན་མིང་
གཞི་མན་རྩལ་ཕྱད་རྩལ་གྱི་དབང་གིས་གདངས་ཀྱི་ཤུགས་དྲག་ཞན་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་
འཇམ་ཐུབ་གྱི་ཡི་གེར་འབྱུར་བ་ནི་གདངས་དག་པ་ཆོར་སྒྱུར་བས་བྱུབ་ལྟེ། དཔེར་ན།
དགུག་དགོལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བསྐྱག་བསྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་འཕུལ་རྟེན་མིང་གཞི་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་
རེ་རེ་བོ་ནི་འཇམ་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱད་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་དྲག་ཅིང་ཐུབ་པར་འབྱུར་བ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཇམ་པ་དང་ཡང་བ་དང་སྒྲིག་རྒྱུད་དང་སྟོད་པ་དང་མཉེན་པ་
དང་ཡི་གེ་མཆོག་ཅས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་ལྟེ་ཐུབ་པ་
དང་ལྟེ་བ་དང་སྒྲིག་ཆེན་དང་དམ་པ་དང་གྱུར་བ་དང་ཡི་གེ་དམན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་

མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་དེ་དག་ལས་འགའ་རེ་ཅམ་དཔེར་བརྗོད་གྱིས་མཆོན་པར་བྱ་ན། ཤར་བའི་
ཐུར་བ་ནི། མེ་ལོང་ལས། ལྷ་ལ་རྒྱ་མ་ལ། ལྷ་ལྷ་ལི་ཀ་ལི་ལྷ། ཞེས་པ་འདི་པོད་
མད་དུ། རྒྱ་ཉིའི་མེ་ཉྱག་གེང་བ་ལ། ཁྱེད་པའི་བྱང་བ་འཁོར་བར་བྱེད། ཅེས་པ་ཉི་
ཀྱེད་པེར་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་རྒྱང་བ་ལ་ཡིག་རྩིས་བྲིད་ཅན་ནོ། །

ཡང་ན།

རིས་མེད་རིག་གསལ་རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི། །

རང་དགར་རོ་རྩལ་རོ་མར་རོལ་པ་ལས། །

སྒྲན་རིག་རོ་མཆོག་ལྷན་པའི་རིག་བྱེད་ལ།

དེ་རིང་མ་བཟད་ཉིན་རེར་རེམ་ལ་རངས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ར་ཡིག་བརྒྱ་བདུན་རྩིས་བྲིད་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཤར་བའི་མཛེས་པ།

མི་བཟད་ལྷེར་བྱིམ་སྤར་མའི་མཆོན་ཆ་ཅན། །

རྒྱ་སྒྲག་ཁྱ་ལོ་ཉི་མའི་ཆོན་བསྟོས་པ། །

རབ་ཁྱོས་མཆེ་གཅིགས་དྲག་པོར་སྤལ་བའི་ཁྱོན། །

གནམ་ས་གདངས་པས་དཔེར་ཡང་མཆོན་དུ་མེད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲག་ཁྱོས་ནས་ཁ་གདངས་པའི་ཆེ་ཡ་མགལ་མ་མགལ་གྱི་ཁྱོན་ནི་གནམ་ས་
བགྲད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེ་ཞེས་ཏ་ཅང་བྱད་ཆེ་བར་བརྗོད་པ་ཉི། དེས་གཞན་ལའང་
མཆོན་པར་རྒྱས་སོ། །མཆམས་འདིར་མེ་ལོང་ལས།

སྒྲན་ངག་རྒྱང་དུ་ལ་ཡང་ངལ་བྱས་མི། །

མཁས་པའི་འདུན་ས་དག་དུ་འདུག་ལ་དབང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏི། དེའི་དོན་ནི་ཏ་ཅང་གནད་ཆེ་བས་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏི། རྒྱུ་པོ་
གང་དག་སྤྱིར་སྒྲོ་གསལ་བ་དང་། ཁྱེད་པར་སྒྲོ་སྒྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལས་སྒྲན་ངག་གི་རྩམ་ཅི་

བདེར་སྒྲེལ་ལྷན་གྱི་ངག་སྒྲོ་ཡང་ས་ཤིང་ཆོག་སྒྲོས་འཇམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། དེ་ཉིད་རང་
གཤིས་ཀྱིས་ལྷན་ངག་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དང་། ལྷན་པར་ལྷན་ངག་གི་གཞུང་ཆེ་རྒྱང་མང་པོར་ལྷ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་
དེ་དག་གི་དོན་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲོམ་པའི་
སྐབས་སུ་དབྱངས་ལ་གྱུར་ནས་ངག་ཏུ་འདོན་བཞིན་སྒྲོམ་ཆལ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ནི།
དབང་པོ་ཞན་ཅིང་རྒྱལ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ལྷན་ངག་ལ་མི་མཁས་རང་མཁས་
སྤྱེད་ལྷན་པར་གོར་མ་ཆགས་ ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་
ལྷན་པའི་ལྷན་ངག་མེ་མང་ལེུ་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་གོ་སྒྲོབས་དེ་ཞིག་བསྒྲན་
ཟིན་ཏོ། །

སྐུ་པ།

རྒྱ་གར་ལྟོ་ཤར་མཁས་པའི་ལམ་སྒྲོལ་མཆོག།

མཆོག་ལྷན་ལྷན་ངག་རྒྱན་དུ་གཞུགས་འཕོས་པ། །

པ་སངས་ལྷན་དཀར་འཆར་བའི་ལྷན་གྱི་དེ། །

དེ་རིང་འདི་ན་ཡིད་ལ་འདའ་དགའི་རྒྱ། །

(ཆོགས་བཅད་འདི་འདྲ་བ་ལ་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་ལྷན་ངག་ཟེར་) ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་དོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ།

རབ་ཡངས་མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའ་སྒྲུ་སངས་ལ། །

བགྲང་ཡས་གཟའ་སྐར་འབར་བས་འབྲ་བཏབ་ལྟར། །

རྒྱ་གར་མཁས་པས་བཟགས་མཛད་སྟན་རག་དཔལ། །

བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱན་རྣམས་འབད་པས་འཆད་ལ་རངས། །

མཆོ་སྟན་མདོ་སྟོད་བོད་སྟོངས་རྩང་འབྲོག་ཁྲིད། །

མི་རིགས་སྤྱི་ཡིས་ཅི་འབྲིའི་མིང་ཆོག་བཞིན། །

ཐྲེབ་ལེགས་ཆེར་འཇིགས་དཔེ་མེད་མཛེས་བྱེད་དེ། །

སྒྱར་འབྲུག་སྒྲུ་གྲས་ལྷལ་བྱང་རྩལ་དུ་བསྒྲན། །

(ཆོགས་བཅད་འདི་འདྲ་བ་ལ་བྱ་དགའ་བའི་སྟན་རག་ཟེར་)

ད་ནི་མེ་ཁང་མའི་ལེའུ་གཉིས་པ་དོན་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་ལ་གྲངས་དང་རྩོམ་བསྟན་པ་
གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་ལ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅ་ལྟ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། རང་
བཞིན་བཅོད་པའི་རྒྱན། དཔེའི་རྒྱན། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན། གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱན།
བསྐྱར་བའི་རྒྱན། འགྲོག་པའི་རྒྱན། དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན། ཐོག་པ་ཅན་
གྱི་རྒྱན། སྤྱིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན། བསྐྱས་བཅོད་གྱི་རྒྱན། ལྷལ་བྱང་བཅོད་པའི་རྒྱན།
རབ་བཏགས་གྱི་རྒྱན། རྒྱའི་རྒྱན། བྲ་མའི་རྒྱན། ཆའི་རྒྱན། རིམ་པ་ཅན་གྱི་
རྒྱན། དགའ་བའི་རྒྱན། ཉམས་ལུན་གྱི་རྒྱན། གཟི་བཅིད་ཅན་གྱི་རྒྱན། རྣམ་
གངས་བཅོད་པའི་རྒྱན། ཀུན་ལན་གྱི་རྒྱན། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན། བསྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན།
སྒྱར་བའི་རྒྱན། རྒྱད་པར་བཅོད་པའི་རྒྱན། མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་རྒྱན། འགལ་བའི་
རྒྱན། སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན། ཟོལ་བསྟོད་གྱི་རྒྱན། རེས་བཞུན་གྱི་རྒྱན།
ལྟན་ཅིག་བཅོད་པའི་རྒྱན། ཡངས་བཅེས་གྱི་རྒྱན། ཤེས་པའི་རྒྱན། རབ་སྤེལ་གྱི་

ཐུན། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུན་ཏི་སོ་ལྟེ། །དེ་དག་ནང་གསེས་ལའང་དབྱེ་བ་མང་
མོད། འོག་ནས་རང་རང་གི་བད་དུ་གསལ་བར་འབྱུང་རོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་རྩ་བ་ལ། མོག་མར་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཐུན་གྱི་རྩ་བ་ནི།
རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྒྱུར་འདེབས་གྱི་ཚུལ་དང་མེད་པ་ཞིག་ལ་སྒྱུ་
འདོགས་གྱི་ཚུལ་ལྟ་བུས་འཁྲོག་བཤད་དམ་དགྱོགས་བཤད་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་ཤིང་
རང་གི་རང་བཞིན་དྲང་བོའི་ངག་གིས་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ཉི། དེ་ལ་ནང་གསེས་
གྱིས་རིགས་དང་། བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཉི་
བཞི་ལས།

1. མེ་ལ་ཚ་བ་དང་། ཚུ་ལ་གཤེར་བ་དང་། ཤིང་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ལྡན་པ་
སོགས་རང་གི་གཤེས་ལྷགས་སམ་རང་གི་རང་བཞིན་དྲང་བོར་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་རིགས་
རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཉི། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ལ། མེ་ལོང་ལས།

མཚུ་ནི་དམར་ཞིང་གྲག་པ་དང་། །

གཤོག་པ་ལྗང་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། །

མཁྱིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་བྱིང་ཅན། །

ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཆིག་འཇམ་ལྡན། །

ཞེས་པ་འདིས་བྱད་ཆས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱད་གཞི་ནེ་ཙོའི་རིགས་སམ་གཤེས་གང་
ཡིན་པ་དེ་དྲང་བོར་བརྗོད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཡང་ན།

འཁོར་ལོའི་ལྷ་ལག་ཕྱར་གསལ་མཚང་མེད། །

རྫོ་ལྷགས་བླ་གྱའེབ་ལོའི་འཁོར་ལྷགས་ཅན། །

ཉིན་མཚན་དུས་ཚད་གསལ་བྱེད་མདེའུ་ཅེ་རྫོ། །

མཁྱིག་མའི་དུས་རྫོགས་འདི་དག་གྱེ་མ་མཚར། །

ཞེས་པ་ནི་བྱད་གཞི་རྫོ་ཚད་འཁོར་ལོ་དང་། བྱད་ཆས་རང་གི་གཤེས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་དྲང་བོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

2. གསལ་བ། མཆོན་པ། འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཏེ་དྲང་
ཐོར་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན།

ཉིན་མཆོན་ཚུ་ཆོད་ཉེར་བཞིའི་ཨང་གྲངས་གསལ། །

དགྲའ་ཞོགས་ནམ་ཟེད་ཉིན་གྲུང་མ་ནོར་མཆོན། །

མད་ཅིག་མི་སྣ་དུས་ཀྱི་རྩིས་འགྲོ་བའི། །

དུས་རྒྱུ་གསལ་འཁོར་ལོ་གདུ་བུའི་དབྱིབས་འདི་མད། །

ཞེས་པ་ནི་བྱད་གཞི་ཚུ་ཆོད་འཁོར་ལོ་དང་། བྱད་ཆོས་དེའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
དྲང་ཐོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

3. རང་གི་མཐུ་དང་རྒྱས་པ་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཏེ་དྲང་ཐོར་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་ཡོན་
ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན།

ཞིམ་ངད་ལྗང་བའི་རྒྱན་ཆར་བདུང་བ་འདིས། །

ལུས་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་དགའ་བདེས་བྱལ་པ་དང་། །

ཀྱན་རྒྱུ་ཡིད་དབང་དུན་མེད་བཟི་འབྱུར་ཞིང་། །

རང་སྤང་སྤྱིད་པའི་ལབ་བརྗོད་ཅི་ཡང་འབྱིན། །

ཞེས་པ་ནི་བྱད་གཞི་རྒྱན་འབྱུང་གིས་བསྐྱལ་བའི་ཆར་དང་བྱད་ཆོས་དེའི་རྒྱས་
པའམ་ཡོན་ཏན་དྲང་ཐོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

4. གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྩིས་བྱད་པར་བ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཏེ་དྲང་ཐོར་བརྗོད་
པའི་ཆ་ནས་རྩིས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན།

དཀར་འཇམ་འོད་ཆགས་ཤོག་བྱ་གཙལ་དུ་བཀྲམ། །

སྒྲ་ཆོགས་ཆོན་རིས་ཤར་བའི་ཐུ་གུ་འཆང་། །

གཟུགས་མཆར་ཡི་གེའི་རི་མོར་ཉམས་དང་འབྱུར། །

བདེ་སླག་འཆར་མཛད་སྒྲན་རག་མཁན་དེར་བཟླགས། །

ཞེས་པ་ནི་བྱད་གཞི་སྒྲན་རག་པ་དང་། བྱད་ཆོས་སྒྲན་ཤོག་ཡིག་གཟུགས་གསུམ་གྱི་

ཇམ་དེ་ཉིད་དྲུང་ཐོར་བཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ཅོད་བྱེད་གྱི་ངག་མ་འཁྱུགས་ཤིང་དྲུང་ཐོར་སྒྲོན་ནས། བཅོད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནལ་མར་སྒྲོན་པ་འདི་འདྲ་བའི་རྒྱན་ནི་སྒྲུབ་པ་གྱི་བཅུན་བཅས་ཀྱི་ལ་བྱ་བ་པ་དང་། བཅོད་པའི་ངག་ཆོག་གི་གཞིར་བྱུང་པ་ཡིན་པས་ཆེས་ཆེར་ཤ་ཐང་དུ་འབད་དགོས་པའི་སྒྲུན་ཆོག་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏན་ཇམ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་བཅོད་བྱའི་གཙུག་ཐོར་བྱས་པའི་ཆ་ནས་དེ་དང་དེའི་དཔེར་བཅོད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རིགས་བཅོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡང་འདྲེ་མི་རུང་བ་དང་། ཇམ་བཅོད་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་སྒྲུབ་པ་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འདྲེ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན་དེ་འདྲའི་བཅོད་བྱ་ཞིག་སྐབས་ཀྱང་ཉིད་དཀའ་ལ། དེའི་བྱིར་རིགས་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་གང་བཅོད་བྱའི་གཙུག་ཐོར་བྱས་པ་དེའི་ཐད་ནས་རང་བཞིན་བཅོད་པའི་རྒྱན་བཞི་པོའི་བྱང་པར་མ་འཛིངས་ཤིང་མ་འདྲིས་པར་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་དེ་ཡང་རྒྱན་སྐོམ་པའི་ཐད་དུ་མེ་ཁོང་གི་ཅ་བ་རེ་བཞོད་ཅིང་དེའི་ཆོག་འབྲུ་སྐོམ་པར་འབྲེལ་བཤད་དང་། དེའི་ཁར་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པའི་དཔེར་བཅོད་ལས་གང་བཟང་རེ་བཞོད། ད་དྲུང་དེའི་མཁྱེན་སྒྲུབ་སྐབས་སུ་རང་སྒྲོན་གང་སྒྲོབས་གྱི་དཔེར་བཅོད་གསར་སྐྱེལ་རེ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་ལེགས་སོད་གྱི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྱུ་དོན་གྱི་མིང་སྒྲུར་ནས་གཞུང་ཏ་ཅང་རྒྱས་འགྲོ་བའི་རྒྱན་གྱིས། དོན་རྒྱན་སྐོམ་ལས་སྒྲོག་མའི་རྒྱན་རེ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་ཏ་ལམ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་འདོད་པ་ལས། རྒྱན་ལྟ་མ་ནམས་ལ་དེ་ཅམ་མ་སྒྲིས་ཀྱང་ལྷ་མ་ནམས་ཡིད་ལ་འཇགས་ཆེ་ངང་ངམ་ཤུགས་གྱིས་རྒྱན་སྐོམ་པའི་གནད་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲོགས་པར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་འདིར་འཁྱུག་པ་ནམས་ལ་དང་སྒྲོག་ཉིད་ནས་བྱ་བ་ཏང་བའི་རྒྱལ་དུ་བྱུང་། །

གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱན་ལ། ར་པོ་ནི། ཆོག་སྒྲུར་གང་གིས་དངོས་སམ་ཤུགས་ཅི་རིགས་ལས་དཔེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། དཔེ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་པན་ཆན་འདྲ་

མཚུངས་སུ་སྒྱུར་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་རག་གོ ། འདི་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་སོ་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོས་དཔེ། དངོས་དཔེ། བསྐྱེད་པའི་དཔེ། ཡན་ཚན་དཔེ།
རིས་པའི་དཔེ། རིས་མེད་གྱི་དཔེ། བསྐྱེད་པའི་དཔེ། བྱལ་བྱུང་གི་དཔེ། རབ་
བཏགས་གྱི་དཔེ། མཛད་བྱུང་གི་དཔེ། མྱོངས་པའི་དཔེ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་དཔེ།
གཏན་འབེབས་གྱི་དཔེ། སྒྱུར་བའི་དཔེ། མཉམ་ཉིད་གྱི་དཔེ། མྲད་པའི་དཔེ།
བསྐྱེད་པའི་དཔེ། བརྗོད་འདོད་གྱི་དཔེ། འགལ་བའི་དཔེ། དགག་པའི་དཔེ།
རོ་བཞུད་གྱི་དཔེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། བྱན་མོང་མེན་པའི་དཔེ། བྱུང་མེན་
གྱི་དཔེ། སྤྱིད་མེན་གྱི་དཔེ། མང་བའི་དཔེ། རྣམ་འབྱུར་གྱི་དཔེ། སྤྱིང་བའི་
དཔེ། རག་དོན་གྱི་དཔེ། སྐ་ལོ་དངོས་པའི་དཔེ། མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་དཔེ། སྒྱུར་
དཔེ་སྒྲེ་སོ་གཉིས་སོ། །

འདིར་ཡན་ཚུན་འདྲ་མཚུངས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲ་
ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་མེ་མང་ལྟར་ན་དཔེ་རྒྱན་ཆ་ཚང་བ་རྣམས་པའི་གསལ་ཏུ་འབྱུང་
ན་ཡང་། འདིར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྣམས་སྒྲ་བའི་ཆེད་ཏུ་མཚམས་འདིར་སོ་སོའི་མིང་
ཅམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་སྟེ། བཞིན། ལྟར། ལྟ་བུ། རི་ལྟར། མཐུན།
མཚུངས། ཡང་དག་མཚུངས། མཉམ། ཡང་དག་གསལ། རིས་པར་གསལ།
རབ་གསལ། གཞུགས་གྱི་སྒྲ། གཉེན་པོ། དག་སྒྲ། སོ་སོར་རྣམ་འགལ།
འདྲ། མཐོང་། བསྐྱེད། རིགས་མཐུན། རིས་སུ་སྐྱེ། གཞུགས་བརྟན། སོ་
སོར་ཐེབ། གཞུགས་མཚུངས། རིས་མཉམ། ཡང་དག་འཇལ། མཚན་ཉིད་
མཐུན། རིས་འདྲ། རིས་མཚུངས། མཐུན་སྒྲིགས། དཔེར་བུས། དཔེ།
རྣམ་དམན། རྒྱང་བཟད་དམན། རབ་ཏུ་སྐྱེ། སོ་སོར་བསྐྱེད། རིགས་སུ་མཐུན།
དཔལ། སྐ་གདོང་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཏུད། འབྱན། རྒྱལ། རྩང་། འཁྲ། མི་
མཐུན་སྒྲིགས། འཐབ། འཁྲ། དམའ་འབེབས། མྲད། ཅོ་འདྲ། འགོག
དགོད། ཐག་དོག་མི་བཟོད། སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད། མཐོས་པ་བྱམ་བྱེད།

ཚར་གཙོད། ལྷག་པར་འཛོགས། རྟེན་སྲུང་བ་འཛོགས། ལྷག་པ་ལ་འཛོགས།
 རྟེན་འགྲོ། རྟེན་སྲུང་ཆེད། རང་ཚུལ། རང་ཚུལ་འགྲོགས། རྟེན་སྲུང་ཆེད་ཅེས་
 པ་ཉི་མེ་ཁོང་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་ཅུ་ཙམ་དང་། རྟེན་སྲུང་ལྷག་ལྷག་པ་ལ་འཛོགས་པའི་
 ལྷག་མཆོ། དེགས། ཚེས་མཐུན་པ། ཚེས་ཐུན་མོང་པ། གྲིབ་མ་མཐུངས་པ་ཉི་མེ་ལྷ་
 བཅས་བསྟོན་པས་པས་བཟུན་ཅུ་ཡོད་དོ། ། གྲངས་འདི་ཅམ་ནི། ལྷ་དཔེ་ལས་བསྟན་
 བའི་མཐུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ། བོད་ཆོག་ལྷ་རྟེན་ལང་རྟེན་སྲུང་ལྷག་ དཔེར་མི་
 ལྷ་དང་། གཉིས་སྲུང་དང་། རྟེན་གཅིག་ལྷ་རྟེན་མཐུན་པས་པས་བཟུན་པ་ལྷ་དང་ལྷ་ལྷ་
 ལྷ་། །

1. ཚེས་དང་འོ་དང་པ་བརྒྱད་ནི།   འབྲུག་པ་དག་ལེགས་ཀླམ་བྱུང་གི་སྟུན་པ་ག་
དང་པ་བརྒྱད་སྟེ་དབྱུང་པ་བྱུང་ཆོའི་འབྲུག་རྒྱལ་ལ་སྤ།

ཆེན་གསུང་གཡུ་མི་མཆུ་ལྟེན་འདྲར་ཤོ། །

མེ་ཉོག་ཕྱིར་མཛོལ་སྐར་ཚོགས་བཞིན་དུ་བཟ། །

ཡང་བའི་མཁུན་གྲ་རྒྱུད་མངལ་ལྟར་རྒྱན་པའི།

དཔྱིད་ཀྱི་དུས་འདི་ལྷ་ལྷལ་ལྷ་བྱར་མངོས།

ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དབྱིད་དུས་དང་ལྷ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཐུན་མོང་
 བ། བྱེད་གསུང་གི་གཞིར་མེད་གཤམ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་དུ་བྱང་བ་འཕྱར་ཤིང་བྱེད་པ་དེ་ནི།
 ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་
 བརྗོད་པས་ན་ཆོས་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་དམར་པལྒྱེ་ཉའི་རྩལ་དག་དཔེར་བརྗོད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་མཚན་ཡོན་

[illegible]

འི་བཞུག་བསེལ་བ་སྒྲུང་བས་རྩ་ཡབ་ལྟོན། །

ཁ་ལྷན་མཉམ་སྦྲེལ་ལྟར་འཁྲུག་བསམ།

སྐབས་གསུམ་སྟེད་མོས་ཚལ་འདྲར་ཉམས་སུ་དགའ། །

ཞེས་པ་ནི་ཚས་ཅན་རང་བྱུང་གི་བྲག་ཕྱག་དང་། ལྟའི་སྟེད་མོས་ཚལ་གཉིས་ཀྱི་
མཚུངས་ཚས་ལ། མཛོས་པ་དང་རྒྱང་བསེལ་བ་ལྷང་བ་དང་བྱ་སྐད་ཉམ་པ་དང་ལྷན་
པའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན།

གཞུང་ལམ་དུ་བའི་སྟད་བུ་བཞིན་དུ་བྱེས། །

འཛད་མེད་ཆོང་བོང་རྒྱ་སྐར་ཆོམ་བུར་འགན། །

བཟོ་བཞུད་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས་ལྟར་འཕྱར་བ་འདིས། །

མཆོ་སྟན་ཞིང་འདི་རྒྱང་ཉེའི་དཔལ་ལ་བསྟེགས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཚས་ཅན་མཆོ་སྟན་དང་རྒྱང་ཉེ་གཉིས་མཚུངས་ཚས་གཞུང་ལམ།
ཆོང་བོང་། བཟོ་བཞུད་གསུམ་ཉེ། དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་འདྲ་བར་
བཛྲད་པས་ན་དེ་སྟེད་དུ་བཛྲད་དོ། །

2. དངོས་དཔེ།

ས་སྟེང་སྟེད་ཀྱི་ཡངས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི། །

མ་མཐའ་འཇལ་དུ་མེད་པའི་བྱ་ལམ་བཞིན། །

ཐ་དད་རིགས་ལྟར་དེ་ཡི་དྲན་ཉྐྱག་ནི། །

ཀྱན་གསལ་བུ་མའི་གོས་ཀྱི་ཆོན་མདངས་བཞིན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་ཆོགས་བཅད་སྟེད་ལྷ་མས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱོན་ཀྱི་མི་རིགས་ས་སྟེང་
བསམ་པ་དང་། དཔེ་ནམ་མཁའ་གཉིས་མཚུངས་ཚས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆོགས་བཅད་
སྟེད་ལྷ་མས་དཔེ་ཅན་མི་རིགས་ཐ་དད་པའི་བསམ་པ་མཛའ་གཙུགས་མཐུན་སྟེལ་དུ་
ལྟར་པ་དང་། དཔེ་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་ཁྱ་བོ་སྐགས་མ་ཡིན་པར་མདངས་གཅིག་ཏུ་
ལྟར་པ་དག་ཕྱགས་ལས་ཉྐྱགས་བུར་བཞག་ནས། དངོས་སྟེང་ཚས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་
སྟེག་མ་གཉིས་པོ་ཅམ་ཞིག་མཚུངས་པར་བཛྲད་པས་ན་དངོས་པོའི་དཔེ་ཞེས་བེར་བ་
ཡིན་ནོ། །

3. བསྐྱོག་པའི་དཔེ།

རིགས་ཀྱན་བསམ་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཆུ་གཏིར་ནི། །

གཏིང་མཐའ་བྲལ་བའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲུ་མེར་འབྱིལ། །

མཐུན་གྱིལ་ཆེན་པོའི་སེམས་བཞིན་ཆུ་མཆོའི་སྒྲིང་། །

ནམ་ཡང་འཇུར་མེད་སྒྲན་གཤེར་རོ་གཅིག་ཉིད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་དཔེ་ཆུ་མཆོས་དཔེ་ཅན་མི་རིགས་སོ་སོའི་བསམ་པ་
མཆོན་པར་བྱས་ན་འོས་མོད་ཀྱི་འདིར་དེ་ལས་བསྐྱོག་ཉེ་བཟོད་པས་ན་བསྐྱོག་པའི་དཔེ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

4. ལན་ཚུན་གྱི་དཔེ།

སྒྲིང་གྲགས་ཁྱོད་ཞལ་ཡིད་འོང་འཇུམ་དཀར་ལྟར། །

ལྷགས་པར་གྲལ་བའི་པད་ཆལ་ཡིད་རབ་འཕྱོག །

ཐུང་ཅིའི་ཆར་འབེབས་པར་འདི་དབྱེད་རི་བཞིན། །

སྐལ་བཟང་བདག་ལ་ཁྱོད་ཞལ་སྒྲིང་དུ་ལྷག །

ཅེས་པ་ནི་སྒྲིང་གྲགས་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ལྟར་དུ་མེ་ཉོག་པར་འདི་དག་ཡིད་དུ་འོང་ལ་
ཐུང་ཅི་ལྟར་པའི་པར་འདི་བཞིན་དུ། སྒྲིང་གྲགས་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཡིད་དུ་འབབ་
ན། །ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ལན་ཚུན་དཔེ་ཡོན་རིས་བྱས་ནས་བཏོད་པའོ། །

5. རེས་པའི་དཔེ།

ལན་ཤིག་ཏུ་འབོད་པའི་སྒྲིང་ཆལ་དེ། །

མཐོ་རིས་དགའ་ཆལ་གཅིག་ལུར་མཚུངས་ལགས་ཀྱི། །

དེ་གཞན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་དཔེར་འོས་པའི། །

མཚུངས་སྒྲིག་ཞན་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་མིང་གྲགས་དང་ལན་པའི་པེ་ཅན་ཉེ་འདབས་ཀྱི་སྒྲིང་ཆལ། སྒྲན་
དུས་ལན་ཤིག་ཏུ་འབོད་པ་(万寿山)དང་ལྷ་ཡུལ་རྟ་ཡོན་(颐和园)ཞེས་མིང་

བསྐྱར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར། ལྷ་ཡུལ་གྱི་དགའ་ཚལ་ཉག་གཅིག་ལས་གཞན་བཅའ་དུ་
མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ངེས་པའི་དཔེར། །

6. རེས་མེད་ཀྱི་དཔེ།

རེ་ཞིག་སྐྱེད་ཚལ་ལན་ཉིག་རྩན་གྱི་དཔེར། །

མངོས་ལྷག་མཐོ་རིས་དགའ་ཚལ་འགོད་ལགས་ཏེ། །

སྲིད་འདིར་དེ་དང་མཉམ་པའི་ཚལ་གཞན་ཞིག །

གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དཔེ་དུ་ཅིས་མི་བྱེད། །

ཅེས་པ་ནི་ངེས་པའི་དཔེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་དཔེ་མཐོ་རིས་དགའ་ཚལ་གཅིག་ལྷན་མ་རེས་པ་
ལྷན་བཅོད་པས་ན་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

7. བསྐྱས་པའི་དཔེ།

ཞུན་ཅང་སྒྲོབ་དཔོན་རྩ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ། །

བྱོན་པ་ཁོ་ནས་ཐོན་མིར་འགྲན་མིན་ཏེ། །

རྒྱལ་བསྐྱན་སྲིད་ཞིའི་སྤྱིང་ནོར་ཡོངས་སྟེལ་བས། །

ས་ཀྱན་ཤིས་པར་བསྐྱབས་པའི་དཔལ་འདིས་ཀྱང་། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཞུན་ཅང་སྒྲོབ་དཔོན་ཏེ་(玄奘法師)ཀྱི་ཤང་ཟན་སྒྲ་མ་རྩ་གར་དུ་
བྱོན་པའི་མཇེད་པ་ཁོ་ནས་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོན་མི་སྟོ་ཁར་འགྲན་པ་སྟེ་མཚུངས་པ་
མིན་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེལ་བ་དེས་ཀྱང་ཐོན་མི་དང་མཚུངས་པར་
ལྷན། ཅེས་འགྲན་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་མཚུངས་ཆོས་རྩ་གར་དུ་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་
བསྐྱན་སྟེལ་བ་གཉིས་བསྐྱས་ནས་བཅོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷན་དུ་བཅོད་དོ། །

8. སུལ་བྱང་གི་དཔེ།

ཁྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་ཙང་ཁའི་ཉེ་བར་འབྱེལ། །

མ་ལམ་གཡུ་མཆོ་མངའ་རིས་ལྗོངས་སུ་སྟེ།

དེ་གཞན་མོ་མའི་འབྱེད་ཆོས་འདི་འོ་ཞེས། །

ཕྱ་ཞིབ་རིག་པས་ནས་ཡང་བསམ་དུ་མེད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མཆོ་སྤྱོད་པོར་གྲགས་པའི་ཁྱི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་དང་། རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་གང་ལས་འབབ་པའི་མཆོ་མ་རྫོས་པའམ་མ་པམ་གཡུ་མཆོ་གཉིས་ནི་གང་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་ཐོད་དཔ་ཅམ་མ་གཏོགས། མཆོ་ཆེན་དེ་གཉིས་ནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པས་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཐོད་དཔ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མེད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐག་བཅད་པ་ནི་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་སྤུལ་བྱུང་གི་དཔེའོ། །

9. རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ།

མས་ལན་བྱུང་གི་བཞིན་དཔལ་ང་ཉིད་ལ། །

ཡོད་ཅེས་ཉ་གང་རྒྱ་བོ་སྟེ་མས་མ་བྱེད། །

མཆོ་མྱོང་དལ་བྱར་འབབ་ལྟར་འགྲམ་སྟེས་པའི། །

དཀར་འཇམ་པར་ལ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་རང་རེའི་རྫོས་གར་མཁན་འཇམ་སྒྲིང་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅན་དུ་ཅི་བ་མས་ལན་བྱུང་(梅兰芳)ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྫོས་གར་གྱི་ཆས་སྤྱུ་ཞུགས་དུས་ཀྱི་གདོང་གི་མངོས་བྱང་རྒྱ་བོ་ཁོ་གཅིག་ཕྱུ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་ཅེས་ང་རྒྱལ་བུ་མི་དགོས་ཏེ། པར་སྟེ་རྒྱ་སྟེས་འདི་ལ་ཡང་དཀར་དམར་གྱི་མདངས་དང་མངོས་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་བོ་བེམ་པོའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་གནས་ཡོད་མོད། ཡོད་པ་ལྟར་དུ་རྒྱ་བོ་ཏགས་པ་ནི་རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

10. མད་བྱུང་གི་དཔེ།

རབ་དཀར་ཉི་མའི་ལྷན་པོར་འཇམ་ཆོན་གྱིས། །

འཁྱུད་ནས་སྒྲིག་པའི་གར་གྱིས་སྤྱོད་ཅིང་། །

སྤྱོད་འཛིན་སེམས་པའི་སྤྱོད་བྱུངས་ལེན་ཤེས་ན། །

ངེས་པར་མས་ལན་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལྟེ། །

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པའི་མཐའི་ན་ཡིག་ནི་བཟླ་ག་པའི་ཆོག་ཏེ། གལ་ཏེ་གངས་རི་(ཉི་
མེ་ཞེས་པ་གངས་རི་སྤྱི་ལོ་མེད་)ཞེས་ལ་འཇའ་ཆོན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་
བྱད་གངས་རི་དེས་སྤྱད་བྱངས་ཀྱང་ལེན་ཤེས་པ་ཞེས་ཏུ་གྱུར་ཆོ། གར་མཁན་མས་
ལན་བྱང་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་གར་མཁན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛོས་པ་ནི་དེ་
འདྲའི་གངས་རིས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པར་བཞོད་པས་ན་མད་བྱང་གི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

11. མྱོངས་པའི་དཔེ།

ཀྱེ་དབྱངས་མཁན་ཁྱོད་ཀྱི་མགྱན་སྤྱན་བའི་དབྱིང་། །

སྤྱད་མྱོང་ལེན་པའི་མང་གདངས་སྤྱན་མ་བཟླས་ནས། །

དར་ཅིག་ལ་སྤྱ་སྤྱན་མཆོག་གིས་སྦྱས་པའི་ཆོ། །

སྤར་ཆོག་དོན་གནད་ལ་མེད་པས་གཞིག་ཀྱང་འཆོལ། །

ཞེས་པ་ནི་ཀྱེ་དབྱངས་མཁན་ཞེས་སྤྱ་མ་ཞེས་ལ་འབོད་པའི་ཚུལ་བྱས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱ་
མད་དེ་ཉི་ཙམ་སྤྱན་དུགས་པས་བདག་གི་སྒྲོ་འབྲུལ་ནས་པའི་མང་གི་གདངས་ཡིན་ནོ་སྤྱ་
དུ་བཟླས་པ་ཏེ་བསམས་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷད་ཙམ་ཞེས་ལ་སྤྱ་སྤྱན་དེས་ཡིད་བཟི་བར་
བྱས་པས་པའི་མང་གི་སྤྱ་ཡིན་པ་བཞེད་ནས་སྤར་དབྱངས་མཁན་ཁྱོད་ཀྱི་རག་གི་སྤྱ་ཡིན་
པར་བཟུང་ཏེ་དེའི་ཆོག་གི་བསྤན་དོན་ག་འདྲ་རེད་ཅེས་མནོ་བསམ་གཏོང་བར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་དཔེ་ཙན་མཛོང་བས་དཔེ་དུ་འབྲུལ། དཔེ་མཛོང་བས་དཔེ་ཙན་དུ་འབྲུལ་
ནས། དེ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་མཚུངས་ཆེས་པས་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་རྒྱས་པར་འབྲུལ་བ་
ཤད་དུ་བཞོད་པས་ན་སྒྲོངས་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

12. མེ་ཆོམ་གྱི་དཔེ།

ཅི་འདི་སྤྱན་གྱི་ཕང་བ་རུ། །

སྒྲོག་ཞགས་ལམ་ལམ་འབྲུག་པ་འམ། །

ཡང་ན་ཤོག་གུ་ངོས་འཇམ་ལ། །

སྒྲོག་འཛིན་ཕྱག་སོར་སྒྲོད་དམ་ཅི། །

ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མངོས་པའི་ངོས་གཅིག་ན་མིག་དང་། སྤྱི་ར་བ་ལས་འཁོངས་པའི་
ལྷན་འཁྲུག་འཁྲུག་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཅི་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་གསེབ་ན་སྤྱོད་འཁྲུག་པ་ཡིན་
ནམ། ཤོག་གྱའི་ཐང་གར་མཁས་དབང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་ཤར་ཤར་མཛད་པ་ཡིན་སྟེ་
དུ་བདག་གི་སེམས་སོམ་ཉིད་དུ་བར་ཆུད་དོ། །ཞེས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོན་ནས་དཔེ་དོན་མཆུངས་
པར་བྱས་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

13. གཏན་འབེབས་གྱི་དཔེ།

མ་ཐོགས་འཁྲུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་འདི། །

ས་ན་ཡོད་ལྷན་སྤྱོད་ཞགས་མིན། །

འཁྲུགས་ཤུལ་ཡིག་རིས་འཆར་བས་ན། །

ཁྱོད་ཀྱིས་མཛུབ་ཅེ་སྤྱོད་པར་ངེས། །

ཞེས་སྤྱོད་འཁྲུག་པ་དང་ཡིག་ཐོགས་མེད་དུ་འབྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་མ་ཁྱོད་པར་ཐེ་ཆོམ་
སྤྱོད་པ་ལ། ཞེགས་པར་བཏགས་ནས་ངེས་པ་རྟེན་དེ་ཐག་བཅད་པས་ན་གཏན་
འབེབས་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

14. ལྷན་བའི་དཔེ།

དྲི་བྲལ་རབ་དཀར་མངོས་པའི་གཟི་བྱན་ཆགས། །

དལ་གྱིས་གཡོ་ཞིང་བཟོད་པའི་ཆ་ལྷགས་ཅན། །

བཏྲས་པས་མི་ངོམས་སྤྱིང་གི་དུམ་བུ་ཁྱོད། །

སྟོན་ཀའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་ཐོར་ལན་བརྒྱར་འགན། །

ཞེས་པ་ནི་ནག་ཤོག་གི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་གཅིག་མདོག་དཀར་བ་དང་གཉིས།
མངོས་པ་དང་གསུམ། དལ་བྲས་གཡོ་བ་དང་བཞི། བཟོད་པའི་ཚུལ་བྱེད་པ་དང་ལྔ།
བཏྲས་པས་མི་ངོམ་པ་དང་དུག་ཉེ་དོན་ལྷན་བའི་མཆུངས་ཆས་དེ་དག་སྤྱིང་གྲགས་
མཛའ་བོ་ཞིག་དང་། སྟོན་ཀའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་གཉིས་ལ་འཇུག་དུ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱིང་
གྲགས་སྤྱོད་ཕུང་དང་འདྲ་བར་ལྷན་བས་ན་ལྷན་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

15. མཉམ་ཉིད་གྱི་དཔེ།

ལང་ཆོ་ཡལ་བའི་མཛའ་སྒྲོགས་ཀྱི་པོ་ལྟོད། །

ལོ་མང་ཐལ་བའི་སྤྲོད་སྒྲུལ་རྩེས་འགྲོ་ཉེ། །

ཁ་དོག་མི་རྩུག་གཉེར་མས་ཡངས་ཁེབས་ཤིང་། །

རིགས་མཐུན་གཞན་གྱི་གྲལ་ནས་ཐུང་བས་སོ། །

ཞེས་པ་ནི་སྒྲོགས་པོ་རྒྱས་ཤིང་འཁོགས་པ་ཞིག་སྤྲོད་ཀྱི་པོ་དང་དཔེ་དོན་ཐུང་བ་ན།
 ཆོག་གི་གཅོད་མཆོམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། དཔེའི་སྐབས་སུ། སྤྲོད་སྒྲུལ་དེ་ཤིང་སྤྲོད་
 པ་རིགས་མཐུན་གསར་སྒྲིལ་གྱི་གསེབ་ནས་ཐུང་། ཞེས་པར་འཐུར་ལ། དོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཀྱན་པོའི་བྱད་བཞིན་ལ་གཉེར་མས་ཁེབས་ཤིང་། རང་དང་རིགས་མཐུན་
 པའི་མི་དར་མ་དག་གི་གྲལ་ནས་བྱད་དོ། །ཞེས་ཤིང་གི་སྒྲ་གཅིག་ལྟ་དེ་དཔེ་དོན་གཉིས་
 ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དམ་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འཇུག་པས་ན་མཉམ་ཉིད་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

16. སྒྲད་པའི་དཔེ།

ཀྱན་གསལ་མེ་ལོང་གསལ་ཡངས་ཤེས་པས་སྒྲོངས། །

རྒྱ་སྒྲིན་གྲོང་ཁྱེར་གཏིང་ཟེབ་ཐུན་པས་གབ། །

དེ་ཕྱིར་འཇམ་མགོན་དབང་པོའི་མཁྱེན་པའི་སྒྲོང་། །

དཔེ་དེས་རི་བཞིན་གཞལ་བར་ག་ལ་སྤྲོབས། །

ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དྲངས་གསལ་རྒྱ་ཁྱེན་ཆེ་བའི་ཐད་ནས་འདིར་དཔེར་འོས་ཀྱང་
 ཤེས་བྱའི་གནས་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མེད་པས་དཔེར་མི་རུང་། རྒྱ་མཆོ་གཏིང་
 ཟེབ་པའི་ཆ་ནས་དཔེར་འོས་ཀྱང་རྒྱའི་ཁོང་གསེང་དུ་སྒྲག་འཁེབས་པས་དཔེར་མི་རུང་
 ལ། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་འཇམ་མགོན་དབང་པོའི་མཁྱེན་དཔྱད་ལ་དེ་གཉིས་དཔེར་འཛོག་
 ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ཉེ། དཔེ་གཉིས་པོ་དེར་སྒྲད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དཔེར་བཞོད་
 པས་ན་སྒྲད་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

17. བཟྱགས་པའི་དཔེ།

མཁའ་དབྱངས་ཚད་ནི་འདི་ཙམ་མཁའ། །

རྒྱ་གཉེར་བཅས་སྤྱའདི་ཙམ་ཞེས། །

སྤྱུང་གྲུང་གཞུང་བར་མི་སྤྱུངས་པས། །

ཁྱོད་སྤྱུངས་དེ་དག་ཉིད་དང་མཚུངས། །

ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་མཁའ་ཚད་ལ་སྤྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚའི་གཉེར་ཚད་ལ་ཚད་
མེད་པས་དཔེ་དེ་གཉིས་ནི་ཆེས་ཆེར་བཤགས་པར་འོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་
པ་དེ་དག་དང་མཉམ་མོ། །ཞེས་དཔེ་ལ་བཤགས་པའི་སྒྲིན་པ་བཟོད་པས་ན་བཤགས་
པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

18. བཟོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ།

སྒྲུང་ཆོག་དཔལ་གྱུར་ཡོན་ཏན་སྒྲུང་བྱེད་དམ། །

བཟོད་གད་སྤྱོད་བྱེད་སྒྲུང་ཀྱུར་བྱུང་བྱུང་། །

གཙུག་རྒྱུ་འཇམ་མགོན་དབང་པོའི་མཁྱེན་དཔྱད་ཉིད། །

ནམ་མཁའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་བཟོད་སྤྱུངས་འགོག །

ཅེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བཞོད་པའི་ཆོ་སྒྲུན་ཡངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཟོད་པའི་
སྤྱུངས་སྤྱུང་རམ། དེ་གཤེས་དང་བྱལ་བའི་སྒྲུན་གྱིས་སྤྱུང་པའི་སྤྱུངས་སྤྱུང་ཆ་
མ་འཆལ་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ནམ་མཁའ་འདི་དང་འཇམ་མགོན་དབང་པོའི་མཁྱེན་པ་
མཚུངས་སྤྱེད་ཞེས་པའི་བཟོད་འདོད་དེ་བདག་གི་སྤྱོད་ལ་པར་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་
པས་སྤྱུང་གྲུང་བཞོལ་མི་ཐེབ་པོ། །ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་དེ་གཉིས་མཚུངས་
པར་སྤྱུངས་པས་ན་བཟོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

19. འགལ་བའི་དཔེ།

དགྲུང་ལ་བསྐྱེགས་པའི་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚའི་སྤྱོད་། །

ནམ་འདྲིན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་མཛངས་མཁྱེན་པའི་རྒྱབས། །

ཕན་ཚུན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགབ་ཅེས། །

བདག་གི་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་འདི་ཙམ་གྱིས།

ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་འཇམ་མགོན་དབང་པོའི་མཆོད་པ་ས་སྤར་ག་
 དད་ཅིང་འགལ་བ་ཅམ་ཏུ་བདག་གིས་སྒྲུའོ་ཞེས་པས་དོན་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚུངས་ཚས་
 གཅིག་ནའང་ཁྱེད་ཀྱི་བས་གྱི་ནམ་པ་ག་དད་ཅིང་འགལ་བ་ཅམ་ཏུ་སྒྲུལ་པས་ན་དེ་སྐད་
 བརྗོད་དོ། །

20. དགག་པའི་དཔེ།

རྩོམ་པ་སྤྱོད་པའི་ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་།

ཤེས་རིག་མཆོག་གི་ཚུར་དང་མི་ལྷན་པས།

ལྷན་སྐྱོང་གི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་།

ནམ་ཡང་འགྲུག་པའི་ལོ་སྐབས་ཡོད་ཅི་སྐད། །

ཞེས་པ་ནི་རྒྱངས་འཁོར་ཉེ་ཆིས་ཁྱེའི་ཁ་ལ་བརྒྱན་དེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་ལྷན་གྱི་སྤྱི་
མནམ་མི་བརྗོད་པ་རྩོད་བྱང་། སེམས་དང་མི་ལྟན་པའི་ལེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་དེ་
གཞིས་དང་ལྟན་པའི་ཆིས་ཁྱེ་འདིས་ནི། བཞེན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྩ་ལྷན་ལ་ནམ་ཏུ་
ཡང་མི་འགྲུན་ནོ། །ཞེས་དེ་དང་འགྲུན་རྒྱས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བར་བརྗོད་པས་ན་
དགག་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

21. རོ་བོ་སྒྲུང་གྱི་དཔེ།

རྟ་པོ་ལ་ནི་མཁུགས་འགྲེལ་མིང་གིས་འབོད། །

ཐུངས་འཁོར་ལ་ནི་མཚུགས་འགྲོད་དང་ལུན། །

དེ་ལྟའི་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་དམན་འགྱུར་ཞིང་།

ཅིག་ཤོས་ལྷག་པའི་བྱད་པར་སྤྲིས་འབྱེད། །

ཅེས་པ་ནི་རྟ་མཆོག་ལ་མངོན་བརྟེན་ལས་མཐུགས་འགྲུ་ཞེས་དང་ས་མིང་གིས་རྫོང་ལ།
རྫོང་ས་འཁོར་ལ་དེ་འདྲའི་མིང་གིས་མི་རྫོང་གྲང་། སིལ་དུ་མཐུགས་པའི་ཐྱིང་མཐུགས་
འགྲུའི་མིང་ཡར་ལྷན་དུ་ཆང་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ལང་རྟ་མ་ལ་མིང་དེ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་

པའི་གནས་སུ་མ་ལྷུང་ལ། ལྷངས་འཁོར་ལ་ནི་མིང་དེ་དང་མི་ལྷན་པས་དམན་པའི་
གནས་སུ་མ་སོན་པས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ནི་
མཛེས་པའི་དཔེའམ་ངོ་བོ་སྟོན་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

22. དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ།

འདི་ནི་དཔལ་མཛངས་བཅེངས་འགྲེལ་དམག་དཔུང་ཉི།

ཆར་སློན་ནག་པོའི་བསྐྱབས་འཕུར་བ་མིན། །

ཚྲ་ལྡན་འདི་མཆོན་ཆའི་སྒྲིགས་རྒྱུ་ཉི། །

རབ་དམར་སྒྲིག་ཞགས་ས་ལ་བསྐྱེལ་བ་མིན། །

ཞེས་པ་ནི་དཔུར་དུས་ཀྱི་ངམ་གནག་པའི་ཆར་སློན་དང་། བཅེངས་འགྲེལ་དམག་སྒྲིག་
ཚྲ་ལྡན་དུ་འབྱུག་པ་དང་མཆོན་སྒྲིགས་འཕེན་པ་རྣམས་ཤིན་དུ་འཇིགས་ངམ་ཆེ་བ་ལ་
སོགས་པས་མཚུངས་ཆེས་པས་བ་དད་དུ་མེད་པ་ལྟར་གྱུར་འདུག་ནའང་། ཞིབ་དུ་
བཞགས་ཤིང་དཔུད་པའི་མཐར་དེ་དག་མ་འབྲལ་བར་སོ་སོར་ངོས་སློན་ནས་རྒྱལ་མོད་
དང་ལྷན་པ་འདི་དག་ནི་མི་དམངས་བཅེངས་འགྲེལ་དམག་ཡིན་གྱི་ཆར་སློན་ལྟར་བ་མ་
ཡིན། དམར་ཚུབ་ཚུབ་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་དགེ་ལ་མཆོན་ཆའི་སྒྲིགས་རྒྱུ་འཕེན་པ་
ཡིན་གྱི་གནམ་ལྷགས་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡིན་ལྷགས་ལྟར་བདེན་པར་བརྗོད་པས་
ན་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེའོ། །

23. ལྷན་པ་མིན་པའི་དཔེ།

མཛེས་པའི་ཕུལ་གྱུར་དྲི་མེད་སྒྲིལ་དང་། །

པད་གཞོན་དག་གིས་ཆར་ཡང་ལྷན་མིན་ན། །

ད་ནི་སྒྲིང་གྲིགས་ཁྱོད་ཀྱི་ལང་ཆོའི་དཔེར། །

རང་ཉིད་ལས་གཞན་སྤྱད་ཀྱང་འགན་མི་བཟོ། །

ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིར་མཛེས་པའི་དཔེ་ཕུལ་དུ་སོན་པ་ནི་ཉ་གང་གི་སྒྲིབ་དང་།
གསར་སྤྱོད་པད་མའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། མཛེས་གྲིགས་ཁྱོད་ཀྱི་ལང་ཆོ་དེ་གཉིས་

ལས་ཀྱང་རབ་རྩ་འགོངས་པས་ན། ད་ནི་དཔེ་གཞན་པ་ཞིག་ང་ལ་འགོད་རྒྱས་ཐོངས་
པས་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་དཔེར་འོས་སོ། །ཞེས་མངོས་ཆོས་བྱན་མོང་བ་ཞིག་མ་རྟེན་པར་
རང་ཉིད་རང་གི་དཔེར་བཀོད་པས་ན་འདི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་ནམ་བྱན་མོང་
མིན་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

24. བྱང་མིན་གྱི་དཔེ།

མྱིང་བདུན་ཁམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་གཉེར་ཁ་ཀྱན། །

བསམ་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བྱངས་འདྲའི་ཆལ་དམ་གཞུང་། །

ཞེ་མ་བདག་ཅག་མེས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། །

ཐུན་ཆོགས་འདོད་དགུ་འཇོ་བའི་འབྱུང་གནས་ལགས། །

ཞེས་པ་ནི་རང་རེའི་མཆོ་སྤྲོད་ཆལ་དམ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཏུ་འཇོམ་མྱིང་ཆེན་པོའི་གཞིར་
གང་རི་རྟེན་ཅིག་མཆིས་པའི་གཉེར་ཁ་ཐམས་ཅད་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བྱངས་པ་བཞིན་ཏུ་
ཡོད་པས་ཅི་འདྲའི་ངོ་མཆར་ཆེ་ཉེ། མེས་རྒྱལ་འཇུགས་བྱན་གྱི་སྒྲིགས་ལ་གང་མཁོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བྱུར་རོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཉེར་ཐམས་ཅད་
སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བྱངས་པ་ཞིག་ཐུར་མ་བྱང་ནའང་། འདིར་སྤྲོད་ངག་མཁན་གྱི་བསམ་
པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དཔེ་དོན་འཇལ་བས་ན་དེ་སྐད་ཏུ་བཟོད་དོ། །

25. མིན་མིན་གྱི་དཔེ།

དྲངས་བསལ་འབབ་པའི་རྒྱན་ལས་མེ་ཆར་དང་། །

སྒྲོ་ལྔ་ཞེན་གསེང་ཆལ་ལས་རྒྱད་རྒྱབས་བཞིན། །

ཀྱང་ཁྲན་ཏང་གི་མ་སྤད་མིན་རྩས་ལས། །

མན་བདེའི་བྱ་བར་འབྲལ་བ་ཅང་མིན་དམ། །

ཞེས་པ་ནི་རྩ་རྒྱ་སེལ་མ་རྒྱང་རྒྱང་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱན་ལས་མེ་སྤག་འཕྲོ་མི་མིན་པ་དང་།
མན་ན་ན་ཞེ་མ་ཞིང་བཏེག་ན་འཕར་བའི་སྤང་ཐང་ལས་ཆ་རྒྱབས་འབྱུང་མི་མིན་པ་
བཞིན་ཏུ་ཀྱང་ཁྲན་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་མིན་རྩས་ལས་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྤུབ་ན་ཡང་ནོར་

འབྲུལ་འབྲུང་མི་སྲིད་དོ། ། ཞེས་འབྲུང་མི་སྲིད་པའི་དཔེས་དོན་དང་སྐྱར་བས་ན་སྲིད་པ་
མིན་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

26. མང་བའི་དཔེ།

དཔལ་ལྷན་མང་བོས་བཀྱར་དང་ངལ་ས་རྒྱ། །

ཐུང་ན་མེད་སྐྱེས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱལ་གྱི། །

ཐུན་ཆོག་མང་འཁྱུང་དར་ལ་དྲག་པ་བཞིན། །

ད་ལྟའི་དུས་རབས་གསར་བའི་དགེ་མཚན་སྦྱིད། །

ཅེས་པ་ནི་སྔོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷ་ཤོས་
མང་བོས་བཀྱར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་སྐྱེས་ཚའི་བྱང་ལས་རྒྱ་དང་། ད་ལན་ལ་ཉིས་
སྟོང་བདུན་བརྒྱའི་དུས་སྐབས་པའི་རྒྱལ་བོ་ཐུང་ན་མེད་སྐྱེས་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀྱན་རྒྱ་ནད་ཡམས་འབྲུག་ཅོད་སྤྱོད་སྐྱེས་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྦྱེ་འགྲོ་
ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་ཆད་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་རྣམས་དུས་འདྲའ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་
ལྷ་སྐྱེས་སྦྱ་བ་ན་མས་གྱི་ངག་རྒྱ་ཉི་ལྟར་འཆོར་ཞིང་སྦྱ་ལྟར་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དུས་
དེ་དང་མཚུངས་པར་ད་ལྟའི་དུས་རབས་གསར་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དགའ་བདེ་ཆད་
མེད་པའི་དགེ་མཚན་གྱིས་སེམས་གྱི་སྤང་བ་སྦྱིད་དོ། ། ཞེས་དཔེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་དོན་
གསལ་བར་ཉོག་ས་རྒྱས་མོད། མང་བོ་བཀོད་པས་ད་ལྟའི་དུས་རབས་གསར་བའི་བདེ་
སྦྱིད་ཆེས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྤྲད་བཞིན་དོ། །

འདིར་ཁར་བྱང་ལ། མང་བཀྱར་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་དེ་ཕྱོན་པའི་དུས་ཆོག་ས་
དང་། སྤྱུའི་རབས་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ན་མ་ཐེབས་སྐྱེས་ཆེ་ལོང་ཅམ་
སྦྱ་ན། མང་བཀྱར་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐལ་བ་བཟང་བོ་འདི་ཆགས་ནས་ཡུན་
རིང་མ་ལོན་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཕྱོན་ཏེ་དེ་ཡང་མང་བཀྱར་གྱི་རབས་ཕྱི་མ་དག་བསྐྱངས་
པས་ངེས་པ་འདྲོང་སྦྱ་བས་འདི་ལྟར། ཐོག་མར་མང་བོས་བཀྱར་བ་དེའི་བྱུ་འོད་
མཛེས། དེའི་བྱུ་དགེ་བ། དེའི་བྱུ་དགེ་མཚོག། དེའི་བྱུ་གསོ་སྦྱང་འཕགས། དེའི་

བྱང་ལས་རྒྱ། དེའི་བྱ་མཛེས་པ་ནས་རྒྱལ་རབས་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་དང་བཞི་བྱི་རྒྱག་
 རྩོད་ལུམ་བརྒྱ་ལྟ་གསུམ་འདས་པ་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་སྒྲི་བྱི་བྱི་འདས་དང་། འདས་པའི་
 སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་བྱོན་པའི་སྤྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱི་ཞེས་པ་བྱུང་། དེའི་བྱ་ལེགས་
 གྱེས་ནས་བྱ་རབས་ཆ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐམ་པ་འདས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་རྣ་པ་ཅན་བྱ་བ་བྱུང་།
 དེ་ལ་གྲུ་ཏ་མ་དང་ཉ་ར་རྩ་ཛ་ཞེས་པའི་བྱ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐམ་པ་བྱུང་བའི་ཐ་མ་འཕགས་
 གྱེས་པ། དེ་ལ་སྐར་མདའ་གདོང་། ལག་རྒ། སྤང་པོ་འདུལ། རྩང་གདུབ་ཅན་
 ཏེ་བྱ་བཞི་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེར་སྤྱར་གཞི་གསར་དུ་བཏིངས་ཤིང་རིགས་ནི་ཤུའོ། །
 རྩང་གདུབ་ཅན་གྱི་བྱ་གནས་འཛོག་དང་། དེའི་བྱ་ས་ཁྱིམ་ནས་ཤུའི་རྒྱལ་རབས་ལྷ་
 ཁྱི་ལྷ་རྩོད་བརྒྱ་བཙུ་གཞིས་བྱུང་བའི་ཐ་མ་གཞུ་བཙན། དེ་ལ་བྱ་སེང་གེའི་འགྲམ་དང་།
 སེང་གེའི་སྤྱ་གཞིས་བྱུང་། སྤ་མ་ལ་ཟས་གཙང་། ཟས་དཀར། སྤེ་པོ་ཟས།
 བདུད་ཅི་ཟས་ཏེ་བྱ་བཞི་དང་། གཙང་མ། དཀར་མ། སྤེ་པོ་མ། བདུད་ཅི་མ་
 ཏེ་བྱ་མ་བཞི་བྱུང་བའི་མིང་གྱིང་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱ་པོ་ཟས་གཙང་ནི་བདག་ཅག་གི་རྩོན་པ་ཤུ་
 ཐུབ་པའི་ཡབ་ཡིན་ནོ། (འདི་ཡན་ཞང་རྩ་རྣམ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩོན་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་
 བུས)། །དེ་རྩར་ན་མང་བཀྱར་ནས་ཤུ་ཐུབ་པའི་བར་ལ་རབས་འབུམ་ཕྱག་བཙུ་
 གཅིག་དང་ཆིག་རྩོད་བདུན་བརྒྱ་བཙུ་གཅིག་བྱོན་པ་ཏེ། ལྷ་གངས་རྩར་ན། བསྐལ་
 བ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་འཆགས་བསྐལ། གནས་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། རྩོད་ས་བསྐལ་
 ཏེ་དུས་ཀྱི་དུམ་བྱ་བཞི་ལས། རེ་རེར་ཡང་བར་བསྐལ་ཏེ་ཤུ་རེ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གནས་བསྐལ་ལ་ཡ་ཐོག་རིང་མོ། མ་ཐོག་རིང་མོ། བར་གྱི་ཁྱགས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དེ་
 བར་བསྐལ་ཏེ་ཤུ་ཡོད་པ་ལས། བར་བསྐལ་རེ་རེར་མི་ལོ་དཀྱིགས་ཕྱག་དཀྱ་ཡོད་པར་
 གྲན་མཐུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཛོད་མཐའ་དབྱེད་ལས་གསུངས་ལ། དེ་
 ཡང་གེའི་རི་མོར་ཕབ་ཆེ་ཐིག་བཙུ་བདུན་དང་བཅས་པའི་གནས་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་
 དུང་ཐུར་བཙོ་གཞིར་བྱེད་པ་རྩར་ན་དེ་འདའི་དུང་ཐུར་དགྲ་བཙུ་ཡིན། དེའི་ཐུར་
 བར་གྱི་ཁྱགས་པའི་རོས་གཅིག་ལ་དེའི་བྱེད་ཀ་ཡོད་ཐུབས་མི་ལོ་དུང་ཐུར་བཙོ་གཞིར་

བྱས་པའི་དྲང་ཕྱར་ཞི་ལྷ་ཡོད་དོ། །ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་སེམ་ཆེ་བར་གྱི་ཁྲགས་པའི་ལྷ་
གཉིས་སྒྲིམ་མིའི་ཆེ་ཆད་ཆེ་ལོ་བརྒྱུ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་པའི་བར་དུ་འགྲིབ་པ་དང་ཁྲགས་
མིའི་མཆམས་སྒྲིམ་ཆེ་ཆད་ལོ་བརྒྱུད་བྱིའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་། ལོ་བརྒྱ་བྲག་རེ་ནས་ཆེ་
ཆད་ལོ་གཅིག་རེ་གྱི་འཕེལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་པ་ཤུ་བྱ་བ་པ་མིའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དྲུས་
སྒྲིམ་པ་དང་། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆེ་ཆད་ཡར་འཕེལ་ཏེ་མིས་ཆེ་ཆད་བརྒྱད་
བྱི་བྱ་བ་པའི་དྲུས་སྒྲིམ་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་འཁྱོན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
ཁྱང་བདེ་བྲག་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་པའི་ལྷ་ལྷན་ལས་གསུང་ཚུལ་ལོ། །དེའི་
ཕྱིར་རྗེ་ལྷ་དམར་རིན་པོ་ཆའི་ལམ་འབྲིད་གྱི་དལ་འཁྱོར་ཆས་སྒྲིམ་སྒྲུབས་ལྷན་པ་ཤུ་
བྱ་བ་པའི་བརྒྱན་པ་འདི་རྒྱབ་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་འཁྱོན་རེག་ལ་མི་ལོ་དྲང་ཕྱར་ཞི་ལྷ་
ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་དཀོངས་པའང་དྲང་ཕྱར་རྒྱང་ཅིས་མིན་པར་དྲང་ཕྱར་
གཅིག་ནས་དྲང་ཕྱར་ལོངས་པའི་བར་གྱི་གྲངས་ཀ་དེ་བཅི་གཞི་གཅིག་བྱས་ནས་དེ་འདྲ་
བ་བཞི་བརྒྱ་ཞི་ལྷ་ཡོད་ནོ། །

ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འབྱུག་པར་བྱ་ཏེ།

27. རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ།

བཤད་བྱུང་ཆོས་ལྷེ་ལེམྱི་གཉིས་པའི་ཆལ། །

རྒྱ་སྒྲར་ཕྱིང་བ་ས་ལ་འཕོས་པ་བཞིན། །

དེ་ཡི་བྱུན་རྟེན་གསེར་སྤྲོང་གཙུག་ལག་ཁང་། །

དེ་མོར་མཁས་པའི་སྒྲོ་ལས་བརྟོན་པ་བཞིན། །

ཞེས་པ་ནི་བཤད་པ་དང་བྱུང་པའི་རྒྱལ་བརྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྤྲོང་ལྷེལ་གསུམ་མངོན་
པའི་མཁས་བྱུང་བཤད་ལས་འདས་པའི་བཞི་གནས་རྒྱ་གར་སེར་སྤྲོང་གྲང་གི་ལེམྱི་ལྷའི་
དགའ་ཆལ་གཉིས་པ་ལྷར་བརྟོན་འོས་པ། རྗེ་སྤྲོ་འབྲུམ་བྱམས་པ་སྤྱིར་གྱི་ཆགས་
དབྱིབས་ནི་ནམ་མཁའི་སྒྲར་ཆོགས་ས་ལ་འཕོས་པ་ལྷ་བྱུང་དང་། དེའི་རྟེན་གྱི་གཙུ་བ་
གསེར་སྤྲོང་གྲུ་ཁང་ཆེན་མོ་ནི་དེ་མོ་མཁས་པ་མཁས་པའི་སྒྲོ་ལས་བརྟོན་པ་ཏེ་སྒྲོ་ལས་བྱུང་བ་

བཞིན་ནོ། ། ཞེས་སྒྲུབ་འབུམ་ཆོས་ཀྱི་མེ་མི་དཔེ་རྒྱ་སྐར་མཐའ་དག་ན་མ་མཐའ་ལས་ས་ལ་
བབས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་དང་། དེར་མེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་མས་པའི་དུས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྲག་
མ་བའི་སར་སྒྲུབ་པའི་ཙན་དན་གྱི་མཆོད་ཐོང་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ནི་རི་མོ་མཐའ་གྱི་སྒྲོ་
བཀོད་ཕྱིར་བཏོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཐོང་ཆོགས་
དང་རི་མོ་མཐའ་གྱི་སྒྲོ་བཀོད་དངོས་ཡིན་པར་བརྟེན་པས་ན་དེ་སྐད་དུ་བྱུང་། །

28. ཐོང་བའི་དཔེ།

མ་སྒྲུབ་ཐུག་པས་ཤར་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་བཞིན། །

དེ་ཡིས་གཞུལ་མེད་ཐོང་ས་དང་གྲོང་ཁྱིམ་བཞིན། །

དེས་ཀྱང་རིས་མེད་སྒྲེའ་ཤྲོའི་ཁམས་ལ་བཞིན། །

རིག་པའི་གནས་འདིས་ཀྱན་ལ་མཛེས་པར་བརྒྱན། །

ཅེས་པ་ནི་མ་རྒྱས་ཤར་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་ཏེ་ཀྱང་གོའི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་པར་བྱས་པ་བཞིན་
དུ། མ་རྒྱ་གང་དུ་འབབ་པའི་གནས་དེས་བགྱང་ལས་འདས་པའི་ཐོང་ས་དང་གྲོང་ཁྱིམ་
བརྒྱན་པར་བྱས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་ཐོང་ས་དང་གྲོང་ཁྱིམ་གྱིས་དེར་འཁོད་པའི་སྒྲེ་མ་
མཐའ་དག་ལ་བརྒྱན་པ་བཞིན་དུ། སྐན་ངག་གི་རིག་པའི་གནས་དམ་པ་འདིས་བདག་
ཅག་ཀྱན་ལ་བརྒྱན་པར་བྱས་སོ། ། ཞེས་ཐུ་མ་ཐུ་མ་དཔེ་དང་། ཐུ་མ་ཐུ་མ་དཔེ་ཙན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་དཔེ་དོན་ཐོང་བར་སྒྲེལ་བས་ན་ཐོང་བའི་དཔེ་ཞེས་བྱུང་། །

29. ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།

བཞིན་སྒྲུག་ཅིག་པའི་དཔེ།

ཙོང་ལ་རིང་མོ་ཞེས་གྲགས་ལྷན་པོའི་མགུལ། །

མཆོ་ཐོན་ཁྱིམ་གི་སྒྲིང་པོར་ཡོངས་བལྟ་མས་པ། །

མི་སྒྲུག་ཉམས་བརྒྱབ་ཅེགས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དེ། །

ད་ལྟ་སྐར་ཡང་གཞོན་ལྷའི་སྒྲེ་ཐོབ་བཞིན། །

ཞེས་པ་ནི་ཙོང་ཁའི་སྒྲེས་རིའི་ཤར་ཐུབ་དུ་རྟ་ལ་མ་མང་པོར་སྒྲེབས་པའི་རྩ་རྒྱན་འདི་ལ་

ཅོང་ལ་རིང་མོ་ཞེས་འབོད་ལ། དེའི་རི་འདབས་སུ་ཆགས་པའི་བྱི་ཁིང་གི་གྱོང་ཁྱེར་
འདིའི་རྩ་མ་པ་ལ་ད་ལྟ་འཕོ་འགྱུར་ཆད་མེད་པ་བྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་མ་པ་འཁོགས་མི་
ལྷག་པའི་གན་པོ་ཞིག་ཤི་ནས་སྤར་གཞོན་ཤ་ཆགས་པའི་ལྷས་རྟེན་གསར་བ་ཞིག་སྤངས་
པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་ཡི་གེ་ཀ་ལ་སྟགས་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ནི་མིང་དང་། མིང་དུ་མ་
འདུས་པ་ནི་ཆོག་དང་། ཆོག་དུ་མ་འདུས་པ་ནི་ངག་དོན་དུ་བྱུང་བ་པའི་ན་འདིར་
གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་དང་འབྲལ་བྱེད་དཔེ་གཞིས་ཀ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་
ཆོག་གིས་སྒྲེལ་བའི་ངག་དོན་ཅན་ལ་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་ཡོད་པར་བྱས་པ་ན་དེ་ལྟར་དུ་
བརྗོད་དོ། །

བཞིན་སྒྲ་དུ་མའི་དཔེ།

གཡུ་འབྲུག་ཐོན་མོ་འབྲིལ་བའི་དཔལ་བཞིན་ཅོང་རྒྱ་ཉལ་

འགྲོ་དལ་བྱར་འབབ། །

བཟོ་ཆོང་རྒྱ་གཉེར་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བས་བཞིན་འཛིན་མའི་

ཁོར་ལྷག་རལ་བར་བཅོན། །

དབྱར་ཐྱིན་འཐབ་པའི་འདུ་འགྲོད་ཇི་བཞིན་སྒྲི་བ་ཏིལ་གྱི་

གང་བྱར་གཏམས། །

རྩང་ཉེའི་གྱོང་ཁྱེར་སྒྲི་བྱར་འཕྲས་བཞིན་སྒྲ་བྱེད་ལྷལ་ལས་

རྩ་མ་པར་འདས། །

ཞེས་པ་ནི་ཅོང་རྒྱའི་འགྲམ་དུ་ཆགས་པའི་བྱི་ཁིང་གི་གྱོང་ཁྱེར་དུ་ད་ལྟ་བཟོ་ཆོང་གི་ཡོ་
ལང་ཉིན་རེ་བཞིན་དར་བ་དང་། མི་གངས་ཁྱི་སྒྲག་ལྷ་བཅུར་ཉི་བ་སྟགས་གང་ཅིའི་
ཐད་ནས་རྩང་ཉེའི་གྱོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ས་འདིར་སྒྲི་བྱར་དུ་འཕྲས་པ་དང་མཚུངས་པར་
ལྷར་འདུག་པ་འདི་ནི་ངག་གི་རྗོད་པའི་ལྷལ་ལས་འགྲོངས་སོ། ། ཞེས་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་
པའི་སྒྲ་བས་སྒྲ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་གྱི་ངག་དོན་ཅན་ལ་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱས་

པས་ན་དེ་སྐད་བཟོད་དོ། །

30. སྐབ་དངོས་པོའི་དཔེ།

གནས་འོག་འདི་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་མང་ཡང་། །

བཟོ་རིག་ལག་ཙལ་མཁན་ལ་སྤྲུལ་ཡིས་འགྲན། །

མཚན་གྲུང་འོད་ལྡན་རྒྱ་སྐར་མང་ན་ཡང་། །

ཉ་རྒྱས་རི་བོང་ཅན་ལ་འགྲན་བྱས་སུ། །

ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། བཟོ་རིག་གི་
ལག་ཙལ་བསྐྱབས་ནས་མཁས་པ་ཅན་ལ་སྤྲུལ་ཞིག་གིས་འགྲན་ཞེས་པ་ནི་བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་
དངོས་པོ་ཐུར་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་དཔེའི་དངོས་པོ་བྱས་བཞོད་པ་
ནི། ཉེ་འོད་གྱིས་སྤངས་པའི་མཚན་དཀྱིལ་དུས་སུ་ནམ་མཁར་རང་ལྟས་ཅམ་གསལ་
བའི་སྐར་ཆགས་ཤིན་ཏུ་མང་ན་ཡང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཆེས་ཆེར་འོད་གསལ་བའི་
ཉ་རྒྱས་ལ་སྤྲུལ་ཞིག་གིས་འགྲན་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་སྐྱོའོའམ་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་
དུ་བཞོད་པས་ན་དེ་ཉམས་ཏུ་བཟོད་དོ། །

31. མཚུངས་སྒྲུབ་གྱི་དཔེ།

སྒྲུབ་རས་གཟིགས་དབང་ཞབས་བྱང་པད་མའི་ལྗོངས། །

རྒྱ་སྐྱེས་རྒྱང་འབྲུང་འདམ་གྱི་མང་བར་ཉེན། །

དེ་ཡིས་འགྲོ་ཀྱན་དམ་ཆོས་བདུད་རྩིས་ཏེ། །

རྒྱུད་གྱིས་སྤྱང་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་ཅི་དགར་གས། །

ཞེས་པ་ནི་དཔེ་འཕགས་པ་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་ཞབས་བྱང་པད་མའི་དབུས་
སྤྱང་། དཔེ་ཅན་མེ་ཉོག་པད་མའི་ལྗོངས་པ་འདམ་གྱི་རྒྱུ་རྩལ་སྐྱེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་
ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཤིང་། འཕགས་པ་དེས་ལྗོངས་མེ་གཙོ་བོར་སྤྱང་བའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་
ལ་ཆོས་གྱི་དགའ་ལྗོངས་ཀྱིས་དང་། པད་མས་སྤྱང་བྱའི་རིགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བྱང་བ་སྤྱང་
རྩིས་གས་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་དཔེ་ལྷག་པ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།

དོན་དམན་པ་འདམ་སྒྲིས་པད་མ་གཉིས་སྒྲུར་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་དཔེ་དོན་དམན་ལྟ་
ཤོར་ནའང་མཚུངས་པ་སྒྲ་དུ་སྒྲུར་བས་ན་མཚུངས་སྒྲུར་གྱི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

32. ལྟོ་ལོ།

ཡོན་ཏན་གཏིང་མཐའ་མེད་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །

བྱམས་བཅེ་འཇུག་གིས་བསུ་བས་མ་མ་ཉིད། །

བསྐྱ་ལ་གཅེས་པས་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བ་དངོས། །

གང་ཞིག་བཤེས་གཉིན་མཚོག་དེ་བདག་གི་མགོན། །

ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་ཡོན་གྱི་གཏིང་དང་མཐའ་མི་མངོན་པའི་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་ཞིང་།
བྱམས་བཅེ་ཚད་མེད་པས་སྒྲོང་བའི་རྒྱས་སྒྲིད་ཡུམ་དང་མཚུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱ་
པ་ལ་སྐྱ་འབྲས་ལྟར་གཅེས་སྒྲས་སྒྲ་མཛད་པའི་རྒྱས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་པ་
དང་འདྲ་བ་དེ་ནི་བདག་ལ་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མ་སྐྱ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བཀའ་དྲིན་
ཅན་རང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྒྲ་བའི་རྒྱ་བཀོད་ནས་དཔེ་དོན་མཚུངས་
པར་བསྐྱབས་པས་ན་རྒྱའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །

མཚམས་འདིར་སྐྱ་རྒྱ་ལྟོ་ལོ་འགྲེལ་བ་དང་། དཔེར་བཞིན་རྒྱམས་སྒྲ་གོང་ནས་
བགྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་གྱི་མཚུངས་གསལ་དུག་ཅུ་རེ་ལྟ་སྒྲས་སྒྲ་མཛད་དཔེར་བཞིན་འགོད་
པའི་སྒྲ་ལ་ག་ཡོད་མེད་ཀྱང་། འདིར་གོང་ནས་གྲངས་ཀ་ཅམ་སྒྲས་ཟིན་པ་དང་།
དཔེ་རྒྱན་སྒྲ་གཉིས་གྱི་ནང་དུའང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ཅི་རིགས་རེ་ཐོན་ཅིང་།
སྒྲ་གསལ་འགྲོ་བསྐྱ་ཟིན་པས་འདིར་ཡང་བསྐྱར་དེའི་དཔེར་བཞིན་མི་འགོད་དོ། །སྒྲུར་
གནས་དང་། གང་ཟག་དང་། བྱ་བ་སྒྲས་ལ་ཆེ་བ་བཞིན་པ་དང་། བསྐྱ་
བསྐྱགས་ལྟ་བུར་འབྲེལ་བའི་ཆོག་རྒྱན་རྒྱམས་ལ་དཔེ་རྒྱན་འདི་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་
དཔེར་ན། མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དབྱངས་ཅན་མའི་བསྐྱ་པར།

སྐྱ་རྒྱ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ལས་ལྟག་པར་མཛོམས། །

ཆངས་དབྱངས་སྟན་པའི་གདངས་ཀྱང་བྱིས་ཀྱིས་གནོན། །

ཟབ་ཡངས་ཀྱ་མཆོའི་འཇིངས་ལྟར་དཔག་དཀའ་བ། །

དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོའི་སྒྲ་གསུང་བྱགས་ལ་འདུད། །

ཅེས་དང་། དན་ཏིག་གྲུབ་པའི་གནས་ཀྱི་རྩིས་དྲན་ངོ་མཚར་སྒྲ་མའི་ལྟ་མོ་ལས།

འགྱུར་བྱགས་དབྱངས་བདུན་ཚོགས་པའི་འཛེལ་མོ་དང་། །

དབྱིད་ཀྱི་ཁུས་སྟན་འབྲོད་པའི་བྲ་བྲག་གཉིས། །

ཕན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་ང་རྩ་སྟན་པའི་སྒྲ། །

སྒྲུབ་བཅོན་དབྱེས་པའི་རྩལ་མོར་བྲག་སྐད་འཆའ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ། སྐབས་ཀྱན་ཏུ་ཡིད་ལ་འཆར་སྒྲ་ཞིང་ཆོག་སྒྲུར་སྟེལ་བའི་དབང་ཏུ་
བཏང་ན། དཔེ་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཀྱན་ལས་རྒྱགས་ཆེ་ཞིང་སྟན་ངག་པ་རྣམས་ཀྱི་ངག་གི་
སྒྲི་ཚར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དཔེ་རྒྱན་སྐབས་སྒྲ། ལྟར་ལྟ་བུ་བཞིན་འགྲན་
མོགས་མཚུངས་གསལ་བྱི་སྒྲ་དངོས་སྒྲ་མེད་པས་དཔེའི་རྒྱན་ཏུ་མི་འགྲོ་བའང་མིན་ཏེ།
གོང་གི་ཐེ་ཆོམ་དང་གཏན་འབེབས་དང་དེ་ཉིད་བཙོན་པ་དང་མཚུངས་སྒྲུར་དང་རྒྱུའི་
དཔེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བཙོན་དག་ལ་དཔགས་ན་དཔེས་དཔེ་ཅན་མཆོན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
མོད། མཚུངས་གསལ་བྱི་སྒྲ་དངོས་སྒྲ་མེད་པ་འདི་འདྲའང་མང་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་གཞུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་སོ་སོར་
བཞོད་ནས་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་ཚོད་པ་ཅམ་མིན་པར། དཔེ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཅན་དེ་ཡིན་
ངོ་མའི་བྱགས་སྒྲ་བྲས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་སྟན་པའི་ངག་ནོ། །དེ་ཡང་
གསལ་བར་བཤད་ན། རྩོད་ལུས་པད་མའི་འཁྲི་ཤིང་། གསུང་དབྱངས་བྲ་བྲག་
གདངས་སྟན། མཐུན་དཔྱད་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་ཡངས། ཞེས་པའམ། ལུས་ཀྱི་པད་
དཀར། ངག་གི་རྩལ་མོ། མཐུན་པའི་མཁའ་སྒྲིང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།
ལུས་མཆོག་རྒྱ་བའི་འཁྲི་ཤིང་། གསུང་གསང་འབྲུག་གླུའི་རྩལ་མོ། མཐུན་རབ་ནམ་
མཁའི་བྲམས་ཡངས་(འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཞུགས་ཅན་འཕར་མ་བེར)། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་

དཔེ་དོན་གྱི་མི་དང་ཅིང་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྟོན་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་
 རྟོན་གསལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། 1. བཟུས་པའི་གཞུགས་ཅན། 2. མ་བཟུས་
 པའི་གཞུགས་ཅན། 3. བཟུས་ཤིང་མ་བཟུས་པའི་གཞུགས་ཅན། 4. མཐའ་དག་
 གཞུགས་ཅན། 5. ཆ་ཤས་གཞུགས་ཅན། 6. ཆ་ཤས་ཅན་གཞུགས། 7. ཡན་ལག་
 གཞུགས་ཅན། 8. ལྡན་པའི་གཞུགས་ཅན། 9. མི་འོས་པའི་གཞུགས་ཅན། 10.
 མི་མཉམ་པའི་གཞུགས་ཅན། 11. བྱད་པར་གཞུགས་ཅན། 12. འགལ་བའི་
 གཞུགས་ཅན། 13. ལྷུང་གཞུགས་ཅན། 14. སྤྱར་བའི་གཞུགས་ཅན། 15.
 དཔེའི་གཞུགས་ཅན། 16. ལྡན་པ་ཅན་གྱི་གཞུགས་ཅན། 17. འགོག་པའི་
 གཞུགས་ཅན། 18. མཉམ་འཛིག་གི་གཞུགས་ཅན། 19. གཞུགས་ཅན་གྱི་གཞུགས་
 ཅན། 20. བསྟོན་དོན་གྱི་གཞུགས་ཅན་ཉེ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་དག་མ་མའི་རྩ་བ་ནི། བྱད་
 གདོང་རྒྱ་བ་ལག་པ་པད་ཅ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་རྟོན་དབྱེ་བཟུས་པ་ནི་དང་བོ་དང་།
 མའི་མའི་ཡལ་འད་བ་ཞེན་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྟོན་དབྱེ་མ་བཟུས་པ་ནི་གཉིས་
 པ་དང་། ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་སྐབས་འགར་རྟོན་དབྱེ་བཟུས་ཤིང་སྐབས་
 འགར་མ་བཟུས་པར་ཡོད་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་རེ་རེ་རྟོན་དཔེ་
 ཅན་དཔེའི་གཞུགས་སྐྱེ་ཆང་བར་བཞོད་པ་ནི་བཞི་བ་དང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་སྐྱེ་
 བའི་ཆ་ཅན་གང་གི་ཡང་གཞུགས་སྐྱེ་མ་བཞོད་པར་ཆ་ཤས་རྒྱུ་བ་དཔེའི་གཞུགས་སྐྱེ་
 བཞོད་པ་ནི་ལྔ་བ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཉི་ཆ་ཤས་གཞུགས་སྐྱེ་མ་བཞོད་པར་ཆ་ཅན་
 རྒྱུ་བ་གཞུགས་སྐྱེ་བཞོད་པ་ནི་དྲུག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ཞིག་ལ་
 ཡན་ལག་གི་ཆ་ཏུ་མ་ཡོད་པ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞུགས་སྐྱེ་མ་བཞོད་པར་ཡན་ལག་རེ་རེ་
 ཅན་གཞུགས་སྐྱེ་བཞོད་པ་ནི་བདུན་པ་དང་(རྟོན་འདི་ལ་ཡན་ལག་ཡོད་ཆད་གཞུགས་སྐྱེ་
 བཞོད་ཆེ་ཆ་ཤས་གཞུགས་ཅན་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །) སྐབས་འདིར་བོད་མཁས་
 དཔེར་བཞིན་སྟོན་དབྱེར་སྐྱེ་མཆོའི་འདུག་རྟོགས་སྟེ། ཡན་ལག་གཅིག་གཞུགས་དང་
 གཉིས་གཞུགས། གསུམ་གཞུགས་ཞེས་དཔེར་བཞིན་གསུམ་བཞོད་པའི་མཐའ་མའི་

དཔེར་བཞིན་དུ།

མངོས་མ་ཚོད་གྱི་སྒྲིང་དབུས་པད་ཚལ་ན། །

མཛེལ་བའི་གསང་གཏམ་བྱང་བའི་ན་ཚུང་མ། །

སྒྲན་འཕྱར་མགྱོན་པའི་རྒྱད་མངས་སྤྱོད་བ་འདིས། །

བདག་གི་ཡིད་ནི་དབང་མེད་སྒྲོགས་དེར་བྱངས། །

ཞེས་བཞོད་པ་འདིས་མཚན་པར་བྱའོ། །མེ་ཉྱ་ལ་སྤང་ཅི་དང་སྤང་ཅི་ལ་བྱང་བ་ལྟ་
ཅིག་རྒྱུ་འགྲོགས་ཤིང་ལྟ་པར་འོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དཔེའི་གཞུགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་བརྒྱད་
པ་དང་། གངས་རི་ལ་པད་མ་དང་། རྒྱ་འོད་ལ་ལྷན་ལ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོགས་མི་
འོས་པ་ཞིག་དཔེའི་གཞུགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་དགུ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་
ལག་འགའ་རེར་མཚུ་སྒྲོས་པད་མའི་རྒྱབས་དང་། ཚེས་སྤོང་གངས་རིའི་འོད་ལྟ་བུའི་
གཞུགས་ཅན་འཕར་མ་བྱས་ཤིང་འགའ་རེར་གཏན་ནས་གཞུགས་སུ་མ་བཞོད་པས་མཐོ་
དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བརྒྱ་བ་དང་། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་བྱད་པར་མི་
འདྲ་བ་གང་ཞིག་དཔེ་བྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱའི་དངོས་པོ་གཞན་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཞིག་གི་གཞུགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པ་དང་། དངོས་སུ་དཔེའི་བྱ་
བ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་འགལ་བར་བཞིན་དེ་དོན་ལ་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཞུགས་
སུ་བཞོད་པ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་དཔེས་དོན་མཚན་ཞིང་གཞུགས་སུ་
བཞོད་པ་ནི་བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་། དོན་དང་སྒྲ་སྒྲར་བ་ཅི་རིགས་བྱིས་དཔེ་དོན་.....
གཞུགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་བརྒྱ་བཞི་བ་དང་། དཔེ་དོན་ལན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྟོན་
པའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲའི་སྒྲོ་ནས་གཞུགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་བཙུ་བ་དང་། དཔེ་
དོན་ཚོས་མཐུན་པ་ཞིག་ཐར་བཞོད་པ་ལས་སྤར་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཁྲལ་གྱིས་སོ་སོར་
འབྱེད་པ་ནི་བརྒྱ་དྲུག་པ་དང་། དཔེ་ལ་བལྟས་ཏེ་དཔེ་ཅན་ལ་སྤང་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཞུགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་བརྒྱ་བདུན་པ་དང་། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཆར་ལ་མཉམ་
པོར་སྤང་ནས་གཞུགས་སུ་བཞོད་པ་ནི་བཙུ་བརྒྱད་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་དུ་བཞོད་

ཚད་འཕར་མའི་ཚུལ་དུ་ཉིས་བཅེགས་བྱེད་པ་ནི་བཅུ་དགུ་བ་དང་། དཔེ་ཅན་ལ་
བསྟོན་དོར་བ་སྟེ་ཡིན་པ་ལ་མིན་པའི་ཁྲལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་འདིར་བ་ནི་ཀུན་གྱི་ཤུ་བའི་
རོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྱི་འཆར་ངེས་ཀྱི་དཔེར་བཙོན་རྣམ་གསལ་ཞིག་བྱ་ན་འདི་ལྟར།

འདི་ནི་ཁྱོད་ལུས་མ་ཡིན་པ་ལྟའི་ཚུན། །

ངག་གི་སྒྲ་གདངས་མ་ཡིན་དྱི་ཟའི་སྤྱ། །

སེམས་ཀྱི་དིག་པ་མ་ཡིན་ན་མ་ཁའི་སྒྲོང་། །

ས་སྟེ་པ་ལ་བ་མ་ཡིན་ལྟའི་སྤྱལ་བ། །

(བསྟོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན)འདིས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དིགས་བསྟེན། །

བཞི་བ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཀུན་ལ། རོ་བ་ནི། དིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྟོན་གྱི་
ཆོག་བྱར་གཅིག་ཆོག་རྒྱང་གི་སྟོན་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ན་ཡོད་པའི་ཀུན་
གྱིས་ཆོག་ལྷག་མ་རྣམས་འབྲེལ་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། དེ་ལ་ནང་ག་སེམས་ཀྱིས་
མེ་ཡོང་དངོས་བསྟན་ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དིགས་སྟོན་མའི་གསལ་བྱེད། བྱ་
བ་སྟོན་མའི་གསལ་བྱེད། ཡོན་ཏན་སྟོན་མའི་གསལ་བྱེད། རྣམས་སྟོན་མའི་གསལ་
བྱེད། དིགས་བར་གསལ། བྱ་བ་བར་གསལ། དིགས་མཐའ་གསལ། བྱ་བ་
མཐའ་གསལ། བྲེང་བའི་གསལ་བྱེད། འགལ་བའི་གསལ་བྱེད། དོན་གཅིག་གསལ་
བྱེད། ལྷར་བའི་གསལ་བྱེད་དེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གི་སྤྱི་ཁོག་ཡོན་པའི་
དཔེར་བཙོན་ན། སྤྱི་དབྱངས་ཀྱི་མཆོའི་འཇུག་དོགས་ལས་བྱ་བ་སྟོན་མའི་གསལ་བྱེད་
5།

ཀུས་པར་བྱས་སྟེ་ཀུན་འདི་ནགས་སྤང་ཆེ། །

བསེལ་བའི་བེར་བཀུ་འཛག་པའི་རྒྱ་བས་ཏེ། །

སྟོན་གསལ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་དཔྱུད་པ་ཡང་། །

ཁྱོད་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བྱར་མས་སོ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་སྒྲ་དག་མེ་ཡོང་ལས།

རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིས། །

གསལ་བྱེད་ལ་ནི་རྣམ་རྟོག་པ། །

ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རྩེས་འགྲོ་ཡི། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཞེས་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་མེ་ལོང་གི་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་མཐའ་གསལ་ལ།
དཔེར་ན།

འཐེན་པ་ཅམ་གྱིས་མིག་ཀྱང་བང་མེད་འབབ། །

ཙ་ལམ་སྤྱབས་སུ་མི་གཅང་དྲེག་པས་འགགས། །

ཡ་རབས་དམ་པས་སྒྲོད་པའི་གཞིར་ལྟར་པ། །

ལང་ཆོ་ཉམས་བྱེད་རྣམས་འདི་རིམ་ལ། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནོ། །

ལྷ་བ་བསྐྱར་བའི་བྱན་ལ། རང་ཅོ་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱན་གཞིར་བཞག་པའི་
ཆོག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ཅུང་དུ་ཆོག་དང་དོན་ཅི་རིགས་བསྐྱར་བ་སྟེ་ཡང་
ཡང་སྒྲོས་པའི་ངག་གོ། །འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་ན། དོན་བསྐྱར། ཆོག་བསྐྱར།
ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

ཀྱང་རྩ་ལོ་འཇིན་ལྟར་སྤྱག་མངོས་པའི་གཞིར། །

མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་པ་གཅིག་ཏུ་མཐུན། །

བཟོ་ཞིང་ཆོན་རིག་ཀྱལ་སྤང་དེང་རབས་ཀྱི། །

དགའ་སྟོན་མཆོག་ལ་རྣམ་པ་འདྲ་གཅིག་ཏུ་མཐུན། །

(གཉིས་ཀ་བསྐྱར་བ) ཞེས་གཅིག་ཏུ་མཐུན་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་ཆོག་བསྐྱར་བ་དང་།
ཀྱན་གྱི་བསམ་པ་མཐུན་པ་དང་། དེང་རབས་བཞི་འབྱུར་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་མཉམ་
པོར་སྦྱོད་ཀྱལ་མཐུན་པ་ནི་དོན་བསྐྱར་བའོ། །

དུག་པ་འགོག་པའི་བྱན་ལ། རང་ཅོ་ནི། མ་མེ་མེན་མེད་སོགས་དགག་སྤྱོད་དངོས་

གྱི་དོན་མཚུངས་པའི་དགག་ཆོག་ཅི་རིགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ལ་
 བྱུང་པར་བྱ་འཕགས་པའི་ཉམས་འཛིན་ཞིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་དགག་། འདི་ལ་
 བྱང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་ཉེར་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱང་བ་འཛོག་པ། མངོན་ལྗུར་འཛོག་
 པ། འཕྱར་འཕྱར་འཛོག་པ། ཆོས་འཛོག་པ། ཆོས་ཅན་འཛོག་པ། ལྷ་འཛོག་
 པ། འབྲས་བྱ་འཛོག་པ། རྗེས་གནང་གིས་འཛོག་པ། དབང་གིས་འཛོག་པ།
 མ་གུས་པས་འཛོག་པ། བྱིས་བརྗོད་གྱིས་འཛོག་པ། ལྷལ་མོས་འཛོག་པ། གྲོས་
 གྱིས་འཛོག་པ། འབད་པས་འཛོག་པ། གཞན་དབང་གིས་འཛོག་པ། ཐབས་གྱིས་
 འཛོག་པ། རྩོ་བས་འཛོག་པ། སྒྱིང་རྗེས་འཛོག་པ། འཁྱུང་པས་འཛོག་པ། རྩེ་
 ཆོམ་གྱིས་འཛོག་པ། ལྷུར་བས་འཛོག་པ། དོན་གཞན་གྱིས་འཛོག་པ། ལྷུས་
 འཛོག་པ་ལྟེ་ཉེར་གསུམ་མོ། །

སྒྲུབ་པ་མེ་ལོང་དུ་བཀོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་འགྲོ་བམ་འགྲོག་པ།

རྩ་བའི་ཕྱིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཆོག

འདྲག་འཕྲོ་ཞེས་པ་ངེས་པར་སྤྱང་། །

མཛེལ་བོ་དཔལ་ལ་བྱུང་གྱིས་ད། །

མ་ཕྱིན་ན་ཡང་བདག་ལ་ཅི། །

ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་ཞེས་བདག་པོ་ལ་བས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམ་ནས་འབྱུང་མི་ལོས་པའི་
ཆོག་བདག་ནི་ཡུལ་གཞན་ག་ཤེད་ཏུ་འགྲོ་ཏོ། །ཞེས་པ་ཞེས་བྱུང་ཟིན་ན། ད་ནི་མཇུང་
མེས་པ་དང་བལ་བ་རྒྱུད་ག་ཤེད་ཏུ་མ་སང་བར་བཅུད་ན་ཡང་བདག་ལ་དཀོས་པ་ཅི་ཡོད།
ཅེས་ཁྱོ་བའི་ཆོག་གིས་དྲན་ལ་མི་འཇོ་བའི་ཐབས་ལྷ་བཀག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱོ་བས་འཇོག་
པ་ཞེས་བཅོད་དོ། །

དེའི་འགྲེ་སྒྲུག་ས་དང་འདྲ་བར་དཔེར་བརྗོད་ན།

ཕྱིར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཁྱེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལས། །

ག་མེད་འཕྱོན་པར་གྱེད་མ་འདི་ལྟ་ན། །

མཉེས་གཤིན་བསྐྱེ་བས་དམན་པ་ཁྱོད་ཉིད་དེང་། །

གལ་ཏེ་མ་ཐེགས་ན་ཡང་བདག་ལ་ཅི། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

བདུན་པ་དོན་གཞན་བཞོད་པའི་རྒྱན་ལ། རོ་ཅོ་ནི། སྐབས་དེའི་བརྗོད་
འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་སྔན་ལ་བཞོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐབས་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་ངེས་པའི་
དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་བཞོད་པའི་རག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྲིས་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དེ།
ཀུན་ཁྱབ་གྱི་དོན་གཞན་བཞོད་པ། བྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཞོད་པ།
སྐར་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཞོད་པ། འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཞོད་པ། མི་འོས་
པའི་དོན་གཞན་བཞོད་པ། འོས་པའི་དོན་གཞན་དོན་བཞོད་པ། འོས་ཤིང་མི་འོས་
པའི་དོན་གཞན་བཞོད་པ། མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཞོད་པ་ཉེ་བརྒྱད་
དོ། ། རྣམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་ན།

བགྲང་ལས་དཔག་ཆད་སྤྱད་ཏུ་རབ་བརྒྱངས་པའི། །

རྒྱ་ནག་ལྷགས་རིའི་(万里长城)གཟི་བྱན་དཔལ་ལ་སྟོས། །

སྒྲེ་པོ་འབུམ་དགའི་སྟོབས་ཤུགས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ། །

བསྐྱལ་བས་མི་འགྲུབ་དངོས་དེ་སྤྱད་མ་ཡིན། །

(འོས་པའི་དོན་གཞན་བཞོད་པ)

བརྒྱད་པ་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་ཅོ་ནི། མཚུངས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་
དངོས་པོ་གཉིས་ཤིག་སྔན་ལ་ཆོག་གི་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ལས་མཚུངས་པར་བསྟན་
ནས། སྐར་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་འབྱེད་ཅིང་སྟོན་པའི་རག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་
གསེས་གྲིས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་ཉེ། གཅིག་གི་སྟོན་པ་ཅན། གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཅན། སྐར་
བའི་སྟོན་པ། འཁོག་པའི་སྟོན་པ། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བའི་
སྟོན་པ། དཔེ་ཅན་ལྷན་པའི་སྟོན་པ། མཚུངས་ཆས་སྐྱས་བྱིན་འབྱེད་བྱེད་ཀྱང་
མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ། མཚུངས་ཆས་ཤུགས་ལས་སྟོན་ཅིང་འབྱེད་བྱེད་
སྐྱས་བྱིན་པའི་སྟོན་པ། རིགས་མཐུན་ལས་འབྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཉེ་བརྒྱའོ། ། རྣམ་
གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ན།

དགའ་ཚལ་མཐོན་ཅིག་ཏུ་དང་ཞི་རུ་ཕྱུག་གིས། །

ཀུན་གྱི་ཡིད་འོང་སྒྲིལ་མཐོན་ཚལ་ལགས་ན། །

གཅིག་ནི་རྩོམ་པའི་ཞིང་གི་སྒྲིལ་བར་ཏེ། །

ཞི་རུ་ཕྱུག་ཏུ་གྱུ་ཕྱེད་ས་སྒྲིལ་མཐོན་པར་ལྷམ། །

(ཞིན་གྱི་དབྱེ་བའི་ལྷན་པ་ཅན་) ཡང་ན། བོད་མཁས་པའི་དཔེར་བཞིན་ལ་ལད་སྒྲིལ་
བྱས་པ།

མདོག་ལྷན་འཇའ་ཚོན་འབྱོག་པོ་ནམ་མཁའི་རྒྱ། །

ཐེབ་ལེགས་སྒྲིལ་ཚོན་འབྱོག་པོ་མཁས་པའི་རྒྱ། །

ཀུན་གསལ་གླིག་མཐོན་དངོས་ཀུན་གྱི་འབྱེད་དེ། །

བདག་སྒྲིལ་པར་མཁས་བྱའི་གནས་ཀུན་ཀྱང་། །

ཅེས་པ་ལྷ་བྱའོ། ། (མཚུངས་ཚོས་ཤུགས་ལས་སྒྲིལ་པའི་འབྱེད་བྱེད་ཅན་གྱི་ལྷན་པ་)

དགྲ་བ་སྒྲིལ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ། རོ་བོ་ནི། བཞིན་བྱ་གང་ལ་ཡོངས་སྒྲིལ་གསལ་
པའི་རྒྱའི་ངེས་པ་བཀག་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་སྒྲིལ་པ་ཅན་གྱིས་རང་གི་འབྲས་བྱ་དེ་
གྱི་བར་བྱེད་པའི་རག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེན། ལྷའི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་
སྒྲིལ་པ་དང་། ནང་གི་རྒྱ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྒྲིལ་པ་དང་། ལྷའི་ནང་གི་རྒྱ་གཞན་
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཤུགས་ལས་མི་གྱི་བར་རང་གི་རོ་བོ་ཅམ་སྒྲིལ་པ་ལྷེ་གསལ་ཡོད།
ནམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

མ་ལྷོས་དགའ་འབྲིལ་རི་མོའི་སྒྲིལ་དུ་འབབ། །

མ་ལྷོས་རང་ཤུགས་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིལ་དུ་རྒྱགས། །

སྒྲིལ་གྱི་མ་བཞོགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཐོན་རི་རི་འཛིན། །

མ་བཞོགས་ཀུན་གྱིས་སྒྲིལ་བྱའི་སྒྲིལ་དེ་གང་། །

(རོ་བོ་ཅམ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པ་ཅན་)

བཅུ་བ་བསྒྲིལ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ལ། རོ་བོ་ནི། བཞིན་འདོད་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་

པ་ཞིག་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་ཉིང་དོན་མི་
གསལ་ཞིང་བལྟས་ཏེ་རྫོང་པའི་ངག་ནི། །དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་བཞི་རྩེ། སྤྱི་
བལྟས་བཞིན། བྱད་གཞི་ཐ་དད་བྱད་ཆོས་གཅིག་པའི་བལྟས་བཞིན། བྱད་ཆོས་ཐ་
དད་དང་ཐ་དད་མིན་པའི་བལྟས་བཞིན། རྫོན་མེད་བལྟས་བཞིན་དེ་བཞིའོ། །རྣམ་
གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

རབ་གཙང་དྲངས་བསལ་ཆབ་གྱིས་མ་བྱན་ཞིང་། །

འོད་སྤྲོང་ལྷན་པའི་འཇུག་གྱིས་མ་གསེས་པའི། །

ཨེ་མ་པད་དཀར་སྤྲོན་པའི་ཐོན་པོ་འདིས། །

བདག་ཡིད་བཟན་པ་འཕྲོགས་པའི་མཐའ་མ་རིག །

(རྫོན་མེད་བལྟས་བཞིན) ཅེས་པ་ནི་ཉིང་དུ་བྱག་པའི་མཛའ་ཕྲོགས་གཅིག་ལ་བསམས་
ནས་སྒྲིལ་པའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ཕུལ་བྱང་གི་རྒྱན་ལ། རང་པོ་ནི། བཞིན་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེའི་བྱད་པར་གནས་ཆོད་གྱི་མཚམས་ལས་བཞལ་ཏེ་བྱད་བཞིན་པ་ལ། རྫོང་
རྒྱལ་གྱི་ཉམས་མཚར་ཕུལ་ཅི་ཆེར་སྤྲོན་པའི་ངག་ནི། །དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་བཞི་
རྩེ། བྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱང་། ཐེ་ཆོམ་ཕུལ་བྱང་། རེས་པའི་ཕུལ་བྱང་། གྲགས་
པ་ཕུལ་བྱང་རྩེ་བཞིའོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

འདོད་དགའི་མཁོ་བ་ལེགས་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེའི། །

གཉེར་མཛོད་མྱོད་ཀྱི་ཁུར་འཆང་ཆལ་དམ་གཞུང་། །

ནམ་ཡང་ངལ་མེད་འདེགས་པའི་ས་གཞི་འདི། །

རྒྱ་མཚོའི་གཉིང་དུ་ཅིའི་བྱིར་བྱིང་མ་བྱུར། །

(འོད་མཁས་དཔེར་བཞིན་གྱི་ལད་སྒྲིལ་བྱས་པའི་གྲགས་པ་ཕུལ་བྱང་)

བཅུ་གཉིས་པ་རབ་བཟགས་ཀྱི་རྒྱན་ལ། རང་པོ་ནི། བཞིན་བྱའི་དངོས་པོ་གང་
ཡིན་ཡང་བྱང་རྩེ་རང་གི་རྒྱལ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཟགས་ཏེ་སྤྲོན་པའི་

ངག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན། མེས་ལ་ལྟན་རབ་བཏགས། མེས་ལ་མེད་
རབ་བཏགས། བཞིན་སྐྱུ་ཅན་གྱི་རབ་བཏགས་ཏེ་གསུམ་མོ། ། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་
བརྗོད་ན།

རབ་དཀར་མུ་ཏིག་ཉ་ཕྱིས་གྱུར་ཁང་དུ། །

སྒྲིམས་འབྲུག་ལས་གྱིས་གཏད་ཉོད་སྟན་པ་ན། །

མཆོངས་གར་གཅིག་གིས་ཁྱོད་ཞལ་པད་མའི་སྟར། །

ཆགས་པའི་ཆོམས་ཐེང་འབྲུམ་དཀར་དཀོད་པ་བཞིན། །

(བཞིན་སྐྱུ་ཅན་གྱི་རབ་བཏགས་)

བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱའི་རྒྱན་ལ། ར་པ་ནི། ས་ཐོན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའམ།
དུ་བ་ལས་མེད་ང་། མཐེང་རིལ་ལས་རྒྱ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུས་རྒྱ་དེ་ལ་དཔགས་ནས་འབྲས་
བུ་བྱགས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཉི།
འོས་པའི་རྒྱ། མའོས་པའི་རྒྱ། རྣམ་འབྱུར་གྱི་རྒྱ། འཕྲོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ། ཕྱིའི་དུས་
ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ། ནང་གི་གནས་སྐབས་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ངོས་པའི་རྒྱ་དྲུག་ ར་ན་
མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། སན་རྒྱན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ།
སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱ། རྒྱ་དངོས་མེད་གྱིས་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་
ཉིད་ངོས་མེད་གྱི་རྒྱ་ལ། རིང་འབྲས་གྱི་རྒྱ། རྒྱ་འབྲས་ལྟན་ཅིག་པའི་རྒྱ། འབྲས་
བུའི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ། རིགས་མིན་གྱི་རྒྱ། རིགས་པའི་རྒྱ་ཉི་མཆར་བའི་རྒྱ་ལ་
བཅས་བཅུ་དྲུག་གོ། ། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ན།

འདབ་ཆགས་འཕུར་ལྟན་ཆང་ཆོང་ནགས་སུ་ཕྱོགས། །

ལྷག་པར་ཁྱོལ་བའི་མེ་ཏྱིག་འདབ་ཡངས་བུམ། །

འོད་སྟངས་ལྟན་པ་རྒྱབ་རིར་ཡིབ་པའི་ཆོ། །

བདག་ཀྱང་རང་སྤྱིལ་ཁང་བུར་འབྲུག་པར་རྩོམ། །

(ཕྱིའི་དུས་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ) ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུལ་སྟོན་གྱི་དུས་མ་ནོར་བར་སྟན་པའི་རྒྱ་

ཆང་རོ། །

བཅུ་བཞི་བ་སྤྱ་མོའི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། ས་རྩ་ལ་བོ་ལ་ནང་གི་བསམ་པ་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རག་ནས་ཆོག་གསལ་བོ་མ་བཟོད་པར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དང་བར་
ཐབས་སྤྱ་མོ་ཙམ་གྱིས་སོ་བར་བྱེད་པའི་རག་སོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ཟུར་
གྱི་སྤྱ་མོ་དང་། རྣམ་པའི་སྤྱ་མོ་ཉེ་གཉིས་ཡོད། རྣམ་གསལ་གྱི་དབེར་བཟོད་ན།

སྤྱིས་པའི་རྩལ་ཞུགས་མཛེས་མ་གྱུ་དབྱེན་ཐེས་(祝英台)། །

ཡེང་ཉུན་པོ་(梁山伯)ལ་རང་གཤེས་མཆོན་སྤྲད་དུ། །

ནོར་བུའི་འབྲུ་ལྡན་རྒྱན་ཆའི་ཆོམ་བུ་གཅིག །

སྒྲོབ་དཔོན་དགའ་མའི་སྤྱི་པར་གཏད་ནས་སོང་། །

(ཟུར་གྱི་སྤྱ་མོ)

བཅོ་ལྔ་བ་ཆའི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། སྒྲོན་མཆང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འགེབས་
སྤྲད་རྣམ་པ་དེ་དང་མཐུན་ཁིང་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་བོ་ལ་གྱིས་སྒྲོན་དེ་སྒྲིབ་པའི་རག་སོ།
དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་བཞི་ཉེ། སྤྲོད་པར་འོས་པའི་ཆ་རྒྱན། སྤྲོད་པར་མི་
འོས་པའི་ཆ་རྒྱན། བསྟོད་པའི་ཆ་ལས་སྤྲད་པ་འཕངས་པ། སྤྲད་པའི་ཆ་ལས་བསྟོད་
པ་འཕངས་པ་ཉེ་བཞི་འོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དབེར་བཟོད་ན།

ཐོས་པ་དགའ་(མི་ལ་རས་པ)ཁྱོད་གངས་དཀར་ཏི་མའི་སྒྲོར། །

ཤོགས་མེད་གཅིག་ཕུར་ཆོད་མའི་བཅུད་ལེན་གྱིས། །

དཔེ་མེད་དཀར་སྤྲད་རང་ལ་གཟད་པ་དེས། །

ཁྱོད་རྗེས་འབྲང་བ་བདག་ཅག་ཡིད་རེ་ཐུག །

(སྤྲད་པའི་ཆ་ལས་བསྟོད་པ)

བཅུ་དྲུག་པ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། དཔེ་ཅན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་
སྒྲོན་ལ་རིམ་པས་བསྟོད་ཅིང་། དེའི་འོག་དུ་སོ་སོའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་མ་འཆོལ་
བར་རྗེས་སུ་སྒྲོན་པའི་རག་སོ། །འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱུང་ངོ། །རྣམ་གསལ་

གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས། །

བསྟགས་པ་དོན་ལྡན་སྟོབས་བཟང་གྲགས་པ་ཡི། །

མཆིན་བཅེ་རྒྱས་གསུམ་འཇམ་དཔལ་པད་དཀར་འཛིན། །

གསང་བའི་བདག་པོ་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་བཞིན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བདུན་པ་དགའ་བའི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
དགའ་བ་ཞིག་སྟེས་པ་བཞིན་པའི་སྟོན་སྟེན་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་
གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན། རེ་བ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ་དང། རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ་
ཉེ་གཉིས་ཡོད། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

ལན་གཅིག་མཐོང་བས་སྟོང་གི་གདུང་བ་སེལ། །

འབྲིན་པ་ཁྱོད་ཞལ་མཇལ་བའི་སྐལ་བཟང་གི།

བདེ་བ་འདི་ཅམ་གཞན་གྱིས་མཆོན་མིན་པས། །

དགྱེས་འཇུམ་ཡང་ཡང་སྟོན་ཅིག་བདག་གི་མགོན། །

ཡང་ན། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དགའ་བའི་འཇུམ་མདངས་ཤོར། །

སྟོན་འདིས་མཇེལ་བའི་བག་ཆགས་ཁད་གྱིས་གསེས། །

གྲགས་ཁྱོད་བདག་མདུན་སྟེབས་པའི་དགའ་བ་འདིར། །

མཚུངས་པའི་དཔེ་གཞན་གཉིས་པ་ཡོད་རེ་སྟེན། །

(རེ་བཅས་གྱི་དགའ་བ་)

བཅོ་བརྒྱད་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། བཞིན་བྱ་གང་ལ་ཡོད་གྱི་
འགྱུར་བ་རྣམས་བརྒྱད་འཕེལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་ལྷན་ངག་དུ་ཐོན་པའི་ཉམས་བརྒྱད་སྟོན་
པའི་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དེ། སྟེན་པའི་
ཉམས། དྲག་བྱལ་གྱི་ཉམས། དཔལ་བའི་ཉམས། སྟོང་མེའི་ཉམས། མི་སྤྱད་

པའི་ཉམས། བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས། མད་བྱང་གི་ཉམས། འཇིགས་བྱང་གི་ཉམས་
ཉི་བརྒྱད་དོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

བཤང་གཅི་འདམ་དུ་བཞུར་བའི་མི་གཙང་ཁྲོད། །

ཁ་བས་འཆོལ་བའི་བྱང་ནག་འཕུར་བའི་བྱ། །

ཞལ་བས་རོ་བརྒྱ་གཉམས་པའི་སྒྲོད་མཆོག་ཏུ། །

བྱེབས་པའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆེམ་ཆེམ་བ། །

(མི་སྤྱག་པའི་ཉམས)

པེ་ཅིན་གནམ་བདེ་སྒྲོ་མ་ཆེ་བྱང་དུ། །

རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བཞེས་དུས་ཆེན་རམ་བེལ་གྱིས། །

མས་སྒྲོལ་དོན་སྒྲིང་སྒྲོག་མར་འབྱེན་དང་ལྷན། །

བྱམ་མའི་མངལ་ཡང་ཅིག་ཅར་ས་ལ་ལྷང་། །

(འཇིགས་བྱང་གི་ཉམས)

བཙུང་གུ་བ་གཟི་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་མོ་ནི། མཛད་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་བཞིན་
ཆགས་ཤིང་། གཟེངས་མཐོ་བའི་ཉམས་དང་ལྷན་པར་སྒྲོན་པའི་རག་ཞོ། །རྣམ་
གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

གཞུང་ལྷགས་རལ་བ་འབྱུག་པོས་གཉའ་ཁེབས་རིགས་

པའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོས་ས་གསུམ་འདར། །

ཆོས་ཀྱན་ཐོགས་མེད་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་མཁས་གྲུབ་དག་

ལེགས་དཔལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེས། །

ཕྱིར་སྒྲོལ་རོང་སྒྲོན་སྤང་བའི་སྤྱད་པ་འགེམས་ཞེས་བག་

འབྲམས་ལྷམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། །

འཁྱོད་སེམས་དང་བཅས་གྲས་པས་མཆོད་དང་གཉན་

བདེ་སྒྲོང་བྱེད་མཆོག་ལ་ངེས་པར་འགོད།

ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉི་ཤུ་བ་ནས་གངས་བཟོད་པའི་རྒྱན་ལ། རང་ཅོད། མཛན་པར་འདོད་པའི་
དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པར་དེ་འགྲུབ་སྟེན་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ནམ་
གངས་གཞན་སྟོན་པའི་རག་གོ། ། རྒྱལ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཟོད་ན།

ར་ནི་སྤྱོད་བསམ་བཟོད་མེད་བདེ་ཉེར་བའི། །

སྒྲིག་བརྟན་ཁང་དུ་ཉུང་མོར་འདུག་འདོད་དེ། །

ཁྱེད་ཅག་བག་མེད་ས་ཉམས་དགའི་ཁང་བཟང་འདིར། །

ཡིད་མཐུན་གཏམ་བཅས་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་པར་མཛོད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་ཀྱན་པན་གྱི་རྒྱན་ལ། རང་ཅོད། ལྷ་བ་གང་ཞིག་སྤྱོད་དུས་དེ་
སྤྱོད་བྱིད་ཀྱི་མཐུན་བྱིན་སྤྱན་སྤུང་ཆོགས་པ་ཞིག་སྒྲོ་བུར་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་རག་གོ། །
རྒྱལ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཟོད་ན།

རབ་འབྱུངས་རིག་པའི་གནས་ལ་སྤྱངས་བཙོན་གྱི། །

གོ་ཆ་བརྟན་པོ་སྤྱན་དུ་སྤྱངས་པའི་ཆོ། །

སྤྱན་མེད་སྤྱན་རག་སྒྲིང་ནི་རག་གི་དཔལ། །

དབྱངས་ཅན་མཁྱིན་པའི་སྤྱ་འདི་ག་ནས་སྤྱང་། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། (བཅུ་དགུ་བ་ནས་འདི་བར་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་སྤྱང་)

ཉི་ཤུ་གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ལ་རང་ཅོད། བཟོད་བྱ་གང་ལ་ཆེས་ཁུད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་བསམ་པ་འམ་གཞན་ལས་སྤུང་བའི་འཕྱོར་བ་ཉེ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
མེད་པར་སྟོན་པའི་རག་གོ། ། དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
འཕྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉེ་གཉིས་ཡོད། རྒྱལ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཟོད་ན།

མན་དུ་ཆན་ལྷང་རྒྱལ་བའི་འཕྱིན་ལས་གྱི། །

ཁྱེད་ཆེན་སྤྱན་བཞེས་དགེ་ལྷན་བརྟན་པའི་སྤྱན། །

རྣམ་པའི་རྩོད་རྩེས་པོད་ལྷངས་ཀྱི་པའི་མཐའ། །

ཐ་དད་འཛིན་ནམས་རང་འདོད་སྤྱལ་བར་བཞག། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན།

བགང་བྱ་སྒྲིང་ཕྱག་དུ་མའི་རབས་བརྒྱད་པའི།

མྱག་པར་སྒྲིད་ན་མས་ཅད་ནས་དབྱང་བཅོད་པའི།

རྒྱལ་ཁབ་ཁྲིམས་འཛིན་མི་རིགས་སྲིད་དུས་ལས།

ཆོས་དད་རང་དབང་སོ་སོའི་ཁམས་དང་བཅུན།

(བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ)

ཉེར་གསུམ་པ་བསྟན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། བཅོད་བྱའི་དངོས་པོ་གང་ལ་
དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་ངག་གོ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་
དབྱེ་ན། ཆོས་ལ་བསྟན་དོར། ཡུལ་ལ་བསྟན་དོར། རང་བཞིན་ལ་བསྟན་དོར་ཉེ་
གསུམ་མོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཅོད་ན།

རྒྱང་གོ་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲིན་དུ་སྒྲེས་པའི་མི།

དུང་རྒྱར་དུ་མར་སོན་པའི་གཏམ་དེ་རྒྱན།

གལ་སྲིད་བདེན་ན་དེ་སྟེད་བསམ་པའི་སྒྲོ།

མཐུན་སྒྲིལ་ཆེན་པོའི་སྒྲིལ་དུ་རི་རྩར་འོངས། །(ཆོས་ལ་བསྟན་དོར)

ཉེར་བཞི་བ་སྐར་བའི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། སྐལ་མ་དོན་གྱི་བྱད་པར་བཅོད་བྱའི་
དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་མཉམ་པོར་འབྲུག་པའི་ངག་གོ། དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་
དགུ་ཉི། ཆོག་ཐ་དད་མིན་པའི་སྐར་བ། ཐ་དད་ཆོག་འདྲའི་སྐར་བ། ཅུ་བ་ཐ་
དད་མིན་པའི་སྐར་བ། ཅུ་བ་འགལ་མིན་གྱི་སྐར་བ། འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྐར་
བ། རེས་པ་ཅན་གྱི་སྐར་བ། རེས་པ་འགོག་པའི་སྐར་བ། འགལ་མིན་གྱི་སྐར་བ།
འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྐར་བ་ཉི་དགུའོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཅོད་ན།

ཀྱན་གསལ་མཐོན་པོའི་དབྱིངས་སྒྲ་གནས་བཅས་ཤིང་།

སྒྲིང་རྒྱན་རྣང་བའི་ཆེ་དགའ་འབྱེད་པའི་གཉིན།

འགྲོ་བའི་སྒྲོན་མེའི་མཆར་རྩལ་རྒྱབ་པ་དང་།

བཅུ་དྲུག་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་མངོན་པར་ཤར།

(འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྐར་བ)

ཉེར་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་བཟོད་པའི་རྒྱན་ལ། རང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱན་
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མཐུ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །དེ་
ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་ལྟེ། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ། རིགས་
མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ། བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ། རྣམ་མ་
ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ། རྒྱ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ་སྟེ་ལྟེ། །རྣམ་
གསལ་གྱི་དབེར་བཟོད་ན།

ཡན་ལག་བཞི་ཡི་དབྱང་ཆོག་ས་མ་བཤམས་ཤིང་། །

སྒྲིང་ཅ་གཅོད་པའི་མཆོན་གྱིས་མ་བཤེགས་ལ། །

བཟོད་དཀའི་བཀའ་ལྟར་དུག་པོས་གཟིར་མིན་པར། །

དོན་ཀྱན་གྱུབ་པ་བདུད་དབྱང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །

(བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བཟོད་པ)

ཉེར་དུག་པ་མཚུངས་སྒྱུར་གྱི་རྒྱན་ལ། རང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་དབེ་དོན་དུ་
སྒྱུར་བ་དེ་གཉིས་ལ་འདྲ་ལྷགས་མེད་ཀྱང་བཟོད་འདོད་གྱི་དབང་གིས་བསྟོད་པའམ་སྟོད་
པའི་དོན་དུ་འདྲ་བར་སྒྱུར་བའི་ངག་གོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན། བསྟོད་པའི་
མཚུངས་སྒྱུར་དང་། སྟོད་པའི་མཚུངས་སྒྱུར་གཉིས་ཡོད། རྣམ་གསལ་གྱི་དབེར་
བཟོད་ན།

མེ་ཉྱག་ཡང་ཕྱང་མངོན་བཞུད་སྟག་དང་། །

སྒྱིན་བྲལ་དགྱང་དུ་འཕགས་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་། །

ལང་ཆོད་ར་བབ་སྟག་ཤར་གཞོན་རུའི་དཔལ། །

ཀྱན་གྱིས་མི་ཉྱག་རང་མཚང་འགྲན་བཞིན་སྟོན། །

(སྟོད་པའི་མཚུངས་སྒྱུར)

ཉེར་བདུན་པ་འགལ་བའི་རྒྱན་ལ། རང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གང་ལ་འགལ་སྟེ་ཞིག་
ཡོད་པར་བསྐབ་སྟོད་ཆོག་དོན་ཅི་རིགས་གྱི་སྟོན་ས་འགལ་བ་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །དེ་ལ་

ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་རྩལ་སྟེ། གཞི་ཐ་དད་གྱི་བྱ་བ་འགལ་བ། ཡོན་ཏན་འགལ་
བ། རྩས་འགལ་བ། ལས་འགལ་བ། གཞི་གཅིག་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ། སྤྱར་
བའི་འགལ་བ་སྟེ་རྩལ་གྱོ། ། རྩམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

སྟོན་མ་གནག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་བ་དཀར། །

འོ་འཇིན་རབ་རྒྱས་རྟེན་པའི་ཁོར་ལུག་ལ། །

ཉ་གང་གདན་ལ་དབྱེས་ཤིང་གཙུག་ཉོར་དུ། །

སྐབ་བྱེད་པས་མཛེས་པ་དབྱངས་ལྟ་མོ། །

ཡང་ན། བ་ཆོད་རབ་རྟེན་རིག་པའི་བྱེ་བྱ་གསར། །

བཞིན་གཉེར་རིམ་སྒྲུ་ལྟ་ཉིན་ལྟར་བྱང་། །

སྟོང་བསམ་རིང་སྟེ་འཆི་བའི་མཐའ་ལ་ཉེ། །

རྩལ་འདིར་མ་ཞུགས་བགྲེས་སོན་ཆུན་པོ་གང་། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །(རྩས་འགལ་བ)

ཉེར་བརྒྱད་པ་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། འཆི་བ་དང་ཁོངས་
སྟོད་ངན་པས་ཡིད་ལྷན་པའི་རྒྱན་ལྟ་བུས་བསྟོད་མི་འོས་པ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པའི་ངག་གོ། །
འདི་ལ་འང་དབྱེ་བ་མ་བྱུང་ངོ་། །རྩམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

པེར་ཀ་ཐོགས་ནས་སྟོང་མོས་འཆི་བ་དང་། །

གད་ཤོག་སྒྱེབས་བུའི་མལ་དུ་བཞེ་བ་ལས། །

མལ་ཁྲི་ཐ་མའི་ཐེམ་སྐས་ལ་འགོས་ནས། །

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བྱིམ་དུ་འབྱུག་པ་བཟང་། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་དགུ་བ་ཐོལ་བསྟོད་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། ལུལ་གང་ལ་སྟོད་ནས་སྟོན་
བཞིན་པ་ལྟར་སྟངས་ཡང་དོན་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ངག་གོ། ། དེ་
ལ་ནས་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན། མཐུ་ལྷན་ཆོགས་གྱི་ཐོལ་བསྟོད། །དཔལ་བ་ལྷན་ཆོགས་

གྱི་ཚོལ་བསྟོད། ལྷན་བའི་ཚོལ་བསྟོད་དེ་གསུམ་མོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

ལྷ་ཙམ་སྟོབས་གྱིས་དྲེགས་རྣམས་བྲིལ་མནན་ཏེ། །

གྲགས་འཛིན་སྐྱབ་ཞིན་ཁབ་ཏུ་ཉེར་བསུས་པ། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་དོན་གཉེར་བའི། །

སེམས་དཔལ་ཁྱོད་གྱི་མཛད་པར་འོས་ལགས་སམ། །

(དཔལ་བ་ལྷན་ཆོག་གསུ་ཚོལ་བསྟོད་)

ལྷ་ཙམ་ཕྱ་བ་ངེས་བཟུང་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། བཟུང་བྱ་མཆོག་དམན་གང་ཡང་ཏུང་

བར་སྟོན་བྱེད་དེ་དང་སྟོགས་མཚུངས་པ་བཀོད་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། །དེ་

ལ་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན། མཆོག་གི་ངེས་བཟུང་དང་། མཆོག་མིན་ངེས་བཟུང་

གཉིས་ཡོད། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

ཤར་འཕྲི་ཕྱག་ནས་འཇུག་པའི་ཉིན་བྱེད་གྱིས། །

ལྷང་མོན་མཐའ་དག་གཡུར་ཏུ་ལྷེམ་པར་བྱེད། །

ལྷག་བསམ་བྱགས་དང་ལྷན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། །

སྟོ་གསལ་སྟོབ་བྱ་མཐའ་དག་བཅེ་བས་སྟོང་། །

(མཆོག་གི་ངེས་བཟུང་)

སོ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བཞིན་པའི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་ཡོན་

ཏན་དང་ལས་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཏུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་གྱིས་

དབྱེ་ན། ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བཞིན་པ། ཕྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྷན་ཅིག་བཞིན་པ། ཕྱ་

བ་ལྷན་ཅིག་བཞིན་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

བན་སྟོད་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཆོའི་དཀོང་ས་དོན་དང་། །

རྒྱ་ཤོད་གཟབ་གཤར་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་བྲིས་དང་། །

རྣམ་འཛེབས་འཕྱར་ཁྱགས་ལྷན་པའི་སྟོན་ངག་ལྟེ། །

འདི་གསུམ་ལྷན་ཅིག་བདག་ཅག་དཔལ་ཏུ་གྱུབ། །

(ཕྱ་བ་ལྷན་ཅིག་བཞིན་པ་)

སོ་གཉིས་པ་ཡོངས་བརྩེས་ཀྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བའམ་བརྩེས་པའི་རྩལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ངག་གོ།
རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

ཉེ་བར་མཁོ་ཞིང་ལྟ་ན་ལེགས་ལུག་པའི། །
འཕྲུལ་འཁོར་ལས་བཏོན་ཆོང་བོང་ཆ་མ་ཆོ། །
འབྲོག་ལུལ་སྒོ་ལྡང་ཐང་གི་འབྱུར་པའི་མཆོག །
ལུག་བལ་སྤྱན་གྱི་ཕུང་བོར་ཡངས་མེད་བརྩེས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སོ་གསུམ་པ་ཤིས་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཏུ་
གཉེར་བྱ་གང་ལ་རེ་བའམ་སྟོན་པའི་ངག་གོ། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

སྟོན་བཅུད་འཇིག་རྟེན་བཟླ་བའི་གོ་ལའི་ཁམས། །
སྤྱགས་བཞིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོས་རྣམ་སྤྱེ་བའི། །
སྤྱང་ཆེན་བདུན་གྱི་སྤྱི་འགྲོ་ཡོད་དོ་ཅག །
ཞི་བདེ་ཡངས་སྤྱོད་མཆོག་ལ་རྣལ་ཁྱར་ཅིག །

ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །(སང་མ་ཐག་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མ་བྱུང་)

སོ་བཞི་བ་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ལ། རོ་བོ་ནི། ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལ་གོང་ཏུ་
བཤད་པའི་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སམ་མང་བོ་བསྐྱེས་ནས་སྦྱར་བའི་ངག་གོ། །དེ་ལ་ནང་
གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། བཟུབ་བྱ་ཟུབ་བྱེད་ཕན་ཚུན་བསྐྱེས་པ་དང་། བཟུབ་བྱ་ཟུབ་
བྱེད་ཕན་ཚུན་མི་བསྐྱེས་པ་ལྟེ་གཉིས་ཡོད། །རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

པད་དཀར་མདངས་ལ་འཁྲུ་བའི་སྤྱད་རྩས་ཀྱིས། །
མཐུན་པར་བྱས་སོ་མི་རིགས་བསམ་པའི་བྱང་། །
རྣམ་ཡང་མཛའ་བཤེས་འབྱུར་མེད་མཐུན་སྤེལ་ངང་། །
བདེ་སྤྱད་དཔལ་ལ་བསྐྱེད་བཟུར་རྣལ་བར་སྟོན། །

(བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཚུན་བརྟེན་པ་)འདིར་པད་མདངས་ལ་འཁྱུ་ཞེས་པ་ནི་དཔེའི་
 རྒྱན་དང་། མཐུན་པར་བྱས་སྤྲོས་པ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱན་དང་། བསམ་
 པའི་སྤྱང་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་དང་། མཛེས་བཤེས་འགྱུར་མེད་མཐུན་སྒྲིལ་
 ཞེས་པ་ནི་རིགས་རང་བཞིན་བརྟེན་པའི་རྒྱན་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོས་ཞེས་པ་ནི་ཤིས་
 བརྟེན་གྱི་རྒྱན་ཏེ་ཐ་དད་པ་ལྟ་སྒྲིལ་བར་བྱས་སོ། །

སྤྲུལ་བ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། མེ་ལོང་ལས།

སྒྲ་རྒྱ་མཐུན་བསམ་དགོངས་པ་སྟེ། །

སྒྲ་རྒྱ་བྱུང་པར་གང་གནས་པ། །

རབ་སྤྱར་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན། །

དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བརྟེན། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་རྒྱ་མཐུན་སྤྲུལ་གིས་སྒྲ་རྒྱ་གི་བརྟེན་བཅས་མང་
 ཉུང་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ཞིག་ཆ་ཆང་བར་སྤྲོས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་མཐུན་འདིའི་
 དགོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཁྱད་ཆས་ནི་བརྟེན་བཅས་དེ་བྱུང་པའི་བར་དུ་དེ་འདྲའི་བསམ་
 པས་གནས་པ་སྟེ་བྱུང་པ་དང་། བཅད་ལྷན་སྒྲིལ་མ་གང་སྤྱར་ཁྱིང་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་
 སན་པར་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན། རྟོན་བྱེད་གྱི་བྱུགས་ལས་བརྟེན་བྱའི་དོན་མཐའ་
 དག་གསལ་སྤོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེ་གཉིས་
 གཉིས་ཅམ་གྱིས་དཔེར་བརྟེན་མི་འགྱུར་པས། འདིར་ལྟ་མ་དག་གི་འགྲོས་ལྟར་གྱི་
 དཔེར་བརྟེན་འགོད་རྒྱ་མ་བྱུང་ལ། གལ་ཏེ་དཔེར་བརྟེན་གྱི་མཆན་གཞི་ཞིག་འགོད་ན་
 སྒྲ་རྒྱ་སྒྲི་དོན་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆ་ཆང་རང་བཞོན་ན་ཤིན་ཏུ་འཆམ་པར་འགྱུར་
 བས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲི་དོན་སྤྲོས་པ་ཅན་གསལ་པར་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་དོན་རྒྱན་ལ་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་ལྟ་དང་། བྱང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་
 བས་རྒྱན་ཐ་དད་པ་བརྟེན་སྤྲུག་གཉིས་ཡོད་ལ། འདིར་དོན་རྒྱན་སྤྲུལ་པའི་རེ་འགའ་ཅམ་
 ལ་བྱང་གསེས་སྤོ་མའི་དཔེར་བརྟེན་དང་། དེའི་ཁྱད་ཆས་ལྟ་བུ་ལྟ་རེ་བཞོན་པ་

མ་གཏོགས། རྒྱན་གྱི་མ་རྩམས་ལ་མང་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ཡང་བཀོད་མེད་དོ། །དེ་
ཡང་རྒྱན་སོ་སོ་ཞིབ་པར་ཤེས་འདོད་ན་སྤྱི་དོན་འདི་ཙམ་གྱིས་རྩོ་མི་ཐོགས་པས། རྒྱན་
ངག་མེ་ལོང་སྐད་གཉིས་ཤན་སྒྱར་མ་དང་། རྒྱན་འབྲེལ་ཚད་ལྡན་རྩམས་དང་། བོད་
མཁས་པའི་རྒྱན་ངག་དྲི་ལན་ལེ་ཚན་སྒྲར་ལ་བཞེན་ནས་ཆོམ་མི་སྒྲ་བར་སྒྱུང་བ་གནད་དུ་
ཆེད། །ཤྱིར་རྒྱ་གར་ཤར་སྒྲ་མཁས་པ་བྱུན་མོང་གིས་བཞེད་པའི་རྒྱན་ལ་རྩམ་གངས་ཆེས་
མང་མོད། །འདིར་སྤྱི་ལ་བྱབ་པའི་ཚུལ་དང་རིགས་བསྒྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུམ་ཅུ་ཙ་
ལྟར་གངས་བཅད་པ་ལས། རྒྱས་པར་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན་རྒྱན་ངག་ལ་མཁས་
པ་སོ་སོའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ཚལ་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་ཙམ་སོ་ཞེས་སྤྱ་ཞིག་གིས་
གངས་ཚད་འཛིན་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་སྒྱར་བའི་
རྒྱན་ངག་མེ་ལོང་ལེབ་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་ལེགས་པར་གྲོ་སྒྲ་བས་རེ་ཞིག་བཟུན་ཟིན་ཏོ། །

སྒྲས་པ།

ག་རའི་རོ་བཅུད་སྒྲིན་པའི་ཟས་ལྟ་བཞིན། །

ཁ་ལྟེ་མཉེན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་རྒྱན་འདི། །

ག་ལེར་ཆོམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲོབས་ལན་ན་ཡང་། །

ང་ཡིས་འདི་ཙམ་ཀྱན་ལ་སྒྲན་ཕྱིར་སྤྲིལ། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

ལེབ་གསུམ་པ།

ཅ་ཅའི་སྒྲིན་བྱལ་གདངས་སྐད་ངག་གི་སྒྲ། །

ཆ་བྱད་རབ་མངོས་གར་དུ་སྒྲིབ་པའི་འབྲུལ། །

ན་སྒྲིམས་བསྐང་ཞིམ་བདུད་ཅིའི་དཔལ་དང་གསུམ། །

ཏྲ་མ་ཚུ་ལ་རྩལ་བཞིན་སྒྲིམ་དགའ། །

དེ་སྐད་འདིར་ཡང་ཉམས་འགྱུར་སྒྲིང་ལྡན་ཞིང་། །

སྒྲིམ་བྱན་ནར་སྐད་ཆོག་གི་བྱང་བ་གང་། །

ཇི་ལྟར་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིམ་སྒྲིལ་འདུག། །

ནམ་འབྱེད་སྒྲིང་ན་ཉིན་བྱེད་འདི་ན་ཤར། །

ད་ནི་མེ་ལང་མའི་ལེབ་གསུམ་པ་ལ། སྒྲིམ་བྱན། གཤམ་ཆོག་གི་བྱན། སྒྲིན་སེལ་བ་ཉི་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་ལ་བྱ་སྒྲིམ་བ་དང་། བྱ་དགའ་བའི་བྱད་པར། དབྱངས་སྐྱེས་ངེས་པའི་བྱ་དགའ་བ་ཉི་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་བྱ་སྒྲིམ་བ་ནི་བྱང་ལྡན་གྱི་ནམ་གཞག་ཉི་དེ་ལ་རྒྱང་བ་ནམས་གྱི་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་བྱང་ལྡན། གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བྱང་ལྡན། མཐའ་ཐོག་སྐར་བའི་བྱང་ལྡན། གུན་དུ་བྱང་ལྡན། བསྐྱེས་པའི་བྱང་ལྡན། བསྒྲིག་པའི་བྱང་ལྡན་ཏེ་རྒྱག་ཡོད། དེའི་དང་པོ་ལ་བར་མ་ཆོད་གྱི་བྱང་ལྡན། བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་ཏེ་གསུམ་ཡོད། དེའི་དང་པོ་ལ་ཡང་། རྒྱང་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ། རྒྱང་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ། རྒྱང་བ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ། རྒྱང་བ་བཞི་ལ་ཡོད་པ་ཉི་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱང་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། (1)རྒྱང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ། (2)གཉིས་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ། (3)གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ། (4)བཞི་བ་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པ་ཉི་བཞི། རྒྱང་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། (5)རྒྱང་བ་དང་པོ་

གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། (6)དང་བོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། (7)
 དང་བོ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། (8)གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་
 ཡོད་པ། (9)གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། (10)གསུམ་པ་དང་བཞི་
 བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ཉེ་དུག རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། (11)རྒྱ་བ་ལྷ་མ་
 གསུམ་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། (12)རྒྱ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་
 པ། (13)རྒྱ་བ་དང་བོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ། (14)རྒྱ་བ་ཕྱི་
 མ་གསུམ་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ཉེ་བཞི་བཅས་བར་མཆོད་ཀྱི་བྱང་ལྷན་ལ་དབྱེ་བ་བཙུ་
 ཡོད་དོ། །དེ་ལས་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ཅིག་བྱ་ན།

ཐུར་ཐུར་འབུར་ཙལ་མཁྱེགས་པས་དྲི་བཞེན་དང་། །

མངོས་མངོས་ལྷ་ན་ཐུག་པས་གསེར་མིག་ཅན། །

འུར་འུར་ལྷ་འཛིན་འགས་པས་འབྲུག་ལྷོང་གི།

ལྷག་ལྷག་རྩེས་སུ་འགྲོ་འདི་ནམ་མཁའི་གྲ། །

(15)རྒྱ་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་བར་མཆོད་ཀྱི་བྱང་ལྷན་

གཉིས་པ་བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྷན་ལ། རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ། རྒྱ་བ་
 གསུམ་ལ་ཡོད་པ། (10)རྒྱ་བ་བཞི་ལ་ཡོད་པ། རྒྱ་བ་བཞི་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་
 པ་ཉེ་བཞི་ལས། དང་བོ་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལ། (1)རྒྱ་བ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་
 ཐོག་མར་ཆོད་པ། (2)དང་བོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། (3)དང་བོ་
 དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། (4)གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ།
 (5)གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། (6)རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་
 ཆོད་པ་ཉེ་དུག གཉིས་པ་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལ། (7)དང་བོ་གསུམ་ཀྱི་ཐོག་
 མར་ཆོད་པ། (8)དང་བོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ། (9)ཕྱི་མ་གསུམ་
 ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད་པ་ཉེ་གསུམ། བཞི་བ་རྒྱ་བ་བཞི་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལ།
 (11)རྒྱ་བ་དང་བོ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བ། (12)དང་བོ་དང་གསུམ་

པ་འདྲ་ཞིང་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་གཉིས་འདྲ་བ། (13) ཐོག་མཐའ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་
བར་བ་གཉིས་འདྲ་བ་སྟེ་གསུམ་བཅས་བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་ལ་བརྟུགས་ཡོད་
དོ། །དེ་དག་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ཅིག་དགོད་ན།

གྲུ་གྲུའི་བཤོད་པ་འཁྱོག་པོའི་གསེར་ལྡན་ཁྲུང་། །(མ་ཆུ)

དུས་བཞིར་ངལ་གསེ་མེད་པར་ཉག་འབབ་པ། །

གྲུ་ཆོམ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་གསེར་བའི་ངོས། །

དུས་ཀྱི་མི་ཉག་མཆོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད། །

(12) ཀང་བའི་ཡ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཆ་གཉིས་འདྲ་བའི་བྱང་ལྡན་

གསུམ་པ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་ལ། ཀང་བ་ལྷ་མ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་
མ་གཉིས་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ། ཀང་བ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་འདྲ་ཞིང་བར་མ་གཉིས་
འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ། ཀང་བ་བཞི་ག་འདྲ་བ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་བྱང་ལྡན་ཉི་
གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

ལྷགས་ལྷགས་ཤོལ་བས་བསྐང་ཞིམ་སྒྲུང་ཅིའི་རྩལ། །

ལྷགས་ལྷགས་བྱོ་བའི་མེ་རྟོག་གསེར་བའི་ཚན། །

མཛེས་མཛེས་རྒྱ་སྐར་དཔྱིངས་ལ་སྟེག་པ་བཞིན། །

མཛེས་མཛེས་དགའ་ཚལ་གཞི་ལ་དེ་ཡིས་སོ། །

(ཀང་བ་ལྷ་མ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བ་)

གཉིས་པ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བྱང་ལྡན་ལ། ཀང་བ་བཞི་གའི་དབུས་ན་
ཡོད་པ། མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་བར་ན་ཡོད་པ།
ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། གནས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པ་སྟེ་དུག དེ་ལས་དང་པོ་
དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོ་སོར་(1×6)ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། ཆོད་པ་རེ་སྟེ་
དུག བཞི་བ་ཐོག་བར་ན་ཡོད་པ་ལ། (7) ཀང་བཞིའི་ཐོག་བར་གྱིས་ཆོད་པ་དང་།
(8) ཀང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་དང་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་བར་

གྲིས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་སྟེ་གཉིས། ལྔ་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ་ལ། (9)

རྒྱང་བཞིའི་ཐོག་མཐའ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། (10) ཐོག་མཐའ་མ་ཆོད་ཅིང་ཆོད་

པ་སྟེ་གཉིས། རྩལ་པ་གནས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པ་ལ། (11) རྒྱང་བ་བཞི་གའི་གནས་

གསུམ་རྩ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། (12) བཞི་གའི་གནས་གསུམ་རྩ་མ་ཆོད་ཅིང་

ཆོད་པ་སྟེ་གཉིས་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་ན།

ལེགས་ལེགས་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་གཉེར་ལས་བལྟམས་ལེགས་ལེགས་མཆན་དཔེ་

གསར་པའི་རྒྱན་ལྗན་སྤྲེལ་ལེགས་ལེགས། །

གས་ལེགས་བལྟར་མི་མཛོན་པའི་མཛོས་ཞལ་ལེགས་ལེགས་པད་མའི་འདབ་

བརྒྱ་ཆོད་པ་ལྟར་ལེགས་ལེགས། །

ལེགས་ལེགས་སྤྱན་དུ་བྱས་ཤུལ་འདབ་ལྗན་ལེགས་ལེགས་འགྲོ་ལ་གཟིགས་པ་

ཅམ་གྱིས་བདེ་ལེགས་ལེགས། །

ལེགས་ལེགས་དད་པའི་རྒྱ་གཉེར་འཕེལ་བས་ལེགས་ལེགས་བདེ་དགའ་བཟང་

མེད་རྒྱས་པར་མཛད་ལེགས་ལེགས། །

(རྒྱང་བ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་རྩ་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་)

གསུམ་པ་མཐའ་ཐོག་སྤྱར་བའི་བྱང་ལྗན་ལ་དབྱེ་བ་མ་བྱང་སྟེ། དཔེར་བཞིན།

རྩེ་ཅིང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བསྟོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཆོ་ལས།

བྱི་བུའི་མདངས་དང་འདྲེས་པའི་གསེར་བཟང་མདོག །

མདོག་ལེགས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ལྟང་ངེར་མཁྱེན། །

མཁྱེན་རབ་དབང་རྒྱལ་འཇམ་དབྱངས་འགྲོ་བའི་རྒྱབས། །

རྒྱབས་མཆོག་ཁྱོད་གྱིས་རབ་འབྱམས་ཤེས་རབ་སྟོལ། །

ཅེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་རྒྱན་རྩ་བྱང་ལྗན་ལ། རྒྱང་བ་བརྒྱས་པ། ཆོགས་བཅད་བརྒྱས་པ།

བྱང་ལྗན་ཆེན་པོ་སྟེ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། རྒྱང་བ་བརྒྱས་པ་ཞེས་པ་ནི།

དཔེར་ན། ཀླུ་པ་དང་པོ་དེ་ལ་པོ་དེ་ཀླུ་པ་གཉིས་པར་བསྐྱར་ཏེ་བཞོན་པས་དོན་གྱི་
 དད་པ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུ་ལྟེ། ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་བ་ལའང་དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་
 བཟུལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་སྐད་ལ་ནི་མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། ཞེས་པ་
 ནང་། སྒྲིལ་བཞིན་འདོད་ཅེས་འབྲང་ཟུར། །ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་བྱེད་ན་མ་གཏོགས།
 དོན་ཡན་གར་བ་ཞིག་ལྟར་ཆུ་དེ་ཏ་ཅང་དཀའ་བར་སྤང་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་བཅད་
 རིལ་པོ་གཅིག་ལན་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པའི་ཆོགས་བཅད་བསྐྱས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་
 གཅིག་གི་ནང་ཆོག་ཀླུ་པ་འདྲ་བ་ལན་བརྒྱད་བྱེད་པའི་བྱང་ལྡན་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་དེ་
 བས་ཀྱང་དོན་གྱི་དད་པའི་བོད་སྐད་རིམ་བཞིན་པར་མི་འཛོན་པས་འདིར་འགོད་པའི་
 རལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

ལྷ་བ་བཞེས་པའི་བྱང་ལྡན་ལ། མེ་ཁོང་ལས།

ཀྱན་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ། །

དེ་དག་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གོང་སྒྲིལ་བྱང་ལྡན་དེ་དག་ལྟ་ཆོགས་པར་བཞེས་ནས་སྤེལ་བ་ལ་རྣམ་
 བྱངས་འདི་ཅུ་མ་མོ་ཞེས་ཆད་གཞུང་བྱ་མེད་པ་ཞིག་འཕྱར་མོད། མེ་ཁོང་བྱ་ཡང་
 དཔེར་བཞིན་གཅིག་ལས་མ་བཞོན་དོ། །

རྒྱག་པ་བསྐྱོག་པའི་བྱང་ལྡན་ལ། ཀླུ་པ་བསྐྱོག་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་བྱེད་
 བསྐྱོག་དང་། ཆོགས་བཅད་བསྐྱོག་པ་ཉེ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཀླུ་
 པ་དང་པོ་ལྷགས་འཕྱར་བྱེད་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། ཀླུ་པ་གཉིས་པར་ལྷགས་བསྐྱོག་
 ཏུ་བཞོན་པས་ཀྱང་དོན་མི་མཐོན་ལྟར་ཅིང་ཆོག་འཇམ་པོ་འོང་བའི་ངག་སྐྱར་ཞིག་ལྟེ།
 དཔེར་ན། གོང་ནས་བཤད་ཟིན་ལྟར་སྐྱར་ངག་མཁན་རྩ་ར་ལྷེས་བྱས་པའི་རྩ་མ་ཆའི་
 གཏམ་རྒྱད་ལྟ་བུ་དང་། བོད་སྐད་ལའང་།

འདུན་ཞིང་དགའ་ལྡན་མོས་པས་བཙོན་འདོད་མཁས། །

འཇམ་ཞིང་སྐྱར་སྤེབ་མཛེས་ལེགས་མཁས་པར་སྒྲིལ། །

མཁས་འདོད་བཙོན་པས་མོས་ལྷན་དགའ་ཞིང་འདུན། །

སྒྲོན་པར་མཁས་ལེགས་མཛེས་ལྷེབ་སྒྲན་ཞིང་འཇམ། །

ཞེས་པ་ལྷ་བྱས་དོད་ཅམ་རེ་འོང་ཆོག་པར་སྤང་བས་འདིས་མཆོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་དགའ་བའི་བྱ་དགའ་པར་གཞན་བཟུན་པ་ལ། བ་ལང་གཅིན་གྱི་བྱ་
དགའ་བ་དང་། འཁོར་བའི་བྱ་དགའ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བ་ལང་འགྲོ་བཞིན་
པར་གཅིན་བཏང་བའི་ཆུ་རིས་གྱི་དཔེ་ལྟར་རེའུ་མིག་ཏུ་འཕྱྱགས་འགྲོ་ལྟར་བསྐྱག་ཆོག་
ཏུ་བཀོད་པ་དང་། འཁོར་བའི་བྱ་དགའ་བ་ནི་ཀུན་བཟང་འཁོར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷེ་འདི་
ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་མཁྱེན་ཅུ་ལས་ཐོན་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་
ངོ། །འདིར་དཔེར་བཙོན་མཆོན་ཅམ་བཞིན་ན།

ཀུན་འཁོར་འདིའི་སྒྲོག་རྩུལ་ནི། ཐོག་མར་ཤོག་གུའི་གཡས་གྱི་ཉིང་གི་ལྷ་ནས་
བྱར་འདེད་གྱིས་དབུས་བར་ཏུ་བསྐྱག དེ་བཞིན་ཏུ་གཡོན་གྱི་ཉིང་བྱར་དང་།
གཡོན་གྱི་འོག་བྱར་དང་། གཡས་གྱི་འོག་བྱར་ནས་དབུས་བར་ཏུ་བསྐྱགས་པས། རྩེ་
ཅིང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲུར་བ་ལས།

རིགས་ལམ་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་། །

གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །

ཆོག་སྒྲུར་རྩུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །

ས་ཉིང་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྤང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་ཅིང་། དེ་ནས་ཤོག་གུའི་གཡས་མཐའི་དབྱིལ་ནས་
ལས་བྱར་གྱིས་དེད་ནས་ཉིང་མཐའི་དབྱིལ་བར་ཏུ་བསྐྱག དེ་བཞིན་ཏུ་ཉིང་མཐའི་
དབྱིལ་ནས་མས་བྱར་དང་། གཡོན་མཐའི་དབྱིལ་ནས་མས་བྱར་དང་། འོག་མཐའི་
དབྱིལ་ནས་ལས་བྱར་གྱིས་བསྐྱགས་པས།

སྤང་དོར་གནས་ཀུན་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །

རིག་པའི་གསང་ཆོག་ཤར་མར་སྒྲོན་ལ་དགའ། །

ལྷེབ་ལེགས་རྩོམ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲན་ངག་གང་། །

མཁས་མང་དགའ་བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ལྷག །

[illegible]

ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་ཉེང་གི་རིགས་པའི་འདྲ་ཆེག་མྱོང་ལྷན་ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་ལྷན་
བསྐྱེད་ནས་མཐུག་གི་དམ་བཅའ་དོན་མེད་ཆོག་ཅེས་པའི་བར་དུ་བསྐྱེད་མོ། དེ་དག་ནི་
བྱ་དཀའ་བའི་ལྷན་ངག་ཉི། མོག་མར་གཞན་གཞུང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གྱ་བུར་བཞིར་
བཞོད་པ་དང་། དེ་ནས་རང་ཚུལ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ངོས་བཞི་ནས་བསྐྱེད་མའི་ཚུལ་དུ་
བཞོད་དེ། ལྷན་དང་། ཤར་དང་། མཁས་དང་། རིན་ཏེ་ཆོག་བར་བཞི་རང་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་བྱུང་མའི་བར་གྱུར་པ་དང་། ཚུལ་པ་པའི་ཀྱན་བཤད་ཀྱི་མིང་
ངག་དབང་དབྱངས་ལྷན་རིག་པའི་འདྲ་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གི་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་
བར་བསྐྱེད་པས་བལྟ་གཅིན་གྱི་བྱ་དཀའ་བའི་ཚུལ་དུ་བཞོད་པ་དང་། ལྷན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། ཤོ་ལོ་ཀ་དགའི་ནང་དུ་ལྷན་ངག་ཅེས་པའི་ཆོག་ལན་གསུམ་དང་།
ལྷན་རྒྱུང་བལྟ་བརྒྱད་དང་། ངག་རྒྱུང་བལྟ་ལྷ་ཆང་བར་བྱས་པ་དང་། དབྱུས་
སྤྱ་བསྐྱེད་པས་དམི་དང་ལྷན་ངག་གི་རིག་པ་ལ་ཆ་གང་ཐད་ནས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་ཤིང་ལྷན་འབྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་དབྱངས་སྐད་སྒྲུབ་པའི་བྱ་དཀའ་བལྟ། དབྱངས་ངོས་པ་དང་།
གནས་ངོས་པ་དང་། གསལ་བྱེད་ངོས་པ་ཉི་གསུམ་ལས་དབྱངས་ངོས་པའི་དཔེར་
བཞིན་ནི་ལེན་གཉིས་པའི་དབྱར་བཞོད་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཀྱང་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷན་བདག་ཉིད་ལོ་ཆོད་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡོད་དུས་ལྷན་ངག་ལེན་གསུམ་གྱི་དཔེར་
བཞིན་ཁ་ཆང་བ་བཀའ་རྒྱུ་མཆོད་པ་མེད་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེར་ཚུལ་སྤྱི་བལྟ་བ་
གཞིར་བཞག་ལ། མགོ་མཐུག་གི་མཆོད་བཞིན་དང་ལྷན་བྱང་བཅས་བསྐྱེད་ནས་
བསྐྱེད་བཅས་ལྷན་སྤྱི་བཅས་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། གནམ་ས་མགོ་རྒྱུ་པའི་
འཕྲོ་འབྱུར་གྱི་སྐབས་སྤྱི་བྱང་ཆེན་པོས་ལྷན་མེད་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིངས་ན་སྤྱི་བལྟ་ལ་
ཡངས་པའི་སེམས་མི་སྤྱི། ད་ནི་ལོ་ན་མཐོན་པོར་སྤྱི་བས་པའི་སྐབས་གཞོན་དུས་ལྷན་
ངག་ལ་ལྷན་པའི་ཚུལ་ཅི་འདྲ་སྐྱེད་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ཆོད་བརྟག་སྤྱི་བྱས་པའི་
ཆོག་སྤྱི་བཅད་དབྱངས་ཡངས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ལྟར།

ཀ་ནས་ཡང་དག་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལ། །
 ལ་བ་ལྟར་དཀར་སྒྲ་བྱལ་ལྟག་བསམ་ངང་། །
 ག་ཤལ་རྒྱན་ཆ་དར་ལྷ་མང་བཤམས་ནས། །
 ང་རྒྱལ་རྒྱགས་བྱལ་དད་པས་ཕྱག་མང་འཆ་ལ། །
 ཅ་ལག་བྱུང་རྩལ་བསགས་ལ་མ་གཟན་པར། །
 ཆ་བྱུང་རྩལ་དག་སྒྲ་དང་སྒྲ་ར་བཞར། །
 ཇ་མདངས་དར་ལས་གཟན་དང་ཤམ་ཐབས་འཆང་། །
 ཉ་གང་སྒྲ་རྒྱས་བསམ་པས་གཞན་པན་བཅམས། །
 ཏ་ཐྱ་ག་ཏ་ཤུས་གང་བལྟན་ལམ། །
 ཐ་དད་རྩལ་མང་ཉན་བསམ་བྱུངས་པས་ན། །
 ད་ལྟ་གས་མཐར་ལྷ་ལམ་ལ་ཆས་ཀྱང་། །
 བ་ཆ་འཇམ་སྒྲབས་ལྟར་བསྐབས་ཡང་ཡང་གཤར། །
 པ་ལྟ་གྲངས་ལྟན་སྒྲ་དང་ཆད་མ་རྩམས། །
 ས་མཐར་བཀྲལ་བ་མཁས་པར་དཀའ་ན་ཡང་། །
 བ་ལང་རྩ་གཟན་འདྲ་བར་དམན་ལས་ལ། །
 མ་ཆགས་ཉག་བསྐབས་སྒྲལ་བ་བཟང་སྒྲམ་ཤར། །
 ཚྭ་རྒྱ་བ་དང་དབྱངས་ཅན་ཀ་ལྷ་པ། །
 ཚ་གྲང་ནད་བརྒྱ་བསལ་ཐབས་སྒྲན་དབྱད་དང་། །
 ཇ་ལས་ལྷགས་ལྟལ་བཀའ་བལྟན་ཟབ་རྒྱས་གནད། །
 ལལ་ལལ་འཆར་སྒྲད་ཆངས་སྒྲས་ལྟག་ལྟར་འབད། །
 ལྷ་ཁ་ངང་མདངས་རབ་གསལ་གྲལ་ལ་འཆངས། །
 ཟ་ཉལ་སྒྲལ་ལ་འཐས་གཏན་སྤངས་ནས། །
 འ་ཅག་བལྟན་དང་མ་མར་མན་མཛད་ལ། །

ཡ་རབས་བྱ་བས་ན་མ་ཡང་དལ་བས་དམན། །

ར་བས་མཐའ་བརྒྱན་གྱི་ཁང་ཉམས་དགའ་བར། །

ལ་ལ་ཐ་ཤལ་ལས་ཀས་འདྲའ་བ་ཡང་ས། །

ཤ་ས་ན་ལ་ལྟག་པར་དད་ལྡན་ན། །

ས་སྒྲར་འཕགས་སྒྲད་བསྐལ་བར་འབད་བྱང་དགའ། །

ཏ་ཅང་བྱ་དཀར་གྱགས་ལྡན་སྒྲན་ལག་ལམ། །

ཨ་ཁྱང་གདངས་སྒྲན་ཆངས་དབྱངས་དཔལ་ལ་འགྲན། །

ཐོན་ཐོན་མཁས་པའི་མཛད་སྒྲུལ་རི་བཞིན་དུ། །

རིག་པའི་འདྲ་འཛིན་སྒྲུལ་ལས་འདི་འབྱངས་ས། །

ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྒྲན་ལག་ལ་དགའ་བའི་གཞོན་ནུ་ཆེར་སྒྲེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐུལ་བ་ཉི།
འདི་བྱ་དཀར་བ་ཡིན་ཚུལ་ནི་ཀ་སྒྲེང་སྒྲུམ་རུ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་ཆོག་ཀྱང་རེའི་མགོར་
བཞོད་པ་དང་། དཀྱུས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ལ་གི་བྱ་ཞབས་བྱ་འགྲེང་བྱ་ན་རུ་གཅིག་བྱང་
མེད་པར་མ་ཟད། ཆོམ་པ་པའི་ཆོག་གི་བྱང་བ་བཛྲ་པའི་དོན་བརྒྱས་ཏེ་བཞོད་པ་
འདི་ལ་ཟེར་རོ། །དེས་ནི་སྒྲ་བྱ་ཀྱི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གོ་སྒྲ་བའི་རག་གིས་བརྒྱན་ཟིན་
ཏི། །

སྒྲས་པ།

རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་དྲི་མ་མེད། །

རྒྱ་ཆེན་རིག་པའི་བང་མཛྲ་ལྟར་གང་མེད། །

རྒྱ་མཆོལ་ས་འོངས་རྒྱ་ཡི་ཐིགས་པ་བཞིན། །

རྒྱ་པོད་གཞོན་ནུ་དབྱེས་པའི་སྒྲེས་སྒྲུ་སྒྲེལ། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་ཉེན་པའི་སྒྲ་བྱ་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

གཞིས་པ་གབ་ཆོག་གི་རྒྱན་ལ། གབ་ཆོག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲོས་བཏགས་ཀྱི་འདྲ་བཞག་
སྒྲ་ཆོགས་པས་སྒྲུང་ཆོག་བཤད་པ་ལ། ད་ལྟ་པལ་སྒྲད་དུ་ཁེད་ཟེར་བ་འདི་དང་འགྲོ་

སྒྲོགས་འདྲའོ། །དཔེར་ན། ཅན་དན་རྩེ་བའི་ཆེ་མ་ནས། །གཡུ་འབྲུག་རྩོན་མོ་
 འབྲུག་འགྲོས་བྱེད། །ཅི་ཁྲིད། ཅེས་གཅིག་གིས་དྲིས་པ་ལ། གཞན་པ་དེས་སྒྲོས་སྒྲོན་
 པའི་དུ་བ་རེད་ཅེས་ལན་བཏབ་པས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཐིག་པར་རྒྱར་ན་ཁེལ་ནས་ཏབ་ཆ་
 འཆར་བ་དང་། མ་ཁེལ་ན་རྒྱལ་ལམ་སྒྲུགས་གང་བཞག་ཤོར་འགྲོ་བའི་ཁ་མཆར་དེ་
 དང་མཚུངས་སོ། །གབ་ཆོག་གི་དགོས་པ་ནི། མང་པོ་ཆོགས་པའི་དབུས་སྒྲུ་རེའམ།
 ཆེད་མོའམ་བཞད་གད་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དང་། ཆོགས་པའི་ཁྲོད་དུ་གསང་ཉེ་སྒྲུ་བའི་
 རྒྱར་དུ་གབ་ཆོག་འདི་མཁོ་དགོས་ཡོད་པ་ལྟར། ལྷན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་ཡང་།
 ཆོགས་པའི་དབུས་སམ་འབྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་ཁྱང་བྱང་ཉེ། གབ་སྐལ་བྱེད་ན་ལ་
 གབ་ཆོག་འདི་མཁོ་ཆེ་བར་བརྟེན། བརྒྱུས་བརྩོད་དང་རབ་བཏགས་དང་རྒྱར་བ་
 སྐགས་བྱེད་ཆ་དང་འདྲ་བའི་གབ་ཆོག་འདི་ཉིད་ལྷན་ངག་གི་རྒྱན་བྱེད་ལས་སྒྲུ་བཞག་ནས་
 གབ་ཆོག་གི་རྒྱན་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེ་ཁང་དངོས་བཟུན་ལྷན་ན་
 བཙུ་བྱུག་ཡོད་དེ། 1. ཁྱན་ཆོགས་བྱེད་གབ་ཆོག་2. སྒྲུ་བྱེད་བྱེད་གབ་ཆོག་3. རིམ་བྲལ་བྱེད་
 གབ་ཆོག་4. རབ་བཙམ་བྱེད་གབ་ཆོག་5. མཐུན་གཞུགས་བྱེད་གབ་ཆོག་6. རྒྱབ་མའི་གབ་
 ཆོག་7. ཁྱངས་བྱེད་གབ་ཆོག་8. རབ་བཏགས་བྱེད་གབ་ཆོག་9. མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་གབ་
 ཆོག་10. བསྐྱབས་པའི་གབ་ཆོག་11. མཐུན་སྒྲུའི་གབ་ཆོག་12. རྩོངས་པའི་གབ་ཆོག་
 13. ཡོངས་འཕྲོག་གི་གབ་ཆོག་14. གཅིག་བསྐྱབས་བྱེད་གབ་ཆོག་15. གཉིས་བསྐྱབས་བྱེད་
 གབ་ཆོག་16. ཡོངས་འདྲེས་བྱེད་གབ་ཆོག་ཉེ་བཙུ་བྱུག་ནོ། །དེ་དག་སྔ་སྔའི་རོ་རོ་ནི།
 ཆོག་སྐད་བྱེད་ཡི་གེ་སྐགས་ལྟ་བུར་མང་པོ་ཆོགས་ཤིང་མཆོམས་སྒྱར་ནས་དོན་གཞན་
 ཞིག་གོ་བའི་རྒྱལ་བྱེད་བརྩོད་དོན་དངོས་གབ་པ་ནི་དང་པོ་དང་། གབ་བྱེད་དང་གབ་
 བྱེད་བྱེད་མིང་གི་སྒྲུ་རིགས་འདྲ་བ་ལས། གབ་བྱེད་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཤིང་ཆེ་བའི་སྐལ་
 རྒྱར་ནས་གབ་བྱེད་གྲགས་རྒྱུ་ཞིང་དངོས་དོན་སྒྲུ་བར་བྱས་པ་ནི་གཉིས་པ་དང་། ཆོག་
 རྒྱར་བྱེད་གོ་རིམ་ཤིན་ཏུ་འབྲུག་པར་བྱས་ནས་དོན་ཆོགས་པ་ལ་དཀའ་ཆོགས་ཅན་དུ་བྱས་
 པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། ངག་རྒྱར་གང་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ན་འབྲུག་ཏུ་བྱང་བ་ཙམ་ལས་

སྐར་ཡང་སྐར་ལྟ་མ་གྲགས་པའི་མིང་གི་སྐར་ལྟ་སྐར་བ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འཇུག་རུང་
བའི་དོན་ཅམ་ཆང་ཞིང་བདེ་སླག་ཏུ་རྟོགས་ཚུལ་མེད་པར་བྱས་པ་ནི་བཞི་བ་དང་།
བརྗོད་བྱ་དངོས་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་བཤད་པར། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་
གཞན་ལ་དེར་བརྟགས་ནས་ཆོག་སྟེབ་འདྲ་བར་བྱས་པ་ནི་ལྔ་བ་དང་། གཤམ་བྱ་ལ་
བཤད་ཏུ་རུང་ཅམ་གྱི་ཆོག་དག་སྐར་ནས་རྩལ་མཉམ་ནན་གྱིས་མཛོ་བསམ་གཏོང་དགོས་
པ་ནི་དུག་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་གང་ལ་མངོན་བརྗོད་གྱི་གངས་སམ་གྱི་རིམ་བཟང་བའི་
གངས་ཅི་རིགས་གྱིས་བཅིངས་ཤིང་དཀའ་དཀའ་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་བདུན་
པ་དང་། གཤམ་བྱའི་དོན་ཉིད་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་རག་དོན་གཞན་ཏུ་
བརྟགས་ནས་སྒྲིངས་པར་བྱས་པ་ནི་བརྒྱད་པ་དང་། བརྗོད་དོན་དངོས་དང་འབྲེལ་
བའི་མིང་འགའ་ཞིག་ལ་དོན་སྣ་ཆོགས་པར་གྱི་ཞིང་རིག་པར་བྱེད་པའི་མིང་ཏུ་མས་བར་
བཅད་ནས། མཐར་འཁོར་གྱིས་གཤམ་བྱ་དེ་ལ་གཞིལ་ན་ཡང་། དངོས་སུ་མིང་དོན་མང་
པོས་བར་ཆོད་ནས་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ནི་དགུ་བ་དང་། མཚུངས་ཆོས་གང་ཞིག་
གཤམ་བྱ་གཤམ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འཇུག་ན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལས་གཤམ་བྱེད་ལ་གྱི་བ་གསལ་
ཞིང་ཉེ་བར་རྒྱར་པས་དོན་སྣས་པ་ནི་བརྒྱ་བ་དང་། གཤམ་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
མིང་གསལ་བར་མ་སྒྲིས་པར་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱི་རྣམ་གངས་གཞན་བཞོད་ནས་
སྐབས་དོན་སྤྱི་བཅིང་སྤྱས་པ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པ་དང་། བརྗོད་དོན་གང་ལ་རྗོད་བྱེད་གྱི་
ཆོག་གིས་གསལ་བར་བརྟན་པ་ལྟར་བྱས་ནས། སྐར་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ནས་འཛོམ་
པར་བྱས་པ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་། རག་གང་ལ་སྤྱི་སྤྱི་རིམ་པས་ཆོག་མང་པོ་བརྒྱད་
པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་མིང་འཕྲག་པ་སྟེ་མེད་པར་བྱས་ཤིང་རབ་ཏུ་མ་གྲགས་
པའི་མིང་གིས་གཤམ་པ་ནི་བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་། རག་སྐྱར་གང་ལ་རྟེན་ལུས་ལྟ་བུ་སྤྱས་
ནས་བརྟེན་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ཞིག་གསལ་བར་བཞོད་པ་ནི་བརྒྱ་བཞི་བ་དང་། རག་
སྐྱར་གང་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱས་ནས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པ་ནི་བཙུང་བ་
དང་། རག་སྐྱར་གང་ལ་སྐར་བཤད་ཟིན་ལྟར་གྱི་མཆན་ཉིད་སྣ་ཆོགས་འདྲེས་པར་

བྱས་ནས་སྐབས་དོན་གཤམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་མཚུངས་མེད་མཁས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་བྱིན་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དབྱི་པ་སྒྲོ་སྒྲོས་རྒྱ་མཆོས་རང་གི་སྒྲོབ་བྱ་ནམས་ལ་ཅིད་མཚར་གྱི་རྒྱལ་དུ། འཇིག་རྟེན་
གན་པོ་དག་གི་ངག་ལམ་ལས་ཐོན་པའི་ཁིད་དམ་ལྡུ་ཉམས་མཚར་བ་འགའ་ཞིག་སྟན་
ངག་གི་གཤམ་ཆོག་དུ་སྒྱུར་བ་འདིར་ལྟན་ཐབས་གྱི་རྒྱལ་དུ་བཞོད་ན་འོས་སྤྱི་ཆེ་བས་འདི་
ལྟར།

སྤང་དཀར་ཐང་ན་ཆར་དུ་དངར་བ་ཡི། །

གནག་ལྷམ་གོས་བཟང་ཕྱོན་པའི་བལ་ལྷན་གྲངས། །

འཁར་བས་བགྲང་བཞིན་མི་བོ་བར་མེད་དུ། །

འཁྱར་ཁྲགས་སྒྲུ་དབྱངས་སྟང་གིས་རྣམ་པར་བྲེལ། །

(ཐང་དཀར་དཀར། ལྷག་ནག་ནག ལྷག་མི་སྒྲུ་བ། ཅི་ཁིད། དཔེ་ཆ་འདོན་པ)

དབང་ཕྱོགས་ས་འཛིན་ལྷག་ནས་ལྷགས་སྒྲུང་ཁ། །

གནམ་སར་སྒྲལ་བའི་འཇིགས་དྲུང་མཆེ་བའི་བྲིལ། །

མ་བཟོད་པེ་རྩར་ཐང་གི་བལ་ལྷན་སྒྲུ། །

ཅང་མེད་སྟང་བའི་དབྱིངས་སྒྲུ་སྒྲིན་པར་གྲོས། །

(སྒྲད་ནས་སྒྲུང་གི་ཁྲི་ཁ་གདངས་ན། སྟང་ནས་སྒྲུག་པའི་ལྷག་འདྲོག་གི ཅི་ཁིད།

སྒྲུ་རིངས་ཤར་བ)

ཡལ་ག་ལྷ་ལྷན་སྒྲོག་གི་ཀ་བ་ཅན། །

སྒྲལ་བཟུ་རྣམ་བཟུའི་བྱི་རུའི་ས་འཛིན་ཅེར། །

མཐུག་སྒྲོ་ཁོང་དུ་དྲངས་པའི་དུར་བ་མོ། །

རྩར་འགྲོས་བཟུད་པའི་ལང་ཆེ་ཡིག་ར་འོང། །

(རི་སྒྲལ་མོ་ཡག་གི་ཁོང་བ་ན། བྱ་དུར་བ་མེར་བོ་རྩར་འགྲོས་ཡིད། ཅི་ཁིད། སྒྲུ་

གམ་དང་ལྷ་མོ་རྩོག་ཟེ་མ་ཕྱོན་པའི་བཅུན་པ)

དཀར་ནག་འོད་བཀྲག་མ་འདྲིས་སྒྲ་ག་མོ། །

རང་ཤོང་སྤྱིལ་བྱར་བདེ་སྒྲག་འཇུལ་བ་ན། །

གནག་སྒྲམ་མདངས་མཚར་ངོམ་པའི་མཇུག་སྒྲའི་ཕོན། །

སྒྲ་སྤང་མེལ་ཆེའི་རྣམ་པས་སྤྱི་ན་འགྲང་། །

(སྒྲ་ག་ཁྱ་མོ་ཁྱང་འོ་འཇུལ་ལ། ར་སྒྲུ་ལེབ་མས་ཁྱང་སྒྲ་བཅད་ལ། ཅི་ཁྱེད། ལྷིག)

ཀོ་སྒྲོན་གནམ་རུའི་རྒྱད་ལས་འཕྱེས་པ་ཡི། །

དེ་ལོ་གྲུམ་འདྲའི་རྒྱང་གི་ཉག་ཕན་ནི། །

གང་ལ་གཟུགས་པ་ས་ཡི་འབེན་དག་ལ། །

རྒྱབ་སྒྲོགས་སྒྲ་ཡི་བྱ་ག་སྒྲེན་པར་ཕྱིགས། །

(ཀོ་བའི་གཞུ། བམེར་བུའི་མདའ། འཕེན་རྒྱ་ས་འཕངས་ན། ལྷག་རྒྱ་རྒྱ་ལྷག་གི

ཅི་ཁྱེད། ལྷན་བཏང་བ)

མས་དལ་བག་ཕེབས་སྒྲོ་ཉལ་རྒྱག་པའི་མཚན། །

ལངས་ཆེ་བྱར་གྱིས་བརྒྱགས་པའི་ཤུལ་གྱི་ས། །

དར་གྱི་སྒྲུད་པ་གཤེབས་བཞིན་དུས་པའི་འཕྱལ། །

ཇི་བཞིན་ཆངས་ཆེན་སྒྲོས་ཀྱང་དཔག་པར་དཀའ། །

(འདུག་རེས་འདུག་རེས་ལེབ་གི་འདུག འཁྱུ་རེས་འཁྱུ་རེས་བྱར་གི་འཁྱུ། ཅི་ཁྱེད།

རྒྱབ་གཙབ་སྒྲུད་ཆེ་ཉིག)

ཐོགས་བྱག་རེག་པ་བྲལ་བའི་བར་སྒྲང་དུ། །

སྒྲིན་གྱི་བྱ་དགུ་འདྲེན་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །

ཡངས་སྤུལ་དཔུས་ན་འཁོར་བྲལ་གཙོ་བོའི་ལྷ། །

དེག་དེག་མིག་གིས་སྒྲོགས་བཅུའི་སྒྲོབ་མར་ལྷ། །

(དཀྱིལ་འཁོར་བར་སྒྲང་ཁམས་ན་འདུག ལྷ་བཙོ་དཀྱིལ་འཁོར་དཔུས་ན་བཞུགས།

ཅི་ཁྱེད། འབྲུ་སྒྲུམ)

སྤྱ་བྲལ་ར་སྒོག་གྱུན་པའི་ནས་འཁོགས་ཡར། །
 དབྱལ་མདོག་ཕྱིང་བའི་ལོས་ཀྱིས་འཕྱར་བའི་བྲལ། །
 བཤེད་དང་འབྱུང་པ་རེས་ཀྱིས་བཙོག་པ་ན། །
 གན་པའི་སྒྲིལ་གས་དབྱར་སྒྲིལ་འབྲུག་གི་ཚོལ། །

ཡང་ན།

ར་སྒྲིལ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་ན་བཟའ་ཡིས། །
 ཉེར་འཕྱུང་སྒྲིན་བཅུད་རྒྱང་འབྱུང་བསྒྲིལ་བའི་ལྟར། །
 ཅས་ཅུས་ལྷག་མས་རེག་ཆོ་གནམ་སའི་མཐིལ། །
 ལྷན་ཅིག་རལ་འབྱུང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཆེན་ལྟར། །

(ལ་ཙག་གོན་ཟིག བྱ་ཕྱིང་གོན་ཟིག བྱ་བཤེད་གི་བཤེད་གི་མ་སྒྲིགས་ན། ས་
 འདར་གི་འདར་གི་ལུས་འདེབས་གི ཅི་ཁེད། ར་བརྟུངས་པ)

ཉག་གཅིག་གཟུང་འདེགས་འབྲུལ་གྱིས་ཡོངས་བཟླ་ཅིང་། །
 གསེར་སྒྱུངས་ཅི་བས་མ་བརྒྱ་ཡིས་ཉེར་མཛེས་པ། །
 ལུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་སྒྱུང་དྲུང་གི་གྱར། །
 མཆོད་སྒྲུང་གི་ཆལ་ན་ཆོམ་བྱར་བཟ། །

(གྱར་དཀར་པོ་གསེར་གི་ལྷ་རྩ་ཅན། ནང་ཀ་བ་གཅིག་གིས་གནམ་ལ་བཀྱགས། ཅི་
 ཁེད། མ་གྱུ་)

སྤྱ་བྲལ་ས་འཛིན་སྒོ་མཐོའི་ཉེན་སྒྲིབ་གྱི། །
 ལྷག་སྒྲན་སྒྲིག་པོར་འཛིངས་པའི་ནགས་འདབས་སྤ། །
 ཆེག་རྒྱང་འགྲེང་བའི་དྲི་ལྷན་རི་སྒྲིལ་བྱ། །
 རྫོང་བལ་ལྷགས་པའི་མདའ་ཡིས་འཁོགས་པ་རྫོ། །

(ནགས་འདབས་ཀྱི་རྒྱང་པོ་ཁེར་ཉལ། ཅི་ཁེད། ར་འཕྱོག)

གཞོན་དུས་པར་དཀར་བོའི་ན་རྒྱར་སྟེམས། །

དར་བབ་བྱ་རྒྱལ་མཁའ་ལ་ཁྲིང་བའི་གྲོགས། །

ཀ་བའི་པ་མཐར་སོན་ཆེ་བྱ་ཚུག་སོགས། །

བདེ་བར་གཞིས་པའི་མལ་སྟན་ཟླ་དང་བུལ། །

(དང་བོ་མེ་ཉག་པར་འཁྲིལ་འདྲ། བར་དུ་ཐང་དཀར་གོད་གི་འཕྱར་ལ། མཐའ་

མར་ཨ་བྱ་ཚུག་གྱའི་ཉལ་སྟན། ཅི་ཁོད། ལྷམ་མཛོ་མོ་བ་དཀར་)

གོས་དཀར་ཆོགས་པ་མཁའ་མའི་གྲལ་མཚམས་སུ། །

མི་བཟད་རྒྱས་པའི་གཤེན་འདྲེ་འཚངས་པ་ན། །

སྟེ་མའི་རལ་ཁུར་ཁྱེ་བའི་ཅི་ཤིང་སོན། །

སྟག་ཤར་དབང་བོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསུས་ཏེ་བྱོན། །

(མི་སྟམ་ཅུ་ནད་གི་བཟུང་བ། མཛན་པ་ལྷ་ཅག་འེ་ལངས་བ། མཛན་ཁུག་གཅིག་སྟག་ལ་

ཁུར་ཡེ། ཨེ་པན་ལ་ལྷ་གི་བྱད་བ། ཅི་ཁོད། མོ་བར་བྱས་པ་)

བྱིས་རྒྱང་གཡང་དཀར་སྟོང་གི་ལང་ཆེ་ཅན། །

ན་རྒྱས་ཤ་བོའི་རྩ་ལས་ངེས་པར་བཞིན། །

ཀ་བས་རྒྱད་ཆེ་ལྷག་འོས་གྲངས་པའི་གདུང། །

མཛོན་སྟམ་མཚོན་པ་ལྷོ་ནའི་ཡུལ་དུ་བྱིན།

(དང་བོ་འབའ་འབའ་ལྷག་གི་སྟོང་འདྲ་འདྲ། བར་དུ་ཤ་བ་དཀར་བོའི་རྩ་འདྲ་འདྲ།

མཐའ་མར་བན་ནན་ཤི་གི་རོ་འདྲ་འདྲ། ཅི་ཁོད། ལྷམ་)

རྒྱང་དཀར་རྩ་ཡི་ན་གཞོན་ལས་འདས་པའི། །

ལང་ཆེ་དར་བབ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་ལེ་བཞིན། །

ཀ་བས་རྒྱད་ཆེ་ལྷས་པོ་རིད་པའི་ཤུལ། །

ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་འཇའ་ལྷས་བརྟེས་སམ་སྟམ། །

(དང་བོ་མཛོ་ཁིས་གི་རྩ་འདྲ་འདྲ། བར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གི་ཐིག་འདྲ་འདྲ། མཐའ་

མར་རྒྱན་མ་འཇུལ་སའི་ཤུལ་འདྲ་འདྲ། ཅི་ཁེད། བཅ་མཁའི་སྒྲ་བ།

མངོན་སྤྱད་དྲག་པོའི་རྟོམ་ཁུང་ལས་སྒྲིལ་པའི། །

སྒྲ་བལ་བྱིན་པ་དྲང་པོར་བརྟུངས་པ་ལ། །

འཛིན་བྱིད་བྱུང་དུ་གདེངས་པའི་ཅེ་མོན། །

རྒྱང་འབྱུང་མེན་མའི་མཛེས་པ་ལྟར་ངེར་བགྱ། །

(རྒྱང་གཅིག་ལག་གཉིས་ཤིང་གི་ལྷེར་མོ་ཅན། ཅི་ཁེད། ཉའི་སྒྲིག)

གོང་སྒྲིལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། གནའ་དུས་པོད་རྒྱལ་སྤྱང་བཅན་སྐམ་པོ་ཡན་ཆོད་དུ་
 བོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པའི་རིང་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་བོན་སྤྱང་ལྷུ་གསུམ་གྱིས་བརྟུངས་ཞེས་པའི་
 བྱང་ཆོན་གྱི་ལྷུ་ནི་ཁེད་གྱི་བཛ་རྩིང་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལྷུ་འདི་རག་ཆོག་བཟོད་བྱར་
 བྱས་པའི་སྐྱན་རག་གི་གབ་ཆོག་འདི་འདྲ་བ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་དཔྱིའི་ཐུགས་ལ་ཡང་.....
 དཀོངས་ཐབས་མེད་པའི་བོད་རང་གི་རིག་ཆལ་ལས་ཐོན་པའི་སྐྱན་རག་གི་ནམ་འབྱུར་
 གསར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཀྱན་གྱིས་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག འདིར་མགོ་འབུས་ཅམ་ཞིག་
 བཞོད་པ་འདི་དག་གིས་ཐྱིས་འབྱུང་ནམ་དུས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་
 ལ་རིག་པའི་གཉེར་ཁ་གསར་དུ་འབྱེད་པའི་བྱིན་དུ་ཡང་འབྱུར་ངེས་པ་ཡིན་སྐམ་མོ། །
 དེས་ནི་གབ་ཆོག་གི་རྒྱན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་གོ་སྒྲ་བས་མདོ་ཅམ་བགྱལ་བྱིན་རྟོ། །སྒྲིལ་པ།

མ་ཐྱིས་དྲི་བལ་རག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟོད། །

མ་བཅོས་དུམ་བུ་ཅེ་མོའི་ཟབ་དོན་གང། །

མ་སྒྲིལ་སྒོ་སྒྲིལ་སྐྱེམ་མཐིལ་སྒྱུན་འགོངས་པ། །

མ་འབྱུངས་ལྟན་ཐུང་ཞིག་ལ་ཇོགས་པར་བཞོད། །

(སྒྲི་རྒྱན་དང་གབ་ཆོག་བཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད) ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
 བཅད་དོ། །

གསུམ་པ་སྒྱུན་མེལ་བ་ནི། ཐུར་སྐྱན་རག་གི་ཆོག་སྒྱུར་ཐུན་སྐམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་
 བ་ལ་དེའི་ཇོག་སྒྱུགས་ཀྱི་སྒྱུན་ལེགས་པར་ངོས་བྱིན་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེའི་ཐུར་མེ་ལང་

རང་དུ་ཡང་སྐབས་ལྷ་མྱེར་སྒྲིལ་དང་བཅས་པའི་དཔེར་བཞིན་དང་། ལྷན་དུ་མི་
བགྲང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་བཅས་གསལ་བར་བཞོད་ཅིང་། སྐབས་
འདིར་ཡང་དུགས་བཅུས་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བཅུ་དང་། ལྷན་དེ་སེལ་ཚུལ་བཅས་ཞིབ་
པར་བཞུན་ནའང་། འདིར་མདོ་ཙམ་སྒྲིལ་ན། 1. བྱིས་པ་སེལ་བཅུ་བའི་རག་ལྷ་
བྱའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དང་། 2. རའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྷ་བྱའི་རང་ཆོག་
ལྷ་མྱེར་འགལ་བ་དང་། 3. དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཡ་ལྷང་ཡང་ལྷང་གི་ཚུལ་
དུ་བཞུགས་བཤད་མང་བ་དང་། 4. ཡིད་གཉིས་གྱི་དུ་བ་གཙོན་མི་བྱལ་པའི་ཁར་ད་
དུང་དོགས་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིལ་པའི་རག་ཆོག་དང་། 5. ཆོག་གི་ལྷ་མྱེར་གོ་རིམ་མ་
མཐུན་པར་འཆོལ་བ་དང་། 6. མིང་བད་ན་མས་དག་ཡིག་ཁྲུང་ས་མ་དང་མ་མཐུན་པ་
ལྷ་བྱས་བྱུང་མན་པ་དང་། 7. ཆོག་རིང་ལྷ་བྱའི་ཐེབ་སྒྲིལ་གྱི་རལ་གསའི་ཐོད་མཆོམས་
ཉམས་པ་དང་། 8. ཆོགས་བཅད་ལྷ་བྱར་རྒྱང་བ་རིང་བྱང་ཤོང་བའམ་རྒྱང་བ་རེར་
ཡང་ཆོག་བར་རིང་བྱང་མ་སྒྲིལ་པ་ལྷ་བྱའི་ཐེབ་སྒྲིལ་ཉམས་པ་དང་། 9. ལྷའི་བཞུན་
བཅས་ནས་བཤད་པའི་མཆོམས་སྒྲིལ་མ་བྱས་པ་དང་(འདི་རྒྱ་གར་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན་
མ་གཏོགས་ཐོད་ལ་ཇི་བཞིན་པར་མེད་)། 10. ལུལ་དུས་སྒྲིལ་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་ལྷང་
དུགས་ཉི་དུག་པོ་འདིའི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བ་བཅས་སྒྲིལ་བཅུ་བོ་
འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྤང་ཅི་བྱལ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་སྔ་མའི་དམིགས་བསལ་
རྣམས་ཀྱང་ཞར་ལ་ངེས་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་པོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་རག་
མེ་ལྷང་ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲིལ་དོན་ལེགས་པར་གོ་སྒྲིལ་དེ་ཞིག་བཞུན་ཟིན་ཏེ། དེ་ལྷར་
ན་ལུས་བྱུན་སྒྲིལ་སེལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞན་ཆེ་ལྷང་ཞིག་སྒྲིལ་དོན་གྱི་སྒྲིལ་བཀལ་
ཟིན་ཏོ། །འདིར་སྒྲིལ་པ།

འཇིག་རྟེན་ཡངས་པའི་མཐའ་སྐབས་སྒྲིལ་བྱའི་རག །

སྒྲིལ་འཇིགས་དྲི་མེད་གདངས་སུ་རྣམ་འཕྲོས་ནས། །

སྒྲིལ་རག་འགོད་ལ་མཚུངས་ཟླ་བལ་བའི་སྒྲིལ། །

བསྐལ་བའི་མཐར་ཡང་མཆོག་དུ་བྱས་པར་སྒྲིལ། །

ཞེས་སྒྲུན་ངག་མེ་ལང་གི་སྤྱི་དོན་ཐེབ་ལེགས་རིག་པའི་འཆར་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
 ཏུས་ཀྱི་མཐའ་ན་འངས་མགོན་བྱབ་པའི་གདུང་འཛོལ་སྐྱ་མེད་པར་བཞེངས་པ།
 བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྩེ་འཇིགས་མེད་མཚན་ཅན་ཡབ་སྐུས་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱི་
 དྲིན་ལས་ཚུལ་འདིར་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་སྒོ་མིག་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་
 འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒོ་སྒྲོས་སམ་མིང་གཞན་ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་
 འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བས། སྤྱང་སྤྱིར་ཆེན་པོ་བྱི་ལིང་གི་རང་སྤྱིལ་ལྟ་རིག་ཚུས་ཀྱི་ལྷོང་
 ཁང་ནས་ལེགས་པར་གྲིས་ཤིང་གྲུབ་པར་བྱས་སོ། །

ཏུས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་འདི་བཙམས་པའི་ལོ་ནས་ལོ་ཉིར་བདུན་འདས་པ་རབ་རྒྱལ་ས་
 ལྷག་ལོར་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཏུ་མི་རིགས་སྒོ་བ་ཟུ་ཆེན་མོར་དོན་གཉིར་ཅན་སྒྲོར་གཅིག་
 ལ་བྲིད་སྒོ་བ་ཀྱི་ཉིན་ཏུ་དགོས་མཚུ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཉི་བར་བབ་པའི་ཏུས་སུ། སྤར་
 བཙམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དེ་ལ་སྒྲོན་འཕྲིཾ་རིགས་པས་ཅུང་ཟད་རྩེ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་པོ་ནི་ཚུམ་
 མཁན་གྲན་པོའི་བརྒྱལ་ཁྲགས་ལ་གནས་པ་ཉིད་དོ། ། འུ་རྩི་མཐུ་སའ་ཇ་ག་ཉི། །

༡༡། །འབྲིན་ཡིག་སྤེལ་རྒྱལ་ལྷག་བསམ་བསྐྱོར་འབྲུམ་
པའི་ཉིན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཀྲགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མེ། གྲེ་གྲེ་སྒོ་གསལ་སྒྲུ་འཛིན་སྒོ་གསལ་ཤིག་སྒོ་བྱེད་དོན་བཟང་རྒྱུད་
མངས་འདི་ན་སྤྱོད་། །གྲེ་གྲེ་མཛའ་བཤེས་དྲི་འཛིན་གཏོད་ཅིག་མཛའ་འབྲིན་སྒོ་གསལ་གྱི་རི་
བསྐྱར་འདི་ན་མནམ། །གྲེ་གྲེ་རིག་བཟང་མིག་གིས་སྒྲུ་མེག་རིག་པའི་འཆར་སྒྲིའི་མེ་
མང་འདི་ན་གསལ། །གྲེ་གྲེ་མོས་མཐུན་ལྷེ་ཅེས་སྤྱོད་སེག་མོས་འདུན་གཏམ་གྱི་སྤྱོད་ཅི་
འདི་ན་འབྲིལ། །དེ་ཡང་ལྷ་རིག་མཁས་པའི་འདུན་སར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བྱིན་པར་འདོད་པ་
ནམས་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྒྲུ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཡུལ་དང་ཏུས་གྱིས་ཕན་རྒྱུན་རིང་
བར་སྐྱར་གྱུང་ཉི་མ་དང་པརྒྱའི་འབྲེལ་བ་ལྟར་མཛའ་གཙུགས་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་
ཏུ་འཕགས་པ། མཁས་པའི་སྒྲེ་ཐོ་ཡོད་དགའི་སེམས་ཀྱི་བརྟན་པ་དབང་མེད་ཏུ་འཕྲོག་
པའི་ཆོག་རྒྱན་ཉམས་ལྡན་འབྱུང་བའི་གཉེར་མཛོད། ཐབས་དོན་མཐའ་དག་ལག་
པས་ཅི་བདེར་འགོད་པ་བཞིན་ཏུ་གང་བསམ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་ཆོས་འདུམ་ལྡན་གྱི་རིག་
གནས། ཡུལ་མཆོག་དམན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲིན་ཡིག་རི་ལྟར་སྤེལ་རྒྱལ་ནི་
འདིར་གང་བཅུམ་པར་བྱ་བའི་ངག་ཆོག་ཤོ། །དེ་ལ་དོན་ཆན་གསུམ་སྟེ། ཆོག་སྒྱུར་རི་
ལྟར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། ཆོག་རྒྱན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་དཔེར་བཞོན་ལྷ་ཆོགས་བྱ་བ།
འབྲིན་ཡིག་གི་སྤེལ་ག་ལག་ལེན་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱལ་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མཁས་པའི་བྱ་བ་
འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གང་བྱེད་གྱུང་རིག་པའི་གནས་ཡོད་ཆད་ལ་བརྟེན་ཤིང་བཅད་ནས་
མཁས་དགོས་ཤིང་། མ་མཐའ་འབྲིན་ཡིག་ཆད་ཏུ་སྤྱོད་བཞིག་སྐྱར་ནའང་། ཡིག་
གཙུགས་ལེགས་པོ་འབྱུང་བྱིར་གཟབ་གཤམ་རྒྱགས་བྲིས་ལ་མཁས་དགོས། མིང་བརྟ་
ལེགས་པོ་འབྱུང་བྱིར་སྐུམ་རྟགས་དག་གསུམ་ལ་མཁས་དགོས། ཆོག་སྒྱུར་ལེགས་པོ་

འབྱུང་ཕྱིར་སྟན་ངག་མངོན་བརྙེན་ཕྱེད་སྦྱར་ལ་མཁས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་
 རྒྱད་དང་ལྟན་ན་མཐོང་བ་ཅམ་དང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རིག་པའི་གནས་དེ་དང་དེའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མངར་ཆ་ཐུངས་ནས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འགྲུགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་
 ལས་ཐོག་ཉེ་སྟོན་བུའི་སྲག་རྗེས་ས་ལ་ཡབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིག་གཟུགས་དང་། གཟན་པ་ལྟ་
 བསྐྱེས་ཀྱི་བོང་ལྟ་ལྟ་བུའི་བད་དག་དང་། རྫོང་ཆག་དུམ་བུ་བཅན་བསྐྱེགས་ཀྱི་ཐེམ་པ་ལྟ་
 བུའི་ཆོག་སྦྱར་ཅི་རིགས་ཀྱི་དྲི་རན་ཞིག་གྲོ་བར་ལྟར་ཆེ་མཁས་པའི་ཡི་ག་གཏིང་ནས་འག་
 པར་འབྱུར་བས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་སྟོ་ཀྱན་ནས་གཟབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕྱིན་ཡིག་
 གང་ལ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་བྱན་མོང་ལྟར་རྩོམ་ཡོན་ཏན་ག་ཅམ་དང་ལྟན་པ་ཤེས་ན་
 དེའི་སྟོ་ནས་བཟུགས་བརྙེན་བྱས་ཆེ་འབྲེལ་ཆགས་པས། དེ་ལ་ཆོས་སྦྱགས་ཀྱི་ཆ་ནས་
 བསྟོད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་དེའི་སྟོ་ནས་བཟུགས་ཚུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་
 བསྟོད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་དེའི་སྟོ་ནས་བཟུགས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན།
 བཅུ་སྲག་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་པར་ཆེན། རྟེ་ཐོད་གསུམ་ལ་ཐུངས་པའི་དགེ་
 བཤེས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གཞིལ་བའི་སྦྱེས་ཆེན། ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་
 འགྲུས་པའི་བརྟན་འཛིན། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་དབང་བའི་སྦྱ་མཁས། ལྟ་
 སྟོམ་སྦྱོད་གསུམ་དག་པའི་འདུལ་འཛིན། མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ་ལྟན་པའི་བཤེས་
 གཉིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱ་ཐོག་ནས་སམ། རབ་འབྱམས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་
 ཐོན་པ། ལས་ཆོད་དོན་སྦྱང་སྟོག་མར་འབྱུན་པའི་རིགས་སྦྱ། ཐོན་འབྱུར་བཅུ་དོན་
 མགྱིན་མཆོར་གྱུར་བའི་སྦྱ་དབང་། ཞེས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ས་སར་སྦྱར་བ་ལྟ་
 བུའི་ཤེས་བྱའི་གནས་གང་ལ་གཙུ་བོར་མཁས་པའམ་ཡོན་ཏན་གང་གཙུ་བོར་ལྟན་པ་
 དེའི་སྟོ་ནས་བཟུགས་བརྙེན་བྱས་ན་ཞིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཛམ་གླིང་ཁྱེན་
 ལ་བཀའ་ཐུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ས་སྦྱང་། གནམ་མཆོ་སྐམ་གསུམ་གྱི་དམག་དབྱང་འབྱེད་
 པའི་རུ་འབྱེན། ཤེས་བྱའི་གནམ་འཕང་རིག་པས་གཙོད་པའི་སྦྱོན་པོ། གཞན་རྟེ་ཐེ་
 མར་འབྲག་ལ་དཔའ་བའི་དམག་ལྷ། རྫོགས་འཕུལ་རྗེས་སྦྱར་ལག་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་

བཅོ་རིག་མཁན། དབྱིབས་གཞུགས་ཅི་བཞིན་ཆོན་རིས་ཀྱིས་འབྲི་བའི་རི་མོ་མཁན།
 གཅན་གཟན་འདབ་ལྗན་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་པའི་འདུལ་སྦྱང་མཁན།
 མཁའ་ཁྱུང་ཐང་བདེར་འཕྱུལ་གྱིས་བསྟོད་པའི་འཁོར་མའི་ཁ་ལོ་བ། བཟའ་བཅའི་
 ཁོངས་སྦྱང་ཅི་དགར་སྦྱུལ་བའི་སོ་ནམ་པ། ལུས་ཉེན་བྱད་འཕགས་སྟན་པའི་དྲིན་ཅན་
 ཀྱི་པ་མ། སྟོན་མེད་ཤེས་བྱའི་གསང་ཆོག་རྩེན་པར་སྟོན་པའི་སྦྱབ་དཔོན། བན་སྦྱང་
 རིག་པའི་བདུད་རྩི་སྦྱབ་པའི་དགེ་ཆུན། ཡིད་གཞུང་མཛའ་བཤེས་མུ་ཐག་རིང་བའི་
 སྒྲིང་གྲོགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུས་བཟླགས་བཅོད་གང་འོས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བྱས་ན་ན་བའི་
 རྒྱན་དུ་འཕྱར་རོ། །ད་དུང་གསར་བའི་སྟོ་ཅན་ནམས་འཕྱག་བདེ་བའི་མུར་གསལ་བར་
 བཤད་ན། དཔེར་ན་རང་ལ་དྲིན་དང་ལྗན་པའི་མཛའ་གྲོགས་དཔེ་རྒྱ་མེད་པ་སྒྲིང་གི་
 ཐིག་ལེ་ལྟ་བུར་སྦྱར་བ་དྲི་མེད་རྒྱན་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ཆོ། ཆེད་བཅོད་དང་།
 ཆོག་རྒྱན་དང་། ཞེས་སྟགས་ཅི་ཡང་མེད་པར། དྲི་མེད་རྒྱན་པོ་ལ། ཞེས་ཡིགའི་
 ལམ་ནས་སྦྱས་ན་གོས་རྒྱན་དང་བྲལ་བའི་ལུས་གཅེར་བྱར་བྱད་པ་དང་མཚུངས་པས་
 མགོ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་དགའ་རྒྱ་ཅང་མི་འབྱུང་ལ། དེར་མ་ཟད། ཨ་རྩི་གྲི་
 མེད་རྒྱན་པོ་ལ། ཞེས་སམ། སྟེ་དྲི་མེད་རྒྱན་པོ་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱས་ཆོ་རྒྱ་གར་
 སྐད་ཀྱི་ནད་མེད་པར་སྦྱར་ཅིག་གི་བན་ལ་ཨ་རྩི་ཐུ་ཟེར་བའི་བྱར་ཆོག་ཨ་རྩི་ག་དང་།
 འབྲོད་པའི་ཆོག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤེལ་བུས་པས་སྟེ་ཞེས་སྦྱར་བ་ཡིན་མོད། ད་
 དུང་ཆེད་བཅོད་ཀྱི་དོད་ཅམ་ལས་པལ་སྐད་ཀྱིང་ཆོག་མདོག་མ་འབྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་
 ཡང་དྲི་མེད་རྒྱན་པོ་ཁོ་རང་མིང་བན་དང་ཆོག་སྦྱར་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཁོ་ལ་
 ཆེད་བཅོད་ཀྱི་དོད་ཅམ་པོ་དེ་ན་བའི་རྒྱན་དང་། ཡིད་ཀྱི་གསོས་སྦྱར་དུ་མི་འབྱུར་ལ།
 དེ་བས་མཛའ་བཤེས་དྲི་མེད་རྒྱན་པོ་ལ། ཞེས་སམ། གྲོགས་མཆོག་དྲི་མེད་རྒྱན་པོ་ལ།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱས་ན་འགལ་ཆ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་མོད། འོན་ཀྱང་རང་ལ་དྲིན་ཆེ་
 ཞིང་། གྲོགས་ཀྱི་དྲངས་མར་སྦྱར་བའི་གཞོས་སྟོ་ཅན་གྱི་ཆོག་གནད་ཅན་ད་དུང་མ་
 ཐོན་པས། དེ་ཐོན་མུར་དྲིན་ལྗན་སྒྲིང་གྲོགས། ཞེས་སམ། གཞུངས་བཟང་ཡིད་

གྱི་ཐིག་ལོ། ཞེས་སམ། བྱི་ཐག་རིང་བའི་མཛའ་རྒྱ་མཚུངས་མེད། ཅེས་སམ།
 བུམས་བཅེ་འོ་མཆོ་སྒྲིང་དུ་འཕུར་བའི་རྒྱ་གྲགས། ཞེས་སམ། འཁོར་མཐའ་མེད་
 བའི་དྲིན་ལྡན་སྒྲིང་གྲགས་ཡིད་གྱི་མཛེས་ཀྱན། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲས་ན་ཆེད་བརྗོད་མགོ་
 འབུས་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མན་ཚུན་མཛའ་གཙུགས་ཟབ་པའི་འབྲེལ་བ་ལྟན་མྱོར་སྒྲར་
 ཡུལ་དེ་གའི་ཡིད་དབང་མེད་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་ལ། ཆོག་མཐར་ད་དུང་ཉན་སྒྲོ་བའི་
 ཆོག་ཉམས་བརྗོད་པར་འདོད་ན། དྲི་མེད་ལྷན་པའི་ན་ལམ་དུ་འཕ། ཐིག་ཐར་རམ།
 ལག་དུ་འཕ་དུང་དུ་འཕ། དུང་ན་མོར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐིག་སྒྲར་ན་འང་མི་ཆོག་པ་མེད་
 མོད། དེ་བས་དྲིན་ལྡན་སྒྲིང་གྲགས་དྲི་མེད་ལྷན་པའི་སྒྲ་དུང་དུ་འཕ། ལྷན་གྱི་བྱ་
 གར་རམ། སྒྲ་འཛིན་པ་ཆུང་ལྟ་བུ་བར་རམ། ལག་པད་དུ་འཕ། ཐུག་གི་སྒྲིམ་པར་
 རམ། ལག་མོར་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་ལྟ་བུ་བར་རམ། ཐུན་ཐར་རམ། ཐུན་བྱང་
 གཡོ་བའི་མད་དུ་འཕ། འདྲིན་བྱེད་བྱང་བ་ཅེན་པའི་གཟིགས་མོར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲར་
 ཆོ་ཆོག་ཀྱན་དང་ལྡན་པར་འགོ་བས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་ཆོག་ཀྱན་གལ་ཆེ་ཚུལ་ཤེས་པར་
 བྱོའོ། །ཆོག་ཀྱན་ཅེས་པ་འང་དཔེར་ན་གལེར་དེའལ་གྱི་རྟོག་པོ་ཡིན་ཆད་ཀྱན་དུ་མི་འགོ་
 ལ། དེ་མགར་བ་མཁས་པས་བྱངས་ཏེ་ཅི་འདོད་གྱི་ཀྱན་ཆ་གཟིགས་དཔྱིབས་ལུན་ལུམ་
 ཆོགས་པ་ཐིག་དུ་བསྒྲར་ཆོ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་འདོགས་འདོད་སྒྱེ་བ་བཞིན་དུ། འདིར་
 ཡང་མིང་ཆོག་ལག་དུ་གང་བྱིན་དྲིས་པས་ཀྱན་དུ་གལ་འཕྱར། དེའི་མྱོར་སྒྲུངས་ཡིན་
 དང་ལྡན་པ་ཐིག་གིས་ཆོག་གི་ཉམས་ཀྱན་ལེགས་པར་སྒྲེལ་ཆོ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་
 ཉན་ན་ན་བའི་བཙུན་ལེན་དུ་འཕྱར་ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་བསམས་ན་སྒྲིང་གི་
 བཙུན་ཅིར་འཕྱར་བ་ལྟན་ལ། མགོ་ཀྱན་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ཆོག་ཀྱན་བྱེད་ཚུལ་བཞུན་
 པ་བཞིན་དུ་འབྲིན་ཡིག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱན་ལ་རིགས་པ་དེ་སྒྲར་བར་བྱོའོ། །
 དེ་ཡང་ཁམས་འདྲི་འཕ་འཛམ་འདྲི་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུད་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཀྱང་སྐབས་དོན་འགྲུབ་མོད། ཆོག་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཆོ། གང་ཉིད་སྒྲ་
 ཁམས་བཟང་ངམ། ཞེས་སམ། དཔེ་བྲལ་སྒྲིང་གི་རྒྱ་ཤེལ་གང་ཉིད་ཁམས་བདེ་ཉ་

གང་དཔལ་ལ་འགན་པ་གཞིར་བྱས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཆམ་ནགས་སམ་འཆམ་
 སྤྲེལ་ལ་ཀ་ར་དང་ཁ་དར་ལྟ་བུ་སྤྲེལ་ཆོངས་། བྱིད་ལ་རྩོ་ཀ་ར་ཁུ་རྩུ་བྱི་ཆེ་རྩུ་གཅིག་
 དང་། ཁ་བཏགས་ཡགས་པ་འདྲོམ་པ་གང་བསྐྱར་ཡོད། ཅེས་ཆོག་གྱུན་གྱི་དྲི་མི་སྤོ་
 བའི་ཕལ་སྐད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་བཞིན་ཆོ། ཞེས་མངར་བཞེས་སྤྲོ་མེལ་ཀ་ར་རྩོག་པོ་
 གཅིག་དང་། དྲི་བལ་རབ་དཀར་ལྟ་མས་འདྲོམ་འཇལ་མ་གཅིག་བཅས་སུལ། ཅེས་
 སམ། རོ་བརྒྱའི་བཅུད་ལྟ་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བའི་ལི་ཁར་ཕོན་པོ་ལྷགས་སྤྲིན་
 གཅིག་དང་། ཁ་ཆར་སྤྲིད་དུ་རིང་བའི་འཇམ་མཉེན་ལྟའི་རིག་བྱ་ཆེ་ལེགས་བཅས་
 སུལ། ཅེས་བྲིས་ན་ཆོག་གྱུན་དུ་འབྱར་བ་ལྟ་བུ་ཤི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལན་ཅོ་དང་ལྟ་
 པའི་རིག་པའི་གཟན་གྱིས་སྤོ་སྤོས་གྱི་རྩ་ཕོ་གསོ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་གྱུན་དང་
 ཆོག་གི་ཕྱེད་སྤྲེལ་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱར་སུལ་ཕོ་ཕོ་དང་འཆམས་
 པའི་ཆེད་བཞིན་མ་སྤྱང་ཆེ་བྲིལ་བགད་བྱིད་པ་དང་མི་དགའ་བའི་བྱིན་དུ་འབྱར་ཉེན་ཆེ་
 བས་ཚུལ་དེ་ལའང་གཟབ་དགོས་ཏེ། དཔེན་ན་ནས་འཁོགས་དབུལ་བར་གཉེར་མས་
 བརྒྱམས་པ་ཞིག་ལ། ཡིད་འོང་གཞོན་ལུས་ལང་ཆོའི་དཔལ་འཛིན། ཅེས་པ་དང་།
 མིག་སྐྱེས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཞིག་ལ། རིས་མེད་འགྲོ་བའི་མིག་གི་
 བདུད་ཅི། ཞེས་པ་དང་། སྤྲེལ་ཕོ་བ་དང་སྤྱང་ས་ལྟོ་བས་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པ་
 ཞིག་ལ། མད་བྱང་སྤྲེལ་སྤྱང་ས་རིག་པའི་གཉེར་མཛིན། ཅེས་པ་དང་། སྤྲོང་མོ་ལྟོ་
 གོས་གྱིས་མ་ཕྱིད་པ་ཞིག་ལ། འཁོར་སྤྱར་མཛིན་ལ་འབྲུ་བའི་འཕྱོར་ལྟ། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུས་མཆོན་ཆོས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཆོས་པའི་ཆེད་བཞིན་
 སྤྱར་བ་ལྟ་བུས་ཡན་ཚུན་དཔེ་དོན་གྱུ་འགལ་དང་། གྲོག་མ་འབྲུག་དང་སྤྱེ་ལེབ་ལ་
 སྤྱང་གི་ཆེད་བཞིན་སྤྱར་བ་ལྟ་བུས་བྱད་ཐལ་ཆེས་པ་དང་། གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་
 མགོན་པོ་གྱལ་བ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་དམངས་ཕལ་བ་དང་མཉམ་པའི་ཆེད་
 བཞིན་དོན་ཅམ་སྤྱར་བ་ལྟ་བུས་ཆོས་སྤྲིད་གྱི་མགོ་མཐུག་མ་སྤྲེད་པའི་སྤྱོན་གྱི་རིགས་ཆ་སྤ་
 མོ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་གོས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚོག་ཀྱན་གྱིས་སྤྲད་པའི་དཔེར་བཞིན་ལྷ་ཚོགས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་བསྟར་བའི་ཡུལ་ལ་ཆེས་མཚོག་དུ་སྟར་བ་དང་། དེ་ལས་ཅུང་དམའ་བའི་འབྲིང་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་དམའ་བའི་ཐ་མའམ། སྤྱིར་བ་བོ་རང་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐོ་བ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་དང་། རང་ལས་དམའ་བ་སྟགས་གྱིས་མཚོན་བལྟས་ས་བལྟས་འཛོག་གིས་ཡོན་ཏན་ནམ་གོ་གནས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟར་ཡུལ་མཐོ་དམའ་རབ་འབྲིང་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་བྱེད་པའི་ཉིང་ནས་འབྲིན་ཡིག་སྤྱིར་བའི་ཆོས་ལྷན་དངགས་ཀྱི་ཀྱན་སྤྲན་སྟམ་ཚོགས་པས་སྤྲས་པའི་ཆོགས་བཅད། ཆོག་བཅད་ལྷག་སྤེལ་མ་སྟགས་དབྱངས་ཅན་མང་འགྲོའི་རྒྱད་ལས་དྲངས་པ་ལྟ་བུའམ། དཀྱིའི་ངག་གི་མེ་མང་འཕྲས་པ་ལྟ་བུའམ། དགེ་དབང་དང་། དཔལ་བའི་ལྷག་སྤེལ་ཡུད་ཅམ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་ཀྱན་ཅི་ཐོན་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད། དང་ཚོག་ཉིད་ནས་ལྷག་གི་མཚོང་སར་ལས་མི་སྟེབ་པས། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཀྱན་གཅིག་གི་ཀྱན་སྟགས་ཉམས་ལྡན་མད་དུ་བྱང་བའི་ཆོག་ཀྱན་དང་། ཡངས་སྤྱ་གསལ་པ་དང་མ་གསལ་པའི་མཛོན་བཞིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ནམས་རེ་ཞིག་འདིར་འགོད་པར་མི་སྒྲོ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དབྱུས་མའི་སྤྱིར་ཡིག་ལ་མན་ཞིང་ཆོག་ཀྱན་གྱི་དྲི་བསྟངས་རེ་ཡང་བྱོ་བའི་དཔེར་བཞིན་ཅུང་ཟད་འབྲིན། ཚོག་མར་རྩམ་པའི་གཞི་གདིང་བའི་སྤྲད་དུ་དཔེ་དོན་སྒྲུར་ཚུལ་གྱི་གནད་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཉི། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་ཀྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩེ་སེམས་ཆེ་བ་ལ་བྱ་ཞོ་ལྟར་པའི་མ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མཁས་དགུའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱིང་སྤྱིབས་ཅན་ལ་འཇིགས་མེད་གདོང་ལྡེའི་སང་གི་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་མངོས་པ་ལ་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་གྱི་དུམ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འཕྱར་སྟེག་ཅན་ལ་ལྡོམ་ལྡོམ་སྟོད་པའི་པད་དཀར་ལྟ་བུ་དང་། ལང་ཆོ་ཅན་ལ་མཚར་སྟག་བཟ་བའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ། ཞེས་སྟགས་སྒྲུར་བའམ། གཞན་ཡང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་གཡུ་འབྲུག་སྟོན་མའི་རྩ་གསང་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་གཟི་བྱན་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་སྤྱིད་ལྡན་པ་ལ་ཉིན་བྱེད་འདྲིན་པའི་སྤྱ་རེངས་ལྟ་བུ་དང་།

ནག་ཚུགས་ཆར་བཅད་པ་ལ་དུས་མཐའི་བསྐལ་བའི་འཕྱིན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷལ་
ཁམས་བདེ་འཇགས་ལ་པར་སྒྲིག་ཁམས་པའི་མཆོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་དོན་དོ་འཕྱོད་
ལ་འོད་སྤྲོད་འབར་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། མཛའ་བའི་སྤྱིང་གཏམ་ལ་ཁུ་བྱུག་བྱ་མའི་སྤྱི་
དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་། ཕན་ཚུན་མཛའ་གཏུགས་ལ་མ་བྱ་ས་མཐར་མཇལ་བ་ལྟ་བུ་
སྒྲིགས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ། གནད་དུ་ཐིངས་པ། ཆིག་ཉམས་ཆེ་བ། བལྟས་
པས་མི་རྒྱུ་མས་པ། ཉན་པས་མི་སྒྲིན་པ། དུན་པས་མི་བཟླེད་པ་སྒྲིགས་དེ་ལྟ་བུའི་
ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཐོན་པར་བྱས་ན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་སྒྲིན་སྒྲིམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་
འབྱར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་དཔེ་དོན་སྤྱིར་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཡངས་པ་བསྒྲིན་ནས། ད་ནི་
འཕྱིན་ཡིག་འབྲི་རྒྱུ་དངོས་ལ་སྤྱིར་འཕྱིན་ཡིག་རེ་རེར་ཡང་དོན་ཆན་བདུན་ལས།
དང་པོ་གང་ལ་སྤྱིར་ལྷལ་གྱི་ཆེ་བཟོད། གཉིས་པ་འདུད་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེ་ས།
གསུམ་པ་ཁམས་བདེ་འདྲི་བ། བཞི་པ་རང་གི་གནས་རྒྱུ། ལྔ་པ་སྐབས་བབ་དངོས་
དོན། སྤྱག་པ་སྤྲད་ཆར་དགེ་བའི་སྒྲིན་འདུན། བདུན་པ་མཚུགས་ལྟ་བུ་རིམ་པ་སྤྱི་
བདུན་ནོ། །འཕྱིན་གང་སྤྱིར་ལ་དེ་བདུན་ག་ཆར་བར་མའེས་མོད། འདིར་དེ་བདུན་
ག་ཆར་བ་ཞིག་རང་གི་ནེ་བྱ་ལྡངས་སྤྱི་བའི་སྒྲིབ་སྤྱག་གཞོན་པ་ཞིག་ལ་སྤྱིར་བའི་
དཔེར་མཆོན་ན། ༡མཛའ་སེམས་རྒྱ་བའི་བཞིན་རས་ནམ་ཡང་གྲི་གང་མེད་པའི་
ཁྱོགས་མཆོག་དཔག་བསམ་དབང་པོ་ལགས་ལ། ༢དོན་གྲུབ་ཆེད་པལ་ནས་བྱས་པས་
ཁྱེད་འབྲས། ༣དེར་ཁྱེད་རང་སྤྱི་ཁམས་བཙུ་མའི་གསེར་ལྷ་ར་བཟང་ཞིང་། སྒྲིབ་སྤྱིར་
གི་བཙོན་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱན་ལྷ་ར་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས། ༤འདི་ནའང་འབྱུང་ལྷས་བདེ་ཞིང་
སྐབས་བབ་གྲི་བཞི་པ་ཡར་ལྡན་དུ་མཆིས། ༥སྐབས་དོན་ཁྱེད་ལྟ་བུ། དེ་གར་གསར་
བསྒྲིན་བྱས་པའི་སྤྱད་ཡིག་བསྐྱབ་དེ་བཙུང་བ་ཞིག་འདིར་དོགས་ཆེ་བར་ཡོད་པས་རྒྱ་
རྒྱུད་རེག་ལ་ཅིས་བྱང་ལག་སོན་ཡིད་འཇགས་མཛོད། ༦སྤྱད་མར། དལ་རྟེན་རིང་
འཆོའི་འགལ་སྤྱིར་མཐུན་སྤྱི་བ་མི་གཡེལ་ཞིང་། སྤྱིར་བའི་གནས་ལ་ཆོམ་པ་མེད་པར་
མཁས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་ཅི་བྱེད་དང་། འདི་གར་ཡང་འཕྱོས་འོས་གཏམ་གྱི་རྣམ་སྤྱི་

ཆད་མེད་དུ་འཁྲོལ་བ་འཚལ། ཡེལ་འདེགས་རྟེན་རེད་རང་གི་སྒྲུང་རིས་གསར་
བཟུས་ཚུན་བཞི་བ་གཅིག་བཅས་སྐྱེ་ལོས་༡༥ལ་གྱས་སུ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྩེ་འཕྲིན་
ཡིག་དཔྱུས་མ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཆོག་གི་སྒྲོས་ཀྱང་ཞིང་སྐབས་དོན་འདྲེལ་བ་རེ་བྱས་ན་དེས་
འབུས་སོ། །ཡང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུན་ལྡན་ཞིག་ལ་ལོ་གསར་གྱི་འཕྲིན་ཡིག་རྟེན་འབྲེལ་
ཅན་ཞིག་འབུལ་ན། མཁས་པར་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ན་མ་མཁའི་དགྲུང་ལ་
བསྐྱེངས་པ་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་ཟུར། གྱས་པས་ཁྱ་སྐྱེང་། རྩོགས་ལྡན་
གསར་བའི་ལང་ཆོ་མིག་གི་དབྱེད་དུ་བལྟམས་པའི་དུས་ཆར། རྩོས་མཆོག་གང་གི་ད་
ལྟར་བ་ཡང་ཞིང་། སྤྱོད་པ་སྤྱར་བའི་སྤྱོད་ལམ་རྒྱན་ལྡན་ངོས། རྩོས་སྤྱངས་རིག་པའི་
སྤྱོ་ལྡན་རྟོན་པོས་ཀྱན་རྫོངས་ཐལ་བར་བྱས་ཏེ་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དཀོངས་དོན་
ཁྱ་མཆོའི་གཏིང་མཐའ་ལོན་པས། གཞན་པན་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་སྤྱོད་འཁོག་མེད་
མཁའ་ཁྱབ་དུ་སྤྱོ་བཞིན་པའི་སྤྱར། ད་ཆ་འཛམ་བུའི་དགེ་མཚན་འཕང་དུ་མཐོ་བའི་
སྤྱིང་འདིར་གན་མ་ལོ་གསར་བའི་དུས་སྟོན་གྱི་སྤྱོ་རངས་གསར་དུ་ཤར་བར། འབྱར་
ཆོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་གིན་མཚན་དུ་རྩོལ་བའི་ཡོ་ལང་བསམ་བཞོད་
ལས་འདས་པ་སྤྱོ་སྒྲུང་དུ་བཞུགས་པ་གོར་མ་ཆག སྤྱོད་དུ་འང་། སྤྱིའི་སྤྱོན་བཟང་
རིང་དུ་བརྟན་ཅིང་། མཁའ་ཁྱབ་ལ་པན་པའི་མཛད་བཟང་ཡར་ལྡན་གྱི་བྱགས་་་་
དཀོངས་ཟབ་མོ་ན་མ་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་མཁྱེན་མཁྱེན། ཅེས་ཁྱ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ལོ་
གསར་གྱི་རྩོས་མཆོན་པར་ལྷགས་སྤྱན་ཀ་ར་འབུམ་པོ་གཅིག་དང་། བཀྱ་ཤེས་པའི་ལྟ་
རྩོས་གིས་འབྲེལ་བཅས་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོ་ན་ས་གྱས་སུ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་།
སྤྱངས་ཡོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་དོན་མེད་པའི་བྱ་བར་གཡེངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་ལ་སྤྱོ་བ་
གཞེར་གྱི་སྤྱན་སྤྱལ་གཏོང་བའི་འཕྲིན་སྤྱར་ན། ལྟན་སྤྱོས་སྤྱོ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་མེ་
སྤྱར་འབར་བ་སྤྱོ་བའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་སྤྱན་པའི་རྩོལ་མོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩ་བའི་བདུད་ཅིར་
སྤྱར་བ་གང་དེའི་མདུན་དུང་དུ། ལྟ་རིག་ཆལ་དུ་བག་ཡངས་སྤྱོ་ཅིན་པའི་ན་མ་དཔྱོད་
གྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་མཁྱེན་རབ་འདོད་འཛོ་ནས་ཆེད་དུ་སྤྱོལ་དོན། དེར་གི་ཆར།

མཚུངས་སྐྱེས་དཔེ་པའི་མཛའ་གྲགས་གང་ཉིད་སྤྱོད་ཁམས་སྟོན་སྤྱི་དཔལ་ལ་འགན་པ་
གཞིར་བྱས། འདི་ནང་འབྱུང་ཁམས་དགེ་མུར་འཆད་སྤྱི་བཙོན་པ་ལྟར་བྱངས་
ཏེ་གཞན་མན་རྒྱང་བའི་འོད་དཀར་རྟག་དུ་སྤྱོད་བཞིན་མཆིས། ཆེད་དུ་བྱ་སྤྱོད་། རང་
ཅག་གཞིན་དུས་ནས་མན་རྒྱན་འདྲིས་ཆེ་ཞིང་། བཙེ་གདུང་ཆད་མེད་པའི་དྲ་བས་
འཐམས་པར་གྱུར་ཅ་ན། བྱིད་ལ་ལྷག་པར་གདུང་ཞིན་ཡོད་པ་སྤྱོད་མ་དགོས་ལ།
དེའི་ཕྱིར་ད་ཆེད་བྱིད་རང་ལ་འདི་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་ལྟན་
སྤྱིས་ནས་གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་ཡོད་ཁར། ཕྱིར་བྱིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིན་དུ་
ཡོད་པ་དང་གཅིག མཐུན་བྱིན་ལངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལག་མི་ཐོགས་པ་དང་གཉིས།
མཛའ་འབྲེལ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་གཤམ་མི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ཉི། ཆ་བྱིན་ཕྱན་ཆོགས་
གསུམ་ལྟན་འདི་འདྲ་བའི་དུས་སྤྱོད་གཉེར་ལ་བཙོན་པ་བཞེན་ཏེ་མཁས་པའི་བྱོ་
མཆོག་གི་ཡང་ཅེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན་ནི། ཡེ་མ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་
འདི་ཉིད་ཤིན་དུ་མངས་པས་སྤྱོད་ཅི་ཞིག་སྤངས་ཞིབ་དུ་སྐྱེས་ཤིག དེ་བས་ན་དོན་
མེད་པའི་བྱ་གཞན་དེ་དག་ཀྱིས་པའི་རྣམ་ཅེད་དང་འདྲ་བར་ཅམ་གྱིས་བརྒྱར་ནས་ད་ལྟ་
རང་དུ་སྤྱོད་གཉེར་གྱི་གཤམ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་བབ་འདུག བདག་གི་ཤ་ཆ་ཞིང་སྤྱོད་ཏེ་
བའི་གཏམ་འདི་ལ་དགོངས་ཁལ་མི་མཛད་པར་ཅི་ནས་ཀྱང་རེ་འབྲས་དོན་སྤྱིན་གནད་
དུ་ཐིངས་པ་ཞིག་སྤྱོད་རྒྱ་སྤྱོད་མཐུན་གསུང་མཐུན། ཅེས་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དང་།
དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱ་ཆར་གྱི་དཔེ་ལྟར་བྱ་ལགས། སྤྱོད་མའི་ཆར་ཡང་། རིང་འཆའི་
འགལ་སྤྱོད་མཐུན་སྤྱོད་མི་དམན་པའི་ངོས། ད་ལམ་གང་ཞུས་བྱགས་ཀྱི་དཔལ་ལེན་འི་
བྱ་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བ་དང་། འཕྲོས་འོས་གཞན་གསོས་བྱ་མའི་མཁྱིན་བྱ་ཡང་
དཔུར་རའི་གདངས་ལྟར་ཆད་མེད་དུ་ལྷིང་བ་དགོངས་འཇགས་འཆལ། སྤྱོད་གཉེར་
མཛད་ཏེན་དུ་རིག་གནས་ལྟའི་སྤྱོགས་བམ་གསར་བྱིས་སྤྱོད་ལགས་གཅིག་དང་། ཁ་
དར་ཏེན་བདེ་མ་བཅས་སྤྱོད་ཆོས་ཉ་བཟང་པོར་སྤྱོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་། སྤྱོད་སྤྱོད་མཐུན་བྱིན་པའི་མཛའ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་དགའ་དར་འབྱུང་བ་དང་།

སྒྲགས་འཆམ་འདྲིའི་འཕྲིན་ཡིག་སྒྲར་ན། གཞུང་ལྷགས་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོར། རྒྱུས་སྤངས་རིག་པའི་གྲ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་བུ་སྤངས་པའི་སྒྲིང་དུ་བདེ་བར་སོན་པ་ལུན་ཆོགས་རབ་བརྟན་རིན་པོ་
 ཆེ་གང་དེའི། ཞབས་བྲུང་མཁས་དགུའི་རལ་བའི་མེ་ཏོག་གིས་ཉེ་བར་མཆོད་པའི་
 མདུན་བྱང་ག་ལ་བར། ལུན་རྩམ་གཡེང་གི་ཁོལ་བྱར་ལུས་པའི་གྱིན་བ་ལེགས་བཤད་
 གྱི་མཆོན་ས་གྲས་པས་བྱ་མཆིད། ལུན་ཆོགས་དགེ་བའི་དུས་ཆར། ལེགས་བྱས་སྤྲོང་
 གིས་བསྐྱུན་པའི་སྒྲ་མཆོག་རྒྱ་ཤེལ་དབང་བོར་ཉེ་ཞེ་ར་རིའི་མཆན་མས་མ་གོས་ཤིང་།
 གྲས་ཉག་བཙོན་པའི་རྩ་མོའི་བང་ཅལ་གྱི་འགྲོས་བཟང་སྤྲོད་མེད་གྱི་ངང་། རྒྱ་ཆེན་
 རིག་པའི་ས་ཁྲོན་བདེ་སྒྲག་དུ་བྱུལ་བའི་སྒྲ་ལ་བཟང་མངོན་དུ་གྱུར་ཉི། སྤྲོན་མེད་རྩམ་
 དཔྱད་གྱི་ལང་ཆེའི་འཕེལ་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རི་དྲགས་མིག་ཅན་རང་
 གི་དགའ་མར་སྒོབ་པའི་དཔལ་ལུན་སྤམ་ཆོགས་པ་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་བོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བསྐྱགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ། འདིར་འཁོད་པའང་
 དགའ་བའི་རྩམ་ལངས་ཤིང་འཇུག་བག་གི་ཉིན་བྱེད་སྤྲོང་ནས་ཤར་བས་མཆུ་སྒྲིས་གྱི་
 འདབ་མ་ཉིན་མཆན་དུ་བྱམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་བས་སུ་མཆིས། འཆམ་བྱ།
 སྤྲོད་མའི་ཆར་ཡང་། གྲོགས་མཆོག་ཡིད་གྱི་མེ་ཁོང་གང་ཉིད་སྒྲ་འཆོད་གེ་བའི་ཐབས་
 ལ་བཙོན་པ་གཡེལ་མེད་ངོས། རིང་མིན་འདི་རྩོགས་སུ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱུས་
 བཟང་སྤེལ་སྤྲོད་ལྱར་སྤྲོད་བྱགས་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། དེའི་བར་དུའང་འཕམ་ལྷན་གྱན་དུ་
 དགེ་བའི་བསྐྱབ་སྤྲོན་དང་འབྲེལ་བར་གསུང་འཕྲིན་སྒྲིང་གི་བཅུད་ལེན་དུས་དང་དུས་སུ་
 འཛོ་བར་བྱགས་བསྐྱུད་མེད་པ་མཁྱེན་མཁྱེན། ཅེས་སོར་བཅུའི་འདབ་མ་སྤྲོང་གར་
 རྒྱམ་ཞེ་གྲས་པས་གསལ་བ་འདེབས་པ་ལགས། སྤྲོབ་གཉེར་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་དགའ་དར་མཆོན་སྤྲོད་དུ་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་སྤུས་ལྡན། བཟང་སྤེལ་དོ་ཙ་གཉེས།
 ལྷ་གོས་དབང་ལྡན་མ་སྤམ་འབྲེལ་བཅས། སྤོ་ཉ་བསམ་གྱུ་བ་ཆེ་དཔལ་ཆེད་མངགས་
 གཏོང་ལུལ་བར་བྱགས་བྱམས་བཅེའི་སྤྲོང་ནས་དགྲུས་བཞེས་མཛད་པར་ཅི་གནང་།

ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོ་བཟླ་ཤིང་ལྷ་སྒྲིང་ས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ལྷ་རིག་སྤྱང་ས་པའི་གྱར་ཁང་ནས་སྤྱལ།
 ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་བྱིམ་གཞིརི་གནས་ཚུལ་ལྷ་བྱའི་འབྲིན་ཡིག་སྤྱར་ན། རྩམས་
 བཅེའི་པད་འདབ་ལྷགས་པར་གྲོལ་བའི་རྫོག་པོ་སྤྲོན་ཆོགས་ལྷ་དབང་གང་ལ། སྤན་སྤྱིང་
 མོ་སྤྲོན་ཆོགས་གཤུ་སྤྲོན་ནས་ལྷ་བས་བདེར་ཁྱ་འབྱལ། དེར་སྤྱིརི་ལྷ་ན་པོ་གཡོ་མེད།
 གསྤང་གི་འབྱུག་དབྱངས་འགག་མེད། རྩགས་ཀྱི་འབྱུ་འབྱུལ་ལྷ་དེ་མེད་རོས་བདེ་
 དྲངས་སྤྱ་འཆོ་གཞིས་གཞིརི་བྱས། འདིར་སྤྱ་སྤྲོན་མའི་ཆོས་སྤྲོད་ཅིག་ལ་མ་ཡུམ་གན་
 མའི་སྤྱ་གཙང་དེ་ག་འཕར་བལྟམས་བྱང་བྱེན། ལྷ་རྩེ་དཔལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་ཆེད་
 གཞིརི་ཀྱི་གདན་དྲངས་ཉེ་ཉིན་འགར་སྤན་དབྱེད་ཅི་རིགས་བཀྲིས་ཉིང་ད་ཆ་གཞི་མེད་
 སངས་དྲངས་ལྷ་བྱར་བྱར་པས་དེད་ཅག་བཟའ་འབྱུ་ཆང་མ་རྫོགས་ལྷ་ན་གསར་བའི་
 དཔལ་ལ་རོལ་བཞིན་དུ་མཆིས་པས། དེ་ག་ནས་ཀྱང་རྩགས་དོགས་གདན་ནས་མཛད་
 མི་འཆལ། བྱིའུ་མ་ཆུང་དོན་གྱུབ་དབང་གྱལ་ལ་ས་གའི་བཅུ་གཅིག་འབྲོད་སྤྱོར་སྤྲོན་
 རྩམ་ཆོགས་པའི་ཉིན་ནས། སྤལ་སྤྱར་སྤྱོག་གི་སྤྱོར་བ་སྤྱོད་མགོ་བཙམས་པར། ཉིན་
 འགའི་རང་ལའང་། སིན་དུ་ལོབས་སྤྱེན་ཞིང་སྤྱ་དག་པ། སྤྱད་གསང་མཛོ་ཞིང་སྤྱོག་
 ལ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་བཙས་མིན་ཚུལ་བྱལ་དུ་ཐོན་པས། བ་མཉམ་ཀྱན་གྱི་ཁྲོད་དུ་སྤྱ་
 སྤྱར་གྱི་དབྱུས་ན་སྤྱ་བ་དང་། མེ་རྟོག་གི་ནང་ན་པར་བཞིན་དུ་རོམ་ཆོག་པ་ཞིག་འོང་
 དེས་པའི་རེ་བ་མཆིས་གཤིས། རྫོག་འོང་ཆོས་ཆེར་རྩགས་དགྲེས་པར་མཛོད་ཅིག ད་
 ལ་ཆར་ཆུ་སིན་དུ་མོད་ཅིང་དུས་ལྷར་བབས་པས་ལ་རྟོག་གི་སྤྱེ་ཐངས་བཟང་བའི་ཆད་ལ།
 ཉེ་ལམ་ལོ་རྫོགས་ལྷ་ཆུ་ཆུན་ལ་བྱང་མ་བྱང་བར་གན་པོ་ཆོས་སྤྱིང་ལྷེ། དོན་ལའང་གནས་
 ཆོད་དུ་འདུག དའི་ལྷ་བས་ཀྱིས་རི་རྩའང་སྤྱོས་དུགས་པས་སོག་ལྷག་ཆེ་ཆུང་ཀྱན་ཀྱང་
 རྩར་ལོ་རྩམས་ལས་འཕེལ་ཁ་ལེགས་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་མཆོན་ཅམ་ཁྱས་པ་ལགས།
 འབྱུང་ཆར། སྤྱིརི་སྤྱ་མདོག་བདེ་བའི་ཐད་ལ་ཉིན་མཆན་དུས་དུག་དུ་བཙོན་པ་མི་
 ལྷོད་པའི་རོས། ཁོམ་ལྱང་ན་མ་ཡོད་ཅིག་ལ་འདི་གར་ཞབས་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བའང་དོན་
 སྤྲོན་ཡོད་པ་དགོངས་འཇགས་ཁྱ། ཉིན་བྱག་ཕྱིས་འཆོམ་དུབ་མ་བྱ་ལོངས་གཅིག་དང་།

སྒྲིལ་བོལ་བྱ་འཕུར་མ་བཅས་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་གི་ཡིང་ནས་སྒྲུ་ཆོས་ལ་ཕུལ། ཅེས་པ་ལྟ་
བུ་དང་།

ཡང་། རང་གི་སྒོ་བ་སྒྲིགས་ཤིག་སྒོ་བྱར་དུ་ཁམས་མ་བདེ་བ་ལ་བསྐྱར་འདྲི་བྱེད་
ན། ཡིད་མཐུན་སྒྲིང་གི་དུམ་བུ། རྒྱ་བལ་སྒྲིགས་གྱི་དངས་མ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཚོ་གང་
ལ། སྤུན་ཡིད་བཞིན་སེང་གི་ནས་བརྟུངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཁྱ་ན། དེང་།
མཛའ་བཤེས་དམ་པ་ཉིད་སྒོ་བྱར་དུ་སྐྱེའམས་ཅུང་ཟད་མཉེལ་བའི་ངང་རྒྱལ་དེ་རིང་
སྒྲིག་འཕྲིན་ལས་གོ་ཚོས་བྱུང་བར། དར་ཅིག་ལ་ཉེན་གྱི་ཟས་དང་མཚན་གྱི་གཉིད་
ཀྱང་མི་དུན་པའི་ཆོད་གྱིས་སེམས་སྒྲོང་སྒྲོང་བོར་བྱུར་ཏེ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་གྱི་གནས་ལ་
གཏུགས་ནའང་། དེ་ག་ནས་འབྲལ་དུ་སྤུན་དཔུང་འཕྲོད་སྒྲུར་ལ་བྱགས་བཙོན་གཡེལ་
མེད་དུ་ཡོད་ལས་ཆེ། སྤུན་ཡང་རིང་མིན་སང་གནངས་ཅི་རིགས་ལ་མཚྱགས་ཤིང་གྱིས་
མདུན་དུ་དངོས་བཅར་བྱེད་དེས་ལགས་པས། དེ་བར་དུ་ཟས་སྦྱོད་ལ་སྤུན་དཔུང་གང་
ཐད་ནས་འགལ་སྒྲོང་མཐུན་སྐབ་མི་སྟོད་པ་སྐྱེམ་ཐུན་མཐུན། ཅེས་བསྐྱར་འདྲིའི་ཉེན་
དུ་ཤིང་ཐོག་གསར་སྤྲོན་སྒོ་མ་གང་དང་། རྩེ་ཚར་རིང་བའི་ལྷ་རིག་བཅས་ཆོས་ལ་ཕུལ་
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཤི་སྤྱག་བྱུང་བ་ཞིག་གི་མིག་སྤུན་དུ་སྐྱར་ན། ཆེ་བཟོད་དང་
རང་མིང་འཁོད་པ་གོང་སྒོས་རྣམས་གྱིས་རིགས་བསྒྲེལ། དེ་འཕྲོས་སྤྱ། དེང་གི་ཆར།
སྤུན་དཔུང་རིམ་སྒྲིལ་ཐབས་ཟབ་མོ་འདི་མ་བྱས་སྐལ་བ་མེད་བཞིན་དུ། ད་ལམ་མལ་
ཁྲིའི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱུར་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་ཅག་རྗེས་བསྐྱར་ལྷ་བྱས་ལྷ་བའི་ལམ་པོ་ཆེར་
ཐེགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཏམ་ངན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྩ་བའི་ཁྱང་བྱ་འགས་པ་སྐྱམ་
བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་བསགས་མཐའ་མཛད་པ་དང་། རྒྱུས་མཐའ་འཆི་བས་བསྐྱས་
པ་འདི་བསྒྲིག་དུ་མེད་པའི་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱིན། ད་ནི་ལྷ་ངན་དང་
མིག་རྒྱ་བཏོན་པས་ནི་ཅི་ལ་ཡན། དེའི་ཕྱིར་དེར་འཁོད་ཤལ་ལྷས་རྣམས་ནས་ཀྱང་
སེམས་ངལ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱངས་ཏེ་གཤེན་པོར་གང་ཡན་གྱི་དགོ་སྐབ་གནད་སྤྲོན་ཅི་
སྒྲིགས་རེ་གལ་ཆེ་བར་ཁྱ། འདི་ག་ནས་ཀྱང་སྐབས་ཡུལ་སོ་སོར་འཕྱོར་ཆོད་གྱིས་

ལྷགས་བཅོ་བྱ་རྟེན་རེ་ལུ་ཅིང་། མཚན་གསུམ་རིན་པོ་ཆའི་རྟེན་དུང་མཚན་ཚགས་
 ལྷ་ལྟོས་གང་ཉིགས་བཤམས་ཐོག་དུས་འདས་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་
 བསྐལ་ལས་ཤོལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བདེ་སྤྱག་དུ་འཛོལ་པའི་སྤྱབས་འབྲིན་
 གང་དྲག་བྱ་བ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་བཙོན་བཞིན་ཡོད། མེས་གསའི་རྟེན་དུ་ཁ་དར་
 གཅིག་དང་། འབྲུ་ཁལ་གསུམ་བཅས་བསྐྱར་ཡོད་ལགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉི། འདི་
 དག་གིས་མཚན་རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་མི་མདོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅི་
 རིགས་པར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གི་སྤང་བ་ཅི་དགར་བཞུར་བའི་རྒྱལ་ལྟོ་སྤྱི་སྤྱི་འཕར་
 ཡངས་པོར་དབྱེ་བར་རིགས་སོ། །དེ་ནི་སྤྱར་ཡུལ་སོ་སོར་འཆམ་པའི་ཆེ་བརྗོད་རི་ལྟར་
 འབྲི་རྒྱལ་དབེར་མཚན་ན། རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སྤྱ་མ་ཞིག་ལ་སྤྱར་ཆོ།
 ལྟར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ཀྱན། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་སྤྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
 གང་གི་ཞབས་པད་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བསྐྱར་འབྲུལ་བའི་རྟེ་དུང་དུ། ཞེས་སམ། འདི་ལྟ་
 གཏན་ཀྱི་སྤྱབས་གནས་ཉག་གཅིག་ བསྐལ་བའི་མཐར་ཡང་གཞལ་དཀའི་བཀའ་དྲིན་
 རྒྱ་མེད་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་ཞབས་བྱང་ཐར་འདོད་བྱེ་བའི་འདུག་རིགས་དམ་པར།
 ཞེས་སམ། མདོ་རྒྱུད་རིག་པའི་མན་ངག་པོགས་ཆོད་དུ་རྩྭ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བསེས་གཉེན་
 ཆེན་པོ་གང་གི་ཞབས་མེན་པ་རྒྱ་རྒྱ་གའི་གཟི་མདངས་ཏེ་བར་འཕྲོ་བའི་ཁྱི་དུང་དུ།
 ཞེས་སམ། ཐར་བའི་ས་མཁན་ཆེན་པོ་གང་དེའི་ཁྱི་གཤམ་དུ། ཞེས་སམ། ལྟ་མིའི་
 རྣམ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་གང་གི་ཞབས་ཀྱི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་རྟེ་དུང་ག་ལ་བར།
 ཞེས་སམ། ལྱང་རྟོགས་བྱེ་བའི་གཉེར་མཛོད་གང་དེའི་ཞབས་པད་དུ། ཞེས་པ་ལྟ་
 དུས་རང་ལ་བཀའ་དྲིན་མཚན་དུ་ཆེ་བའི་སྤྱ་མའམ་ས་མ་ལྟ་བུར་མཚན་རྗེན་པ་ནས་
 བབྱང་ན་མ་གུས་པའི་རྟགས་ཐོན་པ་ཡིན་པས། མཚན་དངོས་ནས་བརྗོད་པར་དཀའ་
 བའི་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དུན་པའི་ཐབས་ལ་གཟབ་པར་བྱོ། །རང་གི་ལྷས་
 རྟེན་སྤྱིད་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་ལ་མ་ལ་འབྲུལ་ན། བུམས་བཙེ་བདུད་རྩི་གཟེགས་མ་ཅི་
 དགར་འབྱེད་པའི་དྲིན་ལྟར་ས་མ་རྣམ་གཉིས་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་མདུན་སར། ཞེས་སམ།

བཙེ་བའི་རང་མདངས་སྟོན་སྒྲིའི་དཔལ་ལས་དཀར་ཞིང་། བུམས་པའི་ཚུ་རྒྱན་གངས་
 ཚུའི་གྲང་ལས་བསིལ་བ། བཀའ་དྲིན་རྒྱ་བུལ་ཡབ་རྩེ་དམ་པ་གང་གི་ཞབས་པད་དྲི་མ་
 མེད་པའི་ཟེའུ་འབྱའི་རྒྱལ་ས། ཞེས་སམ། བུམས་དང་བཙེ་བའི་འཛུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་ཤིང་། རྩ་ཞོ་བདུད་ཅིས་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་མ་ཡུམ་དྲིན་མོ་ཆེ་གང་གི་
 ཞབས་བྱང་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་སྐྱར་བ་གང་དེར། ཞེས་སམ། རྩེད་དཀའ་དོན་ཆེའི་དལ་
 འཛུར་གྱི་རྩེན་བཟང་སྒྲན་པའི་སྒྲིའི་ཡུམ་དྲིན་ལྷན་གང་གི་གཏོང་བ་ཡངས་པའི་ཕྱག་
 སོར་གྱི་འདབ་མའི་མཐིལ་དུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲོབ་པའི་དགེ་ཆན་ལ་
 འབུལ་ན། ཡུལ་སྐྱར་སྒྲོག་གི་བཀའ་དྲིན་ཅི་འདོད་དུ་བསྐྱངས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དམ་
 པའི་ཞབས་སེན་རྒྱ་ཆོས་གསར་བའི་བྱང་དུ། ཞེས་སམ། ཡོན་ཏན་གྱི་མེག་སྒྲན་ཅི་
 དགར་སྒྲོལ་བའི་དགེ་ཆན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་སྒྲེགས་སུ། ཞེས་སམ། སྒྲོང་ལ་མེད་
 པའི་བྱགས་བཙེས་བུ་བཞེན་སྒྲོང་བའི་དགེ་ཆན་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་མདུན་སར། ཞེས་
 སམ། ཟབ་གསང་རིག་པའི་བདུད་ཅིའི་བཞོ་བཤའ་མངས་མེད་དུ་འབྱེད་པའི་བཤེས་
 གཞན་མཆོག་གི་སྐུ་གམ་དུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྲུ་སའི་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
 པ་ཞིག་ལ་འབུལ་ན། བཀའ་པོད་གཞུང་བརྒྱའི་གཏོར་མཛོད་གང་གི་ཞབས་པད་སྐལ་
 བཟང་བྱང་བཙེན་པའི་དོ་རར། ཞེས་སམ། མདོ་ཐུགས་གཞུང་བརྒྱ་གཟིགས་པའི་
 མཁྱིན་སྒྲན་ཡངས་པ་གང་གི་སྐྱན་ཐར། ཞེས་སམ། བསྐྱན་པའི་གཞུང་ཤིང་ཡུམ་
 ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཟབ་དོན་ལག་མཐིལ་གྱི་རྩལ་བཞེན་གཟིགས་པའི་དུན་དབང་ཆེན་པོ་
 གང་གི་མདུན་པད་དུ། ཞེས་སམ། ངན་རྟོག་སྒྲང་བའི་སྒྲོས་བུམ་སྒྲེ་མར་འཐག་པའི་
 རིགས་སྒྲ་མེད་ཆེན་གང་གི་མདུན་ས་རབ་དུ་ཡངས་པར། ཞེས་བུ་བལ་སྐགས་པའི་
 ཆོག་གི་སྒྲོར་བ་བབ་ཆགས་པ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་རོ། །ཞོང་གསལ་དེ་དག་ལས་དང་བོ་
 བལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོག་སྒྲོར་སྒྲེལ་ཚུལ་གྱི་དཔེར་མཆོན་པ་ཅམ་ལས། སྒྲོ་གྲོས་གྱི་ན་
 ཆོད་ཚུང་བཟད་ནར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོ་འདི་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱར་ག་ལ་རིགས།
 དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མཆོག་དམན་བར་མ་ནང་མན་ཚུན་སོ་སོར་སྐྱར་ཚུལ། མཆོག་གིས་

དམན་པ་དང་བར་མ་ལ་སྐར་ཚུལ། དམན་པས་བར་མ་དང་མཆོག་ལ་སྐར་ཚུལ།
 བཀྱར་མྱི་དང་ཞེས་ཅི་ལྟར་སྐྱོར་ལུགས། དབང་ཐང་ཅི་ལྟར་ཆེ་རིམ་གྱིས་ཆོག་ཅུས་
 བཏོད་ཚུལ་སྟགས་དང་། ཐ་ན་ཀུ་རེ་དང་ཅེད་མཆར་གྱིས་བཞད་གད་སྟོང་ཚུལ།
 མྱོང་པ་པའི་སྟོ་འདྲགས་གཅོད་ཕྱིར་དྲི་བ་བྱེད་ཚུལ། སྟོན་མཆར་དམའ་འབེབས་ལ་
 རྩལ་མའི་ཆོག་གིས་ཐིག་ཚུལ་སྟགས་དང་། བྱད་པར་དུ་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་མཆོད་
 བྱིན་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོག་བཅད་ལུགས་སྒྲེལ་མའི་སྟོན་དག་གི་ཆབ་ཤོག་སྐར་ཚུལ་སྟགས་
 རྩེ་ཆེར་ཤེས་འདོད་ན་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་འབྲིན་ཡིག་དང་ཆབ་ཤོག་གི་བསྟན་བཅས་
 ཡོད་དོ་ཅིག་དང་། མ་མཐའ་ཡང་བོད་མཁས་པ་མི་པམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་ཚུལ། སྤམ་
 མེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། བས་བ་མི་པམ་རྒྱ་བ་སྟགས་ཀྱི་ཡིག་སྐར་རྣམ་གཞག་དག་ལ་
 འདྲིས་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་འདིར་སྟོ་རྩལ་པར་བྱ་འཆལ། གསུམ་པ་འབྲིན་ཡིག་གི་སྟོལ་
 ག་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཚུལ་ནི། སྐྱིར་འབྲིན་ཡིག་སྐར་ཚུལ་གྱི་འགྲོས་ལ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་
 པཌ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སྟེ། རྩེ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོལ་ག་སོར་བཞག་བྱས་པ་
 ལ། སྐྱིས་སྟེ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྟགས་ཀྱི་དུས་ནས་བཟུང་ཉོར་རྒྱལ་དང་
 རྩེ་རིམ་བྱོན་རྣམས་དང་མིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྒྲིགས་ཆེ་བའི་བྱེད་ལས་རྩེ་ནག་གི་ཡི་གེ་
 སྐར་སྟོལ་ཅི་རིགས་པ་ཡང་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བས། ད་ཆ་བོད་གངས་ཅན་དུ་སྟོལ་དེ་
 དག་གི་ལེགས་ཆ་དྲིལ་བའི་འབྲིན་ཡིག་སྐར་ཚུལ་གཞན་དང་བྱན་མང་མ་ཡིན་པའི་སྟོལ་
 ག་འདི་བྱུང་བར་མདོན་ནོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་བོ་བ་ལ་འབྱུ་མི་པམ་རྣམ་ཚུལ་གྱི་ཡིག་
 སྐར་རྣམ་གཞག་ཉིད་ཤིན་དུ་ལེགས་མོད་ཀྱང་། ཆོག་བསྟུས་དྲགས་པས་བྱི་རབས་པ་
 པལ་ཆེ་བར་དོན་དུ་འབྱུར་དགའ་ལ། དེའི་བྱིར་དེའི་ཁོག་འབྲུབས་གཞིར་བཞག་ནས་
 ཉེར་མཁོ་འགའ་གསལ་བར་འགྲེལ་ན། བྱི་གཞི་དར་གོས་སྟགས་རྩེ་ཅམ་བཟང་བ་
 དེ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་དང་བཀྱར་མྱི་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ད་ལྟའི་ཤོག་གུ་སྐྱས་བཟང་འདི་ཉིད་
 ཤིན་དུ་ལེགས་ལ། ཆེ་རྒྱང་མ་མཐའ་ཤོག་དགར་སྐྱ་ཆོད་ལོངས་པའི་གཞིར་ཤོག་གུའི་
 ཉོད་ནི་གཞན་གྱི་ས་དང་སྤྲོད་ནི་རང་གི་ས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤོག་གུའི་གཡས་ནི་

གཞན་དང་། གཡོན་ནི་རང་གི་ས་ཡིན་པས། རྟོད་དང་གཡས་ངོས་ས་རྟོང་ཆེ་བར་
 བཞག་པ་ཞེས་བྱས་པ་དང་། རྟོད་དང་གཡོན་ངོས་རྒྱང་བར་བཞག་པ་དམན་ས་
 བརྒྱང་བ་ཡིན། རྒྱུ་ཡུལ་ཅི་ཙམ་མཛོ་བ་དེ་ཙམ་པས་རྟོད་ཀྱི་ཤོག་རྟོང་ཆེ་ལ་རྟོད་རྒྱང་།
 རྒྱལ་བ་ཡབ་སྐུ་བཀའ་ཤོག་ལྟ་བུ་ལ་ནི་དེ་ལས་རྟོག་ཏེ་རྟོད་ཆེ་ཞིང་རྟོད་རྒྱང་བར་གྱི།
 ཆེ་བརྗོད་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་ཤར་གཅིག་ལ་རྒྱད་ན་ལེགས་མོད། གཡ་ཏེ་དེ་ལས་མང་
 ན་ཐུང་གཉིས་སམ་ཐུང་དང་གཉིས་ལྟ་བུ་བྱིས་པའི་འོག་ཏུ་ས་རྟོང་མཛོ་གང་ཙམ་བཞག་
 པ་དེ་ལ་ནི་འབེབས་ཟེར། མི་ལམ་པས་ཡིག་མགོའི་ངོས་ཏེ་གཡས་རྒྱགས་སོར་བཞི་
 ཙམ་བྱས་ན་གཡོན་ངོས་སོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོག་པར་བཤད་པ་ནི་ད་ལྟའི་འབྲི་སྒྲུལ་དུ་
 ཤོག་དཀོན་བྱང་བ་ལྟ་བུས་མིག་ལ་མི་མངོས་རྟུབས་གཡས་ངོས་སོར་བརྒྱད་ཡིན་ན་
 གཡོན་ངོས་སོར་བཞི་དང་། གཡས་ངོས་སོར་བཞི་ཡིན་ན་གཡོན་ངོས་མ་མཐའ་སོར་
 དོ་ཙམ་བཞག་ན་མངོས་སོ། །ཡིག་ཐུང་གི་བར་སོར་གང་ཙམ་བྱིས་དོག་པོར་བྱིས་པ་ཞེས་
 དང་། མིག་བར་སོར་དོའམ་ཐུང་དང་དོ་ཙམ་བྱིས་ཡངས་པོར་བྱིས་པ་ཞེས་མ་ཐུར་བ་
 ཡིན། ཆེ་བརྗོད་ནང་གི་ཞབས་ཀྱི་པརྒྱའི་རྒྱང་དུ། ཞེས་པའི་འོག་ཐད་དུ། རང་
 ཅིང་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་ཐུན་ཞེས་པའམ། བྱས་པས་བྱ་གསལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐུན་
 དང་བྱས་ཞེས་པ་ཞབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཁེལ་བར་བྱིས་པ་ཞེས་ཆེ། པརྒྱའི་འོག་ཏུ་བྱིས་པ་
 འབྲིང་། རྒྱང་འོག་བྱིས་པ་ཐ་མ་ལྟ་བུས་རིགས་བསྐྱེས་ནས། རང་དང་མཉམ་པ་དང་
 རང་ལས་དམན་པ་ལ་འབེབས་མ་བཞག་པར་ཐད་བྱིས་བྱས་པས་འབུམ། དེ་བཞིན་དུ་
 མཐུག་མཐར་བྱས་པ་ཆེན་པོས་བུལ་ཅེས་པའི་འབྲུ་གསུམ་པོ་ཡང་རིམ་པས་འོག་ཏུ་
 བཅེགས་ཏེ་བྱིས་པས་ཞེས་མཆོན་ནོ། །ད་ལྟ་བྱ་ནག་གི་སྒྲུལ་ག་དར་ཆེས་རྟུབས་མངོས་
 མཆོན་བྱིས་ཐིག་བཏབ་པའི་ཡིག་ཤོག་ངོས་སུ་འབྲི་ཆེའང་ཐིག་ཐུང་གཅིག་གམ་གཉིས་ཀྱི་
 འབེབས་འཛོག་པ་ལྟ་བུས་གོང་གི་འགྲོས་འགྲིབས་རྒྱལ་སྒྲོས་དཔག་པར་བྱའོ། །ཡིག་
 གཞུགས་ཀྱང་། བཀའ་ཤོག་དང་། གཏན་འཇགས་ཏེ་ཆོད་ཁྱ་བུ་ལ་རྒྱབ་དང་འབྲུ་
 ཆ་ལྟ་བུའི་ཡིག་ཆེན་གྱི་ཞིང་། དེ་མེན་དུས་མའི་འབྲིན་ཡིག་ལ་ནི་གཤར་མའི་རྒྱགས་

བྱིས་སམ། བོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཐག་མ་གང་ཡོགས་བྱི་བར་བྱའོ། །མཐུག་དུ་མི་ནོར་བའི་
 རྒྱ་འདེབས་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་རྒྱ་འདེབས་པའི་ཁྲུང་ས་སྤྱི་ལྷ་མ་ཆོས། འཕགས་པ་བརྒྱད་
 རྫོང་བའི་རྟག་དུའི་ལེའུར། གསེར་གྱི་སྤྱིགས་བཅའ་ལ་རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བཏབ་ནས་
 བཞག་ཅེས་པ་འདི་འདྲིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་ནི། ཆོག་མི་འབྲུགས་པ་ཆོག་གི་
 རྒྱ། ཆོག་མི་འབྲུགས་པ་ཆོག་གི་རྒྱ། ཆོག་རྒྱུང་མི་འབྲུགས་པ་ཤད་གྱི་རྒྱ། ཤོ་མོ་ག་
 མི་འབྲུགས་པ་ལེའུའི་རྒྱ། ལེའུ་མི་འབྲུགས་པ་སྐབས་གྱི་རྒྱ། མཐའ་མི་འཆོལ་བ་ལྷ་
 ཐིག་གི་རྒྱ། བོ་ཏི་མི་འབྲུགས་པ་སྤྱན་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་དང་བདུན་ནམ། ཁ་ཅིག་གིས།
 སྤྱིགས་ཐག་མཐུད་པའི་རྒྱ། སྤྱིགས་ཤིང་པ་ཤའི་རྒྱ། གསེར་གདོང་ལུའི་རྒྱ།
 ཡིག་མགོ་གངས་གྱི་རྒྱ། བཅ་པོ་ལེའུའི་རྒྱ། ལྷ་ཐིག་སྤྱན་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ། དཀར་ཤད་
 བཤད་གྱི་རྒྱ་དང་བདུན་ལ་ངོས་འཛིན་པར་མཁས་པ་དག་གིས་གསུངས་ལ། འདིར་
 རང་མིང་མི་ནོར་བ་དང་། ལྷ་པོ་མི་འབྲུག་པ་དང་། གསང་བའི་དོན་དུ་འདེབས་
 པའི་རྒྱ་ལ་ནི་ཐམ་ག་དང་ཐེའུ་ཆོ་ལྷ། ཐམ་ག་ལ་སྤྱད་པོན་ཆེན་པོ་དག་གིས་གནང་བའི་
 གོ་སའི་མིང་འབྲི་སྒྲུལ་དར་ཞིང་། ཐེའུ་ལ་ནི་རང་མིང་ཡོངས་རྫོགས་སམ་མིང་ཡིག་
 དང་པོ་དང་། བཟ་ཤིས་བའི་རྩལ་གྱི་རི་མོ་དུང་དང་དཔལ་ལེའུ་སྤྱིགས་འབྲི་བའི་སྒྲུལ་
 རྒྱུང་ལ། ཡིག་འང་ལུ་དང་བོད་གྱི་ཐང་ཡིག་འགོད་པ་བས། དེང་སང་འཁོར་ཡིག་
 དུ་གྲགས་པ་འདི་ཐམ་ག་དང་ལྷ་ཁང་གི་སྤྱོད་གཡས་གཡོན་སྤྱིགས་སྤྱི་འབྲི་རྒྱར་འགྲོ་མགོན་
 ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གསར་བཅོས་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བཅོད་ན་རྫོག་
 མི་ཆེ་ཞིང་མཛོས་བྱུང་བོན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། བོད་གྱི་དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཉིད་ལ་བྱུར་
 བཅོད་ནས་ཀྱུ་བཞིར་བཅོས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་བསྟག་ཀྱང་སྤྱོའོ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱིར་བས་པ་
 ལ་ལས། འཁོར་ཡིག་ལ་རྟོར་ཡིག་གི་མིང་གིས་འབྲུལ་ནས། ཡིག་དེ་ཉིད་རྟོར་རིགས་
 གྱི་མིའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཟེར་པ་ནི་སྤྱན་སྤྱུལ་ལོ། །དབུས་དང་ཁམས་སྤྱིགས་སྤྱད་དུང་སྤྱན་
 སྤྱུལ་ལྷ་པོ་ཆེན་པོ་དག་གིས་མཆོལ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་ལྷན་ཆས་.....
 འདེབས་སྤྱུལ་ཡོད་ཅིང་། ཨ་མདོར་དེ་འདྲའི་བྱུང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོལ་

འཇིགས་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ལྡན་དང་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངོ་། །གདབ་ལྷགས་ལ་བཀའ་ཤོག་
 རྩུ་བྱུར་བྱེད་དང་པོར་རྩེལ་གྱི་མིང་དང་བཅས་པའི་མཐར། གདམ་ཞེས་པའི་རྩེས་
 སྒྲ་གདབ་ཅིང་། འཇིན་ཡིག་དཀྱུས་མར་མཐུག་ཤོགས་ཀྱི་གྲུས་པས་སྤུལ་ཅེས་པའི་
 མཐར་གདབ་ལ། ཞེས་བྱེད་ན་ཐེབ་ཆེ་ནང་ངོས་སྒྲ་དྲུད་ཉམས་ཀྱིས་གདབ་ཅིང་།
 ཞེས་མེད་ཆེ་བྱང་ཐད་བྱས་པས་འབུམ། དེ་ཡང་ཆོག་དང་ཤད་ཉྱེད་གདབ་པས་ཆོག་
 ཉྱེད་དོན་གྱིས་གཞོན་པ་མཆོན་ཞིང་། རྒྱད་པར་ཡིག་འབྲུ་རེ་གཉིས་དོན་པས་ཡིད་ལ་
 ཏ་ཅང་བརྒྱགས་ཆེས་པ་དང་གལ་ཆེ་བ་ལྟོན་རྟོ། ཡིག་ཤོག་ཉྱེད་ཚུལ་ལ། ཞེས་ཅན་
 རྩམས་ལ་ཐུད་ནས་ཡར་ཞིང་རྒྱུད་དྲུད་དེ་ལྟོ། གཡོན་ངོས་ནས་ནང་དུ་བྱེད་ཅམ་
 གྲག་པ་བཅས་སྤུལ་ཉྱེད་བྱ། དེའི་ངོས་ཆེ་བ་གསུམ་གྱི་གཡས་ངོས་ཕྱི་ལ་བྱེད་པ་དེ་རང་
 གི་ས་ཡིན་པས། དེར་སྒྲན་ཆེ་གི་མོ་ཞིག་ནས་གྲུས་པས་སྤུལ། ཅེས་དང་། ངོས་
 དབྱས་མ་གཞན་གྱི་ས་ཡིན་པས་དེར་ཆེ་བརྒྱད་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐར། ཁྱི་བྱང་དུ་ལྟ་བུ་
 རྒྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་བརྒྱད་བྱེད་དང་པོ་དང་། གྲུས་སྤུལ་བྱེད་གཉིས་པའི་ཆོད་དུ་བྱ་
 ཞིང་། སྤུལ་ཅེས་པ་ངོས་དབྱས་མའི་བྱང་དུ་ཞེས་པའི་འོག་ཐད་དུ་འབྲི་སྒྲོལ་ཡང་ཡོད།
 གཡོན་ངོས་རིལ་བོ་དང་། བྱེད་ཉྱེད་དེ་ནང་དུ་གྲག་ནས་མི་མཐོང་བར་བྱེད། །ཞེས་
 རབ་ལ་འཇིན་ཤོག་གི་མཐུག་མཐར་ཤོག་སྒྲོང་སོར་དོ་ཅམ་ལས་མི་འཛོག་ལ། དེ་ཉྱེད་
 ཆེ་ཐོག་མར་སོར་གང་ཅམ་ནས་ནང་དུ་བཀྲག་དེ་ནས་མཐའ་ཤོག་དེའི་འདབས་ནས་
 སོར་གང་གི་བཞི་ཆ་ཅམ་ཞིག་བྱེ་ངོས་སྒྲ་བཀྲག་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡར་དྲིལ་བར་བྱ་རྟེ།
 དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་སྤུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་པ་མཆོན་ནོ། །

ཞེས་འབྲིང་ལ་སྤུས་བཅུགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དེ་མི་དགོས་ཤིང་། ཤོག་དྲིལ་གྱི་
 ཞིང་ཁ་ཡང་སོར་དོ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ལ། བྱེད་དང་བཞི་ཉྱེད་དེ་ཡང་མི་དགོས་པར་
 གསུམ་ཉྱེད་ཀྱིས་ཆོག་ནོ། །བཀའ་ཤོག་ལ་ཉྱེད་ཞིང་ཆེ་ཞིང་གྲག་པ་ཉིས་ཉྱེད་བྱས་པས་
 འབུམ། ཤོག་འདབས་མི་ཆེ་ཞིང་འབབས་མེད་པའམ། འབབས་རྩུང་ཐད་ཀྱང་སོར་
 གང་དོ་ལས་མེད་པའི་ཐད་བྱས་ནམས་ལ་ནི་ཞེས་ཆེ་རྒྱུད་གི་རིམ་པས་གཡོན་ངོས་ཀྱི་ཤོག་

ཆེ་ནང་དུ་གྲག་ནས་དབུ་ཐུང་གི་ཐད་དུ་བྱིན་པ་འཇམ། དཀྱིལ་ཆད་དུ་བྱིན་པ་བྱས་ཏེ་
 ཉིས་ཉེས་ཏུ་བཀྲུག དེ་ནས་ནང་དུ་སྤྱོད་གང་དོ་ཅམ་གྱི་ཆད་ལྟར་དྲིལ་བར་བྱ། དེ་
 ལ་འང་ཞེ་ས་བྱེད་ན་ཉིས་ཉེས་བྱས་འབྲལ་བྱས་བཅུགས་གོ་བ་དེ་བརྒྱབ་ནས་ཤོག་དྲིལ་དུ་
 བྱེད་པ་འང་ཡོད་དོ། སྤྱིར་བཏང་ཉེས་ལྷགས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་མོད། དེར་སང་
 འབྲིན་སྤྱིར་ཁང་གི་སྤྱིལ་ག་གཞིར་བཞག་ཉེ་མེ་འཁོར་དང་གནས་ཀྱི་བརྒྱད་དེ་བསྐྱར་ཆེ།
 འབེབས་ཆེ་བའི་ཤོག་སྤྱོད་ཅན་དང་། ཤོག་དྲིལ་ཞིང་ཁྲ་ཕྲ་མ་ཅན་དང་། ཡི་གེ་ལས་
 བོངས་ཆེ་བའི་ཁ་བཏགས་སྟགས་གྱིས་དཀྱིས་པ་རྣམས་ནི་མི་འཆམས་པས་དེ་དག་དང་
 ཡང་བསྐྱོན་ནས་ལྟ་བས་གང་བདེ་བྱའོ། །ཡིག་སྒྲུལ་ལ། ཞེ་ས་ཚོལ་པར་དར་དང་ཡི་གེ་
 སྟགས་སྤྱོད་པོར་ཤོང་བའི་ཆད་གྱི་ཡ་ཁེབས་སྤྲུལ་ཆ་གཉིས་དང་། བཞེབས་གསུམ་ཆ་
 གཅིག་བྱ་ལ། སྤྱོད་གྱི་ཆར་ཆེ་བཟོད་ཅི་རིགས་པ་དང་། སྤྱོད་གྱི་ཆའི་དཀྱིལ་ཡོལ་
 བར་རང་མིང་དང་རྒྱ་ཆོས་གྲས་སྤུལ་བཅེགས་པ་ཅན་གྱི་ཞིང་། སྤྱིར་མཆམས་གྱི་
 དཀྱིལ་ཐད་ཀར་ལ་ཆའི་ཐེབ་གདབ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཐུག་སྤུལ་ཡིན་ལ། ད་
 ལྟའི་འབྲིན་སྤྱིར་ཁང་གི་སྤྱིར་སྤུལ་ལྟར་ན། སྤྱོད་གྱི་ཆར་བསྐྱར་བྱ་གར་སྤྱོད་གྱི་བྱུལ་
 ཁབ་ཞིང་ཆེན་ཚོང་ཁག་ལྷལ་གྱིང་དཀོན་གནས་སྟགས་དང་། བར་གྱི་ཆར་བསྐྱར་བྱའི་
 མིང་དངོས་དང་། སྤྱོད་གྱི་ཆར་སྤྱིར་བཟོགས་གནས་གྱི་བྱུལ་ཁབ་ཞིང་ཆེན་ཚོང་ཁག་
 དང་དཀོན་གྱིང་རང་མིང་བཅས་གསལ་བར་འགོད་དགོས་པའི་སྤུལ་ག་དར་ཤས་ཆེོ།
 གཞན་ཡང་དུར་ཐག་ཉེ་ཤོག་ཐག་གིས་སྟོམ་ཚུལ། ཁ་དར་གྱིས་དཀྱིལ་གསལ། དབུ་
 ཐུང་དང་ཤད་གྱི་འབྲི་རིམ། ཞེ་སའི་ཆེ་ཉགས་སུ་ཡང་གིའི་བདུན་ཡིག་དང་ཉིས་ཡིག་
 ལྟ་བུ་འབྲི་ཚུལ་སྟགས་ཆེས་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་དཔོན་མཁས་པའི་ངག་དང་།
 བརྒྱད་ལྟན་དམ་པའི་ལག་བྱིད་ཁོ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་འང་མང་དུ་སྤྱང་ཉེ་མཁས་བྱའི་
 གནས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱར་ག་ལ་རིགས། ད་ལྟའི་དུས་སྤྱི་འདི་ཅམ་ལ་
 ཡང་ཞིབ་དུ་སྤྱོད་བའི་གོ་ཆ་ཉེན་པར་མི་མོས་པས་གང་སྤྱོད་གི་ལད་སྒྲོས་བྱས་ནས་བྱིས་ཆེོ།
 ཡིག་ཤར་སོར་བཞི་བ་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་འང་རང་གི་དེ་ཉིད་གྱི་ནང་ཆ་གསལ་བར་འབྲེམ་

ངེས་པས་རིག་གནས་དར་བྱས་ཀྱི་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅི། མཁས་པ་རྣམས་ཡི་ག་ལོག་
 པའི་རྒྱན་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བས་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་གཟབ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
 མེ་ལོང་ཤིན་དུ་དངས་ཤིང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བཙོན་སྒྲོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།
 སྤྱིངས་ཡིག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་ཅམ་ལའང་སྤང་བྱུང་མ་བྱས་བར་ཞིབ་དུ་སྦྱང་བ་ལ་
 འབད་པར་རིགས་ཤིང་། སྒྲོ་གྲས་ཀྱི་ན་ཆོད་བྱུང་བའད་ནར་སོན་པ་ན་སྟན་ངག་གི་
 གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་དུ་ཞུགས་ནས། ཆོག་རྒྱན་མེ་ཏོག་གི་སྤྱིང་བ་རྒྱ་ཆེར་
 སྤེལ་ཏེ་དཀྲོའི་ངག་གི་རྒྱད་མངས་ཅི་དགར་སྤྱིང་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །གཞན་མན་
 ལྷག་བསམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་ནས་རྒྱུ། །སྤེས་སྤྱངས་རིག་པའི་འོད་དཀར་འབུམ་འཕྲོ་
 བའི། །ལེགས་པར་བཤད་པ་དྲི་མེད་སྒྲོ་བའི་བཞིན། །དེང་འདིར་བདག་སྒྲོའི་རྒྱ་གཏེར་
 སང་ནས་ཤར། །སྒྲོན་བྱོན་མཁས་པའི་སྤྲོལ་ལ་མོས་པ་དང་། རྫོད་པ་དག་པའི་ཐབས་
 ལ་ཉེར་བཙོན་པའི། །སྒྲོ་གསལ་གཞོན་རུའི་སྤྲལ་བཟང་འགའ་མཆིས་ན། །རྒྱལ་འདིས་
 མད་བྱུང་དགའ་བ་སྤྱིད་ཅིག་གྱ། །མ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་དགོས་མིན་བཤད་པ་དང་། །ཉེར་
 མཁོ་མ་ཐོན་རྒྱས་བསྐྱས་འཆམ་མིན་སོགས། །ཉེས་པ་གང་མཆིས་མཁས་ལ་འཆགས་
 བཀྱི་ཞྩ། །ལེགས་ཆ་སྤྱད་ཆོ་དཀྱེས་པའི་མཆོད་པར་བཞེས། །ཞེས་འཕྲིན་ཡིག་སྤེལ་རྒྱལ་
 ལྷག་བསམ་པརྫོ་འཕྲུམ་པའི་ཉེན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྤྱི་བོད་མངས་ལ་གོ་སླ་
 བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བསམ་ནས་ཆོག་སྤྱོད་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་ཕལ་སྐད་རང་མཆོན་པ་བསྤེས་ནས་
 བར་རྫོད་པ་ལྟར་བྱུངས་ཆོ། རྫོན་ཀྱི་མཁས་དབང་རིམ་བྱོན་དབྱངས་ཅན་བྱ་མོ་མགྱོན་པའི་ཁབ་
 དུ་བསྐྱས་པ་རྣམས་ནས་བྱགས་བཙོན་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་གསལ་བར་བྱེ་བའི་ཆོག་སྤྱོད་ཉམས་ལྡན་སྤྱང་
 ཅིའི་རོ་བཙུད་ལྟོ་བ་དག་བྱང་མཁོ་གལ་མེད་པ་ལྟ་བུས་བྱགས་དར་ཀྱི་ཕྱང་བོ་དང་ལྟན་དུ་འདྲོར་
 བའི་ངེས་པའང་མི་སྤང་སྟམ་ཞིང་། ཤིན་དུ་ཕངས་སྒྲོན་ནར་མ་ཡོད་ཐོག་ རོན་གཉེར་ཅན་རེ་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱང་བསྐྱལ་བའི་བྱེན་ལ་བཞེན། ཆོ་ཏན་ཞབས་བྱང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདྲོད་
 འཛོན་ས་ངག་ལ་ཅི་ཐོན་དང་། སོར་མོ་ལ་གང་འབྱུས་འབྱལ་དུ་བྱིས་པ་ཞྩ། མདོར་ན་རྟེན་བཙུན་
 ས་པརྟེན་ཏེ། འདིར་མང་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཆོས་ཀྱི་སྐད་དང་མཐུན་པ་ཡིས། །རང་ལྱལ་
 སྐད་ངན་བྱང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཚོས་སྐབས་སུ་ལྟ་ཅི། ལྟར་ཚོམ་ལ་ཡང་མདོ་

དབུས་གཙང་གསུམ་བྱམ་མོང་གི་གྲོ་བའི་ཡིག་སྐད་ཉིད་ཆལ་དུ་བཏོན་ནས་ཆོག་སྒྱུར་བྱས་ན་ལེགས་
 གྱི། རང་རང་གི་སྡེ་ཡུལ་ལྷང་བ་ཀྱ་ཅག་རེའི་ཕལ་སྐད་བསྟེ་ཅི་བྱབ་བྱས་ཆོ་སྒྱུར་ཆོག་དོན་བདེ་
 སྒྲུག་དུ་གོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙང་ཅིང་། མོས་ལུ་རིག་གནས་དམ་པའི་སྒྲིལ་ག་ཉམས་པའི་སྡེ་དུ་ཆེ་
 བས་དེ་ག་སྒྲིས་འབྱུང་སྟོ་གསལ་ནམས་ནས་བྱགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པ་གལ་ཆེ་བར་གདའ་ཞེས་སྟེང་
 ཐག་པ་ནས་གསལ་བ་འདེབས་ལགས་སོ། །དགེ་བས་སྡེ་འགྲོ་ཀྱན་གྱི་སྟོ་ལྟོས་ཉི་མའི་ལྷང་བ་ལྟར་
 གསལ་བར་སྒྱུར་ཅིག། །

༡༡། །གངས་ཅན་ཐོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་ཚུལ་ ཀྱི་མཛེས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ། །

༡༡། །དུས་རབས་བདུན་པའི་སྔ་དྲུག་གི་ཆར་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་སུམ་པོས་ཐོད་ཡིག་གསར་དུ་བཟོས་པ་ནས་བཟུང་། རིམ་གྱིས་བཟབས་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ལ་གཟབ་མ་དང་། དེ་ཅམ་གཟབ་མི་དགོས་ཤིང་མཚུགས་པོར་བྲིས་ཆོག་པ་ལ་གཤར་མ་ཞེས་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གཉིས་བྱུང་། ད་ལྟ་གཟབ་མའི་ཡི་གེ་ལ་དབུ་ཅན་དང་། གཤར་མའི་ཡི་གེ་ལ་དབུ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བྱེད། དབུ་ཅན་དང་དབུ་མེད་བྱེད་དོན་ཡི་གེ་ལ་མགོ་འཕྲེན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བཀྲགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐོད་ཡིག་ཐོག་མར་འབྲི་སྐྱོང་བྱེད་དུས་གོ་རིམ་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། ཐོན་ཕྱོན་ཡིག་མཁན་ནམས་གྱིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་དར་སྤེལ་བཀྲང་བ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཐབས་གང་གིས་ཡིག་གཟུགས་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དེ་ཆོན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་དགོས། དང་པོ། གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བཀྲང་ན་ཐོག་མར་དབུ་ཅན་གྱི་ཀ་ཁ་སུམ་ཅུ་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པར་གི་གྲ་ཞབས་ལྟ་འགྲེང་བུ་ན་ཅུ་ནམས་སྐྱོར་ཚུལ། ར་ལ་ས་ཡི་མགོ་ཅན་ནམས་འདྲགས་ཚུལ། ལ་ར་ལ་ལའི་འདྲགས་ཅན་ནམས་སྐྱོར་ཚུལ་ལ་བྱང་བར་སྐྱོང་། དེ་ནས་མིང་དང་ཆོག་གི་ཕྱིང་བ་སྤེལ་བའི་ཆོགས་བཅད་དང་ཆོག་ལྷག་འབྲི་བར་བསྐྱབ། དེ་ལྟར་དབུ་ཅན་གྱི་འབྲི་ཚུལ་ཡིགས་པར་བྱང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པར་སྐྱར་བ་ན། དབུ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྐྱོང་བའི་མགོ་འདྲགས་དགོས། དབུ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་རྩ་ཁ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ནམ་གངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལྷག་རིང་འབྲི་ཚུལ་སྐྱོང་དགོས། དེ་ཅུང་ཟད་འོབས་པ་ན་ཚུགས་ཡིག་བྱེད་བ་དབྱིབས་ལྟ་བཞི་ཅན་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་སྐྱོང་དགོས། དེ་འོབས་ནས་བར་བྲིས་བྱེད་བ་ཡིག་གཟུགས་ཅུང་ཟད་རྒྱུ་པོ་

བྱང་ན་འབྲི་སྒྲ་བ་ཅན་དེ་རྒྱང་དགོས། དེ་ལེགས་པར་ཁོབས་པ་ན་རྒྱགས་ཡིག་གམ་
འབྲགས་ཡིག་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་རྒྱང་དགོས། མདོར་ན་དབུ་མེད་ཀྱི་འབྲི་ཚུལ་ངེས་པར་
རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས། བོད་ཀྱི་ཐང་ཡིག་རྒྱམས་ལེགས་པར་བྱངས་པའི་
རིས་ནས་ལེགས་བྱུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱངས་གསལ་དང་། བཞེགས་མ་རྒྱམས་རི་ལྟར་འབྲི་
ཚུལ་གྱི་དང་། རྒྱད་པར་དུ་འབྲག་པོ་ལྡ་དང་ལོག་པ་དུག་གི་བྱ་བྱུར་ལོག་དང་གེ་ཤ་
ཅན་རྒྱམས་རི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་གཟབ་གཤམ་གཉིས་ཀའི་ཉེང་ནས་གཟབ་ཐོན་དུ་བྱངས་
པའི་མཐར་རིམ་གྱིས་ལཱ་དང་ལཱ་རྒྱ་རྒྱང་བའི་བཙོན་པ་ཡང་བཞེན་དགོས། དེར་མ་
བཙང་མཁས་པའི་བྱག་རྒྱན་ལས་ཐོན་པའི་ཡང་གི་འབྲི་ཚུལ། མཆལ་ཐིག་དང་ལྷག་ཐིག་
འདེབས་ལྷགས་སྟགས་ཆ་སྒྲ་མོ་རྒྱམས་ཀྱང་གང་ཞིབ་གྱིས་ལེགས་པར་སྒྲིབ་དགོས།
གོང་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་མ་བྱངས་བར་རིམ་པ་འཆལ་བར་བྱངས་ན་ནི་ལྷག་
མཆོངས་སར་མ་སྒྲིས་མཆོང་མ་བྱུབ་པར་ཀླེད་པ་ཆག་པའི་ཉེན་ཁ་བར་ལམ་ནས་རང་
ཐོག་དུ་འབབ་ངེས་ཡིན། །

གཉིས་པ། ཐོན་ཚུན་མཁས་པས་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་དར་སྤེལ་མཛད་པ་ནི། དབུ་
ཅན་ལ་མཚོན་ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བླང་བོ་གཡུ་ཁྱི་བེར་བས་ཐིག་ཁོག་དུ་བྱངས་ནས་སྒྲིབ་
པའི་ལག་ལེན་སྤེལ། ཡི་གེ་སོ་སོ་ལ་ཆ་ཆེན་དང་ཆ་རྒྱང་གི་རེདུ་མིག་བརྩོས་ནས་ཡི་གེའི་
མགོ་དང་། ཀླེ་དང་། ལུས་དང་། རྒྱང་བ། མགོ་འདྲགས་སྟགས་ཐིག་གང་དང་
གང་ལ་འབབ་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་འབྲི་བ་མ་གཏོགས་ལྷང་བ་གང་དུན་ཕྱེད་མི་ཆོག་
ཐིག་ཁོག་དུ་བྱངས་ནས་བྲིས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། རིང་བྱང་དང་ཁིང་ཆད་སྟོམས་པ་
དང་མཐོ་དམའ་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་ཡ་ཡོ་ཀྱག་ཀྱིག་མི་ཤོར་བ་ཉེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆང་།
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོག་མར་རྒྱང་དུས་རབ་ཡིན་ན་ཐིག་ཁོག་དུ་བྱངས་ནས་འབྲི། དེ་མིན་
ཡང་གང་གཟབ་གྱིས་ཡི་གེ་ཆེ་རྒྱང་མི་ཤོར་བ་དང་། ཀ་ག་ཉ་ཉ་སྟགས་རྒྱང་རིང་ཅན་
གྱི་ཡི་གེ་རྒྱམས་དང་ང་ཇ་ཇ་ཉེ་རྒྱང་འབྲིང་གི་ཡི་གེ་དང་། མ་བཟ་སྟགས་རྒྱང་བྱང་ཅན་
གྱི་ཡི་གེ་རྒྱམས་ཀྱི་ཁྱད་གསལ་ཐོར་བཏོད་པ་གལ་ཆེ། ཡི་གེ་ཆེ་རྒྱང་མི་ཤོར་བའི་ཆད་ནི་

ཐིག་ཐེང་དང་ཐོ་ན་གང་ཡོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ཐེང་འགབ་མ་ན་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་
 དཔར་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རི་མ་རི་བཞིན་བྱང་ཆོ་ཆོ་ཆུང་གི་ཆད་ལ་ལག་བྱང་བའི་རྟགས་
 ཡིན། དེ་མིན་ཐིག་ཐེང་དང་ཐོ་ན་ཏེ་ཉ་ལྟ་བུ་དང་ཐིག་ཐེང་འགབ་མའི་ཡི་གེ་བྱི་ལ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ཆོ་དུང་གཞི་ནས་ལེགས་པར་སྦྱང་དགོས། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་
 སྦྱང་བ་ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་ཁེངས་དྲེགས་ང་རྒྱལ་གྱི་མགོ་འཕང་རི་མཆོ་
 དང་ཤེས་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲོམ་གྱིས་རང་གཞན་སྤྱོད་པའི་ངན་མེས་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་སྦྱང་ཅི་བྱུང་དང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོམས་ནས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གཞུགས་གྱི་
 དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མཁས་བྱའི་གནས་ལ་བཙོན་པ་རྒྱ་ཐོའི་རྒྱན་བཞིན་བཞེན་པ་འདི་
 རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱ་གཡུ་ཆེད། །

གསུམ་པ། ཐོག་མ་ཡི་གེ་སྦྱང་ཆོ། ལུས་བཟུར་ནས་མི་འདུག་པར་དྲང་བད་དུ་
 འདུག་ལུས་ཏེ་ཅང་མི་དཔྱེ་ཏེ་ཅང་མི་སྒྱར་བར་རན་པར་འདུག ཅན་ཅོ་བཙན་པོ་མཆོ་
 དམའ་ཆད་དང་ལྡན་པ་ལ་བཞེན་ནས་འབྲི་བའི་གཞི་སྤྱོད་པའི་ཀ་ཤིང་ཟེར་བ་གཞི་ནག་
 པོ་ལ་ལྟམ་རྒྱགས་བཏང་། ཐིག་ཤིང་བཟུང་ནས་ཐིག་འདེབས་པའམ་ཐིག་སྤྱད་བྱིས་
 ཐིག་འདེབས་པའི་འབྲུལ་བཞོལ་ནས་བཟུང་ཅམ་པ་འམ་ཕྱེ་རྒྱགས་པས་དཀར་ཐོར་སྒྱར་
 ཞིང་སྤྱོད་མའི་སྒྲ་གྱུ་ལག་ལེན་ལྟར་བཞོས་པ་སྒྲག་མཆུ་རིང་བ་ཅན་དུ་ཅན་འབྲི་ན་སྒྲ་
 ཀྱའི་རྒྱབ་གྱི་གཡས་རྒྱར་ཅུང་ཟད་བྱང་བའི་མཆོམས་ནས་གྱིས་བཅད། དབྱ་མེད་འབྲི་
 ན་དེ་ལས་སྤྱོད་ཕྱེ་བཅད། དེ་ནས་ཁྱུངས་ལྡན་ཡི་གེའི་ལག་ལེན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་
 གན་བཅའ་ནས་དེ་ལ་གྲུས་འདུད་དང་བཙོ་བཀྱར་ལྟག་བསམ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་སྒྲ་
 ནས་འབྲི་སྦྱང་གི་མགོ་ཆོམ། དེ་ཡང་སྒྲག་ཁ་སོར་མོས་རི་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཅུང་
 ཟད་བསྐལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་དགོས། སྒྲ་གྱའི་མཆོམས་གང་ནས་འཛིན་པ་དང་
 སྒྲག་ཁ་རི་ལྟར་འཛིན་ཚུལ། ཡིག་གཟུགས་གྱི་མགོ་དང་ཆེ་སྟགས་སྤྱིའི་འབྲི་རིམ།
 སྒྲག་ཁ་བཞོར་ནས་ཕྱ་སྒྲོམ་བཏོད་ཚུལ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་དགེ་གན་གྱི་སྒྲག་བྲིད་ལ་བཞེན་
 ནས་སྦྱོབ་ན་མ་གཏོགས་ཡིག་ལམ་ནས་རི་ཅམ་བཤད་ཀྱང་བཤར་ཤ་གཙོད་མི་བྱུང་།

སམ་པའི་ཉིང་ནས་འབྲི་ཚུལ་སྤངས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ན། ལྷག་པུམ་མཚལ་པུམ་ལྷག་
མའི་ལྷ་གུ་ཆེ་ཆུང་ལྷ་ཆོགས་ཤོག་གུ་དཀར་འཇམ་ཅན། ཐིག་ཤིང་། ཞ་ལྷག་གི་ཆུང་
ལྷ་ན་པོ་སོགས་ཡིག་མཐན་ལ་མཁོ་བའི་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་ཚང་བར་བསྐྱེགས་ཐོག དེ་
གན་གྱི་མདུན་ནས་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་རི་ལྷ་ར་བོད་ལྷོད་
ཚུལ་ཡིགས་པར་བསྐབ་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ནས་བོད་ཡིག་ལ་སྤངས་ན་བོད་ཡིག་གི་མངོས་ཚལ་མཐར་ཐྱིན་པ་
ཞིག་ཡང་བར་གདོན་མི་བྱ་ལ། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཤོག་གུའི་ཉིང་ཏུ་
གསེར་ལྷག་དང་ཞ་ལྷག་ལྷ་ལྷག་སོགས་བཟུང་ནས་ལས་སྤྱོད་དང་ལྷ་བས་བདེ་པོ་གང་
ཡོད་བཀོལ་ནས་རང་དུན་འབའ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་ལ་སྤངས་ན་ནི། བོད་
ཡིག་གི་མངོས་ཚལ་མཐར་ཐྱིན་པ་ཞིག་ཡང་བའི་རེ་བ་ལྟ་ཅི། ས་འདོལ་ནང་ཏུ་འབྲུ་
གྲག་མ་སང་ལུལ་གྱི་ལྷག་རེས་ལྟ་བུའི་ཡིག་གཟུགས་སམ་ན་ཐང་དང་ཐང་ལྷོངས་ལྷ་
གཡག་ཆོད་ལྷ་ལ་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིག་གཟིགས་དེར་ལག་པ་ངན་ལང་ལ་སོང་ཆར་རེས།
ད་གཙོད་ཡིག་གཟུགས་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྱང་འདོད་སྡེ་ཐང་ཡང་ཐོག་མར་ག་རིམ་དང་ལྷན་
པའི་ལྷ་ནས་མ་སྤངས་པའི་ལྷོན་གྱིས་མི་དེ་ལ་ཆེ་གང་བོར། ཡིག་གཟུགས་མངོས་ཚལ་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོན་པ་ནི་དཀའ་མོར་གདའ་འོ། །གངས་ཅན་རིག་པའི་སྡེད་ཆལ་ལུམ་ར་
ཏུ། །སྐལ་བཟང་མིག་གི་བརྒྱད་ལུན་མཚར་ལྷག་ཅན། །ལཱ་རིག་མེ་ཉིག་འཇའ་ཆོན་བཀྲ་
བའི་མདངས། །བསྐལ་བའི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྤོན། །ཞེས་པའི་འདི་ནི་ཆེ་
ཏན་ཞབས་བྱང་རང་གིས་སྤོབ་དཔོན་ཞབས་པད་བཞེན་ནས་ཆེ་གང་བོར་ཡིག་གཟུགས་
ལྷན་རིང་སྤངས་པའི་ཉམས་སྤྱང་སྤར་བའི་བསྐབ་བྱ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་གྱིས་འབྱུང་སྤྱོ་
གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱིས་གྱི་ཚུལ་ཏུ། །སྤྱི་ལོ་༥ ན་ལྷ་མོ་བའི་ཆེས་མ་ལ་བཅུ་མས་སོ། །

༡༡། །ཡི་གེའི་དག་ཆ་སྐྱར་ལ་མཁོ་བའི་བྱུང་རྒྱུན་
 ཉམས་སྦྱང་གན་པའི་མཐུབ་དེས་
 ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ། །

༡༡། །སྤྱི་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཚལ་སོ། །དེ་ལ་
 འདིར་རིག་པའི་གནས་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ན་མས་མིའི་ཆེ་སྤང་གཅིག་ལ་སྦྱངས་པ་
 མཐར་ཐིན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལྟ་ཅི། ར་ན་ཡི་གེའི་དག་ཆའི་སྐྱར་ལ་ཡང་རང་ལ་མཆོན་ན་
 ཆེ་གང་པོར་འབད་པའི་ཁྲལ་བྱས་ཀྱང་དབྱིས་ཐིན་པ་དང་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ངེས་
 འདྲོངས་མ་སྦྱང་བར་སྤང་ལ། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ངེས་ཆོག་སྐྱོ་སྐྱོར་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་སྤྲད་ཡིག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་བར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཐིར་རོ། །དེའི་ཐིར་ད་ལྟ་རང་སོ་བདུན་ཅུར་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་ཆེ་ལྷོད་ལ་
 པར་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲིགས་བམ་ན་མས་སུ་བལྟས་ན་རང་ལ་གཏད་སྐྱོ་མེད་པར་ལག་ཏུ་
 གང་ཡོང་བྱིས་པས་ནོར་བའམ། ལ་ལར་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་མ་ཡོན་པར་ཤེས་
 མདོག་ཁྲལ་གྱིས་བྱིས་ནས་ནོར་བའམ། ལ་ལར་ད་དུང་ཡང་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་
 པ་ཞིག་མ་སྦྱང་བར་ཡིན་པའི་ཁྲལ་གྱིས་བྱིས་པ་མང་ཙམ་ཞིག་མཆིས་པ་ལ་ད་ལྟ་སོ་དུ་
 མར་ཉམས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཉམས་སྦྱང་དང་གོ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོན་པ་དག་རྩེས་འབྱུག་
 ར་མས་ལ་ཡང་མན་དུ་རེ་བས་འདིར་འགའ་ཟུང་བྱི་བར་བྱའོ། །ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 ཞེས་པའི་མཐའ་དང་གཅིག་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་དང་གཉིས། དུས་
 ཆོགས་བཞེད་ལྷ་བ་དང་ཐོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པར་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་
 མིང་གིས་འཛོད་པའི་ཐ་ཉེ་གསུམ་ལས། དང་ཐོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་ཆད་

ངེས་ཅིག་ཅིག་གཏན་ནས་མ་བྱུང་ལྟ་བུ་སྐབས་སྐབས་འགར་མས་འཕུལ་ཡོད་པ་དང་།
 སྐབས་འགར་མས་འཕུལ་མེད་པ་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ནི་ནོར་བའོ། ། འོ་ན་རི་ལྷོ་ར་འབྲི་ཞེ་ན།
 མོག་མ་དང་མཐའ་མ་དང་བར་ཞེས་པའི་ཆེ་མོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་ལྟ་བུ་
 རྟེ་མཐའ་མ་ཞེས་པ་མཚུག་པས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མས་འཕུལ་ཅན་དུ་འབྲི་དགོས་ལ།
 རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་མ་ནི་མཚོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་གྱི་དམན་པའི་དོན་
 ཉེ་ཐ་ཆད་པ་དང་ཐ་ཤལ་དང་འཕྲག་པ་གཅིག་གོ། ། དེའི་ཕྱིར་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་
 ཐ་ལ་མས་འཕུལ་བྱེད་པ་ནི་ནོར་བའོ། ། རྒྱ་བ་ར་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་ཐ་ནི་ཐ་རྒྱུང་གི་དོན་
 ཉེ་མས་འཕུལ་མི་འཛོལ་པ་དང་། དོན་ཡང་ཐ་ཆད་དང་ཐ་ཤལ་བ་ལྷོ་ར་དུ་འབྲེལ་མི་
 ཅུང་ངོ་། ། དཔེར་ན་ཐུན་ཐ་རྒྱུང་ཞེས་པ་མས་འཕུལ་མི་འཛོལ་པ་ལྟ་བུ་འོ། ། དེ་ལྷོ་ར་
 ངེས་པའི་སྒྲོན་ནས་གུལ་གྱི་མཐའ་མ་དང་། ཏུས་ཀྱི་མཐའ་མ་དང་། ཆེའི་མཐའ་མ་
 དང་། བསྐལ་བའི་མཐའ་མ་དང་། བཏྲན་པའི་མཐའ་མ་ལ་གང་པན་ཞེས་པའི་
 མཐའ་སྐགས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མས་འཕུལ་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་
 ར་འབྲིང་ཐ་ཞེས་པའི་ར་ལ་རབ་ཅེས་མི་འབྲི་བར་ར་ཞེས་འབྲི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 དཔྱིད་རྒྱ་ར་བ། དཔྱིད་རྒྱ་འབྲིང་བ། དཔྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་ཞེས་པའི་སྐབས་ལྟ་ར་བ་
 ཞེས་ཆེག་གིས་བར་བཅད་པ་མ་གཏོགས་ཡིན་རྒྱ་ནི་རབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ་ཁྲུང་ས་ནི་
 མ་མཐོང་ངོ་། ། ཆེག་གིས་བར་གཅད་པ་དང་མི་གཅད་པའི་བྱུང་པར་གཞན་ནི་འོག་དུ་
 འཆད་དོ། ། ༡ ། བཀའ་ཤིན་མཚུངས་མེད་སྟེ་མ་དོ་རི་འཆང་ནས། ཉིན་གཅིག་
 མཁས་དབང་ཨ་ཁྲ་སྟོ་ཤོས་ལ་བཀའ་འདྲི་གནང་བྱ། གཞུང་དག་པ་རྣམས་སྟེ་དིང་
 སང་ཞེས་པའི་དིང་ལ་གི་ཀྱ་འབྲི་བ་དང་། ལྷལ་བའི་དིང་ལྷགས་ཞེས་པའི་དིང་ལ་གི་ཀྱ་
 འབྲི་དོན་ཅི་རེད་གསུང་། དཔེ་བཤེས་པ་ནས་དེ་དིང་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བསྟུས་ནས་དིང་
 དང་། རང་གི་ལྷགས་ཞེས་པ་བསྟུས་ནས་དིང་ལྷགས་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་ཁྱེས། དེ་ཏུས་
 བདག་གི་བསམ་པར་ཡང་དེ་ཅི་མ་བདེན་སྟུམ་དུ་ཡིད་ལ་དམ་པོར་བརྒྱུང་བར་མ་བཟད།
 རང་ལྷགས་ཡོད་ཆད་སྟེ་བ་གཅིག་བཅོས་ནས་ཁོང་གི་བཀའ་འབུམ་པར་དུ་འགོད་ཏུས་

ཀྱང་རིང་ལྷགས་ཀྱི་གི་གྲ་ལེན་ཅི་བྱལ་བྱས། བྱིས་སྤྱ་ལོ་ལོན་ནས་རིག་མཐོང་མང་པོ་
 བསགས་ཤིང་བསམ་སྒོ་བཏང་ཆེ་རང་ལྷགས་དང་རིང་ལྷགས་གཉིས་ནི་དོན་ཐ་དད་པ་
 ཡིན་པར་རྟོག་ ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྱ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ། རང་ལྷགས་གཞག་པ།
 ཚོད་པ་སྤང་བ་ལྟེ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ལྷགས་ནི་རང་
 གཞན་གཉིས་སྤྱ་བྱེ་བའི་རང་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་རྩ་གི་གྲ་ཐོབ་དོན་མེད་ན་ཡང་།
 རྒྱལ་བའི་རིང་ལྷགས་པ་ཆེན་པོ། ཞེས་དང་། མཉམ་མེད་བྱ་རམ་ཤིང་བའི་རིང་
 ལྷགས་པ། ཞེས་དང་། མཉམ་མེད་ཅིང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ལྷགས། ཞེས་དང་།
 གསང་སྤགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་རིང་ལྷགས་པ། ཞེས་དང་། དགེ་ལྡན་བཟུན་པའི་
 རིང་ལྷགས་བསྐལ་བའི་སྤྲིད་རྩ་དར་བར་རྒྱར་ཅིག ཅེས་སྤགས་ཀྱི་རིང་ལྷགས་ནི།
 རང་གི་ལྷགས་ཞེས་བཟུས་ནས་གི་གྲ་ཐོབ་པ་ནི་གཏན་མ་ཡིན་ལ། རྩས་ལྷན་རིང་པོའི་
 བར་རྩ་བཏག་དཔུད་མཛད་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་རྩ་མི་འབྱུར་བར་ཐག་བཅད་
 པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་ན་རིང་ལྷགས་ཉི་རིང་བྱང་གི་རིང་དང་འབྲུག་པ་གཅིག་པས་རྣམ་
 པ་ཀུན་རྩ་གི་གྲ་ཐོབ་དགོས་ས། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དག་པ་རྣམས་སྤྱ་གི་གྲ་དང་ལྡན་པའི་
 རིང་ལྷགས་ལ་བཟོ་བཅས་བྱས་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ། ། ། ཡང་།
 ཚོད་དང་། ཤོད། སོད་ཅེས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱལ་ཆོག་ཡིན་པར་ཡོངས་སྤྱ་གྲགས་ལ།
 གྱི་འདིས་མི་ཚོད། ལྷགས་པ་འདིས་སྐད་ཆ་མི་ཤོད། དབྱུག་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་གི་མི་
 སོད་ཅེས་སྤྱར་བའི་ཆོན་དེ་དག་སྤྱལ་ཆོག་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་པོ་གཅི་པོ་དངོས་སྤྱ་མེད་
 པའི་མ་འོངས་པའི་ཆོག་རྩ་རྒྱར་པ་འདི་རྣམས་དག་ཡིག་ལྷ་མ་རྣམས་སྤྱ་གསལ་བར་
 བཤད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་ལ། རིགས་པ་འདིས་འདི་དང་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་མང་ལྟེ།
 དཔེར་ན། བྱད་ཤིང་འདི་ཅམ་གྱིས་ཇ་མི་ཁོལ། གོས་ལག་མཐིལ་ཅམ་གྱིས་རྒྱབ་མི་
 ཁེབས། སྤར་གང་གི་སས་རྒྱ་ལོག་མི་ཁོག རས་འདི་སྤྱ་བས་མི་ཤོགས། འཕྱག་
 འདིས་ཀོ་བ་མི་ཕྱགས། སྤྱ་གྲ་འདིས་ཡི་གེ་མི་ཕྱིས། ཁང་བ་འདི་བཞིག་འདྲོད་ཀྱང་
 མི་ཤིགས། རྩ་འདི་མོད་རྒྱགས་པས་མི་བྱལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤགས་པ་མང་རྩ་ཡོད་པ་

ལྟ་བུའོ། །ཁ་སྐད་འདི་དག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མི་ལྟར་ཡང་། འཕྲོག་སྐད་
 དག་མའི་ནང་དུ་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་ན། ཉ་ལ་སྐྱར་ན་
 སྐྱར་བཤང་དུ། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་བཏུལ་བྱལ་ཅིག ཅེས་སྐྱར་བས་དུས་གསུམ་
 དང་། བདག་གཞན་གཉིས་དང་། སྐལ་ཆོག་རྣམས་ཆང་བར་བརྟན་ཟིན་ལ།
 ཞོང་སྒྲིས་ལྟར་ཉ་འདི་ཆོད་དུགས་པས་མི་བྱལ་གྱ། ཞེས་སྐུས་ཆོད་དུག་མེད་པའི་བྱལ་
 ཡིག་འདི་འབྲིན་མ་གཏོགས། གཏུལ་དང་བཏུལ་དང་འདུལ་གསུམ་ཁ་སྐད་ལ་སྐྱར་མི་
 འོས་པ་བཞིན་དུ་ཡིག་ཐོག་དུ་ཡང་འབྲི་མི་འོས་པ་དང་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་བྱལ་སྐགས་
 ནི་མིང་རྒྱང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པ་སྒྲིས་མ་དགོས་ལ། དེ་ལ་མིང་འདྲ་གསལ་ཐི་
 ལྟར་བྱེད། ད་དུང་ཁྱང་ལྟན་མ་མཐོང་བས་རང་བཟོས་སྐྱ་མི་བཏུབ་ཅ། །དེའི་
 བྱར་རྒྱལ་འདི་ལ་མོས་བ་དག་གིས་བཅག་དཔུད་ཞིབ་མོ་མཛད་འཆལ་ལ། ༥ །བར་
 ཆོག་གིས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པའི་རྒྱལ་ལས་བརྩམས་ཉེ་ཅུང་ཟད་སྒྲིས་ན། ཞོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་རབ་ལ་བར་ཆོག་གིས་བཅད་ནས་ར་བ་དང་། འདུལ་བའི་གཞུང་ན་
 མིག་ལ་མི་ག་ཞེས་བར་ཆོག་གིས་བཅད་པ་རེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། ཡིགས་སྐྱར་སྐད་
 མོར་བཞག་གི་མེ་རྟོག་ཀྱ་སྤྲུང་ལ། བོད་ཡིག་གི་ཆོམ་ཆོག་རྣམས་སྤྲུལ་ཞེས་བྲིས་པ་
 མང་ལ། དེ་ནི་བར་ཆོག་བྲིས་པར་མ་ཟད། ཀྱ་སྤྲུལ་ཞེས་བཟོད་མི་བདེ་བས་ཀྱ་སྤྲུལ་
 ཞེས་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །སྐྱོགས་བམ་གྱི་སྐད་དོད་དུ་བུ་ཕྱི་
 ཀ་ཞེས་པར་བོད་སྐད་དུ་པོ་ཉི་དང་། པོད་ཅེས་འབྲི་བའང་བར་ཆོག་བལྟས་པ་དང་།
 མོབ་ཐང་དང་བལྟན་ན་ཏ་ཡིག་རྗེས་འདུག་དུ་མི་འགྲོ་བས་ད་སྐྱ་བྲིས་པ་དང་། བར་
 ཆོག་བལྟས་ནས་མིང་མཐའི་ཡི་གེ་རྗེས་འདུག་དུ་སྐྱར་བ་ཤིན་དུ་མང་ཞི། དཔེར་ན།
 གཤེར་གྱི་སྐྱ་ཀྱ་ལ་གཤེར་སྐྱ་ག ཉོར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཉོར་ཡིག ཐག་ལ་ཐག་པ། བྱ་ག་ལ་
 བྱག་པ། སྐྱ་ག་ལ་བྱ་སྐྱ་ག་སྐགས་དང་། ཡང་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་རྣམས་གྱི་བདེ་ཆད་
 དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་བ་དང་། ཀྱན་རིག་དང་ཆོད་པག་མེད་ལ་ཀྱན་ཆོག་
 རྗེ་རྗེ་དང་དྲིལ་བྱ་ལ་རྗེར་དྲིལ། བག་ཤེས་ལྟན་པོ་ལ་བགས་ལྟན། བག་ཤེས་འབྲིལ་

ལ་བཀྲས་འབྱུལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཆོས་རྒྱན། སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྒྲོ་རྒྱམ་
སོགས་ཤིན་རུ་མང་བ་དང་། སོག་རིགས་ཀྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མ་ལ་ཆ་ད་མ་
དང་། བཀྲ་ཤིས་ལ་ན་ཤིས་དང་། དབུ་མ་ཆེན་མོ་ལ་དབུ་མ་ཆེན་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་
རྣམས་ནི་ཐོད་སྐད་ཀྱི་གདངས་དག་མོ་མ་ཐོན་པའི་དབང་གིས་བྱུར་ཆག་པ་མ་གཏོགས་
ཚད་ལྡན་གྱི་སྐད་ཡིག་རུ་མི་གཏོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲགས་མེད་མཁས་པར་འདོད་པའི་སྒྲུལ། །དོན་བྱ་གཉེར་བའི་རྣམ་དཔྱད་
གྲ་བྱར་ལས། །ཐོན་པའི་བྲན་དབང་མཉེས་བྱེད་མེ་ཏོག་འདི། །རིག་པའི་འདོད་འཛའི་
སོར་མོས་ཉེ་བར་བསྐྱན། །

གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག

སྡིགས་བཅད་པ།

- གནས་ལ་ཀུན་གཟིགས་སྐུ་བས་རྗེ་རག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདྲ་འཛོལ་
 དཔལ་བཟང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བཞུགས་བྱའི་མེ་ཉེག་ ..... (1)
- མཉམ་མེད་གྲུའི་དབང་པོའི་རྗེས་ཞུགས་པ་འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་གྲས་རང་
 གི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་བདེན་གཏམ་ན་བའི་བདུད་ཅི། ..... (39)
- འཇམ་དབྱངས་བྲམ་མ་རྩོམ་མེས་ས་དཔའི་རོ་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་
 འཇིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་གྲས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་
 བདེན་གཏམ་ན་བའི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་ཁ་སྐོང་སྐལ་བཟང་
 མེ་ཉེག་བཞད་པའི་འབྲི་ཤིང་། ..... (281)
- རང་རྣམ་ཁ་སྐོང་། ..... (403)
- གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག ..... (511)

སྡིགས་བཅད་གཉིས་པ།

- ཁྱུང་བདག་རྩོམ་མེས་ས་དཔའི་རོ་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་འཇིགས་
 མེད་དམ་ཚེས་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསང་གསུམ་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་གདུང་ལེལ་སྐྱན་གྱི་ཚུན་པ། ..... (1)
- པ་རྟོད་རྩོམ་མེས་འཆང་ཆེན་མི་ལམ་དབྱངས་ཅན་དགེས་པའི་རྩོམ་མེད་དཔལ་བཟང་པོའི་
 སྒྲིའི་རིང་བསྐལ་སྒྲིང་པོར་བཞུགས་པའི་མཚོད་སྤྲོད་དཀར་ཆག་གདུང་ལེལ་
 སྐྱན་གྱི་དྲི་བསྐྱང་། ..... (399)
- དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲིན་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་མཁན་

- ཆེན་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་གང་ལ་བཙུན་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལེགས་ཆོགས་
 རྒྱབས་བྱེད་བཞད་པའི་ཁྱ་གཉིད། ..... (449)
- བཀའ་རྩིན་འཁོར་མེད་རྩི་རྩི་འཆང་ཨ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་གསལ་འདེབས་
 དད་པའི་འཁྲི་ཤིང་། ..... (457)
- རབ་འབུམས་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་བྱབ་བདག་མི་ཡམ་དབྱངས་ཅན་དགེས་པའི་
 རྩི་རྩི་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་འབུམ་པར་དུ་རྩི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་གཏམ་
 རྩིན་བཟང་ཐུག་ཁྱེད་ཀྱི་གཞིར། ..... (459)
- རིགས་ལུན་རྩིགས་བཟོད་ཆེན་མེད་རྩིན་ཟབ་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ ..... (477)
- གསུང་འབུམ་སྤྱི་འདུག་རྒྱུ་ ..... (493)

སྤྱི་གསལ་བམ་གསུམ་པ།

- དགེ་ལུན་བཙུན་པའི་འབྲུང་བྲངས་དཔལ་ལུན་བྱ་བྲང་ཐེག་ཆེན་ཡོན་ཏན་དར་རྒྱས་
 སྤྱིར་གི་གདན་རབས་དཀར་ཆག་ཡིད་འཕྱོག་གཏམ་གྱི་ཉིང་བྲ། ..... (1)
- ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ལས་
 ཁྱ་ཐེགས་ཅམ་ཞིག་བཀོད་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད། ... (169)
- སྤྱ་ཆེན་དཀོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་མདོ་ཅམ་བཟོད་པ་བྱབ་བཙུན་
 ཁང་བཟང་མདོས་པའི་རྟོག་ ..... (185)
- ཡལ་རྩི་སྤལ་ལུན་རྒྱ་མཆོའི་རྩིགས་བཟོད། ..... (205)
- སྤྱ་མ་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་གོ་སྤྱ་བ་ལྟོམ་དུ་བཀོད་པ། ..... (207)
- དཔལ་ལུན་བྱ་བྲང་གི་བཙུན་པའི་སྤྱི་ཤིང་ཆེན་པོ་མདོ་བ་བེ་མི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་
 བཟང་བཙུན་པ་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོའི་རྩིགས་པ་བཟོད་པའི་སྤྱན་
 དག་མ་རྩྱེས་རྩིང་བྲ། ..... (209)
- པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤྱད་འབྲུངས་གཞིས་
 སྤྱིགས་སྤྱ་ཐེབས་པའི་ལེགས་མཛད་ཆ་ཤས་ཅམ་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་
 གྱི་རྩིགས་པ་བཟོད་པ་དདུལ་གྱི་མེ་རྟོག་ ..... (263)
- མདོ་སྤྱད་བྱབ་པའི་གནས་ཆེན་དན་རྟིག་ཤེལ་གྱི་རི་བོ་ལེལ་ག་དང་བཅས་པའི་

- དཀར་ཆག་དོན་ལྡན་ངག་གི་རྒྱད་མངས། ..... (279)
- བྱང་སྤྱ་མཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གདན་ས་ཁ་ཏི་ཀའི་དཀོན་པའི་རྟེན་གཙུག་རྩེ་མོ་ལྷ་མོ་
གཞན་པ་ཆེན་མོའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་བསྟོན་ནམས་ཚུགས་ཏེ་
འཕེལ་བའི་སྐྱེའོ། ..... (403)
- བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བསྟུས་དོན་སྤྱ་མའི་ཞལ་ཆབ་བཞིན་བཞོད་པ་ཉམས་
རྟགས་རྒྱ་མཆོ་སྤེལ་བའི་སྐྱེའོ། ..... (413)
- གསུང་འབུམ་སྤྱི་དཀར་ཆག ..... (503)

རྟེན་གསལ་བམ་བཞི་བ།

- ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བཟླ་བ་ཅས་ལེ་ཆན་འགའ་རྟེན་གསལ་བསྟུས། ... (1)
- གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བཟླ་བ་ཅས་ལས་ཐོད་ཡིག་དར་རྒྱལ་མཆོན་
ཅམ་བཤད་པ་སྒྲོ་རྟེན་པ་སྒྲོའི་ཁ་འབྱེད། ..... (3)
- གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བཟླ་བ་ཅས་ལས་ཡི་གེའི་ཐོབ་ཐང་བཤད་པ་
སྒྲོ་གསལ་སྤྱང་ཆེའི་དགའ་སྟོན། ..... (9)
- གངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་རིག་པའི་བཟླ་བ་ཅས་ལས་རྣམ་དབྱེ་བ་རྒྱད་དང་ཆོག་པ་
བཤད་པ། ..... (19)
- སྤྱ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་ཆེ་རིག་བྱེད་སྒྲོ་མོའི་གཞུང་ལམ། ..... (24)
- རྟགས་འཇུག་གི་སྤྱང་ཆེ་རིག་བྱེད་སྒྲོ་མོའི་འབབ་སྟེགས། ..... (32)
- ཐོད་གྱི་བརྒྱུད་པ་རིག་པའི་གནས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ། ..... (39)
- ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་བཟླ་བ་ཅས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མོ་སྤྱ་རྟགས་གཉིས་
ཀྱི་གཞུང་དོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་གིས་གོ་སྤྱ་བར་འབྲེལ་བ་སྤྱ་རྟགས་
རིག་པའི་མེ་མོང་། ..... (49)
- གངས་ཅན་ཐོད་གྱི་བརྒྱུད་པའི་བཟླ་བ་ཅས་སྤྱ་རྒྱལ་པོ་དང་རྟགས་འཇུག་གི་
རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐོན་མའི་ཞལ་ལྷང་། ..... (89)
- སྤྱ་བ་དཔོན་ཐོན་མའི་ཅོམ་སྤྱད་གྱི་སྤྱར་འགོད་མདུད་རྒྱ་འགོལ་བའི་མཐེབ་མཛུབ། ...
..... (345)

སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་གི་སྒྲི་དོན་ཐེབ་ལེགས་རིག་པའི་འཆར་སྒྲོ།	(349)
འབྲིན་ཡིག་སྒྲིལ་ཚུལ་ལྟག་བསམ་པ་རྫོང་འཇུག་པའི་ཉིན་བྱེད།	(437)
གངས་ཅན་ཐོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་འབྲི་ཚུལ་གྱི་མངོས་སྣལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།	(458)
ཡི་གེའི་དག་ཆ་སྒྲོར་ལ་མཁོ་བའི་བྱར་རྒྱན་ཉམས་སྦྱང་ཆན་པོའི་མཇུག་རིས།	(462)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག་	(467)

སྒྲིགས་བམ་ལྗེ།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མིང་དང་བཟོའི་བསྐྱར་བཅོས་	
ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན།	(1)
དག་ཡིག་ཐོན་མིའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ལྟན་ཐབས་མངོས་པའི་རྒྱན།	(369)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག་	(505)

སྒྲིགས་བམ་བྱག་བ།

སྐབས་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་	(1)
སྐབས་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྐྱས་ཁ་གསལ་དུ་	
བཀོད་པ་བསྐྱར་པའི་འབྲུག་སྒྲོ།	(3)
དྲིས་ལན་དང་དབྱེད་ཚྭ་སྒྲིགས་བསྒྲིགས།	(23)
གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བུར་བཀོད་	
པ་ཞེས་ལྟང་དྲི་མ་འབྲུད་པའི་འདུག་རྣམས།	(25)
འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བའི་བཟོ་གོ་དཀར་བ་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་	
བཟོ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།	(50)
འདུལ་བ་ལས་བཅུམས་པའི་དྲིས་ལན་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོར།	(67)
རྩང་སྟོ་ལྟ་བུ་དེ་འདུན་བསྐྱར་འཛིན་ལ་གནང་བའི་ལན།	(74)

- ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཤེས། ..... (77)
- དད་ལྡན་སྟོབ་བྱ་ཆེ་རིང་རྟོ་རྟེན་གྱིས་ལན། ..... (81)
- དཔྱད་ལྡན་ཆེ་རིང་རྟོ་རྟེན་གྱི་བའི་དོན་ཆན་བཅུའི་ལན་གདབ་པ། ... (90)
- ཐོད་དྲ་དར་བའི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་
- འདོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་འབྲུལ་སྟེལ་ངག་གི་ཐུགས་མ། ..... (111)
- ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལེགས་སྒྲུར་སྐད་ཐོད་སྐད་དྲ་རི་ལྟར་བསྒྲུར་
- རྒྱལ་ལས་བཅུ་མས་པའི་དཔྱད་པ་འགའ་ཞིག་གི་གནད་བསྟུལ། ..... (126)
- ཐུགས་བཅུའི་སྟན་པ་སྟེལ་བའི་མདོ་དོན་ཁྱིམ་ཆགས་སྒྲ་བཤོད་པ་དགོས་
- འདོད་འབྲུང་བའི་ནོར་བུ། ..... (129)
- སྟན་ངག་མེ་མོང་གི་འདོད་པའི་གཏམ་གྱི་ཐུགས་སྒྲ་གཞོལ་བའི་དཔེར་བཞོན་
- ཀྱི་དཔྱད་པ་བག་ཡོད་གོས་ཀྱི་ཤམ་བུ། ..... (135)
- ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལེགས་སྒྲུར་ཀྱི་སྐད་ཐོད་ཀྱི་སྐད་དྲ་རི་ལྟར་
- བསྒྲུར་རྒྱལ་སྟོར། ..... (144)
- མིང་ཆོག་གསར་བ་ཚོམ་སྒྲུར་ལ་ཉེར་བར་མཁོ་བའི་བསམ་འཆར་འགའ་ཞིག་...
- ..... (156)
- ཐོད་རྒྱངས་སྟན་ཅིས་ཁང་ནས་དྲི་བ་བྱུང་བའི་ལན་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་
- མིང་འདོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་མདོ་ཙམ་བྲུས་པ། ..... (159)
- འབེལ་གཏམ་ཐུགས་བསྐྱེགས། ..... (165)
- ཀྱང་དཔྱད་མི་རིགས་སྟོབ་གྲ་ཆེན་མོའི་དགེ་སྟོབ་རྣམ་པར་གནང་བའི་གསུང་
- བཤད། ..... (167)
- ཐོད་རྒྱངས་དགེ་ཚོན་སྟོབ་གྲ་ཆེན་མོའི་དགེ་སྟོབ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་གསུང་
- བཤད། ..... (178)
- མཆོ་སྟན་མ་རྟོ་ཐོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲལ་མི་རིགས་དགེ་ཚོན་སྟོབ་གྲའི་དགེ་
- སྟོབ་རྣམ་པར་གནང་བའི་གསུང་བཤད། ..... (199)
- མ་རྟོ་ཐོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲལ་རེབ་གོང་མི་རིགས་སྟོབ་འབྲིང་གི་དགེ་གན་
- རྣམས་ལ་གནང་བའི་གསུང་བཤད། ..... (208)
- སྟོ་ལོ་ཆོག་དགྲ་གྲ་གསུམ་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་དང་ཉེར་

- དགའི་བྱན་གཉིས་ལ་ཀན་རྩྭ་ཚོམ་རིག་སྒྲུ་ཙལ་ཚོགས་པས་བསྟུས་པའི་སྒྲོབ་
 སྒྲོང་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་འབེལ་གདམ་བྱས་པ། ..... (215)
- འབྲངས་ལུལ་ཁྱེན་དུ་རྩོད་གི་པོད་ཡིག་དགེ་ཆན་གསེས་སྒྲོང་འཛིན་གྱི་རྟེན་
 གནང་བའི་གསུང་བཤད། ..... (236)
- བཀའ་ཚོམ་སྒྲོགས་བསྟུས། ..... (241)
- ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དཀར་
 ཆག་སྒྲོ་སྒྲོས་སྒྲོ་འབྱེད་གཡས་འབྱེལ་དྲུང་གི་སྒྲུ་དབྱངས། ..... (243)
- གཡེར་གཤོང་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲུང་མཐའ་མཚོག་ལ་ཁྱེ་སྒྲུབས་བྱས་པའི་
 མཐ་བཤད། ..... (249)
- གཟུངས་གཞུག་སྒྲུབས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་འཛམས་པའི་རྩི་རྩེའི་ཐོ་བ། ..... (255)
- དུས་མཚོན་སྒྲུབས་ཀྱི་སྒྲུབས་འཇུག་ ..... (258)
- རྩི་བཅུན་བྱམས་པ་སྒྲིང་བསྐྱར་དུ་སྒྲུན་འདྲན་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་སྒྲུ་
 བཤོད་པ། ..... (262)
- རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོད་གསུམ་ལས་བཅམས་པའི་
 རྩི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་བན་འགྲེལ། ..... (271)
- དོན་བདུན་རྩེའི་རིགས་འབྱུལ་སྒྲོ་གསལ་བྱང་བའི་དགའ་རྟོན། ..... (281)
- གདུགས་དཀར་ཁྱི་འདོན་སྒྲུབས་ཀྱི་འདོན་འགྲིག་དང་སྒྲུང་སྒྲུང་གི་རྣམ་གཞག་
 རོ་མཚར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ..... (291)
- བསྐྱབ་མཁུར་སྒྲོགས་བསྒྲིགས། ..... (297)
- སྒྲུན་རག་ཆོག་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཚོམ་སྒྲོ་སྒྲོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པ།
 ..... (299)
- མགུར་དབྱངས་ཐར་འདོད་ན་པའི་བཅུད་ལེན། ..... (323)
- གཞན་གཅེས་འཛིན་དང་བདག་གཅེས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་ཤགས་འཐབ་
 པ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་སྒྲོན་འདུལ་བའི་ལྷགས་ཀྱ། ..... (329)
- ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་བསྐྱན་ལ་གཅེས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མཚོན་པའི་རྩི་བ་
 ལྷག་བསམ་དཀར་པོའི་བླ་བས་ཀྱི་གཟེགས་མ། ..... (344)
- སྒྲིན་ཉགས་བཅུ་གཉིས་རྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུར་མ། ..... (349)

- མཐོན་པོ་གནས་དང་དམའ་མོ་ས་ལ་གཤེབ་པའི་བསྐབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་གོ་སྤྱོད་བར་
བརྗོད་པ་གསེར་གྱི་སྒྲུལ་བྱ། ..... (351)
- སྒྲོབ་མ་དད་པ་ཅན་ལ་མན་པའི་བསྐབ་བྱ། ..... (355)
- དམ་པའི་སྒྲིས་རབས་གྱི་སྤང་བས་མཛེས་པའི་གཡེར་གཤོང་སྤྱལ་བའི་སྤྱུས་
འཕྲིན་ཡིག་ལ་མ་ནས་སྤྱལ་མ་གནང་དོན་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་གྱི་ཚུགས་ལ་
སྒོ་ཁ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱལ་བའི་བསྐབ་བྱ་ཐར་འདོད་ཡིད་གྱི་བཅུད་ལེན།
..... (357)
- གནས་བཅན་ཚུལ་བྱིས་ས་མེ་ཁོང་དང་དགེ་ཚུལ་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་གནེས་གྱི་
འབེལ་གཏམ་རྒྱུག་པའི་མེ་བཅའ། ..... (363)
- འདས་གསོན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་མ་ཁི་ཡིག་རྒྱག་སྤྱལ་བའི་ཆོས་གྱི་མགུར་
དབྱངས་དད་པའི་ཐོན་ཤིང་། ..... (374)
- གཅིག་ཏུ་བྱལ་གྱི་གནད་བཞིའི་དབྱུད་པ་ཉམས་སྤྱལ་ལེན་པའི་ལྷ་མགུར་སྤྱོད་
སྤྱོད་དུས་པའི་མཆོད་ཡོན། ..... (384)
- རང་དབོན་མ་ཁི་སྤྱལ་བའི་སྤྱོད་དན་དིག་ཏུ་སྤྱོད་མཆོམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་
སྤྱལ་བ། ..... (391)
- དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱལ་བའི་བསྐབ་བྱ་ཉག་འཛིན་ཏུ་གཆེར་འབྱེན་པའི་
སྤྱོད་ཁབ། ..... (393)
- ནམ་དཔྱིད་དང་དད་བཙོན་ལན་པའི་སྒྲོབ་བྱ་འཇིགས་མེད་རབ་ཡངས་ལ་
ཐོན་བྱེད་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིས་ཆེན་དམ་པའི་མགུར་རྟ་ལ་དབེར་བྱངས་
པའི་བསྐབ་བྱར་གདམས་པ་རབ་སྤྱོད་ཁྲ་བྱག་སྤྱོད་གདངས། ..... (397)
- དགེ་བསྐྱེད་གྱི་ཐོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱང་དགོས་པའི་བསྐབ་བྱ་གཞན་ཕན་
ལྷ་ཡི་བདུད་ཅི། ..... (399)
- འཆི་ཁར་ཕན་པའི་གདམས་ངག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་བོ། ..... (401)
- ཞིང་མཆོག་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ཏུ་སྒྲིབ་སྤྱོད་པའི་བདེན་ཆོག་གཡས་
འབྱུལ་བྱང་གི་སྤྱོད་དབྱངས། ..... (402)
- བྱང་ཚུབ་ལ་མ་རིམ་གྱི་ཉམས་རྟོགས་འབྱུངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱང་ཚུགས་ཤུལ་ལར་སྒྲིབ་པའི་སྤྱོད་ཆོག ..... (404)

- བསྐབ་བྱ་མདོར་བཟུས། ..... (408)
- ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུལ་གྱི་མིག་དཀྱུས་རིང་བ་བྱ་མོ་ཆོ་རིང་གཡང་འཛོམས་
ལ་གདམས་པ། ..... (409)
- གསོལ་འདེབས་དང་བསྒྲོ་སྒྲུལ་གྱི་གསལ་བསྐྱེགས། ..... (411)
- སྒྱེ་སྒྲུང་གསོལ་འདེབས། ..... (413)
- སྒྱེ་སྒྲུང་གསོལ་འདེབས། ..... (414)
- ཆོ་རབས་རྗེས་འཛིན། ..... (416)
- ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་འབྱུང་། ..... (418)
- རྩ་སྒྲུང་ཆང་གི་ཆོ་རབས་རྗེས་འཛིན། ..... (419)
- མད་རྩ་བྱུང་བའི་བྱུང་ལེམས་སྒྱུས་མཆོག་ཆེན་པོ་མགོ་ལྟག་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་
ཀྱུལ་དཔལ་བཟང་བའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་དད་ལྡན་མགྲིན་པའི་
ལུ་ཏིག་སྒྲུང་མཛེས། ..... (421)
- འདོད་གསོལ་པར་རྩ་གའི་ཆུན་པོ། ..... (424)
- ཆོ་རབས་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲུལ་ཆོག ..... (426)
- དད་ལྡན་སྒྱུན་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྐབས་འཇུག་ཁྱེ་ཆོག ..... (427)
- རྗེས་འཛིན་གསོལ་འདེབས། ..... (429)
- ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས། ..... (430)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་པར་བྱང་། ..... (431)
- ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོའི་པར་བྱང་། ..... (433)
- འདོད་དོན་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུལ་ཆོག ..... (437)
- བརྟན་གསོལ་ཀྱན་རྩ་བཟང་བའི་རྣལ་མ། ..... (439)
- བརྟན་གསོལ་ཀྱན་བཟང་དཀྱུས་པའི་གདངས་སྒྲན། ..... (439)
- སྒྲོ་སྒྲུལ་ལམ་བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་མ། ..... (440)
- གསོལ་འདེབས་འགའ་སྒྲོ་སྒྲུལ་གཅིག་རྩ་བསྐྱེགས་པ། ..... (445)
- སྒྲུང་གཞི་སྒྲོ་སྒྲུལ་བསྐྱེགས། ..... (461)
- ཡོངས་འཛིན་སྒྲོ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་ཆབ་ཤོག་གི་སྒྲུང་གཞི། ..... (463)
- ཆངས་སྐུས་བཞད་སྒྲུའི་སྒྲུང་གཞི། ..... (464)

གསུང་འབུམ་པར་ཐེངས་ལྔ་མའི་སྒྲིང་གཞི།	(466)
གསུང་ཚམ་ཐོར་བྱ་འགའ་སྒྲགས་བསྒྲིགས།	(469)
གསུང་ཚམ་ཆོགས་བཅད་འགའ།	(471)
གསལ་འདེབས།	(472)
ཆོས་སྤྱད་འདོན་འགྲིག་མདོར་བཅུས།	(473)
པོད་སྤངས་ཀྱི་གྲགས་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཁམས་འགའ་ཞིག་དུ་སྤྱངས་བརྒྱས་པའི་ ཚུལ་གྱི་ཀ་མེད་ཆོགས་བཅད་སྟན་པའི་ང་རོ།	(475)
སྟན་ཆོག	(476)
སྟར་བྱང་སྟན་ཆོག	(477)
སྟན་ཆོག	(479)
བཀའ་འབྱུར་གྱི་ཡུང་གནད་སྐབས་ཀྱི་སྒྲགས་ལེན།	(479)
སྟན་རས་གཞིགས་ཀྱི་གཟུངས་ལྷགས་རིང་བྱང་གི་མན་ཡོན་བདེ་བ་ཅན་དུ་ བསྐྱོད་པའི་སྟར་ལམ།	(483)
གསུང་འབུམ་སྤྱི་འདུག་ཆག	(501)

སྒྲགས་བམ་བདུན་པ།

མཉམ་མེད་ཤུག་ཀྱི་ཚུལ་ལོ་འདས་འཁྲུངས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་གཙོར་བྱུར་པའི་བཞུན་ཅིས་ ལོ་སྟམ་སྤྱང་ཅམ་གྱི་རེབ་མེག་གི་རྣམ་གཞག་མཐོང་ཆད་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ།	(1)
པོད་ཚུལ་རབས་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་གཏན་འབེབས་ས་ཆེན་གྲགས་པའི་དགོངས་ ཚུན།	(321)
རྒྱ་ཅིས་གོ་དོན།	(339)
མཉམ་མེད་ཤུག་ཀྱི་ཚུལ་ལོ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཡར་སྒྲིག་རི་མོར་ བསྐྱོད་པ་ལྷག་པའི་དགོངས་ཚུན།	(403)
དགྲ་མཐའི་སྟན་འགྲ།	(415)
ཞེགས་པར་སྟར་བའི་སྐད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་བཞུན་བཅས་དབྱངས་ཅན་མའི་	

སྒྲིད་ན་སྒྲ་རིག་ཏུ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་གཟིངས།	(419)
སྒྲ་དབྱངས་ཅན་མའི་མཚན་པས་སྒྲིར་ལྷ་བ་མེགས་ཀྱི་རི་མའི་སྒྲ་བྱང་།	(437)
སྒྲ་མཚན་བྱང་བྱ།	(455)
ཏུ་བ་བྱང་མི་རིགས་སྒྲོབ་གྲ་ཆེན་མོར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལོ་ཆིགས་སྒྲོར་འགའ་ཞིག་བཤད་ ཁྱིད་བྱས་སྐབས་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་།	(473)
བཀའ་བྱིན་མཚུངས་མེད་རིགས་དང་དབྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་སྤྲ་མ་ རྟོ་རྟེ་འཆར་ཆེན་པོས་དབང་ལྷུང་གནང་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ན་མས་ སྒྲིགས་བསྒྲིགས།	(489)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(547)

སྒྲིགས་བམ་བརྒྱད་བ།

མོན་མའི་བཞད་སྒྲ།	(1)
མོན་མའི་མཐུབ་རིས།	(51)
མོད་ཡིག་དབྱ་ཅན་དབྱ་མེད་ཀྱི་མ་ཕྱ།	(99)
ལུ་ལྷའི་མ་ཕྱ།	(173)
ལུ་ལྷའི་ཐིག་འགྲེལ།	(215)
ལུ་ལྷའི་མ་ཕྱ།	(243)
མཚོགས་མིས་མིའུ་བྱང་རྒྱ་མའི་གོ་མ་འགྲོས།	(283)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(373)

སྒྲིགས་བམ་དགུ་བ།

ལམ་རིམ་བརྟེན་བྱང་ཆེན་མོར་གཟིགས་རྟོག་མཛད་མཁན་གྱིས་ཐོག་མར་ངེས་ དགོས་པའི་སྒྲ་སྒྲིན་ལེ་ཆན་གསུམ།	(1)
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱང་གི་སྒྲིང་བོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལེགས་བཤད་ འདོད་འདྲ།	(11)
གསུང་འབུམ་སྒྲིའི་དཀར་ཆག	(467)

आचार्य पदम प्रभु

- ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འདི་བརྟེན་ཕུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་ཡིགས་བཤད་འདོད་
 འདྲི་ལས་སྒྲུབ་པུ་འཁྲིང་གི་ཆས་སྒྲིབ་ ..... (1)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་འདི་བརྟེན་ཕུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་ཡིགས་བཤད་འདོད་
 འདྲི་ལས་སྒྲུབ་པུ་ཆེན་པོའི་ཆས་སྒྲིབ་ ..... (161)
- གསུང་འབུམ་ཁྱིའི་དཀར་ཆག ..... (423)

ཐཱིགས་པམ་པུ་གཅིག་པ།

- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱའི་གྲུབ་ལས་བརྟེན་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཛོལ་ས་ཞིག་ནས་བྱི་ཆོས་སྒྲིམ། ..... (1)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱའི་གྲུབ་ལས་བརྟེན་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཛོལ་ས་ལྷན་མཐོང་གི་ཆོས་སྒྲིམ། ..... (157)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱའི་གྲུབ་ལས་བརྟེན་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཛོལ་ས་རྩོམ་ཞིག་ལ་ལྷན་པའི་ཆོས་སྒྲིམ། ..... (309)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱའི་གྲུབ་ལས་བརྟེན་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཛོལ་ས་ལྷན་མཐོང་གི་ཆོས་སྒྲིམ། ..... (347)
- ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བརྟེན་བྱའི་གྲུབ་ལས་བརྟེན་པ་ལེགས་བཤད་འདོད་
 འཛོལ་ས་ལྷན་མཐོང་གི་ཆོས་སྒྲིམ། ..... (421)

ཕྱི་གསུམ་པམ་པར་གཉིས་པ།

- ཡགས་ཀྱི་བཟུས་དོན་གསང་ཆེན་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་༧༥ སྟོ་བཟང་
 རྒྱལ་བ་རྣེ་ཅེ་འཆང་གི་ཡགས་སྟོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་བྱན་རིག་འཛིན་
 སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ..... (1)
- འགྲོ་མགོན་ཉི་མེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་འབྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡགས་ཀྱི་བཟུས་
 དོན་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡགས་སྟོགས་སྒྲིང་བྱན་ལས་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་
 སྒྲིང་གི་ཁ་སྒྲིང་གསང་ཆེན་ཉ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར། ..... (207)

གསུང་འབུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག ..... (493)

སྤྱིགས་བམ་བརྒྱ་གསུམ་པ།

དཔལ་ལྷན་སླ་མ་མཆོག་ནས་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་ཆོས་རྒྱན་གསན་བཞེས་མཛད་
 ཚུལ་བྱང་བུའི་ཆོག་ཏུ་འགྲོད་པ་དད་པའི་རིང་བུ་འཇེལ་བའི་སྐྱེའོ། ... (1)

སླ་ནལ་དང་གསོལ་འདེབས་རྩྱགས་བསྒྲིགས། ..... (293)

མཚུངས་མེད་ཆོས་རྩེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འདོད་གསོལ་རྩེས་འཛིན་པ་ན་བདེའི་བང་མཛོད། ...

..... (295)

སླ་ནལ་དང་གསོལ་འདེབས་བསྐྱོད་མ་སྒྲིགས་རྩྱགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་

མད་བྱང་བྱགས་བསྐྱེད་མ་སྒྲིགས། ..... (299)

རེ་སྒོར་གསེར་མོ་རྩྱངས་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་སྐལ་ལྷན་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཏེར་བུམ། ..... (300)

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདོད་འཛོའི་བུམ་བཟང་། ..... (303)

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱབས་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན། ..... (305)

བཙམ་ལྷན་འདས་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་ཞི་བའི་སྐྱོན་སྟེག ..... (311)

རྣམ་སྤང་མཛོད་བྱང་གི་ཞི་བའི་སྐྱོན་སྟེག་གི་ཆོག ..... (323)

རྣམ་སྤང་མཛོད་བྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐིག་མ། ..... (335)

བཙམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྐྱེན་ཆེན་མའི་གོ་རིམ་

ནག་འགྲོས་སྤྱ་བཀོད་པ། ..... (339)

འཇིགས་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་མའི་སྒོས་བསྐྱང་གི་བྱིན་བྱིས་ནག་འགྲོས་སྤྱ་བཀོད་པ་

སྒྲིངས་པའི་འབྲི་ཤིང་གཙོད་པའི་རལ་གྱི། ..... (353)

བཙམ་ལྷན་འདས་རྩོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྐྱེན་ཆེན་གྱི་འདོན་

འགྲིགས་ནག་འགྲོས་སྤྱ་བཀོད་པ་དངོས་སྤྱད་ཀྱན་འབྱུང་གསལ་བའི་

སྒྲོན་མ། ..... (373)

དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་གདུང་ཆོག་བྱེད་ཚུལ་མན་བདེའི་

འདོད་འཛ།	(391)
རྩོམ་སྤྱི་འཛིན་པའི་སྒྲིག་པ་གསུང་རྩལ་ལ་སྤྱང་ས་ཆོག་བྱ་ཚུལ་ནག་འགྲོས་སུ་ བཞོན་པ།	(407)
དཔལ་རྩོམ་འཛིན་པའི་བཞོན་པའི་གསུང་རྩལ་གྱི་ཆོག་པ་ལ་འདོན་ནག་ འགྲོས་སུ་བཞོན་པ་མཛན་གསུང་གཞིག་པའི་འབྲུལ་འཁོར།	(411)
བྱ་ཚུན་གསུང་འབུམ་དབུས་པར་གྲས་དུས་འཁོར་བསྐྱེད་དོན་རྒྱུ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ ཡིག་དང་སྤྱལ་ཤད་ལྟ་འདོན་རྒྱུ་ལ་ཤེས་གྱི་མེ་ལོང་།	(419)
དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་ཡིག་དང་སྤྱལ་བྱ་འདོད་འཛིན་བྱར་འདེབས་ རིན་ཆེན་འབྲུམ་སྤྱི་འཛིན་པ།	(439)
དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་འགྲེལ་འཆད་ཐབས་རིགས་ལྟ་མཉམས་པའི་ མཆོད་ཡོན།	(453)
སྤྱར་མཛད་ཡི་ཤེས་གྱི་མཁོན་པོའི་གཏོར་སྤྱབ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལོ་ རྒྱུས་དང་ཆོག་པའི་ཆོག་འགྲེལ་གལ་ཆེ་བ་འགའ་བྱང་།	(471)
དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སྤྱི་སྤྱབ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱི་ལྷན་གྱི་འདོན་འགྲིག་ བསྐྱེད་པས་དོན་གྲུབ།	(485)
བསྐྱེད་སྤྱང་དམག་ཆོར་མའི་བསྐྱེད་འབྲུན་འདོད་འཛིན་པ་བྱ།	(491)
བསྐྱེད་ཐབས་སྤྱལ་གྱི་རྒྱལ་བྱང་འདོད་གསལ་རྣམས་སྤྱེད་སྤྱེད་བསྐྱེད་སྤྱེད་།	(499)
གསུང་འབུམ་སྤྱི་དཀར་ཆག	(525)

རིག་གསུང་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་

གསུང་ཆོས་རྒྱུ་

བཀའ་ཆོས་དུས་འཁོར་ལོ་ལ་འགྲེལ་གསུང་ཆེན་ཅང་ཉི་ཤུ་ལྷན་དབུང་ས་ལ་དབུ་མེད་གྱིས་
མ་ལྷོད་ཉེས་བརྒྱུར་ཉེ་བ། (བསྐྱེད་པས་)

དུས་འཁོར་རྣམས་དག་གི་འགྲེལ་བ་ལྷོད་སྤྱུང་ཅུ་ལྷན་ (བསྐྱེད་པས་)

བདེ་མཆོག་རབ་འབྲུམ་གྱི་བདག་མཐུན་བྱམ་གསུམ་དབང་ཆོག་དང་བཅས་པའི་ལྟ་
ཐབས་ལྷོད་བརྒྱུ་ལྷན་ (བསྐྱེད་པས་)

གསང་འདུས་འཇམ་རྫོང་གི་མཛུན་བསྐྱེད། སར་ཐུན་ཐིན་གྱིས་དོན་ལྡན་ངག་གི་མེ་
ལོང་། ལྷེ་བ་རྩུར་རྩུ་དོན་གསུམ་གྱི་ལྷེ་བ་གངས་མ་ངེས། (བསྐྱེད་གསུང་)
སྐྱན་ངག་མེ་ལོང་ལེའུ་གསུམ་གའི་དཔེར་བརྗོད་བསྐྱན་བཙུན་གྱི་ལྷེ་བ་སྐྱ་བོ་ཀོད་པ་ལ་
ལྷེ་བ་བཞི་བཙུར་ཉེ་བ། (བསྐྱེད་གསུང་)

ཚུམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།
责任编辑：
མངོས་ཆ་རྩལ་འགྲན་པ།
装帧设计：

དྲིང་འཛིན་བརྟ་ཤིས།
当增扎西
ཀམ་རྩི་ཆེ་ཆེ་རིང་།
吾 要

ཨ། ཚེ་རྟན་ཞབས་རྒྱུད་ཆེ་བཅུན་འཛིགས་མེད་
རིགས་པའི་སྒྲོ་ཤྱོས་མཆོག་གི་གསུང་འབྲམ། (སྒྲིགས་བཅའ་བཞི་པ།)

ཚུམ་མཁན།	ཚེ་རྟན་ཞབས་རྒྱུད་ཆེ་བཅུན་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒྲོ་ཤྱོས།
གཙུག་ཁག་པ།	འཛིགས་མེད་ཚོས་འཕགས།
དཔེ་ཐུན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་ཐུན་ཁང་།
འབྲེམས་སྒྲིལ་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་ཐུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཁུལ།	ཕེ་ཅིན་རྟོ་མིང་ལི་བྱང་ལམ་ཁང་14པ།
ཐུག་ཁྱིད་ཡང་བྲངས།	100013
ཁ་བར་ཡང་བྲངས།	010 - 64227665
བཙུན་འཆོང་མཁན།	རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སྐོམ་ཁའི་ཞིན་ཁུ་དཔེ་ཆོང་ཁང་།
པར་འདྲིབས་མཁན།	ཕེ་ཅིན་དབྱི་རྩེ་པར་འདྲིབས་ཆོད་ཡོད་ཀྱང་མི།
དེབ་ཆོད།	960mm×640mm 1/16
པར་ཤོག	31
པར་གཞིའི་སྒྲིག་ཐོངས།	2007ལོའི་ཟླ་4པར་པར་གཞི་1པ་བསྒྲིགས།
པར་ཐོངས།	2007ལོའི་ཟླ་4པར་ཕེ་ཅིན་རྩེ་པར་ཐོངས་1པ་བསྒྲིགས།
པར་བྲངས།	0001 - 3000

ISBN 978 - 7 - 105 - 08251 - 3 / Z·1326(藏 125)

རིན་གོང་། སྒྲིང་48.00

图书在版编目(CIP)数据

才旦夏茸全集.4:藏文/才旦夏茸著;久美琼鹏主编.-北京:
民族出版社,2007.4

ISBN 978-7-105-08251-3

I.才… II.①才…②久… III.①才旦夏茸-全集-藏语
②藏语-语言学-文集 ③梵语-语言学-文集-藏语
IV.C52 H214-53 H711-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 055286 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzchs.com>

北京艺辉印刷有限公司

各地新华书店经销

(藏文发行科电话:010-64227665 藏编室电话:010-58130509)

2007 年 4 月第 1 版 2007 年 4 月北京第 1 次印刷

开本:960 毫米×640 毫米 1/16 印张:31 字数:488

印数:0001-3000 册

ISBN 978-7-105-08251-3/Z·1326(藏 125)

定价:48.00 元